

The book cover features a background image of a building with a dark, grid-like facade of windows. On the left side, a portion of an American flag is visible. The title 'CAIN AND ABEL' is printed in large, bold, red letters with a white outline, positioned in the lower half of the cover. The author's name 'JEFFREY ARCHER' is printed in smaller, bold, red letters at the top. The bottom of the cover shows a rocky coastline with waves crashing against the shore.

JEFFREY
ARCHER

CAIN
AND
ABEL

- CAIN ȘI ABEL -

JEFFREY ARCHER

CAIN și ABEL

Traducerea de DOINA CERĂCEANU
Titlul original: KANE AND ABEL, 1979

Prefață

Jeffrey Archer este unul dintre cei mai citiți scriitori britanici contemporani. Deși nu a beneficiat în mod deosebit de adaptări cinematografice sau TV, cărțile sale se vând chiar mai repede decât cele ale lui John le Carre, Frederick Forsyth și Stephen King. A fost publicat în 60 de țări și tradus în 25 limbi iar numărul cărților vândute a depășit demult o sută cincizeci milioane exemplare.

Secretul acestui succes trebuie căutat în talentul său de povestitor. Pete Murray îl numește pe Jeffrey Archer cel mai mare narator britanic contemporan, Los Angeles Times îl plasează printre primii zece povestitori din lume, iar Newcastle Evening Chronicle declară: „Dacă Premiul Nobel s-ar acorda pentru arta povestirii, Jeffrey Archer l-ar primi cu certitudine” Unii critici literari îl pun alături de Galsworthy sau Somerset Maugham. Pe ultimul, Jeffrey Archer îl apreciază în mod deosebit: „Cred că Graham Greene este cel mai bun scriitor de limbă engleză, dar Maugham este un povestitor mai bun”.

Alți critici literari, mai cu seamă așa numiții „high-brow” îl tratează pe Jeffrey Archer ca pe un scriitor minor ale cărui cărți se vând bine dar nu sunt sortite a intra în istoria literaturii. Acestor critici Jeffrey Archer le-a răspuns în 1989, cu prilejul lansării cărții sale A Twist in the Tale astfel: „Trebuie să fii un bun povestitor ca să supraviețuiești ca scriitor... Dacă ești doar un scriitor și nu un bun povestitor oamenii nu te citesc... Patrick White a câștigat Premiul Nobel pentru literatură, dar nimeni nu-și mai amintește de el pentru că nimeni nu-l citește. De ce? Pentru că nu este un bun povestitor. Frazele lui sunt frumos construite, mai frumoase decât ale multora dintre noi, dar el nu știe să povestească”.

Jeffrey Archer s-a născut la 15 aprilie 1940 în Somerset, tatăl său a fost consul în Singapore, iar mama ziaristă. Și-a făcut educația la Wellington și Oxford. Ca student a reprezentat culorile Marii Britanii la alergări, la Jocurile Olimpice din 1964. La vârsta de 29 ani este ales în camera Comunelor (din partea Partidului Conservator) fiind cel mai tânăr membru al Parlamentului Britanic. La 34 ani demisionează în urma falimentului unei firme canadiene frauduloase în care investise foarte mulți bani, faliment ce-l lasă cu o datorie de 620 000 \$. Și-a vândut casa din Kensington, mașina, a încercat să-și găsească o slujbă, dar n-a reușit. Fiind un tip

pragmatic, a hotărât ca evenimentele ce l-au determinat să părăsească viața politică să le transpună într-o carte. Așa că s-a așezat la masa de lucru și a scris „Nici un bănuț mai mult, nici un bănuț mai puțin”, roman care a apărut în 1976 și s-a bucurat de un succes neașteptat. A urmat în 1977 „Să-i spunem Președintelui?” un polițier imaginând un complot pentru asasinarea lui Teddy Kennedy. Cele două cărți l-au scăpat aproape complet de datorii.

În 1979 a apărut Kane și Abel care a făcut imediat înconjurul lumii plasându-l pe Jeffrey Archer în eșalonul de vârf al romancierilor contemporani și l-a transformat peste noapte în milionar. Au urmat apoi: O tolă cu săgeți (1980), Fiica rătăcitoare (1982), Primul între egali (1984), O problemă de onoare (1986) Povești cu întorsături neașteptate (1989), toate best-seller-uri.

Prima sa piesă de teatru Dincolo de orice îndoială, s-a jucat doi ani în șir cu casa închisă, iar piesa „Exclusiv” a avut în distribuție nume de prestigiu ca: Paul Scofield, Alec McGowan, Eileen Atkins.

În anul 1985 Jeffrey Archer revine în politică, fiind unul din colaboratorii apropiați ai doamnei Thatcher și este ales vicepreședinte al Partidului Conservator. Rămâne în această funcție doar un an pentru că două ziare londoneze de scandal îl calomniază că ar fi avut relații cu o prostituată. Din nou este nevoit să demisioneze. Dă în judecată cele două ziare și câștigă procesul în 1987. I se plătesc daune în valoare de un milion pe care le donează aproape în totalitate catedralei Ely.

Politica și scrisul sunt dominantele majore ale lui Jeffrey Archer. Viitorul va decide care dintre ele va atârna mai mult în balanță, deși opțiunile declarate nu o singură dată de scriitor par a înclina talerul spre politică. „Politica rămâne prima mea iubire”, este fraza care revine ca un leit-motiv în interviurile acordate de Jeffrey Archer presei.

Milioanele sale de cititori îl preferă pe scriitorul Jeffrey Archer și sperăm că printre ei se vor număra și cititorii români cărora le oferim această traducere – Cain și Abel – din opera sa ce va fi urmată nu peste multă vreme de Fiica rătăcitoare, cele două cărți cuprinzând povestea a două familii, pe parcursul a două generații, având ca fundal zbuciumatul secol al XX-lea.

Autorul ține să mulțumească celor doi bărbați care au făcut posibilă această carte. Amândoi doresc ca numele lor să fie trecut sub tăcere, unul dintre ei pentru că lucrează la propria sa carte autobiografică, celălalt pentru că încă ocupă funcții importante în viața publică a Statelor Unite ale Americii.

Pentru Michael și Jane

Partea I

1

18 aprilie 1906 Slonim, Polonia.

Urletele ei de durere au încetat doar în clipa în care a murit. Abia atunci a început fătul să țipe.

Băiatul care vâna iepuri în pădure nu era sigur dacă ultimul țipăt al femeii sau primul al copilului fusese cel care-l alarmase. S-a răsucit brusc pe călcâie, simțind în preajmă pericolul și a căutat stăruitor cu privirea să descopere animalul care se afla în chinuri atât de cumplite. Până acum nu auzise niciodată vreo vietate care să scoată țipete atât de sfâșietoare. S-a îndreptat prudent spre locul de unde venea zgomotul; țipătul se transformase acum în scâncet, dar tot nu semăna cu vaietul vreunui animal cunoscut. Spera ca vietatea să fie destul de mică, s-o poată omorî; așa, cel puțin, vor avea la masă altceva, nu tot iepure.

Băiețelul înainta tiptil spre râu, spre locul de unde se auzise zgomotul ciudat, alerga din copac în copac, lipindu-și umerii de scoarța lor, ca de un scut protector, simțind nevoia să atingă ceva. „Niciodată să nu stai în plină vedere”, îl învățase tatăl lui. Când a ajuns la marginea pădurii, în fața ochilor i-a apărut netedă ca palma valea care cobora la râu, dar tot i-a mai trebuit ceva timp până a descoperit că sunetele ciudate nu veneau de la un animal. A continuat să se târască spre locul de unde se auzea scâncetul, dar acum era la câmp deschis, lipsit de orice apărare. Apoi, dintr-o dată, a zărit femeia cu rochia ridicată deasupra mijlocului și cu picioarele goale, larg răsfirate. Până atunci nu văzuse niciodată o femeie într-o stare ca aceasta. A alergat repede spre ea și a rămas cu privirile pironite asupra pântecului, fiind destul de speriat ca să atingă ceva. Între picioarele femeii zăcea trupul unui animal mic, roz și jilav, legat de ea prin ceva ce semăna cu o sfoară. Micul vânător a lăsat jos iepurii abia jupuiți și a îngenuncheat lângă firava creatură.

A rămas uitându-se la ea năuc o bună bucată de vreme și apoi și-a întors privirile spre femeie, ca imediat să-și regrete hotărârea. Ea deja se învinea de frig. Chipul obosit, de numai douăzeci și trei de ani i s-a părut băiatului ca de femeie trecută de

mijlocul vieții. Că era moartă, nu trebuia să-i spună cineva, vedea și el prea bine. A ridicat trupul micuț și alunecos. Dacă l-ai fi întrebat de ce, ți-ar fi răspuns că s-a temut că unghiile micuțe au să zgârie fața boțită, dar nu l-a întrebat nimeni. Apoi și-a dat seama că mama și pruncul nu puteau fi separați din cauza unei sfori subțiri.

Cu câteva zile în urmă fusese martor la nașterea unui miel și acum încerca să-și aducă aminte ce făcuse păstorul. Da, își amintea, dar cum să-și ia el inima în dinți și să procedeze la fel cu un copil? Scâncetul a încetat și și-a dat seama că hotărârea trebuie luată imediat. Și-a scos cuțitul din teacă, cel pe care-l folosisese ca să jupoaie iepurii, l-a șters de mâneacă și, șovăind doar o clipă, a tăiat sfoara foarte aproape de trupul copilului. Sângele a început să curgă șuvoi din ambele capete. Ce făcuse păstorul atunci când se născuse mielul? Un nod ca să oprească sângele. Da, era sigur, absolut sigur. A smuls câteva fire de iarbă de lângă el și a legat în grabă cordonul ombilical. A luat copilul în brațe. S-a ridicat cu mare băgare de seamă în picioare lăsând pe pământ trei iepuri jupuți și femeia moartă care dăduse naștere acestui prunc. Înainte de a porni la drum, a adus picioarele mamei unul lângă celălalt și i-a tras rochia peste genunchi. I s-a părut că acesta era lucrul potrivit ce se cerea făcut.

— Doamne Dumnezeule, a rostit el cu voce tare, așa cum se întâmpla întotdeauna când făcea ceva din cale afară de bun sau din cale afară de rău.

Acum încă nu era sigur care dintre cele două alternative o alesese.

Apoi micul vânător s-a pus pe fugă spre cătunul unde știa că mama lui pregătește cina, așteptând doar să frigă iepurii, toate celelalte fiind deja gata. Pesemne că ea se întreba câți iepuri vor fi de data asta; cu o familie cu opt guri de hrănit, avea nevoie de cel puțin trei iepuri. Uneori el reușea să vină cu o rață, o găscă sau chiar un fazan rătăcit de pe moșia baronului, unde lucra și tatăl lui. În seara asta el prinsese un animal cu totul diferit și, când a ajuns acasă, micul vânător n-a îndrăznit să-și dezlipească nici măcar o mână de pe trofeul lui, așa că a bătut cu piciorul gol în ușă până ce mama l-a auzit și i-a deschis. În tăcere, i-a întins ofranda. Pentru moment, ea n-a făcut nici o mișcare ca să-i ia creatura din brațe, ci a rămas în picioare, cu o mână lipită de piept și cu ochii pironit asupra jalnicei priveliști.

— Sfinte Dumnezeule, a spus ea în cele din urmă și și-a făcut cruce.

Băiatul și-a înălțat privirile spre chipul mamei încercând să citească pe el: semnele erau oare de bucurie sau de mânie? A deslușit în ochii ei o duioșie pe care nu i-o văzuse niciodată până acum. Atunci a știut că ceea ce făcuse trebuie să fie un lucru bun.

— Este un copil, mămico?

— Da, un băiețel, a răspuns mama dând din cap cu tristețe. Unde l-ai găsit?

— Jos, la râu.

— Și mama?

— E moartă.

Ea și-a făcut din nou semnul crucii.

— Repede, aleargă și spune-i tatălui tău ce s-a întâmplat. El o s-o găsească pe Urszula Wojnak la conac și să-i duci pe amândoi la mamă, apoi vă întoarceți cu toții aici.

Micul vânător i-a dat băiețelul mamei sale, fiind destul de fericit că nu i-a alunecat din mâini ciudata creatură. Scăpat de griji acum, și-a șters palmele de pantaloni și a plecat în goană să-și caute tatăl.

Mama a împins ușa cu umărul și a strigat-o pe fata care era cea mai mare dintre copii ca să pună o oală cu apă pe sobă. S-a așezat pe un scaun, s-a descheiat la piept și și-a dus sfârcul veștejit spre gura mică, zbârcită. Sophia, fiica ei cea mai mică, de numai șase luni, avea să rămână fără cină în seara asta; deci, mai gândește-te; pesemne întreaga familie va spune același lucru.

— Are atunci vreun rost? a întrebat femeia cu voce tare, acoperind copilul cu un șal. Biet prunc, până mâine dimineață o să fii deja mort.

Dar gândurile astea nu le-a repetat în fața Urszulei Wojnak noaptea târziu, când moașa a spălat fătul și i-a netezit buricul răsucit. Bărbatul ei stătea în picioare tăcut, urmărind scena.

— Când îți trece pragul un oaspete, intră Dumnezeu în casa ta, a spus femeia citând un vechi proverb polonez.

Soțul a scuiapat.

— La naiba! Și așa avem destui copii.

Femeia s-a făcut că nu l-a auzit și a mângâiat părul negru și moale de pe capul copilului.

— Cum o să-i spunem? și-a întrebat femeia bărbatul.

El a ridicat din umeri.

- JEFFREY ARCHER -

— Cui îi pasă? Lasă-l să meargă la groapă și fără nume.

2

18 aprilie 1906 Boston, Massachusetts.

Doctorul l-a prins pe noul născut de glezne și l-a bătut cu palma peste fund. Copilul a început să țipe.

În Boston, statul Massachusetts există un spital care tratează cu precădere bolile celor bogați și, în anume ocazii, își permite să aducă pe lume noua generație a celor răsfățați de soartă. În Spitalul General din Massachusetts mamele nu țipă și, cu siguranță, nu nasc cu rochia pe ele. Așa ceva nu se cade.

Un tânăr măsoara în sus și în jos coridorul din fața camerei de nașteri; înăuntru, doi obstetricieni și medicul casei erau la datorie. Acest tată respingea asumarea oricărui risc pentru primul său născut. Cei doi mamosi aveau să fie plătiți cu sume mari de bani, pur și simplu, numai pentru că au asistat la naștere. Unul dintre ei, care sub halatul alb purta haine de seară, trebuia să meargă mai târziu la un dineu, dar nu-și putea permite să nu fie prezent la această naștere cu totul specială. Cei trei trăsuseră mai devreme la sorti spre a se alege cel care se va ocupa de nașterea copilului și doctorul MacKenzie, medicul familiei, câștigase: „Este un doctor cu o reputație solidă, certă”, își spunea în sinea lui tatăl în timp ce se plimba fără astâmpăr pe coridor. Nu că ar fi avut vreun motiv ca să fie neliniștit. Richard își dusesese soția la spital cu trăsura în această dimineață, când, după calculele ei, era cea de a douăzeci și opta zi din luna a noua. Chinurile facerii începuseră curând după micul dejun și lui Richard i se dăduseră asigurări că nașterea nu va avea loc înainte ca banca să-și închidă porțile pentru acea zi. Tatăl era un om disciplinat și nu vedea nici un motiv pentru care nașterea trebuia să întrerupă viața sa bine organizată. Așa că a venit după închiderea băncii și acum continua să măsoare în lung și în lat coridorul. Asistentele și doctorii tineri treceau în grabă pe lângă el, conștienți de prezența lui, coborându-și vocile când se aflau aproape și ridicându-le din nou doar atunci când nu mai puteau fi auziți. El nici n-a băgat de seamă pentru că era obișnuit ca toată lumea să-l trateze în acest mod. Mai toți dintre ei nu-l văzuseră niciodată în carne și oase, dar toți știau cine este.

Dacă va avea un băiat, un fiu, probabil că va construi o nouă aripă pentru copii, de care spitalul are atâta nevoie. El deja

finanțase ridicarea unei biblioteci și a unei școli. În așteptarea evenimentului, tatăl încerca să citească ziarul de seară, parcurgând cuvintele cu privirea, dar fără a le percepe înțelesul. Era nervos, chiar îngrijorat. Acestor medici n-o să le treacă niciodată prin cap că trebuie să fie neapărat băiat, băiat, care într-o bună zi, avea să-i ia locul ca președinte al băncii. A răsfoit paginile ziarului *The Evening Transcript*. Echipa Red Sox din Boston o învinsese pe Highlanders din New-York – unii aveau ce să sărbătorească! Apoi și-a amintit titlul de pe prima pagină și a revenit la ea. „Cel mai cumplit cutremur de pământ care a fost vreodată în America. Dezastru în San Francisco, cel puțin patru sute de morți” – alții își vor plânge morții. Știrea îi displăcea pentru că abătea atenția de la nașterea fiului său. Oamenii își vor aminti despre cu totul altceva în legătură cu această zi. Nu-i trecuse niciodată prin minte, nici măcar pentru o clipă, că s-ar putea să fie fată. A revenit la paginile financiare și a verificat bursa valorilor care scăzuse foarte brusc; acel cutremur blestemat îi adusese o pierdere de o sută de mii de dolari din cauza căderii valorii acțiunilor, dar, cum averea sa personală depășea șaisprezece milioane de dolari, trebuia să fie ceva mai mult decât un cutremur în California ca să-l afecteze. Acum putea trăi din dobânda dobânzilor, așa că întotdeauna va rămâne intact capitalul de șaisprezece milioane, așteptându-l pe fiul său care încă nu se născuse. A continuat să măsoare coridorul cu pasul și să citească *The Transcript*.

Obstetricianul în haine de seară a împins ușa batantă de la sala de nașteri ca să aducă veștile. A simțit că trebuie să facă ceva pentru suma mare de bani, nemeritată, și era cel mai potrivit îmbrăcat ca să facă anunțul. Pentru o clipă cei doi bărbați s-au privit lung în ochi. Și doctorul se simțea puțin nervos, dar nu avea de gând să lase ca tatăl să citească ceva pe chipul lui.

— Felicitări, domnule, aveți un băiat, un băiat micuț care arată grozav.

Ce remarci stupide fac oamenii când se naște un copil, a reflectat tatăl; cum ar putea fi altfel decât mic? Vestea încă nu-i penetrase creierul – un fiu. Aproape că i-a mulțumit lui Dumnezeu. Obstetricianul a îndrăznit să pună o întrebare ca să rupă tăcerea.

— V-ați hotărât ce nume o să-i dați?

Tatăl a răspuns fără nici o șovăială:

- CAIN ȘI ABEL -

— William Lowell Kane.

3

Târziu, după ce agitația provocată de apariția copilului a trecut și restul familiei s-a dus la culcare, mama a rămas trează, cu pruncul în brațe. Helena Koskiewicz credea în viață și ea născuse nouă copii ca s-o dovedească. Deși pierduse trei de mici, nu fusese din vina ei, ea luptase pentru fiecare în parte.

Acum, la treizeci și cinci de ani știa că Jasio al ei, care cândva fusese plin de vigoare, n-are să-i mai facă nici fete, nici băieți. Dumnezeu îi trimisese pruncul ăsta; cu siguranță îi era dat să trăiască. Credința Helenei era simplă, ceea ce fusese spre binele ei, pentru că soarta nu i-a hărăzit să ducă vreodată o altfel de viață decât foarte simplă. Părul îi era cărunt și trupul subțire, nu pentru că așa i-ar fi fost voia, ci din lipsă de hrană, muncă multă și bani deloc. Niciodată nu i-a trecut prin minte să se plângă, dar ridurile de pe chipul ei o făceau să pară mai degrabă bunică decât mamă. Toată viața nu purtase nici măcar o dată haine noi.

Helena și-a stors atât de tare pieptul vlăguit încât în jurul sfârcurilor au apărut pete roșii-vineții. Au picurat câțiva stropi de lapte. La treizeci și cinci de ani, când jumătate din drumul vieții este parcurs, toți avem o oarecare experiență pe care s-o dăm mai departe, iar cea a Helenei Koskiewicz era destul de bogată.

— Micuțul mamei, micuț, a murmurat ea cu tandrețe către copil și i-a trecut sfârcul moale peste gura făcută pungă. Ochii albaștri s-au deschis și picături minuscule de transpirație au apărut pe nasul copilului în timp ce încerca să sugă. În cele din urmă, fără voia ei, mama a căzut într-un somn adânc.

Jasio Koskiewicz, un bărbat solid, nu prea dezghețat la minte, dar cu o mustață bogată, singura ce-l scotea din anonimatul unei existențe, de altfel, umile, când s-a sculat la cinci dimineața, a găsit soția și copilul adormiți în balansoar. El nu observase absența ei din pat peste noapte. A rămas cu ochii pironiți asupra bastardului, care, slavă lui Dumnezeu, măcar nu mai plângea. Să fie oare mort? Jasio a găsit de cuviință că cel mai simplu mod de a rezolva dilema era să se ducă la lucru și să nu mai dea nici o atenție intrusului; să rămână femeia să-și facă griji legate de viață și moarte; datoria lui era să fie pe moșia baronului la prima geană de lumină. A înghițit câteva guri zdravene de lapte de capră și și-a șters mustața bogată cu mâneca de la cămașă.

Apoi a înhățat un codru de pâine cu o mână și capcanele cu cealaltă și s-a strecurat fără zgomot din casă de teamă să nu-și trezească soția și, în acest fel, să se implice cu ceva. A pornit cu pași mari spre pădure fără a se mai gândi la micul intrus, presupunând doar că-l văzuse pentru ultima oară.

Florentyna, fiica cea mai mare, a fost următoarea persoană care a intrat în bucătărie chiar cu puțin înainte ca vechea pendulă, care de atâția ani își avea propria ei măsură a timpului, să bată de ora șase. Ceasul nu era de mare ajutor aceluia care doreau să știe doar dacă este timpul să se scoale sau să meargă la culcare. Printre îndatoririle zilnice ale Florentynei era și aceea de a pregăti micul dejun, ceea ce, în sine, ar fi fost o bagatelă dacă n-ar fi implicat împărțirea unui ceain cu lapte de capră și a unui codru de pâine din secară la o familie cu opt guri. Îți trebuia înțelepciunea lui Solomon ca să duci la îndeplinire o asemenea sarcină încât nimeni să nu se plângă că a primit mai puțin decât celălalt.

Florentyna îi uimea pe acei care o vedeau prima oară prin frumusețea, fragilitatea și straiile ei ponosite. În ultimii trei ani nu avusese decât o singură rochie în care să se îmbrace, dar, dacă puteai face abstracție de tot ce o înconjura, înțelegeai de ce Jasio se îndrăgostise de mama ei. Părul lung și blond al Florentynei avea reflexe metalice, iar luminițele ce-i străluceau în ochi puneau în umbră consecințele sărăciei și malnutriției.

S-a dus în vârful picioarelor până la balansoar și a rămas cu privirea coborâtă asupra mamei sale și a copilului pe care ea îl iubea din clipa în care l-a văzut. Până la cei opt ani ai săi, nu avusese niciodată o păpușă. De fapt, zărise odată una, când ai ei fuseseră invitați la castelul baronului de Sfântul Nicolae. Dar chiar și atunci, ea nu atinsese minunatul obiect, dar acum simțea o pornire pe care nu și-o explica de a ține acest bebeluș în brațe. S-a aplecat și a luat copilul de la pieptul mamei, rămânând cu privirea pironită în ochii mici, albaștri – atât de albaștri – și a început să fredoneze. Schimbarea de temperatură de la căldura de la sânul mamei la răceala mâinilor fetei l-a făcut pe micuț să se infurie. A început imediat să plângă și a trezit-o pe mamă a cărei singură reacție a fost de vinovăție că a adormit.

— Doamne Dumnezeule, încă trăiește, i-a spus Florentynei. Tu pregătește micul dejun pentru băieți și eu o să încerc să-i dau iar să sugă.

Ascultătoare, Florentyna i-a dat mamei înapoi copilul și a urmărit-o cum se străduia să-și pompeze sânii care o dureau. Fetița o privea hipnotizată.

— Grăbește-te Florcia, a dojenit-o mama. Și ceilalți trebuie să mănânce.

Florentyna i-a dat ascultare și, când frații ei au coborât de la mansardă unde dormeau de obicei, au sărutat mâinile mamei în semn de bună dimineța și au rămas cu ochii pironiți asupra noului venit, plini de sfială. Tot ceea ce știau era că acesta nu apăruse din pânțelele mamei lor. Florentyna era prea emoționată în dimineța asta ca să-și mai mănânce micul dejun, așa că băieții și-au împărțit porția ei fără a mai sta pe gânduri, iar partea mamei au lăsat-o pe masă și au plecat la treburile lor. Nimeni n-a băgat de seamă că mama nu mâncase nimic de la sosirea copilului.

*
* *

Helena Koskiewicz era mulțumită că toți copiii ei învățaseră de mici să-și poarte singuri de grijă. Știau să hrănească animalele, să mulgă caprele și vacile, să se ocupe de zarzavaturile din grădină și să-și vadă de treburile lor zilnice fără ajutorul ei sau fără să-i împingă ea de la spate. Seara, când s-a întors Jasio acasă, brusc, ea și-a dat seama că nu-i pregătise cina, dar Florentyna luase iepurii de la Franck, fratele ei, vânătorul, și deja îi pusese la prăjit. Florentynei îi plăcea să se ocupe de masa de seară, responsabilitate ce i se încredința doar atunci când mama ei nu se simțea bine, iar Helena Koskiewicz rareori își permitea un asemenea lux. Tânărul vânător adusese acasă patru iepuri iar tatăl șase ciuperci și trei cartofi: în seara asta avea să fie un adevărat festin.

După cină, Jasio Koskiewicz s-a așezat pe scaunul său, lângă foc și a cercetat copilul cu atenție pentru prima oară. Ținând pruncul de subțiori și sprijinindu-i gâtul neajutorat cu două degete, l-a examinat atent, cu ochii vânătorului care pune capcane. Chipul zbârcit și fără dinți era salvat doar de ochii frumoși, albaștri. Îndreptându-și privirea spre trupul firav, ceva i-a sărit imediat în ochi. S-a încruntat și a frecat pieptul delicat, cu degetul mare.

— Helena, ai văzut asta? a întrebat vânătorul apăsând

coastele copilului. Micul și urâtul bastard nu are decât un sfârc de sân.

Soția lui s-a încruntat și-a frecat și ea, la rândul ei, pielea cu degetul mare, de parcă acest gest ar fi făcut să apară organul care lipsea. Soțul ei avea dreptate: micul și palidul sfârc de la sânul stâng se afla la locul lui, dar acolo unde ar fi trebuit să apară perechea lui, în partea dreaptă, pieptul era complet neted și roz ca tot trupul.

Înclinarea spre superstiție a femeii și-a găsit imediat surse de alimentare.

— Dumnezeu ni l-a trimis, a exclamat ea. Acela este semnul Lui.

Bărbatul i-a dat înapoi copilul furios.

— Helena, ești nebună. Copilul este rodul lăsat mamei lui de către un bărbat cu sânge stricat în vine. A scuipat în foc spre a-și exprima mai limpede părerea despre părinții copilului. Oricum, eu n-aș pune pariu nici pe o ceapa degerată că micul bastard o să apuce ziua de mâine.

Lui Jasio Koskiewicz nu-i păsa nici măcar cât o ceapă degerată dacă pruncul o să trăiască sau nu. Nu era un om rău din fire, dar băiatul nu era al lui și încă o gură de hrănit nu făcea altceva decât să-i dea și mai multă bătaie de cap. Dar dacă așa a fost să fie, nu era treaba lui să-l ia pe Dumnezeu la întrebări și, fără a se mai gândi câtuși de puțin la prunc, a căzut într-un somn adânc lângă foc.

*
* *

O dată cu trecerea zilelor, chiar și Jasio Koskiewicz a început să creadă că s-ar putea ca băiețelul să supraviețuiască și, dacă ar fi pus pariul, ar fi pierdut. Fiul cel mai mare, vânătorul, cu ajutorul fraților săi mai mici, i-a făcut copilului un leagăn din lemnele pe care le-au adus de pe moșia baronului. Florentyna a tăiat mici fâșii din propriile ei haine, le-a cusut laolaltă și i-a făcut scutece. L-ar fi putut numi Arlechin, dacă ar fi cunoscut cuvântul. De fapt, ca să-i găsească copilului un nume s-au iscat atâtea neînțelegeri în casă cum nu se mai întâmplase de luni de zile; numai tatăl nu avea nici o părere de spus. În cele din urmă, au căzut cu toții de acord asupra numelui de Wladek; în capela de pe

marea moșie a baronului, copilul a fost botezat cu numele de Wladek Koskiewicz, mama mulțumindu-i lui Dumnezeu pentru că i-a salvat viața, tatăl resemnându-se în fața sorții. În seara aceea, pentru a celebra botezul, au făcut o masă mai bogată ca de obicei, prin găscă primită în dar de pe moșia baronului. Au mâncat cu toții pe săturate.

Din aceeași seară, Florentyna a învățat să împartă mâncarea la nouă guri.

4

Anne Kane a dormit liniștită toată noaptea. Când după micul dejun, fiul ei, William, a fost adus de una din surori, ea de-abia aștepta să-l ia din nou în brațe.

— Doamnă Kane, a spus brusc asistenta în uniformă albă, să-i dăm și bebelușului micul dejun, nu?

Abia acum Anne a simțit că sâniile îi erau umflați. Asistenta a ajutat-o să se ridice în capul oaselor în pat și i-a învățat pe cei doi novici, mamă și prunc, cum să procedeze. Anne, conștientă de faptul că, dacă ar părea încurcată, acest lucru ar fi considerat ca lipsă de afecțiune maternă, a rămas cu ochii pironiți în ochii albaștri ai lui William, mai albaștri chiar decât cei ai tatălui, și s-a acomodat cu noua ei situație care n-avea cum să nu-i facă plăcere. La cei douăzeci și unu de ani, probabil că nu-i lipsea nimic. Fusese născută Cabot, se căsătorise cu un vlăstar al familiei Lowell și acum venise pe lume primul ei născut care avea să ducă mai departe tradiția neamului. Totul fusese rezumat atât de succint în felicitarea pe care i-o trimisese o veche prietenă din școală:

*Acesta este orașul Boston,
Patrie a batogului și fasolei,
În care cei din neamul Cabot
vorbesc doar cu cei din neamul Lowell,
Iar cei din neamul Lowell
stau de vorbă doar cu Dumnezeu.*

Anne a petrecut o jumătate de oră conversându-se cu William, dar n-a prea avut parte de răspunsuri. Apoi el a fost luat și dus la culcare în același mod în care fusese adus. Anne a rezistat eroic la fructele și bomboanele ce se găseau în jurul ei din abundență. Era hotărâtă ca până la vară să încapă iar în vechile rochii și să-și reia locul ce și-l merita din plin în toate revistele de modă. Nu spusese prințul de Garonne că ea era singurul lucru frumos din Boston? Părul ei lung, auriu, trăsăturile delicate, silueta zveltă erau admirate cu fervoare în orașe pe care ea nu le vizitase niciodată. A verificat în oglindă: nu-i apăruse nici o cută pe chip; oamenii cu greu aveau să creadă că este mama acestui băiat voinic. Mulțumesc lui Dumnezeu că este un copil robust, și-a

zis în sinea ei Anne.

A servit un prânz ușor și s-a pregătit pentru vizitatorii de după-amiază care deja fuseseră riguros selectați de secretara ei particulară. Cei cărora li se permitea s-o vadă în primele zile trebuiau să fie rudele apropiate sau cei din familiile cu adevărat cele mai de văză; celorlalți li se va spune că încă nu poate primi vizite. Dar cum Bostonul rămăsese singurul oraș din America în care fiecare își cunoștea exact locul în ierarhia socială, era foarte puțin probabil că va apărea vreun nedorit.

În salonul pe care-l ocupa singură puteau să încapă cu ușurință încă alte cinci paturi, dacă n-ar fi fost deja plin cu flori. Un trecător întâmplător l-ar fi luat drept o miniexpoziție florală, (greșeală explicabilă, de altfel), dacă n-ar fi fost prezența tinerei mame așezată în capul oaselor în pat. Anne a aprins lumina electrică, ceea ce era o noutate pentru ea; ea și Richard așteptaseră ca mai întâi familia Cabot să-și instaleze lumină electrică, lucru ce fusese interpretat de toți locuitorii Bostonului ca un semn că din acel moment inducția electromagnetică va fi acceptată la scară națională.

Primul vizitator al lui Anne a fost soacra sa, doamna Thomas Lowell Kane, care devenise capul familiei de când soțul ei murise cu un an în urmă. Elegantă, trecută de mijlocul vieții, stăpâna o tehnică perfectă de a inspecta dintr-o privire o încăpere, spre deplina ei satisfacție și stânjeneala certă a celor ce se aflau înăuntru. Purta o rochie dreaptă, lungă, care nu lăsa să i se zărească gleznel; singurul bărbat care i le văzuse era mort. Întotdeauna fusese slabă. După părerea ei, femeile grase însemnau hrană proastă și educație și mai proastă. Acum rămăsese cea mai în vârstă din familia Lowell; la fel și din familia Kane. De aceea a considerat de la sine înțeles, după cum și era de așteptat, ca ea să fie prima care să-și vadă nepoțelul. La urma urmelor, nu fusese ea cea care pusese la cale întâlnirea dintre Richard și Anne? Iubirea nu prea avusese importanță pentru doamna Kane. Bogăția, poziția socială și prestigiul au fost întotdeauna cele care au contat pentru ea. Iubirea era foarte bună, dar rareori s-a dovedit a fi ceva de durată, pe când celelalte trei erau. Și-a sărutat nora pe frunte în semn de aprobare. Anne a apăsat soneria de pe perete și s-a auzit un ușor bâzâit. Zgomotul a luat-o prin surprindere pe doamna Kane; ea n-a crezut niciodată că electricitatea va fi bună la ceva. Sora a reapărut cu moștenitorul. Doamna Kane l-a cercetat cu

atenție, și-a exprimat satisfacția pufnind pe nas, după care i-a făcut semn asistentei să-l ia.

— Bravo, Anne, a spus bătrâna doamnă ca și cum nora ei ar fi câștigat un premiu la o întrecere sportivă. Suntem cu toții mândri de tine.

Mama lui Anne, doamna Edward Cabot, a sosit câteva minute mai târziu. Și ea, la fel ca doamna Kane, era văduvă de câțiva ani, iar cele două se deosebeau atât de puțin ca înfățișare încât primate de la distanță puteau fi ușor confundate. Totuși, ca să fim drepți, ea a manifestat un interes cu mult mai mare față de nepot și fiica ei. Inspecția s-a deplasat apoi spre flori.

— Ce drăguț din partea Jacksonilor să-și amintească, a murmurat doamna Cabot.

Doamna Kane a adoptat o atitudine mai superficială. Ochii ei au trecut în grabă peste florile delicate, ca apoi să poposească asupra cărților de vizită. A șoptit pentru sine numele familiilor care le trimiseseră, nume care o flatau: Adams, Lawrence, Lodge, Higginson.

Nici una dintre bunici n-a cerut explicații despre numele pe care nu le știau; amândouă trecuseră de vârsta când ar fi dorit să mai afle câte ceva nou despre cineva sau ceva. Au plecat amândouă foarte mulțumite: se născuse un moștenitor și, la prima vedere, părea să corespundă așteptărilor. Amândouă considerau că ultima lor obligație de familie fusese îndeplinită cu succes, deși prin intermediul altora, și că acum nu le revenea decât rolul corului.

Amândouă se înșelau.

*
* * *

Prietenii cei mai apropiați ai lui Anne și Richard s-au perindat toată după-amiaza cu cadouri și urări de fericire, primele din aur sau argint, ultimele având un pronunțat accent, tipic vechilor familii americane de vază din Boston.

Când a sosit soțul ei după închiderea băncii, Anne era oarecum epuizată. Richard băuse șampanie la prânz, pentru prima oară în viața sa – bătrânul Amos Kerbes insistase și, de față cu tot clubul Somerset, Richard cu greu ar fi putut să refuze. Soția sa îl găsea ceva mai puțin rigid decât de obicei. Era robust, măsura

șase picioare¹ și un țol, purta o redingotă lungă și neagră și pantaloni în dungi subțiri; păru-i negru avea cărare pe mijloc și strălucea în lumina becului electric. Puțini i-ar fi ghicit corect vârsta: de numai treizeci și trei de ani; tinerețea nu fusese niciodată importantă pentru el; fondul unei persoane era singurul lucru care conta. Din nou a fost adus William Lowell Kane și tatăl l-a cercetat cu atenție de parcă ar fi verificat balanța de plăți la sfârșitul unei zile la bancă. Totul părea în ordine. Băiatul avea două picioare, două brațe, zece degete la mâini, zece la picioare și Richard n-a descoperit nimic care mai târziu ar fi putut să constituie un defect, așa că William a fost expedit.

— Seara trecută am trimis o telegramă directorului de la St. Paul. William a fost înscris pentru septembrie 1918.

Anne n-a spus nimic. Pentru ea era limpede că Richard începuse să jaloneze viitoarea carieră a lui William.

— Ei bine, draga mea, astăzi te simți complet restabilită? Și-a continuat Richard cercetările.

În cei treizeci și trei de ani ai săi nu stătuse nici o zi în spital.

— Da... nu... cred că da, a răspuns soția sa timid, înăbușindu-și lacrimile pe care le simțea pe punctul de a se revărsa, pentru că știa că soțului ei nu-i fac plăcere.

Răspunsul ei ambiguu nu era genul care să poată fi înțeles de Richard. Și-a sărutat soția pe obraz și s-a întors cu trăsura la locuința lor, Casa Roșie din Louisburg Square. A făcut în minte un calcul rapid: cu personalul de serviciu, servitorii, noul născut și doica lui aveau să fie nouă guri de hrănit. A doua oară, Richard n-a mai revenit asupra acestui calcul.

William Lowell Kane a primit binecuvântarea bisericii și numele ales de tatăl lui la episcopia protestantă St. Paul, în prezența tuturor persoanelor de vază din Boston și a câtorva de o importanță negliabilă. A oficiat bătrânul episcop Lawrence, iar J.P. Morgan și Alan Lloyd, bancheri de o ținută morală impecabilă, laolaltă cu Milly Preston, cea mai bună prietenă a lui Anne, au fost aleși ca nași. Eminența sa a stropit cu apă sfințită capul lui William; băiatul n-a scos nici un scâncet. Deja învățase să abordeze viața în stilul vechilor familii americane de vază din

---

1 1 picior = 30,479 cm.

Boston. Anne i-a mulțumit lui Dumnezeu pentru nașterea fără complicații a fiului său, iar Richard, care-l privea pe Dumnezeu ca pe un contabil a cărui menire era să înregistreze de la distanță faptele familiei Kane, din generație în generație, i-a mulțumit pentru că îi dăruise un fiu căruia îi putea lăsa averea. Totuși, s-a gândit el, poate că ar fi mai bine să se asigure și să mai facă un băiat. Așa cum era în genunchi, a tras cu coada ochiului spre soția sa și a găsit-o încântătoare.

Partea a II-a

5

Wladek Koskiewicz creștea încet. Pentru mama lui vitregă a devenit limpede că sănătatea băiatului va fi întotdeauna șubredă. A făcut toate bolile pe care le fac de obicei copiii, dar și pe cele care nu le fac și le transmitea fără discriminare tuturor din familia Koskiewicz. Helena îl trata ca pe ceilalți copii ai săi și-l apăra întotdeauna cu înverșunare când Jasio începea să-l blesteme pe diavol, mai degrabă decât pe Dumnezeu, pentru prezența lui Wladek în casa lor neîncăpătoare. Pe de altă parte, Florentyna se ocupa de copil de parcă ar fi fost al ei. Din prima clipă când ochii i se opriseră asupra lui, ea îl iubise cu o intensitate ce izvora din teama că nimeni n-o să vrea să se mărite cu ea, fiica fără nici o lețcaie a unui vânător ce prinde vânatul folosind capcane. Deci, ea n-o să aibă copii, așa că Wladek era copilul ei.

Fratele cel mai mare, vânătorul, cel care-l găsisse pe Wladek, îl trata ca pe o jucărie, dar îi era prea teamă de tatăl său ca să arate deschis că-i plăcea pruncul fragil care începuse să meargă vitejește de-a bușile. În orice caz, în ianuarie, micul vânător trebuia să părăsească școala și să înceapă să muncească pe moșia baronului, iar tatăl lui îi spusese că de copii se ocupă femeia, nu bărbatul. Cei trei frați mai mici, Ștefan, Josef și Jan nu-i arătau un interes prea mare lui Wladek, iar celălalt membru al familiei care mai rămânea, Sophia, era destul de fericită doar să-l strângă la piept.

Nici unul dintre părinți nu se așteptase ca mintea și firea lui Wladek să fie atât de diferite față de ceilalți copii. Nu se putea să nu bage de seamă deosebirile fizice sau intelectuale. Cei din neamul Koskiewicz erau toți înalți, cu oase mari, păr blond și ochi cenușii, Wladek era scund și rotofei, cu părul negru și ochi de un albastru intens. Koskiewicz-ii nu se omorau cu cartea și părăseau școala din sat imediat ce vârsta le-o permitea. În schimb, Wladek, deși a început să meargă în picioare târziu, și-a dat drumul la vorbă la un an și jumătate. A învățat să citească la trei, dar nu era în stare să se îmbrace singur. A început disperarea tatălui și mândria mamei. Primii săi patru ani de viață s-au făcut remarcați doar printr-o permanentă luptă cu boala pe care n-o putea depăși

în ciuda eforturilor făcute de Helena și Florentyna. Desculț, în hainele-i din petece, ca de arlechin, alerga încoace și încolo, prin preajma colibei de lemn, la câțiva pași în urma mamei sale. Când Florentyna se întorcea de la școală toată afecțiunea și-o muta asupra ei și, până mergea la culcare, nu se mai dezlipea de ea. Când drămuia hrana la nouă guri, Florentyna adeseori sacrifică jumătate din porția sa ca să i-o dea lui Wladek sau, dacă era bolnav, i-o dădea pe toată. Wladek purta hainele pe care ea i le făcea, cânta cântecele pe care ea îl învăța și împărțea cu ea cele câteva jucării sau daruri primite când și când.

Pentru că o bună parte din zi Florentyna era la școală, Wladek a vrut de mic să meargă cu ea. Când, în sfârșit, i s-a dat voie, au pornit-o amândoi spre școala din sat, el ținând-o strâns de mână tot drumul de optsprezece verste (cam nouă mile), străbătând pădurea de chiparoși și mesteceni acoperiți cu mușchi și livezile de cireși și tei care se întindeau până la Slonim, unde avea să-și înceapă educația.

Lui Wladek i-a plăcut școala din prima clipă; era o evadare din coliba care până atunci pentru el însemnase întreaga lume. În același timp, școala l-a pus față în față pentru întâia oară în viață cu implicațiile crude ale ocupării Poloniei de răsărit de către Rusia. A aflat că limba sa maternă, poloneza, n-o putea folosi decât acasă și că la școală nu se învăța decât în rusă. A simțit la ceilalți copii din preajmă o mândrie nețârmurită pentru limba și cultura lor care fuseseră puse sub obroc. Și el trăia același sentiment. Spre marea lui surprindere, Wladek și-a dat seama că domnul Kotowski, învățătorul său, nu-l subaprecia așa cum făcea acasă tatăl său. Deși era cel mai mic dintre toți, ca și acasă, nu după multă vreme și-a depășit colegii în toate, în afară de înălțime. Statura sa micuță îi făcea pe toți să-i subestimeze adevăratele capacități: copiii întotdeauna cred că ceea ce este mare este și cel mai bun. La vârsta de cinci ani Wladek era primul din clasă la orice materie în afară de lucrările practice.

Seara, când se întorcea acasă în căsuța de bărne și când ceilalți copii trebăluiau prin grădină unde toporașii și viorelele înfloreau atât de frumos primăvara, ori culegeau fructe de pădure, tăiau lemne, prindeau iepuri sau făceau rochii, Wladek citea într-una până a reușit să termine toate cărțile nedeschise de fratele său cel mai mare sau acelea ale sorei sale. Încet-încet în mintea Helenei Koskiewicz se înfiripa gândul că ea primise mai mult decât

ceruse atunci când băiețelul cel mai mare, vânătorul, îi adusese acasă mica creatură în locul celor trei iepuri; deja Wladek puneă întrebări cărora ea nu le mai putea da răspunsul. Și-a dat seama că în curând va fi total depășită și nu știa ce o să facă. Ea avea o credință nestrămutată în destin, așa că nu a fost deloc surprinsă când decizia i-a fost luată din mâini.

Într-o seară din toamna anului 1911 a venit prima răscruce din viața lui Wladek. Abia terminaseră cina modestă din ciorbă de sfeclă și chiftele, Jasio Koskiewicz stătea lângă foc sforăind, Helena cosea și ceilalți copii se jucau. Wladek se aciuiase la picioarele mamei și citea, când, peste zgomotul făcut de Ștefan și Josef care se certau pentru niște conuri de pin, s-a auzit un ciocănit puternic la ușă. Au tăcut cu toții. Se întâmpla destul de rar să bată cineva la ușa familiei Koskiewicz, deoarece coliba lor se afla la optsprezece verste de Slonim și la peste șase de moșia baronului. De cele mai multe ori vizitatorii erau necunoscuți cărora ei nu le puteau oferi decât un suc de fructe de pădure și zarva copiilor. Toți ochii s-au îndreptat spre ușă neliniștiți. Ca și cum n-ar fi bătut nimeni, au așteptat ca ciocănitul să se repete. S-a repetat puțin mai tare. Jasio s-a ridicat din scaun buimac de somn, s-a dus spre ușă și a deschis-o cu grijă. Când l-au văzut pe cel care se afla în prag, toți și-au aplecat capetele cu excepția lui Wladek, care și-a înălțat privirile spre bărbatul chipeș, cu umeri largi, cu figură aristocrată, îmbrăcat într-o haină din blană de urs, cu o statură ce domina micuța încăpere și care a adus teamă în ochii tatălui. Un zâmbet prietenos a alungat spaima și vânătorul l-a invitat pe baronul Rosnovski în casă. Toți amuțiseră. Baronul nu fusese niciodată la ei și nimeni nu știa ce să spună.

Wladek și-a pus cartea jos, s-a ridicat în picioare, s-a îndreptat spre străin și, pe neașteptate, i-a întins mâna, înainte ca tatăl să-l poată opri.

— Bună seara, domnule, a spus Wladek.

Baronul i-a luat mâna și s-au uitat unul în ochii celuilalt. Când baronul i-a eliberat mâna, privirea lui Wladek a căzut pe o superbă brățară de argint cu o inscripție pe care el n-a prea putut-o descifra.

— Tu trebuie să fii Wladek.

— Da, domnule, a răspuns băiatul fără a se arăta surprins că baronul îi știa numele.

— În legătură cu tine am venit să-l văd pe tatăl tău, a spus

baronul.

Wladek a rămas lângă baron cu privirile înălțate spre el. Tatăl a făcut semn copiilor să-l lase singur cu stăpânul său, așa că doi dintre ei s-au plecat adânc, patru au înclinat din cap și toți șase s-au retras în liniște la mansardă. Wladek a rămas și nimeni n-a sugerat ca să procedeze altfel.

— Koskiewicz, a spus baronul rămas tot în picioare pentru că nimeni nu-l poftise să ia loc. Vânătorul nu-l invitase din două motive: primul, pentru că era prea timid, al doilea pentru că bănuia că baronul se afla acolo pentru a-i face o muștrare. Am venit să-ți cer o favoare.

— Orice, domnule baron, orice, a spus tatăl întrebându-se ce ar putea el să-i ofere baronului fără ca acesta să nu aibă deja de o sută de ori mai mult decât el.

Baronul a continuat.

— Fiul meu, Leon, are acum șase ani și învață în particular cu doi profesori la castel, unul din Polonia noastră și altul din Germania. Ei mi-au spus că este un băiat deștept, dar îi lipsește spiritul competitiv pentru că nu are pe cine depăși, decât pe sine însuși. Domnul Kotowski, învățătorul de la școala din sat, din Slonim, crede că Wladek este singurul copil capabil să-i asigure competiția de care are atâta nevoie Leon. De aceea vă întreb dacă sunteți de acord ca fiul vostru să părăsească școala din sat și să vină să învețe la castel, cu Leon și profesorii săi.

Wladek rămăsese în picioare în fața baronului, cu ochii pironiți asupra lui, întrezărind perspectivele minunate ce l-ar putea aștepta: mâncare și băutură, cărți și profesori cu mult mai deștepti decât domnul Kotowski. Și-a îndreptat privirile spre mama sa. Și ea rămăsese zgâindu-se la baron, iar pe față i se citea durere și uimire. Tatăl s-a întors spre ea și clipele de comunicare mută între cei doi au părut o eternitate pentru copil.

Cu o voce răgușită și cu privirile în pământ vânătorul i s-a adresat baronului:

— Am fi onorați, domnule baron.

Baronul a privit întrebător spre Helena Koskiewicz.

— Binecuvântata Fecioară mă oprește să stau în calea copilului meu, deși numai Ea știe cât mă va costa, a spus ea cu o voce slabă.

— Dar, doamnă Koskiewicz, fiul vostru poate veni regulat acasă să vă vadă.

— Da, domnule baron. La început cred că așa va face. Ea era pe punctul să adauge o justificare, dar a renunțat. Baronul a zâmbit.

— Bun. Deci ne-am înțeles. Vă rog să aduceți băiatul la castel mâine dimineață în jurul orei șapte. În timpul trimestrului școlar Wladek va locui la noi și când vine Crăciunul se poate reîntoarce la voi.

Wladek a izbucnit în plâns.

— Liniște, băiete, a spus vânătorul.

— N-o să merg, a rostit cu fermitate Wladek, deși voia s-o facă.

— Liniște, băiete, a repetat vânătorul, de data asta ridicând glasul.

— De ce nu vrei? I-a întrebat baronul prietenos.

— N-am s-o părăsesc niciodată pe Florcia, niciodată.

— Florcia? a întrebat baronul.

— Fiica mea mai mare, a intervenit vânătorul. Nu vă faceți griji în privința lui, domnule baron. Băiatul are să facă ce-i spun eu.

A urmat un moment de tăcere. Baronul a reflectat câteva clipe. Wladek a continuat să plângă stăpânindu-și cu greu lacrimile.

— Câți ani are fata? a întrebat baronul.

— Paisprezece, a răspuns vânătorul.

— Ar putea să lucreze la bucătărie? a întrebat baronul ușurat să vadă că Helena Koskiewicz n-avea de gând să izbucnească și ea în lacrimi.

— O da, domnule baron, a răspuns ea. Florcia știe să gătească, să coasă și...

— Bun, bun, atunci poate veni și ea. Îi aștept pe amândoi mâine dimineață, la șapte.

Baronul s-a îndreptat spre ușă, a privit înapoi și i-a zâmbit lui Wladek, care i-a surâs și el la rândul lui. Wladek câștigase prima lui tranzacție și, în timp ce a rămas cu privirea pironită pe ușa care s-a închis, s-a lăsat îmbrățișat strâns de mama sa, pe care a auzit-o spunând:

— O, pușorul mamei, pui, ce-o să se aleagă acum de tine?

Wladek n-a avut cum să aștepte ca să afle.

Helena Koskiewicz a strâns lucrurile lui Wladek și Florentynei în cursul nopții, nu pentru că i-ar fi trebuit mult timp

ca să împacheteze avutul întregii familii. Dimineața, toți ai casei au ieșit în fața ușii și i-au petrecut pe cei doi care au plecat la castel, fiecare ținând sub braț un pachet învelit în ziar.

Florentyna, înaltă și suplă, s-a tot uitat în urmă, plângând și făcând semne cu mâna; dar Wladek, scund și bolovănos, n-a aruncat nici o privire înapoi. Tot drumul până la castelul baronului, Florentyna s-a ținut strâns de mâna lui Wladek. Rolurile se inversaseră. De acum înainte ea va fi cea care va depinde de el.

Când au bătut timid în ușa mare, de stejar, le-a deschis un bărbat impozant, într-o livrea verde, cu fireturi, care se vedea că știa de sosirea lor. Amândoi copiii căscaseră gura plini de admirație la uniformele gri ale soldaților din oraș, care păzeau granița ruso-poloneză din apropiere, dar ei nu văzuseră niciodată ceva care să-i impresioneze atât de mult ca acest servitor în livrea, care îi reducea la tăcere de la înălțimea lui și a cărui importanță, fără nici o îndoială, era foarte mare. În hol se afla un covor gros și Wladek a rămas cu privirea pironită pe desenul în verde și roșu, uluit de frumusețea lui, întrebându-se dacă trebuie să-și scoată pantofii din picioare. Când a pășit peste el a constatat cu surprindere că pașii lui nu făceau nici un zgomot. Bărbatul impozant i-a condus în dormitoarele lor din aripa de vest a castelului. Fiecare avea dormitorul lui – așa vor dormi mereu de acum înainte? Bine cel puțin că exista o ușă între ele, așa că nu vor fi niciodată prea departe unul de celălalt, și, de fapt, în multe nopți vor dormi împreună în același pat.

După ce și-au despachetat lucrurile, Florentyna a fost dusă la bucătărie și Wladek în camera copiilor din aripa de sud a castelului unde l-a întâlnit pe Leon, fiul baronului. Era un băiat înalt, chipeș, și l-a întâmpinat pe Wladek imediat cu atâta bucurie încât acesta a renunțat surprins și ușurat la ținuta bătaioasă pe care și-o pregătise. Leon fusese un copil singuratic, care nu avusese cu cine să se joace în afară de dădaca lui, blânda femeie lituaniană care îi dăduse să sugă și avusese grijă de el după moartea prematură a mamei sale. Băiatul scund și îndesat, care apăruse din pădure, părea să fie un bun camarad.

Leon s-a oferit imediat să-i arate lui Wladek castelul și vizita le-a luat restul dimineții. Wladek a fost uluit de mărimea lui, de bogăția mobilierului și de covoarele din fiecare cameră. Față de Leon a recunoscut doar că a fost plăcut impresionat: la urma

urmelor el își câștigase pe merit locul la castel. Fiul baronului i-a explicat că, corpul principal al clădirii era în stil gotic timpuriu, de parcă Wladek, fără doar și poate, ar fi știut ce însemna goticul. Wladek încuviință din cap. În continuare, Leon și-a dus noul său prieten jos, în pivnițele vaste unde erau nenumărate șiruri de sticle cu vin, acoperite de praf și pânze de păianjen. Camera care i-a plăcut cel mai mult lui Wladek a fost sufrageria imensă, cu tavanul boltit, susținut de coloane și cu dușumeaua din dale de piatră. De jur împrejur, pe pereți se aflau trofee de vânătoare. Leon i-a spus că erau capete de bizon, urs, cerb și porc mistreț. În capătul camerei strălucea blazonul baronului sub o coroană de cerb. Se putea citi și moto-ul familiei Rosnovski care spunea: „Soarta favorizează pe cei viteji”. După masa de prânz, la care Wladek a mâncat foarte puțin pentru că nu știa cum să folosească cuțitul și furculița, i-a întâlnit pe cei doi profesori care nu l-au întâmpinat cu aceeași căldură ca Leon. Seara s-a urcat în cel mai lung pat pe care l-a văzut vreodată și i-a povestit Florentynei cu lux de amănunte tot ce făcuse. Ochii ei uimiți nu se mai dezlipseau de pe chipul lui și nici gura nu și-a mai închis-o de atâta mirare, mai ales atunci când a auzit despre cuțit și furculiță. Wladek, ca să i le poată înfățișa mai bine, și-a ținut degetele de la mâna dreaptă întinse și strâns lipite unul de celălalt, iar cele de la mâna stângă răsfirate.

Programul de instruire începea fix la ora șapte, înainte de micul dejun și continua pe tot parcursul zilei, doar cu scurte pauze pentru masă. La început Leon era cu mult mai pregătit decât Wladek, dar Wladek s-a luptat plin de îndârjire cu cărțile sale, așa că, o dată cu trecerea săptămânilor, diferența dintre ei s-a micșorat, în schimb prietenia și competiția au crescut. Profesorul polonez și cel german găseau foarte dificil de a-i trata pe cei doi elevi, fiul baronului și al vânătorului, ca egali, deși recunoscuseră fără tragere de inimă în fața baronului, când fuseseră întrebați, că domnul Kotowski făcuse cea mai bună alegere. Pe Wladek nu-l șperia atitudinea profesorilor față de el pentru că Leon întotdeauna l-a tratat ca pe egalul său.

Baronul a lăsat să se înțeleagă faptul că era încântat de progresele pe care le făceau cei doi băieți și din când în când îl răsplătea pe Wladek cu haine și jucării. La început Wladek a avut față de baron o admirație detașată, care s-a transformat treptat în respect, iar atunci când a venit timpul ca de Crăciun să se

întoarce în coliba de bârne din pădure, la tatăl și la mama lui, s-a întristat la gândul că îl părăsea pe Leon.

Tristețea lui nu era fără temeii. În ciuda fericirii pe care a simțit-o la început când și-a revăzut mama, scurtul interval de trei luni, petrecut în castelul baronului l-a făcut să bage de seamă mizeria din casa lor pe care înainte nici n-o observase. Vacanța se scurgea greu. Wladek se simțea sufocat de casa mică, cu o singură cameră și o mansardă; hrana era puțină și se mânca cu mâna, la castel nimeni n-o împărțea la nouă guri. După două săptămâni Wladek ardea de nerăbdare să se reîntoarcă la Leon și la baron. În fiecare după-amiază mergea șase verste până la castel, se așeza jos și rămânea cu privirea pironită pe zidurile înalte care-l împrejmuiau. Pentru Florentyna, care trăise doar printre servitorii de la bucătărie, reîntoarcerea acasă a fost firească și nu și-a dat seama că pentru Wladek coliba lor nu va mai fi niciodată adevărata lui casă. Tatăl nu mai știa cum să se poarte cu băiatul care acum era bine îmbrăcat, grăia altfel decât ei și la vârsta de șase ani vorbea despre lucruri pe care el, ca bărbat în toată firea, nu le înțelegea și nici nu voia să le înțeleagă. Băiatul părea că nu face nimic decât să-și piardă toată ziua citind. Ce se va alege oare de el? se întreba vânătorul. Dacă nu știa să mânuiască un topor sau să prindă un iepure cu o capcană, ce nădejdi să mai aibă că va putea să-și câștige vreodată un trai pe căi cinstite? Așa că și tatăl se ruga ca vacanța să treacă mai repede.

Helena era mândră de Wladek și la început n-a vrut să recunoască în sinea ei că se formase o prăpastie între el și ceilalți copii. Dar până la urmă n-a avut încotro. Într-o seară, pe când se jucau de-a soldații, nici Ștefan nici Franck, care erau generalii celor două armate rivale, n-au vrut să-l ia pe Wladek în batalioanele lor.

— De ce întotdeauna pe mine mă dați de o parte? s-a plâns Wladek. Și eu vreau să învăț să lupt.

— Pentru că tu nu ești de-al nostru, i-a răspuns Ștefan. Tu nu ești frate cu noi de-adevărat.

A urmat o lungă tăcere înainte ca Franck să continue:

— La început tata nu te-a vrut deloc; numai mama a fost de partea ta.

Wladek stătea în picioare nemișcat și și-a plimbat privirea peste grupul de copii căutând-o pe Florentyna.

— Ce vrea să spună Franck, eu nu sunt fratele vostru? a

întrebat el.

Așa a ajuns Wladek să afle cum s-a născut și să înțeleagă de ce întotdeauna frații și surorile lui nu-l primeau cu plăcere în jocurile lor. Deși tristețea mamei provocată de totala sa independență de acum îl îndurera, în taină, Wladek a fost bucuros să afle că provenea dintr-un neam necunoscut, că în venele lui nu curgea sângele bicusnic al vânătorului, ci poate un sânge mai bun, care ar fi putut face orice speranță posibilă.

Când, în cele din urmă, nefericita vacanță s-a terminat, Wladek s-a reîntors bucuros la castel. Leon l-a întâmpinat cu brațele deschise; și pentru el, care era la fel de izolat din cauza bogăției tatălui său, după cum era și Wladek din pricina sărăciei vânătorului, Crăciunul fusese cu puține bucurii. De acum înainte cei doi băieți au devenit și mai apropiați, ca foarte curând să fie nedespărțiți. Când a venit vacanța de vară, Leon l-a rugat pe tatăl său să-l lase pe Wladek să rămână la castel. Baronul a fost de acord pentru că și el ajunsese să-l iubească pe Wladek. Wladek a fost bucuros din cale afară și, în casa vânătorului, nu a mai intrat decât o singură dată în viața lui.

*

* *

După ce Wladek și Leon terminau orele de clasă restul timpului și-l petreceau jucându-se. Jocul lor favorit era un fel de-a v-ați ascunselea; cum castelul avea șaptezeci și două de camere, șansa de a folosi aceeași ascunzătoare era mică. Lui Wladek cel mai mult îi plăcea să se furișeze în temnița de sub castel, unde singura lumină care putea pătrunde, și astfel să fii descoperit, venea prin niște gratii înguste, tăiate în piatră, în partea de sus a zidului, dar chiar și atunci aveai nevoie de o lumânare ca să-ți găsești drumul. Wladek nu știa la ce servea temnița și nici servitorii habar nu aveau pentru că nici unul nu-și amintea să fi fost folosită vreodată.

Wladek era conștient că-l egala pe Leon doar la orele de clasă, dar când jucau orice joc, în afară de șah, Leon era, de departe, cel mai bun. Cu timpul terenul lor de joacă s-a extins ajungând până la râul Strchara, la hotarul moșiei. Primăvara pescuiau, vara înotau și iarna, când râul îngheța la suprafață, își puneau patinele de lemn și se fugăreau unul pe celălalt pe gheață,

în vreme ce Florentyna stătea neliniștită pe mal avertizându-i unde era gheața subțire. Dar Wladek niciodată n-o lua în seamă și întotdeauna cădea în râu. Leon a crescut repede și era puternic; alerga bine, înota bine și niciodată nu părea să fie obosit sau bolnav. Pentru prima dată Wladek și-a dat seama ce înseamnă să fii armonios construit și să arăți bine. Când înota, alerga sau patina, știa că n-o să poată niciodată să țină pasul cu Leon. Dar ceea ce îl necăjea cel mai tare era buricul, care la Leon aproape că nu se vedea, în vreme ce al lui Wladek era urât, cioturos, o protuberanță grosolană în mijlocul pântecului rotofei. Wladek deseori stătea ore în șir în liniștea camerei sale cercetându-și trupul în oglindă și se întreba întotdeauna de ce nu era și el mai arătos și, mai cu seamă, de ce avea doar un singur mamelon în timp ce toți băieții pe care-i văzuse goi până la brâu, aveau două, așa cum părea să ceară simetria corpului uman. Uneori, când zăcea în pat fără să-l cuprindă somnul, își pipăia pieptul gol și lacrimi de autocompătimitate se revărsau pe pernă. În cele din urmă, adormea rugându-se ca atunci când se va trezi dimineața lucrurile să fie diferite. Dar rugăciunile lui n-au fost ascultate.

În fiecare seară Wladek își rezerva timp pentru exerciții fizice, dar nu voia să fie văzut de nimeni, nici chiar de Florentyna. Printr-o voință de fier a învățat cum să-și țină trupul ca să pară mai înalt. Își exersa mușchii de la brațe și de la picioare și stătea agățat de o bară montată în dormitor, sperând că așa se va mai lungi, dar Leon se făcea din ce în ce mai înalt, de parcă creștea chiar și în somn. Wladek a fost nevoit să se împace cu gândul că avea să rămână pentru totdeauna cu un cap mai scund decât fiul baronului și că nimic, dar absolut nimic, nu-l va ajuta să-i apară celălalt mamelon. Disprețul lui Wladek față de propriul trup nu era cătuși de puțin împărțit de Leon, care n-a făcut niciodată vreo aluzie ca să-l jignească pe prietenul său. Leon nu cunoștea alți copii, decât pe Wladek pe care-l adora.

Baronului Rosnovski îi era din ce în ce mai drag băiatul tenace, cu părul negru, care luase locul fratelui mai mic al lui Leon, mort atât de tragic la naștere, odată cu mama.

Cei doi băieți serveau cina cu el în fiecare seară în vasta sală de ospete, cu ziduri de piatră, cu lumânări ce pâlpâiau aruncând umbre amenințătoare din capetele înțepenite de animale de pe pereți și cu servitorii care intrau și ieșeau fără zgomot cu tăvi mari de argint și platouri de aur încărcate cu găște, șuncă,

languste, vinuri bune, fructe și uneori piroști, care deveniseră favoritele lui Wladek. După aceea, când întinericul se făcea și mai dens în jurul mesei, baronul le spunea servitorilor să plece și le povestea băieților din istoria Poloniei, lăsându-i să ia și ei câte o înghițitură de vodcă de Danzig, în care, la lumina lumânărilor, străluceau mici frunzulițe aurii, Wladek îl ruga ori de câte ori avea prilejul să-i spună povestea lui Tadeus Kosciuszko.

— A fost un erou și un mare patriot, începea baronul. Va rămâne pentru totdeauna adevăratul simbol al luptei poporului nostru pentru independență. A fost educat în Franța...

— Acest popor noi îl iubim și-l admirăm, așa după cum îi urâm pe toți rușii și austriecii, adăuga Wladek, a cărui bucurie de a asculta povestea era sporită de faptul că o știa pe de rost.

— Cine spune povestea, Wladek? îl întreba baronul râzând... Și, după aceea, a luptat alături de George Washington în America pentru libertate și democrație. În 1792 i-a condus pe polonezi în lupta de la Dubienka. Când ticălosul nostru rege, Stanislas Augustus, ne-a trădat și a trecut de partea rușilor, Kosciuszko s-a întors în patria sa pe care o iubea pentru a înlătura jugul țarist. A câștigat, care bătălie, Leon?

— De la Raclawice, tată, și apoi a eliberat Varșovia.

— Foarte bine, copile. Mai târziu, din nefericire, rușii au adunat o mare armată la Maciejowice și el, în cele din urmă, a fost înfrânt și luat prizonier. Stră-străbunicul meu a luptat alături de Kosciuszko în acel război și mai târziu în oastea lui Dabrowski pentru puternicul împărat Napoleon Bonaparte.

— Și pentru serviciile ce le-a adus Poloniei a fost numit baronul Rosnovski, titlu pe care familia dumneavoastră îl va purta totdeauna în amintirea acelor zile mărețe, a spus Wladek cu atâta ardoare de parcă titlul îi va servi și lui într-o bună zi.

— Acele zile de glorie se vor întoarce iar, a spus baronul cu un glas domol. Numai să-mi ajute Dumnezeu să trăiesc ca să le apuc și eu.

*

* *

De Crăciun țărani de pe moșia baronului își aduceau familiile la castel ca să sărbătorească nașterea Domnului. În toată ziua de ajun posteau, iar copiii se uitau pe fereastră ca să vadă

prima stea, care era semnul de începere a ospățului. Cu vocea lui plăcută și gravă baronul rostea rugăciunea: „*Benedicte nobis, Domine Deus, et his donis quae ex liberalitate tua sumpturi sum us*” după care se așezau cu toții la masă. Lui Wladek îi era rușine de cât putea să înfulece Jasio Roskiewicz care nu lăsa să-i scape nimic din cele treisprezece feluri de mâncare, începând cu supa de gulii până la prăjituri și prune, ca apoi să-i fie rău, ca în fiecare an, în pădure, când se întorcea acasă.

După ce se termina masa, lui Wladek îi plăcea să împartă copiilor din sat, sfioși și timizi, darurile din pomul de Crăciun încărcat cu lumânări și fructe: Sophiei i-a dat o păpușă, lui Josef un cuțit pe care să-l folosească în pădure, iar Florentynei o rochie nouă, primul dar pe care l-a cerut vreodată Wladek de la baron.

— Este adevărat, a întrebat-o Josef pe mama sa când și-a primit darul de la Wladek, că el nu este fratele nostru?

— Așa este, a răspuns mama, dar el va rămâne întotdeauna pentru mine fiul meu.

*

* *

În timpul iernii și primăverii lui 1914, Wladek a avut o perioadă de creștere mai intensă și ca forță, și ca intelect. Apoi, brusc, în iulie, profesorul neamț a părăsit castelul fără ca măcar să-și ia ziua bună; nici unul din băieți n-a știut de ce. Nu s-au gândit câtuși de puțin să facă vreo legătură între plecarea lui și asasinarea arhiducelui la Sarajevo, Franz Ferdinand, de către un student anarhist, asasinare descrisă de celălalt profesor în termeni de o gravitate inexplicabilă. Baronul a devenit foarte abătut; nici unul din băieți nu-și putea explica de ce. Servitorii tineri, cei mai iubiți de Leon și Wladek, au început să dispară unul câte unul; nici unul din băieți nu înțelegea de ce. Când anul era pe sfârșite, Leon ajunsese mai înalt, Wladek mai puternic și amândoi băieții deveniseră mai înțelepți.

Într-o dimineață din vara anului 1915, pe o vreme frumoasă ce te îndemna la lene, baronul a plecat într-o lungă călătorie la Varșovia ca să-și pună afacerile la punct, așa cum spunea el. A lipsit trei săptămâni și jumătate, douăzeci și cinci de zile pe care Wladek le-a însemnat în fiecare dimineață în calendarul din camera lui; lui i s-au părut o veșnicie. În ziua când trebuia să se

întorcă, cei doi băieți s-au dus la gara din Slonim ca să aștepte trenul cu un singur vagon care venea o dată pe săptămână și să-l întâmpine pe baron. Toți trei au făcut drumul spre casă în tăcere.

Wladek îl găsea pe baron schimbat, părea mai bătrân și mai obosit, ceea ce era iarăși un alt lucru de neînțeles. În timpul săptămânii care a urmat, baronul a purtat multe discuții rapide și neliniștite cu șeful servitorilor, pe care le întrerupea brusc ori de câte ori Leon și Wladek intrau în încăpere, ceea ce altădată nu se mai întâmplase și de aceea se simțeau stânjeniți și se temeau că, fără să vrea, ei erau de vină. Wladek se gândea cu disperare că s-ar putea ca baronul să-l trimită înapoi, în coliba vânătorului, și tot mai des îl încerca sentimentul că este un străin în casă străină.

Într-o seară, la câteva zile după ce se întorsese din Varșovia, baronul i-a chemat pe cei doi băieți în marea sală de oaspeți. Au intrat tiptil, fiindu-le teamă de el. Fără alte explicații, le-a spus că foarte curând va pleca într-o lungă călătorie. Conversația sumară, lipsită de substanță, cum i s-a părut atunci lui Wladek, i-a rămas întipărită în minte pentru tot restul vieții.

— Dragii mei copii, a început baronul pe o voce joasă, tremurată, ațâțătorii la război din Germania și Imperiul Austro-ungar sugrumă Varșovia și în scurt timp se vor abate asupra noastră.

Wladek și-a reamintit insultele inexplicabile cu care îl împroșcase profesorul polonez pe cel neamț în ultimele zile pline de încordare petrecute împreună.

— Asta înseamnă că ne-a bătut și nouă ceasul ca să fim printre cele mai sărace și amărâte popoare ale Europei? a întrebat el.

Baronul a privit chipul inocent al lui Wladek cu blândețe.

— Spiritul nostru național n-a pierit în o sută cincizeci de ani de umilință și represiune, a răspuns el. S-ar putea ca soarta Poloniei să fie în joc, la fel cum este și a Serbiei, dar noi nu avem nici o putere ca să schimbăm cursul istoriei. Suntem la cheremul celor trei mari imperii care ne înconjoară.

— Noi suntem puternici, putem să luptăm, a spus Leon. Avem săbii de lemn și scuturi. Nu ne este teamă de nemți sau de ruși.

— Fiul meu, voi v-ați jucat doar de-a războiul. Această bătălie nu va fi o joacă de copii. Acum noi trebuie să găsim un loc liniștit în care să trăim până istoria ne va hotărî soarta, așa că

vom pleca cât de curând posibil. Nu pot decât să mă rog ca acesta să nu fie sfârșitul copilăriei voastre.

Leon și Wladek erau nedumeriți și necăjiți de cuvintele baronului. Războiul li se părea o aventură palpitantă pe care ei o vor pierde cu siguranță dacă aveau să plece de la castel. Servitorilor le-au trebuit câteva zile ca să împacheteze, iar Wladek și Leon au aflat că luna următoare vor porni spre o mică reședință de vară pe care baronul o avea la nord de Grodno. Cei doi băieți și-au continuat lecțiile și joaca, negăsind pe nimeni dispus sau care să aibă vreme să răspundă la milioanele lor de întrebări.

În zilele de sâmbătă, lecțiile se țineau dimineața. Ei tocmai traduceau în latină din *Pan Tadeusz* de Adam Mickiewicz când s-au auzit puștile. La început, Wladek a crezut că nu erau decât obișnuitele împușcături ale vreunui vânător pe moșie; băieții și-au reluat lucrul. A doua rafală care a răsunat mult mai de-aproape i-a făcut să-și înalțe privirile și atunci au auzit țipetele ce veneau de jos. S-au uitat unul la celălalt nedumeriți; nu le era teamă de nimic, pentru că, în scurta lor viață, nu trecuseră niciodată prin ceva care să-i înspăimânte. Profesorul a plecat în goană din încăpere, lăsându-i singuri. Apoi s-a auzit o nouă rafală, de data asta de pe coridorul din fața camerei lor. Cei doi băieți au rămas nemișcați, cuprinși de frică și cu respirația tăiată.

Brusc, ușa s-a izbit cu putere de perete și în prag a apărut un bărbat nu mai în vârstă decât profesorul lor, în uniformă militară gri și cu cască de oțel pe cap. Leon s-a agățat de Wladek, iar Wladek rămăsese cu privirea pironită asupra intrusului. Soldatul a strigat la ei în nemțește, întrebându-i cine sunt, dar nici unul n-a răspuns, deși stăpâneau germana și o vorbeau la fel de bine ca limba lor maternă. Din spatele lui a apărut un alt soldat care a înaintat spre cei doi băieți, i-a înșfăcat de gât, ca pe puii de găină, i-a scos pe coridor, apoi au coborât în hol și au ieșit în grădină, unde au găsit-o pe Florentyna; s-a auzit o nouă rafală, de data asta de pe coridorul din fața ei. Leon n-a suportat priveliștea și și-a îngropat capul pe umărul lui Wladek. Wladek se uita năuc și îngrozit la șirul de trupuri neînsuflețite, majoritatea servitori, care fuseseră așezate cu fața în jos. Privea ca hipnotizat spre mustața de pe chipul văzut din profil care zăcea într-o baltă de sânge. Era vânătorul. Wladek n-a avut nici o tresărire de inimă, iar Florentyna continua să urle.

— Tata este acolo? a întrebat Leon. Tata este acolo?

Wladek a parcurs încă o dată cu privirea șirul de cadavre. I-a mulțumit lui Dumnezeu pentru că, printre ele, nu l-a zărit pe al baronului Rosnovski. Era pe punctul să-i spună lui Leon vestea bună când a venit un soldat la el.

— *Wer hat gesprochen?*² a întrebat el cu asprime.

— *Ich*,³ a spus Wladek sfidător.

Soldatul și-a ridicat pușca și cu patul armei l-a izbit cu putere pe Wladek în cap. Wladek a căzut la pământ, cu fața plină de sânge. Unde era baronul, ce se întâmpla, de ce erau tratați astfel în propria lor casă? În secunda următoare, Leon s-a aruncat deasupra lui Wladek încercând să îl apere de a doua lovitură pe care soldatul intenționa să i-o aplice în stomac, dar arma a coborât cu putere și s-a oprit în ceafa lui Leon.

Amândoi băieții zăceau nemișcați, Wladek din cauza greutății trupului lui Leon, care se aruncase deasupra lui și pentru că lovitura îl năucise, iar Leon pentru că era mort.

Wladek a auzit un alt soldat muștrându-l pe cel care-i lovise. L-au ridicat pe Leon, dar Wladek s-a agățat de el. A fost nevoie de încă doi soldați ca să-i smulgă trupul prietenului său pe care l-au aruncat pe iarbă, alături de ceilalți, cu fața în jos. Ochii lui Wladek nu s-au mai desprins de pe trupul fără viață al celui mai bun prieten al său până ce, într-un târziu, împreună cu o mână de supraviețuitori buimaci, au fost duși înapoi în castel și băgați în temniță. De teamă să nu se alătore cadavrelor de pe iarbă, nimeni n-a scos o vorbă până ce ușile de la temniță n-au fost zăvorâte și glasurile soldaților s-au topit în depărtare. Apoi Wladek a exclamat: „Doamne Dumnezeule!” Pentru că acolo, într-un colț, prăbușit lângă perete, stătea baronul, fără să fie rănit, dar ca o stană de piatră, cu privirea pierdută în gol. Fusese lăsat în viață doar pentru că învingătorii aveau nevoie de cineva care să răspundă de prizonieri. Wladek s-a aplecat asupra lui, dar ceilalți n-au îndrăznit să vină mai aproape de stăpânul lor. Cei doi au rămas cu privirea pironită unul asupra celuilalt, așa cum se întâmplase în prima zi când s-au întâlnit. Wladek și-a întins mâna, exact ca atunci, iar baronul i-a strâns-o într-a lui. Wladek a

---

2 Cine a vorbit? (germ.)

3 Eu (germ.)

privit lacrimile care se scurgeau pe chipul falnic al baronului. Nici unul n-a vorbit. Amândoi pierduseră ființa pe care au iubit-o cel mai adânc pe lume.

6

William Kane creștea foarte repede și toți care-l vedeau îl considerau un copil adorabil; aceștia, în general, în primii lui ani, erau rudele, care nu mai știau de dragul lui, și servitorii.

Ultimul etaj al casei din secolul al XVIII-lea a familiei Kane din Louisburg Square⁴ de pe Beacon Hill⁵ fusese transformat în locuință pentru copii, drept pentru care era ticsit cu jucării. Un dormitor și o cameră de zi fuseseră amenajate pentru doica nou angajată, camerele de la parter se aflau destul de departe, așa că Richard Kane a rămas străin de probleme ca: apariția dinților, scutece de spălat, planșete când pe William îl apuca foamea la intervale lipsite de orice periodicitate. Primul sunet, primul dinte, primul pas și primul cuvânt, toate erau înregistrate cu meticulozitate în agenda familiei de către mama lui William, laolaltă cu creșterea în înălțime și în greutate. Anne a constatat cu surprindere că aceste statistici difereau foarte puțin de ale altor copii cu ale căror mame se întâlnea pe Beacon Hill.

Guvernanta adusă din Anglia a crescut copilul după norme care ar fi încântat un ofițer de cavalerie prusac. Tatăl lui William îl vizita în fiecare seară, la ora șase. Cum n-a vrut să se adreseze fiului său în limbajul specific copiilor, a sfârșit prin a nu mai vorbi cu el deloc; cei doi, pur și simplu, se uitau unul la celălalt. William îl prindea pe tatăl său de degetul arătător, cel cu care erau verificate bilanțurile, și se ținea de el strâns. Richard își permitea în sinea sa un zâmbet. După ce William a împlinit un an, acest program a fost ușor modificat și băiatul a fost lăsat să vină jos ca să-și vadă tatăl. Richard stătea în scaunul său cu spătar înalt, din piele vișinie, și-și urmărea progenitura cum își croia drum de-a bușilea printre picioarele mobilierului, făcându-și apariția atunci când te așteptai cel mai puțin, ceea ce i-a format convingerea că, fără doar și poate, copilul va ajunge senator. William a făcut primii pași la un an și o lună, agățându-se de pulpanele pardesiului tatălui său. Primul cuvânt a fost „tata”, ceea ce a încântat pe toată lumea, inclusiv pe bunica Kane și bunica Cabot, care erau oaspeții

---

4 Piață (engl.)

5 Deal (engl.)

de fiecare zi ai casei. Ele, de fapt, nu împingeau căruciorul lui William când plecau cu el la plimbare prin Boston, dar acceptau să meargă la un pas în urma guvernantei prin parc, în după-amiezile de joi, aruncând câte o privire spre copiii cu o escortă mai puțin disciplinată. În vreme ce alți țânci dădeau să mănânce rațelor din grădinile publice, William reușea să încânte lebedele de pe lacul extravagantului palat Venețian al domnului Jack Gardner.

După ce s-au scurs doi ani, bunicile, prin aluzii și insinuări, au dat de înțeles că era timpul să-și facă apariția o nouă progenitură, ca William să aibă un frate sau o soră. Anne le-a ascultat și a rămas gravidă, dar a fost măhnită când a văzut că prin luna a treia a început să se simtă și să arate prost.

În timp ce examina mama plină de speranțe și pântecul ușor rotunjit, doctorul MacKenzie a încetat să mai zâmbească, iar atunci când Anne a pierdut sarcina la patru luni, el n-a fost surprins, dar n-a lăsat-o să fie copleșită de propria-i măhnire. În notele lui a scris „pre-eclampsie?”, iar ei i-a spus:

— Anne, draga mea, principalul motiv pentru care tu nu te-ai simțit așa de bine este tensiunea crescută, care, probabil, ar fi devenit și mai mare pe măsură ce sarcina înainta. Din păcate, doctorii încă n-au descoperit leacul pentru tensiune, de fapt, nu știm mare lucru despre ea, decât că este o stare periculoasă pentru oricine și mai ales pentru o femeie gravidă.

Anne și-a stăpânit lacrimile în vreme ce reflecta la implicațiile unui viitor fără alți copii.

— Cu siguranță că n-o să mi se mai întâmple la următoarea sarcină nu-i așa? a întrebat ea, formulându-și astfel fraza încât să-l determine pe doctor la un răspuns favorabil.

— Aș fi foarte surprins dacă n-ar fi la fel, draga mea. Îmi pare rău că trebuie să ți-o spun, dar sunt nevoit să te avertizez categoric împotriva unei noi sarcini.

— Dar nu contează dacă timp de câteva luni nu mă voi simți bine, dacă asta...

— Eu nu vorbesc despre a nu te simți bine, Anne. Eu îți spun că nu trebuie să-ți asumi riscuri care să-ți pună în primejdie viața.

A fost o lovitură teribilă pentru Richard și Anne, mai cu seamă că amândoi fuseseră copii singuri la părinți din cauza morții premature a taților. Ei își făcuseră planuri că vor avea o familie pe măsura casei lor și a responsabilităților asumate pentru

generația următoare.

— Care altul este rostul unei femei? a întrebat-o bunica Cabot pe bunica Kane.

Ulterior nimeni nu a mai deschis acest subiect și William a devenit centrul atenției generale.

Richard, care a ajuns președintele societății Kane și Cabot în 1904, la moartea tatălui său, întotdeauna s-a cufundat până la uitarea de sine în munca de la bancă. Banca, un bastion solid din punct de vedere arhitectural și fiscal, se afla pe State Street și avea sucursale în New York și Londra și San Francisco. Ultima i-a creat probleme lui Richard curând după nașterea lui William când, laolaltă cu băncile Crocker National, Wells Fargo și California s-a prăbușit, nu financiar, ci în sensul primar al cuvântului, în marele cutremur din 1906. Richard, care prin firea sa era un om precaut, avea o asigurare solidă la societatea Lloyd din Londra. Aceasta l-a despăgubit până la ultima centimă, dându-i astfel posibilitatea să reconstruiască. În orice caz, Richard a avut un an obositor călătorind câte patru zile cu trenul între Boston și San Francisco spre a supraveghea lucrările de reconstrucție. A deschis noua sucursală în Union Square în octombrie 1907, aproape la țanc spre a-și putea concentra atenția asupra altor probleme ce se ridicau pe coasta de est. Au început să se facă retrageri masive de capital din băncile din New York și multe din băncile mici nu au putut face față și au dat faliment. J.P. Morgan, faimosul președinte al puternicei bănci ce-i poartă numele, l-a invitat pe Richard să formeze un consorțiu spre a rezista în timpul crizei. Richard a fost de acord, stratagema curajoasă a dat rezultate și pericolul a început să se reducă, dar nu înainte ca Richard să fi avut câteva nopți de nesomn.

În schimb, William dormea zdravăn, fără să știe nimic despre cutremure și bănci ce dădeau faliment. La urma urmelor, erau lebedele care trebuiau hrănite și nesfârșitele excursii de la și către Milton, Brookline și Beverly ca să fie arătat distinselor sale rude.

*

* *

În anul următor, pe la începutul primăverii, Richard a făcut o nouă achiziție în schimbul investirii de capital într-un bărbat

numit Henry Ford, care susținea că ar putea fabrica o mașină la prețuri accesibile oamenilor de rând. Banca l-a invitat pe domnul Ford la prânz și Richard a fost convins să cumpere un model T la suma de opt sute cincizeci de dolari. Henry Ford l-a asigurat pe Richard că, dacă banca îl va susține, costul ar putea cobori eventual până la trei sute cincizeci de dolari în câțiva ani, ceea ce ar permite aproape fiecăruia să-și cumpere o mașină, și aceasta ar aduce un profit mare sponsorilor săi. Richard l-a finanțat și a fost pentru prima oară când și-a plasat banii în cineva care dorea ca produsul său să-și înjumătățească prețul.

La început Richard a fost neliniștit că mașina sa, deși avea o culoare sobră, neagră, ar fi putut fi privită ca un mijloc de transport nu suficient de serios pentru președintele unei bănci, dar privirile admirative ale trecătorilor i-au spulberat temerile. La viteza de zece mile pe oră era mult mai zgomotoasă decât un cal, dar avea marele avantaj de a nu face murdărie în mijlocul străzii Mount Vernon. Singura neînțelegere cu domnul Ford a fost că acesta n-a vrut să asculte sugestiile sale ca să fabrice modelul T în diferite culori. Domnul Ford a insistat ca fiecare mașină să fie neagră pentru a menține prețul scăzut. Anne, care era mai sensibilă decât soțul ei la opinia societății selecte din oraș, n-a vrut să meargă într-o mașină până ce familia Cabot n-a cumpărat una.

William, în schimb, adora „automobilul”, așa cum l-a numit presa, și imediat a presupus că vehiculul fusese cumpărat pentru el spre a înlocui căruciorul care nu-și mai avea rostul și nu era mecanizat. De asemenea, lui îi plăcea mai mult șoferul cu ochelarii lui mari și cu pălăria turtită decât guvernanta. Bunica Kane și bunica Cabot au declarat ritos că ele n-au să călătorească niciodată cu un mijloc de locomoție atât de îngrozitor și n-au făcut-o, deși, ar trebui amintit că bunica Kane a fost dusă la groapă cu o mașină, dar acest lucru nimeni nu i l-a mai adus la cunoștință.

În timpul următorilor ani, banca a crescut ca mărime și soliditate, la fel și William. Americanii făceau investiții, se extindeau și mari sume de bani își găseau cale spre banca Kane și Cabot ca apoi să fie reinvestiți în alte proiecte ca extinderea fabricii de piele Lowell din Massachusetts. Richard urmărea dezvoltarea băncii și a fiului său cu o satisfacție îndreptățită. Când William a împlinit cinci ani, a luat copilul din grija femeilor și a angajat, cu un salariu de patru sute cincizeci de dolari pe an, un profesor

particular, un domn Munro, ales personal de Richard dintr-o listă de opt persoane selectate în prealabil de secretara sa. D-l Munro a primit sarcina de a-l pregăti pe William astfel ca la vârsta de doisprezece ani să intre la colegiul St. Paul. Copilul a fost încredințat imediat domnului Munro care i s-a părut lui William foarte deștept și foarte bătrân. De fapt, el avea douăzeci și trei de ani și o diplomă în engleză, de la Universitatea din Edinburgh, cu un calificativ destul de bun.

William a învățat repede să scrie și să citească, dar adevărata lui pasiune s-au dovedit a fi cifrele. Singura lui nemulțumire era aceea că, din cele opt lecții zilnice, numai una era de aritmetică. William i-a atras imediat atenția tatălui său că a opta parte dintr-o zi de muncă reprezenta o investiție mică de timp pentru cineva care avea să devină președinte de bancă.

Pentru a compensa lipsa de previziune a profesorului său, William se ținea scai de rudele ce-i erau accesibile și le ruga să-i dea calcule pe care să le facă în minte. Bunica Cabot, care niciodată nu putuse fi convinsă că împărțirea unui întreg la patru dă același rezultat cu înmulțirea lui cu o pătrime, dat fiind că la ea cele două operații deseori ajungeau la cifre diferite, s-a trezit foarte curând că este depășită de nepotul ei, dar bunica Kane, care avea o oarecare înclinare spre deșteptăciune, s-a luat vitejește la trântă cu fracțiile ordinare, cu dobânda compusă și cu împărțirea a opt prăjituri la nouă copii.

— Bunico, i-a spus William politicoș, dar ferm când ea n-a mai reușit să găsească răspunsul la ultima lui întrebare foarte dificilă, ai putea să-mi cumperi o riglă de calcul și atunci n-o să te mai bat la cap.

Ea a fost uluită de precocitatea nepotului, dar i-a cumpărat rigla, întrebându-se dacă el știa s-o folosească. A fost pentru prima oară în viața ei când bunica Kane a știut să aleagă modul simplu de rezolvare a unei probleme.

Afacerile lui Richard au început să graviteze spre est. Președintele sucursalei londoneze a murit și Richard a considerat că prezența sa este necesară în Lombard Street, i-a sugerat lui Anne să-l însoțească împreună cu William în Europa pentru că și-a dat seama că puțină instruire nu i-ar strica băiatului, dat fiind că putea să viziteze toate acele locuri despre care domnul Munro îi vorbise atât de des. Anne, care nu fusese niciodată în Europa, era încântată de perspectivă și a umplut trei cufere de voiaj cu haine

noi, elegante și scumpe în care să se confrunte cu Vechea Anglie. William a considerat inechitabil din partea mamei sale să nu-i permită să-și ia ceea ce, în egală măsură, îi era indispensabil în călătorie – bicicleta.

Familia Kane a mers până la New York cu trenul ca de acolo să ia vaporul *Aquitania* către Southampton. Anne a fost uluită de mulțimea negustorilor ambulănți, emigranți mai toți, care te asaltau cu mărfurile lor pe stradă și a fost bucuroasă când a ajuns pe navă, unde era în siguranță și se putea odihni în cabina ei. În schimb, William a fost uimit de mărimea New York-ului; până atunci el întotdeauna crezuse că banca tatălui său era cea mai mare clădire din America, dacă nu din lume. El a vrut să cumpere o înghețată de culoare roz și galben de la un bărbat îmbrăcat complet în alb, dar tatăl lui nici n-a vrut să audă; în orice caz, Richard niciodată nu avea la el mărunțiș.

Lui William i-a plăcut la nebunie vaporul de cum l-a văzut și s-a împrietenit cu căpitanul care i-a arătat toate secretele navei. Richard și Anne, care, bineînțeles, stăteau la masa căpitanului au simțit că este de datoria lor, nu mult după ce vaporul a părăsit America, să-și ceară scuze pentru timpul pe care fiul lor îl răpea echipajului.

— Nu vă faceți griji, a spus căpitanul cu barbă albă. Eu și William deja suntem buni prieteni. Nu-mi doresc decât să pot răspunde la toate întrebările lui despre timp, viteză și distanță. În fiecare noapte trebuie să iau lecții de la inginerul nostru, sperând să pot anticipa întrebările și apoi să fac față ziua următoare.

După șase zile de călătorie *Aquitania* a intrat în golful Solent și a acostat la Southampton. Lui William îi părea rău s-o părăsească și ar fi izbucnit în plâns dacă n-ar fi văzut superbul Rolls-Royce Silver Ghost care-i aștepta la debarcader, complet echipat cu șofer, gata să-i ducă la Londra. Richard a hotărât pe loc că la sfârșitul călătoriei va transporta mașina la New York, ceea ce a constituit una din cele mai neobișnuite hotărâri pe care a luat-o în viața sa. A informat-o pe Anne pe un ton destul de neconvingător că voia să-i arate vehiculul lui Henry Ford.

Familia Kane, întotdeauna când venea la Londra, stătea la Ritz, în Piccadilly, fiind foarte aproape de biroul lui Richard din City. Când Richard era ocupat la bancă, Anne își folosea timpul ducându-l pe William la Turnul Londrei, la Palatul Buckingham și la schimbarea gărzii. William a găsit totul extraordinar, exceptând

accentul englez care-i provoca greutate în înțelegerea limbii.

— De ce nu vorbesc și ei ca noi, mami? a întrebat-o el și a fost surprins să afle că aceeași nedumerire era exprimată și mai des de cealaltă parte.

Distracția preferată a lui William era să privească soldații, în uniformele lor de un roșu aprins cu nasturi mari, strălucitori, de alamă, care făceau de pază în fața palatului Buckingham. El a încercat să-i antreneze în conversație, dar ei priveau în spațiu, peste capul lui, fără ca măcar să clipească.

— Putem să luăm unul acasă? a întrebat-o pe mama lui.

— Nu, dragul meu, ei trebuie să stea aici și să-l păzească pe rege.

— Dar el are așa de mulți, n-aș putea să am și eu doar unul?

Ca un dar foarte special – sunt cuvintele lui Anne – Richard și-a permis să-și ia o după-amiază liberă și să-și ducă soția și copilul la un spectacol tradițional englezesc de pantomimă. Se numea *Jack și bobul de fasole* și se juca pe hipodromul din Londra. William l-a îndrăgit pe Jack și imediat i-a venit ideea să doboare orice copac pe care-i cădeau ochii, gândindu-se că în fiecare sălășluia un monstru. După spectacol au servit ceaiul la Fortnum și Mason în Piccadilly și Anne i-a permis lui William să mănânce două prăjituri cu frișcă și o alta necunoscută lor, care se chema papanaș. Ziua următoare William a trebuit să fie dus din nou la Fortnum ca să mănânce iar o „prăjitură papanaș” cum o numea el.

Vacanța s-a scurs prea repede pentru William și mama sa, în vreme ce Richard, mulțumit de progresele din Lombard Street și încântat de noul director pe care l-a ales, a început să se gândească cu nerăbdare la ziua plecării. În fiecare zi soseau telegrame din Boston care-l făceau să-și dorească tot mai mult să fie înapoi, în propria sa sală de consiliu. În cele din urmă, când o astfel de misivă l-a informat că au intrat în grevă douăzeci și cinci de mii de muncitori de la o fabrică de bumbac din Lawrence, Massachusetts, în care banca sa făcuse mari investiții, a fost bucuros că nu mai erau decât trei zile până la data stabilită pentru întoarcere.

William aștepta cu nerăbdare să ajungă acasă să-i povestească domnului Munro despre toate lucrurile minunate pe care le făcuse în Anglia și să-și revadă cele două bunici. Era sigur

că ele nu văzuseră ceva atât de emoționant, precum un teatru adevărat, cu public spectator. Și Anne era fericită să se întoarcă acasă, cu toate că și ei îi plăcuse călătoria la fel de mult ca lui William, dar mai cu seamă pentru că hainele și frumusețea îi fuseseră admirate de insularii din Marea Nordului care, de obicei, sunt destul de reținuți. Ca un hatâr special pentru William, cu o zi înainte de data îmbarcării, Anne l-a luat în Eaton Square, la o petrecere de după-amiază, dată de soția noului director al sucursalei londoneze, a băncii lui Richard. Și ea avea un fiu, Stuart, de opt ani, iar William, în cele două săptămâni cât se jucaseră împreună, ajunsese să-l considere prietenul său mai mare, de care nu se putea despărți. Totuși, petrecerea a fost destul de monotona pentru că Stuart nu s-a simțit bine iar William, din compasiune față de noul său tovarăș de joacă, a anunțat-o pe mama lui că avea de gând să se îmbolnăvească și el. Anne și William s-au întors la hotel mai devreme decât plănuseră. Pentru Anne chiar a picat bine pentru că avea mai mult timp să supravegheze împachetatul lucrurilor în cuferele mari pentru vapor și era convinsă că William juca teatru doar ca să-i facă plăcere lui Stuart. Seara, când l-a învelit înainte de culcare, a observat că avea o ușoară febră și i-a spus lui Richard în timpul cinei.

— Pesemne că din cauza emoției la gândul că plecăm acasă, a sugerat el fără a părea îngrijorat.

— Sper să ai dreptate, a răspuns Anne. N-aș vrea să fie bolnav în cele șase zile de călătorie pe mare.

— Măine o să fie bine, a asigurat-o Richard cu nonșalanță, dar dimineața următoare, când Anne s-a dus să-l trezească pe William, l-a găsit acoperit cu mici pete roșii și temperatură de 103° F. Medicul hotelului a pus diagnosticul de rujeolă și a insistat politicos ca William sub nici o formă să nu plece într-o călătorie de șase zile cu vaporul, nu numai pentru că nu i-ar face bine, dar i-ar molipsi și pe ceilalți pasageri. Nu era altă soluție pentru el decât să rămână în pat cu sticla de apă fierbinte și să aștepte următorul vapor. Richard nu-și putea permite o întârziere de trei săptămâni și a hotărât să plece așa cum fusese stabilit. Cu părere de rău, Anne a trebuit să accepte să se facă în grabă noi rezervări de locuri. William l-a implorat pe tatăl său să-l ia cu el. Cele douăzeci și unu de zile până ce vasul *Aquitania* avea să plece din Southampton i se păreau copilului o eternitate. Richard a fost

foarte ferm, a angajat o asistentă medicală care să se ocupe de William și l-a convins de starea sa proastă de sănătate.

Anne l-a însoțit pe Richard până la Southampton în noul Rolls-Royce.

— O să mă simt singură în Londra fără tine, Richard, a îndrăznit ea să-i spună în momentul despărțirii, riscând să-și atragă dezaprobarea lui în fața unor efuziuni sentimentale feminine.

— Ei bine, draga mea, aș putea spune că, oarecum, și eu voi fi singur în Boston fără tine, i-a răspuns el cu gândul la greva muncitorilor de la fabrica de bumbac.

Anne s-a întors la Londra cu trenul întrebându-se cu ce-și va ocupa timpul în următoarele trei săptămâni. William a avut o noapte mai bună și dimineța petele nu mai arătau așa de rău. Totuși, doctorul și sora au insistat la unison ca el să nu părăsească patul. Când William a fost nevoit să rămână în pat, Anne și-a folosit timpul ce-i mai rămânea scriind scrisori lungi familiei. În dimineța zilei de joi, el s-a trezit devreme și, simțindu-se bine, s-a dus în camera mamei sale. S-a urcat în pat lângă ea și mânuțele lui reci au trezit-o imediat. Anne era încântată să-l vadă aproape restabilit. A sunat comandând să li se aducă micul dejun în cameră, lucru cu care tatăl lui William n-ar fi fost niciodată de acord.

S-a auzit un ușor ciocănit la ușă și a intrat un bărbat într-o livrea roșie cu fireturi aurii, aducând o tavă mare de argint, cu micul dejun: ouă, șuncă, roșii, pâine prăjită și gem, un adevărat festin. William s-a uitat la hrană cu o foame de lup de parcă n-ar mai fi mâncat de nu se știe când. Anne și-a aruncat ochii în treacăt peste ziarul de dimineată. Richard întotdeauna citea *The Times* când stătea la Londra, așa că cei de la hotel și-au imaginat că și ea va cere ziarul.

— O, privește, i-a spus William rămânând cu ochii asupra unei fotografii de pe pagina interioară. Este poza vaporului lui tăticu. Ce înseamnă CA-LA-MITATE, mămică?

Pe toată lățimea paginii era o fotografie a *Titanicului*.

Anne, fără a ține seamă de cum ar fi trebuit să se comporte un Lowell sau un Cabot, a izbucnit amarnic în plâns, strângându-și cu putere la piept fiul. Au rămas în pat câteva minute strâns îmbrățișați, William ne prea știind sigur de ce. Anne și-a dat seama că amândoi pierduseră singura persoană pe care o iubeau

cel mai mult pe lume.

Sir Piers Campbell, tatăl tânărului Stuart, a sosit aproape imediat la apartamentul 107 de la hotelul Ritz. A așteptat în hol până ce văduva și-a pus unica rochie neagră pe care o avea. William s-a îmbrăcat singur, încă nedumerit asupra cuvântului „calamitate”. Anne l-a rugat pe Sir Piers să-i explice fiului ei toate implicațiile știrii din gazetă. După ce l-a ascultat, William n-a spus decât atât: „Eu am vrut să fiu cu el pe vapor, dar nu m-au lăsat”. N-a plâns pentru că refuza să creadă că ceva l-ar fi putut omorî pe tatăl său. În mod sigur va fi printre supraviețuitori.

În toată cariera sa de politician, diplomat și acum director al sucursalei Kane și Cabot din Londra, Sir Piers nu întâlnise atâta stăpânire de sine la cineva așa de tânăr. Prestanța este dată la foarte puțini, avea să remarce el câțiva ani mai târziu. Richard Kane fusese dăruit cu ea și unicul său fiu o moștenise.

Listele cu supraviețuitori ce soseau cu intermitențe din America erau verificate și reverificate de Anne. Fiecare confirma că Richard Lowell Kane era încă dispărut, probabil se încase. După încă o săptămână până și pe William l-a părăsit speranța că tatăl lui a supraviețuit.

Lui Anne i-a venit greu să se îmbarce pe *Aquitania*, dar William era ciudat de nerăbdător să se vadă pe mare. Ore în șir el a stat pe puntea de observație scrutând întinderea nesfârșită de apă.

— Măine o să-l găsim, îi promitea el mamei sale, la început plin de speranță și apoi pe o voce care cu greu putea masca propria-i neîncredere.

— William, nimeni nu poate supraviețui timp de trei săptămâni în Atlantic.

— Nici chiar tatăl meu?

— Nici chiar tatăl tău.

Când Anne s-a întors la Boston, amândouă bunicile o așteptau la Casa Roșie, foarte preocupate de îndatoririle ce urmau să și le asume.

Și bunicile și-au luat asupra lor întreaga responsabilitate. Anne a acceptat cu pasivitate rolul lor tutelar. Viața pentru ea nu mai avea aproape nici un sens, cu excepția lui William, al cărui destin bunicile păreau a-l fi luat sub control. William era politicos, dar părea că nu-l mai interesează nimic. În timpul zilei își făcea în tăcere lecțiile cu domnul Munro, iar seara plângea în poala mamei

sale.

— Are nevoie de tovărășia altor copii, au declarat ritos bunicile și l-au concediat pe domnul Munro, precum și pe asistenta medicală, iar pe William l-au trimis la pensionul Sayre, cu speranța că viața de zi cu zi și un contact permanent cu ceilalți copii aveau să-l readucă la vechiul său eu.

Richard îi lăsase lui William întreaga avere ce rămânea în custodia familiei până împlinea vârsta de douăzeci și unu de ani. La testament mai era adăugat un codicil. Richard dorea ca William să devină președintele băncii Kane și Cabot pe baza propriilor sale merite. Era singura parte din testamentul tatălui său ce-l impulsiona pe William, pentru că toate celelalte îi reveneau de la sine. Anne primea o sumă de cinci sute de mii de dolari și o rentă anuală pe viață de o sută de mii de dolari care înceta dacă se recăsătorea. Tot ea mai primea casa de pe Beacon Hill, reședința de vară de la North Shore, casa din Maine și o mică insulă lângă Cape Cod, toate acestea urmând să-i revină lui William la moartea mamei sale. Amândouă bunicile primeau două sute cincizeci de mii de dolari și, prin acte în regulă, li se lăsa întreaga responsabilitate dacă se întâmpla ca Richard să moară înaintea lor. Avera familiei urma să fie administrată de bancă, cu nașii lui William acționând drept cotutori. Veniturile vor fi reinvestite în fiecare an în întreprinderi modeste.

Bunicile n-au ieșit din doliu timp de un an întreg și Anne, deși avea douăzeci și opt de ani, era pentru prima oară când își arăta vârsta.

Bunicile, spre deosebire de Anne, își ascundeau durerea în fața lui William până ce într-o bună zi el le-a reproșat:

— Nu-ți este dor de tata? a întrebat-o pe bunica Kane privind-o lung cu ochii săi albaștri ce-i aminteau de propriul ei fiu.

— Ba da, copilul meu, dar lui nu i-ar fi plăcut să ne vadă stând și jelindu-ne tot timpul.

— Dar eu vreau să ne aducem aminte de el mereu... mereu, a spus el cu o voce sugrumată.

— William, am de gând să-ți vorbesc pentru prima oară ca unui om mare. Noi, întotdeauna, vom venera memoria tatălui tău în sufletul nostru și tu însuși îți ai rolul tău trăind așa cum el s-ar fi așteptat de la tine. Acum tu ești capul familiei și moștenitorul unei averi foarte mari. De aceea tu trebuie să te pregătești cu străduință să fii potrivit pentru moștenirea ce ți-a fost lăsată, la fel

cum tatăl tău a muncit ca să mărească averea pentru tine.

William nu i-a răspuns nimic. I se dăduse astfel motivația pentru viață, ceea ce până atunci îi lipsise și a început să se comporte așa cum îl sfătuisese bunica. A învățat să trăiască cu durerea sa fără a se lamenta și din acel moment s-a pus serios pe carte fiind mulțumit doar dacă bunica Kane părea satisfăcută. Nu exista materie la care să nu exceleze, iar la matematici nu numai că era cel mai bun din clasă, dar depășea cu mult nivelul anilor săi. Era hotărât nu numai să-l ajungă pe tatăl său, dar să-l și întrecă. S-a apropiat și mai mult de mama lui și devenea suspicios față de oricine care nu făcea parte din familie, așa că adeseori era considerat un copil retras, singuratic și, pe nedrept, un snob.

Când a împlinit șapte ani, bunicile au hotărât că venise timpul să-l inițieze pe William asupra valorii banilor. Ca atare, i-au dat un dolar pe săptămână drept bani de buzunar, dar au insistat să țină o evidență exactă pentru fiecare cent cheltuit. Pentru aceasta i-au dăruit un registru de contabilitate cu coperti verzi, de piele, care a costat nouăzeci și cinci de cenți pe care i-au scăzut din prima sa rație săptămânală de un dolar. Din a doua săptămână bunicile împărțeau dolarul în fiecare sâmbătă dimineața. William investea cincizeci de cenți, cheltuia douăzeci, dădea zece cenți pentru o operă de caritate la propria sa alegere și păstra o rezervă de douăzeci de cenți. La sfârșitul fiecărui trimestru bunicile inspectau registrul de contabilitate și raportul său scris asupra oricărei tranzacții făcute. După primele trei luni William putea să prezinte o bilanță foarte exactă a conturilor sale. Dăduse un dolar și douăzeci de cenți pentru recent înființata societate de cercetași din America și economisise patru dolari pe care o rugase pe bunica Kane să-i depună într-un cont la banca nașului său, J.P. Morgan. Mai cheltuisese trei dolari și opt cenți pentru care nu trebuia să dea nici o socoteală și-și păstrase o rezervă de un dolar. Registrul de contabilitate era o sursă de mari satisfacții pentru bunicile: dovedea fără nici un dubiu că William era fiul lui Richard Kane.

La școală, William și-a făcut puțini prieteni, în parte pentru că era timid și nu îndrăznește să se amestece cu alți copii care nu erau din familiile Cabot și Lowell sau proveneau din familii mai bogate decât a sa. Aceasta îi restrângea mult posibilitățile de alegere, așa că a devenit oarecum un copil veșnic căzut pe

gânduri, ceea ce o înspăimânta pe mama sa, care dorea ca William să ducă o viață normală de copil și, în inima ei, nu aproba nici registrele de contabilitate, nici programul de investiții. Anne ar fi vrut ca William să aibă mai degrabă o mulțime de prieteni decât sfătuitori în vârstă, să se joace în praf și să se murdărească, să se aleagă mai degrabă cu vânătași decât să rămână curat, să adune broaște râioase și broaște țestoase, nu acțiuni și nici să se preocupe de dări de seamă asupra cheltuielilor făcute; pe scurt, să fie ca orice copil de vârsta lui. Dar ea n-a avut niciodată curajul să le vorbească bunicilor despre neliniștile ei și, în orice caz, pe ele nu le interesau alți copii.

Când a împlinit nouă ani, William le-a prezentat bunicilor registrul de contabilitate pentru cea de a doua inspecție anuală. Caietul cu coperti verzi, de piele, arăta o economie de mai bine de cincizeci de dolari în doi ani de zile. El era foarte mândru și a dorit să le atragă atenția bunicilor, în mod special, asupra unei intrări marcate cu B6, arătându-le că-și retrăsese banii de la banca J.P. Morgan, imediat ce aflase despre moartea marelui om de finanțe, pentru că observase că acțiunile de la banca propriului său tată scăzuseră în valoare după ce fusese anunțată moartea acestuia. Aceeași sumă de bani a reinvestit-o trei luni mai târziu, în aceeași bancă, înainte ca publicul să-și dea seama că societatea rămăsese la fel de puternică, chiar și fără omul ei de primă mărime.

Bunicile au fost impresionate pe măsura faptei și i-au permis lui William să-și negocieze vechea bicicletă și să-și cumpere una nouă, după care el încă mai avea un capital de peste o sută de dolari pe care bunicile l-au investit, în numele lui, la societatea Standard Oil din New Jersey. Petrolul, a spus William cunoscător, poate să ajungă și mai scump. El a continuat să-și țină registrul de contabilitate la zi până la cea de a douăzeci și una aniversare. Dacă bunicile ar mai fi apucat acea zi, ar fi fost mândre de ultima intrare de pe coloana din dreapta, deasupra căreia scria „active”.

7

Wladek era singurul dintre cei rămași în viață care cunoștea bine temnița castelului. Pe vremea când se juca de-a v-ați ascunselea cu Leon petrecuse multe ceasuri fericite în libertatea oferită de micile camere de piatră, lipsit de orice griji, știind că se putea întoarce în castel oricând dorea.

Erau în total patru temnițe, pe două nivele. Două din camere, una mai mare și alta mai mică erau la parter. Cea mai mică era lipită de peretele castelului ceea ce permitea ca prin zăbrelele plasate sus în zid să se strecoare o lumină firavă. Dacă coborai încă cinci trepte dădeai în alte două camere cu pereții de piatră, în care era întuneric tot timpul și foarte puțin aer. Wladek l-a condus pe baron în camera mică de sus, unde s-a așezat într-un colț, rămânând tăcut și nemișcat, cu privirile ațintite în gol; apoi a făcut semn spre Florentyna ca să fie slujnica sa personală.

Cum Wladek era singura persoană care îndrăznea să stea în aceeași cameră cu baronul, servitorii nu i-au pus niciodată la îndoială autoritatea. În acest fel, la vârsta de nouă ani, el și-a asumat responsabilitatea asupra vieții de zi cu zi a camarazilor săi prizonieri. Și, în camerele fostei închisori, el a devenit stăpânul lor. A împărțit cei douăzeci și patru de servitori care mai rămăseseră în trei grupe de câte opt, încercând pe cât posibil ca familiile să rămână împreună. Îi rotea cu regularitate pe schimburi, primele opt ore, un schimb, și le petrecea în încăperile de sus ale închisorii beneficiind de lumină, aer, hrană și mișcare; schimbul al doilea și cel mai râvnit de toți erau cele opt ore de lucru în castel pentru cei care îi țineau în captivitate; ultimele opt ore erau pentru somn în încăperile de jos ale închisorii. Nimeni, cu excepția baronului și a Florentynei, nu știa cu siguranță când dormea Wladek, pentru că el se afla la post la sfârșitul fiecărui schimb ca să supravegheze rotirea servitorilor. Li se dădea să mănânce din douăsprezece în douăsprezece ore. Gardienii le aduceau un burduf cu lapte de capră, pâine neagră, mei și uneori nuci pe care Wladek le împărțea în douăzeci și opt de porții, dând întotdeauna baronului două, fără ca el să știe. Noii ocupanți ai închisorii, a căror placiditate, din cauza carcerii, se transformase într-o totală buimăceală, nu au găsit nimic ciudat ca un băiat de nouă ani să-și asume răspunderea asupra vieții lor.

După ce Wladek organiza fiecare schimb, se întorcea la baron, în încăperea cea mică. La început se așteptase să primească unele îndrumări din partea lui, dar privirea fixă a stăpânului său era, în felul ei, tot pe atât de goală ca a gardienilor nemți ce se perindau încontinuu. Baronul n-a mai scos nici o vorbă din clipa în care a ajuns prizonier în propriul său castel. Barba îi crescuse mult și i se încălcise pe piept, iar trupu-i viguros începuse să se împutineze. Privirea, care cândva îi fusese semeță, acum era plină de resemnare. Wladek cu greu își mai putea aminti vocea atât de mult iubită a stăpânului său și se obișnuise cu gândul că n-avea s-o mai audă niciodată. După o vreme s-a supus dorinței nerostite a baronului de a rămâne tăcut în prezența sa.

Pe vremea când trăia în siguranță la castel, Wladek nu s-a gândit niciodată la ziua anterioară, toate ceasurile fiindu-i ocupate. Acum nu-și putea aminti nici măcar ce făcuse cu puțin timp mai înainte, pentru că nimic nu se schimba niciodată. Minute fără speranță se transformau în ore, orele în zile și apoi în luni a căror scurgere în curând a pierdut-o. Numai sosirea hranei, întunericul sau lumina arătau că mai trecuseră încă douăsprezece ore, iar intensitatea acelei lumini și eventuala ei transformare în vifoniță și apoi gheața ce acoperea pereții închisorii și care se topea doar când apărea din nou soarele anunțau fiecare anotimp într-un mod în care Wladek nu l-ar fi putut niciodată învăța dintr-o carte despre științele naturii. În timpul nopților lungi, Wladek devenea și mai conștient de duhoarea morții ce se infiltrasse până în cele mai îndepărtate colțuri ale celor patru temnițe, atenuată din când în când de soarele dimineții, de o briză răcoroasă sau de cea mai binecuvântată dintre toate, întoarcerea ploii.

La sfârșitul unei zile de neconținută furtună, Wladek și Florentyna au profitat de ploaie, spălându-se în balta ce s-a format pe acoperișul de piatră al temniței de sus. Nici unul dintre ei n-au observat că ochii baronului au început să-l urmărească cu interes din clipa când și-a scos cămașa zdrențăroasă și s-a tăvălit în apa relativ curată, ca un câine, continuând să se frece până i-au apărut pe corp fâșii albe. Pe neașteptate, baronul a vorbit:

— Wladek – cuvântul abia s-a auzit – nu pot să te văd destul de bine, a zis el cu un glas topit. Vino aici.

După o tăcere atât de îndelungată, Wladek a fost uluit de sunetul vocii stăpânului său și nici măcar n-a întors privirea în acea direcție. Imediat a fost sigur că aceasta anunța începutul

nebuniei care deja pusese stăpânire pe doi dintre servitorii mai bătrâni.

— Vino aici, băiete.

Wladek s-a supus cu teamă și s-a apropiat de baron care și-a îngustat ochii slăbiți într-un gest de concentrare intensă și a început să-l cerceteze pe băjbăite pe băiat. Și-a plimbat degetele peste pieptul lui Wladek și apoi l-a privit lung, cu neîncredere.

— Wladek, știi ce este cu mica diformitate de pe trupul tău?

— Nu, domnule, a răspuns Wladek încurcat. Este din naștere. Mama mea vitregă obișnuia să spună că este un semn cu care m-a înzestrat Dumnezeu.

— Femeie neștiutoare. Este semnul propriului tău tată, a spus baronul blând și a fost cuprins iar de tăcere pentru câteva minute.

Wladek a rămas în picioare în fața lui, fără a i se mișca nici măcar un mușchi.

Când, în sfârșit, baronul a vorbit din nou, vocea îi era însuflețită.

— Stai jos, băiete.

Wladek s-a supus imediat. Când s-a așezat, a văzut din nou brățara masivă de argint care acum ajunsese foarte largă pe încheietura mâinii baronului. O rază de lumină care a pătruns printr-o crăpătură în perete a făcut să strălucească în întunericul temniței superbul blazon al familiei Rosnovski gravat pe ea.

— Nu știu cât ne vor ține nemții închiși aici. La început am crezut că acest război se va termina în câteva săptămâni. M-am înșelat și acum trebuie să luăm în considerație posibilitatea că o să dureze foarte mult. Având în vedere toate acestea trebuie să ne folosim timpul în mod mai constructiv, mai cu seamă că știu că viața mea se apropie de sfârșit.

— Nu, nu, a început să protesteze Wladek, dar baronul a continuat ca și când nu l-ar fi auzit.

— A ta, copilul meu, trebuie totuși să înceapă. De aceea am să mă ocup mai departe de educația ta.

În ziua aceea baronul n-a mai vorbit, de parcă ar fi reflectat la implicațiile afirmațiilor sale. În acest fel, Wladek s-a ales cu un nou profesor și, cum nu aveau nici pe ce să scrie, nici pe ce să citească, el trebuia să repete tot ceea ce spunea baronul. A învățat fragmente mari din poemele lui Adam Mickiewicz și Jan Kochanowski și pasaje lungi din *Eneida*. În acea sală austeră de

clasă, Wladek a învățat geografie, matematici și patru limbi: rusă, germană, franceză și engleză. Dar momentele cele mai fericite erau din nou lecțiile de istorie. Istoria nației sale de-a lungul a o sută de ani de dezmembrare, speranțe deșarte pentru o Polonie unită, neliniștile ulterioare ale polonezilor în fața înfrângerii lui Napoleon din Rusia în 1812. A ascultat poveștile de vitejie ale unor vremuri demult apuse și mai fericite când regele Jan Casimir a închinat Polonia Sfintei Fecioare, după ce i-a respins pe suedezi la Czestochowa și cum puternicul prinț Radziwill, mare latifundiar și mare iubitor de vânatoare, dădea petreceri în imensul castel de lângă Varșovia. În fiecare zi ultima lecție a lui Wladek era despre trecutul familiei Rosnovski. Iar și iar i s-a spus povestea – fără ca el să se fi plictisit vreodată – despre ilustrul strămoș al baronului care a slujit în 1794 sub generalul Dabrowski și mai apoi, în 1809, sub însuși Napoleon, a fost răsplătit de împărat cu pământuri și cu rangul de baron. De asemenea, a aflat cum bunicul baronului făcuse parte din consiliul din Varșovia, iar tatăl lui își avusese propriul său rol în construirea noii Polonii. Wladek era atât de fericit când baronul transforma mica temniță în sală de clasă.

*
* * *

Santinelele de la ușa temniței se schimbau din patru în patru ore și conversația lor cu prizonierii se rezuma la „*strengst verboten*”⁶. Din cuvinte și fraze izolate, Wladek a aflat despre mersul frontului, despre acțiunile din Hindenburg și Ludendorff, despre izbucnirea revoluției în Rusia și retragerea ei din război prin tratatul de la Brest-Litovsk.

Pe măsură ce se scurgea timpul, Wladek ajungea tot mai mult la convingerea că singura scăpare din temniță era moartea. Pentru cei morți ușile s-au deschis de nouă ori în următorii doi ani și Wladek a început să se întrebe dacă destinul lui era să-și petreacă restul zilelor în iadul ăsta mizerabil, să lupte în van împotriva disperării, să-și înzestreze mintea cu cunoștințe pe care nu le va folosi niciodată.

Baronul a continuat să-l învețe în ciuda faptului că-i

---

6 Strict interzis (germ.).

slăbeau tot mai mult auzul și vederea. Cu fiecare zi ce trecea, Wladek trebuia să stea din ce în ce mai aproape de el.

Florentyna – sora, mama și prietenul lui cel mai apropiat – trebuia să se lupte la modul concret cu duhoarea din închisoarea lor. Când și când paznicii îi dădeau câte o găleată cu nisip sau paie ca să acopere dușumeaua murdară și pentru următoarele câteva zile mirosul era ceva mai suportabil. Gândacii mișunau pretutindeni în întuneric în căutarea firimiturilor de pâine și cartofi și aduceau cu ei boli și mizerie în plus. Mirosul acru de urină și fecale descompuse le asalta nările și-l aducea pe Wladek într-o stare permanentă de boală și vomă. Mai mult decât toate își dorea să fie din nou curat și stătea ore în șir cu ochii pironiți în tavan amintindu-și robinetele aburinde cu apă fierbinte și săpunul cu care dădaca, nu demult, dar acum părându-i-se cu secole în urmă, îi spăla, pe el și pe Leon, bombănind și scoțând tot felul de onomatopee când descoperea vagi urme de murdărie pe genunchi și sub unghii după o zi de joacă.

În primăvara lui 1918 numai cincisprezece din cei douăzeci și șase de prizonieri ce fuseseră întemnițați odată cu Wladek mai trăiau. Baronul era întotdeauna tratat de toți ca stăpânul lor, iar Wladek fusese recunoscut drept administratorul lui. Wladek era foarte mâhnit pentru mult îndrăgita lui Florentyna, care acum avea douăzeci de ani. Ea își pierduse demult orice speranță în viață și era convinsă că își va petrece toate zilele care i-au mai rămas în temniță. În fața ei, Wladek nu recunoștea niciodată că-și pierduse speranța, dar, deși avea doar doisprezece ani, și el începuse să se întrebe dacă mai credea în vreun viitor.

Într-o seară, pe la începutul toamnei, Florentyna a venit la Wladek care se afla în camera mare a temniței.

— Te cheamă baronul.

Wladek s-a ridicat brusc în picioare lăsând pe un servitor mai în vârstă să împartă hrana și s-a dus la bătrân. Baronul era în chinuri cumplite și Wladek a văzut cu o claritate teribilă – parcă pentru prima oară – cum boala îi topise toată carnea de pe oase, lăsând doar o piele lividă, zbârcită ce-i acoperea chipul acum scheletic. Baronul a cerut apă și Florentyna i-a adus dintr-o ploscă ce atârna pe un băț în afara zăbrelelor din zid. Când marele bărbat care a fost cândva a terminat de băut, a vorbit încet și cu greutate:

— Ai văzut atâta moarte, Wladek, că încă unul în plus nu mai contează pentru tine. Ți mărturisesc că mă tem că nu mai am

mult de trăit.

— Nu, nu, nu se poate, a izbucnit în plâns Wladek agățându-se de bătrân pentru prima oară în viață. Suntem aproape de victorie. Să nu vă dați bătut, domnule baron. Santinelele mi-au spus că războiul se apropie de sfârșit și că vom fi eliberați în curând.

— Ei ne promet asta de luni de zile, Wladek. Nu-i mai putem crede și, în orice caz, mă tem că nu-mi doresc câtuși de puțin să trăiesc în noua lume care se naște acum.

A făcut o pauză de parcă ar fi ascultat plânsul băiatului. Singurul gând al baronului era să adune lacrimile pentru apă de băut, dar apoi și-a reamintit că erau sărate și a râs de el însuși în sinea lui.

— Wladek, trimite după majordom și după valet.

Wladek i-a dat ascultare imediat, fără să știe de ce trebuiau chemați.

Cei doi servitori, treziți din somn adânc, au venit și stăteau în picioare în fața baronului. După trei ani de captivitate, somnul era bunul pe care îl obțineau cel mai ușor. Ei încă mai purtau uniformele cu fireturi, dar nimeni n-ar mai fi putut distinge superbul verde și auriu din blazonul familiei Rosnovski. Stăteau tăcuți, așteptând ca stăpânul lor să vorbească.

— Au venit, Wladek? a întrebat baronul.

— Da, domnule baron. Nu-i vedeți?

— Adu-i până la mine ca să-i pot atinge.

Wladek a făcut cum i se ceruse și baronul le-a pipăit fețele.

— Ședeți, a poruncit el. Mă auziți amândoi, Ludwik și Alfons?

— Da, stăpâne.

— Numele meu este baronul Rosnovski.

— Știm, stăpâne, a răspuns valetul inocent.

— Nu mă întrerupe, a spus baronul. Nu mai am mult de trăit.

Moartea ajunsese ceva atât de obișnuit că cei doi bărbați n-au mai scos nici un sunet de protest.

— Nu pot să scriu un nou testament, pentru că nu am nici hârtie, nici pană, nici cerneală. De aceea îmi fac testamentul în prezența voastră și voi puteți să fiți martorii mei după vechea lege a pământului. Mă înțelegeți ce spun?

— Da, stăpâne, au răspuns cei doi bărbați la unison.

— Primul meu născut, Leon, este mort. Baronul a făcut o pauză. Așa că las toată averea și bunurile pe care le posed băiatului cunoscut sub numele de Wladek Koskiewicz.

Wladek nu-și mai auzise numele de familie de atâția ani încât n-a înțeles de la început semnificația cuvintelor baronului.

— Și, ca o dovadă a hotărârii mele, a continuat baronul, îi dau brățara de familie.

Bătrânul și-a ridicat anevoie brațul drept, a scos brățara de argint de la încheietura mâinii și i-a întins-o lui Wladek care amuțise, după care l-a îmbrățișat strâns, plimbându-și degetele peste pieptul lui de parcă ar fi vrut să se asigure că este el.

— Fiule, a spus el pe când punea brățara de argint la mâna băiatului.

Wladek a plâns și a rămas toată noaptea în brațele baronului până ce nu i-a mai auzit inima bătând și i-a simțit degetele cum i se înțepenesc. Dimineața, santinelele au scos trupul neînsuflețit al baronului și l-au lăsat pe Wladek să-l înmormânteze alături de fiul său, Leon, în cimitirul familiei, lângă capelă. Când trupul era coborât în groapa îngustă, săpată de Wladek, cămașa zdrențuită a baronului s-a descheiat. Wladek a rămas cu privirea pironită pe pieptul omului mort.

Nu avea decât un singur mamelon.

*

* *

Și astfel Wladek Koskiewicz, în vârstă de doisprezece ani, a ajuns moștenitorul a șaizeci de mii de acri de pământ, un castel, două conace, douăzeci și șapte de sate și o foarte prețioasă colecție de tablouri, mobilă și bijuterii, în vreme ce el trăia într-o mică încăpere de piatră sub pământ. Din acea zi prizonierii l-au considerat drept stăpânul lor de drept, iar domeniul său consta din patru temnițe, suita din treisprezece servitori care abia își mai trăgeau zilele și singura ființă pe care o iubea era Florentyna.

S-a reîntors la ceea ce simțea că de acum încolo va fi o rutină fără de sfârșit și a dus-o așa până în iarna lui 1918, când într-o zi blândă, senină, a ajuns la urechile prizonierilor o rafală de împușcături și zgomotul unei lupte scurte. Wladek era sigur că armata poloneză venise să-l salveze și că acum va putea să-și ceară drepturile ce le moștenise. Când santinelele germane au

părăsit ușa de fier a temniței, prizonierii au rămas strânși grămadă, într-o tăcere plină de spaimă în camerele de jos. Wladek stătea singur la intrare răsucindu-și brățara de argint pe mână, așteptându-și triumfător eliberatorii. În cele din urmă, cei care i-au alungat pe nemți au sosit și au vorbit într-o limbă slavică guturală, ce-i era familiară din timpul cât mersese la școala din sat și de care învățase să se teamă mai mult chiar decât de germană. Wladek a fost târât fără nici o ceremonie pe coridor, urmat de suita sa. Prizonierii au așteptat, apoi au fost inspectați superficial și aruncați înapoi în temnițe. Noii cuceritori habar nu aveau că acest băiat de doisprezece ani era stăpânul a tot ceea ce puteau cuprinde cu ochii. Ei nu vorbeau limba lui. Ordinele lor erau clare și n-aveai voie să le comentezi: omoară dușmanul dacă se opune înțelegerii de la Brest-Litovks care prevedea ca această parte a Poloniei să fie a lor, cei care se opuneau erau trimiși în lagărul 201 pentru tot restul vieții. Nemții dăduseră bir cu fugiții, retrăgându-se dincolo de noul lor hotar în vreme ce Wladek și camarazii săi așteptaseră plini de speranță într-o nouă viață, fără să bănuie nenorocirea care-i amenința.

După ce au petrecut alte două nopți în temniță, Wladek s-a resemnat cu gândul că aveau să rămână iarăși închiși o lungă perioadă de timp. Noii paznici nu vorbeau cu el deloc, ceea ce îi amintea cum fusese în urmă cu trei ani; Wladek a început să-și dea seama că, dacă nemții o mai slăbiseră cu disciplina în ultimul timp, acum se strângea din nou șurubul.

În dimineața celei de a treia zi, spre marea surprindere a lui Wladek, au fost târați afară pe iarbă, în fața castelului, cincisprezece trupuri slăbănoage și murdare. Doi dintre servitori au leșinat când au dat de lumina soarelui cu care nu mai erau obișnuiți. Chiar și Wladek a găsit foarte greu de suportat intensitatea luminii și-și ținea ochii acoperiți cu palma. Prizonierii stăteau tăcuți pe iarbă și așteptau următoarea decizie a soldaților. Santinelele i-au pus să se dezbrace și le-au comandat să intre în râu să se spele. Wladek și-a ascuns brățara de argint în haine și a alergat spre malul apei simțind cum i se înmoaie picioarele chiar înainte de a intra în apă. A sărit în râu și apa rece i-a tăiat respirația. Ceilalți prizonieri l-au urmat și au încercat în van să dea jos trei ani de murdărie.

Când Wladek a ieșit pe mal epuizat, a observat câteva santinele uitându-se ciudat la Florentyna care se spăla în râu.

Râdeau și arătau cu mâna spre ea. Celelalte femei nu păreau să stârnească același interes. O santinelă, un bărbat urât, mătăhălos, care n-o slăbise deloc din ochi pe Florentyna, a prins-o de braț când a ieșit din apă, a trecut pe lângă Wladek și a trântit-o la pământ. Apoi a început să-și scoată grăbit hainele, înfometat, având grijă să le împăturească în ordine și să le pună pe iarbă. Wladek rămăsese cu ochii holbați, fără să-i vină a crede, spre penisul îngroșat, în plină erjecție al bărbatului. S-a aruncat apoi asupra soldatului care acum o ținea pe Florentyna la pământ și a început să-l lovească cu capul în stomac cu toată forța pe care o mai avea. Omul s-a retras înapoi și a sărit un al doilea soldat care l-a imobilizat pe Wladek ținându-i mâinile la spate. Încăierarea a atras atenția altor soldați care au venit cu pași mari să privească. Cel care-l imobilizase pe Wladek acum râdea, un râs puternic, ce venea din burtă, fără nici un umor în el. Vorbele celorlalți soldați n-au făcut decât să sporească suferința lui Wladek.

— Ca să vezi unde era vajnicul apărător, a spus primul.

— A venit să apere onoarea nației sale, a adăugat al doilea.

— Măcar să-i permitem să aibă o privire de ansamblu, a spus cel care-l ținea.

Răsetele acopereau remarcile pe care Wladek nu le înțelegea întotdeauna. L-a privit pe bărbatul gol, cu trupu-i mătăhălos, bine hrănit cum înainta spre Florentyna care a început să țipe. Din nou Wladek a încercat cu disperare să scape din strânsoarea de menghină, dar a rămas neajutorat în mâinile păzitorului său. Bărbatul gol a tăbărât peste Florentyna și a început s-o sărute, apoi să-i tragă palme când ea încerca să se lupte sau să fugă; în cele din urmă falusul și-a croit drum. Ea a scos un țipăt cum Wladek nu mai auzise niciodată până atunci. Soldații continuau să sporovăiască și să rătă, unii nici măcar nu priveau.

— Fir-ar să fie de virgină, a spus primul soldat când s-a ridicat de pe ea.

Au râs cu toții.

— Mi-ai ușurat cât de cât misia, a spus al doilea soldat.

S-au auzit și mai multe răsete. Florentyna a rămas cu ochii țintă în ochii lui Wladek și el a început să vomite. Soldatul care-l ținea a avut grijă doar ca băiatul să nu-i murdărească uniforma sau cizmele. Primul soldat a alergat spre râu cu penisul plin de sânge și a scos un țipăt când a intrat în apă. S-a dezbrăcat al doilea soldat în timp ce altul o ținea pe Florentyna la pământ. Cel

de al doilea soldat și-a savurat ceva mai îndelung plăcerea și părea să găsească o deosebită satisfacție în a lovi pe Florentyna; când, în cele din urmă, a intrat în ea, ea a țipat, dar nu la fel de tare.

— Haide, Valdi, ți-ajunge.

După asta bărbatul s-a ridicat brusc și s-a alăturat tovarășului său de arme din râu. Wladek s-a forțat să se uite la Florentyna. Era numai vânătăi și sângele i se prelingea printre picioare. Soldatul care-l ținea a vorbit din nou.

— Boris, vino și ține-l pe micul ticălos, acum e rândul meu.

Primul soldat a ieșit din râu și l-a înșfăcat zdravăn pe Wladek. Din nou Wladek încercat să-l lovească și să scape, dar asta i-a făcut să rădă și mai tare.

— Acum știm de ce este în stare armata poloneză.

Râsul de nesuportat a continuat în timp ce încă un alt soldat a început să se dezbrace ca să-și facă numărul cu Florentyna, care acum zăcea indiferentă la mângâierile lui. După ce a terminat și s-a dus la râu, cel de al doilea soldat s-a întors și a început să se îmbrace.

— Cred că a început să-i placă, a spus el în timp ce stătea la soare și se uita la camaradul lui.

Cel de al patrulea soldat a început să înainteze spre Florentyna. Când a ajuns lângă ea, a întors-o cu fața în jos și i-a desfăcut picioarele cât a putut, mâinile lui mari mișcându-se cu rapiditate peste trupul fragil. Când falusul i-a intrat în ea, țipătul ei s-a transformat în geamăt. Wladek a numărat șaisprezece soldați care i-au violat sora. Când ultimul soldat a terminat, a înjurat, după care a adăugat:

— Cred că am regulat o femeie moartă.

A plecat și a lăsat-o nemișcată pe iarbă.

Toți au râs și mai tare când bărbatul nemulțumit a intrat în râu. În cele din urmă, soldatul care-l ținea pe Wladek i-a dat drumul. Wladek a alergat lângă Florentyna. Soldații zăceau pe iarbă și beau vin și vodcă din pivnițele baronului și mâncau pâine de la bucătărie.

Cu ajutorul a doi servitori, Wladek a dus trupul ușor al Florentynei la marginea râului. Plângea în timp ce încerca să-i spele sângele și vânătăile, dar fără folos, pentru că ea era vânătă și plină de sânge peste tot, nu mai simțea nimic și nu mai putea să vorbească. După ce a făcut tot ce-a putut, Wladek i-a acoperit trupul cu jacheta lui și a ridicat-o în brațe. A sărutat-o blând pe

gură, fiind prima femeie pe care o sărutase vreodată. Ea zăcea în brațele lui, dar el știa că nu l-a recunoscut. Lacrimile i se prelingeau peste trupul ei învinețit, care brusc a devenit inert. A continuat să plângă în timp ce-i purta trupul fără viață pe malul râului. Soldații au tăcut, urmărindu-l cu privirea cum o duce la capelă. A lăsat-o pe iarbă, lângă mormântul baronului și a început să sape pământul cu mâinile goale. Când soarele la asfințit proiecta umbrele lungi ale castelului peste cimitir, el a terminat de săpat groapa. A înmormântat-o pe Florentyna lângă Leon și din două bețe a făcut o mică cruce pe care i-a pus-o la cap. Wladek a rămas fără vlagă pe pământ, între mormântul Florentynei și al lui Leon, apoi a adormit fără să-i mai pese dacă se va mai trezi vreodată sau nu.

8

William s-a reîntors la pensionul Sayre în septembrie și a început imediat să-și caute competitori printre băieții mai mari decât el. De orice se apuca, niciodată nu era mulțumit dacă nu excela în acel lucru, iar colegii lui aproape întotdeauna se dovedeau a fi adversari prea slabi. William a început să-și dea seama că mai tuturor acelora provenind din medii tot pe atât de privilegiate ca ale lui le lipsea motivația pentru a concura și ca atare n-avea să-și găsească un competitor pe măsură decât printre băieții care, în comparație cu el, veneau din familii mai modeste.

În 1915 nebunia de a colecționa etichete de cutii de chibrituri a cuprins pensionul Sayre. William a cercetat cu mare interes această frenezie timp de o săptămână, dar a stat deoparte. În decurs de câteva zile, etichetele obișnuite au ajuns să se vândă la zece cenți, în vreme ce raritățile au atins cincizeci de cenți. William a analizat situația și a hotărât să se facă nu colecționar, ci mijlocitor.

În sâmbăta următoare s-a dus la Leavitt și Pearce, una din cele mai mari tutungerii din Boston și și-a petrecut toată după-amiaza scoțându-și numele și adresele la majoritatea fabricanților de cutii de chibrituri din lume, făcând un semn special în dreptul celor ale căror țări nu erau în război. A cheltuit cinci dolari pe un bloc notes, plicuri și timbre și a scris președintelui sau directorului fiecărei societăți pe care o avea pe listă. Scrisoarea lui era simplă, cu toate că fusese scrisă și rescrisă de vreo șapte ori.

Dragă domnule Director sau Președinte,

Sunt un colecționar pasionat de etichete de cutii de chibrituri, dar nu-mi pot permite să cumpăr atâtea cutii. Bani mei de buzunar se reduc la un dolar pe săptămână, dar vă trimit un timbru de trei cenți ca să-mi răspundeți și să vă dovedesc că hobby-ul meu este serios. Îmi cer scuze că vă deranjez, dar numele dumneavoastră a fost singurul pe care l-am putut afla pentru a vă scrie.

Prietenul dumneavoastră,

William Kane (9 ani)

P.S. Etichetele dumneavoastră sunt cele care-mi plac cel mai mult.

În trei săptămâni William a primit răspuns la cincizeci și cinci la sută din scrisori, ceea ce a însemnat o sută șaptezeci și opt de etichete diferite. Aproape toți au trimis înapoi timbrul de trei cenți, ceea ce, de altfel, William anticipase că așa se va întâmpla.

În timpul următoarelor șapte zile William a organizat o piață de etichete în școală, verificând totdeauna înainte de o nouă cumpărare ce putea să vândă fără a ieși în pierdere. A observat că pe unii băieți nu-i interesa raritatea unei etichete ci doar cum arăta. Cu aceștia făcea schimburi rapide ca să obțină trofee rare pentru colecționarii mai pretențioși. După încă două săptămâni de vânzări și cumpărări și-a dat seama că piața își atinsese apogeul și, dacă nu era atent, cu vacanța care se apropia, cu pași repezi, s-ar fi putut ca interesul să înceapă să dispară. Cu o publicitate făcută cu surle și fanfare sub forma unor anunțuri tipărite, plasate pe banca fiecărui elev, care l-au costat câte o jumătate de cent fiecare, William făcea cunoscut că va organiza o licitație cu toate etichetele sale de cutii de chibrituri, care se ridicau la două sute unsprezece. Licitația a avut loc în baia școlii, în timpul prânzului, și la ea au fost mai mulți participanți decât la jocurile de baschet.

Rezultatul a fost că William a încasat cincizeci și șapte de dolari și treizeci și doi de cenți, obținând un profit de cincizeci și doi de dolari și treizeci și doi de cenți față de investiția sa inițială. William a depus douăzeci și cinci de dolari la bancă cu o dobândă de 2,5% și a cumpărat un aparat de fotografiat cu unsprezece dolari, a dat cinci dolari Asociației Tinerilor Creștini, care-și lărgise activitatea pentru a ajuta noul val de emigranți, i-a cumpărat mamei sale flori și cei câțiva dolari care i-au mai rămas i-a pus în buzunar. Negoțul cu etichete de cutii de chibrituri s-a terminat chiar înainte de sfârșitul trimestrului școlar. Aceasta a fost una din multele ocazii în care William a știut să se retragă de pe piață la momentul potrivit. Bunicile lui aveau să fie mândre de el; William nu procedase foarte diferit de modul în care soții lor își făcuseră averi în panica din anul 1873.

Când a venit vacanța, William n-a rezistat tentației de a afla dacă nu putea obține un câștig mai mare decât cei 2,5% de la banca unde își depusese capitalul. Următoarele trei luni – din nou prin intermediul bunicii Kane – a investit în acțiuni recomandate cu fervoare de *The Wall Street Journal*. În timpul trimestrului următor a pierdut mai mult de jumătate din banii pe care-i câștigase din etichetele de pe cutiile de chibrituri. A fost prima și

ultima oară în viață când s-a bazat pe analizele de la *The Wall Street Journal* sau pe vreo informație obținută din zvonuri.

Furios pentru pierderea de mai bine de douăzeci de dolari, William a hotărât s-o recupereze în timpul vacanței de Paște. Când a ajuns acasă, a iscodit-o pe mama sa să vadă la ce petreceri urma să participe sau ce alt program mai avea și a aflat că-i rămăneau doar patrusprezece zile libere, ceea ce însemna exact atât cât îi trebuia pentru noua sa aventură. A vândut tot ce-i mai rămăsese din acțiunile cumpărate, ghidându-se după *The Wall Street Journal* și s-a ales cu un câștig doar de doisprezece dolari. Din acești bani a cumpărat o scândură, două perechi de roți, osii și sfoară la un preț de cinci dolari, după o oarecare târguire. S-a îmbrăcat apoi într-un costum vechi care-i rămăsese mic, și-a pus pe cap o șapcă de doc și a plecat la stația locală de cale ferată. S-a postat la ieșire, arborând un chip flămând și obosit, și-i informa pe călătorii cu bagaje că principalele hoteluri din Boston se aflau lângă gară, așa că nu era nevoie să ia un taxi sau vreo caleașca arătoasă, care nu se știe prin ce întâmplare mai supraviețuise, pentru că el, William, putea să le ducă bagajele cu căruțul lui la un sfert de preț față de cel al unui taxi; avea grijă să mai adauge că o scurtă plimbare chiar le făcea bine. Lucrând șase ore pe zi, abia putea scoate patru dolari.

Cu cinci zile înainte de începerea noului trimestru școlar el își recuperase tot ce pierduse, rămânându-i un profit de zece dolari. S-a ivit însă o problemă. Șoferii de taxi începuseră să se înfurie pe el. William i-a asigurat că se va retrage, deși avea doar nouă ani, dacă fiecare dintre ei îi va da câte cincizeci de cenți ca să-și acopere prețul căruciorului, lucru cu care ei au fost de acord și el s-a mai ales cu alți opt dolari și cincizeci de cenți. În drum spre casă, spre Beacon Hill, William a vândut căruciorul cu cinci dolari unui prieten de școală cu doi ani mai mare decât el, care curând avea să afle că slujba lui nu mai avea căutare pe piață; ba mai mult, toată săptămâna următoare a plouat în fiecare zi.

În ultima zi de vacanță, William și-a depus iar banii la bancă cu o dobândă de 2,5%. În timpul trimestrului următor această decizie nu i-a provocat nici o neliniște pentru că vedea că economiile sale sunt în continuă creștere. Scufundarea vasului Lusitania și declarația de război contra Germaniei făcută de Wilson, în aprilie 1917, nu l-au îngrijorat pe William. Nimic și nimeni nu va putea să înfrângă America, o asigura el pe mama sa.

William chiar a investit zece dolari în acțiunile Liberty spre a dovedi că afirmațiile sale nu sunt vorbe în vânt.

La cea de a unsprezecea aniversare a lui William coloana din registrul său de contabilitate arăta un profit de patru sute doisprezece dolari. I-a făcut cadou mamei sale un stilou și celor două bunici câte o broșă cumpărată de la o bijuterie de cartier. Stiloul era un Parker, iar broșele au sosit la destinație în cutii de la Shreve, Crump & Low, pe care el le găsisese după multe căutări în lăzile de gunoi din spatele marelui magazin. Ca să-i facem dreptate băiatului, trebuie spus că nu fusese în intențiile lui să-și înșele bunicile, dar el deja știa din experiența cu etichetele de pe cutiile de chibrituri că ambalajul vinde marfa. Bunicile care observaseră că pe broșe nu apărea marca Shreve, Crump & Low, le-au purtat, totuși, cu o deosebită mândrie.

Cele două bătrâne doamne au continuat să-l supravegheze pe William și au hotărât că atunci când va împlini doisprezece ani va trebui să meargă la Colegiul St. Paul din Concord, în New Hampshire, așa cum fusese demult stabilit. Luându-și măsuri de precauție, băiatul le-a răsplătit obținând o bursă pentru rezultate deosebite la matematici, scutind familia, fără a fi necesar, de trei sute de dolari pe an. William a acceptat bursa, dar bunicile au cedat banii pentru „un copil mai puțin norocos” așa cum s-au exprimat ele. Pe Anne o înnebunea gândul că se va despărți de William care va pleca la internat, dar bunicile au insistat și cel mai important era că aceasta fusese dorința lui Richard. Anne a cusut numele lui William pe lucrurile pe care le va lua la el, i-a însemnat ghețele, i-a verificat hainele și, în final, i-a făcut bagajul refuzând să fie ajutată de vreo slujnică. Când a venit ora plecării, l-a întrebat câți bani să-i dea de cheltuielă pentru primul trimestru.

— Nici unul, a răspuns el fără alt comentariu.

William și-a sărutat mama pe obraz; nu avea nici cea mai vagă idee de cât de mult o să-i simtă ea lipsa. A înaintat de-a lungul aleii, în prima sa pereche de pantaloni lungi, cu părul tuns foarte scurt și cu o mică servietă în mână, îndreptându-se spre Robert, șoferul. S-a urcat în Rolls-Royce, pe bancheta din spate și mașina a plecat. William nu și-a mai întors privirea înapoi. Mama lui a făcut semn cu mâna de câteva ori și apoi a plâns. Și William ar fi vrut să plângă, dar știa că tatăl său nu l-ar fi aprobat.

Primul lucru care l-a șocat pe William Kane la noua lui școală a fost că băieții nici nu s-au sinchisit de cine era el. Privirile admirative, recunoașterea tacită a prezenței sale lipseau cu desăvârșire. Un băiat mai mare chiar l-a întrebat cum îl cheamă, dar partea cea mai proastă a fost aceea că atunci când i-a spus, acesta n-a părut câtuși de puțin impresionat. Unii chiar l-au numit Bill, dar i-a pus la punct imediat explicându-le că nimeni nu i se adresase vreodată tatălui său cu Dick.

Noul regat al lui William îl forma o cameră mică, cu rafturi pentru cărți, două paturi, două mese, două scaune și o canapea de piele ponosită, dar confortabilă. Celălalt pat, precum scaunul și masa erau ocupate de un băiat din New York cu numele de Matthew Lester al cărui tată lucra tot în domeniul bancar.

William s-a obișnuit curând cu programul școlii: scularea la șapte și jumătate, spălatul, micul dejun în sala principală de mese, cu întreaga școală – două sute douăzeci și doi de băieți care-și croiau drum vitejește prin omleta cu șuncă ori porridge. După micul dejun mergeau la capelă, apoi făceau trei ore a câte cincizeci de minute înainte de prânz și alte două după, urmate de lecția de muzică pe care William o detesta pentru că nu putea solfegia corect nici o notă și nu avea nici cea mai mică dorință de a cânta la vreun instrument. Toamna jucau fotbal, iarna hochei și squash⁷, primăvara tenis și făceau canotaj, așa că le rămânea foarte puțin timp liber. Pentru că obținuse bursa de matematică, William se pregătea la acest obiect de trei ori pe săptămână cu directorul internatului, domnul G. Raglan, căruia băieții îi spuneau Grumpy⁸.

În primul an, William a dovedit că și-a meritat din plin bursa fiind printre cei dintâi la aproape fiecare materie, iar la matematică era primul din clasă. Numai noul său prieten și coleg de cameră, Matthew Lester, însemna, într-adevăr, un concurent pentru el.

Treptat, treptat, William și-a câștigat și reputația de foarte priceput în finanțe. Deși prima investiție pe care o făcuse se

---

7 Joc asemănător tenisului.

8 Țâfnosul (engl.).

dovedise a fi un dezastru, el n-a renunțat la convingerea că pentru a obține o sumă importantă de bani erau esențiale câștigurile de proporții din speculațiile de bursă. A continuat să cerceteze cu atenție *The Wall Street Journal* și rapoartele societății, iar la vârsta de doisprezece ani a început să facă propria sa prognoză pentru lista de investiții. Înregistra fiecare din cumpărările și vânzările sale ipotetice, bune și mai puțin bune, într-un caiet de contabilitate recent cumpărat, și, la sfârșitul fiecărei luni, compara cifrele sale cu cifrele pieței. Nu se preocupa de nici una din societățile care se plasau în fruntea listelor, dar se concentra, în schimb, asupra societăților mai obscure, dintre care unele vindeau doar la tețghea, așa că la ele nu puteai să cumperi decât câteva acțiuni de fiecare dată. William aștepta patru lucruri de la investițiile sale: o sporire moderată a veniturilor, o rată înaltă de creștere, susținere puternică cu capital și o viziune comercială favorabilă. A găsit foarte puține acțiuni care să îndeplinească aceste criterii riguroase, dar când le-a descoperit, ele aproape invariabil au arătat un profit.

În momentul în care a constatat că în mod regulat programul său ipotetic se dovedea mai bun decât indicele Dow-Jones, William a știut că era pregătit să-și investească din nou propriii săi bani. A început cu o sută de dolari și n-a încetat niciodată de a-și perfecționa metoda. Urmărea întotdeauna profiturile și reducea pierderile. O dată ce un stoc se dubla, de obicei, vindea jumătate din acțiuni, dar păstra cealaltă jumătate intactă, negrevând stocul pe care încă îl deținea ca beneficiu suplimentar. Unele din societățile pe care le descoperise mai demult, precum Eastman Kodak și IBM au progresat devenind lideri naționali. De asemenea, a sprijinit prima societate de comenzi prin poștă, fiind convins că va fi de viitor.

La sfârșitul primului său an de colegiu consilia jumătate din personalul școlii și pe câțiva dintre părinți. William Kane era fericit la școală.

*

* *

După ce William plecase la colegiul St. Paul, Anne Kane se simțea singură și nefericită acasă, iar cercul familial se reducea la cele două bunici care înaintaseră mult în vârstă. Era teribil de

conștientă că trecuse de treizeci de ani și că drăgălășenia și prospețimea ei din tinerețe dispăruseră fără a lăsa prea multe în loc. S-a hotărât să reia unele legături, întrerupte de moartea lui Richard, cu vechii ei prieteni. John și Milly Preston, nașa lui William, pe care ea o cunoștea de o viață, au început s-o invite la masă și la teatru, fiind întotdeauna însoțiți de un bărbat pentru a i-l prezenta lui Anne. Alegerile familiei Preston erau aproape întotdeauna neinspirate, iar Anne obișnuia să râdă, când rămânea singură, de încercările lui Milly de a face pe pețitoarea, până ce într-o zi din ianuarie 1919, chiar după ce William venise în vacanța de iarnă, Anne a fost iarăși invitată la o cină în patru. Milly i-a mărturisit că nu-l văzuse niciodată pe celălalt invitat, Henry Osborne, dar se pare că acesta fusese la Harvard în aceeași perioadă cu John.

— De fapt, a recunoscut Milly la telefon, John nu știe prea multe despre el, dragă, în afară doar că arată bine.

Sub acest aspect, John nu se înșelase, după cum aveau să constate ulterior Anne și Milly. Când a sosit Anne, Henry Osborne se încălzea lângă foc și s-a ridicat imediat pentru ca Milly să facă prezentările. Era puțin mai înalt de șase picioare, avea ochi de culoare închisă, aproape negri, păr negru, drept, era suplu și cu o înfățișare athletică. Anne a simțit imediat că se îmbujorează de plăcere că i s-a adus ca partener acest tânăr, plin de energie, în vreme ce Milly trebuia să se mulțumească cu un soț ce părea trecut de mijlocul vieții, în comparație cu chipeșul său coleg de generație. Brațul lui Henry Osborne atârna într-o eșarfă, care aproape că îi acoperea complet cravata Harvard.

— Ați fost rănit în război? a întrebat Anne cu compătimire.

— Nu, am căzut pe scări la o săptămână după ce m-am întors de pe Frontul de Vest, a spus el râzând.

A fost una din acele mese atât de rare în ultima vreme pentru Anne, la care timpul zboară pe neobservate. Henry Osborne a răspuns la toate întrebările curioase ale lui Anne. După ce a terminat Universitatea Harvard a lucrat la o societate imobiliară din Chicago, orașul său natal, dar când a izbucnit războiul n-a rezistat să nu plece să lupte cu nemții. Avea o grămadă de povești splendide despre Europa și viața pe care a dus-o acolo ca tânăr locotenent, apărând onoarea Americii pe Marne. De la moartea lui Richard, Milly și John n-o mai văzuseră niciodată pe Anne râzând atât de mult și-au zâmbit unul la celălalt cu subînțeles când Henry

a întrebat dacă o putea conduce pe Anne acasă.

— Ce ai de gând să faci acum că te-ai întors, într-o țară demnă de eroii ei? I-a întrebat Anne când Henry Osborne a încetinit mașina pe Charles Street.

— Încă nu m-am hotărât, a răspuns el. Din fericire mai am ceva bani, așa că nu trebuie să mă grăbesc să iau o slujbă. Aș putea pune bazele propriei mele societăți imobiliare, aici, în Boston. Întotdeauna, de pe când eram la Harvard, m-am simțit în acest oraș ca acasă.

— Deci, nu te mai întorci la Chicago?

— Nu, nu este nimic care să mă mai atragă acolo. Părinții mei, amândoi, sunt morți și frați nu mai am, așa că pot să mă stabilesc oriunde îmi aleg. Unde să dau colțul?

— O, prima la dreapta, a spus Anne.

— Locuiești pe Beacon Hill?

— Da. Pe dreapta, cam la o sută cincizeci de iarzi⁹, mai sus de Chestnut și este casa roșie de pe colț, din Louisburg Square.

Henry Osborne a parcat mașina și a însoțit-o pe Anne până în fața ușii. După ce i-a spus noapte bună, a plecat aproape înaintea ca ea să aibă vreme să-i mulțumească.

Anne i-a urmărit cu privirea mașina cum cobora lin dealul Beacon și știa că voia să-l revadă. Dimineața următoare, când a sunat telefonul a fost încântată, deși nu într-un totul surprinsă.

— Orchestra simfonică din Boston, Mozart și tipul acela extraordinar, recent lansat, Mahler, luna viitoare, crezi că te convinge?

Anne a fost puțin surprinsă de nerăbdarea cu care a așteptat ziua de luni. Trecuse atâta vreme de când un bărbat pe care-l găsea atractiv să-i facă curte. Henry Osborne a sosit punctual, și-au strâns mâna cu destulă stângăcie, iar el a acceptat un pahar de scotch.

— Cred că este foarte plăcut să locuiești în Louisburg Square. Ești o fată norocoasă.

— Da, pesemne că da, de fapt, niciodată nu m-am gândit prea mult la asta. M-am născut și am crescut pe Commonwealth Avenue. Ca să fim drepți, găsesc că aici spațiul este puțin cam strâmt.

---

9 1 iard = 0,9144 m

— Cred că și eu aș putea să-mi cumpăr o casă pe colină dacă mă hotărâsc să mă stabilesc în Boston.

— Nu prea sunt case de vânzare, dar s-ar putea să fii norocos. N-ar fi mai bine să plecăm? Nu-mi place să întârzi la concert și să fiu nevoită să calc pe picioarele celorlalți ca să ajung la locul meu.

Henry și-a aruncat privirea spre ceas.

— Da, așa-i, n-aș vrea să pierdem intrarea dirijorului, dar nu trebuie să-ți faci griji pentru picioarele nimănui. Locurile sunt în lojă.

Muzica în care fuseseră învăluiți a făcut să pară firesc ca Henry s-o ia pe Anne de braț în timp ce se îndreptau spre Ritz. Singura persoană care o mai ținuse de braț după moartea lui Richard fusese William, dar numai după un îndelung proces de convingere, pentru că el considera gestul ca o dovadă de slăbiciune. Din nou ceasurile s-au scurs foarte repede pentru Anne: era mâncarea excelentă sau compania lui Henry? De data aceasta a făcut-o să râdă cu poveștile din timpul studenției de la Harvard și a impresionat-o până la lacrimi cu amintirile din război. Deși era conștientă că Henry arăta mai tânăr decât ea, viața lui fusese atât de plină, încât Anne se simțea teribil de naivă și fără experiență în comparație cu el. I-a povestit despre moartea soțului ei și a mai plâns puțin. El i-a luat mâna într-a lui și ea i-a vorbit despre William radiind de mândrie și afecțiune, iar el i-a spus că întotdeauna și-a dorit un fiu. Henry abia dacă a amintit despre Chicago sau despre viața sa de acasă, dar Anne și-a dat seama că familia îi lipsea, probabil, foarte mult. Când a condus-o acasă în acea noapte, el a rămas pentru un pahar de băutură și la plecare a sărutat-o tandru pe obraz. Până să adoarmă, Anne și-a rememorat seara minut cu minut.

Marți s-au dus la teatru, miercuri au vizitat vila lui Anne de la Cape Cod, joi s-au plimbat prin parcul de distracții, vineri au fost prin magazinele de antichități, iar sâmbătă au făcut dragoste. Începând de duminică, rareori s-a întâmplat să nu fie împreună. Milly și John Preston erau „absolut încântați” că pețitul lor se dovedise în cele din urmă o reușită deplină. Milly a bătut toba în tot Bostonul că ea îi făcuse fericiți pe cei doi.

Anunțul despre logodna lor din acea vară n-a surprins pe nimeni, cu excepția lui William. Acestuia i-a displicut profund Henry chiar din ziua în care Anne, cu neliniște în suflet, le-a făcut

cunoștință. Prima lor conversație s-a desfășurat sub forma unui șir nesfârșit de întrebări din partea lui Henry, care încerca să demonstreze că dorea să-i fie prieten și răspunsuri monosilabice din partea lui William care voia să-i arate că el nu are asemenea intenții. În ceea ce-l privește, William nu și-a schimbat niciodată această hotărâre. Anne a atribuit răceala fiului ei unui firesc sentiment de gelozie. De la moartea lui Richard, William fusese punctul în jurul căruia gravitase întreaga ei existență. În plus, era clar pentru toată lumea că, în estimările lui William, nimeni nu putea să ia locul tatălui său. Anne l-a convins pe Henry că o dată cu trecerea timpului, mânia lui William se va potoli.

Anne Kane a devenit doamna Henry Osborne în luna octombrie a aceluiași an, la biserica Old North, chiar când frunzele galbene și ruginii începuseră să cadă, cam la vreo zece luni și ceva după ce se cunoscuseră. William a pretextat că este bolnav, ca să nu participe la cununie și a rămas la școală. Bunicile au luat parte, dar n-au putut să-și ascundă dezacordul în privința recăsătoririi lui Anne, mai cu seamă că noul soț părea mult mai tânăr decât ea.

— Nu poate duce decât la dezastru, a spus bunica Kane.

În ziua următoare, proaspeții căsătoriți au plecat cu vaporul spre Grecia și nu s-au întors în Casa Roșie de pe colină decât în a doua săptămână din decembrie, chiar la timp ca să-l întâmpine pe William pentru vacanța de Crăciun. William a fost șocat când a văzut casa redecorată, fără a mai păstra aproape nimic ce amintea de tatăl său. În timpul sărbătorilor de Crăciun, atitudinea lui William față de tatăl său vitreg nu s-a schimbat cu nimic în ciuda noii biciclete pe care Henry i-a dăruit-o, pe care însă William a considerat-o drept mită. Henry Osborne a acceptat acest refuz cu o resemnare sumbră. Pe Anne a întristat-o faptul că Henry făcea un efort atât de mic pentru a câștiga afecțiunea fiului ei.

William nu se mai simțea la largul lui acasă și deseori în timpul zilei dispărea ore în șir. Ori de câte ori Anne îl întreba unde se duce, primea un răspuns evaziv sau nici unul. În mod cert nu mergea la bunici. Când vacanța de Crăciun s-a sfârșit, William a fost fericit că se reîntoarce la școală, iar Henry nu s-a întristat că-l vedea plecând. Numai Anne nu se mai simțea la largul ei cu nici unul din cei doi bărbați existenți în viața sa.

9

— Scoală-te, băiete. Haide, sus, băiete.

Unul din soldați îl împungea pe Wladek cu vârful baionetei în coaste. A sărit în picioare speriat și s-a uitat la mormântul surorii sale, la cel al lui Leon și al baronului și nu și-a ascuns lacrima ce i s-a prelins pe obraz când s-a întors spre soldat.

— Am să trăiesc, n-o să mă omorâți voi, a spus el în poloneză. Aceasta este casa mea și voi sunteți pe pământul meu.

Soldatul a scuipat spre Wladek și l-a împins spre pajiște unde așteptau ceilalți servitori, care erau îmbrăcați într-un fel de pijamale gri, fiecare cu câte un număr pe spate. Când i-a văzut, Wladek a fost îngrozit dându-și seama ce urma să i se întâmple. Soldatul l-a dus în partea de nord a castelului și i-a făcut semn să stea în genunchi. Wladek a simțit mașina de tuns pe cap și șuvițe lungi de păr negru au început să cadă pe iarbă. Din zece curse de mașină, ca la tunsul oilor, treaba a fost terminată. Odată rămas chilug, i s-a poruncit să-și pună noua uniformă, o cămașă gri, gen rubașcă, și pantaloni. Wladek a reușit să ascundă brățara de argint și s-a alăturat servitorilor ce se aflau în fața castelului.

Pe când stăteau pe iarbă și așteptau – acum fiind niște numere, fără nici un nume – Wladek a auzit din depărtare un zgomot ciudat, complet necunoscut. Și-a întors privirea în direcția de unde venea uruitul amenințător. Prin porțile mari de fier a intrat un vehicul ce se mișca pe patru roți, dar nu era tras nici de cai, nici de boi. Toți prizonierii se holbau la obiectul mișcător fără să-și creadă ochilor. Când s-a oprit, soldații i-au pus pe prizonieri, ce n-au opus nici o împotrivire, să se urce în el. Nimeni n-a îndrăznit să scoată o vorbă. Wladek s-a așezat în partea din spate a camionului și a rămas cu privirea pironită asupra castelului său până nu s-au mai văzut turnurile gotice.

Vehiculul fără cai părea să se îndrepte spre Slonim. În alte împrejurări Wladek ar fi fost preocupat să afle cum de merge singur acest mijloc de locomoție, dar acum îl îngrijora mult mai mult faptul că nu știa unde-i duce. A început să recunoască unele drumuri pe care le bătuse pe când mergea la școală, dar în timpul celor trei ani petrecuți în temniță, memoria i se estompase și nu și-a putut aminti încotro ducea drumul. După numai câteva mile camionul s-a oprit și ei au fost împinși afară. Era gara goală.

Wladek nu o văzuse decât o singură dată, când fusese împreună cu Leon să-l întâmpine pe baron care se întorcea din Varșovia. Și-a amintit cum soldatul de pază i-a salutat când au venit pe peron; de data asta nu i-a salutat nimeni. Prizonierilor li s-a dat lapte de capră, ciorbă de varză și pâine neagră. Lui Wladek iar i-a revenit sarcina de a împărți porțiile cu grijă între cei patrusprezece supraviețuitori. S-a așezat pe o bancă de lemn gândind că, probabil, așteptau un tren. În noaptea aceea au dormit pe pământ, sub cerul plin de stele, ceea ce a fost un paradis în comparație cu închisoarea. I-a mulțumit lui Dumnezeu pentru iarna blândă.

A venit dimineața și ei tot mai așteptau. Wladek i-a pus pe servitori să facă câteva exerciții, ca să se încălzească, dar mai toți n-au mai putut să se miște după câteva minute. A început să-și noteze în gând numele celor care supraviețuiseră. Unsprezece bărbați și două femei mai rămăseseră din cei douăzeci și șapte care fuseseră inițial în temniță. Mai supraviețuiseră pentru ce? s-a întrebat el. Restul zilei și l-au petrecut așteptând trenul care n-a venit. A sosit apoi un tren din care au coborât mai mulți soldați care vorbeau limba aceea îngrozitoare, dar au plecat fără armata jalnică a lui Wladek. Au mai dormit încă o noapte pe peron.

Wladek zăcea lungit sub cerul spuzit de stele gândind cum ar putea să fugă, dar în timpul nopții unul din cei treisprezece oameni ai săi încercase să se furișeze peste șinele de cale ferată, însă fusese împușcat de un soldat chiar înainte de a trece de cealaltă parte a căii ferate. Wladek a rămas cu ochii pironiți spre cel căzut, fiindu-i teamă să-l ajute pentru că l-ar fi așteptat și pe el aceeași soartă. Soldații au lăsat cadavrul pe șine ca un avertisment pentru cei care ar fi avut în minte o acțiune similară.

Nimeni n-a vorbit despre incident ziua următoare, deși Wladek aproape că nu și-a desprins ochii de pe bărbatul mort. Era majordomul de la castel, Ludwik – unul din martorii la testamentul baronului – așa că moștenirea lui se ducea pe apa sâmbetei.

În cea de a treia zi, pe seară, un alt tren a intrat pufăind în gară, un mărfar și o locomotivă mare și cu vagoane descoperite, pe peretii cărora scria, „vite”, iar pe dușumele erau așternute paie. Foarte multe din ele erau deja pline, pline cu oameni, despre care Wladek n-ar fi putut spune de unde veneau, dar toți arătau la fel de jigăriți ca el. Wladek și grupul lui au fost băgați laolaltă într-unul din vagoane. După o așteptare de mai multe ore, trenul s-a

pus în mișcare către răsărit, așa cum a judecat Wladek după locul unde a apus soarele.

La fiecare grup de trei vagoane era câte o santinelă care stătea cu picioarele încrucișate pe acoperișul unuia din ele. Pe parcursul călătoriei ce părea să nu aibă nici un sfârșit, din când în când, se auzea de sus o împușcătură care l-a convins pe Wladek că este inutil să se mai gândească la evadare.

Când trenul s-a oprit la Minsk li s-a dat prima masă adevărată: pâine neagră, apă, nuci și mei, apoi călătoria a continuat. Uneori mergeau câte trei zile fără să vadă nici o altă gară. Mulți dintre ocupanții vagoanelor mureau de foame și erau aruncați pe câmp din mersul trenului. Și când trenul ajungea să mai oprească în vreo stație, adeseori, rămâneau acolo câte două zile spre a lăsa să treacă un alt tren care se îndrepta spre vest. Aceste trenuri, din cauza cărorora ei trebuiau să aștepte, erau întotdeauna pline de soldați, așa că pentru Wladek a fost clar că trenurile cu trupe aveau prioritate. Evadarea era singurul gând care-l preocupa pe Wladek, dar trei lucruri l-au oprit ca să o pună în aplicare. În primul rând, până acum nimeni nu izbutise; în al doilea, de o parte și de alta a căii ferate nu era altceva decât o întindere nesfârșită de câmpuri pustiite și în al treilea, acei care supraviețuiseră în temnița castelului depindeau acum de el întru totul, fiind singurul care-i apăra. Wladek le împărțea mâncarea și apa, și era cel care încerca să le insufle tuturor voința de a trăi. El era cel mai tânăr și ultimul care încă mai credea în viață.

Noaptea se făcea cumplit de frig, deseori erau treizeci de grade sub zero și toți se culcau pe dușumeaua vagonului într-un singur rând, pe aceeași parte, ca să se poată încălzi unul pe celălalt. Înainte de a așipi, Wladek recita în gând pasaje din *Eneida*. Nu te puteai întoarce de pe o parte pe cealaltă decât o dată cu toți, așa că Wladek dormea la capătul șirului și la fiecare oră, apreciind în funcție de schimbarea santinelilor, lovea cu palma în peretele vagonului și se întorcea tot rândul. Unul după altul, trupurile se răsuceau ca niște piese de domino în picaj. Uneori un trup nu se mai mișca – pentru că nu mai avea cum – și Wladek era anunțat. La rândul lui, informa santinela și patru dintre ei ridicau cadavrul și-l aruncau peste parapetul vagonului, din goana trenului. Ca să fie siguri că nu era cineva care vroia să scape, santinelele îi mai trimiteau și niște gloanțe în cap.

După două mii de mile de la Minsk, au ajuns în micul

orășel Smolensk unde li s-a dat o supă caldă de varză și pâine neagră. În vagonul lui Wladek au mai fost aduși câțiva prizonieri noi care vorbeau aceeași limbă ca santinelele. Conducătorul lor părea de aceeași vârstă cu Wladek. Wladek și cei zece de la castel care mai rămăseseră – nouă băieți și o femeie – au fost imediat suspicioși în privința noilor veniți și au împărțit vagonul în două, fiecărui grup revenindu-i câte o parte.

Într-o noapte, pe când Wladek zăcea cu ochii pironiți la stele, încercând să se încălzească, l-a văzut pe conducătorul celor urcați la Smolensk cum se târa cu o mică funie în mână spre omul din capătul șirului său. L-a văzut cum a trecut funia pe după gâtul lui Alfons, valetul baronului, care dormea. Wladek știa că, dacă se va mișca prea repede, băiatul îl va auzi și va fugi în cealaltă jumătate a vagonului, căutând protecția camarazilor săi, așa că s-a târât încet de-a bușilea de-a lungul șirului de polonezi. Ochii acestora se holbau spre el când trecea pe lângă ei, dar nimeni n-a scos o vorbă. Când a ajuns la capătul rândului s-a aruncat asupra agresorului, trezindu-i pe toți din vagon, cu excepția lui Alfons care a rămas nemișcat pe locul unde se afla.

Conducătorul celor din Smolensk era mai înalt și mai agil decât Wladek, dar asta n-a cântărit prea mult când cei doi s-au luat la trântă pe dușumea. Lupta dura de câteva minute, santinelele se amuzau și puneau pariuri pe cei doi gladiatori. Una din santinele care se plictisise să tot privească fără să vadă nici o vărsare de sânge, și-a azvârlit baioneta în mijlocul vagonului. Amândoi băieții s-au aruncat spre lama strălucitoare, dar conducătorul celor din Smolensk a înhățat-o primul. Aceștia au izbucnit într-un ropot de aplauze când șeful lor a vârât baioneta în piciorul lui Wladek, a tras-o afară plină de sânge și s-a năpustit iar asupra lui. În cel de al doilea atac lama a trecut pe lângă urechea lui Wladek și s-a înfipt în peretele de scândură al vagonului. Pe când conducătorul celor din Smolensk se căznea să-și recupereze baioneta, Wladek l-a lovit în vintre cu ultima picătură de energie ce-i mai rămăsese, împingându-l spre spate și baioneta s-a desprins din perete. Dintr-o săritură Wladek a înhățat-o și s-a aruncat asupra celui din Smolensk vârându-i lama chiar în gură. Omul a scos un țipăt care a trezit tot trenul. Wladek a tras baioneta afară răsucind-o încă o dată, după care a mai înfipt-o de câteva ori în trupul celui din Smolensk, deși acesta încetase de mult să se mai miște. Apoi, abia respirând, s-a aplecat asupra

cadavrului și l-a aruncat din tren. A auzit bufnitura când acesta a atins pământul, urmată de împușcăturile santinelor care nu-și mai aveau nici un rost.

Wladek s-a îndreptat șchiopătând spre Alfons care încă zăcea nemișcat pe dușumea, s-a aplecat asupra lui și a început să zgâlțâie trupul lipsit de viață. Cel de-al doilea martor la testamentul baronului era mort. Cine-l va crede acum pe el, pe Wladek, că fusese ales ca moștenitor al averii baronului? Mai avea viața sa vreun rost? A căzut în genunchi. A ridicat baioneta cu ambele mâini, îndreptând-o spre stomac. Imediat a sărit o santinelă și i-a smuls-o.

— O, nu, n-ai să faci asta, a mormăit el. Avem nevoie în lagăr de oameni ca tine. N-o să facem noi toată munca.

Wladek și-a îngropat în mâini capul și a simțit pentru prima oară durerea din piciorul străpuns de baionetă. Își pierduse moștenirea alegându-se, în schimb, cu șefia grupului din Smolensk care n-avea nici măcar o lețcaie.

Din nou întregul vagon a devenit domeniul său. Acum avea douăzeci de prizonieri cărora să le poarte de grijă. Imediat a schimbat organizarea punând să doarmă un polonez lângă unul din Smolensk ca să nu se mai poată isca o nouă încăierare între cele două grupuri.

Wladek își petrecea o bună parte din vreme învățând limba lor ciudată, fără să-și dea seama după câteva zile că, de fapt, era rusa, atât de mult diferea de limba literară pe care o învățase de la baron și, când a înțeles adevărata semnificație a descoperirii sale, a știut și încotro se îndrepta trenul.

În timpul zilei, Wladek alegea doi din grupul Smolensk ca să-l învețe, și, când aceștia oboseau, lua alți doi și tot așa până îi epuiza pe toți.

Treptat a început să converseze cu ușurință cu noii veniți în grupul său. Unii dintre ei erau soldați ruși deportați, după ce se întorseseră în țară, pentru crima de a se fi lăsat capturați de nemți. Ceilalți erau ruși albi, țărani, mineri, muncitori, toți foarte ostili Revoluției.

Trenul hurducăia prin ținuturi atât de pustii cum Wladek nu mai văzuse niciodată și prin orașe despre care nu auzise nicicând – Omsk, Novo Sibirsk, Krasnoiarsk – nume care sunau cu o amenințare în urechile lui. În cele din urmă, după trei luni și mai mult de trei mii de mile, au ajuns la Irkuțsk unde linia ferată se

termina brusc.

Au fost împinși afară din tren, li s-a dat să mănânce, precum și cizme de pâslă și haine groase. Deși au izbucnit unele încăierări, fiecare vrând să apuce o șubă groasă, totuși li s-a asigurat o oarecare protecție în fața gerului care creștea tot mai mult.

Au apărut vehicule fără cai, destul de asemănătoare cu cele care-l luaseră pe Wladek de la castel și din ele au fost aruncate lanțuri lungi. Apoi, fără ca Wladek să-și poată crede ochilor și spre groaza lui, prizonierilor li s-au pus cătușe la câte o mână și au fost legați doi câte doi de lanț, douăzeci și cinci de perechi la fiecare lanț. Camioanele trăgeau după ele lanțurile cu prizonieri, iar santinelele călătoreau pe platforme. Au mărșăluit astfel douăsprezece ore după care li s-au dat două ore de odihnă și apoi au pornit-o iar. După trei zile, Wladek credea că va muri de frig și oboseală, însă când au depășit zonele populate, mergeau numai ziua, și noaptea se odihneau. O bucătărie mobilă de campanie, la care lucrau prizonieri din lagăr, le dădea supă de napi și pâine, la prima geană de lumină și la lăsarea nopții. Wladek a aflat de la acești prizonieri că în lagăr condițiile erau și mai grele.

În prima săptămână nu li s-au scos deloc lanțurile de la mâini, dar mai apoi, când nu i-ar mai fi trecut nimănui prin minte să evadeze, nemaiavănd unde, au fost lăsați noaptea fără cătușe, pentru că trebuiau să-și sape gropi în zăpadă ca să se adăpostească. Uneori, când le surâdea norocul, dădeau peste câte o pădure în care puteau să se culce: luxul începea să capete forme ciudate. Au continuat să mărșăluiească trecând peste lacuri și râuri înghețate, îndreptându-se mereu spre nord, fiind biciuiți din față de vânturi sălbatice și afundându-se în troiene din ce în ce mai mari de zăpadă. Rana de la picior îi provoca lui Wladek o durere continuă, care curând a fost depășită de cea pricinuită de degerăturile de la degete și urechi. Pe toată întinderea de zăpadă, care nu putea fi cuprinsă cu ochii, nu se vedea nici o urmă de vietate sau hrană și Wladek știa că o încercare de evadare n-ar duce decât la moarte prin inaniție. Cei bătrâni și bolnavi au început să moară pe tăcute noaptea, dacă erau norocoși. Cei nenorocoși, dacă nu puteau să mai țină pasul cu ceilalți, li se scoteau cătușele de pe lanț și erau lăsați singuri în zăpada fără de sfârșit. Cei care au supraviețuit, au continuat să meargă zile în șir, mereu către nord, până ce Wladek a pierdut complet noțiunea de

timp, fiind conștient doar de cătușele ce-l legau inexorabil de lanț, iar unde își făcea groapă în zăpadă ca să doarmă peste noapte nu știa dacă se va mai trezi a doua zi dimineață sau dacă nu cumva își săpa propria groapă. După un drum de nouă sute de mile au fost întâmpinați de nomazi din stepele Rusiei, din tribul Ostyak, cu săniile lor trase de reni. Camioanele s-au descotorosit de încărcătura lor și au făcut cale întoarsă. Prizonierii au fost legați acum de sănii și și-au continuat drumul. Un viscol cumplit i-a ținut pe loc aproape două zile și Wladek a profitat de ocazie ca să stea de vorbă cu tânărul din tribul Ostyak de a cărui sanie era legat lanțul său. Folosind rusa literară care avea și un pronunțat accent polonez s-a făcut înțeles cu mare greutate, dar a descoperit că cei din triburile Ostyak îi urau pe rușii din sud pentru că îi tratau și pe ei aproape tot atât de rău ca pe prizonieri, în schimb, pe bieții prizonieri care nu mai aveau nici un viitor îi compătimeau și îi numeau „cei bătuți de soartă”.

*

* *

Nouă zile mai târziu, în lumina difuză a nopții de început de iarnă polară, au ajuns la lagărul 201. Wladek n-ar fi crezut niciodată că se va putea bucura la vederea unui asemenea loc: șiruri întregi de colibe de lemn într-un spațiu deschis. Colibele, la fel ca și prizonierii, își aveau fiecare câte un număr. Coliba lui Wladek purta numărul 33. În mijlocul încăperii era câte o mică sobă neagră, iar, de o parte și de alta, priciuri cu saltele tari și câte o pătură subțire. Puțini dintre ei au reușit să doarmă în acea noapte, iar gemetele și strigătele de la coliba 33 au fost uneori chiar mai puternice decât urletele lupilor de afară.

Dimineața următoare au fost treziți înainte de răsăritul soarelui de zgomotele unui ciocan ce lovea într-un triunghi de fier. Pe ambele părți ale geamului se formase un strat gros de gheață și Wladek era sigur că va muri de frig. Micul dejun care li s-a dat într-o sală comună pentru toți și fără nici o sobă a durat zece minute și a constat dintr-o gamelă cu o fiertură de orez călăie, în care plutea câte o foaie de varză și ici-colo se mai rătăcea câte o bucată de pește. Cei nou sosiți scui-pau oasele de pește pe masă, în vreme ce prizonierii mai vechi mâncau și oasele, ba chiar și ochii.

După micul dejun li s-au împărțit sarcinile. Wladek a ajuns

tăietor de lemne. Au fost duși la șapte mile într-o pădure, în care nu se vedea nici urmă de pași și li s-a fixat un anumit număr de butuci pe care să-i taie în fiecare zi. El și micul său grup de șase oameni au fost lăsați singuri în pădure cu rația de hrană: pâine și un terci gălbui, fără nici un gust. Santinелеle nu se temeau că prizonierii vor încerca să fugă pentru că până la cel mai apropiat oraș erau peste o mie de mile, în cazul în care ar fi știut în ce direcție s-o apuce.

La sfârșitul fiecărei zile santinela se întorcea și număra lemnele tăiate: prizonierilor li s-a spus că, dacă nu-și vor îndeplini norma cerută, ziua următoare tot grupul nu va primi mâncare. De obicei, santinela venea să-i ia pe tăietorii de lemne la ora șapte seara când deja era întuneric și nu putea să vadă întotdeauna câți butuci fuseseră tăiați. Wladek i-a învățat pe cei din echipa sa să-și petreacă ultima parte a după-amiezii curățând zăpada de pe lemnele tăiate cu o zi mai înainte și să le stivuiască lângă cele din ziua respectivă. Acesta a fost un plan care n-a dat greș niciodată și grupul lui Wladek n-a rămas nici o zi fără mâncare. Uneori reușea să se întoarcă în lagăr cu câte o bucată de lemn pe care o ascundeau în încălțări ca s-o pună în soba de cărbuni peste noapte. Trebuiau să fie cu mare băgare de seamă pentru că cel puțin unul dintre ei era percheziționat când se întorceau în lagăr, uneori trebuind să-și scoată o cizmă sau amândouă și să stea cu picioarele în zăpadă până le înghețau. Dacă erau prinși cu ceva asupra lor li se tăia rația de mâncare pe trei zile.

După mai multe săptămâni piciorul lui Wladek a început să se înțepenească și să-l doară din ce în ce mai rău. Zilele foarte geroase, când temperatura cobora cu patruzeci de grade sub zero și nu-i mai scotea afară la muncă, ajunseseră o adevărată fericire pentru el, chiar dacă aceste zile aveau să fie recuperate prin duminicile în care, de obicei, erau liberi și puteau să zacă toată ziua în pat.

Într-o seară, când Wladek ascunsese niște lemne la brâu, piciorul a început să-i zvâcnească fără milă. Când și-a cercetat rana pe care i-o făcuse cel din Smolensk a văzut că se inflamase. Seara i-a arătat-o santinелеi care i-a spus să se ducă la doctorul lagărului a doua zi, înainte de a se lumina. Wladek a stat toată noaptea cu piciorul aproape lipit de sobă, printre cizmele ude, dar căldura era așa de anemică încât n-a ajutat cu nimic ca să-i mai cedeze durerea. În dimineața următoare Wladek s-a sculat cu un

ceas mai devreme decât de obicei. Dacă nu ajungea la doctor înainte de ora când începea lucrul, risca să nu-l mai prindă decât a doua zi. Wladek nu mai putea să reziste la asemenea dureri încă o zi. S-a dus la doctor și și-a spus numele și numărul. Pierre Dubien era un bătrânel plin de înțelegere, cu chelie și destul de gârbovit, iar lui Wladek i s-a părut că arăta chiar mai în vârstă decât baronul. Doctorul i-a examinat piciorul fără să scoată nici o vorbă.

— O să se vindece rana, domnule doctor? l-a întrebat Wladek.

— Da.

— Vorbești rusește?

— Tinere, deși o să rămâi șchiop pentru totdeauna, piciorul o să se vindece. Dar la ce bun? Pentru o viață aici, în care să tot tai la lemne?

— Nu, domnule doctor. Am de gând să fug și să mă întorc în Polonia, a spus Wladek.

Doctorul l-a privit cu asprime.

— Vorbește încet, băiat prost ce ești. Până acum cred că ți-ai dat seama că este imposibil să evadezi. Sunt prizonier de cincisprezece ani și n-a fost o zi în care să nu mă gândesc cum să fug. Dar nu există nici o cale; nimeni n-a scăpat viu de aici. Numai dacă vorbești despre așa ceva înseamnă zece zile de carceră, unde nu primești mâncare decât din trei în trei zile, iar în sobă nu se face foc decât atât cât să topească gheața de pe pereți. Dacă ieși viu din acel loc, te poți considera un om norocos.

— Am să fug de aici, am să fug, am să fug, a spus Wladek uitându-se țintă la bătrân.

Doctorul l-a privit pe Wladek drept în ochi și a zâmbit.

— Prietene, niciodată să nu mai pomenești cuvântul fugă, pentru că poți să fii omorât. Întoarce-te la lucru, mișcă-ți cât poți piciorul și vino să te vād în fiecare dimineață.

Wladek s-a reîntors în pădure la tăiatul de lemne, dar și-a dat seama că nu mai poate căra buștenii mai mult de câțiva pași, iar durerea era atât de puternică încât avea impresia că o să rămână fără picior. Când s-a prezentat la doctor în dimineața următoare, acesta i-a examinat rana mai atent.

— Este cât se poate de rău, a spus el. Câți ani ai băiete?

— Cred că treisprezece, a răspuns Wladek. În ce an suntem?

— O mie nouă sute nouăsprezece; a răspuns doctorul.

— Da, treisprezece. Dumneavoastră ce vârstă aveți? l-a întrebat Wladek.

Bătrânul a privit țintă în ochii albaștri ai tânărului, surprins de întrebare.

— Treizeci și opt, a spus el încet.

— Dumnezeu să-mi ajute, a zis Wladek.

— Și tu băiete, o să arăți la fel după cincisprezece ani de prizonierat, a spus doctorul sec.

— De ce vă aflați aici? l-a întrebat Wladek. De ce nu v-au dat drumul după atâta timp?

— Am fost închis la Moscova curând după ce mi-am luat diploma de medic și pe când lucram la ambasada franceză. M-au învinuit că sunt spion și m-au băgat într-o închisoare din Moscova. Am considerat că acolo era destul de greu, dar după Revoluție m-au trimis în iadul de aici. Acum chiar și francezii au uitat că mai exist. Despre cei care își ispășesc pedeapsa în lagărul 201 se știe foarte puțin așa că va trebui să mor aici ca oricare altul și asta nu poate fi prea departe.

— Nu, nu trebuie să vă pierdeți speranța, domnule doctor.

— Speranța? Am renunțat la ea, în ceea ce mă privește, cu mulți ani în urmă, poate n-am s-o pierd pentru tine, dar ia aminte, niciodată să nu mai pomenești despre această speranță nimănui; sunt prizonieri care speculează cuvintele necontrolate ce-ți ies din gură, ca să capete în schimb nimic altceva decât o bucată de pâine în plus sau poate o pătură. Ascultă, Wladek, am de gând să te trimit la bucătărie pentru o lună și trebuie să te prezinți la mine la control în fiecare dimineață. Este singura șansă pe care o ai ca să nu-ți pierzi piciorul, iar eu nu vreau să fiu cel care va trebui să ți-l taie. Aici nu prea există instrumente chirurgicale adecvate, a adăugat el uitându-se la cuțitul mare, de bucătărie.

Pe Wladek l-au trecut fiorii.

Doctorul Dubien a scris numele lui Wladek pe o bucată de hârtie. Dimineața următoare Wladek s-a prezentat la bucătărie, unde a spălat vasele în apa rece ce-i îngheța mâinile și a ajutat la prepararea hranei. După munca din pădure, aceasta era o schimbare în bine; era ceva mai multă ciorbă de pește, o bucată mai mare de pâine neagră și urzici tocate. Dar, mai presus de toate putea să stea înăuntru, la căldură. O dată chiar a împărțit o jumătate de ou cu bucătarul, deși nici unul din ei n-ar fi putut

spune ce pasăre îl făcuse. Piciorul lui Wladek se vindeca încet și era cert că va rămâne cu un ușor șchiopătat. În absența medicamentelor, doctorul Dubien nu prea putea face mare lucru decât să-l țină sub observație. Odată cu trecerea zilelor, doctorul s-a împrietenit cu Wladek și chiar a început să aibă încredere în speranțele tinerești ale acestuia. Își făcuseră obiceiul ca în fiecare dimineață să vorbească în diverse limbi, dar bătrânului îi plăcea cel mai mult în franceză, limba sa natală.

— Wladek, peste șapte zile va trebui să te întorci la munca ta din pădure; santinelele îți vor controla piciorul, iar eu n-o să te mai pot ține la bucătărie. Așa că ascultă-mă cu atenție, pentru că am făcut un plan pentru fuga ta.

— Fugim împreună, domnule doctor, a spus Wladek. Numai împreună.

— Nu, doar tu. Eu sunt prea bătrân pentru o călătorie atât de lungă și, deși visez la această evadare de cincisprezece ani, am să te ajut pe tine s-o faci. Va fi suficient pentru mine să știu că cineva a reușit, iar tu ești prima persoană care m-a convins că ar putea să izbutească.

Wladek s-a așezat pe dușumea și a ascultat în tăcere planul doctorului.

— În cei cincisprezece ani am putut să economisesc două sute de ruble – la ruși orele suplimentare ca prizonier nu se plătesc. Wladek a schițat un zâmbet auzind vechea glumă din lagăr. Am ascuns banii într-o sticlă de medicamente, patru bancnote de câte cincizeci de ruble. Când va veni timpul să pleci, banii trebuie cusuți în haine. Am să fac eu asta pentru tine.

— Ce haine? l-a întrebat Wladek.

— Am un costum și o cămașă pe care le-am căpătat, mituind o santinelă acum doisprezece ani, când încă mai credeam în posibilitatea unei evadări. Nu sunt ele după ultima croială a modei, dar or să-ți fie de folos.

l-au trebuit cincisprezece ani să adune două sute de ruble, un costum și o cămașă, iar doctorul voia să le sacrifice pentru Wladek. Un act de un asemenea altruism Wladek nu va mai întâlni niciodată în viața sa.

— Joia viitoare va fi ultima ta șansă, a continuat doctorul. La Irkuțsk sosesc alți prizonieri cu trenul și santinelele întotdeauna iau patru oameni de la bucătărie ca să pregătească hrana pentru noii sosiți. Deja am aranjat cu bucătarul șef ca, în

schimbul unor medicamente, să te afli în echipa de la bucătărie. N-a fost foarte greu. De fapt, nimeni nu vrea să facă acel drum dus-întors, dar tu nu te vei mai întoarce.

Wladek l-a ascultat în continuare cu mare atenție.

— Când ajungi în gară aștepti până sosește trenul cu prizonieri. Odată ce ei sunt pe peron, tu treci linia ferată și te urci în trenul de Moscova, care nu poate pleca până nu vine cel cu prizonieri, pentru că dincolo de gară nu există decât o singură linie. Tu roagă-te lui Dumnezeu ca santinelele, cu sutele de prizonieri ce vor forfoti în preajmă, să nu observe dispariția ta. În continuare rămâne să te descurci singur. Ia aminte că, dacă te descoperă, vei fi împușcat pe loc. Mai este un ultim lucru pe care îl pot face pentru tine. În urmă cu cincisprezece ani, când am fost adus aici, am desenat din memorie o hartă cu drumul de la Moscova spre Turcia. S-ar putea să nu mai fie bună întru totul, dar cât de cât o să-ți fie folositoare. Verifică mai întâi dacă rușii n-au ocupat și Turcia. Dumnezeu știe până unde se întind acum. Din câte am auzit, s-ar putea să controleze chiar și Franța.

Doctorul s-a dus la dulapul cu medicamente și a luat din el sticla mare ce părea a fi plină cu o substanță maro. I-a deșurubat dopul și a scos din ea un pergament îngălbenit de vreme. Cerneala neagră se decolorase o dată cu trecerea anilor, dar tot se mai vedea clar: octombrie, 1904. Pe el era desenat drumul de la Moscova la Odesa și de la Odesa spre Turcia, ceea ce însemna o mie șapte sute de mile până la libertate.

— În săptămâna asta treci pe la mine în fiecare dimineață și o să recapitulăm planul iar și iar. Dacă n-ai să izbutești, nu trebuie să fie din cauza lipsei de pregătire.

Wladek rămânea treaz în fiecare noapte cu ochii pironiți pe fereastră și repeta în gând ce ar face în orice situație care s-ar ivi. Dimineața examina iarăși planul sub toate aspectele cu doctorul. Miercuri seara, înaintea plecării lui Wladek, doctorul a împăturit harta în opt și a înfășurat-o laolaltă cu cele patru bancnote de câte cincizeci de ruble într-o hârtie pe care a cusut-o în manșeta costumului. Wladek și-a luat hainele, le-a îmbrăcat și peste ele a pus uniforma lagărului. Când își îmbrăca uniforma, doctorul a observat brățara de argint pe care Wladek, de când fusese închis, o purta mereu deasupra cotului pentru ca santinelele să n-o vadă și să-i fure singura lui comoară.

— Ce este aceea? l-a întrebat doctorul. Este de-a dreptul

magnifică.

— Un dar de la tatăl meu, a răspuns Wladek. Pot să v-o ofer în semn de recunoștință?

Și-a scos brățara de pe mână și i-a întins-o doctorului.

Doctorul s-a uitat la ea câteva clipe și apoi și-a înclinat capul.

— Niciodată, a spus el. Această brățară nu poate aparține decât unei singure persoane. L-a privit fix pe băiat. Tatăl tău trebuie să fi fost un om de viță nobilă.

Doctorul i-a înapoiat brățara lui Wladek și i-a strâns mâna cu căldură.

— Să ai noroc, Wladek. Sper să nu ne mai întâlnim niciodată.

S-au îmbrățișat și Wladek a plecat spre coliba lui rugându-se să fie ultima noapte petrecută în lagăr. N-a putut să doarmă deloc toată noaptea de teamă ca vreuna din santinele să nu descopere costumul ce-l avea sub uniforma închisorii. Când s-a dat deșteptarea el era deja îmbrăcat și a avut grijă să nu întârzie la bucătărie. Bucătarul șef l-a împins în față când au venit santinelele să verifice ultimele detalii legate de plecare. Echipa aleasă era formată din patru oameni și se vedea clar că Wladek este cel mai tânăr.

— De ce să-l luăm pe ăsta? a întrebat santinela arătând spre Wladek. El este în lagăr de mai puțin de un an.

Inima lui Wladek s-a oprit și a simțit cum îi îngheață tot corpul. Planul doctorului avea să eșueze; și nu va mai veni un alt lot de prizonieri în lagăr decât peste cel puțin trei luni. Atunci el nu va mai putea lucra la bucătărie.

— Este un bucătar excelent, a spus prizonierul în vârstă. A fost pregătit la castelul unui baron. Este cel mai bun pentru santinele.

— A, a spus santinela, dispărându-i orice urmă de suspiciune. Atunci grăbiți-vă.

Cei patru au alergat spre camion și convoiul a pornit.

Călătoria din nou a fost lungă și obositoare, dar, cel puțin de data asta, n-a făcut-o pe jos și, fiind vară, n-a fost nici insuportabil de frig. Wladek muncea din răspuțeri pentru pregătirea mâncării și n-avea chef să se facă remarcat, așa că, tot drumul, aproape că n-a vorbit cu nimeni decât cu Stanislaw, bucătarul șef.

În cele din urmă, după șaisprezece zile au ajuns la Irkutsk. Trenul pentru Moscova deja se afla în gară de câteva ore, dar nu putea să plece până nu sosea cel cu noii prizonieri. Wladek stătea într-un capăt al peronului cu ceilalți de la bucătăria de campanie. Trei dintre ei priveau în jur plictisiți și fără nici un interes, dar unul era atent la fiecare mișcare, cercetând trenul de pe celălalt peron cu foarte mare atenție. Se vedeau foarte multe uși deschise și Wladek a ales imediat una pe care o va folosi când va sosi momentul.

— Ai de gând să încerci să fugi? l-a întrebat pe neașteptate Stanislaw.

Pe Wladek l-au trecut toate transpirațiile, dar n-a răspuns. Stanislaw îl privea cu privirea.

— Așa-i?

Wladek tot nu i-a spus nimic.

Bătrânul bucătar l-a măsurat cu privirea pe băiatul de treisprezece ani. Și-a clătinat capul în semn de aprobare. Dacă ar fi avut o coadă s-ar fi mișcat și ea.

— Baftă. O să am grijă ca ei să nu bage de seamă că lipsești cel puțin două zile.

Stanislaw i-a atins brațul și Wladek a văzut la distanță trenul cu prizonieri cum înainta încet, spre ei. Era încordat de emoție, inima îi bătea cu putere, dar cu ochii supraveghea mișcările fiecărui soldat. A așteptat ca trenul care intra în stație să se oprească și a urmărit cu privirea cum prizonierii obosiți erau îngrămădiți pe peron. Fuseseră aduși sute, bărbați anonimi, cărora nu le mai aparținea decât trecutul. Când gara a ajuns o mare de oameni și santinelele nu-și mai vedeau capul de treabă, Wladek s-a furișat sub un vagon și a sărit în celălalt tren. Nimeni nu i-a dat nici o atenție când a intrat în W.C.-ul de la capătul culoarului. S-a închis înăuntru, a așteptat și s-a rugat, temându-se clipă de clipă că o să bată cineva la ușă. Lui Wladek i s-a părut că s-a scurs o veșnicie până ce trenul s-a pus în mișcare. De fapt, nu trecuseră decât șaptesprezece minute.

— În sfârșit, în sfârșit, a spus el cu voce tare.

S-a uitat prin fereastra minusculă și a văzut cum gara se făcea din ce în ce mai mică, noii prizonieri probabil că erau puși în lanțuri, fiind pregătiți de plecare spre lagărul 201, iar santinelele se amuzau în timp ce le puneau cătușele. Câți dintre ei vor ajunge vii în lagăr? Câți vor servi drept hrană lupilor? Cât va trece până

vor observa lipsa lui?

Wladek stătea în W.C. de mai multe minute neîndrăznind să se miște, neștiind ce trebuie să facă în continuare. Deodată s-a auzit un ciocănit la ușă. Lui Wladek i s-a perindat rapid prin minte o succesiune de imagini, una mai îngrozitoare decât cealaltă: putea fi santinela, controlorul de bilete, vreun soldat. A trebuit să folosească toaleta pentru prima oară. Ciocănitul a persistat.

— Haide, haide, ieși odată, a spus un bărbat într-o rusă guturală.

Wladek nu prea mai avea de ales. Dacă era un soldat, n-avea cum să scape de el; chiar dacă ar fi avut statura unui pitic n-ar fi putut ieși prin fereastră. Și-a dezbrăcat hainele de prizonier, le-a strâns într-o legătură pe cât posibil de mică și le-a aruncat pe fereastră. Apoi a scos o șapcă din buzunarul costumului, a pus-o pe capul ce-i era tuns chilug și a deschis ușa. Un bărbat agitat a dat buzna înăuntru și și-a lăsat pantalonii în vine chiar înainte ca Wladek să fi apucat să iasă.

Odată ajuns pe coridor, Wladek și-a dat seama că atrăgea atenția tuturor prin costumul său demodat, parcă ar fi fost un măr pus în vârful unei grămezi de portocale. A plecat imediat în căutarea altui W.C. Când a găsit unul care nu era ocupat, s-a închis înăuntru, și-a descusut tighelul de la costum și a scos una dintre cele patru bancnote de cincizeci de ruble. Pe celelalte le-a pus la loc și s-a întors pe coridor. A căutat cel mai aglomerat vagon posibil și s-a ascuns într-un colț. Câțiva bărbați jucau rișca în mijlocul vagonului ca să le treacă timpul. Wladek întotdeauna îl bătuse pe Leon când jucaseră și ei la castel. Ar fi vrut să intre și el în competiție dar se temea că va câștiga și va atrage atenția asupra sa. Jocul a continuat multă vreme și Wladek a început să-și amintească stratagemele. Tentația de a-și risca cele două sute de ruble era aproape irezistibilă.

Unul dintre jucători, care pierduse o mulțime de bani, s-a retras dezgustat și s-a așezat lângă Wladek înjurând.

— Norocul n-a prea fost de partea dumneavoastră, a spus Wladek, dorind să audă sunetul propriei sale voci.

— A, nu este chestie de noroc, a răspuns jucătorul. Eu mai mereu bat gloata asta de țărani, dar acum am rămas fără ruble.

— Nu vreți să vindeți haina? l-a întrebat Wladek.

Jucătorul era unul din puținii călători din vagon care purta o haină bună, groasă, din blană de urs. Și-a pironit privirea

asupra tânărului.

— Uitându-mă la costumul tău, băiete, n-aș crede că ți-o poți permite. Wladek și-a dat seama din vocea lui că spera ca el s-o poată cumpăra. Vreau șazeci de ruble pe ea.

— Vă dau patruzeci, a spus Wladek.

— Șazeci, a zis jucătorul.

— Cincizeci, a spus Wladek.

— Nu. Șazeci este ultimul preț; ea costă peste o sută, a spus jucătorul.

— A costat în urmă cu multă vreme, a spus Wladek reflectând la consecințele care ar fi decurs din încercarea de a scoate din cusătura hainei întreaga suma de care avea nevoie. A hotărât să renunțe pentru că ar fi însemnat să atragă și mai mult atenția asupra sa; avea să aștepte o altă ocazie. Wladek nu voia să arate că nu-și poate permite să cumpere haina, așa că i-a atins gulerul jucătorului și a spus cu un dispreț evident: Prietene, ai plătit prea mult pentru ea; cincizeci de ruble, nici o copeică în plus.

Wladek s-a ridicat în picioare ca și când ar fi vrut să plece.

— Așteaptă, așteaptă, a spus jucătorul. Ți-o dau cu cincizeci.

Wladek și-a scos cele cincizeci de ruble din buzunar, iar jucătorul i-a dat haina în schimbul bancnotei soioase. Haina era mult prea mare pentru Wladek, aproape că atingea pământul, dar era ceea ce îi trebuia spre a ascunde costumul care sărea în ochi. Câteva momente l-a mai urmărit pe jucătorul care reintrase în joc și care pierdea din nou. De la noul său profesor, Wladek învățase două lucruri: niciodată să nu intri într-un joc de noroc dacă șansele nu sunt de partea ta prin cunoștințele și priceperea mai mare pe care le ai și întotdeauna să ieși din el la timp.

Wladek a plecat din vagon simțindu-se ceva mai în siguranță în noua lui haină. A început să cerceteze trenul cu puțin mai mult curaj. Trenul părea format din două clase; cele obișnuite, în care călătorii stăteau în picioare sau pe bănci de lemn și cele speciale, în care băncile erau capitonate. Wladek a văzut că toate vagoanele erau aglomerate, cu o singură excepție, un compartiment în care se afla o singură femeie. Părea de vârstă mijlocie, din câte își putea da seama Wladek, era îmbrăcată ceva mai elegant și avea cât de cât carne pe oase în comparație cu majoritatea pasagerilor din tren. Purta o bluză de culoare închisă

și o eșarfă pe cap. Când i-a întâlnit privirea lui Wladek, care se holba la ea, i-a zâmbit și acest gest i-a inspirat încredere ca să intre în compartiment.

— Pot să iau și eu loc?

— Da, te rog, i-a răspuns femeia uitându-se la el cu atenție.

Wladek n-a mai vorbit, dar a cercetat cu privirea femeia și vagonul. Ea avea un ten palid, cu riduri ce trădau oboseala și trupul îi era ușor plinut – atât cât putea fi cineva cu hrana din Rusia. Păru-i negru tuns scurt și ochii-i căprui, sugerau că, probabil, cândva, fusese destul de atractivă. În plasa pentru bagaje avea două sacoșe mari, de pânză și lângă ea, pe banchetă, o valiză mică. În ciuda pericolului în care se afla, Wladek s-a simțit brusc teribil de obosit. Se întreba dacă să îndrăznească să doarmă, când femeia a vorbit.

— Unde mergi?

Întrebarea l-a luat pe Wladek prin surprindere și a încercat să gândească rapid.

— La Moscova, a răspuns el cu respirația tăiată.

— Și eu tot acolo, a spus ea.

Wladek deja regreta singurătatea din compartiment și informația pe care o dăduse. „Să nu vorbești cu nimeni”, îl prevenise doctorul. „Ține minte, să nu ai încredere în nimeni”.

Spre ușurarea lui, femeia n-a mai pus alte întrebări. Pe când se ruga să-și recapete încrederea pierdută, a intrat controlorul. Pe Wladek au început să-l treacă transpirațiile în ciuda temperaturii de minus douăzeci de grade. Controlorul a luat biletul femeii, l-a perforat și i l-a dat înapoi, după care s-a întors spre Wladek:

— Biletul, tovarășe, a fost tot ce a spus, cu un glas încet, monoton.

Lui Wladek îi pierise graiul și începuse să se caute în buzunar.

— Este fiul meu, a spus femeia cu o voce sigură.

Controlorul și-a întors privirea spre ea, s-a mai uitat apoi încă o dată la Wladek, după care s-a înclinat spre femeie și a plecat fără să mai spună nici un cuvânt.

Wladek a rămas cu privirile pironite asupra ei.

— Mulțumesc, spuse el, revenindu-i respirația, fără a fi prea sigur ce altceva ar fi, putut spune.

— Te-am văzut când ai ieșit de sub trenul prizonierilor, a

spus femeia încet. Wladek a simțit că i se face rău. Dar n-am să te trădez. Am și eu un văr tânăr într-unul din acele lagăre îngrozitoare și tuturor ne este teamă că într-o bună zi am putea să sfârșim și noi acolo. Ce ai sub haina asta?

Wladek a cumpănit ce era mai bine să facă: să fugă din compartiment sau să-și descheie haina. Dacă fugea nu era nici o scăpare pentru el. Așa că și-a desfăcut șuba.

— Nu este chiar atât de rău pe cât m-am temut, a spus ea. Ce-ai făcut cu uniforma din închisoare?

— Am aruncat-o pe fereastră.

— Să sperăm că n-au s-o găsească înainte ca tu să ajungi la Moscova.

Wladek n-a spus nimic.

— Ai pe cineva la care să stai la Moscova?

El s-a gândit iar la sfatul doctorului ca să nu se încreadă în nimeni, dar în ea trebuia să aibă încredere.

— N-am.

— Atunci poți să rămâi la mine până îți găsești un loc undeva. Soțul meu este șef de gară la Moscova, i-a explicat ea, și acest compartiment este doar pentru oficialități. Dacă mai faci vreodată o astfel de greșală, vei fi trimis înapoi la Irkuțsk.

Wladek a înghițit în sec.

— Acum trebuie să plec?

— Nu, mai cu seamă că te-a văzut conducătorul. Deocamdată ești în siguranță cu mine. Ai vreun document de identitate?

— Nu. Ce sunt acelea?

— După Revoluție orice cetățean rus trebuie să aibă acte de identitate din care să se vadă cine este, unde locuiește și unde lucrează, altfel ajunge la închisoare unde va sta până le va aduce și, dacă nu le poate aduce, va rămâne închis pentru totdeauna, a adăugat ea pe un ton plat. Când ajungem la Moscova să nu te dezlipești de lângă mine și să nu scoți o vorbă.

— Sunteți foarte bună cu mine, a spus Wladek suspicios.

— Acum că țarul a murit, nimeni nu mai este în siguranță, a adăugat ea. Nu mai există nici un om în Rusia, chiar și oficialitățile guvernamentale, care să nu trăiască într-o permanentă teamă de a nu fi arestat și trimis în lagăr. Cum te cheamă?

— Wladek.

— Bun, acum dormi, Wladek, pentru că pari foarte obosit, drumul este lung și tu nu ești încă în siguranță.

Wladek s-a culcat.

Când s-a trezit după multe ceasuri, afară era întuneric. S-a uitat lung la protectoarea lui și ea i-a zâmbit. I-a zâmbit și Wladek la rândul lui rugându-se în gând ca ea să fie o persoană de încredere, să nu spună oficialităților cine era el – sau poate că deja le spusese? Ea a scos niște mâncare dintr-una din sacoșe și Wladek a mâncat în tăcere ce i s-a dat. Când au ajuns în gara următoare, aproape toți pasagerii au coborât, unii definitiv, dar majoritatea doar să mai cumpere câte ceva de mâncare sau de băut, iar alții ca să-și dezmoștească picioarele.

Femeia s-a sculat de pe banchetă, s-a uitat lung la Wladek și i-a spus:

— Urmează-mă.

El s-a ridicat și a urmat-o pe peron. Va fi dat oare poliției? Ea i-a întins mâna și el i-a luat-o așa cum ar fi făcut orice copil de treisprezece ani care-și însoțește mama. Ea s-a îndreptat spre toaleta pe care scria clar că este folosită doar de doamne. Wladek a șovăit. Ea a insistat și, odată ajunși înăuntru, i-a spus lui Wladek să-și scoată hainele. El i-a dat ascultare fără să pună nici o întrebare. În timp ce el se dezbrăca, ea a deschis singurul robinet existent din care a început să se prelingă un fir de apă maronie, rece. Femeia părea dezgustată, dar pentru Wladek apa nici nu putea fi comparată cu cea din lagăr. Ea început să-i spele rănila cu o cârpă udă. A trecut-o un fior când i-a văzut rana de la picior. Wladek n-a scos nici un valet, oricât de mult îl dureau orice atingere, deși ea s-a străduit ca gesturile să-i fie cât mai blânde.

— Când o să ajungem acasă, o să-ți îngrijesc mai bine rănila acelea, a spus ea, dar pentru moment ajunge.

Atunci ea i-a văzut brățara de argint, i-a cercetat inscripția și l-a privit atent.

— Este a ta? I-a întrebat. De unde ai furat-o?

Wladek a părut ofensat.

— N-am furat-o. Tatăl meu mi-a dat-o înainte de a muri.

Ea s-a uitat din nou la el, cu o altă privire. Era teamă sau respect? Și-a înclinat capul.

— Să fii atent, Wladek. Ai putea fi omorât pentru o asemenea valoare.

El a dat din cap în semn de încuviințare și a început să se

îmbrăce repede. S-au întors în vagon. O întârziere de o oră într-o gară era ceva obișnuit și când trenul s-a pus din nou, încet, în mișcare, Wladek era bucuros să audă zgomotul roților sub el. Până la Moscova au mai făcut douăsprezece zile și jumătate. Ori de câte ori venea un nou controlor, scena se repeta, Wladek încerca zadarnic să pară un tânăr inocent, în schimb femeia era o mamă convingătoare. Conducătorii se înclinau plini de respect în fața femeii de vârstă mijlocie și Wladek a început să creadă că șefii de gară trebuie să fie foarte importanți în Rusia.

Până la sfârșitul călătoriei de o mie de mile până la Moscova, Wladek ajunsese să aibă deplină încredere în femeia de vârstă mijlocie și aștepta cu nerăbdare să-i vadă casa. Era după-amiaza devreme când trenul s-a oprit la destinația finală, și, în ciuda tuturor prin câte trecuse Wladek, totuși, el nu fusese niciodată într-un oraș mare, ce să mai vorbim de capitala întregii Rusii. Era îngrozit și din nou l-a încolțit teama de necunoscut. Atâta puzderie de oameni, toți dând buzna în atâtea direcții. Femeia de vârstă mijlocie i-a simțit neliniștea.

— Urmează-mă. Să nu-ți iasă nici o vorbă din gură și sub nici o formă să nu-ți scoți șapca de pe cap.

Wladek i-a dat bagajele jos din plasă, și-a îndesat șapca pe cap, care acum era acoperit cu un păr scurt, negru și a urmat-o pe peron. O mulțime de oameni așteptau la coadă, se făcuse îmbulzeală la ieșirea îngustă unde trebuiau arătate actele de identitate. Pe când se apropiau de barieră, Wladek își auzea inima bătându-i ca toba regimentului, iar când le-a venit rândul teama s-a risipit într-o clipă. Santinela doar și-a aruncat o privire spre documentele femeii.

— Tovarășă, a spus soldatul și a salutat.

A privit apoi spre Wladek.

— Este fiul meu, i-a explicat ea.

— Bineînțeles, tovarășă.

A salutat iar.

Wladek era în Moscova.

În ciuda încrederii pe care și-o pusese în noua lui cunoștință prima reacție a lui Wladek a fost să fugă, dar, cum din o sută cincizeci de ruble cu greu se putea trăi, a hotărât ca pentru moment să rămână. Mai târziu oricând putea să fugă. În fața gării aștepta o trăsură cu un cal care i-a dus pe femeie și fiul recent dobândit acasă. Când au sosit, șeful de gară nu era acolo, așa că

femeia a pregătit imediat patul pentru Wladek. Apoi a încălzit apă, a turnat-o într-un hârdău mare și i-a spus să intre înăuntru. Era prima baie pe care o făcea după mai mult de patru ani de zile, dacă nu pune la socoteală scăldatul în râu. Ea a mai încălzit apă, l-a săpunit și l-a frecat pe spate, singura porțiune de pe trupul lui care nu avea nici o rană. Apa a început să-și schimbe culoarea și după douăzeci de minute era neagră. După ce Wladek s-a șters, femeia i-a uns cu niște alifii brațele și picioarele și i-a bandajat rănilor. S-a uitat lung la unicul său mamelon. El s-a îmbrăcat repede și apoi a venit după ea în bucătărie. Ea deja îi pregătise un castron cu supă fierbinte și niște fasole. Wladek a mâncat cu foame de lup adevăratul festin. Nici unul din ei n-a vorbit. După ce el a terminat de mâncat, ea i-a sugerat că ar fi mai înțelept să meargă să se odihnească.

— N-aș vrea ca soțul meu să te vadă înainte de a fi apucat eu să-i spun că ești aici, i-a explicat ea. Wladek, ai vrea să rămâi la noi, dacă soțul meu este de acord?

Wladek a dat din cap recunoscător.

— Atunci du-te în pat, i-a spus ea.

Wladek i-a dat ascultare și s-a rugat în gând ca soțul ei să-l lase să stea la ei. S-a dezbrăcat încet și s-a urcat în pat. Trupul îi era din cale afară de curat, cearșafurile la fel, salteaua mult prea moale și el a aruncat perna pe dușumea, dar era atât de obosit încât a adormit imediat în ciuda patului atât de confortabil. Câteva ore mai târziu a fost trezit dintr-un somn adânc de zgomotul unei voci ridicate ce venea din bucătărie. N-ar fi putut spune cât dormise. Afară era deja întuneric. A coborât din pat, a mers în vârful picioarelor spre ușă, a ascultat conversația din bucătăria de dedesubt.

— Femeie proastă ce ești, a auzit Wladek o voce pițigăiată. Nu înțelegi ce ți s-ar fi întâmplat dacă ai fi fost prinsă? Te-ar fi trimis și pe tine în lagăr.

— Dar, Piotr, dacă l-ai fi văzut, era ca un animal hăituit.

— Așa că ai hotărât să devenim și noi animale hăituite, a spus vocea de bărbat. L-a mai văzut cineva?

— Nu, nu cred, a răspuns femeia.

— Slavă Domnului! Trebuie să plece imediat înainte ca să afle cineva că este aici. Asta este unica noastră speranță.

— Dar unde să se ducă, Piotr? Este singur, nu are pe nimeni, a pledat protectoarea lui Wladek. Iar eu întotdeauna mi-

am dorit un fiu.

— Nu-mi pasă ce-ți dorești tu sau unde se duce el, asta nu este treaba noastră. Trebuie să scăpăm cât mai repede de el.

— Dar, Piotr, cred că este de familie regală, cred că tatăl lui a fost baron. Are la mână o brățară de argint pe care sunt înscrise cuvintele...

— Asta nu face decât să înrăutățească și mai mult lucrurile. Știi ce-au decretat noii noștri conducători. Gata cu țarii, gata cu regii, gata cu privilegiile. Nici măcar n-o să apucăm să ajungem în lagăr, autoritățile au să ne împuște pe loc.

— Piotr, noi întotdeauna ne-am dorit un fiu. Nu putem să ne asumăm acest unic risc în viața noastră?

— N-ai decât să-ți riști viața ta, poate, dar nu pe a mea. Îți spun că trebuie să plece și chiar acum.

Wladek n-a mai avut nevoie să asculte mai mult din conversația lor. Hotărând că singurul mod de a-și ajuta binefăcătoarea era să dispară în noapte, s-a îmbrăcat repede și s-a uitat lung la patul în care dormise, dorindu-și în inima lui să nu mai treacă alți patru ani până să aibă parte de altul la fel. Tocmai deschidea fereastra când ușa a fost dată de perete și în prag a apărut șeful de gară, un bărbat micuț, nu mai înalt decât Wladek, burtos, aproape chel, doar cu câteva şuvițe lungi de păr, cărunte. Purta ochelari fără rame care-i făcuseră două mici semicercuri roșii sub ochi. În mână avea o lampă. Rămăsese în prag, holbându-se la Wladek. Wladek se uita la el bănuitor.

— Vino jos, a poruncit șeful de gară.

Wladek l-a urmat în bucătărie fără să crâcnească. Femeia stătea la masă, plângând.

— Ascultă, băiete, ascultă, a spus el.

— Îl cheamă Wladek, a intervenit femeia.

— Acum, băiete, ascultă, a repetat el. Tu ești pentru noi o mare pacoste și vreau să pleci de aici cât se poate de repede. Am să-ți spun ce am de gând să fac ca să-ți vin în ajutor.

Ajutor? Wladek rămăsese ca o stană de piatră, zgâindu-se la el.

— Am să-ți dau un bilet de tren. Unde vrei să mergi?

— Odesa, a spus Wladek fără să aibă habar nici unde este, nici cât costă până acolo, știind doar că era următorul oraș de pe harta doctorului, care-l ducea spre libertate.

— Odesa, patria crimei – o destinație potrivită, a pufnit pe

nas șeful de gară. Nu poți să fii decât printre cei de teapa ta și o să dai de bucluc acolo.

— Atunci lasă-l să stea la noi, Piotr. O să am eu grijă de el, o să...

— Nu, niciodată. Mai degrabă îi plătesc ticălosului.

— Dar cum crezi că o să treacă de autorități? a pledat femeia.

— O să-i scot un permis de muncă pentru Odesa. Și-a întors capul spre Wladek. Odată ce te afli în tren, băiete, dacă te mai văd sau mai aud de tine prin Moscova, am să pun să fii arestat pe loc și aruncat în cea mai apropiată închisoare. După aceea ai să ajungi în lagăr cu primul tren, dacă nu cumva n-or să te împuște de la început.

S-au uitat la ceasul de pe cămin: unsprezece și cinci. S-a întors spre soție:

— La miezul nopții este un tren care pleacă spre Odesa. O să-l duc eu însumi la gară. Vreau să fiu sigur că pleacă din Moscova. Băiete, ai vreun bagaj?

Wladek era pe punctul să spună nu, când a intervenit femeia.

— Da, mă duc să i-l aduc.

Wladek și șeful de gară stăteau amândoi în picioare, uitându-se unul la celălalt, disprețuindu-se reciproc. S-a scurs ceva timp de la plecarea femeii. Ceasul de pe vremea bunicilor a bătut o dată în lipsa ei. Totuși nici unul din ei nu și-au vorbit, iar ochii șefului de gară nu-l slăbeau pe Wladek nici o clipă. Când soția lui s-a întors, purta în brațe un pachet mare, învelit în hârtie maro și legat cu sfoară. Wladek s-a uitat la el și a dat să protesteze când ochii li s-au întâlnit și a văzut atâta teamă într-ai ei încât nu i-au ieșit din gură decât cuvintele: „Vă mulțumesc”.

— Mănâncă puțin, i-a spus ea împingând spre el castronul cu supa rece.

El a ascultat-o, deși stomacul îi era plin, și a dat pe gât supa cât a putut de repede, pentru că nu voia să-i mai aducă și alte necazuri.

— Animal, a spus bărbatul.

Wladek și-a înălțat ochii spre el, privindu-l cu ură. A simțit milă pentru femeia care era legată de un astfel de bărbat pentru toată viața.

— Haide, băiete, este timpul să plecăm, a spus șeful de

gară. Nu vrem ca să pierzi trenul.

Wladek l-a urmat și a ieșit din bucătărie. Când a trecut pe lângă femeie a șovăit și i-a întins mâna simțind cum ea îi răspunde. Nu și-au spus nimic, nici un cuvânt, n-ar fi fost potrivit. Șeful de gară și fugarul s-au furișat pe străzile Moscovei căutând locurile cele mai întunecate până au ajuns la gară. Șeful de gară a luat un bilet pentru Odesa și i-a dat bucata roșie de hârtie lui Wladek.

— Pașaportul meu? a spus Wladek neîncrezător.

Din buzunarul interior de la haină omul a scos un formular ce părea oficial, l-a semnat grăbit și i l-a dat pe furiș lui Wladek. Tot timpul ochii lui au fost în alertă ca să depisteze un eventual pericol. În ultimii patru ani Wladek văzuse de atâtea ori asemenea ochi: nu se citea decât lașitate în ei.

— Să nu te mai văd și nici să nu mai aud de tine vreodată, a spus el cu voce amenințătoare.

Și o asemenea voce Wladek o auzise de atâtea ori în ultimii patru ani. Și-a ridicat privirile voind să spună ceva, dar șeful de gară deja dispăruse în tenebrele nopții cărora le aparținea. S-a uitat la ochii oamenilor care treceau pe lângă el. Aceiași ochi, aceeași teamă; era cineva liber în această lume? Wladek și-a strâns pachetul maroniu sub braț, și-a îndesat șapca pe cap și s-a îndreptat spre barieră. De data aceasta, când i-a arătat pașaportul santinei se simțea mult mai sigur pe el; a fost lăsat să treacă fără nici un comentariu. S-a urcat în tren. Fusese o vizită scurtă la Moscova și n-avea să mai vadă niciodată în viața sa acest oraș, deși întotdeauna își va aminti de bunătatea unei femei, soția șefului de gară. Tovarășa... Nici măcar nu îi știa numele.

*

* *

Wladek a făcut această călătorie în vagoane comune de clasa treia. Odesa, pe harta doctorului, părea mult mai aproape de Moscova decât Irkuțsk-ul, era la o distanță cam cât degetul mare de la mână, în realitate fiind opt sute cincizeci de mile. Pe când Wladek studia harta rudimentară, atenția i-a fost atrasă de un alt joc de rișcă din vagon. A împăturit pergamentul, l-a pus la loc sigur în căptușeala hainei și a început să cerceteze mai atent jocul. A observat că unul dintre jucători câștiga în mod constant, chiar și

atunci când șansele îi erau potrivnice. Wladek l-a urmărit mult mai îndeaproape și în curând și-a dat seama că trișa.

S-a deplasat în celălalt capăt al vagonului ca să-l poată prinde trișând când va fi cu fața spre el, dar n-a reușit. Și-a făcut loc printre jucători. De fiecare dată când trișorul pierdea de două ori la rând, Wladek dubla miza până a câștigat. Escrocul fie că era flatat, fie că a considerat că este mai înțelept să nu dea nici o atenție norocului lui Wladek, pentru că nu și-a îndreptat privirile în direcția lui nici măcar o singură dată. Când au ajuns în gara următoare, Wladek se alesese deja cu paisprezece ruble, din care a folosit două ca să-și cumpere un măr și o supă fierbinte. Câștigase destul încât să-i ajungă pentru tot drumul până la Odesa și, încântat că ar putea obține și mai multe ruble cu noul său sistem ce prezenta suficientă siguranță, a mulțumit în gând jucătorului necunoscut și s-a urcat iar în tren gata să-și reia strategia. Când a pus piciorul pe ultima treaptă s-a trezit cu un pumn care l-a trimis în capătul coridorului. Brațul i-a fost răsucit la spate și a început să fie izbit cu fața de peretele vagonului. L-a podidit sângele pe nas și a simțit vârful unui cuțit atingându-i lobul urechii.

— Mă auzi, băiete?

— Da, a răspuns Wladek pietrificat.

— Dacă te mai întorci în vagonul meu, te las fără ureche și atunci n-o să mai auzi deloc.

— Nu mă mai întorc, domnule, a spus Wladek.

Wladek a simțit vârful cuțitului tăindu-i piele din dosul urechii și sângele a început să i se prelingă pe gât.

— Ia-o ca avertizare, băiete.

Brusc s-a trezit cu un genunchi în rinichi, aplicat cu toată forța de care dispunea jucătorul. Wladek a rămas lat pe dușumea. O mână i-a cotrobăit prin buzunar și rublele recent câștigate au dispărut.

— Cred că îmi aparțin, a spus vocea.

Acum lui Wladek îi curgea sânge și din nas și de după ureche. Când și-a adunat curajul și și-a înălțat privirile din colțul în care zăcea, coridorul era gol și jucătorul dispăruse. Wladek a încercat să se ridice de jos, dar trupul a refuzat să se supună comenziilor cerebrale, așa că a rămas prăbușit timp de mai multe minute. În cele din urmă, când a reușit să se scoale, a pornit agale spre celălalt capăt al trenului, cât mai departe de vagonul jucătorului, șchiopătând în chip grotesc. S-a ascuns într-un vagon

ocupat mai mult de femei și copii și s-a cufundat într-un somn adânc.

La stația următoare Wladek nu s-a mai dat jos din tren. A desfăcut micul pachet și a început să-l cerceteze. Mere, brânză, nuci, două cămăși, o pereche de pantaloni, chiar și o pereche de pantofi se aflau în acea comoară învelită în hârtie maro. Ce femeie și ce bărbat!

A mâncat, a dormit și a visat. În cele din urmă, după șapte nopți și cinci zile, trenul s-a oprit în gara terminus – Odesa. A urmat aceeași verificare a documentelor, dar santinela abia dacă s-a uitat la Wladek. De data aceasta toate actele sale erau în regulă, numai că trebuia să se descurce singur. Cele o sută cincizeci de ruble încă se mai aflau în căptușeala hainei, dar n-avea nici o intenție să le risipească.

Wladek și-a petrecut restul zilei hoinărind prin oraș, dar atenția mereu îi era distrasă de lucruri pe care nu le mai văzuse niciodată până atunci: case mari, prăvălii cu vitrine, negustori ambulante care vindeau pe stradă mărunțișuri viu colorate, felinare cu gaz, chiar și o maimuță pe sârmă.

Wladek a colindat până a ajuns în port și s-a oprit ca să se uite la marea cea fără de sfârșit. Da, asta pesemne era ceea ce baronul îi spusese cândva că se cheamă ocean. A rămas cu privirea pironită pe întinderea albastră de apă, cuprins de neastâmpăr. Acesta va fi drumul spre libertate și fuga din Rusia. Din câte își putea da seama Wladek, orașul își avusese partea lui de suferință în timpul războiului: case arse, dărâmate și mizerie, totul era emoționant și grotesc în peisajul marin blând și înmiresmat. Wladek s-a întrebat dacă orașul încă se mai afla în stare de război. Nu avea de la cine să afle. Când soarele a dispărut în spatele clădirilor înalte a început să-și caute un loc unde să rămână peste noapte. A apucat-o pe un drum lateral și a tot mers. Trebuie să fi părut o arătare ciudată în haina de blană, măturând pământul și cu pachetul maroniu sub braț. Pe unde a trecut nimic nu prezenta suficientă siguranță, până ce a dat de un vagon vechi ce se afla într-o singurătate solitară, pe o linie moartă. L-a cercetat cu prudență; peste tot întuneric și liniște: nu era nimeni în el. Și-a aruncat pachetul învelit în hârtie în vagon, după care a urcat și el săltându-și cu greu trupul obosit, apoi s-a târât către un colț și s-a lungit ca să doarmă. Când capul i-a atins dușumeaua s-a trezit cu un trup prăvălit peste el și cu două mâini în jurul gâtului. Abia

dacă mai putea respira.

— Cine ești? a șuierat băiatul, care în întuneric părea cam de vârstă cu Wladek.

— Wladek Koskiewicz.

— De unde ești?

— Din Moscova.

Wladek fusese gata-gata să spună Slonim.

— Ei bine, moscovitul, n-ai să dormi în vagonul meu, a spus vocea.

— Iartă-mă, a spus Wladek. N-am știut.

— Ai ceva bani? l-a întrebat strângându-i mai tare gâtul.

— Câțiva, a răspuns Wladek.

— Câți?

— Șapte ruble.

— Dă-mi-le.

Wladek a început să cotrobăie în buzunarul hainei, dar și-a băgat și băiatul o mână înăuntru slăbind strânsoarea gâtului.

Într-o secundă, Wladek l-a lovit între picioare cu ultima picătură de forță pe care o mai avea. Băiatul s-a prăbușit gemând, prinzându-și cu mâinile testiculele. Wladek s-a aruncat deasupra lui lovindu-l în locuri care niciodată nu i-ar fi trecut băiatului prin minte. Regulile se schimbaseră brusc. Wladek nu mai avea adversar. Să doarmă într-un vagon tras pe linia moartă însemna un hotel de cinci stele în comparație cu temnița și cu lagărul din Rusia.

Wladek s-a oprit numai când rivalul său a rămas răstignit pe dușumea, fără să mai miște. Băiatul a început să se roage de Wladek.

— Du-te în celălalt capăt al vagonului și stai acolo, i-a spus Wladek. Dacă mai îndrăznești să te miști, te omor.

— Bine, bine, a spus băiatul îndreptându-se anevoie.

Wladek l-a auzit când a ajuns la capătul vagonului. A stat liniștit și a ascultat câteva clipe, dar orice mișcare a încetat. Atunci Wladek și-a pus iar capul pe dușumea și a adormit imediat.

Când s-a trezit, soarele deja își trimitea razele printre scândurile vagonului. S-a răsucit încet și și-a cercetat pentru prima oară inamicul din noaptea trecută. Dormea făcut covrig, în cealaltă extremitate.

— Vino aici, a poruncit Wladek.

Băiatul s-a trezit cu greu.

— Vino aici, a repetat Wladek ceva mai tare.

Băiatul s-a supus imediat. Pentru prima oară Wladek putea să-l vadă bine. Amândoi aveau aceeași vârstă, dar băiatul era mai înalt decât el cu un lat de palmă bun, părea mai tânăr la față și părul blond îi era ciufulit și murdar. Înfațișarea lui generală sugera că săpunul și apa nu intrau în obișnuințele lui.

— Să abordăm lucrurile în ordinea priorităților, a spus Wladek. Cum se găsește ceva de mâncare pe aici?

— Vino după mine, a spus băiatul sărind din vagon.

Wladek l-a urmat schiopătând, au urcat dealul și s-au oprit în oraș, în piață. Wladek nu mai văzuse atâta belșug de mâncare de pe vremea acelor mese superbe de la castel. Șiruri nesfârșite de tarabe cu fructe, legume, verdețuri, chiar și favoritele lui: nucile. Băiatul își dădea seama că Wladek era copleșit de cele ce vedea.

— Acum o să-ți spun ce avem de făcut, a zis băiatul părând pentru prima oară mai sigur pe sine. Eu o să merg la taraba din colț și o să fur o portocală și o să fug. Tu să strigi cât poți de tare „Hoțul, opriți-l!” Stăpânul tarabei o să fugă după mine și atunci tu îți umpli buzunarele; nu te lacomi; iei cât să ne ajungă pentru o masă. Apoi te întorci aici. Ai priceput?

— Da, cred că da, a răspuns Wladek.

— Să te vedem, moscovitule.

Băiatul l-a privit, a rânjind și dus a fost. Wladek l-a urmărit plin de admirație cum se plimba fălos prin fața tarabei din colț, după care a luat o portocală din vârful grămezii, făcând nu se știe ce remarci în fața proprietarului și apoi a șters-o. A aruncat o privire peste umăr către Wladek, care uitase să strige „Opriți hoțul”, dar proprietarul observase și a început să alerge imediat după băiat. Pe când toți ochii îl urmăreau pe complicele său, Wladek s-a furișat rapid și a reușit să șterpelească trei portocale, un măr și un cartof și le-a pus în buzunarele mari de la haină. Când proprietarul era gata-gata să-l prindă pe băiat, acesta i-a aruncat înapoi portocala. Omul s-a oprit ca s-o ridice de jos și l-a înjurat, fluturând spre el pumnul și plângându-se cu voce tare către ceilalți negustori pe când se întorcea spre taraba sa.

Wladek radia de bucurie urmărind scena când s-a trezit cu o mână ce i s-a lăsat pe umăr cu greutate. S-a întors îngrozit crezând că a fost prins.

— Ai luat ceva, moscovitule, sau te afli aici doar ca spectator?

Wladek a izbucnit în râs de ușurare și i-a arătat cele trei portocale, mărul și cartoful. A început și băiatul să râdă.

— Cum te cheamă? l-a întrebat Wladek.

— Ștefan.

— Hai să mai încercăm o dată, Ștefan.

— Ia-o ușurel, moscovitul, nu te face prea deștept. Dacă repetăm schema mea va trebui să mergem în celălalt capăt al pieței și să așteptăm cel puțin o oră. Acum lucrezi ca un profesionist, dar să nu crezi că n-ai să fii prins din când în când.

Cei doi băieți au pornit tăcuți spre celălalt capăt al pieței, Ștefan arborând un aer plin de măreție pentru care Wladek ar fi sacrificat cele trei portocale, mărul și cartoful, până și cele o sută cincizeci de ruble ale sale numai ca să-l aibă și el. S-au amestecat printre cumpărătorii de dimineață și când Ștefan a hotărât că era momentul potrivit, au repetat șmecheria de două ori. Mulțumiți de rezultate s-au întors la vagonul de cale ferată ca să se înfrupte din captură: șase portocale, cinci mere, trei cartofi, o pară, mai multe varietăți de nuci și trofeul cel mai de preț – un pepene. Până acum Ștefan nu furase nici unul pentru că nu avusese unde-l ascunde. Haina lui Wladek, cu buzunarele ei mari, s-a dovedit a fi la înălțime.

— Nu e rău, a spus Wladek în timp ce își înfigea dinții în cartof.

— Mănânci și coaja? l-a întrebat Ștefan îngrozit.

— În locurile pe unde am fost eu coaja era un lux, i-a răspuns Wladek.

Ștefan l-a privit cu admirație!

— Problema următoare este cum facem rost de bani? l-a întrebat Wladek.

— Vrei totul într-o singură zi, nu-i așa, stăpâne? a spus Ștefan. Muncă de ocaș pe chei, dacă crezi că ești în stare de așa ceva, moscovitul.

— Arată-mi și voi vedea, a spus Wladek.

După ce au mâncat jumătate din fructe și restul l-au ascuns sub paie, într-un colț al vagonului, Ștefan l-a dus pe Wladek în port și i-a arătat toate navele. Wladek nu-și putea crede ochilor. Baronul îi vorbise despre vapoarele care străbat oceanele ducându-și încărcătura în țări străine, dar acestea erau mult mai mari decât își putuse el imagina vreodată și stăteau unul lângă altul pe o suprafață pe care de abia o cuprindeai cu ochii.

Ștefan i-a întrerupt gândurile.

— Îl vezi pe acela de acolo, cel mare și verde? Ei bine, ceea ce trebuie să faci este să iei un coș la capătul schelei, să-l umpli cu grâne, să urci scara și să-l răstorni în cală. Primești o rublă la patru curse. Dar fii atent la numărătoare, moscovitul, pentru că ticălosul care supraveghează echipa te înșeală cât ai clipi din ochi și-și bagă banii tăi în buzunar.

Ștefan și Wladek și-au petrecut restul după-amiezii cărând cereale. Au câștigat amândoi douăzeci și șase de ruble. După o cină din nuci furate, pâine și o ceapă pe care n-avuseseră intenția s-o ia, au adormit fericiți în vagonul lor.

Wladek a fost primul care s-a trezit a doua zi dimineața și, când s-a sculat și Ștefan, l-a găsit studiind harta.

— Ce este aceea? l-a întrebat Ștefan.

— Este o hartă care-mi arată cum să plec din Rusia.

— De ce vrei să pleci din Rusia când poți să stai aici și să facem împreună o echipă? l-a întrebat Ștefan. Am putea fi parteneri.

— Nu, trebuie să mă duc în Turcia; acolo am să fiu un om liber. De ce nu vii și tu cu mine, Ștefan?

— N-aș putea niciodată să plec din Odesa. Aceasta este țara mea, gara este locul în care trăiesc, aceștia sunt oamenii pe care-i știu de când m-am născut. Nu este bine, dar s-ar putea să fie și mai rău în locul acela pe care tu îl numești Turcia. Dar, dacă asta vrei, am să te ajut să fugi pentru că știu cum să afli de unde vine fiecare vapor.

— Cum o să știu care vapor pleacă în Turcia? l-a întrebat Wladek.

— Ușor. Obținem informația de la Joe, cel cu un singur dinte, de la capătul debarcaderului. Va trebui să-i dai o rublă.

— Pun pariu că împarte banii cu tine.

— Juma-juma, a spus Ștefan. Înveți repede, moscovitul.

Și cu aceste cuvinte a sărit în vagon.

Wladek a ținut greu pasul cu Ștefan care aluneca printre vagoane și din nou a fost conștient de ușurința cu care se mișcau ceilalți băieți și cât de mult șchiopăta el. Când au ajuns la capătul debarcaderului Ștefan l-a dus într-o cămăruță plină cu dosare prăfuite și cu orare vechi. Wladek n-a văzut pe nimeni înăuntru, dar apoi a auzit o voce din spatele unei stive mari de registre:

— Ce dorești, puștiule? N-am timp de pierdut cu tine.

— Niște informații pentru tovarășul meu de drum. Când pleacă următorul vapor de lux spre Turcia?

— Mai întâi să văd banii, a spus bătrânul, al cărui cap a apărut de după registre, un chip zbârcit, bătut de vreme, cu o beretă de marinar.

Ochii negri îl cercetau pe Wladek.

— Cândva a fost un faimos lup de mare, a spus Ștefan într-o șoaptă destul de puternică încât Joe s-o audă.

— Lasă șmecheriile, băiete. Unde naiba este rubla?

— Portofelul este la prietenul meu, a spus Ștefan. Arată-i rubla Wladek.

Wladek a scos din buzunar o monedă. Joe și-a înfipt în ea unicul dinte pe care-l mai avea în gură, a căutat într-un dulap și a scos un orar mare, verde. În jur s-au împrăștiat nori de praf. A început să tușească în timp ce răsfoia paginile soioase, plimbându-și degetul scurt, cioturos peste coloanele de nume.

— Joia viitoare vine *Renaska* să ia cărbune, probabil că va pleca sâmbătă. Dacă încarcă destul de repede, ar putea să plece vineri noaptea ca să nu mai plătească taxele portuare. O să tragă la debarcaderul șaptesprezece.

— Mulțumesc, Dințosule, a spus Ștefan. O să am grijă să-ți mai aduc din bogații mei parteneri pe viitor.

Joe, cel cu un singur dinte, și-a ridicat palma în semn de amenințare și a tras o înjurătură în vreme ce Ștefan și Wladek o luaseră la fugă pe debarcader.

În următoarele trei zile băieții au furat hrană, au descărcat cereale și au dormit. Până joia următoare, când a sosit vaporul turcesc, Ștefan aproape că îl convinsese pe Wladek să rămână la Odesa. Dar teama lui Wladek de ruși a fost mai puternică decât atracțiile pe care le prezenta noua viață alături de Ștefan.

Stăteau amândoi pe chei cu ochii pironiți spre vaporul care acosta la dana șaptesprezece.

— Cum o să pot ajunge pe vapor? l-a întrebat Wladek.

— Simplu, a spus Ștefan. Măine dimineață intrăm în echipa care face încărcarea. Eu o să vin în urma ta și, când cala este aproape plină cu cărbune, tu sari înăuntru și te ascunzi, iar eu îți iau coșul și cobor pe cealaltă parte.

— Și încasezi și partea mea de bani, fără nici o îndoială, a spus Wladek.

— Bineînțeles, a răspuns Ștefan. O recompensă bănească

pentru deșteptăciunea mea este necesară, altfel cum mi-aș menține încrederea în spiritul meu întreprinzător?

Dimineța următoare au intrat în echipa de încărcare și au cărat toată ziua la cărbune până erau gata să pice de oboseală, dar la lăsarea serii cala nu se umpluse decât pe jumătate. Cei doi băieți, negri din cap până în picioare, au dormit în noaptea aceea ca bolovanii. Dimineța au luat-o de la capăt și pe la mijlocul după-amiezii, când cala era aproape plină, Ștefan i-a tras lui Wladek un picior în gleznă.

— Rândul următor, moscovitul, a spus el.

Când au ajuns la capătul pasarelei, Wladek și-a răsturnat coșul și l-a lăsat pe punte, iar el a intrat în cală și s-a lungit pe cărbune. Ștefan i-a luat coșul și și-a continuat drumul fluierând.

— La revedere, prietene și să ai noroc la necredincioșii turci, a spus el.

Wladek s-a tras într-un colț și a privit cărbunele care cădea lângă el. Praful de cărbune îi intrase peste tot, în nas, în gură, în plămâni și în ochi. Cu greu a reușit să nu tușească de teamă să nu fie auzit de cineva din echipaj. Chiar atunci când credea că n-o să mai poată suporta aerul din cală și că o să se întoarcă la Ștefan urmând să se gândească la un alt mod de evadare, a văzut cum se închid obloanele deasupra lui. A tușit din adâncul plămânilor până n-a mai putut.

După câteva clipe a simțit o mușcătură la gleznă, l-a înghețat sângele în vene, înțelegând ce putea fi. Și-a coborât privirile încercând să vadă de unde venise. Abia a apucat să arunce o bucată de cărbune în șobolan și să-l pună pe fugă când încă unul l-a luat cu asalt, apoi altul și altul. Cei mai curajoși îl atacau la picioare. Păreau să vină din toate părțile. Negri, mari și flămânzi. Pentru prima oară în viață, Wladek și-a dat seama că șobolanii au ochii roșii. A urcat în vârful grămezii de cărbune și a ridicat oblonul. Soarele a inundat cala și șobolanii s-au retras în tunelele pe care și le făcuseră în cărbune. A dat să iasă afară, dar a văzut că vaporul deja se îndepărta de chei. S-a prăbușit înapoi în cală, îngrozit. Dacă vaporul era forțat să se oprească ca să-l predea autorităților, Wladek știa că aceasta însemna întoarcerea în lagărul 201 și la rușii albi. A ales să rămână printre șobolanii negri. Imediat ce a lăsat chepengul s-au năpustit iar asupra lui. De îndată ce izbutea să lovească dezgustătoarea creatură cu o bucată de cărbune, apărea un altul din altă direcție. La fiecare

câteva minute Wladek trebuia să ridice oblonul ca să lase lumina să pătrundă înăuntru, pentru că ea părea să fie singurul lui aliat care speria negrele rozătoare.

Timp de două zile și trei nopți Wladek s-a luptat cu șobolanii fără să poată închide vreun ochi. Când, în sfârșit, vaporul a ajuns în portul Constantinopol și au deschis cala, Wladek era negru din cap până la genunchi din cauza cărbunelui și roșu de la genunchi până în vârful degetelor de la picioare din cauza sângelui. Mâna care a deschis oblonul l-a tras afară. Wladek a încercat să rămână în picioare, dar a leșinat și a căzut grămadă pe punte.

*

* *

Când Wladek și-a recăpătat cunoștința – nu știa nici unde se afla și nici cât timp se scursese – a văzut că era lungit pe un pat, într-o cameră mică, cu trei bărbați în halate albe în jurul lui, care-l cercetau cu atenție, vorbind o limbă pe care n-o înțelegea. Oare câte limbi existau pe lume? Și-a coborât privirile spre trupul său, care rămăsese tot bicolor, negru și roșu, dar, când a încercat să se ridice în capul oaselor, unul din bărbații în halate albe, cel mai în vârstă dintre cei trei, care avea o față uscățivă, ridată și barbișon, i-a făcut semn să rămână lungit. I s-a adresat lui Wladek într-o limbă necunoscută. Wladek și-a clătinat capul. Apoi a vorbit în rusă. Din nou Wladek a dat din cap pentru că aceasta ar fi însemnat să-l trimită imediat înapoi de unde venise. Limba următoare pe care a încercat-o doctorul a fost germana și Wladek și-a dat seama că el știa mai bine această limbă decât cel care-l chestiona.

— Vorbești nemțește?

— Da.

— O, deci, nu ești rus?

— Nu.

— Ce făceai în Rusia?

— Am încercat să fug de acolo.

— Aha.

S-a întors spre cei care-l însoțeau și a părut să le relateze conversația în propria lor limbă. Apoi au plecat toți trei.

A venit o soră care l-a spălat fără a da prea mare atenție

vaietelor sale. I-a acoperit picioarele cu o alifie vâscoasă, maronie și l-a lăsat să doarmă iar. Când Wladek s-a trezit pentru a doua oară era complet singur. Zăcea pe spate, cu ochii în tavan, reflectând la următoarea sa mișcare.

Încă nu era sigur în ce țară se află. S-a urcat pe pervazul ferestrei și a cercetat împrejurimile. A văzut o piață, destul de asemănătoare cu cea din Odesa, în afară doar de faptul că bărbații aveau tenul mai închis la culoare și purtau haine lungi, albe. Pe cap aveau pălării viu colorate care arătau ca mici vase de flori răsturnate, iar în picioare, sandale. Femeile erau toate îmbrăcate în negru și aveau chiar fețele acoperite, rămânând liberi doar ochii negri. Wladek a urmărit ciudatul furnicar de oameni care se târguiau în piață pentru hrana cea de toate zilele; acesta, cel puțin, părea să fie un lucru pe care-l întâlneai în toată lumea.

A urmărit scena mai multe minute și abia după aceea a observat scara roșie de metal care cobora pe peretele clădirii și care semăna destul de mult cu scara de incendiu de la castelul din Slonim. Castelul său. Cine l-ar crede acum? S-a dat jos de pe pervazul ferestrei, a pășit încet până la ușă, a deschis-o și a aruncat privirea pe coridor. Bărbați și femei mergeau înapoi și încolo, dar nici unul din ei nu păreau să-i dea vreo atenție. A închis ușor ușa, și-a găsit hainele într-un dulap din colțul camerei și s-a îmbrăcat repede. Hainele lui încă erau înnegrite din cauza cărbunelui și le-a simțit scorbite pe pielea curată. Fereastra s-a deschis ușor. S-a urcat pe pervaz, s-a prins de scara de incendiu și a început să coboare spre libertate. Primul lucru care l-a șocat a fost căldura. Își dorea să nu aibă pe el haina lungă și grea.

Odată ce a atins pământul, Wladek a încercat să fugă, dar picioarele parcă îi erau de cârpă și îl dureau, așa că a mers încet. Ce n-ar fi dat să nu mai șchiopăteze! Nu și-a întors privirile spre spital până nu s-a pierdut în mulțimea din piață.

Wladek a rămas cu ochii pironiți pe tarabele pline cu tot felul de bunătăți care-l ademeneau și a hotărât să cumpere o portocală și niște nuci. A cotrobăit în căptușeala hainei; sigur banii fuseseră sub brațul drept? Da, dar nu mai erau acolo și cel mai grav era că dispăruse și brățara. Bărbații în halate albe îi furaseră tot avutul. S-a gândit să se întoarcă la spital să-și recupereze moștenirile de familie, dar a hotărât s-o facă după ce își astâmpăra foamea. Poate că mai erau ceva bani prin buzunare. A căutat în buzunarul mare de la haină și a găsit imediat trei

bancnote și câteva monezi. Se aflau laolaltă cu harta doctorului și cu brățara de argint. Descoperirea l-a bucurat pe Wladek peste măsură. Și-a pus brățara pe mână și a ridicat-o deasupra cotului.

Wladek a ales cea mai mare portocală de pe taraba din fața lui și câteva nuci. Negustorul i-a spus ceva ce n-a înțeles. Wladek a considerat că cel mai ușor mod de a depăși barierele lingvistice este să-i întindă bancnota de cincizeci de ruble. Neguțătorul s-a uitat la ea, a râs și și-a înălțat brațele spre cer.

— Allah! a strigat el înșfăcându-i lui Wladek portocala și nucile și făcându-i vânt cu mâna.

Wladek a șters-o plin de disperare; o limbă diferită însemna și bani diferiți, a conchis el. În Rusia el fusese un om sărac; aici era fără nici o lețcaie. Va trebui să fure o portocală; dacă va fi prins i-o va arunca înapoi negustorului. Wladek s-a îndreptat spre celălalt capăt al pieței, așa cum făcuse Ștefan, dar n-a putut să se plimbe cu același aer impozant și nici siguranța de sine a lui Ștefan n-o avea. A ales o tarabă din margine și, atunci când a fost sigur că nu-l vede nimeni, a șterpelit o portocală și a început să fugă. Dintr-o dată s-a auzit o larmă formidabilă. Parcă jumătate de oraș pornise în urmărirea lui.

O namilă de bărbat s-a aruncat asupra lui Wladek și l-a trântit la pământ. Alți șase l-au prins de unde au nimerit și, în timp ce era dus înapoi spre tarabă, în jurul lui se formase un grup mult mai numeros. Acolo îi aștepta un polițist. A urmat un schimb de cuvinte pe ton ridicat între negustor și polițist, cei doi adăugând câte un semiton la fiecare nouă replică. Apoi polițistul s-a întors spre Wladek, a țipat și la el, dar Wladek n-a înțeles o iotă. Polițistul a înălțat din umeri și l-a făcut pe Wladek să-l urmeze trăgându-l de ureche. Oamenii continuau să urle la el. Unii l-au scuipat. Când a ajuns la secția de poliție a fost dus la subsol și aruncat într-o celulă mică în care deja mai erau douăzeci și trei de criminali: hoți, bandiți, sau cine știe ce altceva. Wladek nu le-a adresat nici un cuvânt, nici ei nu și-au manifestat nici o dorință de a sta de vorbă cu el. A rămas ghemuit lângă perete, tăcut și înspăimântat. A fost lăsat aici în întuneric și fără hrană cel puțin o zi și o noapte. Mirosul de excremente l-a făcut să vomite într-una până n-a mai avut ce vomita. Nu s-a gândit niciodată că va veni o zi când temnița de la Slonim avea să-i pară liniștită și aproape goală.

În dimineața următoare Wladek a fost scos din subsol de

doi gardieni și dus într-o sală unde l-au pus în rând lângă alți prizonieri. Au fost legați toți cu o funie în jurul mijlocului și au ieșit din închisoare unul în urma celuilalt, formând un lung șir. Afară i-a întâmpinat o altă mulțime de oameni, ale căror urlate de bucurie l-au făcut pe Wladek să-și dea seama că așteptau cam demult prizonierii. Mulțimea i-a însoțit tot drumul până în piață – țipând, bătând din palme, urlând – pentru ce motiv, lui Wladek îi era teamă chiar și să se gândească. Șirul s-a oprit când a ajuns în piață. A fost dezlegat primul prizonier și dus în mijlocul pieței, care deja era ticsită cu sute de oameni ce țipau cât îi țineau puterile.

Wladek a urmărit scena fără să-i vină să-și creadă ochilor. Când prizonierul a ajuns în mijlocul pieței, gardianul l-a pus să îngenuncheze și o namilă de bărbat i-a legat mâna dreaptă de un butuc, apoi a ridicat o sabie mare deasupra capului și a coborât-o cu toată forța spre încheietura mâinii prizonierului. N-a reușit decât să-i taie vârful degetelor. Prizonierul a urlat de durere în timp ce sabia se ridica din nou. De data aceasta, ea s-a oprit pe încheietura mâinii, dar tot n-a izbutit să ducă treaba la bun sfârșit, palma încă atârănând și bălângănindu-se de brațul prizonierului, iar sângele curgea șuvoi pe nisip. Sabia s-a ridicat și a coborât pentru a treia oară. În sfârșit, palma prizonierului a căzut pe pământ. Mulțimea a urlat satisfăcută. Prizonierul a fost dezlegat și a căzut grămadă; inconștient. Un gardian l-a târât impasibil, lăsându-l la marginea cercului format de cei veniți să asiste. O femeie cu lacrimile șiroind, soția lui, a presupus Wladek, a venit grăbită și i-a legat brațul ciuntit, plin de sânge, cu o bucată de pânză soioasă. Cel de al doilea prizonier a murit din cauza șocului înainte de cea de a patra lovitură. Namila de călău n-a dat nici o atenție celui mort și și-a continuat misiunea. El era plătit ca să taie mâini.

Wladek privea cu groază în jur și ar fi vomitat dacă ar mai fi avut ceva în stomac. Se uita în toate părțile după ajutor sau să găsească un mijloc de a fugi; nu-i spusese nimeni, că, după legea islamică, încercarea de fugă era pedepsită cu tăierea unui picior. Ochii lui au cercetat mulțimea de chipuri până s-au oprit asupra unui bărbat îmbrăcat europenește, cu un costum de culoare închisă. Omul se afla cam la douăzeci de yarzi de Wladek și privea spectacolul cu un dezgust vizibil. Dar nu s-a uitat nici măcar o singură dată în direcția lui Wladek și nici nu i-a auzit strigătele de ajutor din cauza urlitelor mulțimii ce se înălțau odată cu fiecare

coborâre de sabie. Era francez, neamț, englez sau chiar polonez? Wladek n-ar fi putut spune, dar, din anume motive, se afla aici ca să fie martor la acest spectacol macabru. Wladek își pironise privirea asupra lui dorindu-și din tot sufletul ca acesta să se uite spre el. Dar n-a făcut-o. Wladek și-a fluturat brațul liber, dar tot nu a putut atrage atenția europeanului. A fost dezlegat prizonierul ce se afla cu două locuri înaintea lui Wladek și l-au târât până la butuc. Când sabia s-a ridicat din nou, mulțimea a aplaudat și bărbatul în costum de culoare închisă și-a întors dezgustat ochii, iar Wladek i-a făcut din nou semn disperat cu mâna.

Bărbatul a rămas cu privirea ațintită spre Wladek, apoi s-a întors să-i spună ceva companionului său pe care Wladek nu-l văzuse. Gardianul se lupta acum cu prizonierul care se afla imediat înaintea lui Wladek. I-a legat mâna de butuc; sabia s-a ridicat și, dintr-o lovitură, palma a căzut. Mulțimea părea dezamăgită. Wladek își pironise ochii asupra europeanului. Cei doi vorbeau uitându-se la el. Ar fi vrut ca ei să se miște, dar continuau să-l privească doar.

Gardianul a venit, a aruncat haina de cincizeci de ruble a lui Wladek la pământ, i-a deschiat cămașa și i-a suflecat mâneca. Wladek se lupta în zadar, în timp ce era târât spre mijlocul pieței. Părea ca un pui de găină pe lângă gardian.

Când a ajuns lângă butuc, o lovitură peste picioare l-a trimis grămadă la pământ. I-au strâns cureaua pe încheietura mâinii drepte și nu i-a mai rămas altceva de făcut decât să închidă ochii când călăul a ridicat sabia deasupra capului. A așteptat în agonie lovitura teribilă și apoi s-a auzit brusc o exclamație ce a ieșit din pieptul mulțimii când brățara de argint a baronului a alunecat de pe cotul lui Wladek și s-a oprit pe încheietura mâinii, pe butuc. S-a lăsat o tăcere ciudată peste piață când brățara a început să strălucească în lumina soarelui. Călăul s-a oprit, a pus de o parte sabia și a cercetat brățara de argint. Wladek și-a deschis ochii. Călăul a încercat să scoată brățara de pe mâna lui Wladek, dar nu putea din cauza curelei. Un bărbat în uniformă a venit în fugă lângă călău. A cercetat și el brățara și inscripția de pe ea, după care a alergat la un alt bărbat care trebuia să fi fost de un rang superior pentru că acesta s-a îndreptat spre Wladek mergând mult mai încet. Sabia zăcea pe pământ și mulțimea începuse să huiduie și să urle. A încercat și cel de al doilea ofițer să scoată brățara dar n-a izbutit și, se pare, că nici nu voia să

dezlege cureaua. A strigat ceva spre Wladek care n-a înțeles ce i s-a spus și i-a răspuns în poloneză: „Nu vorbesc limba dumneavoastră”.

Ofițerul a părut surprins și și-a înălțat mâinile în aer exclamând: „Allah”. Aceasta pesemne că înseamnă „Doamne, Dumnezeule”, a gândit Wladek. Ofițerul s-a îndreptat spre cei doi bărbați din mulțime care purtau costume europene, mișcându-și brațele în toate direcțiile ca o moară de vânt în derivă. Wladek s-a rugat lui Dumnezeu; în asemenea situații orice om se roagă lui Dumnezeu, fie că este el Allah sau Sfânta Fecioară. Europeanii încă se mai uitau la Wladek, iar Wladek le făcea semn din cap cu disperare. Unul din bărbații cu costume de culoare închisă l-a însoțit pe ofițerul turc spre butuc. A îngenuncheat lângă Wladek, a cercetat brățara de argint și apoi l-a privit cu atenție. Wladek aștepta. El putea conversa în cinci limbi și se ruga ca acest domn să vorbească una din ele. Inima i-a tresărit când europeanul s-a întors spre ofițer și i s-a adresat în limba acestuia. Mulțimea fluiera și arunca cu fructe stricate spre butuc. Ofițerul dădea din cap în semn de încuviințare, în vreme ce domnul în costum european nu-l slăbea pe Wladek din ochi.

— Vorbești engleza?

Wladek a dat drumul unui suspin de ușurare.

— Da, domnule. Nu prea bine. Sunt cetățean polonez.

— Cum ai ajuns în posesia acestei brățări de argint?

— A fost a tatălui meu, domnule. A murit în închisoare, în Polonia, din cauza nemților, iar eu am fost făcut prizonier și trimis într-un lagăr în Rusia, de unde am fugit și am venit aici cu vaporul. Nu mâncasem de foarte multe zile. Când negustorul n-a vrut să-mi ia rublele pentru portocală, eu am șterpelit una, pentru că la mine era multă, foarte multă foame.

Englezul s-a ridicat încet în picioare, s-a întors spre ofițer și i-a vorbit cu fermitate. Acesta, la rândul lui, i s-a adresat călăului care părea cuprins de îndoială, dar când ofițerul a repetat ordinul ceva mai tare, s-a aplecat și ascultător a dezlegat cureaua. De data asta Wladek a vomitat.

— Vino cu mine, i-a spus englezul. Și rapid, înainte ca ei să se răzgândească.

Încă năuc, Wladek și-a înșfăcat haina și l-a urmat. Mulțimea huiduia și arunca în el cu ce-i cădea la îndemână, iar călăul a pus mâna următorului prizonier pe butuc și din prima

lovitură n-a reușit să-i zboare decât degetul mare. Aceasta a părut să mai liniștească gloata.

Englezul își croia drum cu repeziciune prin puzderia de oameni și a ieșit din piață, unde a fost întâmpinat de tovarășul său.

— Ce se întâmplă, Edward?

— Băiatul zice că este polonez și că a fugit din Rusia. I-am spus ofițerului că este englez, așa că intră sub jurisdicția noastră. Să-l ducem la ambasadă și să aflăm dacă povestea băiatului este adevărată.

Wladek mergea în fugă între cei doi bărbați care au trecut în grabă prin bazar și au ieșit în strada Seven Kings. Încă mai auzea în depărtare urletele pe care le scotea mulțimea de fiecare dată când călăul își cobora sabia.

Cei doi englezi au străbătut o curte pietruită, îndreptându-se spre o clădire mare, gri și i-au făcut semn lui Wladek să-i urmeze. Pe ușa te întâmpinau cuvintele „Ambasada Britanică”. Odată intrați înăuntru, Wladek a început să se simtă în siguranță pentru prima oară. Mergea la un pas în urma celor doi, de-a lungul unui coridor ce nu se mai termina și ai cărui pereți erau plini cu tablouri cu soldați îmbrăcați ciudat și cu marinari. În capăt era un portret superb al unui bătrân într-o uniformă albastră de ofițer de marină, împodobită din abundență cu medalii. Barba-i frumoasă i-a amintit lui Wladek de baron. Nu se știe de unde a apărut un soldat și a salutat.

— Caporal Smithers, ia acest băiat și ai grijă să facă o baie. Apoi du-l la bucătărie și dă-i să mănânce. După ce a mâncat și nu mai miroase ca o cocină ambulantă, adu-l în biroul meu.

— Da, domnule, a spus caporalul și a salutat. Vino cu mine, băiete.

Soldatul a luat-o înainte și Wladek l-a urmat ascultător, trebuind să alege ca să poată ține pasul cu el. Au ajuns în subsolul ambasadei și s-au oprit într-o cameră micuță; de data aceasta avea o fereastră. Caporalul i-a spus să se dezbrace și a ieșit. Când s-a întors peste câteva minute l-a găsit pe Wladek tot pe marginea patului complet îmbrăcat, răsucindu-și năuc brățara de argint pe mână.

— Grăbește-te, băiete, aici nu ești la cură de odihnă.

— Iertați-mă, domnule, a spus Wladek.

— Nu mă lua pe mine cu domnule, băiete. Eu sunt

caporalul Smithers. Mie îmi spui caporal.

— Pe mine mă cheamă Wladek Koskiewicz. Îmi spuneți Wladek.

— Cu mine să nu te ții de glume, băiete. Armata britanică nu duce lipsă de mucaliți ca să le mai îngroși și tu rândurile.

Wladek n-a înțeles ce a vrut să spună soldatul. S-a dezbrăcat rapid.

— Vino după mine în pas forțat.

A urmat o altă baie minunată, cu apă fierbinte și săpun. Wladek s-a gândit la protectoarea lui din Rusia și la fiul care ar fi putut să-i devină dacă nu s-ar fi împotrivit soțul ei. I s-au dat alte haine, ciudate, dar curate și mirosind frumos. Cărui fiu aparținuseră? S-a auzit caporalul la ușă.

Caporalul Smithers l-a dus pe Wladek la bucătărie și l-a dat în primire unei bucătărese durdului, cu obraji rumeni și cu cea mai caldă privire pe care o văzuse de când plecase din Polonia. Îi amintea de dădaca de la castel. Wladek nu s-a putut abține să nu se întrebe ce s-ar fi ales de talia ei după câteva săptămâni în lagărul 201.

— Bună, a spus ea cu un zâmbet ce-i lumina fața. Cum te cheamă?

Wladek i-a spus.

— Ei bine, băiete, se pare că ți-ar pica bine o masă englezească – din porcăria asta de mâncare turcească n-ai ce alege. O să începem cu supă și carne de vacă. Ai nevoie de mâncare ca lumea dacă trebuie să te prezinți în fața domnului Prendergast. A răs. Numai că, ia aminte, mai mult latră decât mușcă. Cu toate că este englez, are inimă bună.

— Dumneavoastră nu sunteți englezoaică, doamnă bucătăreasă? a întrebat-o Wladek surprins.

— Ferească-mă Dumnezeu, nu, băiete. Eu sunt scoțiană. Este o diferență de la cer la pământ. Noi îi urâm pe englezi mai abitir decât nemții, a spus ea râzând.

A pus în fața lui Wladek o farfurie cu supă aburindă, cu carne și legume din belșug. El aproape că uitase cu totul cum poate să miroase mâncarea și ce gust apetisant are. A mâncat încet, savurând fiecare înghițitură de teamă că s-ar putea să treacă iar foarte multă vreme până la următoarea masă.

Caporalul a reapărut.

— Te-ai săturat, băiete?

— Da, mulțumesc, domnule caporal.

Caporalul i-a aruncat lui Wladek o privire suspicioasă, dar n-a văzut nici o urmă de obrăznicie pe chipul lui.

— Bine, atunci să mergem. Nu trebuie să-l facem pe domul Prendergast să aștepte.

Caporalul a ieșit pe ușă, iar Wladek a rămas uitându-se la bucătăreasă. Întotdeauna i-a displăcut să-și ia rămas bun de la cineva pe care abia l-a cunoscut, mai cu seamă dacă s-a purtat atât de drăguț cu el.

— Fuga, băiete, dacă-ți știi cât de cât interesele.

— Mulțumesc, doamnă bucătăreasă, a spus Wladek. Mâncarea dumneavoastră a fost cea mai bună pe care am mâncat-o vreodată.

Bucătăreasa i-a zâmbit. A plecat șontăcâind ca să-l prindă din urmă pe caporal și a trebuit să tot alerge ca să poată ține pasul cu el. Soldatul s-a oprit brusc în fața unei uși și Wladek aproape că a intrat în el.

— Uită-te pe unde mergi, băiete, uită-te pe unde mergi.

Caporalul a bătut scurt.

— Intră, a spus o voce.

Caporalul a deschis ușa și a salutat.

— Am adus băiatul polonez, domnule consul, spălat și hrănit, așa cum mi-ați cerut.

— Mulțumesc, caporale. Ești drăguț să-i spui domnului Grant să vină și el?

Edward Prendergast și-a ridicat privirile și, fără să scoată un cuvânt, i-a făcut semn lui Wladek să ia loc, continuându-și lucrul la hârtiile de pe birou. Wladek s-a așezat pe un scaun și a început să-i cerceteze chipul, apoi portretele de pe pereți. După câteva minute a intrat în birou și celălalt englez pe care Wladek și-l amintea din piață.

— Mulțumesc pentru că ai venit, Harry. Ia loc, bătrâne.

Domnul Prendergast s-a întors spre Wladek.

— Acum, băiete, hai să-ți auzim povestea de la începutul începuturilor, fără nici o exagerare, numai adevărul. Înțelege?

— Da, domnule.

Wladek și-a început povestea cu zilele din Polonia. I-a trebuit ceva timp ca să găsească cuvintele engleze potrivite. La început de pe chipurile celor doi englezi se vedea că parcă n-ar fi dat crezare spuselor lui. Din când în când îl întrerupeau și-i

puneau întrebări, dând din cap la răspunsurile lui. După o oră, Wladek a ajuns cu istorisirea vieții la momentul prezent, când se afla în biroul consulului Majestății sale, regele George V, în Turcia.

— Harry, a spus consulul, eu cred că datoria noastră este să informăm Consulatul Polonez imediat și apoi să-l trimitem la ei pe tânărul Koskiewicz, pentru că, în împrejurările de față, cred că responsabilitatea le revine lor în mod indiscutabil.

— Sunt de acord, a spus bărbatul care se numea Harry. Copile, știi, astăzi în piață ai scăpat ca prin urechile acului. *Sher-ul*, vechiul cod islamic bazat pe religie, care prevedea tăierea unei mâini pentru cel care fură, oficial și teoretic, a fost abrogat în urmă cu câțiva ani. De fapt, după noul cod penal otoman, o astfel de pedeapsă este considerată crimă. Totuși, în practică, barbarii recurg și astăzi la vechea lege.

A înălțat din umeri.

— Dar mâna mea de ce n-au tăiat-o? a întrebat Wladek.

— Le-am spus că n-au decât să taie câte mâini vor de-ale musulmanilor, dar nu pe a unui englez, a răspuns Edward Prendergast.

— Mulțumesc lui Dumnezeu, a spus Wladek abia auzit.

— De fapt, trebuie să-i mulțumești lui Edward Prendergast, a spus acesta zâmbind pentru prima oară. Consulul a continuat: Poți să-ți petreci noaptea aici și mâine o să te ducem la ai tăi. De fapt, polonezii n-au o ambasadă în Constantinopol, a spus el cu o ușoară aroganță, dar omologul meu este un om de treabă, mai ales dacă ții cont că este străin.

A apăsat pe un buton și caporalul a apărut imediat.

— Da, domnule consul.

— Caporale, du-l pe tânărul Koskiewicz în camera sa și ai grijă ca mâine dimineată să i se dea micul dejun și la nouă fix să-l aduci la mine.

— Da, domnule consul. Pe aici, băiete, în marș forțat.

Wladek a fost luat pe sus de caporal. Nici măcar nu a avut timp să le mulțumească celor doi englezi care-i salvaseră mâna – și probabil viața. S-a reîntors în camera micuță, cu patul ei curat și frumos aranjat, pregătit de culcare, ca pentru un oaspete de onoare. Wladek s-a dezbrăcat, a aruncat perna pe dușumea și a dormit zdravăn până ce lumina dimineții a pătruns prin fereastra minusculă.

— Jos din pat, băiete, rapid.

Era caporalul, într-o uniformă impecabilă, elegantă și cu pantaloni călcați la dungă, mai să te tai în ea. Pentru o clipă, încă năuc de somn, Wladek a crezut că se află iar în lagărul 201, pentru că bătăile caporalului în tăblia patului semănau cu semnalul de deșteptare din lagăr, cu care ajunsese să se obișnuiască atât de mult. S-a rostogolit din pat și a început să se îmbrace.

— Spală-te, băiete, spală-te mai întâi. Nu vreau ca mirosul tău oribil să-l bage în sperieți pe domnul Prendergast dis-dimineață, n-am dreptate?

Wladek nu știa ce parte a trupului să și-o mai spele, așa de neobișnuit de curat se simțea. Caporalul se uita la el cu atenție.

— Ce este cu piciorul tău, băiete?

— Nimic, nimic, a răspuns Wladek îndepărtându-se ca să scape de privirea cercetătoare.

— Bun. Mă întorc în trei minute. Trei minute, mă auzi, băiete, fă tot ce poți și să fii gata.

Wladek și-a spălat fața și mâinile, apoi s-a îmbrăcat. Când s-a întors caporalul ca să-l ducă la consul, l-a găsit pe marginea patului, în haina sa lungă, din blană de urs. Domnul Prendergast l-a întâmpinat cu mai multă blândețe în comparație cu ziua precedentă.

— Bună dimineața, Koskiewicz.

— Bună dimineața, domnule.

— Ți-a plăcut micul dejun?

— N-am mâncat, domnule.

— De ce? a întrebat consulul uitându-se spre caporal.

— Mă tem că a dormit prea mult, domnule consul... Ar fi însemnat să întârzie la dumneavoastră.

— Bun, o să vedem ce-o să putem face. Caporale, roag-o pe doamna Henderson să găsească la repezeală vreun măr sau altceva.

— Da, domnule consul.

Wladek și consulul au pornit-o încet pe coridor spre ieșirea din ambasadă, au traversat curtea pietruită îndreptându-se spre mașina care-i aștepta, un Austin, una din puținele mașini din Turcia, iar pentru Wladek era prima în care se urca. Îi părea rău că pleacă de la Ambasada Britanică. Era primul loc în care se simțea în siguranță după atâția ani de zile. Se întreba dacă va mai ajunge vreodată să doarmă mai mult de o singură noapte în

același pat. Caporalul a coborât în fugă scările și a luat loc în mașină lângă șofer. I-a pasat lui Wladek un măr și o bucată de pâine caldă.

— Ai grijă să nu faci firimituri în mașină, băiete. Bucătăreasa îți transmite complimente.

Mașina înainta încet pe străzile foarte aglomerate, mai cu seamă că turcii nu-și imaginau că există ceva care să meargă mai repede decât o cămilă, așa că nu se grăbeau să facă loc micului Austin. Deși toate geamurile fuseseră coborâte, Wladek era lac de transpirație din cauza căldurii înăbușitoare, în schimb, domnul Prendergast arăta calm și imperturbabil. Wladek s-a făcut cât a putut de mic pe bancheta din spate de teamă să nu fie recunoscut de cineva care fusese martor la evenimentele din ziua precedentă și să stârnească iar mulțimea asupra lui. Când micul Austin negru s-a oprit în fața unei clădiri modeste și cam șubrede pe care era scris „Consulatul Polonez”, Wladek a simțit o undă de emoție amestecată cu dezamăgire.

Cei trei au ieșit din mașină.

— Unde este cotorul mărilor, băiete? l-a întrebat caporalul.

— L-am mâncat.

Caporalul a răs și a ciocănit la ușă. Le-a deschis un bărbat micuț, cu păr negru, maxilare puternice și privire prietenoasă. Era în cămașă, fără haină și foarte bronzat, ceea ce nu surprindea, pentru soarele din Turcia. Li s-a adresat în poloneză. Erau primele cuvinte în limba sa natală pe care Wladek le auzea după fuga sa din lagăr. Wladek a răspuns rapid, explicând motivul prezenței sale. Conașionalul său s-a întors spre consulul britanic.

— Poftiți, domnule Prendergast, a spus el într-o engleză perfectă. Ați fost foarte amabil că l-ați adus dumneavoastră, personal pe copil.

A urmat un schimb de amabilități diplomatice, după care Prendergast și caporalul și-au luat rămas bun. Wladek se zgâia la ei scormonindu-și mintea pentru o expresie englezească mai adecvată decât „mulțumesc”.

Prendergast l-a mângâiat pe Wladek pe cap de parcă ar fi fost un cocker spaniol. Caporalul, pe când închidea ușa, i-a făcut semn cu ochiul lui Wladek și i-a spus:

— Să ai noroc, băiete. Dumnezeu știe că îl meriți.

Consulul polonez s-a prezentat singur lui Wladek spunând că se numește Pawel Zaleski. Din nou i s-a cerut lui Wladek să-și

povestească viața, ceea ce pentru el a fost mult mai ușor în poloneză decât în engleză.

Pawel Zaleski l-a ascultat în tăcere, clătinându-și capul mâhnit.

— Bietul meu copil, a spus el cu durere. Ai suportat mai mult decât i-a fost dat oricui din țara noastră să sufere și la o vârstă atât de fragedă. Și acum ce dorești să facem ca să te putem ajuta?

— Trebuie să mă întorc în Polonia și să-mi cer castelul, a răspuns Wladek.

— Polonia, a spus Pawel Zaleski. Care-i mai sunt hotarele? Locurile în care ai trăit nu se știe ale cui vor fi, încă se dau lupte grele între polonezi și ruși pentru ele. Generalul Piludski face tot ce poate ca să păstreze integritatea patriei noastre. Dar ar fi o nebunie ca oricare din noi să ignorăm realitatea și să ne păstrăm optimismul. Nu prea mai ai pentru ce să te întorci în Polonia. Nu, cel mai bun plan ar fi să începi o viață nouă în Anglia sau America.

— Dar nu vreau să merg în Anglia, nici în America. Sunt polonez.

— Întotdeauna vei fi polonez, Wladek, acest lucru nimeni nu ți-l poate lua, indiferent unde ai să te stabilești. Dar tu trebuie să fii realist în ceea ce privește viața ta, care nici măcar n-a început.

Wladek și-a coborât capul disperat. Trecuse prin tot acest infern, numai ca să i se spună că nu va putea niciodată să se mai întoarcă în patria natală? A luptat din răspuțeri să-și țină lacrimile.

Pawel Zaleski și-a pus brațul pe umerii lui Wladek.

— Să nu uiți niciodată că ești unul dintre cei norocoși care au izbutit să scape cu viață din acel holocaust. Să-ți amintești de prietenul tău, doctorul Dubien și să fii conștient ce s-ar fi ales de viața ta dacă rămâneai acolo.

Wladek n-a scos o vorbă.

— Acum toate gândurile despre trecut trebuie să le dai deoparte și să nu te preocupe decât viitorul, Wladek. Poate că o să apuci vremea când Polonia o să se ridice iar, ceea ce este mai mult decât îndrăznesc eu să sper.

Wladek a rămas în continuare tăcut.

— Ei bine, nu este nevoie să te hotărăști imediat, a spus consulul cu blândețe. Poți să stai aici atâta vreme cât îți trebuie ca să iei o decizie în privința viitorului tău.

10

Viitorul era ceva ce o îngrijora pe Anne. Primele luni de mariaj au fost fericite, umbrite doar de neliniștea ei în legătură cu creșterea tot mai pronunțată a antipatiei lui William față de Henry și de incapacitatea noului ei soț de a se apuca de lucru. Henry devenea ușor irascibil când se aducea în discuție acest subiect, explicându-i lui Anne că încă era dezorientat din pricina războiului și că nu voia să se arunce cu ochii legați într-o afacere în care s-ar putea să rămână vârat pentru tot restul vieții. Ea a găsit cam greu de digerat această minciună și, în cele din urmă, a izbucnit prima lor ceartă.

— Nu înțeleg de ce nu te lansezi iar în acele afaceri imobiliare care cândva te pasionau, Henry.

— Nu pot. Timpul nu este destul de propice pentru ele. În momentul de față afacerile imobiliare nu par prea promițătoare.

— Asta o tot spui de aproape un an; mă întreb dacă vor ajunge vreodată destul de promițătoare pentru tine.

— Bineînțeles că da; adevărul este că mai am nevoie de puțin capital ca să mă pun pe picioare. Dacă mi-ai împrumuta niște bani, aș putea porni chiar mâine.

— Asta-i cu neputință, Henry. Cunoști condițiile testamentului lui Richard: renta mea a încetat în momentul în care m-am recăsătorit și acum nu mi-a mai rămas decât capitalul.

— Puțin din ceea ce ai m-ar ajuta ca să pornesc la drum și nu uita că băiatul ăla al tău atât de prețios are peste douăzeci de milioane ca drept succesoral.

— Se pare că știi o mulțime despre moștenirea lui William, a spus Anne suspicioasă.

— O, haide, Anne, dă-i o șansă soțului tău. Nu mă face să mă simt ca un musafir în propria mea casă.

— Ce s-a întâmplat cu banii tăi, Henry? Totdeauna mi-ai dat de înțeles că ai destui ca să te lansezi în afaceri.

— Totdeauna ai știut că, din punct de vedere financiar, nu sunt de talia lui Richard și era o vreme, Anne, când spuneai că asta nu contează „M-aș mărita cu tine, Henry, chiar dacă n-ai avea nici o lețcaie”, a imitat-o el.

Anne a izbucnit în lacrimi și Henry a încercat s-o consoleze. Ea și-a petrecut restul serii în brațele lui și problema a fost

rediscutată. Anne a ajuns să se autoconvingă că nu este o soție bună și că nu este generoasă. Ea avea mai mulți bani decât îi făceau trebuință: nu putea încredința o mică parte din ei bărbatului căruia îi dăruise cu atâta bucurie restul vieții sale?

Aționând sub imperativul acestor gânduri, Anne a fost de acord ca Henry să ia din banii ei o sută de mii de dolari ca să-și finanțeze propria lui societate imobiliară în Boston. În decurs de o lună Henry și-a găsit un birou elegant în zona mondenă a orașului, și-a selecționat personalul și a pornit la treabă. Curând a intrat în legătură cu toți politicienii orașului și cu bărbații care se ocupau cu afaceri imobiliare în Boston. Discutau despre avântul fermelor și îl flatau pe Henry. Anne nu dădea prea mulți bani pe ei, dar Henry era fericit și se părea că avea succese profesionale.

*
* *

William, care împlinise paisprezece ani, era în anul al III-lea la Sf. Paul și era al șaselea din clasă ca medie generală și primul la matematici. De asemenea, devenise un nume din ce în ce mai cunoscut în cerul de dezbateri socio-politice. Îi scria mamei sale săptămânal, relatându-i progresele sale și adresa întotdeauna scrisorile doamnei Richard Kane, refuzând să recunoască existența lui Henry Osborne. Anne nu știa dacă să discute această problemă cu el și în fiecare luni avea grijă să ia scrisoarea lui William din cutia poștală ca Henry să nu vadă plicul. Ea continua să spera că, cu timpul, William avea să ajungă la sentimente mai bune față de Henry, dar, a devenit limpede că speranțele ei erau lipsite de temei, când, într-una din scrisori i-a cerut permisiunea să-și petreacă vacanța de vară cu prietenul său Matthew Lester. Cererea a fost o lovitură dureroasă pentru Anne, dar a căutat să nu ia lucrurile în tragic și a fost de acord cu planurile lui William, pe care și Henry părea să le aprobe.

William îl ura pe Henry Osborne și-și alimenta ura cu fervoare fără a fi, de fapt, sigur unde va ajunge cu ea. Era bucuros că Henry nu-l vizita niciodată la școală; n-ar fi putut suporta ca băieții să-i vadă mama cu acest bărbat. Cel mai rău era că trebuia să locuiască cu el în Boston.

*

Pentru prima oară de la recăsătoria mamei sale, William era nerăbdător să plece în vacanță.

Mașina familiei Lester i-a dus pe William și Matthew în tabăra de vară din Vermont. În timpul călătoriei, Matthew l-a întrebat pe William ce intenționa să facă după ce va absolvi colegiul Sf. Paul.

— Când voi termina voi fi primul din clasă, voi fi președintele clasei și voi câștiga bursa de matematici Hamilton Memorial la Harvard, a răspuns William fără șovăire.

— De ce toate astea sunt atât de importante pentru tine? a întrebat Matthew inocent.

— Pentru că tatăl meu le-a avut pe toate trei.

— După ce vei izbuti să-l depășești pe tatăl tău am să ți-l prezint pe al meu.

William a zâmbit.

Cei doi băieți au petrecut patru săptămâni în Vermont în chip agreabil și într-o perpetuă mișcare, practicând orice joc, începând cu șahul și terminând cu fotbalul. După o lună, când tabăra s-a terminat, au plecat la New York să-și petreacă ultima parte a vacanței la familia Lester. Au fost întâmpinați la ușă de un valet care i se adresa lui Matthew cu „sir” și de o fată de doisprezece ani cu fața plină de pistrui, care-i spunea lui Matthew „Grasul”. Asta l-a făcut pe William să râdă pentru că prietenul său era foarte subțire și ea era cea dolofană. Fetița a zâmbit dezvelindu-și dinții care-i erau aproape complet ascunși sub aparatul ortodontic.

— N-ai să crezi că Susan este sora mea, nu-i așa? l-a întrebat Matthew

— Nu, cred că nu, a răspuns William zâmbind către Susan. Ea este mult mai drăguță decât tine.

Din acel moment ea l-a adorat pe William pentru totdeauna.

William l-a plăcut pe tatăl lui Matthew din clipa în care s-au cunoscut: îi amintea în atâtea privințe de tatăl său. L-a rugat pe Charles Lester să-l lase să vadă marea bancă al cărei președinte era. Charles Lester a cântărit atent cererea lui. Până atunci nici unui copil nu-i fusese permis să intre în clădirea de pe Broad Street Nr. 17, nici chiar propriului său fiu. A făcut un compromis, așa cum fac adeseori bancherii și într-o duminică după-amiază l-a

dus pe băiat în Wall Street.

William a fost fascinat să vadă birourile, subsolurile unde se păstrează tezaurul, camera în care se face schimbul valutar, sala de consiliu și biroul președintelui. În comparație cu banca Kane și Cabot, banca Lester era cu mult mai mare, iar William știa din copia raportului general anual ce se găsea în micul său registru de investiții că ei aveau o bază de capital mult mai mare decât Kane și Cabot. În drumul care l-au făcut spre casă cu mașina, William a rămas tăcut și gânditor.

— Ei bine, William, ți-a plăcut vizita la banca mea? l-a întrebat Charles Lester jovial.

— O, da, domnule, a răspuns William. Categoric mi-a plăcut. William a făcut o pauză, după care a adăugat: Am de gând ca într-o zi să fiu președintele băncii dumneavoastră, domnule Lester.

Charles Lester a râs și a povestit tuturor despre felul cum a reacționat tânărul William Kane când a vizitat Lester & Co., ceea ce i-a făcut și pe ceilalți să se amuze.

Numai pentru William remarca respectivă nu fusese o glumă.

Anne a fost uluită când Henry a venit iar la ea să-i ceară bani.

— Este o investiție la fel de sigură ca o casă, a asigurat-o el. Întrebă-l pe Alan Lloyd. Ca președinte al băncii el nu poate decât să aibă interesele tale la inimă.

— Dar două sute cincizeci de mii? a întrebat Anne.

— Este o șansă nemaipomenită, draga mea. Consideră acești bani ca o investiție care se va dubla în decurs de doi ani.

După o discuție și mai prelungită, Anne a cedat din nou, iar viața a reintrat pe vechile ei făgașe. Când și-a verificat conturile din bancă Anne a aflat că mai avea o sută cincizeci de mii de dolari, dar Henry părea că se întâlnește cu cei mai potriviți oameni și încheie cele mai bune tranzacții. S-a gândit să-i ceară părerea lui Alan Lloyd de la Kane și Cabot, dar, în cele din urmă, a renunțat; ar fi însemnat că-și manifestă neîncrederea în soțul ei pe care dorea ca lumea să-l respecte și, în mod cert, Henry n-ar fi avansat propunerea dacă ar fi considerat că Alan n-ar fi fost de acord cu împrumutul.

De asemenea, Anne s-a dus la doctorul MacKenzie să vadă dacă ar putea să mai aibă un copil, dar el a sfătuit-o și acum să

renunțe la idee. Dată fiind tensiunea mare care i-a provocat pierderea sarcinii anterioare, Andrew MacKenzie a considerat că, la cei treizeci și cinci de ani ai săi, Anne nu este bine să devină din nou mamă. Anne a discutat problema și cu bunicile, dar ele au încuviințat din toată inima punctul de vedere al doctorului. Nici uneia din ele nu-i plăcea Henry foarte mult, iar ideea ca o progenitură de-a lui Osborne să ridice pretenții asupra averii familiei Kane după moartea lor le surâdea și mai puțin. Anne a început să se împace cu gândul că William avea să fie singurul ei copil. Henry s-a făcut foc și pară considerând decizia ei ca o neloialitate față de el și i-a reproșat că, dacă ar mai fi trăit Richard, fără doar și poate, ea ar mai fi încercat să aibă un copil. Cât de diferiți erau cei doi bărbați, și-a spus în sine ea Anne, și nu-și putea explica de ce îi iubea pe amândoi. A încercat să-l îmbuneze pe Henry și s-a rugat cerului ca afacerile să-i meargă bine și să-l țină cât mai mult ocupat. El începuse deja să lucreze până la ore foarte târzii la birou.

Era într-o luni, în octombrie, după weekend-ul în care sărbătoriseră împlinirea a doi ani de la căsătorie, când Anne a început să primească scrisori de la un „prieteni” anonim care o informa că soțul ei poate fi văzut în compania a diverse femei prin Boston, dar, în mod frecvent, cu o anumite femeie al cărei nume nu i-l dezvăluia. La început Anne a ars scrisorile imediat și, deși era îngrijorată, nu i-a pomenit nimic despre ele lui Henry, rugându-se de fiecare dată ca scrisoarea pe care o primea să fie ultima. N-a avut nici măcar curajul să discute problema cu Henry când acesta i-a cerut o sută cincizeci de mii de dolari.

— Anne, pierd toată afacerea dacă nu am acești bani chiar acum.

— Dar asta-i tot ce mai am, Henry. Dacă îți dau suma asta eu rămân fără absolut nimic.

— Numai casa asta valorează mai mult de două sute de mii de dolari. Ai putea s-o ipotechezi chiar mâine.

— Casa este a lui William.

— William, William, William! Totdeauna William stă în calea succesului meu, a strigat Henry și a ieșit trântind ușa.

S-a întors acasă după miezul nopții plin de remușcări și i-a spus lui Anne că preferă să piardă afacerea și ea să-și păstreze banii, decât să-și distrugă mariajul. Cuvintele lui au măgulit-o pe Anne și mai târziu au făcut dragoste. În dimineața următoare ea a

semnat un cec de o sută cincizeci de mii de dolari încercând să uite că va rămâne fără nici un ban până ce Henry va culege roade din afacerea pe care a început-o. N-a putut să nu se întrebe dacă nu era mai mult decât o pură coincidență faptul că Henry i-a cerut exact suma de bani care îi mai rămăsese din moștenire.

În luna următoare lui Anne nu i-a mai venit ciclul.

Doctorul MacKenzie a fost alarmat, dar a încercat să n-o arate; bunicile au fost îngrozite și s-au manifestat ca atare; Henry, în schimb, a fost încântat și a asigurat-o pe Anne că acesta era cel mai minunat lucru ce i s-a întâmplat în întreaga lui viață și a fost chiar de acord să mai clădească o aripă pentru copii la spitalul pe care-l începuse Richard înainte de a muri.

Când William a aflat vestea din scrisoarea mamei sale, a rămas adânc căzut pe gânduri toată seara, fără să-i poată spune nici măcar lui Matthew ce îl frământa. În dimineața din sâmbăta următoare, după ce a primit o învoire specială din partea directorului colegiului, Grumpy Raglan, a luat trenul spre Boston și la sosire a scos o sută de dolari din contul său de economii. S-a îndreptat apoi spre birourile de avocatură Cohen, Cohen și Yablons din Jefferson Street. Domnul Thomas Cohen, asociatul principal, un bărbat înalt, cu chip colțuros și tuciuriu a fost surprins într-o oarecare măsură când William a intrat în biroul lui.

— Până acum n-am fost niciodată solicitați de un băiat de șaisprezece ani, a început domnul Cohen. Va fi o noutate pentru mine, domnule Kane, a spus el făcând o pauză, dar a constatat că domnul Kane nu-și dădea cu ușurință drumul la gură, mai cu seamă că tatăl dumitale nu a fost cunoscut – cum s-o spun mai exact? – ca nutrind sentimente de simpatie pentru cei de o religie cu mine.

— Tatăl meu, a răspuns William, a fost un mare admirator al realizărilor nației evreiești și, în mod special, a avut un deosebit respect pentru firma dumneavoastră când ați pledat cauza rivalilor săi. L-am auzit adeseori menționând numele dumneavoastră. Din această cauză v-am ales, domnule Cohen, eu am venit la dumneavoastră și nu dumneavoastră la mine. Aceasta ar trebui să constituie o asigurare suficientă pentru dumneavoastră.

Imediat domnul Cohen n-a mai ținut cont de faptul că William avea doar șaisprezece ani.

— Într-adevăr, într-adevăr. Îmi dau seama că pot să fac o excepție pentru fiul lui Richard Kane. Acum spune-mi cu ce îți pot

fi de folos?

— Aș dori să găsiți răspuns la trei întrebări pentru mine, domnule Cohen. Prima: Aș vrea să știu dacă, în cazul în care mama mea, doamna Henry Osborne, ar naște un copil, fiul sau fiica ei ar avea vreun drept legal asupra averii Kane? A doua: Am eu vreo obligație legală față de Henry Osborne din cauza faptului că s-a căsătorit cu mama mea? Și a treia: La ce vârstă pot să cer ca domnul Henry Osborne să plece din casa mea din Louisburg Square, din Boston?

Pana de scris a domnului Thomas Cohen alerga nervos pe hârtia din fața lui, împrăștiind mici pete albastre pe biroul deja pătat de cerneală.

William a pus cei o sută de dolari pe masă. Avocatul a părut surprins, dar a ridicat bancnotele și le-a numărat.

— Folosiți banii cu chibzuință, domnule Cohen. Când am să termin Harvard-ul voi avea nevoie de un avocat bun.

— Deja ai fost primit la Harvard, domnule Kane? Felicitările mele. Sper ca fiul meu să meargă și el tot acolo.

— Nu, nu sunt încă student, dar peste doi ani voi fi. Mă voi întoarce la Boston peste o săptămână, domnule Cohen și voi trece pe la dumneavoastră. Discutând ceva despre ceea ce v-am cerut, puteți să considerați relația noastră terminată. Bună ziua, domnule.

Thomas Cohen ar fi răspuns și el bună ziua dacă ar fi avut vreme să rostească aceste două cuvinte înainte ca William să închidă ușa ieșind din birou.

*

* *

William a revenit la birourile Cohen, Cohen și Yablons șapte zile mai târziu.

— O, domnule Kane, a spus Thomas Cohen, ce plăcere să vă văd iar. Doriți puțină cafea?

— Nu, mulțumesc.

— Să trimit pe cineva să aducă niște coca-cola?

Chipul lui William era impenetrabil.

— Bun, să trecem la afaceri, a spus domnul Cohen ușor încurcat. Am făcut unele cercetări pentru dumneata, domnule Kane, cu ajutorul unei firme respectabile de detectivi, ca să-ți

putem furniza răspunsuri la întrebările câtuși de puțin teoretice pe care ni le-ai cerut. M-ai întrebat dacă copiii domnului Osborne cu mama dumitale, în cazul în care ar exista, ar putea să emită pretenții asupra averii Kane sau, în mod deosebit, asupra averii pe care ți-a lăsat-o tatăl dumitale. Răspunsul este simplu, nu, dar, bineînțeles, doamna Osborne are dreptul să dea oricui și oricât vrea din cei cinci sute de mii de dolari lăsați moștenire de tatăl dumitale.

Domnul Cohen și-a ridicat privirile.

— Totuși, domnule Kane, s-ar putea să te intereseze faptul că mama dumitale și-a retras toți cei cinci sute de mii de dolari din contul personal de la Kane și Cabot în ultimele optsprezece luni, dar noi n-am putut să depistăm cum au fost folosiți banii. Este posibil ca ea să se fi hotărât să depună banii la altă bancă.

William a părut șocat. Era primul semn de lipsă de autocontrol pe care îl observa Thomas Cohen.

— N-ar exista pentru ea nici un motiv ca să facă asta, a spus William. Banii n-au putut ajunge decât la o singură persoană.

Avocatul a rămas tăcut așteptând ca William să mai spună ceva, dar William s-a stăpânit și n-a mai adăugat nimic, așa că domnul Cohen a continuat:

— Răspunsul la cea de a doua întrebare este că dumneata nu ai absolut nici o obligație personală sau legală față de domnul Osborne. În conformitate cu testamentul tatălui dumitale, cei care se ocupă de administrarea averii până când împlinești vârsta de douăzeci și unu de ani sunt mama dumitale împreună cu un domn Alan Lloyd și o doamnă, John Preston, nașii dumitale.

Thomas Cohen și-a înălțat din nou privirile. Pe chipul lui William nu se putea citi absolut nimic. Cohen deja învățase că asta însemna că trebuie să continue.

— Și răspunsul la cea de a treia întrebare, domnule Kane, este că dumneata n-o să poți niciodată să-l scoți pe domnul Osborne din casa de pe Beacon Hill atâta vreme cât este căsătorit cu mama dumitale. Casa îți revine numai la moartea ei. Dacă atunci el încă mai este în viață, dumneata îi poți cere să plece. Cred că ți-am răspuns la toate întrebările, domnule Kane.

— Mulțumesc, domnule Cohen, a spus William. Vă rămân obligat pentru eficiența și discreția cu care ați rezolvat aceste probleme. Acum vă rog să-mi spuneți cât vă datorez.

— Cei o sută de dolari nu acoperă întru totul munca, domnule Kane, dar noi avem încredere în viitorul dumitale și...

— Nu vreau să rămân dator nimănui, domnule Cohen. Trebuie să mă tratați ca pe un client cu care s-ar putea să nu vă mai întâlniți niciodată. Plecând de la această premisă, cât vă datorez?

Domnul Cohen a reflectat o clipă.

— În aceste condiții, v-am cere două sute douăzeci de dolari, domnule Kane.

William a scos șase bancnote de douăzeci de dolari din buzunarul interior de la haină și le-a înmănat lui Cohen. De data asta, avocatul nu le-a mai numărat.

— Vă sunt recunoscător pentru ajutor, domnule Cohen și sunt sigur că ne vom mai întâlni. Bună ziua.

— Bună ziua, domnule Kane. Dacă-mi permiteți, aș vrea să-ți spun că nu am avut privilegiul de a lucra pentru distinsul dumitale tată, dar acum, după ce te-am cunoscut, doresc să știu că regret.

William a zâmbit și s-a simțit înduioșat.

— Vă mulțumesc, domnule.

*

* *

Pregătirile legate de sosirea copilului îi ocupau aproape tot timpul lui Anne; obosea foarte ușor și trebuia să se odihnească o bună bucată de vreme. Ori de câte ori îl întreba pe Henry cum merg afacerile, el întotdeauna avea la îndemână un răspuns plauzibil, suficient ca s-o asigure că totul este bine, fără să-i furnizeze, de fapt, nici un detaliu.

Apoi, într-o dimineață scrisorile anonime au început să sosească din nou. De data aceasta conțineau mai multe detalii, numele femeilor implicate și locurile în care ar fi putut fi văzute cu Henry. Anne le ardea înainte de a-și fi întipărit în minte numele sau locurile. Nu voia să creadă că soțul ei putea să-i fie necredincios în timp ce ea îi purta în pânțece copilul. Cineva era ros de invidie și acea persoană, fie că era el sau ea, probabil că spunea minciuni în privința lui Henry.

Scrisorile au continuat să vină, uneori furnizând nume noi. Anne le distrugea cu încăpățănare, dar acum ele începuseră să-i

chinuie mintea. Voia să discute întreaga problemă cu cineva, dar nu vedea pe nimeni în fața căruia să se poată destăinui. Bunicile ar fi fost uluite și ele, oricum, deja erau pornite împotriva lui Henry. Alan Lloyd, de la bancă, n-avea cum să înțeleagă, pentru că niciodată nu fusese căsătorit, iar William era mult prea tânăr. Nimeni nu părea potrivit. După ce a ascultat o conferință ținută de Sigmund Freud, Anne s-a gândit să consulte un psihiatru, dar un Lowell nu putea să discute o problemă de familie cu cineva care îi era complet străin.

În cele din urmă, soluția a venit într-un mod la care nici chiar Anne nu s-ar fi așteptat. Într-o dimineață ea a primit trei scrisori. Cea obișnuită de la William, adresată doamnei Richard Kane, prin care o întreba dacă își poate petrece iar vacanța de vară cu prietenul său Matthew Lester în New York. Alta, anonimă, care susținea că Henry era combinat cu... Milly Preston. Și a treia de la Alain Lloyd, președintele băncii, care o ruga să-i telefoneze și să-i comunice dacă o poate vedea. Anne s-a așezat anevoie pe un scaun simțind cum i se taie respirația, fiind aproape gata să leșine, dar a făcut un efort și a început să recitească cele trei scrisori. Scrisoarea lui William i-a frânt inima prin detașarea cu care era scrisă. Nu putea să suporte gândul că el prefera să-și petreacă vacanțele cu Matthew Lester. Ei se înstrăinaseră din ce în ce mai mult după căsătoria sa cu Henry. Scrisoarea anonimă care sugera că Henry se combinase cu prietena ei cea mai bună nu putea fi ignorată. Anne n-a avut cum să nu-și amintească faptul că Milly îi făcuse cunoștință cu Henry și că ea era nașa lui William. Cea de a treia epistolă, de la Alan Lloyd, a umplut-o și mai mult de neliniște. Singura scrisoare pe care o mai primise vreodată de la Alan era cea de condoleanțe pentru moartea lui Richard. Avea sentimentul că următoarea nu putea decât să aducă vești și mai rele.

A sunat la bancă. Centralista i-a făcut imediat legătura.

— Alan, ai vrut să mă vezi?

— Da, draga mea, aș dori să stăm puțin de vorbă. Când ți-ar conveni mai mult?

— Ai vești proaste? I-a întrebat Anne.

— Nu, dar n-aș vrea să discutăm la telefon. Nu este nimic care să te îngrijoreze. Din întâmplare, ești liberă cumva la prânz?

— Da, sunt Alan.

— Bun, atunci ne întâlnim la Ritz la ora unu. Aștept cu

nerăbdare să te văd, Anne.

Ora unu, până atunci nu mai erau decât trei ore. De la Alan, mintea i-a zburat spre William și Henry, dar s-a oprit la Milly Preston. S-ar putea, oare, să fie adevărat? Anne a făcut o baie caldă, mai îndelungată și și-a pus o rochie nouă. N-a ajutat cine știe ce. Deja începuse să pară buhăită. Gleznele și gamba, care întotdeauna îi fuseseră atât de elegante și suple, se îngroșaseră și se acoperiseră cu pete. Se gândea cu groază la cât de rău ar putea evolua lucrurile înainte de nașterea copilului. A oftat plângându-și de milă în fața oglinzii și a făcut tot ce se putea ca înfățișarea sa exterioară să fie cât de cât la înălțime.

*

* *

— Arăți foarte bine, Anne. Dacă n-aș fi un celibatar convins, ți-aș face curte fără jenă, a spus bancherul cu păr argintiu, întâmpinând-o cu câte un sărut pe amândoi obraji, de parcă ar fi fost un general francez.

A condus-o la masa lui. Era o veche tradiție, neconsemnată în scris, ca masa din colț să fie ocupată întotdeauna de președintele băncii Kane și Cabot în cazul în care nu lua prânzul la bancă. Așa procedase Richard și acum era rândul lui Alan Lloyd. Era prima oară când Anne stătea cu cineva la această masă. Ospătarii roiau în jurul lor precum albinele părănd să știe exact când să apară și să dispară fără a întrerupe o conversație.

— Când trebuie să se nască copilul, Anne?

— O, nu înainte de trei luni.

— Sper că nu sunt complicații. Parcă îmi amintesc...

— Ei bine, a remarcat Anne, doctorul mă vede o dată pe săptămână și este foarte nemulțumit de tensiunea mea, dar eu nu sunt îngrijorată.

— Mă bucur atât de mult, draga mea, a spus el și i-a atins ușor mâna în chip patern. Tu, într-adevăr, pari destul de obosită. Sper să ai grijă de tine și să te menajezi.

Alan Lloyd a schițat un gest vag cu mâna. Un ospătar a apărut lângă el și le-a luat comanda.

— Anne, vreau să-ți cer un sfat.

Anne era dureros de conștientă de manevrele diplomatice ale lui Alan Lloyd. N-o invitase el la dejun ca să-i ceară sfaturi. Nu

se îndoia câtuși de puțin că el va fi cel care le va da – în mod foarte politic.

— Ai vreo idee cât de bine merg proiectele imobiliare ale lui Henry?

— Nu, n-am, a spus Anne. Nu m-am amestecat niciodată în afacerile lui Henry. Ți amintești că nici în ale lui Richard nu m-am băgat. De ce mă întrebi? Este vreun motiv de îngrijorare?

— Nu, nu, nimic care să ne pună pe gânduri pe noi, cei de la bancă. Dimpotrivă, știm că Henry licitează pentru un contract de proporții la primăria orașului ca să construiască noul complex spitalicesc. Eu nu fac decât unele investigații pentru că el a venit la bancă să ceară un împrumut de cinci sute de mii de dolari.

Anne a încremenit.

— Văd că asta te surprinde, a continuat el. Noi știm din contul tău de capital că ai în stoc ceva mai puțin de douăzeci de mii de dolari și un mic sold debitor de șaisprezece mii de dolari.

Anne a pus lingura de supă lângă farfurie, îngrozită. Ea nu-și dăduse seama că era atât de rău descoperită. Alan îi citea pe chip disperarea.

— Anne, nu pentru asta te-am invitat la masă, a adăugat el repede. Banca este destul de fericită să piardă bani făcând depuneri în contul tău personal pentru tot restul vieții tale. William are un venit anual de peste un milion de dolari din dobânzile la capital, așa că soldul tău debitor este insignifiant și nici cei cinci sute de mii pe care îi cere Henry nu contează, în cazul în care tu ești de acord să-l susții ca tutore legal al lui William.

— N-am știut că eu am vreo autoritate asupra banilor lăsați ca moștenire lui William, a spus Anne.

— Nu ai asupra capitalului dar, din punct de vedere legal, dobânda poate fi investită în orice proiect ce este considerat a fi în beneficiul lui William și de aceasta sunt răspunzători tutorii lui, tu, eu și Milly Preston, ca nași, până când William împlinește douăzeci și unu de ani. Acum, eu, în calitate de coordonator al succesiunii lui William, te întreb dacă ești de acord cu împrumutul de cinci sute de mii. Milly deja mi-a spus că ar fi foarte fericită să-și dea aprobarea, așa că asta îți va oferi oricum două voturi și, ca atare, părerea mea nu mai contează.

— Milly Preston deja și-a dat acordul, Alan?

— Da. Nu ți-a pomenit nimic despre asta?

Anne n-a răspuns imediat.

— Care este părerea ta? a întrebat ea în cele din urmă.

— Ei bine, eu nu cunosc conturile lui Henry pentru că el și-a înființat societatea abia cu optsprezece luni în urmă și depunerile nu le are la banca noastră, așa că n-am nici o idee cu cât sunt mai mari cheltuielile decât venitul pe anul în curs și ce bilanț este prevăzut pentru anul 1923.

— Tu ai știut că în ultimele optsprezece luni eu i-am dat lui Henry cei cinci sute de mii din proprii mei bani?

— Contabilul meu șef mă informează de fiecare dată când se scoate o sumă mare de bani gheață din orice cont. N-am știut la ce-ți foloseau banii și aceasta nu era treaba mea, Anne. Banii aceia Richard ți i-a lăsat ție și tu poți să-i cheltuiești așa cum dorești. Dar în cazul dobânzii la succesiunea de familie, lucrurile stau altfel. Dacă tu hotărăști să scoți cinci sute de mii de dolari și să-i investești în societatea lui Henry atunci banca va trebui să inspecteze registrele lui Henry pentru că banii ar fi considerați o altă investiție în favoarea lui William. Richard nu le-a acordat tutorilor autoritatea de a face împrumuturi, ci doar investiții în favoarea lui William. Eu deja i-am explicat această situație lui Henry și, în cazul în care noi am fi de acord să facem această investiție, tutorii vor trebui să hotărască ce procent este cel mai potrivit spre a fi plătit de societatea lui Henry pentru cei cinci sute de mii de dolari. William, bineînțeles, întotdeauna știe ce facem cu venitul obținut din capitalul său pentru că noi n-am văzut nici un motiv spre a ne împotrivi cererii lui de a i se trimite trimestrial programul de investiții de la bancă, așa cum primesc toți membrii consiliului de administrație. Nu mă îndoiesc cătuși de puțin că el va avea propriile sale opinii asupra acestei chestiuni cu care va fi pe deplin la curent după ce-și va primi următorul raport trimestrial.

După o scurtă pauză, Alan a continuat:

— S-ar putea să te amuze dacă-ți spun că de când a împlinit șaisprezece ani, William îmi transmite propriile sale păreri asupra fiecărei investiții pe care o facem. La început le-am privit cu un interes superficial, ce venea din partea unui tutore binevoitor. Apoi am început să le studiez cu un respect considerabil. Când William își va ocupa locul în consiliul de conducere la Kane și Cabot s-ar putea ca această bancă să se dovedească prea mică pentru el.

— Până acum nu mi s-a cerut niciodată părerea în privința

succesiunii lui William, a spus Anne mânănită.

— Ei bine, draga mea, tu vezi rapoartele pe care banca ți le trimite în prima zi a fiecărui trimestru și întotdeauna a fost în puterea ta, ca tutore, să te interesezi de orice investiție am făcut-o în folosul lui William.

Alan Lloyd a scos o bucată de hârtie din buzunar și a rămas tăcut până ce ospătarul a terminat de turnat vinul. După ce acesta s-a îndepărtat, Alan a continuat:

— William are peste douăzeci și unu de milioane investiți la bancă cu o rată a dobânzii de 4,5% până când împlinește douăzeci și unu de ani. În fiecare trimestru noi reinvestim dobânda în stocuri și acțiuni. Niciodată n-am investit într-o societate particulară. S-ar putea să te surprindă, Anne, când ai să afli că acum facem noile investiții pornind de la o bază împărțită pe jumătate: cincizeci la sută în conformitate cu opiniile băncii și cincizeci la sută după sugestiile lui William. În momentul de față noi avem un mic avans, spre satisfacția lui Tony Simmons, directorul nostru care se ocupă de investiții, căruia William i-a promis un Rolls-Royce în fiecare an în care reușește să-l depășească cu un procent de zece la sută.

— Dar de unde o să aibă William zece mii de dolari pentru un Rolls-Royce dacă pierde pariul – de vreme ce nu i se permite să se atingă de banii ce i-au fost lăsați moștenire până nu împlinește douăzeci și unu de ani?

— La asta nu pot să-ți răspund, Anne. Ceea ce știu este că el are prea multă mândrie ca să vină direct la noi să ne ceară și eu sunt sigur că el n-ar fi făcut pariul dacă nu și l-ar fi putut onora. Ai văzut cumva mai de curând faimosul lui registru de contabilitate?

— Acela pe care i l-au dăruit bunicile?

Alan Lloyd a încuviințat din cap.

— Nu, nu l-am văzut de când a plecat la școală. Nici nu știam că mai există.

— Încă există, a spus bancherul, și mi-aș da salariul pe o lună să aflu la ce cifră se ridică coloana de credit din acel registru. Cred că știi că își ține banii la banca lui Lester din New York și nu la noi. Ei nu deschid conturi personale sub suma de zece mii de dolari. Și sunt absolut sigur că n-ar face nici o excepție, nici măcar pentru fiul lui Richard Kane.

— Fiul lui Richard Kane, a repetat Anne.

— Iartă-mă, n-am vrut să fiu nepoliticos.

— Nu, nu, nu este nici un dubiu că el nu este fiul lui Richard Kane. Știi că mie nu mi-a mai cerut nici un cent din ziua în care a împlinit doisprezece ani? A făcut o pauză. Alan, cred că ar trebui să te previn că nu va fi încântat când i se va spune că vor fi investiți cinci sute de mii de dolari din banii săi în societatea lui Henry.

— Ei nu se împacă bine? a întrebat Alan înălțându-și sprâncenele.

— Mă tem că nu, a răspuns Anne.

— Îmi pare rău să aud asta. În mod cert, tranzacția ar deveni mult mai dificilă dacă William, într-adevăr, este împotriva. Deși nu are nici o autoritate asupra capitalului până la vârsta de douăzeci și unu de ani, noi deja am descoperit prin sursele noastre că el s-a dus la un avocat independent ca să afle care sunt drepturile sale legale.

— Doamne, Dumnezeu, a șoptit Anne, nu se poate!

— O, ba da, așa este, dar nu ai de ce să te îngrijorezi. Ca să fiu cinstit, noi la bancă am fost destul de șocați, dar din momentul în care am aflat de unde a pornit investigația, am lăsat să se scurgă și informațiile pe care, în mod normal, le-am fi păstrat numai pentru noi. Este evident că el și-a avut motivele sale să nu ne abordeze direct.

— Doamne, Dumnezeu, cum o să fie băiatul ăsta când o să aibă treizeci de ani?

— Asta va depinde de faptul dacă va avea norocul să se îndrăgostească de o fată tot așa de drăguță ca tine, a răspuns Alan. Acesta a fost întotdeauna suportul moral pentru Richard.

— Alan, niciodată nu te zgârcești cu complimentele. Putem lăsa problema celor cinci sute de mii de dolari până o discut eu mai întâi cu Henry?

— Bineînțeles, draga mea. Ți-am spus doar că am vrut să-ți cer părerea.

Alan a comandat cafea și i-a luat blând mâna lui Anne într-a sa.

— Și nu uita să ai grijă de tine Anne. Tu ești cu mult mai importantă decât soarta a câtorva mii de dolari.

*

* *

Când Anne s-a întors acasă de la restaurant, a început să se îngrijoreze din pricina celorlalte două scrisori pe care le primise în acea dimineață. De un singur lucru era acum sigură: în sfârșit, reușise să afle mai multe despre propriul ei fiu de la Alan Lloyd; ar fi înțelept din partea ei să dea dovadă de tact și să-l lase pe William să-și petreacă vacanța viitoare cu prietenul său Matthew Lester.

Relația lui Henry cu Milly ridică o problemă a cărei soluție nu era atât de simplă. Anne s-a așezat în fotoliul din piele vișinie, fotoliul preferat al lui Richard și a rămas cu privirea pironită pe fereastră asupra straturilor de trandafiri albi și roșii, atât de frumoși, fără însă să-i vadă, cufundată în propriile gânduri. Lui Anne întotdeauna i-a trebuit un timp îndelungat ca să ia o hotărâre, dar odată luată, rareori revenea asupra ei.

În acea seară Henry a venit acasă mai devreme ca de obicei și ea n-a putut să nu se întrebe de ce. În curând a aflat.

— Am auzit că astăzi ai luat prânzul cu Alan Lloyd, a spus el cum a intrat în cameră.

— Cine ți-a spus, Henry?

— Am spioni pretutindeni, a răspuns el râzând.

— Da, Alan m-a invitat. Voia să știe ce părere am despre investirea a cinci sute de mii de dolari din moștenirea lui William în societatea ta.

— Ce i-ai răspuns? a întrebat-o Henry, încercând să nu pară neliniștit.

— I-am spus că vreau să discut problema mai întâi cu tine. Dar de ce, pentru numele lui Dumnezeu, înainte de a te duce la bancă nu m-ai întrebat și pe mine, Henry? M-am simțit atât de prost când am aflat vestea de la Alan.

— Draga mea, n-am crezut că te interesează câtuși de puțin afacerile, iar eu am aflat dintr-o pură întâmplare că tu, Alan și Milly Preston sunteți cu toții tutori și fiecare aveți un vot în privința investițiilor care se fac din venitul lui William.

— Cum ai aflat când nici eu n-o știam prea bine? I-a întrebat Anne.

— Draga mea, tu nu citești decât ceea ce este scris cu litere mari. De fapt, nici eu n-am știut până de curând. Absolut din întâmplare Milly Preston mi-a dat mai multe detalii despre moștenire și, ca nașă a lui William, se pare că și ea face parte din

consiliul de administrație. A fost chiar o surpriză pentru mine. Acum să vedem dacă putem folosi situația în avantajul nostru. Milly spune că ea mă susține dacă tu ești de acord.

Numai pronunțarea numelui lui Milly a făcut-o pe Anne să nu se simtă în apele ei.

— Nu cred că trebuie să ne atingem de banii lui William, a spus ea. Niciodată n-am privit acest capital ca având vreo legătură cu mine. Aș fi mult mai fericită să nu mă amestec și să las banca să reinvestească banii așa cum a făcut până acum.

— De ce să te mulțumești cu programul de investiții al băncii când eu sunt pe punctul de a mă lansa într-o afacere foarte bună cu acest contract pentru spitalul orașului? William va câștiga o mulțime de bani investind în societatea mea. Crezi că Alan este de acord?

— Nu sunt sigură care este părerea lui. El a fost discret, ca de obicei, deși, în mod cert, a spus că este un contract excelent, care merită să fie câștigat și că tu ai șanse să-l obții.

— Exact.

— Dar el vrea să-ți vadă registrele înainte de a lua o hotărâre finală și, de asemenea, se întreba ce s-a întâmplat cu cei cinci sute de mii de dolari.

— Cei cinci sute de mii de dolari ai noștri, draga mea, sunt foarte bine plasați așa cum ai să afli în curând. Măine dimineață am să-i trimit lui Alan registrele ca să le poată inspecta el însuși. Te pot asigura că va fi foarte impresionat.

— Sper că da, Henry, pentru binele nostru al amândurora, a spus Anne. Acum să așteptăm să vedem ce părere își face; tu știi cât de multă încredere am avut întotdeauna în Alan.

— Dar nu și în mine, a spus Henry.

— O, nu, Henry, n-am vrut să zic...

— Te tachinam doar. Presupun că ai încredere în soțul tău.

Anne a simțit cum ochii i se umplu de lacrimi, lacrimi pe care întotdeauna le oprea în fața lui Richard, dar pentru Henry nici măcar nu se mai obosea să încerce.

— Sper că pot să am încredere. Înainte niciodată n-a trebuit să mă îngrijorez în privința banilor și acum deja sunt prea multe cărora trebuie să le fac față. Din cauza copilului mă simt atât de obosită și deprimată.

Imediat atitudinea lui Henry s-a schimbat, devenind plin de solicitudine.

— Știu, draga mea. Nu vreau ca tu să-ți bați capul cu chestiuni de afaceri, lasă-le în seama mea, eu întotdeauna m-am descurcat cu ele. Ascultă, de ce nu te urci tu în pat mai devreme și eu am să-ți aduc pe tavă ceva să mănânci. Așa o să pot și eu să mă întorc la birou să adun toate acele hârtii ca să i le arăt lui Alan mâine dimineață.

Anne s-a învoit, dar imediat ce Henry a plecat, ea n-a încercat câtuși de puțin să doarmă, deși era obosită și, așezată în capul oaselor, în pat, a început să citească din Sinclair Lewis. Știa că lui Henry îi trebuie cincisprezece minute ca să ajungă la birou, așa că a așteptat să treacă douăzeci și apoi l-a sunat. A lăsat telefonul să sune aproape un minut.

Anne a încercat din nou după alte douăzeci de minute; tot n-a răspuns nimeni. A continuat să sune la fiecare douăzeci de minute, cu același rezultat. Remarca lui Henry despre încredere a început să i se învârtă ca un sfredel în cap.

În cele din urmă, Henry s-a întors acasă după miezul nopții și a părut neliniștit când a văzut-o pe Anne stând în capul oaselor în pat și citindu-l încă pe Sinclair Lewis.

— Nu trebuia să mă aștepti.

A sărutat-o. Anne a avut impresia că simte o undă de parfum – sau devenise, oare, din cale afară de suspicioasă?

— A trebuit să stau ceva mai mult la birou decât m-am așteptat pentru că n-am găsit toate hârtiile pe care mi le cere Alan. S-o ia naiba de secretară tâmpită, a îndosariat o parte din ele sub titulaturi greșite.

— Pesemne că te-ai simțit teribil de părăsit ca să stai de unul singur în birou, în miez de noapte, a spus Anne.

— O, nu este chiar așa de rău dacă ai o treabă care merită să fie făcută, a spus Henry urcându-se în pat și culcându-se cu spatele spre Anne. Cel puțin un lucru este cert, ai mult mai mult spor când telefonul nu sună într-una și te întrerupe.

A adormit în câteva clipe. Anne a rămas trează și a hotărât să-și ducă până la capăt planul pe care îl făcuse în acea după-amiază.

*

* *

În dimineața următoare, după ce Henry a plecat la birou,

imediat după micul dejun, Anne a răsfoit *The Boston Globe*, cercetând cu de-amănuntul rubricile de mică publicitate. Apoi a ridicat receptorul, a format un număr și a fixat o întâlnire care a avut loc în partea de sud a Boston-ului, cu câteva minute înainte de ora prânzului. Anne a fost șocată de aspectul mizer al clădirilor. Până atunci nu vizitase niciodată districtul de sud al orașului și, în condiții normale, ar fi putut să ajungă până la sfârșitul vieții fără ca măcar să știe că asemenea locuri există.

O mică scară de lemn, plină de gunoaie, chibrituri arse și mucuri de țigări ducea spre o ușă cu geam mat pe care era scris cu litere mari, negre „Glen Ricardo”, iar dedesubt „Detectiv particular” (înregistrat în statul Massachusetts). Anne a bătut încet la ușă.

— Intră, ușa este deschisă, a strigat o voce joasă, răgușită.

Anne a pășit înăuntru. Bărbatul care stătea în spatele biroului, cu picioarele cocoțate pe masă, și-a ridicat privirile de pe ceea ce părea a fi o revistă cu femei mai mult sau mai puțin goale. Trabucul aproape că i-a căzut din gură când a văzut-o pe Anne. Era pentru prima oară când o haină de vizon trecea pragul biroului său.

— Bună dimineața, a spus el ridicându-se în picioare. Numele meu este Glen Ricardo. S-a aplecat peste birou și i-a întins lui Anne o mână păroasă, cu pete de nicotină pe degete. Ea i-a luat-o, bucuroasă că purta mănuși. Aveți fixată o oră? a întrebat Ricardo nu pentru că ar fi contat dacă avea sau nu. Pentru o haină de vizon niciodată nu s-ar fi pus problema timpului disponibil pentru o consultație.

— Da, am.

— A, deci trebuie să fiți doamna Osborne. Doriți să vă scoateți haina?

— Prefer s-o țin pe mine, a spus Anne fiindu-i imposibil să vadă unde ar fi putut s-o pună Ricardo decât pe dușumea.

— Bineînțeles, bineînțeles.

Anne l-a privit pe Ricardo cu coada ochiului în timp ce acesta și-a reluat locul pe scaun și și-a aprins un nou trabuc. N-a deranjat-o costumul lui din stofă subțire, verde, nici cravata pestriță, nici părul dat din belșug cu briantină. Singurul lucru care o preocupa era dacă n-ar fi fost mai bine să se afle în orice altă parte decât aici.

— Deci, care-i problema? a întrebat-o Ricardo începând să-

și ascută un creion deja foarte scurt, cu un cuțit bont. Așchiile cădeau pretutindeni, numai în coșul de gunoi nu. V-ați pierdut câinele, bijuteriile sau soțul?

— În primul rând, domnule Ricardo, aș vrea să mă asigur de totala dumneavoastră discreție, i-a replicat Anne.

— Bineînțeles, bineînțeles, asta se înțelege de la sine, i-a răspuns Ricardo, fără a-și ridica ochii de pe creionul din care aproape nu mai rămăsese nimic.

— În orice caz, am ținut s-o mai spun o dată, a răspuns Anne.

— Bineînțeles, bineînțeles.

Anne și-a zis în gând că, dacă bărbatul va mai spune o singură dată „bineînțeles”, va începe să urle. A tras adânc aer în piept.

— Am primit niște scrisori anonime care spun că soțul meu ar avea legături cu o prietenă apropiată. Aș vrea să știu cine trimite scrisorile și dacă există o brumă de adevăr în aceste acuzații.

Anne a simțit o mare ușurare când și-a auzit temerile rostite cu voce tare pentru prima oară. Ricardo a privit-o indiferent ca și cum n-ar fi fost pentru prima oară când auzea asemenea expresii. Și-a trecut mâna prin părul negru și lung care, așa cum a observat Anne pentru prima oară, se potrivea cu unghiile.

— E-n ordine, a început el. Cu soțul va fi ușor. Cât privește persoana care trimite scrisorile va fi mult mai greu. Ați păstrat scrisorile, bineînțeles?

— Numai ultima, a spus Anne.

Glen Ricardo a oftat și a întins mâna nemulțumit. Anne a scos scrisoarea din geantă și apoi a ezitat o clipă.

— Știu ceea ce simțiți, doamna Osborne, dar nu-mi pot face meseria legat la ochi.

— O, bineînțeles, domnule Ricardo. Iertați-mă.

Lui Anne nu-i venea să creadă că spusese „bineînțeles”.

Ricardo a citit scrisoarea de două sau de trei ori înainte de a vorbi:

— Toate au fost bătute la mașină pe același tip de hârtie și au fost trimise în același gen de plicuri?

— Da, cred că da, a spus Anne. Din câte îmi amintesc.

— Ei bine, când sosește următoarea aveți grijă...

— Sunteți atât de sigur că vor mai urma și altele? l-a

întrerupt Anne.

— Bineînțeles. Deci aveți grijă s-o păstrați. Acum dați-mi toate detaliile despre soțul dumneavoastră. Aveți vreo fotografie?

— Da.

Din nou a șovăit.

— Nu vreau decât să-i văd chipul. N-are rost să-mi pierd timpul urmărind pe altcineva, nu? a spus Ricardo.

Anne a deschis din nou poșeta și i-a dat o fotografie de-a lui Henry în uniformă de locotenent.

— Chipeș bărbat, domnul Osborne, a spus detectivul. Când a fost făcută această poză?

— Cam acum cinci ani, cred, a spus Anne. Nu-l cunoșteam când era în armată.

Câteva minute Ricardo i-a pus lui Anne tot felul de întrebări privind deplasările zilnice ale lui Henry. Ea și-a dat seama cu surprindere că știe foarte puține despre obiceiurile lui Henry sau despre trecutul lui.

— Nu sunt prea multe date, doamnă Osborne, dar am să fac tot ceea ce pot. Deci, taxa mea este de zece dolari pe zi, plus cheltuielile. Am să vă dau săptămânal un raport scris. Vă rog, îmi achitați plata pe două săptămâni cu anticipație.

Din nou și-a întins mâna pe birou, de data asta cu mai multă viață.

Anne și-a deschis iarăși poșeta și a scos două bancnote noi-nouțe de câte o sută de dolari și i le-a înmănat lui Ricardo. El le-a studiat atent de parcă n-ar fi fost sigur care dintre distinșii americani își avea chipul imprimat pe ele. Benjamin Franklin îl privea imperturbabil pe Ricardo, care mai mult decât sigur nu-l mai văzuse de o bună bucată de vreme, Ricardo i-a înapoiat lui Anne șaiszeci de dolari în bancnote mototolite, de câte cinci.

— Văd că lucrați și duminicile, domnule Ricardo, a spus Anne încântată de operațiile matematice făcute în gând.

— Bineînțeles, a spus el. Săptămâna viitoare, la aceeași oră, vă convine, doamna Osborne?

— Bineînțeles, a spus Anne și a plecat rapid spre a evita o strângere de mână din partea bărbatului ce se afla de cealaltă parte a mesei.

*

* *

Când William a citit în raportul pe care-l primea trimestrial de la Kane și Cabot că Henry Osborne – Henry Osborne, a repetat el cu voce tare ca să fie sigur că citise bine – cerea cinci sute de mii de dolari pentru o investiție personală, toată ziua i-a fost dată peste cap. Pentru prima oară, în cei patru ani de când era la colegiul St. Paul, a ieșit al doilea la testul de matematică. Matthew Lester, care l-a întrecut, l-a întrebat dacă se simțea bine.

În seara aceea, William l-a sunat pe Alan acasă. Președintele băncii Kane și Cabot nu a fost chiar surprins de telefon după ce Anne îi dezvăluise relațiile deloc cordiale dintre fiul ei și Henry.

— William, dragă băiete, ce faci și cum merg lucrurile la St. Paul?

— Aici totul este bine, dar nu pentru aceasta v-am telefonat. Dă buzna fără nici un pic de tact, și-a zis în sinea lui Alan.

— Nici nu mi-am imaginat că n-ar fi, a spus el sec. Cu ce îți pot fi de folos?

— Aș vrea să vă văd mâine după-amiază.

— Mâine, duminică, William?

— Da, pentru că este singura zi când pot pleca de la școală. Voi veni la dumneavoastră oricând și oriunde doriți. William a spus-o pe un ton de parcă el era cel care făcea concesii. Și, sub nici o formă mama nu trebuie să știe despre întâlnirea noastră.

— Ei bine, William... a început Alan Lloyd.

Vocea lui William a devenit mai fermă.

— Nu trebuie să vă reamintesc, domnule, că, dacă investiți din banii pe care îi administrați prin procură în aventura tatălui meu vitreg, chiar dacă nu faceți de fapt un act ilegal, este, fără nici un dubiu, lipsit de etică.

Alan Lloyd a rămas tăcut câteva clipe întrebându-se dacă să încerce să domolească băiatul la telefon. Băiatul! De asemenea s-a gândit ca să-l dojenească, dar timpul dojenilor trecuse.

— Bine, William. De ce n-ai veni să iei prânzul cu mine, la Clubul Vânătorilor, să zicem la ora unu?

— Voi fi nerăbdător să vă văd, domnule.

Telefonul a făcut un clic.

Cel puțin confruntarea va fi pe terenul meu, și-a zis Alan Lloyd cu o oarecare ușurare în timp ce închidea telefonul, blestemându-l pe domnul Bell pentru inventarea afurisitului de

aparat.

Alan alesese Clubul Vânătorilor pentru că nu voia ca întâlnirea să aibă un caracter prea intim. Primul lucru pe care l-a întrebat William când a sosit la club a fost dacă i se permite o partidă de golf după prânz.

— Sunt încântat, băiete, a spus Alan și a făcut o rezervare pentru ora trei.

Alan a fost surprins când a văzut că William nu amintește nimic despre propunerea lui Henry Osborne în timpul mesei. Departe de asta, băiatul a discutat, foarte în cunoștință de cauză, despre opiniile președintelui Harding în privința reformei taxelor și despre incompetența lui Charles G. Dawes, în calitatea sa de consilier fiscal al președintelui. Alan a început să se întrebe dacă William nu renunțase peste noapte la hotărârea de a aborda problema împrumutului solicitat de Henry Osborne, dar, pe tot parcursul conversației, a nutrit, totuși, speranța că schimbarea de atitudine nu s-a produs. Ei bine, dacă aceasta este hotărârea pe care a luat-o băiatul, și-a zis în sinea lui, atunci nici eu nu am de ce să procedez altfel. Așa că aștepta cu nerăbdare o partidă liniștită de golf după-amiază. După un prânz agreabil și o sticlă de vin pe care a băut-o mai mult el – William s-a limitat doar la un pahar – ei s-au schimbat la vestiarul clubului și au ieșit pe terenul de golf.

— Încă mai aveți un handicap de nouă puncte, nu, domnule? l-a întrebat William.

— Cam pe aproape, dragul meu. De ce?

— Zece dolari pentru fiecare punct marcat, vă convine?

Alan Lloyd a ezitat amintindu-și că golful era unul din sporturile pe care William le practica cu multă competență.

— Da, este perfect.

Nu s-a comentat nimic la primul punct marcat, ceea ce lui Alan i-a reușit din patru lovituri, iar lui William din cinci. Alan a câștigat destul de confortabil și al doilea și al treilea punct și a început să se relaxeze puțin, fiind chiar încântat de jocul său. Când au ajuns la cel de al patrulea se aflau cam la o jumătate de milă de clădirea clubului. William a așteptat ca Alan să ridice croșa.

— Sub nici o formă n-am să accept un împrumut de cinci sute de mii de dolari din banii ce-mi sunt administrați prin curatelă pentru o societate sau persoană care are vreo conexiune

cu Henry Osborne.

Alan a așezat mingea pentru prima lovitură, dar a dat greș trimițând-o pe teren accidentat. Singurul avantaj a fost că trebuia să parcurgă o distanță destul de mare ceea ce îi oferea câteva minute de gândire asupra felului în care să-l abordeze pe William, dar și mingea. După ce Alan a mai aplicat încă trei lovituri, în cele din urmă, cei doi s-au întâlnit pe gazon. Alan a ratat gaura.

— William, tu știi că, în calitatea mea de tutore, eu nu dețin decât un singur vot din trei, după cum bine cunoști că tu nu ai nici o autoritate în luarea deciziilor și nici nu poți exercita un control asupra banilor administrați prin tutelă până nu împlinești douăzeci și unu de ani. Tu, de asemenea, îți dai seama că noi n-ar trebui să discutăm acest subiect absolut deloc.

— Sunt într-un totu conștient de implicațiile legale, dar cum celelalte două persoane ce au rolul de curatori, amândouă se culcă cu Henry Osborne...

Alan Lloyd l-a privit perplex.

— Să nu-mi spuneți că sunteți singurul om din Boston care nu știe că Milly Preston este combinată cu tatăl meu vitreg.

Alan Lloyd n-a răspuns nimic.

William a continuat:

— Eu vreau să fiu sigur că am votul dumneavoastră și că intenționați să faceți tot ceea ce vă stă în putere ca s-o influențați pe mama să nu aprobe împrumutul, chiar dacă aceasta ar însemna să mergeți până acolo încât să-i spuneți adevărul despre Milly Preston.

Au reluat jocul și prima lovitură aplicată de Alan a fost și mai proastă. William a trimis mingea exact unde trebuie să cadă o minge bine jucată. Următoarea lovitură Alan a aplicat-o de sus și mingea a ajuns într-o tufă despre care până atunci nici măcar nu avusese habar că exista, și pentru prima oară în patruzeci și trei de ani a înjurat cu voce tare. Tufa însă îi oferise și prilejul să se ascundă.

— Îmi ceri puțin cam mult, a spus Alan când a venit lângă William pentru cel de-al cincilea joc.

— Este o nimica toată în comparație cu ceea ce trebuie eu să fac, dacă n-aș fi sigur de sprijinul dumneavoastră.

— Nu cred că tatăl tău ar fi de acord cu amenințările William, a spus Alan în timp ce a urmărit mingea lui William care, de la o distanță de paisprezece picioare, a nimerit exact în gaură.

— Singurul lucru cu care tatăl meu n-ar fi fost de acord este Osborne, i-a replicat William.

Mînea lui Alan Lloyd s-a oprit la patru picioare de țintă.

— În orice caz, dumneavoastră știți foarte bine că tatăl meu a avut o clauză inserată în acte, în conformitate cu care banii investiți din fondurile sale personale rămân o afacere secretă, iar beneficiarul nu trebuie să știe niciodată că familia Kane este implicată personal. Aceasta a fost o regulă pe care n-a încălcat-o niciodată în toată viața sa de bancher. Astfel, el a putut întotdeauna să fie sigur că nu există conflicte de interese între investițiile băncii și acelea făcute din fondurile familiei.

— E bine, este evident că mama ta dorește ca regula să fie încălcată pentru un membru al familiei.

— Henry Osborne nu este un membru al familiei mele, iar atunci când eu voi conduce societatea, la fel ca tatăl meu, n-am să încalc această regulă niciodată.

— William, s-ar putea ca într-o bună zi să ajungi să regreti că ai luat o hotărâre atât de rigidă.

— Nu cred, domnule.

— Ei bine, încearcă și analizează pentru o clipă ce efect s-ar putea să aibă asupra mamei tale asemenea acțiune a adăugat Alan.

— Mama deja a pierdut cei cinci sute de mii de dolari pe care îi avea, domnule. Nu este suficient pentru un soț? De ce să pierd și eu cinci sute de mii dintr-ai mei?

— Nu știm dacă așa stau lucrurile, William. S-ar putea ca investiția, totuși, să aducă un profit excelent; eu încă n-am avut prilejul să cercetez cu atenție registrele lui Henry.

William s-a crispat când Alan Lloyd l-a numit pe tatăl său vitreg Henry.

— Pot să vă asigur că a tocat aproape până la ultimul cent banii mamei. Ca să fiu exact, i-au mai rămas treizeci și trei de mii patru sute douăzeci de dolari din suma inițială. Vă sugerez să vă aruncați privirea peste registrele lui Osborne și să-i cercetați mai atent cariera, afacerile din trecut și oamenii cu care s-a asociat. Ca să nu mai vorbesc de faptul că practică jocurile de noroc cu aviditate și la mize mari.

În cea de a opta partidă Alan a trimis mînea exact în lacul din fața lor, lucru ce nu i s-ar fi întîmplat nici măcar unui începător. Și acest punct Alan l-a pierdut.

— Cum ai obținut aceste informații despre Henry? l-a întrebat Alan fiind aproape sigur că prin intermediul biroului lui Thomas Cohen.

— Prefer să nu spun, domnule.

Alan nu și-a dezvăluit părerea: s-a gândit că s-ar putea să aibă nevoie de acel as, așa îl va ține în manșetă și i-l va servi lui William mai târziu în viață.

— Dacă tot ceea ce ai afirmat se dovedește a fi exact, William, categoric va trebui s-o sfătuiască pe mama ta să nu fie de acord cu nici o investiție în firma lui Henry. De asemenea, va fi datoră mea ca toată chestiunea s-o discut pe față cu Henry.

— Ar fi bine dacă ați proceda așa, domnule.

Alan a reușit o lovitură mai bună, dar și-a dat seama că nu va câștiga.

William a continuat:

— S-ar putea, de asemenea, să vă intereseze că Osborne are nevoie de cei cinci sute de mii de dolari din banii mei nu pentru contractul pentru spital, ci ca să-și achite o veche datorie din Chicago. Presupun că nu știți.

Alan n-a spus nimic; în mod cert, el nu știa nimic. William a marcat încă un punct. Când au ajuns la cel de al optsprezecelea joc, Alan ratase opt găuri și era pe punctul să termine cea mai proastă partidă din toate câte și le putea aminti. Urma lovitură finală de la o distanță de cinci picioare, care, spera, să-i dea posibilitatea să reducă diferența față de William la jumătate.

— Mai ai și alte bombe pentru mine? l-a întrebat Alan.

— Înainte sau după ultima lovitură, domnule?

Alan a râs și a hotărât să nu se lase intimidat.

— Înainte de lovitură, William, a spus el aplecându-se asupra crasei.

— Lui Osborne n-o să i se dea contractul pentru spital. Cei de care depinde acest lucru consideră că el mituiește membrii tineri din consiliul municipal. Nu se vor face dezvăluiri publice, dar ca să se asigure că nu vor fi repercusiuni ulterioare, societatea lui n-a mai fost trecută pe hârtia finală. De fapt, contractul va fi dat societății Kirkbride și Carter. Această ultimă informație este strict secretă. Nici celor de la Kirkbride și Carter nu li se va aduce la cunoștință decât de joi într-o săptămână, așa că v-aș fi recunoscător dacă ați păstra știrea pentru dumneavoastră.

Alan a ratat ultima lovitură. William a trimis mingea exact

în gaură, după care s-a îndreptat spre președintele băncii și i-a strâns cu căldură mâna.

— Vă mulțumesc pentru partidă, domnule. Cred că îmi datorati nouăzeci de dolari.

Alan și-a scos portmoneul și i-a înmănat o sută de dolari.

— William, cred că a venit timpul să nu-mi mai spui „domnule”. Numele meu, după cum bine știi, este Alan.

— Mulțumesc, Alan.

William i-a restituit zece dolari.

*

* *

Luni dimineața Alan Lloyd a venit la bancă cu ceva mai multe proiecte de îndeplinit decât își pusese în gând înainte de weekend. A desemnat cinci șefi de departamente să verifice imediat exactitatea afirmațiilor lui William. Se temea că el deja știa ce vor da la iveală cercetările lor și, din cauza poziției lui Anne la bancă, a luat toate măsurile ca nici un departament să nu aibă cunoștință de ce lucra celălalt. Instrucțiunile lui pentru fiecare șef de departament erau clare: toate rapoartele trebuiau să fie strict secrete și nu puteau fi văzute decât de președintele băncii. Miercuri, în aceeași săptămână, el avea cinci rapoarte preliminare pe birou. Toate păreau să confirme spusele lui William, deși fiecare din șefii de departament a cerut încă puțin timp pentru a verifica unele detalii. Alan a hotărât să n-o alarmeze pe Anne până nu are unele date mai concrete. Cel mai bun lucru pe care a considerat că trebuie să-l facă pentru moment a fost să profite de un dineu pe care îl dădea familia Osborne în acea seară spre a o sfătui pe Anne să nu ia imediat o hotărâre în privința împrumutului.

Alan, când a ajuns la petrecere, a fost șocat văzând-o pe Anne cât arăta de obosită și slăbită, ceea ce l-a îndemnat să suprime tonurile alarmante din avertismentul său. În momentul în care a reușit s-o prindă singură, n-au putut sta împreună decât câteva clipe. Măcar de n-ar fi fost chiar în așteptarea copilului, acum când se întâmplă toate acestea, și-a zis în sinea lui Alan.

— Alan, ce drăguț din partea ta că ai venit, mai cu seamă că, probabil ești foarte ocupat la bancă.

— Draga mea, nu mi-aș permite să pierd vreuna din petrecerile tale, ele continuă să rămână atracția Boston-ului.

Ea a zâmbit.

— Mă întreb dacă spui vreodată un lucru care să supere pe cineva.

— Mult prea des, Anne. Ai avut vreme să te mai gândești în privința împrumutului?

A încercat să o spună pe un ton cât mai degajat.

— Nu, mă tem că nu. Am fost ocupată până peste cap cu alte lucruri, Alan. Cum se prezintă conturile lui Henry?

— Bine, dar nu avem cifrele decât pentru un an, de aceea cred că ar trebui să punem contabili noștri să facă o verificare completă. Este o procedură bancară care se practică în mod curent față de orice persoană care conduce o societate de mai puțin de trei ani. Sunt sigur că Henry va înțelege punctul nostru de vedere și va fi de acord.

— Anne, dragă, ce petrecere frumoasă, s-a auzit o voce puternică peste umărul lui Alan. El n-a recunoscut chipul; probabil este unul dintre politicienii prieteni cu Henry. Ce mai face micuța viitoare mamă? a continuat vocea pe un ton exuberant.

Alan i-a părăsit pe cei doi sperând că izbutise să câștige ceva timp pentru bancă. Erau o mulțime de politicieni la petrecere, de la primăria orașului și chiar doi din Congres, ceea ce l-a făcut să se întrebe dacă, până la urmă, nu se va dovedi că William a fost greșit informat în legătură cu acel contract. Nici nu mai era nevoie ca banca să continue investigația: anunțul oficial din partea primăriei trebuia să se facă în cursul săptămânii următoare. Alan a spus la revedere gazdelor, și-a luat pardesiul negru din hol și a plecat.

— De azi într-o săptămână, a spus el cu voce tare, parcă spre a se reasigura pe el însuși în timp ce cobora pe Chestnut Street, îndreptându-se spre casă.

În timpul petrecerii Anne a căutat să-l urmărească pe Henry ori de câte ori se afla pe lângă Milly Preston. În mod cert nimic din comportamentul lor nu trăda că ar fi ceva între ei; de fapt, Henry o bună parte de timp, a stat cu John Preston. Anne a început să se întrebe dacă nu-și judecase greșit soțul și s-a gândit să anuleze întâlnirea de a doua zi cu Glen Ricardo. Petrecerea s-a terminat cu două ore mai târziu decât anticipase; ea spera că asta însemna că toată lumea s-a simțit bine.

— Frumoasă petrecere, Anne, îți mulțumesc că ne-ai invitat.

Era aceeași persoană cu voce răsunătoare care acum își lua

rămas bun. Anne nu-și putea aminti numele lui, se pare că avea o funcție pe la primăria orașului. Acum deja dispăruse pe alee.

Anne a urcat anevoie scările și a început să-și descheie nasturii de la rochie încă înainte de a ajunge în dormitor, promițându-și să nu mai dea nici o petrecere înainte de nașterea copilului, care va fi peste vreo zece săptămâni.

Henry începuse deja să se dezbrace.

— Ai putut să schimbi vreo vorbă cu Alan, draga mea?

— Da, a răspuns Anne. A spus că registrele par în ordine, dar, cum societatea nu este înființată decât de un an, el trebuie să trimită propriii lor contabili pentru o dublă verificare; se pare că este modul obișnuit de lucru al băncii.

— La dracu' cu modul lor obișnuit de lucru. Anne, nu-ți dai seama că în spate sunt mașinațiunile lui William care încearcă să blocheze împrumutul?

— Cum poți să spui așa ceva?

Alan n-a amintit nimic despre William.

— N-a amintit? a întrebat Henry pe un ton ridicat. Nici măcar nu s-a deranjat să-ți spună că William a luat duminică prânzul cu el la clubul de golf în vreme ce tu stăteai aici singură?

— Ce vorbe sunt astea? a întrebat Anne. Nu te cred. William niciodată n-ar veni la Boston fără să mă vadă. Pesemne că te înșeli, Henry.

— Dragă mea, jumătate din oraș a fost acolo și eu nu-mi imaginez că William a făcut un drum de peste cincizeci de mile doar pentru o partidă de golf cu Alan Lloyd. Ascultă, Anne, eu am nevoie de acel împrumut pentru că altfel nu sunt admis printre cei care licitează pentru contractul primăriei. Cândva – și asta foarte curând – tu va trebui să te hotărăști dacă îl crezi pe William sau pe mine. Eu trebuie să am banii de mâine într-o săptămână, deci peste numai opt zile. Dacă nu pot arăta primăriei că am acei bani, voi fi tăiat de pe listă. Voi fi eliminat de la licitație pentru că William n-a fost de acord ca tu să te măriți cu mine. Te rog, Anne, vrei să-l suni mâine și să-i spui să transfere banii?

Vocea lui mănioasă bubuia în capul lui Anne făcând-o să se simtă năucă și pe punctul de a leșina.

— Nu, nu mâine, Henry. Nu se poate amâna până vineri? Mâine am o zi grea.

Henry a făcut un efort să se stăpânească și a venit spre ea, așa cum stătea dezbrăcată în fața oglinzii. I-a mângâiat pantecele

rotund.

— Vreau să-i dau acestui prunc aceeași șansă pe care a avut-o William.

*

* *

Ziua următoare Anne și-a spus de o sută de ori că nu se va duce la Glen Ricardo, dar, cu puțin înainte de prânz, a chemat un taxi. A urcat scările de lemn care scârțâiau la fiecare pas, cuprinsă de neliniște în privința veștilor pe care le-ar putea afla. Încă se mai putea întoarce. A ezitat, apoi a ciocănit ușor la ușă.

— Intră.

A deschis ușa.

— O, doamna Osborne, sunt încântat să vă revăd. Vă rog luați loc.

Anne s-a așezat și amândoi s-au uitat unul la celălalt.

— Mă tem că veștile nu sunt bune, a spus Glen Ricardo trecându-și mâna prin părul lung și negru.

Anne a simțit că-i sare inima din piept și că i se face rău.

— Domnul Osborne nu a fost văzut întâlnindu-se cu doamna Preston și nici cu altă femeie în timpul ultimelor șase zile.

— Dar ați zis că veștile nu sunt bune, a spus Anne.

— Bineînțeles, doamnă Osborne, eu am crezut că dumneavoastră căutați motive pentru divorț. În mod normal nevestele furioase nu vin la mine sperând că am să le dovedesc inocența soților.

— Nu, nu a spus Anne ușurată. Este cea mai bună veste pe care am primit-o în ultimele săptămâni.

— O, bun, a spus domnul Ricardo ușor surprins. Să sperăm că nici cea de-a doua săptămână nu va aduce nimic în plus.

— O, puteți să opriți chiar acum cercetările, domnule Ricardo. Sunt sigură că nu veți găsi nimic care să schimbe ceva săptămâna viitoare.

— Nu cred că ar fi înțelept, doamna Osborne. Ca să facem o evaluare finală numai după o săptămână de investigații ar fi, ca să zicem așa, cei puțin prematur.

— E-n ordine, dacă considerați că așa trebuie, dar eu sunt convinsă că săptămâna următoare nu va aduce nici o noutate în plus.

— În orice caz, a continuat Glen Ricardo scuturându-și trabucul care acum i se părea lui Anne mai mare și mirosind mai bine decât cel de săptămâna trecută, dumneavoastră deja ați plătit pentru două săptămâni.

— Ce este cu scrisorile? a întrebat Anne amintindu-și brusc de ele. Presupun că sunt de la cineva care invidiază realizările soțului meu.

— Ei bine, doamnă Osborne, așa cum v-am spus săptămâna trecută, este foarte greu să dai de urma autorului unor scrisori anonime. Totuși, noi am putut să localizăm papetăria de unde au fost cumpărate plicurile, pentru că ele sunt destul de neobișnuite, dar deocamdată nu am altceva în plus. S-ar putea ca săptămâna viitoare să am. Ați mai primit vreo scrisoare în ultimele câteva zile?

— Nu.

— Bun. Deci, se pare, că totul merge cât se poate de mulțumitor. Să nădăjduim, pentru binele dumneavoastră, că săptămâna viitoare va fi ultima noastră întâlnire.

— Da, a spus Anne fericită, să sperăm că așa va fi. Putem stabili cheltuielile dumneavoastră joia viitoare?

— Bineînțeles, bineînțeles.

Anne aproape că uitase fraza, dar de data aceasta a făcut-o să rădă. În timp ce se îndrepta cu taxiul spre casă a hotărât că Henry trebuie să aibă împrumutul de cinci sute de mii de dolari și șansa de a-i dovedi lui William și Alan că judecau greșit. Ea încă nu-și revenise din șocul produs la aflarea veștii că William venise în Boston fără să o vadă; probabil că Henry avea dreptate când a sugerat că William încerca pe la spate să le contracareze planurile.

*

* *

În seara aceea Henry a fost încântat când Anne i-a spus ce hotărâre a luat în privința împrumutului și în dimineața următoare i-a adus documentele legale să le semneze. Anne n-a putut să nu se gândească la faptul că el, pesemne, a avut hârtiile pregătite de câțeva vreme, mai cu seamă că semnătura lui Milly Preston era deja pe ele sau devenea oare din nou din cale afară de suspicioasă? A înlăturat acest gând și a semnat imediat.

Anne era pregătită cu toate răspunsurile luni dimineață când a telefonat Alan.

— Anne, dă-mi voie cel puțin să țin lucrurile pe loc până joi. Atunci vom ști cui i s-a acordat contractul pentru construirea spitalului.

— Nu, Alan, hotărârea nu poate aștepta. Henry are nevoie acum de bani. El trebuie să dovedească primăriei că este destul de puternic din punct de vedere financiar ca să ducă la îndeplinire contractul și tu deja ai semnăturile a doi tutori, așa că responsabilitatea nu mai este a ta.

— Banca poate oricând să garanteze poziția lui Henry fără să vireze de fapt banii. Sunt sigur că primăria va găsi soluția acceptabilă. În orice caz, n-am avut suficient timp ca să verificăm conturile societății lui.

— Dar ai avut timp suficient ca să iei prânzul cu William duminica trecută, fără ca mie să-mi comunici.

A urmat o scurtă pauză la celălalt capăt al firului.

— Anne, eu...

— Să nu-mi spui că n-ai avut prilejul. Miercuri ai venit la petrecerea noastră și puteai foarte simplu să-mi zici două vorbe. Tu, însă, ai hotărât să nu pomenești nimic, în schimb, ți-ai găsit timp să mă sfătuești să amân luarea unei hotărâri în privința împrumutului lui Henry.

— Anne, îmi pare rău. Te înțeleg, cum îți pot apărea toate acestea și de ce ești nemulțumită. Dar, te rog, crede-mă, am avut, într-adevăr, motive să n-o fac. Pot să trec pe la tine și să-ți explic totul?

— Nu, Alan, nu poți. V-ați unit împotriva soțului meu. Nici unul din voi nu vreți să-i acordați o șansă să vă dovedească de ce este în stare. Ei bine, eu am de gând să-i dau această șansă.

Anne a închis telefonul încântată de ea însăși, simțind că-i fusese loială lui Henry într-un mod care compensa total faptul că se îndoise de el la început.

Alan Lloyd a sunat din nou, dar Anne și-a instruit slujnica să spună că era plecată în oraș pentru toată ziua. Când Henry s-a întors în acea noapte acasă a fost bucuros auzind cum l-a pus Anne la punct pe Alan.

— Iubita mea, totul o să iasă foarte bine, ai să vezi. Joi dimineată mi se va acorda contractul și atunci poți să-l săruți și să te împaci cu Alan; totuși, până atunci, caută să nu dai ochii cu el. De fapt, dacă îți face plăcere, joi putem lua prânzul la Ritz și vei avea prilejul să-i faci semn cu mâna din celălalt capăt al restaurantului.

Anne a zâmbit și a fost de acord. N-a putut să nu-și amintească faptul că în acea zi, la ora douăsprezece, urma să-l întâlnească pentru ultima oară pe Ricardo. Era, totuși, destul de devreme, ca ea să poată ajunge la ora unu la Ritz și să sărbătorească ambele triumfuri deodată.

Alan a încercat de nenumărate ori să vorbească cu Anne, dar slujnica întotdeauna avea o scuză la îndemână. Din moment ce documentul fusese semnat de doi tutori, el nu putea să amâne plata mai mult de douăzeci și patru de ore. Formularea îi aparținea lui Richard Kane, fiind valabilă pentru orice acord legal și nu exista nici o porțiță de scăpare. Marți după-amiaza când cecul de cinci sute de mii de dolari a părăsit banca printr-un curier special, Alan s-a așezat la birou și i-a scris lui William o scrisoare lungă relatându-i toate evenimentele care culminaseră cu transferul banilor, omițând doar faptele care nu erau încă confirmate de rapoartele de la cele cinci departamente. A trimis o copie a scrisorii fiecărui director al băncii, conștient fiind că, deși el se comportase cu cea mai mare corectitudine, rămânea totuși expus acuzației de tăinuire.

William a primit scrisoarea lui Alan Lloyd la colegiul St. Paul în dimineța de joi, la micul dejun.

*

* *

La micul dejun, în dimineța de joi, la Beacon Hill s-au servit obișnuitele ouă prăjite cu șuncă, pâine prăjită, fierbinte, porridge rece și cafea făcută la filtru, aburindă. Henry era ba nervos, ba vesel, s-a răstit la slujnică, a glumit cu un funcționar tânăr de la primărie care l-a sunat să-i spună că numele societății căreia i se acordase contractul pentru construirea spitalului va fi afișat la avizierul primăriei în jurul orei zece. Anne aproape că aștepta cu nerăbdare ultima ei întâlnire cu Glen Ricardo. A frunzărit revista *Vogue* încercând să nu bage de seamă cum lui

Henry îi tremurau mâinile încleștate pe *The Boston Globe*.

— Ce ai de gând să faci în dimineața asta? a întrebat-o Henry, străduindu-se să înfiripe o conversație.

— O, nu prea multe până vom celebra victoria la prânz. Ai să poți să construiești aripa pentru copii în memoria lui Richard? I-a întrebat Anne.

— Draga mea, nu în memoria lui Richard. Aceasta va fi realizarea mea, așa că va fi în onoarea ta, se va numi „Clinica doamna Henry Osborne” a adăugat el grandilocvent.

— Ce idee bună, a spus Anne și a lăsat revista jos zâmbindu-i soțului ei. Dar tu nu trebuie să mă lași să beau prea multă șampanie la prânz, pentru că în după-amiaza asta merg la control la doctorul MacKenzie și nu cred că va fi încântat să mă vadă amețită când nu mai sunt decât nouă săptămâni până se naște copilul. Când ai să știi cu siguranță că acel contract este al tău?

— Știu deja, a spus Henry. Funcționarul cu care am vorbit adineaori era sută la sută sigur, dar se va anunța oficial la ora zece.

— Primul lucru pe care va trebui să-l faci atunci, Henry, este să-l suni pe Alan și să-i comunicii vestea cea bună. Încep să mă simt destul de vinovată pentru felul în care m-am purtat cu el în ultima săptămână.

— Nu este cazul să te simți vinovată; el nu s-a deranjat să te pună la curent cu acțiunile lui William.

— Nu, dar a încercat să-mi explice mai târziu, Henry, iar eu nu i-am dat nici o șansă să-mi spună versiunea lui.

— E-n ordine, e-n ordine, fie cum dorești tu. Dacă asta te face fericită am să-l sun la ora zece și cinci și atunci tu poți să-i spui lui William că s-a ales de la mine cu un milion. S-a uitat la ceas. Ar fi mai bine să plec. Ureez-mi noroc.

— Am crezut că nu mai este nevoie s-o fac.

— Nu, nu este. Așa se obișnuiește. Ne vedem la Ritz la ora unu. A sărutat-o pe frunte. Diseară ai să poți să râzi de Alan, de William, de contracte și ai să poți să le tratezi pe toate ca simple probleme ale trecutului, crede-mă. La revedere, draga mea.

— Sper să fie așa, Henry.

*

* *

Micul dejun zăcea neatins în fața lui Alan Lloyd. Pe când citea paginile financiare din *The Boston Globe* a observat un mic paragraf în coloana din dreapta care spunea că în acea dimineață, la ora zece, primăria va anunța societatea căreia i s-a acordat contractul de cinci milioane dolari pentru construirea spitalului.

Alan Lloyd deja hotărâse ce acțiuni trebuie să întreprindă dacă Henry nu reușea să obțină contractul și dacă tot ce afirmase William se dovedea a fi exact. El va face ceea ce ar fi făcut și Richard dacă s-ar fi confruntat cu aceeași situație și anume, va proceda așa cum va fi cel mai bine pentru interesele băncii. Ultimele rapoarte de la cele cinci departamente asupra stării financiare a lui Henry îl tulburaseră mult pe Alan Lloyd. Osborne era, într-adevăr, un mare jucător de noroc și nu s-a putut afla nimic în privința destinației pe care o luaseră cei cinci sute de mii de dolari vărsați la societatea lui Henry. Alan Lloyd și-a sorbit pe îndelete oranjada fără a se atinge de nimic altceva din micul dejun. S-a scuzat față de menajera sa și a plecat la bancă. Era o zi frumoasă.

*

* *

— William, vii la o partidă de tenis în după-amiaza asta?

Matthew Lester stătea în picioare în spatele lui William care citea pentru a doua oară scrisoarea de la Alan Lloyd.

— Ce-ai spus?

— Ai surzit sau deja ai devenit un adolescent senil? Vrei să te bat măr la tenis în după-amiaza asta?

— Nu, n-am să fiu aici după-amiază, Matthew. Am lucruri mult mai importante de făcut.

— Firește, bătrâne, am uitat că tu pleci iarăși într-una din călătoriile tale misterioase la Casa Albă. Știu că președintele Harding caută un nou consilier fiscal și tu ești exact omul potrivit care să ia locul aceluia nebun încăpățânat, Charles G. Dawes. Spune-i că accepți cu condiția de a-l invita pe Matthew Lester să ocupe funcția de procuror general al administrației americane.

William tot n-a răspuns.

— Știu că gluma este destul de nereușită, dar am crezut că merită măcar un comentariu, a spus Matthew în timp ce se așeza

lângă William și și-a privit mai atent prietenul. Ouăle sunt de vină, nu-i așa? Au un gust de parcă ar fi fost aduse dintr-un lagăr de prizonieri de război din Rusia.

— Matthew, am nevoie de ajutorul tău, a spus William în timp ce puneă scrisoarea lui Alan înapoi în plic.

— Ai primit o epistolă de la sora mea și ea îți spune că ai putea să-l înlocuiești temporar pe Rudolf Valentino?

William s-a ridicat în picioare.

— Încetează cu aiurelile, Matthew. Dacă banca tatălui tău ar fi fost jefuită, tu ai sta cu mâinile în sân și ai face glume?

Chipul lui William era fără nici o îndoială serios. Tonul lui Matthew s-a schimbat.

— Nu, n-aș face.

— Bun. Hai să mergem de aici și am să-ți explic totul.

*

* *

Anne a plecat din Beacon Hill puțin după ora zece ca să facă unele cumpărături înainte de a se duce la ultima întâlnire cu Glen Ricardo. Telefonul a început să sune când ea urca în Chestnut Street. A răspuns fata din casă, care s-a uitat pe fereastră și a hotărât că stăpâna ei era mult prea departe ca să mai alerge s-o cheme. Dacă Anne s-ar fi întors să vorbească la telefon i s-ar fi comunicat decizia primăriei în privința contractului pentru spital, în schimb, ea a cumpărat niște ciorapi de mătase și a încercat un nou parfum. La biroul lui Glen Ricardo a ajuns puțin după ora douăsprezece sperând că mirosul noului parfum va contracara pe cel de trabuc.

— Cred că n-am întârziat, a început ea cu vervă.

— Doamna Osborne, luați loc.

Ricardo nu părea deosebit de vesel, dar așa arată de obicei, și-a zis Anne în gând. Apoi a observat că el nu-și fuma nelipsitul trabuc.

Glen Ricardo a deschis un dosar maro, elegant, singurul lucru nou pe care Anne îl vedea în birou și a scos câteva hârtii.

— Să începem cu scrisorile anonime, da, doamna Osborne?

Lui Anne nu i-a plăcut deloc tonul vocii lui și nici cuvântul „să începem cu”.

— Da, este în ordine, a reușit ea să articuleze.

— Ele sunt trimise de o anume doamnă Ruby Flowers.

— Cine? De ce? a întrebat Anne neliniștită că va primi un răspuns pe care nu voia să-l audă.

— Presupun că unul din motive este acela că doamna Flowers în momentul de față l-a dat în judecată pe soțul dumneavoastră.

— Ei bine, asta explică tot misterul, a spus Anne. Pesemne că vrea să se răzbune. Cât pretinde că îi datorează Henry?

— Ea nu reclamă datorii, doamnă Osborne.

— Ei bine, atunci ce reclamă?

Glen Ricardo s-a ridicat de pe scaun proptindu-și mâinile de birou, de parcă această mișcare i-ar fi solicitat întreaga forță a brațelor ca să-și salte trupul obosit. S-a îndreptat spre fereastră și a privit aglomerația din portul Boston.

— Ea l-a dat în judecată pentru că nu și-a respectat promisiunea făcută, doamna Osborne.

— O, nu se poate, a spus Anne.

— Se pare că atunci când domnul Osborne v-a cunoscut pe dumneavoastră, ei erau logodiți urmând să se căsătorească, dar logodna s-a rupt, aparent, fără nici un motiv.

— O femeiușcă, probabil, care voia banii lui Henry.

— Nu, nu cred că a fost așa. Vedeți, doamna Flowers are deja o situație. Nu ca a dumneavoastră, bineînțeles, dar, în orice caz, este o femeie înstărită. Fostul ei soț a avut o societate de îmbuteliat băuturi răcoritoare și el i-a lăsat o avere ce-i oferă o anume siguranță financiară.

— Fostul ei soț... ea câți ani are?

Detectivul s-a întors la birou, a frunzărit câteva, pagini din dosar, după care degetul mare a început să coboare de-a lungul uneia dintre ele. Unghia neagră s-a oprit.

— Va împlini cincizeci și trei.

— O, Dumnezeuule, a spus Anne. Biata femeie! Pesemne că mă urăște.

— Aș îndrăzni să spun că da, doamna Osborne, dar asta nu ne ajută cu nimic. Acum trebuie să revin la celelalte activități ale soțului dumneavoastră.

Degetul pătat de nicotină a mai dat câteva pagini.

Anne a simțit că începe să i se facă rău. De ce mai venise, de ce nu renunțase încă de săptămâna trecută? Ea n-ar trebui să știe toate acestea. Nu voia să le știe. De ce nu se scoală de pe

scaun și să plece? Ce n-ar fi dat ca Richard să se afle lângă ea. El ar fi știut exact cum să procedeze. A descoperit însă că nu poate să se miște și a rămas pironită locului din cauza lui Glen Ricardo și a hârtiilor din noul său dosar elegant.

— Săptămâna trecută, de două ori, domnul Osborne a fost singur în compania doamnei Preston mai mult de două ceasuri.

— Dar asta nu dovedește nimic, a spus Anne disperată. Știu că au discutat despre un document financiar foarte important.

— Într-un mic hotel de pe Salle Street.

Anne nu l-a mai întrerupt pe detectiv.

— În ambele ocazii au fost văzuți intrând în hotel ținându-se de mână, șușotind și râzând. Bineînțeles, nu este concludiv, dar avem fotografiile lor când au intrat și au ieșit din hotel.

— Distrugeți-le, a spus Anne abia șoptit.

Glen Ricardo a clipit din ochi.

— Cum doriți, doamna Osborne. Mă tem că sunt mai multe. Celelalte cercetări arată că domnul Osborne n-a fost niciodată student la Harvard și nici ofițer în armata americană. A existat un anume Henry Osborne la Harvard care era înalt de cinci picioare și cinci țoli, avea părul blond-roșcat și era originar din Alabama. A fost omorât pe Maine în 1917. Noi, de asemenea, știm că soțul dumneavoastră este mult mai tânăr decât vârsta pe care pretinde el că ar avea-o, iar numele lui real este Vittorio Togna și și-a făcut stagiul...

— Nu vreau să mai aud nimic, a spus Anne cu obrazii inundați de lacrimi. Nu vreau să mai aud nimic.

— Bineînțeles, doamna Osborne, vă înțeleg. Îmi pare rău că veștile mele sunt atât de proaste. În meseria mea uneori...

Anne a luptat să-și recapete cât de cât stăpânirea de sine.

— Vă mulțumesc domnule Ricardo. Apreciez tot ceea ce ați făcut. Cât vă datorez?

— Ei bine, deja ați plătit pentru două săptămâni în avans, iar cheltuielile mele se ridică la șaptezeci și trei de dolari.

Anne i-a dat o bancnotă de o sută de dolari și s-a ridicat de pe scaun.

— Să nu vă uitați restul, doamna Osborne.

Ea a clătinat din cap și a făcut semn cu mâna că n-o interesează.

— Doamnă Osborne, vă simțiți bine? Îmi pareți puțin cam palidă. Vă pot aduce un pahar cu apă sau altceva?

— Totul e-n ordine, a mințit Anne.

— Poate îmi permiteți să vă conduc cu taxiul acasă.

— Nu, mulțumesc, domnule Ricardo, am să reușesc să mă descurc singură. S-a întors și i-a zâmbit. A fost foarte amabil din partea dumneavoastră că v-ați oferit.

Glen Ricardo a închis încet ușa în urma clientei sale, s-a dus spre fereastră, a rupt cu dinții capătul ultimului său trabuc de lux, l-a scuipat afară și și-a blestemat meseria.

*

* *

Anne s-a oprit în capul scărilor ținându-se strâns de balustradă, gata să leșine. Copilul o lovea cu picioarele în burtă și o făcea să-i vină să vomite. La colțul blocului a găsit un taxi, s-a ghemuit pe bancheta din spate, fiindu-i imposibil să se oprească din plâns său să se gândească la ce va face în continuare. Imediat ce a coborât din mașină în fața casei, s-a dus direct în dormitor fără ca s-o vadă cineva din personal plângând. Când a intrat în cameră telefonul suna și ea l-a ridicat, mai mult din obișnuință, nu că ar fi fost curioasă să știe cine era.

— Aș putea vorbi cu doamna Kane, vă rog?

— Bună, Alan. Eu sunt, Anne.

— Anne, draga mea, mi-a părut atât de rău când am aflat vestea azi dimineață.

— Cum de știi, Alan, cum ai aflat? Cine ți-a spus?

— Cei de la primărie m-au sunat și mi-au dat toate detaliile curând după ora zece, în dimineața asta. Am încercat să te sun dar slujnica a spus că deja plecaseri după cumpărături.

— O, Dumnezeule, a zis Anne. Aproape că uitasem de contract.

S-a așezat pe un scaun cu mare greutate, abia mai respirând.

— Anne, te simți bine?

— Da, sigur, a răspuns ea încercând fără succes să-și domolească plânsul. Ce au avut de spus cei de la primărie?

— Contractul pentru spital a fost dat unei societăți care se cheamă Kirkbride și Carter. Se pare că Henry nici n-a figurat printre primii trei. Am încercat toată dimineața să dau de el, dar a plecat de la birou imediat după ora zece și nu s-a mai întors de

atunci. Anne, presupun că nu știi unde este.

— Nu, n-am nici o idee.

— Vrei să trec pe la tine draga mea? a întrebat el. Aș putea fi acolo în câteva minute.

— Nu, mulțumesc Alan. Anne a făcut o pauză ca să tragă cu greutate puțin aer în piept. Te rog să mă ierți pentru modul în care te-am tratat în aceste ultime câteva zile. Dacă Richard ar mai fi în viață, nu m-ar ierta niciodată.

— Nu fi caraghioasă, Anne, prietenia noastră durează de mult prea mulți ani ca un incident stupid ca acela să aibă vreo importanță.

Bunătatea din vocea lui a făcut-o să izbucnească iar în plâns. Anne se clătina pe picioare.

— Trebuie să plec, Alan. Se aude cineva la ușa din față; s-ar putea să fie Henry.

— Ai grijă de tine, Anne și nu-ți face probleme pentru cele întâmplare astăzi. Atâta vreme cât voi fi președintele băncii, te voi susține întotdeauna. Nu ezita să mă suni dacă ai nevoie de mine.

Anne a pus telefonul jos simțind un zgomot surd în urechi. Efortul de a respira era din ce în ce mai mare. S-a lăsat pe dușumea și a simțit o contracție puternică, senzație demult uitată și peste puterile ei.

Câteva minute mai târziu, slujnica a bătut încet la ușă. N-a primit nici un răspuns și a pășit înăuntru urmată de William. El nu mai intrase deloc în dormitorul mamei sale după căsătoria ei cu Henry Osborne. Cei doi au alergat spre Anne, care era zguduită de convulsii și complet inconștientă de prezența lor. Mici pete de spumă îi apăruseră pe buza de sus. În câteva secunde criza a trecut și Anne a început să geamă ușor.

— Mamă, a spus William imediat. Ce este cu tine?

Anne a deschis ochii și i-a pironit asupra fiului ei, privindu-l cu disperare.

— Richard, mulțumesc lui Dumnezeu că ai venit. Am nevoie de tine.

— Sunt William, mamă.

Privirea i s-a împăienjenit.

— Nu mai am nici un strop de putere, Richard. Trebuie să plătesc pentru greșelile mele. Iartă...

Vocea i s-a transformat într-un geamăt adânc când o altă contracție puternică a început.

— Ce se întâmplă? a întrebat William neajutorat.

— Cred că au început durerile facerii, deși n-ar fi trebuit să nască decât peste câteva săptămâni, a spus slujnica.

— Du-te imediat și sună-l pe doctorul MacKenzie, i-a spus William servitoarei în timp ce el a alergat spre ușă. Matthew, a strigat el tare, vino repede sus.

Matthew a urcat în fugă scările, oprindu-se în dormitor lângă William.

— Ajută-mă s-o ducem pe mama în mașină, a spus el.

Matthew a îngenunchat. Cei doi băieți au ridicat-o pe Anne, au coborât ușor cu ea pe scări și au dus-o în mașină. Ea respira cu mare greutate, gema, fiind evident că durerile erau foarte mari. William a alergat înapoi în casă, a smuls telefonul din mâna slujnicei în timp ce Matthew aștepta în mașină.

— Domnul doctor MacKenzie?

— Da, cu cine vorbesc?

— Numele meu este William Kane; dumneavoastră nu mă cunoașteți.

— Nu te cunosc, tinere? Eu am asistat la nașterea ta. Cu ce îți pot fi de folos?

— Cred că mama trebuie să nască. Am s-o aduc la spital imediat. Voi fi acolo în câteva minute.

Tonul doctorului MacKenzie s-a schimbat.

— Bine, William, nu te speria. Eu voi fi aici și te voi aștepta. Totul va fi sub control din momentul în care sosiți.

— Mulțumesc, domnule doctor. William a ezitat. Pare să fi avut o criză. Este normal?

Cuvintele lui William l-au înghețat pe doctor. Și el a șovăit.

— Ei bine, nu este chiar normal. Dar ea o să-și revină imediat ce naște. Adu-o aici cât poți de repede.

William a închis telefonul, a ieșit din casă în goană și a sărit în Rolls Royce. A condus mașina fără să oprească pentru nimic în lume, încetinind doar și rămânând în viteză întâi, până au ajuns la spital. Cei doi băieți au coborât-o pe Anne. l-a întâmpinat o soră cu o targă, care i-a condus până în secția de obstetrică. Doctorul MacKenzie stătea în ușa sălii de operație așteptându-i. A preluat pacienta și le-a spus băieților să rămână pe coridor.

Cei doi băieți au stat în tăcere pe o mică banchetă și au așteptat. Țipete îngrozitoare, așa cum n-auziseră niciodată, veneau din sala de nașteri; ca apoi să fie urmate de o tăcere și mai

înfiorătoare. Pentru prima oară în viața sa William s-a simțit total neajutorat. Au rămas acolo încă două ore fără să schimbe nici un cuvânt între ei. În cele din urmă și-a făcut apariția doctorul MacKenzie istovit. Cei doi băieți s-au ridicat în picioare și doctorul a privit spre Matthew Lester.

— William? a întrebat el.

— Nu, domnule, eu sunt Matthew Lester; el este William.

Doctorul s-a întors spre William și i-a pus o mână pe umăr.

— William, îmi pare rău, mama ta a murit acum câteva minute... iar copilul, o fetiță, s-a născut mort. William a simțit că i se taie picioarele și s-a lăsat pe bancă. Am făcut tot ceea ce ne-a stat în puteri ca să-i salvăm, dar a fost în zadar. Și-a clătinat capul cu durere. Anne n-a vrut să mă asculte, a ținut atât de mult să aibă acest copil. N-ar fi trebuit să mai nască niciodată.

William a rămas tăcut, ca o stană de piatră, sub cuvintele doctorului ce cădeau ca niște lovituri de bici.

— Cum a fost *posibil* ca ea să moară? a șoptit el. Cum ați putut *s-o lăsați* să moară?

Doctorul s-a așezat pe bancă între cei doi băieți.

— Ea n-a vrut să mă asculte, a repetat el încet. Am avertizat-o de nenumărate ori după ce a pierdut o sarcină că nu trebuie să mai aibă un copil, dar, când s-a recăsătorit, ea și tatăl tău vitreg niciodată n-au luat în serios avertismentele mele. În timpul celeilalte sarcini ea a avut tensiunea crescută. Asta m-a îngrijorat și în cursul acesteia, deși niciodată n-a fost aproape de starea critică. Dar când ai adus-o azi; ea era deja în starea de eclampsie și nu-mi dau seama de ce.

— Eclampsie?

— Convulsii. Uneori pacientele pot să supraviețuiască după mai multe crize. Alteori, pur și simplu, respirația încetează.

William a tras adânc aer în piept străbătut de un fior și și-a lăsat capul în mâini. Matthew Lester și-a condus cu blândețe prietenul spre ieșire. Doctorul i-a urmat. Când au ajuns la ușă, l-a privit pe William și a spus:

— Tensiunea i s-a urcat extrem de brusc. Este ceva foarte neobișnuit și ea, pur și simplu, n-a luptat, aproape ca și cum nu i-ar mai fi păsat de nimic. Foarte ciudat. A fost ceva care a tulburat-o în ultimul timp?

William și-a înălțat fața brăzdată de lacrimi.

— Nu *ceva*, a spus el cu ură. Ci *cineva*.

*
* * *

Alan Lloyd stătea într-un fotoliu, în salon, când s-au întors cei doi băieți în casa de cărămidă roșie. În clipa în care i-a văzut, s-a ridicat în picioare.

— William, a spus el imediat. Este vina mea că am admis împrumutul.

William rămăsese cu privirea pironită asupra lui fără să priceapă ce spune.

Matthew Lester a întrerupt tăcerea ce se lăsase.

— Nu cred că asta mai are vreo importanță, domnule, a spus el încet. Mama lui William a murit cu câteva minute mai înainte, în timpul nașterii.

Alan Lloyd s-a făcut pământiu la chip, s-a sprijinit cu mâinile de cămin și s-a întors cu fața spre perete. Era pentru prima oară când cei doi băieți vedeau un bărbat în toată firea plângând.

— Este vina mea, a zis în cele din urmă bancherul. N-am să mi-o iert niciodată. Nu i-am spus tot ceea ce am știut. Am iubit-o atât de mult încât n-am vrut s-o amărăsc.

Neliniștea lui l-a făcut pe William să se adune.

— Categoriec nu este vina ta, Alan, a spus el cu fermitate. Tu ai făcut tot ce-ai putut, știu asta, și acum eu sunt cel care voi avea nevoie de ajutorul tău.

Alan Lloyd și-a recăpătat stăpânirea de sine.

— L-a informat cineva pe Osborne despre moartea mamei tale?

— Nu știu și nici nu-mi pasă.

— Am încercat să dau de el toată ziua. Și-a părăsit biroul curând după ora zece dimineața și de atunci nimeni nu l-a mai văzut.

— O să apară el mai devreme sau mai târziu, a spus William posomorât.

După ce Alan Lloyd a plecat, William și Matthew au rămas singuri în camera din față mai toată noaptea, ațipind când și când. La patru dimineața William a numărat bătăile ceasului rămas de la bunicul său și a avut impresia că a auzit zgomot pe stradă. Matthew se uita pe fereastră. William a făcut câțiva pași cu

articulațiile înțepenite alăturându-i-se. Amândoi l-au văzut pe Henry Osborne cum traversa împleticindu-se Louisburg Square cu o sticlă pe jumătate plină în mână. A băjbăit o vreme cu niște chei încercând să descuie și, în cele din urmă, și-a făcut apariția în prag, clipind năuc când a dat cu ochii de cei doi băieți.

— O vreau pe Anne, nu pe voi. De ce nu sunteți la școală? Nu vreau să vă văd pe voi, a spus el cu o voce groasă și băjbăită și a încercat să-l dea la o parte pe William. Unde este Anne?

— Mama este moartă, a spus William încet.

Henry Osborne s-a uitat la el câteva secunde de parcă n-ar fi priceput nimic. Privirea lui tâmpă l-a făcut pe William să-și piardă controlul.

— Unde erai când ea a avut nevoie de ajutorul soțului ei? a strigat el.

Osborne rămăsese în picioare, clătinându-se ușor.

— Dar copilul?

— S-a născut mort. Era fetiță.

Henry Osborne s-a prăbușit pe scaun. Lacrimi de bețiv au început să i se prelingă pe față.

— Ea a pierdut copilul meu?

William a devenit aproape incoerent de furie și supărare.

— Copilul tău? Măcar o singură dată încetează să te gândești numai la tine! a urlat el. Știi că doctorul MacKenzie a sfătuit-o să nu mai rămână gravidă?

— Ești expert și în asta, ca în toate celelalte, nu-i așa? Dacă îți vedeai de împuțitele tale de afaceri, eu aș fi putut să-mi am grijă de propria mea soție fără amestecul tău.

— Și de banii ei, se pare.

— Bani! Zgârcit nenorocit ce ești, pun pariu că pierderea banilor te doare mai mult decât orice.

— Ridică-te! a spus William printre dinți.

Henry Osborne s-a ridicat și a dat cu sticla de colțul scaunului. Whisky-ul s-a împrăștiat pe covor. S-a îndreptat bălângănindu-se spre William cu gâtul sticlei sparte în mâna înălțată deasupra capului. William nu s-a mișcat din loc, Matthew s-a aruncat între ei și a reușit fără bătaie de cap să-i ia sticla bețivului.

William și-a dat prietenul la o parte și a înaintat până ce fața i-a fost la numai câteva degete de a lui Osborne.

— Acum fii atent și ascultă-mă cu luare aminte. Vreau ca

Într-o oră să pleci din casa asta. Dacă mai îmi ieși vreodată în cale, am să pornesc cercetările în privința celor întâmplate cu jumătate de milion de dolari ai mamei care au fost investiți în societatea ta și am să reiau investigația pe care o începusem pentru a descoperi cine ești de fapt și care a fost viața ta în Chicago. Pe de altă parte, dacă nu mai aud despre tine nimic niciodată am să consider că problema este încheiată. Acum ieși afară de aici până nu te omor.

Cei doi băieți l-au urmărit cum a plecat plângând cu suspine, vorbind furios și incoerent.

*
* *

În dimineața următoare William a făcut o vizită la bancă. A fost condus imediat în biroul președintelui. Alan Lloyd pune niște documente într-o mapă. Și-a înălțat privirile și i-a înmănat lui William o foaie de hârtie fără să vorbească. Era o scrisoare scurtă către membrii consiliului de administrație prin care își depunea demisia din funcția de președinte al băncii.

— Poți s-o chemi pe secretara ta? a spus William încet.

— După cum dorești.

Alan Lloyd a apăsat pe un buton de pe birou și printr-o ușă laterală și-a făcut apariția o doamnă de vârstă mijlocie, îmbrăcată modest.

— Bună dimineața, domnule Kane, a spus ea când a dat cu ochii de William. Mi-a părut atât de rău când am auzit despre mama dumitale.

— Mulțumesc, a spus William. A mai văzut altcineva această scrisoare?

— Nu, domnule, a răspuns secretara. Tocmai vroiam să bat la mașină douăsprezece copii și să i le aduc domnului Lloyd să le semneze.

— Ei bine, nu mai bați nimic și te rog să uiți că această ciornă a existat vreodată. Și niciodată să nu pomenești nimănui despre ea, înțelegi?

Ea rămăsese uitându-se în ochii aceia albaștri, ai băiatului de șaisprezece ani. Așa de mult seamănă cu ai tatălui său, și-a zis ea în gând.

— Da, domnule Kane.

A plecat fără să mai scoată vreo vorbă închizând ușa în

urma ei. Alan Lloyd și-a înălțat privirile.

— Banca Kane și Cabot nu are nevoie de un alt președinte în momentul de față, Alan. Și tatăl meu ar fi procedat exact cum ai procedat tu, în împrejurări similare.

— Nu este atât de ușor, a spus Alan.

— Ba da, a răspuns William. Putem să reluăm această discuție când voi avea douăzeci și unu de ani, dar nu mai înainte. Până atunci îți voi fi recunoscător dacă vei conduce banca cu același tact și diplomație. Vreau ca din tot ce s-a întâmplat să nu se discute nimic în afara acestui birou. Vei distruge orice informație pe care o ai referitoare la Henry Osborne și consider problema închisă.

William a rupt scrisoarea de demisie și a aruncat bucățile în foc. Și-a lăsat brațul pe umerii lui Alan.

— Alan, acum nu mai am pe nimeni, doar pe tine. Pentru numele lui Dumnezeu, nu mă părăsi.

*

* *

Funeraliile au avut loc două zile mai târziu la biserica Old North de pe Beacon Hill. N-au fost invitați decât cei din familie și prietenii apropiați. Singura absență notabilă a fost cea a lui Henry Osborne. După ce bocitoarele au plecat, cei prezenți au transmis condoleanțe lui William. Bunicile stăteau cu un pas în urma lui, ca două santinele, privind și apreciind calmul și demnitatea cu care se comporta William. După ce a plecat toată lumea, William l-a condus pe Alan Lloyd până la mașină.

Președintele a fost încântat de cererea pe care i-a adresat-o William.

— Alan, după cum știi, mama întotdeauna a vrut să construiască aripa pentru copii la spitalul cel nou în memoria tatălui meu. Aș vrea ca dorințele ei să fie împlinite.

11

Wladek a rămas la Consulatul Polonez din Constantinopol optsprezece luni lucrând zi și noapte pentru Pawel Zaleski căruia i-a devenit un ajutor indispensabil și prieten. Nimic nu era greu pentru el, iar Zaleski curând a început să se întrebe cum s-a descurcat singur până la sosirea lui Wladek. O dată pe săptămână se ducea la Ambasada Britanică să mănânce la bucătărie cu doamna Henderson, bucătăreasa scoțiană și, o dată, chiar a luat masa cu Maiestatea sa, consulul în persoană.

La acea vreme modul de viață islamic începuse să se dezagrege, iar Imperiul Otoman să se clatine. Numele lui Mustafa Kemal era pe buzele tuturor. Schimbarea iminentă care plutea în aer îi crea lui Wladek o stare de neliniște. Minte i se întorcea fără încetare spre baron și toți ceilalți de la castel pe care-i iubise. În Rusia lupta pentru a supraviețui de la o zi la alta îl făcuse să și-i scoată din gând, dar în Turcia îi apăreau în fața ochilor minții într-o lungă și tăcută procesiune. Uneori îi vedea plini de viață și fericiți, Leon înota în râu, Florentyna juca foarfecă în dormitorul lui, iar chipul baronului se profila mândru și impunător în lumina crepusculară a amurgului. Întotdeauna însă fețele mult iubite pe care și le reamintea atât de clar începeau să tremure și oricât se străduia Wladek să le țină cu strășnicie, căpătau o înfățișare oribilă, așa cum îi văzuse ultima oară: Florentyna sângerând în agonie, Leon mort, zăcând deasupra lui, iar baronul, aproape orb și o epavă.

Wladek și-a dat seama că, până nu va reuși să facă ceva demn de laudă în viață, nu se va putea întoarce pe pământul populat cu atâtea stafii. Cu acest singur gând în minte a hotărât să plece în America, așa cum făcuse cu mult înainte concetățeanul său, Tadeusz Kosciuszko, despre care baronul îi povestise atâtea istorii emoționante. Când vorbea despre Statele Unite ale Americii, Pawel Zaleski le numea „Lumea Nouă”. Chiar și numai acest nume îi inspira lui Wladek speranța în viitor și în șansa de a se reîntoarce în triumf în Polonia. Pawel Zaleski a fost cel care i-a făcut rost de bani ca să-și cumpere un bilet de emigrant pentru Statele Unite. Nu le-a fost ușor să intre în posesia lui pentru că se făceau rezervări de locuri cu un an înainte. Lui Wladek i se părea că întreaga Europă de est încearcă să fugă și să înceapă o altă

viață în Lumea Nouă.

În primăvara anului 1921, Wladek Koskiewicz a părăsit, în cele din urmă, Constantinopolul și s-a îmbarcat pe *The Black Arrow* cu destinația Ellis Island, New York. Avea o valiză cu toate lucrurile sale și un set de documente eliberate de Pawel Zaleski.

Consulul polonez l-a însoțit până la debarcader și l-a îmbrățișat cu căldură.

— Mergi cu Dumnezeu, copilul meu, i-a spus la despărțire.

Răspunsul tradițional polonez i-a venit în chip firesc pe buze lui Wladek, țâșnind din îndepărtata lui copilărie:

— Rămâneți cu Dumnezeu.

Când a ajuns în vârful pasarelei, Wladek și-a reamintit călătoria lui de coșmar de la Odesa la Constantinopol. De data asta nu se zărea nicăieri nici măcar o grămăjoară de cărbune, ci numai oameni, oameni pretutindeni: polonezi, lituanieni, estonieni, ucraineni și alte nații necunoscute lui Wladek. Și-a luat puținul său avut și a așteptat la coadă, prima din multele și îndelungatele așteptări cu care mai târziu va asocia intrarea sa în Statele Unite ale Americii.

Documentele lui au fost cercetate cu minuțiozitate de un ofițer pe punte, care părea a-l suspecta pe Wladek că vrea să scape de serviciul militar în Turcia, dar actele eliberate de Pawel Zaleski erau fără cusur; Wladek l-a binecuvântat în gând pe compatriotul său atunci când a văzut că alții erau respinși.

Au urmat apoi vaccinarea și un control medical foarte amănunțit pe care Wladek nu l-ar fi trecut dacă n-ar fi fost cele optsprezece luni și șansa de a-și restabili sănătatea în Constantinopol. În cele din urmă, după ce a terminat toate verificările, lui Wladek i s-a permis să coboare sub puntea vaporului, la clasa a patra. Aici erau compartimente separate pentru bărbați, femei și căsătoriți. Wladek și-a croit drum rapid spre zona rezervată bărbaților și a dat peste grupul de polonezi care ocupa un mare număr de paturi de fier, suprapuse două câte două și așezate pe patru rânduri. Fiecare pat avea o saltea subțire de paie, o pătură și nici o pernă. Lipsa pernei nu-l deranja pe Wladek, care, de când venise din Rusia, nu putuse niciodată să-și pună capul pe o pernă.

Wladek și-a ales un pat sub al unui băiat cam de aceeași vârstă cu el și s-a prezentat:

— Mă cheamă Wladek Koskiewicz.

— Pe mine Jerzy Nowak, sunt din Varșovia și am de gând să fac avere în America, a spus băiatul în poloneză și i-a întins mâna.

Wladek și Jerzy și-au petrecut timpul până la plecarea vaporului povestindu-și unul celuilalt viața, amândoi fiind încântați că au pe cineva cu care să-și împartă singurătatea, nici unul din ei nevoind să-și recunoască totala ignoranță în privința Americii. Jerzy își pierduse amândoi părinții în război, în rest, i se întâmplaseră puține lucruri demne de atenție. A fost însă vrăjit de poveștile lui Wladek: fiu de baron, crescut în coliba unui vânător, închis de nemți și de ruși, a evadat din Siberia, ca apoi să scape de călăul turc datorită brățării masive de argint de la care Jerzy nu putea să-și mai ia ochii. Wladek trecuse în cei cincisprezece ani ai săi prin mai multe decât Jerzy credea că i se vor întâmpla lui într-o viață. Wladek a vorbit toată noaptea despre trecutul său, iar Jerzy l-a ascultat cu atenție, nici unul din ei nu avea chef să doarmă, nici unul din ei nu voia să recunoască neliniștea ce-l stăpânea când se gândea la viitor.

În dimineața următoare vaporul *The Black Arrow* a plecat din port. Wladek și Jerzy au stat cu coatele pe parapet și au urmărit cum creșteau întinderile albastre ale Bosforului, în vreme ce Constantinopolul rămânea din ce în ce mai în urmă. După calmul Mării Marmara, valurile agitate ale Mării Egee le-au produs rău de mare și lor, și celorlalți pasageri. Cele două lavabouri de la clasa a patra, fiecare cu câte zece chiuvete, șase toalete și apă rece, sărată, la robinete, în curând au ajuns o adevărată băltoacă. După câteva zile mirosul ce a pus stăpânire pe această parte a vaporului le crea o stare permanentă de vomă.

Mâncarea se servea într-o sală mare, murdară, cu mese lungi. Wladek mâncase și mai prost în viața lui, dar nu și după ce fugise din Rusia, așa că era bucuros de proviziile pe care le luase cu el: cărnați, nuci și puțin brandy. Le-a împărțit cu Jerzy, stând ghemuiți într-un colț al patului. Cei doi se înțelegeau de minune: mâncau împreună, explorau nava împreună și noaptea dormeau unul în patul de sus, celălalt în patul de jos.

În cea de a treia zi de călătorie, Jerzy a adus la prânz o fată poloneză la masa lor. I-a spus în treacăt lui Wladek că se numea Zaphia. A fost pentru prima oară în viața sa când Wladek s-a uitat de două ori la o femeie, dar acum, pur și simplu nu-și mai putea dezlipi privirile de pe Zaphia. Ochii blânzi, cenușii, părul blond, lung, care-i cădea pe umeri și vocea catifelată îi aprindeau în

minte amintirile despre Florentyna. Wladek și-a dat seama că ar fi vrut să o mângâie. Din când în când fata îi arunca câte un zâmbet lui Wladek, care era teribil de conștient de cât de bine arăta Jerzy în comparație cu el. Când Jerzy a condus-o înapoi în zona rezervată femeilor, i-a însoțit și Wladek. După ce s-au despărțit de ea, Jerzy s-a întors spre el ușor iritat:

— Nu-ți poți găsi o fată a ta? Aceasta este a mea.

Wladek nu era pregătit să recunoască faptul că habar nu avea cum să-și găsească o fată a lui.

— O să fie timp destul pentru fete, când o să ajungem în America, a spus el disprețuitor.

— Dar de ce să așteptăm până atunci? Intenționez să am câte o să pot pe vaporul ăsta.

— Cum ai să faci? l-a întrebat Wladek, foarte curios să afle, dar fără a-și recunoaște propria ignoranță.

— Mai avem de stat încă douăsprezece zile pe hâbul ăsta nenorocit și o să am douăsprezece femei, s-a lăudat Jerzy.

— Ce poți face cu douăsprezece femei? l-a întrebat Wladek.

— Să mă culc cu ele, ce altceva?

Wladek păru uluit.

— Doamne Dumnezeule! a exclamat Jerzy. Să nu-mi spui că bărbatul care a supraviețuit ocupației nemțești și a fugit de la ruși, care a omorât un om la vârsta de doisprezece ani și a scăpat ca prin urechile acului fără a-și avea mâna retezată de o gloată de turci barbari, nu s-a culcat în viața lui cu o femeie!

A râs și din paturile din preajmă li s-a spus în diverse limbi și la unison „să tacă”.

— Ei bine, a continuat Jerzy în șoaptă, a sosit timpul ca să-ți lărgesc educația, pentru că, în sfârșit, pot să te învăț și eu ceva. Și-a lungit gâtul zgâindu-se la Wladek, deși nu-l putea vedea pe întuneric. Zaphia este o fată înțelegătoare. Cred că ar putea fi convinsă să se ocupe puțin de educația ta. Am să aranjez eu.

Wladek n-a răspuns.

Nu s-a discutat nimic în legătură cu acest subiect, dar în ziua următoare Zaphia a început să-i dea atenție lui Wladek. La masă s-a așezat lângă el și au vorbit îndelung despre experiențele și speranțele lor. Ea era orfană, din Poznan și mergea la verii ei în Chicago. Wladek i-a spus Zaphiei că el se va opri la New York și probabil va locui cu Jerzy.

— Sper ca New York-ul să fie aproape de Chicago, a spus

Zaphia.

— Atunci ai să poți să vii să mă vezi când am să ajung primar, a spus Jerzy expansiv.

Ea a pufnit pe nas cu dispreț.

— Tu ești prea polonez, Jerzy. Nici măcar nu știi să vorbești așa de frumos englezește ca Wladek.

— Am să învăț, a spus Jerzy plin de încredere. Și am să-mi încep prin a-mi face numele american. De azi înainte o să fiu George Novak. Atunci n-o să mai am nici o problemă. Toți din Statele Unite vor crede că sunt american. Dar tu, Wladek Koskiewicz? N-o să izbutești mare lucru cu numele pe care-l ai, nu crezi?

Wladek l-a privit pe nou botezatul George, fiind iarăși cuprins în sinea lui de un sentiment de ostilitate față de propriul său nume. Neputând să adopte titlul care simțea că i se cuvine ca moștenitor de drept al baronului, a urât numele de Koskiewicz ce-i va aminti întotdeauna de statutul său de copil nelegitim.

— O să mă descurc eu, a spus el. Și chiar o să te ajut și pe tine la engleză, dacă vrei.

— Și eu am să te ajut să-ți găsești o fată.

Zaphia a chicotit.

— Nu e cazul să te deranjezi. A găsit una.

Jerzy, sau George, așa cum insistă el acum să i se spună, dispărea în fiecare noapte, după cină, cu câte o fată într-una din bărcile de salvare ce se aflau sub o prelată. Wladek murea de curiozitate să știe ce făcea el acolo. Deși unele din doamnele alese de George nu erau chiar murdare, așa cum arătau mai toate la clasa a patra, dar nici foarte atractive n-ar fi fost chiar dacă ar fi strălucit de curățenie.

Într-o seară, după cină, când George dispăruse din nou, iar Wladek și Zaphia stăteau pe punte, ea l-a îmbrățișat și l-a rugat s-o sărute. Wladek și-a apăsat cu stângăcie gura de a ei până ce dinții li s-au atins; el se simțea foarte încurcat și nu știa ce ar fi trebuit să facă în continuare. Spre surprinderea și stânjeneala lui, limba ei i s-a strecurat printre buze. După câteva clipe de neliniște, Wladek a găsit gura ei teribil de apetisantă și, alarmat, a simțit cum i se întărește penisul. A încercat să se îndepărteze de ea rușinat, dar pe Zaphia nu părea s-o deranjeze câtuși de puțin. Dimpotrivă, ea a început să-și frece ușor și ritmic trupul de al lui, apoi i-a luat mâinile și le-a așezat pe fundul ei. Penisul lui în

erecție fremăta lipit de trupul ei și Wladek se simțea cotropit de o plăcere aproape insuportabilă. Ea și-a desprins gura dintr-a lui și i-a șoptit la ureche:

— Vrei să-mi scot hainele, Wladek?

El n-a fost în stare să-i răspundă. Zaphia s-a dezlipit de el râzând.

— Ei bine, poate mâine, a spus ea ridicându-se de pe punte și părăsindu-l.

El a plecat poticnit și năuc spre patul lui, dar hotărât ca în ziua următoare să termine treaba pe care o începuse cu Zaphia. Nici nu se așezase bine în pat, chibzuind cum își va duce gândul la îndeplinire, când s-a trezit cu o mână zdravănă care l-a înșfăcat de păr și l-a tras pe dușumea. Într-o clipă excitația sexuală a dispărut. Doi bărbați pe care nu-i mai văzuse niciodată până atunci au tăbărit asupra lui. L-au tras până într-un colț al navei și au început să-l dea cu capul de pereți. O mână ca o lopată i-a astupat gura și un cuțit i-a atins gâtul.

— Să nu suflă, a spus în șoaptă bărbatul care ținea cuțitul. Tot ce vrem este brățara de argint pe care o ai la mână.

Gândul brusc că putea să-i fie furată comoara l-a înspăimântat pe Wladek aproape tot atât de mult ca pe vremuri perspectiva de a-și pierde brațul. N-a mai apucat să se adune spre a lua o hotărâre că unul din bărbați i-a și smuls brățara de la mână. El nu putea să le vadă fețele în întuneric și deja se temea că a pierdut brățara pentru totdeauna, când cineva s-a aruncat în spatele bărbatului care ținea cuțitul. Aceasta i-a dat posibilitatea lui Wladek să-l îmbrâncească pe cel care-l țintuia la podea. Emigranții adormiți din preajmă au început să se trezească și să privească cu interes la ce se întâmpla. Cei doi bărbați au fugit cât au putut de repede, nu înainte ca George să reușească să înfigă cuțitul în șoldul unuia dintre ei.

— Să te ia dracu, a strigat Wladek în urma lui.

— Se pare că am picat la țanc, a spus George. Nu cred că se vor grăbi să se întoarcă. A rămas cu ochii pironiți pe brățara de argint care zăcea în rumegușul de pe jos. Este magnifică, a spus el aproape solemn. Întotdeauna se vor găsi destui care să vrea să-ți fure o asemenea comoară.

Wladek și-a ridicat brățara de pe jos și și-a pus-o iar pe mână.

— Aproape că rămăsesseși fără ea pentru totdeauna, a spus

George. Norocul tău a fost că m-am întors mai devreme în seara asta.

— De ce te-ai întors mai devreme?

— Vorbele despre mine zboară înaintea mea, s-a lăudat George. De fapt, am găsit în barca mea un alt idiot care deja își dăduse pantalonii jos. Totuși, am scăpat repede de el. I-am spus că săptămâna trecută am vrut să mă culc cu fata cu care era el, dar n-am fost sigur dacă n-are sifilis. În viața mea n-am văzut pe cineva care să se îmbrace cu o asemenea viteză.

— Ce faci cu ele în barcă? I-a întrebat Wladek.

— Le reglez, prostule, ce altceva crezi?

Și cu asta George s-a trântit în pat și-a adormit.

Wladek a rămas cu ochii pironiți în tavan și, în timp ce-și pipăia brățara de argint, se gândea la ce i-a spus George, întrebându-se cum va fi când și el o s-o „reguleze” pe Zaphia.

Ziua următoare a fost furtună și toți pasagerii au rămas sub punți. Duhoarea, intensificată și de sistemul de încălzire a vaporului, părea să-i pătrundă lui Wladek până în măduva oaselor.

— Dar partea cea mai proastă, a spus George, este că n-am să mai pot să-mi fac norma acum.

Când furtuna s-a potolit, aproape toți pasagerii au năvălit pe punte. Wladek și George și-au croit cu greu drum prin mulțime, bucuroși de aerul proaspăt. Multe fete îi zâmbeau lui George, dar lui Wladek i s-a părut că pe el nici nu-l băgau în seamă. Dacă ar fi avut haina de cincizeci de ruble, cu siguranță că nu ar fi trecut neobservat. O fată cu părul negru și cu obrajii îmbujorați de vânt a trecut pe lângă George și i-a zâmbit. El s-a întors spre Wladek.

— În noaptea asta o s-o am.

Wladek a rămas cu ochii pironiți asupra fetei studiindu-i felul în care se uita la George.

— Diseară, i-a spus George când a fost suficient de aproape de ea, ca să-l audă.

Fata s-a prefăcut că nu-l bagă în seamă și s-a îndepărtat un pic prea repede.

— Privește înapoi, Wladek și vezi dacă se uită după mine.

Wladek și-a întors capul.

— Da, se uită, a spus el surprins.

— Diseară este a mea, a spus George. Tu te-ai culcat cu Zaphia?

— Nu, a răspuns Wladek. Diseară.

— Cam este timpul, nu crezi? N-ai să mai vezi fata odată ce ai ajuns la New York.

În seara aceea George, bineînțeles, a venit la cină cu fata cu părul negru. Fără să spună nici un cuvânt, Wladek și Zaphia au plecat ținându-se de mijloc și au urcat pe punte. Au străbătut-o în lung și în lat de mai multe ori. Wladek privea din profil chipul tânăr și drăguț al Zaphiei. Va fi acum sau niciodată, a hotărât el. A condus-o într-un colț întunecat și a început s-o sărute, așa cum îl sărutase ea, cu gura întredeschisă. Ea s-a tras puțin spre spate până și-a rezemat umerii de copastie și Wladek s-a mișcat odată cu ea. Zaphia i-a luat mâinile și i le-a așezat pe sâni. El i-a atins sâniii curios, surprins de moliciunea lor. Ea și-a desfăcut câțiva nasturi de la bluză și i-a dus mâna înăuntru. Prima senzație, când a atins trupul gol a fost de vis.

— Dumnezeule, ce mână rece ai, a spus Zaphia.

Wladek s-a lipit de ea, gura îi era uscată și respirația grea. Ea și-a desfăcut puțin picioarele, iar Wladek s-a înghesuit și mai mult fiind încurcat doar de fustele ei cu poale bogate. Timp de câteva minute ea s-a mișcat odată cu el, ca apoi să-l dea la o parte.

— Nu aici pe punte, a spus ea. Să căutăm o barcă.

Primele trei în care s-au uitat erau toate ocupate, dar, în cele din urmă, au găsit una goală și s-au strecurat sub prelată. În spațiul îngust și întunecat, Zaphia și-a aranjat fustele ca să nu-i mai încurce și l-a tras ușor peste ea. I-a trebuit foarte puțin ca să-l aducă pe Wladek la starea de excitație anterioară, când între trupurile lor mai rămăseseră niște fâșii de pânză. El și-a introdus penisul în lăcașul catifelat și jilav dintre picioarele ei și era pe punctul de a atinge orgasmul când ea din nou și-a desprins gura dintr-a lui.

— Dă-ți jos pantalonii, a șoptit ea.

El s-a simțit ca un idiot, dar i-a dezbrăcat în grabă, penisul și-a croit iarăși drum în lăcașul abia aflat și orgasmul s-a produs imediat, după care a simțit lichidul vâscos cum se prelinge pe partea interioară a coapselor ei. El zăcea năuc, uluit, de aspectul brusc și neașteptat al actului sexual. Apoi, dintr-o dată, și-a dat seama că scândurile bărcii îi lăsaseră urme adânci pe genunchi și pe coate.

— A fost pentru prima oară când ai făcut dragoste cu o

fată? l-a întrebat Zaphia, dorind ca el să-și miște trupul și să-i facă și ei loc.

— Nu, bineînțeles că nu, a spus Wladek.

— Mă iubești, Wladek?

— Da, te iubesc, a răspuns el. Și imediat ce-mi găsesc o slujbă în New York am să vin să te caut în Chicago.

— Mi-ar face plăcere, Wladek, a spus ea în timp ce-și încheia nasturii. Și eu te iubesc.

— Ai făcut dragoste cu ea? a fost prima întrebare pe care George i-a pus-o lui Wladek imediat ce s-a întors.

— Da.

— A fost bine?

— Da, a răspuns Wladek nesigur și apoi a adormit.

Dimineața au fost treziți de zarva pasagerilor emoționați și fericiți că aceasta era ultima zi la bordul vaporului *The Black Arrow*. Unii dintre ei se duseseră pe punte încă înainte de răsăritul soarelui sperând să zărească la orizont primul petec de pământ. Wladek și-a împachetat cele câteva lucruri în valiza nouă, s-a îmbrăcat în unicul costum pe care-l avea, și-a pus pălăria pe cap. Apoi a urcat și el pe punte lângă George și Zaphia. Toți trei scrutau ceața ce plutea deasupra oceanului așteptând în tăcere să le apară în fața ochilor țara mult visată.

— Iat-o, a strigat un pasager de pe puntea de deasupra lor și uralele au cuprins tot vaporul la vederea fâșiei cenușii de pământ – Long Island – care se apropia din ce în ce mai mult, în dimineața răcoroasă de primăvară.

Remorcherele și-au făcut apariția și au ghidat imediat nava *The Black Arrow* în portul New York, în Brooklyn și State Island. Uriașa Statuie a Libertății privea cu gravitate în timp ce ei se uitau cu teamă și venerație la conturul tentacular al Manhattan-ului, o adevărată puzderie de brațe lungi, imense, proiectate pe cerul plumburiu. În cele din urmă au amarat lângă clădirile de cărămidă roșie, cu turnuri și fleșe de pe Ellis Island. Pasagerii care au avut cabine personale au părăsit primii vaporul. Până în acea zi Wladek nici nu-i observase. Pesemne că ei avuseseră puntea lor separată și propria lor sală de mese. Hamalii le duceau bagajele și fețe zâmbitoare îi așteptau pe chei. Wladek știa că lui nu-i era rezervată o asemenea primire.

După ce au fost debarcați cei câțiva privilegiați, căpitanul a anunțat prin megafon că restul pasagerilor nu va părăsi vaporul

timp de mai multe ore. Un murmur de nemulțumire s-a ridicat din pieptul tuturor, iar Zaphia s-a ghemuit pe punte și a izbucnit în lacrimi. Wladek a încercat s-o consoleze. În cele din urmă, un ospătar a trecut pe la toți și le-a dat câte o cană de cafea, iar un alt funcționar le-a pus la gât câte un număr. Al lui Wladek era B. 127; aceasta îi amintea de vremea în care el nu fusese altceva decât un număr. Dumnezeu, în ce se băgase singur? Să fie, oare, America aidoma lagărelor rusești?

Pe la mijlocul după-amiezii, fără să li se fi dat hrană sau alte informații au fost trecuți cu bacuri, care se mișcau încet, de pe docuri, pe Ellis Island. Aici bărbații au fost separați de femei și trimiși în clădiri diferite. Wladek a sărutat-o pe Zaphia și n-a lăsat-o să plece, ceea ce a ținut șirul pe loc. Un funcționar ce se afla prin apropiere i-a despărțit.

— E-n ordine, hai să ne mișcăm, a spus el. Țineți-o tot așa și în scurtă vreme o să vă cununăm.

Wladek a fost împins de cei care veneau din spate și a trebuit să înainteze alături de George, iar pe Zaphia n-a mai zărit-o. Au petrecut noaptea într-un hangar vechi și plin de igrasie, fără să poată dormi pentru că translatorii se mișcau printre șirurile de paturi oferind ajutor rapid și cu amabilitate emigranților speriați.

Dimineața au fost trimiși la control medical. Primul obstacol a fost cel mai greu: lui Wladek i s-a spus să urce niște scări. Doctorul în uniformă albastră l-a pus să le urce de două ori, urmărindu-i ținuta cu atenție. Wladek a încercat din răspuțeri să mascheze șchiopătatul și, în cele din urmă, doctorul a fost mulțumit. I-a cerut apoi să-și scoată pălăria și cămașa pentru ca fața, ochii părul, mâinile și gâtul să-i poată fi examinat cu atenție. Bărbatul ce venea imediat după Wladek avea buza de iepure; doctorul l-a oprit imediat, i-a făcut pe umăr o cruce cu creta și l-a trimis în celălalt capăt al hangarului. După ce examenul medical s-a terminat, Wladek s-a așezat cu George la o altă coadă lungă, în fața unei camere, unde fiecare persoană părea să stea cam cinci minute. După trei ore, când i-a venit rândul lui George și a intrat înăuntru, Wladek a început să se întrebe cam la ce va trebui să răspundă.

Când George a ieșit afară, i-a zâmbit larg lui Wladek și i-a spus:

— Este ușor, ai să scapi repede.

Wladek a simțit cum i se umezesc palmele de transpirație

când a trecut pragul.

Un funcționar l-a condus într-o cameră mică cu pereți goi. La o masă stăteau doi examinatori care scriau de zor pe niște hârtii ce păreau a fi documente oficiale.

— Știți englezește? a întrebat primul.

— Da, domnule, destul de bine, a răspuns Wladek zicându-și în gând că ar fi trebuit să vorbească mai mult în engleză pe vapor.

— Cum te cheamă?

— Wladek Koskiewicz, domnule.

Bărbatul i-a dat o carte mare, neagră.

— Știi ce este aceasta?

— Da, domnule, Biblia.

— Crezi în Dumnezeu?

— Da, domnule, cred.

— Pune mâna pe Biblie și jură că ai să răspunzi drept la întrebările noastre.

Wladek a luat Biblia în mâna stângă, a pus mâna dreaptă deasupra și a spus:

— Jur că am să spun adevărul.

— Ce naționalitate ai?

— Poloneză.

— Cine ți-a plătit drumul până aici?

— Eu l-am plătit din banii pe care i-am câștigat la Consulatul Polonez din Constantinopol.

Unul din funcționari a cercetat documentele lui Wladek, a dat din cap și apoi l-a întrebat:

— Ai pe cineva la care să te duci?

— Da, domnule. Voi sta la domnul Peter Novak. Este unchiul prietenului meu. Locuiește în New York.

— Bun. Ai unde să lucrezi?

— Da, domnule. Am să muncesc în brutăria domnului Novak.

— Ai fost vreodată arestat?

Rusia a apărut brusc în mintea lui Wladek. Nu conta. Turcia - n-avea de gând s-o amintească.

— Nu, domnule, niciodată.

— Ești anarhist?

— Nu domnule. Îi urăsc pe comuniști, ei mi-au ucis sora.

— Te vei supune legilor Statelor Unite ale Americii?

- Da, domnule.
- Ai ceva bani?
- Da, domnule.
- Putem să-i vedem?
- Da, domnule.

Wladek a pus pe masă mai multe bancnote făcute sul și câteva monezi.

— Mulțumesc, a spus examinatorul. Poți să-ți pui banii înapoi în buzunar.

Cel de al doilea examinator și-a ridicat privirile spre el.

- Cât fac douăzeci și unu și cu douăzeci și patru?
- Patruzeci și cinci, a spus Wladek fără nici o ezitare.
- Câte picioare are o vacă?

Wladek nu-și putea crede urechilor.

— Patru, domnule, a spus el întrebându-se dacă nu era vreo șmecherie la mijloc.

— Și un cal?

— Patru, domnule, a răspuns Wladek încă uimit.

— Dacă te-ai afla pe mare într-o barcă mică, care ar trebui ușurată, ce-ai arunca peste bord, pâinea sau banii?

— Banii, domnule, a spus Wladek.

— Bun. Examinatorul a luat un cartonaș pe care era scris „Admis” și i l-a dat lui Wladek. După ce ți-ai schimbat banii, arăți acest tichet ofițerului de la imigrări. Spune-i numele în întregime și el îți va da o carte de identitate. Atunci vei primi un permis de intrare. Dacă timp de cinci ani nu comiți nici o crimă și la sfârșitul acestei perioade treci un examen simplu de scris și citit în engleză, ți se va permite să ceri cetățenie deplină în Statele Unite ale Americii. Noroc, Wladek.

— Vă mulțumesc, domnule.

La biroul unde se schimbau banii Wladek a dat economiile sale din timpul celor optsprezece luni din Turcia și cele cincizeci și trei de ruble. I s-au restituit patruzeci și șapte de dolari și douăzeci de cenți pentru banii turcești, dar i s-a spus că rublele nu aveau nici o valoare. Wladek n-a putut să nu se gândească la doctorul Dubien și la cei cincisprezece ani de economii făcute cu greu.

Ultima oprire a fost la ofițerul de imigrări care stătea la bariera de la ieșire, la o masă, exact sub portretul președintelui Harding. Wladek și George s-au îndreptat spre el.

— Numele întreg, vă rog, i s-a adresat ofițerul lui George.

— George Novak, a răspuns Jerzy sigur pe el.

Ofițerul i-a scris numele pe un cartonaș.

— Și adresa? a întrebat el.

— 286 Broome Street, New York.

Ofițerul i-a dat lui George cartonașul. Acesta era certificatul de imigrant, 21871 – George Novak.

— Fii binevenit în Statele Unite, George. Și eu sunt polonez. O să-ți placă aici. Felicitări și noroc.

George a zâmbit, a strâns mâna ofițerului și a rămas în picioare lângă perete ca să-l aștepte pe Wladek.

Ofițerul s-a uitat lung la Wladek care era îmbrăcat în haina lungă din blană de urs. Wladek i-a dat hârtia pe care era scris „Admis”.

— Numele întreg? a întrebat ofițerul.

Wladek a șovăit.

— Cum te cheamă? a repetat ofițerul puțin mai tare, ușor neliniștit, întrebându-se dacă nu cumva nu putea vorbi în engleză.

Lui Wladek nu-i ieșeau vorbele din gură. Cât de mult ura numele acela de țăran!

— Pentru ultima oară te întreb, cum te cheamă?

George rămăsese cu ochii holbați la Wladek. La fel și ceilalți care stăteau la coadă la ofițerul de imigrări. Wladek tot n-a vorbit. Brusca, ofițerul i-a înhățat mâna, s-a uitat de aproape la brățara de argint, a scris ceva pe cartonaș și i l-a înmănat lui Wladek.

— 21872-Baron Abel Rosnovski. Fii binevenit în Statele Unite. Felicitări și noroc, Abel.

12

William s-a întors pentru ultimul an la St. Paul în septembrie 1923 și a fost ales președintele promoției care absolvea, exact la treizeci și trei de ani după ce tatăl său deținuse același titlu. William n-a câștigat alegerea în mod obișnuit, ca fiind cel mai bun atlet sau cel mai popular băiat din școală. Matthew Lester, prietenul său cel mai bun, cu siguranță ar fi câștigat concursul bazat pe aceste criterii. William, pur și simplu, a fost ales pentru că era cel mai impunător băiat din școală și din acest motiv Matthew Lester nu l-a putut concura. Colegiul St. Paul l-a desemnat pe William drept candidatul lor pentru bursa de matematică Hamilton Memorial de la Harvard și în timpul trimestrului de toamnă William a muncit vârtos având doar acest țel în minte.

Când William s-a întors la Beacon Hill pentru vacanța de Crăciun spera să aibă o perioadă în care să poată studia fără întreruperi *Principia Mathematica*¹⁰. Dar n-a fost să fie chiar așa, pentru că îl așteptau foarte multe invitații la petreceri și baluri. Pentru cea mai mare parte din ele a reușit să găsească câte o scuză politicoasă, dar de una n-a fost chip să scape. Bunicile aranjaseră un bal care să aibă loc la Casa Roșie din Louisburg Square. William s-a întrebat la ce vârstă se va putea apăra de invazia celor două bunici, dar a decis că timpul încă nu sosise. El avea foarte puțini prieteni apropiați în Boston, dar asta nu le-a împiedicat pe bunici ca să alcătuiască o listă lungă de musafiri.

Ca să marcheze evenimentul, i-au cumpărat lui William primul său smoching cu croială ultramodernă; el a primit cadoul cu o indiferență prefăcută, dar mai târziu s-a plimbat în sus și în jos prin dormitor mândru de sine, oprindu-se deseori ca să se admire în oglindă. Ziua următoare a făcut o comandă telefonică cu New York-ul și l-a rugat pe prietenul său Matthew Lester, să i se alăture la balul pe care nu avea cum să-l evite. Sora lui Matthew a vrut să vină și ea, dar mama ei a considerat că n-ar fi potrivit.

William l-a așteptat la gară.

— Ascultă, William, a spus Matthew în timp ce șoferul îi

---

10 Principala lucrare filosofică a lui Bertrand Russell.

ducea spre Beacon Hill, nu crezi că ar fi timpul să te culci cu o femeie? Pesemne că fetele din Boston nu au deloc gust.

— De ce, tu te-ai culcat cu vreuna, Matthew?

— Bineînțeles, iarna trecută în New York.

— Ce făceam eu pe atunci?

— Pesemne că aduceai unele îmbunătățiri lui Bertrand Russell.

— Nu mi-ai vorbit niciodată despre asta.

— Nu prea era cine știe ce de spus. În orice caz, tu păreai mult mai interesat de banca tatălui meu decât de viața mea amoroasă. Totul s-a întâmplat la o petrecere dată de tatăl meu pentru personal cu ocazia zilei de naștere a lui Washington. De fapt, ca să punem incidentul în propria sa perspectivă, am fost sedus de una din secretarele directorului, o doamnă planturoasă cu numele de Cynthia, cu sâni și mai mari, care se bălăbăneau când...

— Ți-a plăcut?

— Da, dar nu cred că și Cynthiai. Ea era mult prea beată ca să-și dea seama că eu mă aflam pe acolo. În orice caz, trebuie să faci și tu începutul, iar ea este dornică să dea o mână de ajutor, mai ales dacă este vorba de fiul șefului.

Imaginea secretarei trecută de prima tinerețe a lui Alan Lloyd i-a răsărit lui William în minte.

— Nu cred că șansele mele de a fi inițiat de secretara președintelui băncii sunt foarte promițătoare, a reflectat el.

— Ai să fii surprins, a spus Matthew cunoscător, dar femeile care merg cu picioarele foarte strânse, de obicei, sunt cele care așteaptă cel mai abitir să le desfacă. Acum eu accept majoritatea invitațiilor, oficiale sau neoficiale. În asemenea ocazii îmbrăcămintea nu contează cine știe ce.

Șoferul a dus mașina în garaj și cei doi tineri au urcat în fugă scările casei lui William.

— Ai făcut unele schimbări de când am fost eu ultima oară aici, a spus Matthew admirând mobila modernă, din trestie împletită și tapetul nou, decorat cu petale. Singur fotoliul din piele, de culoare vișinie, a rămas pe locul lui obișnuit.

— Casa trebuia să capete cât de cât culoare, i-a explicat William. Era ca din Epoca de Piatră. În afară de asta, nu voiam să-mi mai reamintească de... Ei bine, nu avem vreme acum să discutăm despre decorațiuni interioare.

— Când vine lumea la petrecere?

— La bal, Matthew, bunicile insistă ca acest eveniment să fie numit bal.

— Nu este decât un singur lucru care poate fi descris drept bal¹¹ în aceste ocazii.

— Matthew, dacă te-ai culcat cu o secretară de director nu înseamnă că te poți considera autoritate națională în materie de sex.

— O, atâta gelozie și de la cel mai bun prieten! a oftat în glumă Matthew.

William a râs și s-a uitat la ceas.

— Primii musafiri vor veni peste câteva ore. Ai timp să faci duș și să te schimbi. N-ai uitat să-ți aduci smoching-ul?

— Nu, dar dacă nu l-am adus, pot să-mi pun pijamaua. De obicei uit fie smoching-ul, fie pijamaua, dar niciodată pe amândouă. De fapt, s-ar putea declanșa un adevărat scandal dacă aș veni la bal în pijama.

— Nu cred că bunicile ar gusta gluma, a spus William.

Furnizorii au sosit la ora șase, în total au fost douăzeci și trei, iar bunicile au venit la ora șapte, în rochii de dantelă neagră, lungi până în pământ, măturând covorul. Cu câteva minute înainte de ora opt William și Matthew au coborât alăturându-se bunicilor în camera din față.

William era pe punctul să ia o cireășă roșie ce-i făcea cu ochiul de pe un superb tort de înghețată când a auzit în spatele său vocea bunicii Kane:

— Nu atinge tortul, William, nu este pentru tine.

El a făcut o piruetă.

— Atunci pentru cine este? a întrebat-o William sărutând-o pe obraz.

— Nu fi obraznic, William. Chiar dacă te-ai înălțat și ai mai mult de șase picioare, nu înseamnă că nu te mai pot plesni.

— Bunico, pot să ți-l prezint pe cel mai bun prieten al meu, Matthew Lester?

Bunica Kane l-a examinat atent prin pince-nez înainte de a spune:

— Bună ziua, tinere.

---

11 Ball - în engleză înseamnă „bal” dar și „testicul”.

— Doamnă Kane, este o onoare pentru mine să vă fiu prezentat. Cred că l-ați cunoscut pe bunicul meu.

— L-am cunoscut pe bunicul tău? Caleb Longworth Lester! Cândva m-a cerut de soție, sunt mai bine de cincizeci de ani de atunci. L-am refuzat. L-am spus că bea prea mult și asta îl va duce devreme la groapă. Am avut dreptate, așa că nici unul din voi să nu beți; să țineți minte de la mine: alcoolul îți ia mințile.

— Cu prohibiția, este cam greu să avem o asemenea șansă, a spus Matthew inocent.

— Mă tem că asta o să se termine în curând, a spus bunica Kane pufnind pe nas. Președintele Coolidge își uită educația. El n-ar fi ajuns niciodată președinte dacă idiotul de Harding n-ar fi făcut tâmpenia să moară.

William a râs.

— Într-adevăr, bunico, memoria dumitale devine foarte selectivă. N-ai fi rostit o vorbă împotriva lui în timpul grevei polițiștilor.

Doamna Kane n-a răspuns.

Oaspeții au început să-și facă apariția, mulți dintre ei figuri complet necunoscute pentru William, care a fost încântat când l-a văzut pe Alan Lloyd printre primii sosiți.

— Arăți bine, băiatule, a spus el, descoperind că acum trebuia să-și înalțe privirile ca să se uite la William.

— Și tu, Alan. A fost foarte drăguț din partea ta că ai venit.

— Drăguț? Uți că invitația a fost lansată de ambele bunici? Poate că aș fi destul de curajos ca s-o refuz pe una din ele, dar pe amândouă...

— Și tu, Alan? William a râs. Poți să-mi acorzi un minut pentru o vorbă în particular? Și-a condus oaspetele spre un colț mai liniștit. Am intenția să fac unele schimbări în planurile de investiții și să încep să cumpăr acțiuni la banca Lester ori de câte ori ies pe piață. Aș vrea să dețin un procent de cinci la sută din acțiunile lor când voi avea douăzeci și unu de ani.

— Nu este chiar atât de ușor, a spus Alan. Acțiunile Lester nu ies pe piață prea des, pentru că toate sunt în mâini particulare, dar am să văd ce pot face. Ce clocești în capul tău, William?

— Ei bine, adevăratul meu scop este...

— William! Bunica Cabot venea spre ei în viteză. Iată-ne aici conspirând într-un colț cu domnul Lloyd și până acum nu te-am văzut deloc dansând cu nici o tânără. Pentru cine crezi că am

organizat noi balul ăsta?

— Perfect, a spus Alan Lloyd ridicându-se. Doamnă Cabot, luați loc lângă mine și acestui băiat am să-i fac vânt în lume. Noi putem să ne odihnim, să-l privim dansând și să ascultăm muzica.

— Muzica? Asta nu e muzică, Alan! Nu este decât o cacofonie zgomotoasă de sunete, fără nici o urmă de melodie.

— Draga mea bunică, a spus William, aceasta este „Da, noi nu avem o banană”, cântecul cel mai la modă.

— Atunci înseamnă că pentru mine a venit timpul să părăsesc această lume, a spus bunica Cabot crispat.

— Niciodată, a spus Alan Lloyd curtenitor.

William a dansat cu câteva fete pe care le cunoștea vag, dar a trebuit să-i fie reamintite numele și, când l-a văzut pe Matthew stând într-un colț, a fost bucuros de pretext pentru a părăsi ringul de dans. Până n-a ajuns chiar lângă Matthew nu observase fata care stătea lângă el. Când ea și-a înălțat capul și l-a privit pe William în ochi, el a simțit că i se taie picioarele.

— O cunoști pe Abby Blount? l-a întrebat Matthew în treacăt.

— Nu, a spus William abia abținându-se să nu-și îndrepte cravata.

— El este gazda, domnul William Lowell Kane.

Tânăra și-a coborât ochii cu o modestie afectată când el s-a așezat lângă ea. Matthew observase felul în care o privise William pe Abby și s-a ridicat să aducă ceva de băut.

— Cum se poate, eu locuiesc în Boston de o viață și nu ne-am întâlnit niciodată? a spus William.

— Mai demult ne-am întâlnit o dată. În acea ocazie mi-ai făcut vânt în baltă, pe Common; amândoi aveam vreo trei ani pe atunci. Mi-au trebuit paisprezece ani să-mi revin.

— Îmi pare rău, a spus William după o pauză în timpul căreia a căutat în van să găsească o vorbă de duh.

— Ce casă frumoasă ai, William.

A urmat o a doua pauză.

— Mulțumesc, a zis William abia auzit.

Se uita din profil la Abby încercând să nu se observe că o studiază. Era suplă - o atât de suplă! - cu ochii mari, căprui, gene lungi și un profil care l-a vrăjit pe William. Abby avea părul castaniu tuns scurt, într-o coafură care până în acel moment lui William nu-i plăcuse deloc.

— Matthew mi-a spus că anul viitor ai să mergi la Harvard, a încercat ea din nou.

— Da, într-adevăr. Vrei să dansăm?

— Mulțumesc, a spus ea.

Pașii, pe care cu câteva minute mai devreme îi făcuse cu atâta ușurință, acum păreau s-o ia razna. A călcat-o pe picioare și a condus-o, lovind-o mereu de alți dansatori. El s-a scuzat, ea i-a zâmbit. A ținut-o apoi ceva mai strâns și au continuat dansul.

— O cunoști pe tânăra care pare să-l monopolizeze pe William de o oră? a întrebat bunica Cabot suspicioasă.

Bunica Kane și-a ridicat pince-nez-ul și a studiat fata cu care William tocmai ieșea în grădină.

— Abby Blount, a declarat bunica Kane.

— Fiica amiralului Blount? a întrebat bunica Cabot.

— Da.

Bunica Cabot a dat din cap în semn de încuviințare.

William a condus-o pe Abby Blount spre celălalt capăt al grădinii și s-a oprit lângă un castan mare pe care în trecut îl folosisese doar ca să se urce în el.

— Întotdeauna încerci să săruți o fată când o întâlnești prima oară? l-a întrebat Abby.

— Ca să fiu cinstit, a răspuns William, n-am sărutat nici o fată până acum.

Abby a râs.

— Sunt flatată.

Ea i-a oferit întâi obrazul trandafiriu, apoi buzele roșii, făcute pungă, după care a insistat să meargă înapoi în casă. Bunicile au observat, cu o oarecare ușurare, reîntoarcerea lor destul de rapidă.

Mai târziu, în dormitorul lui William, cei doi băieți au comentat seara.

— N-a fost o petrecere rea, a spus Matthew. Aproape că a meritat drumul de la New York până aici în provincie, deși tu mi-ai furat fata.

— Crezi c-o să mă ajute să-mi pierd virginitatea? l-a întrebat William, ignorând acuzația făcută în glumă de Matthew.

— Ei bine, ai la îndemână trei săptămâni ca să afli, dar mă tem că ai să descoperi că Abby încă nu și-a pierdut-o pe a ei, a spus Matthew. Experiența mea în asemenea chestii îmi spune că pot să pun pariu pe cinci dolari că ea n-o să se lase furată nici de

șarmul lui William Lowell Kane.

*
* *

William și-a pregătit cu grijă stratagema. Virginitatea era un lucru, dar să piardă pariul de cinci dolari cu Matthew era cu totul altceva. El a văzut-o pe Abby Blount aproape în fiecare zi după aceea, profitând pentru prima dată de avantajul de a avea casa lui proprie și mașină la șaptesprezece ani. Și-a dat seama că ar fi mai bine dacă nu s-ar afla sub supravegherea discretă, dar permanentă a părinților lui Abby, care păreau a se găsi mai mereu prin preajmă. A sosit și ultima zi de vacanță și el nu era câtuși de puțin mai aproape de țelul lui.

Hotărât să câștige cei cinci dolari, William i-a trimis lui Abby un buchet de trandafiri în cursul dimineții, a scos-o la cină la un restaurant scump, la Joseph, și în cele din urmă, a reușit s-o aducă acasă la el, în camera din față.

— Cum ai făcut rost de o sticlă de whisky când prohibiția încă mai există? l-a întrebat Abby.

— O, nu este atât de greu, s-a lăudat William.

Adevărul era că el ascunsese o sticlă din bourbonul lui Harry Osborne în dormitorul său, curând după plecarea acestuia și acum era bucuros că n-o vărsase în chiuvetă așa cum avusese inițial intenția.

William a tot turnat în pahare până ce el a început să respire precipitat, iar lui Abby i s-au adunat lacrimi în ochi.

S-a așezat apoi lângă ea și și-a pus brațul cu nonșalanță pe umărul ei. Ea nu s-a împotrivit.

— Abby, eu cred că tu ești teribil de drăguță, i-a șoptit el în bucele castanii începându-și jocul.

Ea îl privea plină de încredere cu ochii-i căprui și mari.

— O, William, a murmurat ea. Și eu cred că tu ești minunat.

Fața ei ca de păpușă era irezistibilă. L-a lăsat s-o sărute, încurajat, William și-a mutat mâna de pe talie pe sân și a lăsat-o acolo așa cum un agent de circulație oprește fluxul de mașini. Ea s-a înroșit de supărare și i-a coborât mâna ca traficul să-și reia cursul.

— William, nu trebuie să faci asta.

— De ce nu? a întrebat William luptându-se în van să nu piardă terenul câștigat.

— Pentru că nu știi unde se poate sfârși.

— Eu am o oarecare idee.

Înainte ca el să-și reinnoiască avansurile, Abby l-a împins la o parte și s-a sculat grăbită în picioare, netezindu-și rochia.

— Cred că acum trebuie să merg acasă, William.

— Dar de abia ai sosit.

— Mama o să vrea să știe ce am făcut.

— Tu vei putea să-i spui: nimic.

— Și cred că cel mai bine este să rămână exact așa, a adăugat ea.

— Dar mâine eu plec.

A evitat să spună „la școală”.

— Ei bine, poți să-mi scrii, William.

Spre deosebire de Valentino, William știa când este înfrânt. S-a ridicat, și-a îndreptat cravata, a luat-o pe Abby de mână și a condus-o cu mașina acasă.

Ziua următoare, înapoi la școală. Matthew Lester a acceptat, cu sprâncenele ridicate, într-o uimire prefăcută, bancnota de cinci dolari care i s-a oferit.

— Dacă mai scoți o singură vorbă am să te alerg în jurul colegiului cu bătătorul de la baseball.

— Nu se pot găsi cuvintele care să exprime cât mai adecvat profundele mele sentimente de compasiune.

— Matthew, chiar acum te fac să dai roată colegiului St. Paul.

*

* *

William a început să fie conștient de prezența soției directorului său în timpul ultimelor două trimestre la St. Paul. Era o femeie drăguță, cu stomac cam plat și fără șolduri, dar sâni splendoroși și-i purta cu mare fală, iar părul-i negru, bogat, strâns în vârful capului începuse să încărunească. Într-o sâmbătă, când William își luxase mâna la hochei, doamna Raglan i-a pus comprese reci, stând mult mai aproape de el decât era necesar, când îl bandaja și ținând astfel mâna lui William, încât să-i atingă sânul. Lui i-a plăcut senzația. Apoi, într-o altă ocazie, când el a

avut febră și a trebuit să stea la infirmerie câteva zile, ea personal i-a adus toate mesele și în timp ce el mânca ea a stat pe marginea patului, atingându-i cu trupul picioarele acoperite cu o cuvertură subțire. Lui și asta i-a plăcut.

Se vorbea că era cea de a doua nevastă a lui Grumpy Raglan. Nimeni din internat nu-și putea imagina cum reușise Grumpy să aibă chiar și numai o nevastă. Doamna Raglan, din când în când, prin tăceri, și oftaturi abia perceptibile, dădea de înțeles că împărțasea îndoielile lor referitoare la soarta ei.

Una din îndatoririle pe care le avea William în calitatea sa de președinte de promoție era și aceea de a-i raporta lui Grumpy Raglan, în fiecare seară, la ora zece și jumătate că stinsese toate luminile din internat și se ducea și el la culcare. Într-o luni seara, când a ciocănit, ca de obicei, la ușa lui Grumpy, a fost surprins să audă vocea doamnei Raglan care îl invita să intre. Ea stătea într-un șezlong, îmbrăcată într-o rochie lejeră de mătase, cu o croială vag japoneză.

William își încleștă mâna pe mânerul ușii.

— Toate luminile sunt stinse și am încuiat ușa din față, doamna Raglan. Noapte bună.

Ea își balansa picioarele pe șezlong și pentru o clipă mătasea drapată s-a desfăcut dând la iveală pielea palidă a coapsei.

— William, totdeauna te grăbești. Nu poți să aștepti ca viața să înceapă? S-a îndreptat spre masă. De ce nu intri să bei puțină ciocolată fierbinte? Proasta de mine, am făcut prea multă ca să ajungă pentru două persoane, aproape că am uitat că domnul Raglan n-o să se întorcă până sâmbătă.

A accentuat cuvântul „sâmbătă”. I-a dus lui William o ceașcă aburindă și a încercat să vadă dacă înregistrase semnificația spuselor ei. Mulțumită de constatări, i-a dat ceașca atingându-i ușor mâna. El a început să amestece stăruiitor cu lingurița în ciocolata fierbinte.

— Gerald a plecat la o conferință, și-a continuat ea explicațiile. Era pentru prima oară când William auzea prenumele lui Grumpy Raglan. Intră înăuntru și închide ușa, William, și te rog ia loc.

William a ezitat; a închis ușa dar nu voia nici să stea pe scaunul lui Grumpy, nici să se așeze lângă doamna Raglan. A hotărât că dintre două rele, scaunul lui Grumpy era un rău mai

mic și s-a îndreptat spre el.

— Nu, nu, a spus doamna Raglan și i-a făcut semn să ia loc lângă ea.

William și-a târât picioarele anevoie și s-a așezat nervos alături de doamna Raglan, pironindu-și ochii în ceașcă în căutarea inspirației. Negăsind-o, a dat pe gât toată ceașca, frigându-și limba. Spre ușurarea lui, doamna Raglan s-a ridicat. I-a reumplut ceașca ignorând refuzul lui murmurat și apoi s-a deplasat tăcută în celălalt capăt al camerei, a învărtit la patefon și a pus acul pe placă.

„Este plăcut și ușor”, au fost primele cuvinte pe care le-a auzit William. El stătea tot cu ochii pironiți în dușumea când ea a revenit.

— William, n-ai să lași o doamnă să danseze de una singură, nu?

El și-a ridicat privirile. Doamna Raglan se mișca ușor în ritmul muzicii. „Romanța se înfiripă, asta este clar”, cânta încet Rudy Vallee. William s-a ridicat, a cuprins-o pe doamna Raglan cu brațul, foarte protocolar și au început să danseze. Grumpy ar fi încăput între ei fără nici o dificultate. După câteva măsuri ea a venit mai aproape de William, iar el privea fix peste umărul ei drept ca să-i arate că nu observase că mâna ei stângă alunecase de pe umărul lui spre talie. Când placa s-a oprit, William a crezut că o să aibă șansa să se întoarcă la ceașca lui de ciocolată, dar ea a pus-o pe cealaltă față și a fost înapoi în brațele lui înainte ca el să poată face vreo mișcare.

— Doamna Raglan, cred că ar trebui să...

— Relaxează-te puțin, William.

În cele din urmă el a găsit curajul ca s-o privească în ochi. A încercat să răspundă, dar n-a putut scoate o vorbă. Mâna ei acum i se plimba pe spate și a simțit cum coapsa ei i se mișca pe vintre. El a strâns-o mai mult de talie.

— Așa este mai bine, a spus ea.

Dansau încet ocolind camera, strâns înlănțuiți, din ce în ce mai lent, în ritmul muzicii. Când ea s-a desprins din brațele lui și a stins lumina, William a dorit ca ea să se întoarcă repede. El stătea în mijlocul încăperii, pe întuneric, fără să se miște, auzind foșnetul mătăsii și intuind vag o siluetă care își scotea hainele.

Cântărețul își terminase cântecul și acul scârțâia pe marginea plăcii de patefon când ea a reușit să-l ajute pe William

să-și scoată hainele și l-a condus înapoi în șezlong. El o căuta pe băjbâite prin întuneric și degetele lui timide de începător au descoperit părți ale trupului ei care nu erau câtuși de puțin așa cum își imaginase el că ar fi. Și le-a retras în grabă spre teritoriul mult mai familiar al pieptului. Degetele ei nu s-au dovedit la fel de reticente și el a încercat o senzație ce nici în vise n-ar fi crezut că este posibilă. Simțea nevoia să geamă din adâncul ființei lui, dar s-a abținut de teamă să nu pară stupid. Ea își plimba mâinile pe spatetele lui și l-a tras ușor deasupra.

William se mișca în sus și în jos, întrebându-se cum să procedeze încât ea să nu-și dea seama de lipsa lui totală de experiență. N-a fost atât de ușor pe cât se așteptase și disperarea a început din ce în ce mai mult să pună stăpânire pe el. Apoi, din nou, degetele ei s-au mișcat pe stomacul lui și l-a dirijat cu pricepere. Cu ajutorul ei, penisul și-a găsit cu ușurință drumul și imediat s-a produs orgasmul.

— Îmi pare rău, a spus William, neștiind ce să facă în continuare.

A rămas tăcut deasupra ei pentru o vreme, apoi ea a spus:

— Mâine va fi mai bine.

Scârțâitul acului pe placa de patefon i-a revenit în urechi lui William.

Doamna Raglan a fost prezentă în mintea lui William pe tot parcursul zilei de marți, care părea că nu se mai termină. În noaptea aceea, ea a oftat. Miercuri, a găfâit. Joi, a gemut. Vineri a țipat. Sâmbătă, Grumpy Raglan s-a întors de la conferință, dar acum educația lui William era deja completă.

*

* *

În vacanța de Paști, mai exact în ziua de înălțare, Abby Blount a cedat în cele din urmă farmecelor lui William. Matthew a pierdut cinci dolari, iar Abby virginitatea. După experiența cu doamna Raglan, Abby s-a plasat undeva la antipod. A rămas, totuși, singurul eveniment notabil din cursul întregii vacanțe, pentru că Abby a plecat la Palm Beach cu părinții, iar William și-a petrecut tot timpul închis în casă cu cărțile sale, nefiind disponibil pentru nimeni, în afară de bunici și Alan Lloyd. Până la examenele finale nu mai erau decât câteva săptămâni și, cum Grumpy Raglan

nu a mai plecat la nici o altă conferință, William nu a mai avut alte activități.

În cursul ultimului trimestru, el și Matthew stăteau ore în șir în sala de lectură, fără să schimbe nici o vorbă decât dacă Matthew avea unele probleme la matematică pe care nu le putea rezolva. Când mult așteptatele examene au sosit, au durat doar o săptămână, care, însă, a fost plină de încordare. După ce s-a terminat, amândoi băieții erau nerăbdători să afle rezultatele, dar zilele treceau una după alta, așteptarea era zadarnică și încrederea îi părăsea din ce în ce mai mult. Bursa de matematică Hamilton Memorial pentru Harvard se acorda pe baza unei competiții foarte riguroase, la care putea participa orice școlar din America. William nu avea cum să știe cât de bine pregătiți erau adversarii. Cu cât trecea timpul și nu venea nici o veste, William a început să presupună ceea ce era mai rău.

Când a sosit telegrama, el juca baseball cu alți șase colegi, căutând să-și omoare ultimele câteva zile ale trimestrului ce mai rămăseseră până la sfârșitul școlii, zile calde de vară când băieților nu le mai arde de băutură, ci mai degrabă să spargă niște ferestre, sau să încerce să se culce cu vreuna din fiicele profesorilor, dacă nu cumva cu vreuna din nevestele lor.

William tocmai declarase în gura mare aceluia care se sinchiseră să asculte că avea de gând să marcheze primul său punct din viață, făcând circuitul celor patru case. Matthew l-a numit Babe Ruth al colegiului St. Paul. Mulți au râs de această afirmație exagerată. Când i s-a înmănat telegrama, jocul a fost brusc uitat. A lăsat jos bățul și a desfăcut plicul mic și galben. Băiatul care trebuia să servească a așteptat neliniștit cu mingea în mână, la fel și jucătorii din celălalt capăt al terenului, până ce el a citit pe îndelete scrisoarea.

— Te solicită să devii profesionist, a strigat cineva de la prima poartă, sosirea unei telegrame în timpul unui meci de baseball fiind ceva cu totul neobișnuit.

Matthew a venit din capătul terenului lângă William și a încercat să-și dea seama după fața prietenului său dacă veștile erau bune sau rele. Fără să-și schimbe câtuși de puțin expresia, William i-a dat telegrama lui Matthew, care a citit-o, a sărit în sus de bucurie și a lăsat să-i cadă din mână bucata de hârtie, după care i s-a alăturat lui William care începuse să alerge de-a lungul celor patru porți ca să marcheze primul său punct din viață fără

ca, de fapt, cineva să fi lovit mingea. Băiatul care era la servit a ridicat telegrama, a citit-o și apoi a aruncat mingea cu frenezie în tribune. Mica bucată de hârtie galbenă a trecut de la un jucător la altul fiind parcursă cu mare curiozitate. Ultima persoană care a citit-o a fost băiatul din anul al doilea care, văzând câtă fericire a produs, fără ca nimeni să-i fi spus „mulțumesc”, a hotărât că merită și el cel puțin atâta lucru, să știe motivul acestei bucurii.

Telegrama era adresată domnului William Lowell Kane, care trebuie să fie jucătorul nepriceput, a presupus băiatul. Ea suna astfel: „Felicitări pentru câștigarea bursei de matematică Hamilton Memorial la Harvard. Detalii complete urmează. Abot Lawrence Lowell, președinte”.

Matthew a fost bucuros de reușita prietenului său cel mai apropiat, dar era trist pentru că se gândea că s-ar putea să se despartă. Și William încerca același sentiment, dar n-a spus nimic; cei doi au trebuit să mai aștepte încă nouă zile până au aflat că Matthew fusese acceptat la Harvard.

A mai sosit, totuși o telegramă, aceasta de la Charles Lester care și-a felicitat fiul și i-a invitat pe cei doi băieți să ia ceaiul la hotelul Plaza din New York. Amândouă bunicile i-au transmis felicitări lui William, dar bunica Kane i-a spus cam înțepată lui Alan Lloyd că „băiatul n-a făcut mai puțin decât se aștepta de la el, dar nici mai mult decât realizase mai înainte tatăl său”.

*

* *

În ziua stabilită, William și Matthew se plimbau agale pe Fifth Avenue, destul de încrezători în ei. Ochii fetelor se opreau asupra celor doi băieți bine făcuți, dar ei păreau a nu băga de seamă. Când au intrat în hotelul Plaza, la ora trei și cincizeci și nouă de minute și-au scos pălăriile de pai, l-au traversat cu nonșalanță îndreptându-se spre grupul de familie care-i aștepta în curtea cu palmieri. Acolo, pe scaune confortabile stăteau amândouă bunicile; Kane și Cabot, flancând o altă doamnă, care William a presupus că era echivalentul bunicii Kane din familia Lester. Domnul și doamna Charles Lester, fiica lor Susan (care nu și-a dezlipit deloc ochii de pe William) și Alan Lloyd completau cercul, rămânând două scaune libere pentru William și Matthew.

Bunica Kane a chemat pe cel mai apropiat ospătar printr-o

înălțare a sprâncenelor.

— Ceai și ceva mai multe prăjituri, te rog.

Ospătarul a dispărut grăbit spre bucătărie.

— Ceai și ceva mai multe prăjituri pentru masa douăzeci și trei, a strigat el ca să acopere larma din jur și zângănitul veselei.

— Bine, a răspuns o voce din bucătăria plină de aburi.

— Ceaiul și prăjiturile cu frișcă, doamnă, a spus ospătarul când a revenit.

— Tatăl tău ar fi fost mândru de tine astăzi, William, îi spunea bărbatul în vârstă tânărului mai înalt dintre cei doi.

Ospătarul se întreba ce realizări deosebite avusese tânărul chipeș ca să stârnească un asemenea comentariu.

William n-ar fi observat deloc ospătarul dacă n-ar fi văzut brățara de argint de la mâna lui. Piesa nu putea să vină decât de la Tiffany; nepotrivirea cu persoana de condiție umilă care o purta l-a nedumerit.

— William, a spus bunica Kane. Două prăjituri sunt prea de ajuns; aceasta nu este ultima ta masă înainte de a merge la Harvard.

El a privit-o cu afecțiune pe bătrâna doamnă și aproape că a uitat de brățara de argint.

13

În noaptea aceea, pe când Abel zăcea treaz în mica sa cameră din hotelul Plaza, cu gândul la băiatul William, al cărui tată ar fi atât de mândru de el, și-a dat seama pentru prima oară ce anume voia să realizeze în viață. Dorea să fie considerat un egal de către toți William-ii din această lume.

După ce sosise în New York, Abel se luptase cu destule greutăți. La început împărțise o cameră de numai două paturi cu George și doi veri ai lui. Așa că Abel dormise numai atunci când unul din paturi nu era ocupat. Unchiul lui George n-a putut să-i dea o slujbă și după câteva săptămâni de neliniște, în care trebuise să-și cheltuie mai toate economiile ca să supraviețuiască și după ce căutase de lucru din Brooklyn până în Queens, Abel a reușit să găsească o slujbă la un măcelar, care îi plătea nouă dolari pe șase zile și jumătate și-l lăsa să doarmă într-o cameră deasupra prăvăliei. Măcelăria era în centrul unei mici comunități de polonezi pe East Side și Abel în curând a fost cuprins de neliniște văzând izolarea compatrioților săi care, în cea mai mare parte, nu făceau nici un efort ca să învețe engleza.

Abel încă se mai întâlnea cu regularitate în weekend-uri cu George și prietenele sale pe care le schimba mereu, dar mai toate serile libere din timpul săptămânii le petrecea la cursurile serale, unde învăța să scrie și să citească în engleză. Nu-i era rușine că progresa încet pentru că nu mai avusese absolut nici o ocazie să scrie de la vârsta de opt ani, dar în cei doi ani ajunseser să vorbească fluent în noua sa limbă, păstrând doar un vag accent. Acum se simțea pregătit să se mute de la măcelărie – dar unde și cum? Apoi, într-o dimineață, pe când tranșa un picior de miel, a auzit din întâmplare pe unul dintre cei mai buni clienți, directorul aprovizionării de la hotelul Plaza, plângându-se măcelarului că a trebuit să concedieze un ospătar tânăr pentru că furase.

— Cum să găsec pe cineva să-l înlocuiască într-un timp atât de scurt? se plânga directorul.

Măcelarul n-a avut nici o soluție să-i ofere, însă Abel a avut. Și-a îmbrăcat unicul său costum, s-a dus la hotelul Plaza și a primit slujba.

Odată instalat la Plaza, s-a înscris la cursurile serale de engleză la Universitatea Columbia. Lucra cu înverșunare în fiecare

noapte, cu dicționarul într-o mână și stiloul în cealaltă; diminețile, între micul dejun și aranjarea meselor pentru prânz, copia editorialul din *The New York Times* căutând fiecare cuvânt, de care nu era sigur, în Webster-ul cumpărat de la anticariat.

În următorii trei ani, Abel a parcurs diverse trepte la Plaza până a ajuns ospătar la Salonul de Stejar, câștigând cam douăzeci și cinci de dolari pe săptămână, în care intrau și bacșișurile. În lumea lui nu ducea lipsă de nimic.

Îndrumătorul său de la Universitatea Columbia era atât de încântat de progresele sale la engleză încât l-a sfătuit să se înscrie și la următorul curs seral, care însemna primul său pas pentru obținerea diplomei de licențiat în litere. Timpul liber și-l petrecea acum citind nu literatură engleză, ci științe economice și în locul editorialelor din *The New York Times* a început să le copieze pe cele din *The Wall Street Journal*. Noua sa lume îl absorbea total și, cu excepția lui George, a pierdut orice contact cu foștii lui prieteni polonezi.

Când Abel servea în salonul de Stejar, studia cu atenție clienții de vază – cei din familiile Baker, Loeb, Whitney, Morgan și Phelp – și încerca să-și dea seama de ce bogații sunt diferiți de ceilalți. Îi citea pe H.L. Mencken¹² cu al său *Barometru american*, pe Scott Fitzgerald, Sinclair Lewis și Theodore Dreiser, cu o sete neobosită de cunoaștere. În vreme ce ceilalți ospătari frunzăreau *The Mirror* și moțâiau în pauza de o oră, el studia *The Wall Street Journal*. Nu știa unde îl vor duce noile cunoștințe dobândite, dar niciodată nu s-a îndoit de maxima baronului și anume că nu există nici un înlocuitor pentru o bună instruire.

*

* *

Într-o joi, în luna august 1926 – el își amintea bine data pentru că era ziua în care a murit Rudolf Valentino și multe doamne care își făceau cumpărăturile pe Fifth Avenue purtau doliu – Abel servea, ca de obicei, la una din mesele din colț. Mesele din colț erau întotdeauna rezervate oamenilor de afaceri foarte importanți care doreau să mănânce în locuri mai retrase fără a

---

12 Menckhen, H.L. – ziarist, critic și eseist american (1880-1956).

avea grija să nu fie auziți de urechi curioase. Lui îi plăcea să servească la acea masă pentru că era o perioadă de înflorire a afacerilor și adeseori se alegea cu informații de prima mână din frânturile de conversație. După ce se termina masa, dacă gazda era de la o bancă sau de la o întreprindere holding mare, Abel, care se documentase între timp în privința situației financiare a musafirului, dacă simțea că întâlnirea decursese deosebit de bine, investea o sută de dolari în societatea mai mică, sperând că se pregătește fie pentru o preluare, fie pentru o extindere cu ajutorul societății mai mari. Dacă gazda comanda trabucuri la sfârșitul mesei, Abel își mărea suma investită la două sute de dolari. În șapte cazuri din zece, valoarea acțiunilor alese în acest mod s-a dublat în șase luni, cât obișnuia Abel să le păstreze. Folosind acest sistem a pierdut doar de trei ori în patru ani cât a lucrat la Plaza.

Ceea ce i s-a părut neobișnuit în acea zi, la masa din colț, a fost că gazdele au comandat trabucuri chiar înainte de a fi început masa. Mai târziu li s-au alăturat și alți invitați care au comandat iarăși trabucuri, Abel a căutat numele gazdei în cartea de rezervări a restaurantului. Era Woolworth. Văzuse numele în coloanele financiare destul de recent, dar nu-și amintea exact unde anume. Celălalt invitat era Charles Lester, un client al restaurantului Plaza, despre care Abel știa că este un distins bancher din New York. În timp ce le-a servit masa, a ascultat cât s-a putut din conversația lor. Nici unul dintre invitați nu-i dădea absolut nici o atenție ospătarului. Abel n-a reușit să descopere nici un detaliu de importanță, dar a dedus că în acea dimineață se încheiase o anume afacere la care publicul nu se aștepta și care va fi anunțată în aceeași zi, ceva mai târziu. Atunci și-a reamintit. Văzuse numele în *The Wall Street Journal*. Woolworth era bărbatul care voia să înființeze primele magazine de cinci și zece cenți în America. Abel a hotărât că merita să aibă acțiuni la aceste magazine. În timp ce oaspeții își savurau desertul – mai toți aleseseră tarte cu căpșuni (la recomandarea lui Abel) – el a profitat de ocazie și a părăsit restaurantul pentru câteva clipe ca să-și sune agentul din Wall Street.

— La cât se negociază acțiunile Woolworth? a întrebat el.

A urmat o pauză la celălalt capăt al firului.

— Doi și o optime. În ultimul timp s-au făcut cam multe mișcări; totuși, nu știu de ce, a răspuns agentul.

— Cumpără în limita contului pe care-l am până ai să auzi

anunțul ce-l va face societatea ceva mai târziu.

— Ce anunț? a întrebat nedumerit agentul.

— Nu-ți pot da asemenea informații la telefon, a spus Abel.

Agentul n-a mai cerut alte explicații; experiența trecută cu Abel îi spunea să nu se intereseze prea îndeaproape de sursa de informații a clientului său.

Abel s-a întors grăbit în Salonul de Stejar, exact la timp ca să servească clienților cafeaua. Au mai zăbovit asupra ei o vreme, iar Abel a revenit la masă abia când ei se pregăteau să plece. Bărbatul care a achitat nota de plată i-a mulțumit lui Abel pentru serviciul atent și, întorcându-se astfel ca prietenii lui să-l poată auzi, i-a spus:

— Vrei un pont, tinere?

— Mulțumesc, domnule, a spus Abel.

— Cumpără acțiuni la societatea Woolworth.

Toți musafirii au râs. A râs și Abel, a luat cei cinci dolari oferiți și i-a mulțumit. În următoarele șase luni a avut un profit de două mii patru sute de dolari la acțiunile Woolworth.

*

* *

Când lui Abel i s-a acordat cetățenia americană la câteva zile după ce a împlinit douăzeci și unu de ani, a hotărât că evenimentul trebuia sărbătorit. I-a invitat la cinema ca să-l vadă pe John Barrymore în *Don Juan* pe George și Monika, ultima iubită a lui George, și o fată pe nume Clara, o fostă prietenă a lui George și apoi la Bigo pentru cină. George lucra tot ca ucenic la brutăria unchiului său, cu opt dolari pe săptămână. Deși Abel îl considera și acum cel mai bun prieten al său, era conștient de diferența tot mai mare dintre George, care nu avea nici o lețcaie, și el, care avea peste opt mii de dolari la bancă și era în ultimul an la Universitatea Columbia pregătindu-se să obțină licența în științe economice. Abel știa încotro se îndreaptă, pe când George nu mai spunea nimănui că va ajunge primarul New York-ului.

Cei patru au avut o seară memorabilă, mai cu seamă că Abel i-a dus la un restaurant bun de la care știa la ce să se aștepte. Cei trei oaspeți ai săi au mâncat din belșug și, când a venit nota de plată, George a fost uluit să vadă că era mai mare decât câștigul său pe o lună. Abel a achitat nota fără a-și mai

arunca a doua oară ochii asupra ei. Dacă trebuie să plătești o consumație la restaurant, fă-o ca și cum suma n-ar avea importanță. Dacă are, atunci nu te mai duce la restaurant, dar, indiferent de ce faci, nu comenta sau nu te arăta surprins – aceasta era lecția pe care o învățase Abel de la cei bogați.

Când petrecerea s-a terminat, cam pe la ora două noaptea, George și Monika s-au întors în East Side, iar Abel a considerat că o merita pe Clara. A introdus-o pe furiș în hotelul Plaza prin intrarea de serviciu și au urcat cu liftul pentru lenjerie la etajul unde se afla camera lui. N-a fost nevoie de prea multe ademeniri ca ea să sfârșească în patul lui și Abel a trecut la acțiune imediat, în mare grabă, cu gândul că are nevoie de un somn zdravăn, ca dimineața să se prezinte odihnit la slujbă. Spre mulțumirea lui, pe la două și jumătate își îndeplinesc misiunea și s-a cufundat într-un somn profund până la ora șase când a sunat deșteptătorul. N-a avut vreme decât să mai facă încă o dată dragoste cu Clara înainte de a se îmbrăca.

Clara stătea în capul oaselor și îl privea posomorâtă pe Abel cum își pune papionul alb după care, cu gândul aiurea, a sărutat-o în semn de bun rămas.

— Ai grijă să pleci pe unde ai venit, altfel îmi creezi o grămadă de probleme, a spus Abel. Când te mai văd?

— N-o să mă mai vezi, a răspuns Clara cu răceală.

— De ce? a întrebat Abel surprins. Am făcut ceva?

— Nu, tocmai asta e că n-ai făcut.

A sărit din pat și a început să se îmbrace în grabă.

— Ce n-am făcut? a întrebat Abel întristat. Tu ai vrut să te culci cu mine, nu?

Ea s-a întors și l-a privit în față.

— Așa am crezut până în clipa în care mi-am dat seama că un singur lucru ai în comun cu Valentino – amândoi sunteți morți. Poți să fii tu cel mai grozav ospătar pe care l-a avut Plaza într-un an prost, dar la pat, ascultă-mă pe mine, ești zero. Complet îmbrăcată, s-a oprit cu mâna pe clanță formulându-și lovitura de despărțire. Spune-mi, ai convins vreodată în viața ta vreo femeie să se culce a doua oară cu tine?

Împietrit, Abel a rămas cu ochii pironiți pe ușa trântită și tot restul zilei s-a frământat din cauza cuvintelor Clarei. Nu găsea în minte pe nimeni cu care să stea de vorbă și să ceară un sfat. George ar fi râs de el, iar personalul de la Plaza era convins că el le

știe pe toate. A hotărât că această problemă, la fel ca toate celelalte cu care se confruntase în viață, putea fi rezolvată, fie printr-un bagaj suplimentar de cunoștințe, fie prin experiență.

După prânz, în aceeași zi, s-a dus la librăria Scribner de pe Fifth Avenue. Aici își clarificase toate dilemele economice și lingvistice pe care le avusese, dar n-a găsit nimic care să pară cât de cât că l-ar putea ajuta în limpezirea nedumeririlor sexuale. Cartea cu normele de etichetă îi era nefolositoare după cum și *Esența moralei* de W. F. Colbert s-a dovedit total inadecvată.

Abel a părăsit librăria fără să cumpere nimic și și-a petrecut restul după-amiezii într-un cinematograful murdar de pe Broadway, fără să vadă filmul, gândindu-se doar la vorbele Clarei. Filmul, o poveste de dragoste cu Greta Garbo, care până la ultima derulare a bobinei nu ajungea nici la stadiul sărutului, nu i-a oferit mai mult ajutor decât librăria Scribner.

Când Abel a părăsit cinematograful cerul se întunecase deja, iar pe Broadway adia o briză răcoroasă. Pe Abel încă îl surprindea faptul că orice oraș era la fel de zgomotos și la fel de luminat noaptea ca și ziua. A început să meargă spre centrul orașului, către Fifty-ninth Street, sperând că aerul rece îi va limpezi mintea. S-a oprit la colțul străzii Fifty-second să cumpere un ziar de seară.

— Cauți o fată? a întrebat o voce din cealaltă parte a standului de ziare.

Abel a rămas cu privirea pironită asupra celei care vorbise. Avea cam treizeci și cinci de ani, chipul îi era foarte fardat și folosea un ruj foarte la modă. Bluza-i albă, de mătase, îi era desfăcută la un nasture, purta o fustă lungă, neagră, ciorapi negri și pantofi negri.

— Doar cinci dolari și merită fiecare penny, a spus ea, împingându-și un șold în afară, ceea ce a făcut ca despicătura de la fustă să dea la iveală partea de sus a ciorapilor.

— Unde? a întrebat Abel.

— Am o cămăruță în blocul de alături.

A făcut semn cu capul ca să-i arate lui Abel în care anume direcție și el a putut să-i vadă fața clar, pentru prima oară, la lumina străzii. Nu era urâtă. Abel a încuviințat din cap, iar ea l-a luat de braț și au plecat.

— Dacă ne oprește poliția, tu ești un vechi prieten, iar pe mine mă cheamă Joyce, a spus ea.

Au mers până la blocul învecinat, o clădire cu apartamente mici, sărăcăcioase. Abel a fost îngrozit de camera sordidă în care locuia, cu un singur bec, un scaun, o chiuvetă și un pat dublu, mototolit care, se vedea clar, că deja mai fusese folosit de câteva ori în ziua aceea.

— Aici locuiești? a întrebat-o el fără să-i vină a crede.

— Doamne Dumnezeule, nu. Folosesc locul ăsta doar la lucru.

— De ce faci asta? s-a interesat Abel întrebându-se dacă mai voia să-și pună planul în practică.

— Am doi copii pe care trebuie să-i cresc și nici un soț. Te poți gândi la un motiv mai bun? Acum spune-mi, mă vrei sau nu?

— Da, dar nu așa cum crezi tu, i-a spus Abel.

Ea s-a uitat la el speriată.

— Nu ești vreunul din aceia care întâi te ia la bătaie? Ești cumva adept al marchizului de Sade?

— Categorie nu, a spus Abel.

— Atunci ai de gând să mă arzi cu țigara?

— Nu, nimic de felul ăsta, a spus Abel uimit. Eu vreau să învăț cum să fac dragoste. Vreau să iau lecții.

— Lecții? Glumești, nu? Drăguțule, ce crezi că este aici, curs seral de făcut amor?

— Ceva de soiul ăsta, a spus Abel și s-a așezat pe marginea patului, după care i-a povestit cum reacționase Clara cu o zi înainte. Crezi că mă poți ajuta?

Pasărea de noapte l-a cercetat atent pe Abel, întrebându-se dacă nu era 1 aprilie.

— Bineînțeles, a spus ea în cele din urmă, dar te costă cinci dolari ședința de treizeci de minute.

— Este mai scump decât o licență la Columbia, a spus Abel. De câte lecții o să am nevoie?

— Depinde de cât înveți de repede, nu? a răspuns ea.

— Ei bine, să începem chiar acum, a spus Abel scoțând cinci dolari din buzunarul interior de la haină și înmânându-i.

Ea și-a pus banii în partea de sus a ciorapului, ceea ce era un semn sigur că nu și-i scotea niciodată.

— Dă-ți hainele jos, drăguță. N-o să poți învăța multe complet îmbrăcat.

După ce s-a dezbrăcat, ea l-a privit cu un ochi critic.

— Nu arăți chiar ca Douglas Fairbanks. Nu te speria însă,

nu contează cât de chipeș ești odată ce lumina e stinsă; contează doar ce faci.

Abel s-a așezat pe marginea patului, iar ea a început să-l învețe cum trebuie să se poarte cu o femeie. A fost surprinsă să vadă că el, într-adevăr, nu voia să se culce cu ea și a fost și mai surprinsă când el a continuat să vină și în următoarele două săptămâni.

— Ei bine, când am să știu că sunt pregătit? a întrebat Abel.

— Ai să știi, băiete, a răspuns Joyce. Când ai să mă faci să tremure carnea pe mine, atunci ai să poți să învii și o mumie egipteană.

La început l-a învățat care sunt punctele sensibile ale corpului la o femeie, apoi, când te culci cu ea, nu dai buzna, trebuie să ai răbdare, să-ți ai semnele tale după care să știi dacă ceea ce ai făcut tu i-a umplut trupul de bucurie sau nu. Cum să-ți folosești buzele și limba nu numai pe gura unei femei, ci în oricare alt loc de pe trupul ei.

Abel asculta cu atenție tot ce îi spunea și-i urma instrucțiunile cu scrupulozitate, la început puțin cam mecanic. În ciuda asigurărilor ei că făcea progrese, el n-a știut dacă spune adevărul sau nu până cam după trei săptămâni și după o plată de o sută zece dolari, când, spre surpriza și încântarea lui, Joyce, brusc, a prins viață pentru prima oară în brațele sale. Ea îi ținea capul lipit de trup, iar el îi săruta cu tandrețe sâni. Când a pipăit-o între picioare, ea era umedă – pentru prima oară – și când a intrat înăuntru, ea a gemut, un sunet pe care Abel nu l-a mai auzit niciodată până atunci și care i-a făcut o plăcere nebănuită. Ea îl strângea cu putere, înfigându-și degetele în spatele lui și cerându-i să nu se oprească. Gemetele au continuat, uneori puternice, alteori ca un fel de suspin, în final a scos un strigăt ascuțit și mâinile care îl strânseseră cu atâta forță s-au relaxat.

După ce respirația i s-a domolit, ea i-a spus:

— Băiete, ai absolvit și ești premiantul clasei.

Abel n-a mai trecut pe la ea.

Abel a sărbătorit cele două diplome cumpărând cele mai scumpe bilete, lângă ring, la meciul susținut de Gene Tunney și Jack Dempsey, în cadrul campionatului mondial de box, categorie grea, și i-a invitat pe George, Monika și Clara, care a acceptat fără tragere de inimă. În seara aceea, după meci, Clara a considerat că

era de datorია ei să se culce cu Abel din moment ce cheltuisese atâția bani cu ea. Dimineața, ea îl ruga să n-o părăsească.

Abel, însă, nu a mai invitat-o niciodată.

*
* *

După ce a absolvit Universitatea Columbia, Abel a început să fie nemulțumit de viața lui de la hotelul Plaza, dar nu știa cum ar putea să progreseze în continuare. Deși se învârtea printre cei mai bogați și mai de succes oameni din America, nu avea cum să abordeze direct nici unul din clienți știind că dacă o făcea, s-ar putea să-l coste slujba și, în orice caz, aceștia n-ar fi luat în serios aspirațiile unui ospătar. Cu mult timp în urmă Abel hotărâse să ajungă ospătar șef.

Într-o zi, domnul și doamna Ellsworth Statler au vrut să ia prânzul la Plaza în Salonul Edwardian unde Abel lucra ca ajutor de o săptămână. Când i-a văzut și-a spus că se ivise pentru el o șansă. A făcut tot ceea ce a crezut că l-ar impresiona pe faimosul proprietar de hoteluri și masa a decurs splendid. Când a plecat, Statler i-a mulțumit călduros lui Abel și i-a dat zece dolari și cu asta totul s-a terminat. Abel l-a urmărit cu privirea când ieșea prin ușa turnată de la Plaza întrebându-se dacă i se va mai ivi vreodată o asemenea ocazie.

Sammy, ospătarul șef, l-a bătut pe umăr.

— Ce-ai primit de la domnul Statler?

— Nimic, a spus Abel.

— Nu ți-a dat nici un bacșiș? l-a întrebat Sammy pe un ton neîncrezător.

— O, ba da, bineînțeles, a spus Abel. Zece dolari.

l-a înmânat banii lui Sammy.

— Așa mai zic și eu, a spus Sammy. Începusem să cred că mă tragi pe sfoară, Abel. Zece dolari, asta-i mult chiar și pentru domnul Statler. Pesemne că l-ai impresionat.

— Nu, nu l-am impresionat.

— Ce vrei să spui? l-a întrebat Sammy.

— N-are importanță, a răspuns Abel și s-a îndepărtat.

— Așteaptă o clipă, Abel, am un bilețel pentru tine. Domnul de la masa șaptesprezece, un anume Leroy, dorește să-ți vorbească.

— Despre ce, Sammy?

— De unde să știu? Probabil că-i plac ochii tăi albaștri.

Abel a aruncat o privire rapidă spre masa numărul șaptesprezece, la care mâncau numai persoane modeste și necunoscute, pentru că era atât de prost plasată, lângă ușa batantă de la bucătărie. De obicei, Abel evita să servească la vreuna din mesele din acel capăt al sălii.

— Cine este? l-a întrebat Abel. Ce vrea?

— Nu știu, a răspuns Sammy fără a se deranja să-și ridice privirea. Eu nu sunt la curent cu istoria vieții fiecărui client, așa cum ești tu. Servește-le o masă ca lumea, asigură-te de un bacșiș gras și rămâi cu speranța că vor mai reveni. Poate crezi că este o filozofie simplă, dar în mod cert, este destul de bună pentru mine. Cred că la Columbia au uitat să te învețe cea ce este esențial. Acum, mișcă-ți fundul, Abel, și dacă iese vreun bacșiș, să vii direct cu banii la mine.

Abel a zâmbit spre chelia lui Sammy și s-a dus la masa șaptesprezece la care erau așezate două persoane: un bărbat cu o jachetă în carouri, viu colorată, pe care Abel a considerat-o de prost gust, și o tânără drăguță, cu un păr blond, cârlionțat, care imediat i-a atras atenția lui Abel, făcându-l să presupună că era prietena din New York a bărbatului cu jachetă în carouri. Abel și-a arborat zâmbetul său spășit, punând pariu, în sinea lui, că omul voia să facă scandal din cauza ușilor batante și să încerce să schimbe masa pentru a o impresiona pe frumoasa blondă. Nici unui client nu-i plăcea să stea lângă bucătărie, cu toate mirosurile care emanau de acolo și permanenta defilare a ospătarilor prin ușile batante, dar nu aveai cum să nu folosești acea masă când hotelul deja era plin și mulți newyorkezi obișnuiau să ia masa la restaurant, drept pentru care îi priveau pe străini aproape ca niște intruși. De ce îl trimitea Sammy întotdeauna pe el să trateze cu clienții cârcotași? Abel s-a apropiat de jacheta în carouri cu grijă.

— Ați vrut să-mi vorbiți, domnule?

— Bineînțeles, s-a auzit o voce cu accent sudic. Numele meu este Davis Leroy și ea este fiica mea, Melanie.

Ochii lui Abel l-au părăsit pentru o clipă pe domnul Leroy și au întâlnit niște ochi verzi, cum nu mai văzuse niciodată.

— De cinci zile te urmăresc, Abel, i-a spus domnul Leroy cu accentul său sudic.

Dacă ar fi vrut să fie corect cu sine însuși, Abel ar fi trebuit

să recunoască faptul că nu-l zărise pe domnul Leroy deloc înainte de ultimele cinci minute

— Am fost foarte impresionat de ceea ce am văzut, Abel, pentru că ai clasă înaltă și eu întotdeauna am căutat așa ceva. Ellsworth Statler a fost un prost că nu te-a angajat pe loc.

Abel a început să-l cerceteze cu mai multă atenție pe domnul Leroy. Obrajii rumeni și bărbia dublă îi spuneau lui Abel, fără nici un dubiu, că omul din fața lui nu prea știe ce înseamnă Prohibiția și nici farfuriile goale, dar atât numele, cât și chipul nu însemnau nimic pentru el. În mod normal, când servea prânzul în Salonul Edwardian, din cele treizeci și nouă de mese, Abel cunoștea poziția socială a tuturor acelor care stăteau la treizeci și șapte din ele. În ziua aceea domnul Leroy lua prânzul la una din cele două mese necunoscute lui Abel.

Omul din sud a continuat să vorbească.

— Ei bine, eu nu sunt unul din multimilionarii care stau la mesele tale din colț atunci când vin la Plaza.

Abel a fost impresionat. Clientul de rând nu cunoștea ierarhia diverselor mese.

— Dar n-aș putea spune că o duc prost. De fapt, hotelul meu cel mai bun, într-o bună zi, s-ar putea să ajungă tot atât de impunător ca acesta, Abel.

— Sunt sigur că așa se va întâmpla, a spus Abel, cântându-i în strună.

Leroy, Leroy, Leroy. Numele nu-i spunea nimic.

— Să trecem la subiect, fiule. Hotelul meu cel mai bun are nevoie de un director adjunct, care să se ocupe de restaurante. Dacă te interesează, vino în camera mea după ce îți termini serviciul.

I-a dat lui Abel o carte de vizită.

— Mulțumesc, domnule, a spus Abel cercetând-o: Davis Leroy. Grupul de hoteluri Richmond, Dallas. Dedesubt era trecut un motto: „O zi, un hotel în fiecare stat”. Numele, totuși, nu-i spunea nimic lui Abel.

— Aștept cu nerăbdare să te văd, i-a spus prietenos texanul cu jachetă în carouri.

— Mulțumesc, domnule, a răspuns Abel.

I-a zâmbit lui Melanie ai cărei ochi verzi erau la fel de reci ca înainte și s-a reîntors la Sammy, care era tot cu capul aplecat numărându-și banii.

— Sammy, ai auzit de grupul de hoteluri Richmond?

— Da, bineînțeles, fratele meu a fost piccolo într-unul din ele. Sunt, se pare, opt sau nouă în tot sudul, conduse de un texan nebun, dar nu-mi amintesc numele tipului. De ce mă întrebi? a spus Sammy ridicându-și privirile plin de suspiciune.

— Nu am un motiv special, a răspuns Abel.

— Tu întotdeauna ai un motiv. Acum spune-mi ce a vrut cel de la masa șaptesprezece? a întrebat Sammy.

— S-a plâns de zgomotul de la bucătărie. N-aș putea zice că nu-i dau dreptate.

— Ce-ar vrea să fac, să-l pun pe verandă? Cine se crede că este? John D. Rockefeller?

Abel l-a lăsat pe Sammy să-și continue numărul banilor și mormăitul, iar el și-a curățat mesele cât a putut de repede. Apoi s-a dus în camera lui și a început să se intereseze de grupul Richmond. A dat câteva telefoane și a aflat destul ca să-și satisfacă curiozitatea. Grupul s-a dovedit a fi o societate particulară, cu unsprezece hoteluri în total, cel mai impozant fiind Richmond Continental, un hotel de lux, cu o sută patruzeci și două camere, în Chicago. Abel a hotărât că nu avea nimic de pierdut dacă făcea o vizită domnului Leroy și lui Melanie. S-a interesat în ce Cameră este domnul Leroy - 85 - una din camerele mai mici, dar bune. Și-a făcut apariția puțin înainte de ora patru și a fost dezamăgit să descopere ca Melanie nu era cu tatăl ei.

— Sunt bucuros că ai putut să treci pe aici, Abel. Ia loc.

Era pentru prima oară în cei peste patru ani de când locuia la Plaza, când se afla într-o cameră în calitate de musafir.

— Cu cât ești plătit aici? l-a întrebat domnul Leroy.

Pusă așa dintr-o dată, întrebarea l-a luat prin surprindere pe Abel.

— Iau cam douăzeci și cinci de dolari pe săptămână, cu bacșișuri cu tot.

— Eu am să-ți dau la început treizeci și cinci pe săptămână.

— La care hotel vă referiți? a întrebat Abel.

— Dacă mă pricep eu bine la oameni, Abel, cred că ți-ai terminat slujba cam pe la trei și jumătate și următoarele treizeci de minute ți-au fost suficiente ca să afli care hotel. Am dreptate?

Lui Abel începuse să-i placă omul.

— Richmond Continental, din Chicago? s-a aventurat el. Davis Leroy a răs.

— Am avut dreptate, la fel și tu.

Mintea lui Abel lucra rapid.

— Câți oameni din personalul hotelului sunt peste directorul adjunct?

— Doar directorul și cu mine. Directorul este încet, blând și în prag de pensie, iar cum eu mai am încă alte zece hoteluri de care mă ocup nu cred că vei avea prea multă bătaie de cap – deși trebuie să-ți mărturisesc că hotelul din Chicago este preferatul meu, este primul meu hotel din nord și, cum Melanie învață la școală acolo, eu îmi petrec mai mult timp decât ar fi normal în Windy City. Să nu faci niciodată greșeala pe care o fac newyorkezii de a subestima Chicago. Ei consideră că Chicago este doar o marcă poștală pe un plic foarte mare, plicul, bineînțeles, fiind ei.

Abel a zâmbit.

— În momentul de față hotelul merge cam prost, a continuat domnul Leroy și ultimul director adjunct a plecat pe neașteptate, fără nici o explicație, așa că am nevoie de un om destoinic, care să-i ia locul și să aducă hotelul să funcționeze la întreaga lui capacitate. Ascultă, Abel, te-am urmărit foarte atent în aceste cinci zile și știu că tu ești exact ceea ce îmi trebuie. Crezi că te-ar interesa să vii la Chicago?

— Patruzeci de dolari și zece la sută din orice creștere de profit și am să iau slujba.

— Poftim! a spus Davis Leroy uluit. Nici unul din directorii mei nu este plătit în funcție de profit. Ceilalți vor face un scandal monstru dacă au să afle.

— Eu n-am de gând să le spun, așa că rămâne la latitudinea dumneavoastră, a spus Abel.

— Acum știu că am ales omul potrivit, deși se târguiește mai abitir decât un yankeu cu șase fete. A lovit cu palma în marginea scaunului. Sunt de acord cu condițiile tale, Abel.

— Aveți nevoie de referințe, domnule Leroy?

— Referințe! Îți cunosc pregătirea și viața de când ai plecat din Europa și până ți-ai luat diploma în științe economice la Universitatea Columbia. Ce crezi că am făcut în aceste ultime câteva zile? N-aș pune pe cineva care să aibă nevoie de referințe în postul numărul doi din cel mai bun hotel al meu. Când poți să începi?

— De azi într-o lună.

— Bun. Atunci, aștept cu nerăbdare să te văd, Abel.

Abel s-a ridicat; se simțea mai bine stând în picioare. A dat mâna cu domnul Davis Leroy, bărbatul de la masa șaptesprezece – cea care era dată strict celor necunoscuți.

*
* *

Despărțirea de New York și de hotelul Plaza, prima sa casă adevărată, după castelul de lângă Slonim, s-a dovedit a fi mult mai cu strângere de inimă decât și-ar fi închipuit Abel. Când și-a luat rămas bun de la George, Monika și cei câțiva prieteni de la Columbia, i-a venit neașteptat de greu. Sammy și ceilalți ospătari au dat o petrecere de adio în cinstea lui.

— O să mai auzim de tine, Abel Rosnovski, a spus Sammy și toți au fost de acord.

*
* *

Richmond Continental din Chicago era bine plasat, pe Michigan Avenue, în inima orașului cu cea mai rapidă dezvoltare din America. Asta i-a plăcut lui Abel care era mult prea familiarizat cu maxima lui Ellsworth Statler și anume că doar trei lucruri contează, într-adevăr, pentru un hotel: poziția, poziția și iar poziția. Curând Abel a descoperit că poziția era singurul lucru bun pe care-l avea Richmond. Când Davis Leroy afirmase că hotelul merge cam prost, atenuase mult starea de lucruri. Desmond Pacey, directorul, nu era încet și blând cum i-l descriesese Davis Leroy, ci leneș de-a dreptul, iar pe Abel nu l-a agreat din capul locului, așa că i-a dat o cămăruță în anexa personalului de peste drum ca să-l țină departe de hotelul principal. O verificare rapidă a registrelor de la Richmond a dat la iveală că rata de ocupare a camerelor coborâse la mai puțin de patruzeci la sută, iar restaurantul nu era niciodată mai plin de jumătate și nu din cauză că mâncarea n-ar fi fost de calitate. Angajații vorbeau între ei în trei sau patru limbi, dintre care nici una nu părea să fie engleza și, în mod cert, nimeni nu l-a întâmpinat cu bucurie pe stupidul polonez sosit de la New York. Nu era greu să-ți dai seama de ce ultimul director adjunct plecase într-o asemenea grabă. Dacă Richmond era hotelul preferat al lui Davis Leroy, Abel se temea de

starea celorlalte zece din grup, cu toate că noul lui patron din Texas părea să aibă un sac de bani fără fund. Vestea cea mai bună pe care Abel a aflat-o în primele zile din Chicago a fost că Melanie Leroy era unicul copil al lui Davis.

14

William și Matthew și-au început studenția la Harvard în toamna anului 1924. În ciuda dezaprobării din partea bunicilor, William a acceptat bursa Hamilton Memorial și, la un preț de două sute nouăzeci de dolari și-a făcut cadou un „Daisy”, cel mai recent model de Ford, care a însemnat și prima sa iubire adevărată din viață. A vopsit mașina într-un galben luminos, ceea ce i-a redus valoarea la jumătate, dar i-a dublat numărul de prietene. Calvin Coolidge a câștigat alegerile cu o majoritate covârșitoare și s-a reîntors la Casa Albă, iar bursa din New York a atins cifra record de două milioane trei sute treizeci și șase de mii o sută șaiszeci de acțiuni.

Amândoi tinerii (acum nu-i mai putem numi copii, a declarat bunica Cabot) așteptaseră cu nerăbdare începerea facultății. După o vară foarte activă, cu tenis și golf, erau gata să se dedice unor țeluri mai serioase. Încă din prima zi când s-au instalat în noua lor cameră, William a început să lucreze la „Costul aurului”, ceea ce însemna o considerabilă îmbunătățire adusă unui mic studiu întreprins la St. Paul, în vreme ce Matthew a plecat în căutarea clubului universitar de canotaj. Matthew a fost ales căpitanul echipei bobocilor, iar William își părăsea cărțile în fiecare după-amiază de duminică pentru a-și privi prietenul de pe malul râului Charles. În sinea lui îl bucurau succesele lui Matthew, dar niciodată nu scăpa prilejul de a-l ironiza.

— Viața nu se rezumă la opt zdrahoni care să tragă de niște bucăți de lemn prost croite și greu de mănuit, într-un râu agitat, în vreme ce un bărbat mai mititel țipă la ei, a declarat William disprețuitor.

— Spune asta celor de la Yale, i-a răspuns Matthew.

Între timp, William a demonstrat foarte repede profesorilor săi de matematici că, în privința studiului, el era pe aceeași poziție ca Matthew la sport – cu o milă înaintea celorlalți. De asemenea, el a devenit președintele cercului de dezbateri socio-politice al studenților din anul întâi și a discutat cu fratele bunicului său, președintele Lowell, convingându-l asupra demarării unui plan de asigurări pentru universitate prin care la absolvirea colegiului Harvard fiecare va face o asigurare pe viață de o mie de dolari, trecând ca beneficiar universitatea. William a calculat că va reveni

de plătit fiecărui student mai puțin de un dolar pe săptămână și, dacă patruzeci la sută dintre ei vor fi de acord cu acest plan, Universitatea Harvard va avea un venit anual asigurat de trei milioane dolari începând cu anul 1950. Președintele a fost impresionat și a acordat tot sprijinul său acestei inițiative, iar, un an mai târziu, l-a invitat pe William să facă parte din comitetul pentru strângerea fondurilor pentru universitate. William a acceptat cu mândrie fără a-și da seama că numirea era pe viață. Președintele Lowell a informat-o pe bunica Kane „că izbutise să se asigure de unul din cele mai bune creiere financiare pe gratis”. Bunica Kane îi răspunsese vărului ei morocănoasă că „totul are un scop, nimic nu este gratuit și asta avea s-o afle în curând și William”.

*
* *

Aproape imediat ce a început anul al doilea a venit timpul ca să-și aleagă (sau să fie ales în) unul din cluburile frecventate de studenții de familie bogată de la Harvard. William s-a înscris la clubul Porcellian, unul dintre cele mai vechi, mai bogate, mai exclusive și mai puțin ostentative dintre ele. Clubul se afla într-o clădire de pe Massachusetts Avenue, deasupra unui expres ieftin cu care făcea o notă total discordantă. Aici William obișnuia să se instaleze într-un fotoliu confortabil, să discute despre repercusiunile procesului Loeb-Leopold sau, pur și simplu, să privească leneș strada în timp ce asculta radioul.

În vacanța de Crăciun a fost convins de Matthew să meargă la schi în Vermont, unde și-a petrecut o săptămână urcând gâfâind dealul și călcând pe urmele făcute în zăpadă de prietenul său.

— Spune-mi, Matthew, ce rost are să urci timp de o oră un deal ca apoi să-l cobori numai în câteva secunde și cu o viteză ce-ți pune în pericol și picioarele și viața?

Matthew mormăia.

— În mod cert îmi dă mai multă vigoare decât orice teorie trasă la șapirograf, William. De ce nu recunoști că nu ești bun nici la urcat, nici la coborât?

În timpul acestui an de studii, amândoi au muncit intens ca să aibă o pregătire cât mai corespunzătoare, cu toate că fiecare

acorda o altă interpretare acestei „pregătiri cât mai corespușătoare”. În primele două luni ale vacanței de vară au lucrat la banca lui Charles Lester din New York, tatăl lui Matthew, renunțând demult la încercarea de a-l ține pe William cât mai departe de bancă. Când au sosit zilele caniculare ale lui august și-au petrecut mai tot timpul bându-se cu „Daisy” ținuturile din New England, plimbându-se cu barca pe râul Charles, cu fete pe care le schimbau cât se poate de des și luând parte la toate petrecerile la care erau invitați. Curând au ajuns printre figurile îndeobște cunoscute ale universității, unul fiind poreclit Savantul și celălalt Transpiratul. Pentru lumea bună din Boston era de la sine înțeles că fata care se va căsători cu William Kane sau cu Matthew Lester nu va avea nici o teamă pentru viitorul ei, dar, pe cât de rapid și pline de speranțe apăreau mamele cu fiicele lor cu chipuri proaspete, pe atât de prompt și neceremonios le expediau bunicile Kane și Cabot.

*

* *

Pe 18 aprilie 1927, William și-a sărbătorit împlinirea a douăzeci și unu de ani participând la ultima întâlnire a tutorilor care i-au administrat averea. Alan Lloyd și Tony Simmons pregătiseră toate documentele pentru a fi semnate.

— Ei bine, William dragă, a spus Milly Preston ca și cum o mare responsabilitate i-ar fi fost ridicată de pe umeri, sunt sigură că ai să poți să îndeplinești orice îndatorire așa cum am făcut și noi.

— Sper că da, doamna Preston, dar, dacă vreodată voi avea nevoie să pierd peste noapte o jumătate de milion, voi ști la cine să mă adresez.

Milly Preston s-a făcut roșie ca purpura, dar n-a încercat să-i dea nici o replică. Averea care fusese administrată prin procură se ridica acum la peste douăzeci și opt de milioane de dolari, iar William avea planuri foarte clare pentru acești bani, dar el mai hotărâse ca, înainte de a părăsi Harvard-ul, să câștige pe cont propriu un milion de dolari. Nu era o sumă mare în comparație cu averea moștenită, dar acesta din urmă reprezenta mult mai puțin pentru el decât balanța conturilor sale cu banca Lester.

În cursul verii, bunicile, de teama unui nou asalt din partea fetelor, i-au trimis pe William și Matthew într-un tur al Europei, ceea ce s-a dovedit un mare succes pentru amândoi. Matthew, depășind orice bariere lingvistice, găsea câte o fată frumoasă în fiecare capitală europeană – iubirea, îl asigura el pe William, este un bun de consum internațional. William și-a aranjat întâlniri cu mai toți directorii celor mai mari bănci europene – banii, îl asigura el pe Matthew, sunt și ei un bun de consum internațional. De la Londra la Berlin și Roma cei doi tineri au lăsat în urma lor un lung șir de inimi zdrobite și tot pe atâția bancheri plăcut impresionați. Când s-au întors la Harvard, în septembrie, amândoi erau gata să mănânce cărțile în acest ultim an.

*

* *

În iarna aspră a anului 1927 bunica Kane a murit, la vârsta de optzeci și cinci de ani, iar William a plâns pentru prima oară de la moartea mamei sale.

— Ei, haide, e timpul să-ți revii, i-a spus Matthew lui William după ce a fost alături de el și durerea lui mai multe zile. Ea a avut o viață bună și a așteptat ceva până să afle dacă Dumnezeu este din neamul Cabot sau Lowell.

Lui William îi era dor de cuvintele ei usturătoare pe care le apreciasse atât de puțin pe când trăia. I-a organizat funeraliile încât și ea ar fi fost mândră dacă ar fi asistat la ele. Singura critică pe care ar fi adus-o felului în care William i-a orchestrat plecarea ar fi fost modul de transport: Marea doamnă a fost adusă la cimitir de o mașină neagră, Packard, „una din scornelile astea de modă nouă” cum le numea ea, pe care nu le accepta decât „peste cadavrul ei”, dar s-a întâmplat să fie exact invers. Moartea ei l-a determinat pe William să muncească cu ambiție și mai mare în timpul aceluși ultim an la Harvard. A făcut tot posibilul să câștige premiul la matematică în memoria ei. Bunica Cabot a murit șase luni mai târziu, probabil pentru că nu mai avea cu cine să vorbească, și-a zis în sinea lui William.

În februarie 1928, William a fost vizitat de conducătorul cercului de dezbateri socio-politice. Problema care avea să fie pusă în discuție în luna următoare era „Socialism sau capitalism pentru viitorul Americii” și, firește, William a fost rugat să reprezinte

capitalismul.

— Dar dacă eu nu acceptam să vorbesc decât în numele celor oropsiți? a întrebat William, spre surpriza interlocutorului său, simțindu-se ușor iritat de faptul că se considerase aprioric că, moștenind un nume de vază și o bancă prosperă, punctele lui de vedere nu puteau fi decât ale acestor categorii sociale.

— Ei bine, William, trebuie să-ți mărturisesc că ne-am imaginat că preferințele tale vor fi pentru ă-ă...

— Bine, primesc invitația, dar presupun că am libertatea să-mi aleg partenerul.

— Firește.

— Bun, atunci îl aleg pe Matthew Lester. Pot să știi care va fi echipa adversă?

— Nu vei afla decât cu o zi înainte când se vor pune afișele în curtea universității.

În cursul lunii următoare, Matthew și William la micul dejun nu se mai ocupau de ziarele de stânga și de dreapta, iar seara, înainte de culcare, nu mai discutau despre sensul vieții, ci puneau la punct o adevărată strategie pentru ceea ce campusul începuse s-o numească „Marea Dezbateră”. William a hotărât că Matthew trebuia să preia conducerea. Pe măsură ce se apropia ziua fatală, a devenit tot mai evident că vor fi prezenți mai toți studenții interesați de politică, o seamă de profesori, ba chiar și câteva somități de la Boston și Cambridge. În dimineața zilei precedente dezbaterii, William și Matthew s-au dus în curtea universității să vadă cine va fi echipa adversă.

— Leland Crosby și Thaddeus Cohen. Îți spune vreunul din aceste nume ceva, William? Crosby, cred că este din familia Crosby din Philadelphia.

— Bineînțeles că el este. „Maniacul roșu din Rittenhouse Square”, cum l-a descris atâta de exact propria lui mătușă. Este cel mai convingător revoluționar din campus. Are bani grămadă și-i cheltuie pe toți pentru cauze populare radicale. Parcă îl și aud cum își va începe discursul: „Cunosc direct de la sursă capacitatea și lipsa de conștiință socială a clasei bogate americane”, l-a imitat William pe Crosby pe un ton strident. Dacă nu l-ar fi auzit toți din auditoriu deja de cincizeci de ori până acum spunând acest lucru, cred că ar fi putut fi un adversar redutabil.

— Și Thaddeus Cohen?

— N-am auzit niciodată de el.

În seara următoare, refuzând să recunoască tracul, și-au croit drum prin zăpadă și viscol, cu pulpanele paltoanelor fluturând către Boylston Hall. Cu puțin înainte de a ajunge au trecut prin fața culoarelor strălucitoare de la biblioteca recent construită de Widener, în memoria fiului său mort, ca și tatăl lui William, în naufragiul *Titanicului*.

— Cu o vreme ca asta, dacă vom fi înfrânți, cel puțin nu vor fi mulți care să asiste, a spus Matthew, agățându-se de o rază de speranță.

Dar cum au dat colțul bibliotecii au văzut șiruri de oameni urcând tropăind scările și cu hainele umflate de vânt către holul care deja forfotea de lume. Când au intrat în sală, au fost conduși spre scaunele de pe podium. William stătea nemișcat, dar ochii i se opreau asupra figurilor cunoscute din audiență; președintele Lowell stătea discret la mijlocul rândului; bătrânul Newbury, profesorul de botanică de la St. John; o pereche pedantă pe care o cunoscuse la petrecerile de la Red House; în dreapta, un grup de tineri, bărbați și femei, cu înfățișarea boemă, unii nepurtând nici măcar cravată, au început să bată din palme când reprezentanții lor – Crosby și Cohen – au urcat pe scenă.

Dintre cei doi, Crosby îți sărea în ochi, înalt și slab, aproape ca o caricatură, îmbrăcat aiurea – sau într-o dezordine studiată – într-un costum de tweed ponosit, dar cu o cămașă apretată – coală de hârtie și o pipă care se tot bălângănea încoace și încolo și care părea a nu avea nici o legătură cu acel trup, exceptând buza de jos. Thaddeus Cohen era mai scund, purta ochelari fără rame și costum de stofă, de culoare închisă și cu o croială aproape prea perfectă.

Cei patru vorbitori și-au dat mâna în timp ce se făceau ultimele pregătiri. Clopotele de la biserica Memorial, care se afla la nici o sută de pași depărtare, au sunat vag când au bătut de șapte ori.

— Domnul Leland Crosby, junior, a spus conducătorul cercului.

Discursul lui Crosby i-a oferit lui William motive de autofelicitare. El anticipase totul: tonul strident al lui Crosby, sublinierile îngroșate, aproape isterice pe care le va face. A reluat incantațiile radicalismului american – Haymarket, Money Trust, Standard Oil, chiar și Cross of Gold. După părerea lui William, vorbitorul nu făcuse altceva decât să-și etaleze propriul eu, deși a

cules așteptatele aplauze de la susținătorii din grupul din dreapta. Când Crosby s-a așezat, era clar că nu câștigase alți suporteri, ba chiar părea că ar fi pierdut și câțiva dintre cei vechi.

Matthew a vorbit bine și la obiect, calmând auditoriul, fiind o intrupare a toleranței liberale. William a strâns cu căldură mâna prietenului său când s-a întors lângă el în aplauzele puternice ale sălii.

— După aplauze, cred că am câștigat, a șoptit el.

Dar Thaddeus Cohen a surprins pe toată lumea. Avea un mod plăcut, sfios, de a prezenta lucrurile, ceea ce atrăgea simpatia publicului. Referirile, citatele sale erau atotcuprinzătoare, sarcastice și relevante. Fără a crea auditoriului sentimentul că i se insufla în mod deliberat o anume stare de spirit, el lăsa să transpară o morală a onestității care făcea ca orice altceva să pară un eșec pentru o minte rațională. El recunoștea excesele clasei sale și imperfecțiunile conducătorilor ei, dar lăsa impresia că, în ciuda acestor pericole, o altă alternativă la socialism nu există, dacă ar fi să se ajungă vreodată la o lume mai bună.

William era derutat. Un atac rațional, care să taie în carne vie asupra platformei politice a adversarilor săi n-ar fi dus la nici un rezultat în fața prezentării convingătoare și pacifiste a lui Cohen. Totuși, ca să-l contracareze erijându-se în exponent al speranței și credinței în spiritul uman era imposibil. Așa că William s-a concentrat mai întâi asupra combaterii acuzațiilor lui Crosby și apoi a contraatacat argumentele lui Cohen cu o declarație a propriilor sale convingeri în posibilitățile sistemului american de a ajunge la cele mai bune rezultate prin competiție intelectuală și economică. A simțit că a făcut un joc defensiv bun, dar nu mai mult și s-a așezat pe scaun cu convingerea că fusese înfrânt de Cohen.

Lui Crosby îi revenea sarcina de a combate netemeinicia argumentelor echipei adverse. El a început furibund de parcă acum ar fi trebuit să se bată atât cu Cohen cât și cu William și Matthew, întrebând auditoriul dacă putea identifica „dușmanul poporului” printre ei înșiși în acea noapte. Și-a plimbat îndelung privirile peste sală, timp în care toți se foiau într-o tăcere jenantă, iar suporterii lui își cercetau șireturile de la încălțări. Apoi s-a aplecat în față și a început să urle:

— El se află chiar în mijlocul nostru. Acum câteva secunde v-a vorbit. Numele lui este William Lowell Kane. A făcut un gest cu

mâna în direcția lui fără să-l privească și a tunat: Banca lui posedă mine în care muncitorii mor spre a asigura proprietarilor dividende de un milion în fiecare an. Banca lui sprijină dictaturile corupte și sângeroase din America Latină. Prin banca lui Congresul american este mituit ca să-i ruineze pe micii fermieri. Banca lui...

Tirada a continuat alte câteva minute. William a stat într-o tăcere mormântală, notând din când în când câte un comentariu în bloc notesul galben ce fusese dat fiecărui participant la dezbateri. Câțiva din sală au început să strige „Nu”. Suporterii lui Crosby au ripostat și ei din spirit de loialitate. Oficialii păreau a fi cuprinși de nervozitate.

TimpuL acordat lui Crosby se apropia de sfârșit. Și-a ridicat pumnul și a spus:

— Domnilor, părerea mea este că răspunsul la situația grea din America îl avem la nici două sute de iarzi de această sală. Acolo se află biblioteca Widener, cea mai mare bibliotecă particulară din lume. Aici vin oameni de știință săraci și imigranți, laolaltă cu americanii cei mai bine educați ca să îmbogățească cunoștințele și prosperitatea lumii. Din ce cauză există această instituție? Pentru că un băiat de bani gata a avut ghinionul să se imbarce la șaisprezece ani pe un vas de plăceri numit *Titanic*. Vă asigur, doamnelor și domnilor, că, până ce poporul american nu va da fiecărui membru al clasei conducătoare un tichet pentru propria sa cabină pe vasul *Titanic* al capitalismului, toată bogăția acumulată a acestui vast continent nu va fi eliberată și pusă în serviciul libertății, egalității și progresului.

Matthew, în timp ce asculta discursul lui Crosby, trecea printr-o gamă diversă de sentimente: de la bucurie, pentru că această gafă va aduce victoria de parte lor, la jenă față de comportarea adversarului și, în final, la ură, când a fost amintit *Titanicul*. Nu avea nici o idee cum va răspunde William la această provocare.

Când spiritele s-au mai calmat, conducătorul cercului s-a dus la tribună și a anunțat: „Domnul William Lowell Kane”.

William s-a ridicat, a făcut câțiva pași pe podium, și a privit sala câteva secunde. Cum era de așteptat, din multe piepturi a ieșit un „ssst” ce a umplut încăperea.

— După părerea mea, opiniile exprimate de domnul Crosby nu merită nici un răspuns.

S-a întors la scaunul său. A urmat un moment de liniște și apoi un ropot de aplauze.

Conducătorul cercului a revenit pe podium, dar părea că nu prea știe ce să facă. S-a auzit o voce salvatoare din spatele lui:

— Dacă-mi este permis, domnule președinte, aș dori să-l întreb pe domnul Kane dacă pot folosi timpul său.

William a încuviințat printr-o înclinare a capului.

Cohen s-a dus la tribună și a clipit dezarmant spre auditoriu.

— Este adevărat, a început el, că de foarte multă vreme cel mai mare obstacol în calea succesului socialismului democratic în Statele Unite l-a constituit extremismul unora din partizanii lui. Nimic n-ar fi putut exemplifica mai bine această situație nefericită decât discursul colegului meu din această seară. Înclinația de a distruge mișcarea progresistă prin apelarea la exterminarea fizică a acelor care i se opun ar fi de înțeles la un imigrant înăsprit de luptă, la un veteran al bătăliilor din străinătate care sunt mult mai dure decât ale noastre. În America este lamentabilă și de neiertat. În ceea ce mă privește, sincer îmi cer scuze față de domnul Kane.

De data aceasta aplauzele au fost instantanee. Întreg auditoriul s-a sculat în picioare și a bătut continuu din palme.

William s-a îndreptat spre Thaddeus Cohen și i-a strâns mâna. N-a fost o surpriză pentru nici unul din ei că William și Matthew au câștigat cu o diferență de o sută cincizeci de voturi. Seara s-a terminat și publicul a umplut aleile tăcute și acoperite de zăpadă, mergând chiar pe mijlocul străzii și discutând însuflețit, în gura mare.

William a insistat ca Thaddeus Cohen să vină împreună cu ei și Matthew să bea ceva. Au traversat Massachusetts Avenue abia putând să vadă pe unde merg din cauza zăpezii viscolite și s-au oprit în fața unei uși masive, de culoare închisă, aproape vizavi de Boylston Hall. William a deschis-o cu cheia lui și au intrat toți trei în vestibul.

Înainte ca ușa să se închidă în urma lui, Thaddeus Cohen a spus:

— Mă tem că eu nu voi fi bine primit aici.

William a părut surprins timp de o secundă.

— Aiurea. Ești cu mine.

Matthew i-a aruncat prietenului său o privire spre a-l avertiza, dar a văzut că William nu putea fi influențat în hotărârea

lui.

Au urcat scările și au intrat într-o cameră mare, mobilată confortabil, dar nu luxos și în care deja se aflau vreo zece tineri, unii așezați în fotolii, alții stând în picioare, câte doi sau trei. Imediat ce William a apărut în pragul ușii au început felicitările.

— Ai fost minunat, William. Acesta este exact modul în care trebuie tratați oamenii de soiul ăsta.

— Intră în triumf, asasin de bolșevici!

Thaddeus Cohen rămăsese în urmă fiind încă mascat de cadrul ușii, dar William nu uitase de el.

— Domnilor, dați-mi voie să vă prezint pe reductabilul meu adversar, domnul Thaddeus Cohen.

Cohen a înaintat câțiva pași șovăind.

Brusc felicitările au încetat. Unele capete s-au întors părănd a privi ulmii din curte ale căror ramuri se lăsau mult în jos sub greutatea zăpezii.

În cele din urmă, s-a auzit parchetul scârțâind, când un tânăr a părăsit camera prin cealaltă ușă. Apoi a mai plecat un altul. Fără grabă, întregul grup s-a evaporat. Ultimul i-a aruncat lui William o privire lungă, după care s-a răsucit pe călcăie și a dispărut.

Matthew se uita la cei doi descumpănit. Thaddeus Cohen se făcuse la chip ca șofranul și stătea cu capul plecat. Buzele lui William erau strânse cu aceeași furie stăpânită care apăruse pe fața lui când Crosby amintise de *Titanic*.

Matthew a atins brațul prietenului său.

— Mai bine să mergem.

Cei trei au plecat înaintând cu greu prin zăpadă spre camera lui William, unde au bătut în tăcere un brandy oarecare.

Când William s-a trezit dimineața, sub ușă era un plic. Înăuntru erau câteva rânduri de la președintele clubului Porcellian care-l informa că „spera să nu se mai repete niciodată seara trecută, ar fi bine ca incidentul să fie uitat.”

La prânz, președintele a primit două scrisori de retragere din club.

*

* *

După luni de studiu intens, William și Matthew erau

aproape gata – deși nimeni nu crede niciodată că este aproape gata – pentru examenul final. Timp de șase zile au răspuns la întrebări și au umplut pagini și pagini de bloc-notes-uri și apoi au așteptat, nu în zadar, pentru că amândoi au absolvit, așa cum era de la sine înțeles, Harvard-ul în iunie 1928.

O săptămână mai târziu s-a anunțat că William era câștigătorul premiului de matematică. El ar fi vrut ca tatăl său să trăiască și să fie prezent la ceremonie. Matthew a primit un onest „C”¹³ ceea ce a fost o ușurare pentru el și nici o surpriză pentru ceilalți. Nici unul dintre ei nu era interesat în continuarea studiilor, amândoi hotărând să intre în lumea afacerilor cât de curând posibil.

Cu opt zile înainte ca William să părăsească Harvard-ul contul lui din banca din New York depășea un milion de dolari. Atunci el a discutat cu Matthew foarte în amănunt planul său pe termen lung de a avea control asupra băncii Lester prin fuziunea ei cu Kane și Cabot.

Matthew a fost foarte încântat de idee și a mărturisit:

— Acesta este singurul mod prin care eu pot să aduc vreodată unele îmbunătățiri la ceea ce bătrânul îmi va lăsa, fără doar și poate, la moartea sa.

În ziua absolvirii, Alan Lloyd, care acum avea șaiszeci de ani, a venit la Harvard. După ceremonia de absolvire, William și-a invitat oaspetele la ceai. Alan l-a privit pe tânărul bărbat cu multă afecțiune.

— Ce ai de gând să faci acum că ai terminat Harvard-ul?

— Vreau să intru la banca lui Charles Lester din New York și să capăt ceva experiență înainte de a veni la Kane și Cabot peste câțiva ani.

— Dar tu, de la doisprezece ani, ai trăit în banca lui Lester, William. De ce nu vii direct la noi? Te-am numi imediat director.

William n-a zis nimic. Oferta lui Alan Lloyd a fost o totală surpriză. Cât era William de ambițios, nu i-ar fi trecut niciodată prin minte, chiar și pentru o clipă, că ar putea fi chemat ca director de bancă înainte de a împlini douăzeci și cinci de ani, vârstă la care și tatălui său i se făcuse această onoare.

Alan Lloyd aștepta răspunsul, dar n-a venit.

---

13 Calificativ de categoria a treia.

— Ei bine, William, trebuie să-ți mărturisesc că nu este câtuși de puțin în firea ta să rămâi fără replică la ceva.

— Dar nu mi-am imaginat niciodată că ai să mă inviți să fac parte din consiliul de conducere înainte de a împlini douăzeci și cinci de ani, când tatăl meu...

— Este adevărat, tatăl tău a fost ales la douăzeci și cinci. Totuși, acesta nu este un motiv ca tu să nu intri în consiliul de administrație, dacă ceilalți directori suportă ideea și, din câte știu, o acceptă. În orice caz, am motive personale pentru care aș dori să te văd director cât mai curând posibil. Peste cinci ani, când am să mă retrag de la bancă, trebuie să fim siguri că vom alege exact președintele de care avem nevoie. Tu vei fi într-o poziție mai puternică spre a influența această decizie, dacă în timpul următorilor cinci ani vei lucra la Kane și Cabot și nu ca înalt funcționar la banca lui Lester. Ei bine, băiatule, accepți să vii în consiliul de administrație?

A fost pentru a doua oară în acea zi că William și-a dorit ca tatăl său să fie încă în viață.

— Aș fi încântat să primesc, domnule, a spus el.

Alan și-a înălțat privirile spre William.

— De la partida de golf pe care am făcut-o împreună, este pentru prima oară că-mi spui „domnule”. Va trebui să fiu cu ochii pe tine.

William a zâmbit.

— Bun, a spus Alan Lloyd. Deci ne-am înțeles. Vei fi director la investiții și vei lucra direct sub îndrumarea lui Tony Simmons.

— Pot să-mi numesc adjunctul? I-a întrebat William.

Alan Lloyd l-a privit cu subînțeles.

— Matthew Lester, fără nici o îndoială.

— Da.

— Nu. Nu vreau ca el să fie iscoada din banca noastră așa cum tu ai fi fost într-a lor. Thomas Cohen ar fi trebuit să te învețe asta.

William nu a spus nimic, dar niciodată nu l-a mai subestimat pe Alan.

Charles Lester a râs când William i-a reprodus conversația cuvânt cu cuvânt.

— Îmi pare rău să aud că n-ai să vii la noi, chiar și ca spion, i-a spus el bine dispus, dar n-am nici o îndoială că n-o să ajungi

- CAIN ȘI ABEL -

aici într-o bună zi – fie într-o calitate sau alta.

Partea a III-a

15

Când William și-a început slujba de director adjunct la Kane și Cabot în septembrie 1928 a simțit pentru prima oară în viață că face ceva care merită într-adevăr. Și-a început cariera într-un birou mic, panelat cu stejar, lângă biroul lui Tony Simmons, directorul financiar al băncii. Chiar din săptămâna în care a sosit, William a știut, fără să se fi rostit vreun cuvânt, că Tony Simmons spera să-i urmeze lui Alan Lloyd ca președinte al băncii.

Responsabilitatea asupra întregului program de investiții al băncii îi revenea lui Simmons. El i-a repartizat lui William imediat o parte din sarcinile sale; în special investiții în afaceri de mici proporții, în terenuri și în orice alte activități de intermediere în care era implicată banca. Printre alte îndatoriri ale lui William era și aceea de a face un raport lunar asupra investițiilor pe care dorea să le recomande la întrunirea în plen a consiliului de administrație. Cei paisprezece membri ai consiliului se întâlneau o dată pe lună într-o cameră mai mare, panelată tot cu stejar, străjuită la ambele capete de portretele tatălui și bunicului lui William. William nu-și cunoscuse bunicul, dar întotdeauna s-a gândit că trebuie să fi fost un bărbat strașnic din moment ce s-a căsătorit cu bunica Kane. Rămânea suficient spațiu pe pereți și pentru portretul său.

În timpul primelor sale luni la bancă, William s-a comportat cu mare grijă și în curând ceilalți membri din consiliul de administrație au ajuns să-i respecte judecățile și să-i urmeze recomandările, cu foarte puține excepții. După cum s-a dovedit ulterior, sfaturile pe care le-au respins au fost dintre cele mai bune pe care le-a dat William. Prima oară s-a întâmplat când un anume domn Mayer a cerut un împrumut de la bancă spre a face o investiție în „filmul vorbit”, dar consiliul a refuzat, considerând că ideea nu prezintă importanță și este lipsită de viitor. Altă dată un anume domn Paley a venit la William cu un plan ambițios pentru United, rețeaua locală de radio. Alan Lloyd, care avea tot atâta respect pentru telegraf cât și pentru telepatie, a fost de părere că proiectul nu prezintă nici un interes pentru ei. Consiliul a sprijinit punctul de vedere al lui Alan și, mai târziu, Louis B. Mayer a ajuns

președintele M.G.M.¹⁴ -ului, iar William Paley al societății C.B.S.¹⁵. William avea încredere în judecățile sale și i-a finanțat pe amândoi cu bani din propriul său capital, dar, la fel cum proceda tatăl său, nu le-a dezvăluit niciodată sprijinul său.

*

* *

Unul din cele mai neplăcute aspecte ale muncii de zi cu zi a lui William îl constituia acela că trebuia să se ocupe de lichidările și falimentul clienților care împrumutaseră sume mari de bani de la bancă și pe care nu mai puteau să le achite. Prin firea sa, William nu era o persoană blândă, cum, de altfel, Henry Osborne constatase pe propria piele, dar faptul că trebuia să insiste pe lângă unii clienți vechi și respectabili să-și lichideze stocurile și să-și vândă chiar și casele îi provoca multe nopți nedormite. În curând William și-a dat seama că acești clienți se împart în două categorii distincte: acei care privesc falimentul ca pe o treabă obișnuită și acei pe care singur cuvântul îi traumatizează și care se vor strădui tot restul vieții să restituie fiecare bănuț pe care l-au împrumutat. William găsea că este firesc să fie dur cu prima categorie, dar aproape întotdeauna era mult mai înțelegător cu a doua spre nemulțumirea lui Tony Simmons.

Într-un astfel de caz, William a încălcat regulile tradiționale ale băncii și s-a implicat personal în problemele clientului. Acesta se numea Katherine Brookes și era soția lui Max Brookes, care împrumutase peste un milion de dolari de la Kane și Cabot spre a investi în terenuri în Florida, în anul de mare prosperitate 1925, o investiție pe care William n-ar fi aprobat-o, dacă pe atunci ar fi lucrat la bancă. Totuși, Max Brookes fusese un fel de erou în Massachusetts numărându-se printre primii și curajoșii piloți de dirijabile și avioane, fiind și un prieten foarte apropiat al lui Charles Lindbergh¹⁶. Moartea tragică a lui Brookes, când micul avion pe care îl pilota s-a izbit de un copac la o sută de iarzi de la decolare și la o înălțime de zece picioare de la sol, a fost prezentată

---

14 Metro Goldwyn-Mayer.

15 Columbia Broadcasting System.

16 Aviator american (1902-1974) care a făcut primul zbor nonstop peste Atlantic de la New York la Paris (1927).

în toată presa, de-a lungul și de-a latul Americii, ca o pierdere națională.

William, acționând în numele băncii, a preluat imediat bunurile familiei Brookes care deja erau insolubile și a încercat să reducă daunele băncii vânzând tot pământul din Florida cu excepția a doi acri pe care se afla casa. Pierderea băncii se ridica, totuși, la peste trei sute de mii de dolari. Unii dintre directori au criticat într-o oarecare măsură decizia bruscă a lui William de a vinde pământul, decizie cu care Tony Simmons nu a fost de acord. Câteva luni mai târziu s-a dovedit că, dacă păstrau pământul, banca ar fi pierdut aproape toată investiția inițială de un milion. Această demonstrație de clarviziune n-a făcut ca Tony Simmons să-l îndrăgească mai mult, dar ceilalți din consiliu și-au dat seama de perspicacitatea cu totul ieșită din comun a lui William.

După ce a lichidat tot ceea ce banca deținea în numele lui Max Brookes, William și-a îndreptat atenția spre doamna Brookes care, conform documentelor, era garantul achitării datoriilor fostului ei soț. Deși William întotdeauna încerca să asigure asemenea garanții pentru orice împrumut acordat de bancă, asumarea unei asemenea obligații el n-o recomanda niciodată prietenilor, oricât de încrezători ar fi fost ei în privința reușitei afacerii în care se lansau, pentru că eșecul întotdeauna aducea mari neazuri garantului.

William i-a scris o scrisoare oficială doamnei Brookes sugerându-i o întâlnire pentru elucidarea lucrurilor. El citise cu atenție dosarul familiei Brookes și știa că ea avea doar douăzeci și doi de ani, era fiica lui Andrew Higginson, capul unei vechi și distinse familii din Boston și că avea o avere substanțială a ei proprie. El nu i-a cerut în scrisoare să achite din banii personali datoriile către bancă, dar știa că aceasta este linia care trebuie adoptată, părere care, măcar pentru o singură dată, coincidea cu a lui Tony Simmons, așa că s-a pregătit sufletește pentru o întâlnire dezagreabilă.

Dar ceea ce nu luase absolut deloc în considerație William, era însăși Katherine Brookes. Mai târziu, în viață, el își va aminti întotdeauna, cu lux de amănunte, cum se derulaseră evenimentele în acea dimineață. Avusese un schimb de cuvinte mai dure cu Tony Simmons în privința unor investiții de proporții în aramă și cositor, pe care dorea să le recomande consiliului de administrație. Cererea industrială pentru cele două metale creștea vertiginos, iar

William era sigur că va urma o perioadă când nu se vor mai găsi cu ușurință. Tony Simmons n-a fost de acord cu el, insistând că trebuie să investească mai mulți bani lichizi la bursă. Problema încă îl frământa pe William când secretara lui a introdus-o în birou pe doamna Brookes. Cu un zâmbet abia schițat ea i-a îndepărtat din minte și arama, și cositorul, și orice alte crize de pe lume. Înainte ca ea să apuce să ia loc, el deja trecuse de cealaltă parte a biroului și a ajutat-o să se instaleze într-un scaun, pur și simplu, spre a se asigura că n-o să dispară ca o fata morgana pe măsură ce te apropii de ea. Niciodată nu întâlnise William o femeie care să fie pe jumătate atât de drăguță, în comparație cu Katherine Brookes. Păru-i lung, blond și ondulat îi cădea în valuri bogate pe umeri, și mici cărlionți îi ieșeau încântător de sub pălărie, pe la tâmple. Faptul că era în doliu nu-i micșora cu nimic frumusețea. Trupul subțire și armonia liniilor evidențiau că este genul de femeie care va arăta bine indiferent de vârstă. Ochii-i căprui erau enormi și se citea în ei, fără nici un dubiu, neliniștea de care era cuprinsă în privința celor ce avea să i le comunice William.

William a făcut eforturi ca să-și găsească tonul cu care aborda orice afacere.

— Doamna Brookes, permiteți-mi să vă spun că am aflat cu durere despre moartea soțului dumneavoastră și că regret că a trebuit să vă cer să veniți azi aici.

Două minciuni într-o singură propoziție care ar fi fost adevărată cu cinci minute mai înainte! A așteptat s-o audă vorbind.

— Mulțumesc, domnule Kane. Vocea îi era blândă, catifelată, fără note stridente. Cunosc obligațiile pe care le am față de banca dumneavoastră și vă asigur că voi face tot ce îmi stă în putere ca să le achit.

William nu a spus nimic sperând că ea avea să continue. Dar ea n-a făcut-o, așa că i-a relatat el ce măsuri a dispus în privința averii lui Max Brookes. Ea a ascultat cu ochii plecați.

— Doamna Brookes, dumneavoastră aveți calitatea de garant pentru împrumutul făcut de soțul dumneavoastră și aceasta ne determină să ne interesăm de averea dumneavoastră personală. S-a uitat în dosar. Aveți aproximativ opt sute de mii de dolari în investiții – cred că sunt bani de la familia dumneavoastră – și șaptesprezece mii patru sute cincizeci și șase de dolari în contul dumneavoastră personal.

Ea și-a înălțat privirile.

— Modul în care cunoașteți situația mea financiară este remarcabil, domnule Kane. Ar trebui, totuși, să adăugați, Buckhurst Park, casa noastră din Florida, care este pe numele lui Max și ceva bijuterii veritabile, ale mele personal. Presupun că toate laolaltă ajung la cei trei sute de mii de dolari pe care îi cereți și am făcut unele aranjamente ca să obțin întreaga sumă cât de curând posibil.

Nu se simțea decât un ușor tremur în voce; William a privit-o cu admirație.

— Doamna Brookes, banca nu are nici o intenție de a vă lua ultimele posesiuni pe care le aveți. Cu încuviințarea dumneavoastră, am dori să vindem capitalul și acțiunile pe care le dețineți. Tot ceea ce ați menționat, inclusiv casa, considerăm că trebuie să rămână în posesia dumneavoastră.

Ea a șovăit.

— Apreciez generozitatea dumneavoastră, domnule Kane. Totuși, nu vreau să rămân cu nimic datoare față de banca dumneavoastră sau să las numele soțului meu pătat. S-a simțit din nou ușorul tremur din voce, dar a fost rapid înlăturat. În orice caz, am hotărât să vând casa din Florida și să mă întorc la părinții mei cât de curând posibil.

Inima lui William a bătut mai tare când a auzit că se va reîntoarce în Boston.

— În acest caz am putea eventual să facem unele aranjamente în legătură cu procedura de vânzare, a spus el.

— Putem să le stabilim acum, a spus ea plat. Dumneavoastră trebuie să vă revină întreaga sumă.

William a pledat pentru o altă întâlnire.

— Să nu luăm o hotărâre prea pripită. Cred că ar fi înțelept să-mi consult colegii și să discut cu dumneavoastră după aceea.

Ea a ridicat ușor din umeri.

— Cum doriți. Realmente nu-mi pasă câtuși de puțin de bani și nu aș vrea să vă creez vreun inconvenient.

William a clipit.

— Doamna Brookes, trebuie să vă mărturisesc că sunt impresionat de generozitatea dumneavoastră. Cel puțin acordați-mi plăcerea de a fi invitata mea la masă.

Ea a zâmbit pentru prima oară arătându-și o gropiță nebănuită până atunci în obrazul drept. William a privit-o uimit și

încântat, după care au plecat la Ritz și a făcut tot ce a fost posibil să prelungească prânzul cât mai mult. Când s-a întors la birou trecuse bine de ora trei.

— Un prânz cam lung, William, a comentat Tony Simmons.

— Da, problemele familiei Brookes s-au dovedit mai încâlcite decât m-am așteptat.

— Mie mi s-au părut destul de simple când mi-am aruncat ochii peste hârtii, a spus Simmons. Ea nu s-a plâns de oferta noastră, nu? Cred că am fost destul de generoși în împrejurările de față.

— Da. La fel a considerat și ea. A trebuit s-o conving să nu renunțe la ultimul dolar pe care-l mai are pentru a ne spori nouă rezervele.

Tony Simmons s-a uitat lung la el.

— Asta nu seamănă cu William Kane pe care-l cunoaștem cu toții și-l iubim atât de mult. Totuși, n-a fost niciodată un timp mai potrivit ca bancă să-și arate generozitatea.

William a făcut o grimasă. Din ziua în care a început să lucreze la bancă, el și Tony Simmons au fost într-un dezacord din ce în ce mai mare în legătură cu direcția în care se îndreaptă piața valorilor. De la alegerile lui Herbert Hoover la Casa Albă, din noiembrie 1928, indicele Dow Jones era într-o continuă ascensiune. De fapt, la numai zece zile după numirea lui, bursa din New York a atins volumul record de peste șase milioane acțiuni într-o singură zi. Dar William era convins că tendința de creștere, alimentată de aflusul de bani din industria automobilului, va duce la inflație și aceasta la un anume grad de instabilitate, în schimb, Tony Simmons era convins că tendința de creștere nu se va opri așa că, în momentul în care William a avertizat consiliul de administrație că trebuie să dea dovadă de prudență, nimeni nu a ținut cont de sfaturile lui. În orice caz, cu banii săi personali era liber să-și urmeze propriile intuiții și a început să investească masiv în terenuri, aur, bunuri de larg consum, chiar și câțiva impresioniști selectați cu grijă, lăsând doar cincizeci la sută din banii săi în acțiuni.

Când Banca Federală din New York a promulgat un edict prin care declara că nu va mai resconta polițele pentru acele bănci care dau bani clienților numai pentru a face speculații bancare, William a știut că se bătuse primul cui în coșciugul jucătorilor la bursă. El a revăzut imediat programul de împrumuturi al băncii și

a ajuns la concluzia că ei au peste douăzeci și șase de milioane de dolari băgați în asemenea împrumuturi. L-a rugat pe Tony Simmons să ceară înapoi aceste sume fiind sigur că, cu o asemenea lege guvernamentală, prețurile la bursă vor scădea în mod inevitabil pe o perioadă îndelungată. La întrunirea lunară a consiliului de administrație ei au avut o dispută acerbă și William a fost înfrânt la vot, fiind de partea sa doi și împotriva doisprezece.

În 21 martie 1929, Blair & Comp. și-a anunțat consolidarea prin unirea cu Bank of America, fiind a treia din seria fuziunilor bancare care păreau să facă mai optimistă ziua de mâine și în 25 martie, Tony Simmons i-a trimis lui William un bilețel prin care îl informa că piața depășise din nou recordul tuturor timpurilor și, ca atare, a plasat și mai mulți bani ai băncii în acțiuni. În schimb, William și-a reorganizat capitalul încât doar douăzeci și cinci la sută din el îl mai avea pe piața valorilor, mișcare care deja l-a costat peste două milioane de dolari – și o dojana aspră din partea lui Alan Lloyd.

— Sper pentru binele tău că ești conștient ce faci, William.

— Alan, știi că de la paisprezece ani bat cu prognoza mea cotele din buletinele oficiale pentru că nu m-am lăsat niciodată dus de val.

Dar cum piața a continuat să urce până în vara lui 1929, chiar și William a încetat să mai vândă întrebându-se dacă, de fapt, judecata lui Tony Simmons n-a fost corectă.

Cum pensionarea lui Alan Lloyd se apropia tot mai mult, intențiile evidente ale lui Tony Simmons de a-i urma ca președinte au început să capete aspectul unui *fait accompli*¹⁷. Perspectiva îl îngrijora pe William care considera modul de gândire al lui Simmons mult prea conservator. El întotdeauna a fost la un iard în urma pieței, ceea ce este perfect în anii de avânt economic, când lucrurile merg bine, dar poate fi periculos pentru o bancă în vremuri mai proaste și mai competitive. Un investitor iscusit, după părerea lui William, nu alergă laolaltă cu turma, tropotind sau nu, ci intuiește cu mult înainte direcția pe care o va urma gloata. William deja hotărâse că investițiile pe piața de valori încă păreau riscante, în vreme ce Tony Simmons considera că America intrase în epoca ei de aur.

---

17 Fapt împlinit (fr.)

Cealaltă problemă a lui William era aceea că Tony Simmons nu avea decât treizeci și nouă de ani, ceea ce însemna că William nu mai putea spera să fie președintele băncii Kane și Cabot decât peste cel puțin douăzeci și șase de ani.

*

* *

Între timp imaginea lui Katherine Brookes se întipărise foarte clar în mintea lui William. I-a scris cât a putut de des despre vânzările acțiunilor și proprietăților ei: scrisori oficiale, bătute la mașină, care nu cereau altceva decât răspunsuri convenționale, scrise de mână. Ea trebuie să-l fi crezut cel mai conștiincios bancher din lume. Dacă ar fi știut că dosarul ei se făcea la fel de voluminos ca oricare altul sub supravegherea lui William, poate că s-ar fi gândit la el – sau cel puțin la William – cu ceva mai multă atenție. Pe la începutul toamnei ea i-a scris că găsisese un cumpărător pentru casa din Florida. William i-a răspuns cerându-i să-i permită să negocieze termenii vânzării în numele băncii și ea a fost de acord.

În prima parte a lui septembrie 1929, el s-a dus în Florida. Doamna Brookes l-a întâmpinat la gară și William a fost impresionat de cât arăta de frumoasă, cu mult mai frumoasă decât o avea el în minte. În timp ce ea îl aștepta pe peron, ușoara adiere a vântului îi lipea fusta neagră de trup, lăsând să se întrevadă forme spre care orice bărbat, cu excepția lui William, și-ar fi întors capul pentru a doua oară. Ochii lui William nu s-au mai dezlipit de pe chipul ei.

Ea încă era în doliu, iar comportarea față de el părea atât de rezervată și corectă încât William, la început s-a întrebat cu disperare dacă făcuse vreo impresie asupra ei. El a lungit negocierile cu fermierul care cumpăraseră casa din Buckhurst Park cât a putut de mult și a convins-o pe Katherine Brookes să accepte o treime din prețul de vânzare, băncii revenindu-i două treimi. În cele din urmă, după ce documentele legale au fost semnate, el n-a mai putut găsi alte scuze ca să nu se întoarcă la Boston. A invitat-o să ia cina la el, la hotel, fiind hotărât să-i dezvăluie ceva din sentimentele ce le nutrea pentru ea. Nu pentru prima oară, ea l-a luat prin surprindere. Înainte ca el să fi atacat subiectul, ea l-a întrebat jucându-se cu paharul spre a evita să se uite la el, dacă

n-ar dori să mai stea câteva zile la Buckhurst Park.

— Ar fi un fel de vacanță pentru amândoi, a spus ea roșind.

William a rămas tăcut. În cele din urmă, ea a găsit curajul să continue:

— Știi că aceasta s-ar putea să pară o nebunie, dar trebuie să înțelegi că am fost foarte singură. Lucrul extraordinar este că am impresia că m-am bucurat în această săptămână cum nu-mi amintesc să mă fi bucurat de multă vreme. S-a îmbujorat din nou. Am spus-o atât de nătâng că ai să-ți faci cea mai proastă părere despre mine.

Inima lui William a tresărit.

— Kate, cam de vreo nouă luni încoace eu am vrut să-ți spun ceva tot pe atât de nătâng.

— Deci ai să rămâi câteva zile, William?

— Da, Kate, voi rămâne.

În noaptea aceea l-a instalat în principalul dormitor pentru oaspeți de la Buckhurst Park. Aceste câteva zile vor rămâne pentru totdeauna pentru William ca un interludiu de vis în viața sa. A călărit alături de Kate și ea l-a întrecut. A înotat cu ea și ea l-a depășit. Se plimba cu ea și el obosea primul, așa că, în cele din urmă, au jucat poker și el a câștigat trei milioane și jumătate de dolari în foarte multe ore de joc.

— Primești un cec? l-a întrebat ea cu un aer aristocratic.

— Uii că-ți știu cu de-amănuntul toată averea, doamnă Brookes, dar fac o înțelegere cu tine. Vom continua să jucăm până ce îți vei câștiga toți banii înapoi.

— S-ar putea să dureze ani, a spus ea.

— Am să aștept, a zis William.

A început apoi să-i povestească evenimente demult îngropate din trecutul său, lucruri pe care de abia dacă le discutase cu Matthew, despre respectul pe care îl purta tatălui său, despre iubirea pentru mama lui, despre ura oarbă față de Henry Osborne, despre ambițiile lui în legătură cu Kane și Cabot. În schimb, ea i-a vorbit despre copilăria din Boston, despre școala din Virginia și despre căsătoria ei la o vârstă fragedă cu Max Brookes.

Cinci zile mai târziu, când își luau rămas bun în gară el a sărutat-o pentru prima oară.

— Kate, am de gând să-ți spun ceva ce poate să pară o impertinență. Sper că într-o zi să ai sentimente mai puternice față

de mine decât ai avut pentru Max.

— Deja am început să le am, a spus ea încet.

William a privit-o îndelung.

— Să nu mai stai departe de mine încă alte două luni.

— Nu. Oricum, deja mi-ai vândut casa.

*

* *

În timpul călătoriei înapoi spre Boston, William s-a simțit mai echilibrat și mai fericit, cum nu mai fusese niciodată de la moartea tatălui său și a schițat în linii mari un raport asupra vânzării casei din Buckhurst Park, mintea revenindu-i mereu la Kate și la ultimele cinci zile petrecute cu ea. Chiar înainte ca trenul să intre în Gara de Sud, el a scris la repezeală, cu scrisul său ordonat, dar greu de citit, câteva rânduri:

Kate, îmi dau seama că deja îmi este dor de tine. Și nu au trecut decât câteva ore. Te rog scrie-mi și spune-mi când vii la Boston. Între timp am să mă întorc la afacerile băncii și constat că te pot scoate din minte pe perioade destul de lungi (de ex. 10 ± 5 minute).

*Cu dragoste,
William*

Abia ce lăsase plicul în cutia poștală de pe Charles Street când toate gândurile către Kate au fost abătute de băiatul cu ziare.

— Crah în Wall Street.

William i-a smuls un ziar și și-a aruncat rapid ochii peste frazele-rezumat din titlu. Piața se prăbușise rapid peste noapte; unii oameni de finanțe considerau că nu este decât o reajustare; William era de părere că începuse prăbușirea pe care o prezisese de luni de zile. S-a grăbit spre bancă și s-a oprit direct în biroul președintelui.

— Sunt sigur că piața o să-și revină până la urmă, a spus Alan Lloyd încercând să-l liniștească.

— Nici gând, l-a contrazis William. Piața este supraîncărcată. Supraîncărcată cu mici investitori care au venit pentru un profit rapid și acum în mod cert vor zbură să-și salveze viețile. Nu vezi că balonul este gata să plesnească? Am de gând să vând tot. Până la sfârșitul anului colapsul este iminent, iar eu te-

am avertizat, Alan, din februarie.

— Tot nu sunt de acord cu tine, William, dar am să convoc o întrunire a întregului consiliu de administrație, așa că vom putea discuta punctele tale de vedere în detaliu.

— Mulțumesc, a spus William.

S-a întors în biroul lui și a ridicat telefonul de interior.

— Alan, am uitat să-ți spun, am cunoscut fata cu care o să mă căsătoresc.

— Ea știe? l-a întrebat Alan.

— Nu, a răspuns William.

— Din câte văd, a spus Alan, căsătoria ta va semăna foarte mult cu cariera ta bancară, William. Oricine este implicat direct va fi anunțat doar după ce tu ai luat hotărârea.

William a râs, a ridicat apoi celălalt telefon și i-a cerut agentului său de bursă să-i scoată principalele acțiuni la vânzare. Tony Simmons a intrat în birou și a rămas în prag cu ușa deschisă, urmărindu-l pe William despre care gândea că a înnebunit de-a binelea.

— Ai să rămâi și fără cămașa de pe tine dacă arunci toate acele acțiuni pe piață în condițiile prezente.

— O să pierd cu mult mai mult dacă le păstrez, i-a replicat William.

Paguba de peste un milion de dolari pe care a avut-o în următoarea săptămână ar fi zdruncinat orice alt bărbat mai puțin sigur de el.

William a pierdut și la întrunirea consiliului de administrație de a doua zi, propunerea sa ca banca să-și lichideze stocurile de acțiuni a fost respinsă cu opt voturi la șase: Tony Simmons a convins consiliul că ar fi o dovadă de iresponsabilitate dacă nu le-ar mai ține puțin. Singura victorie, minoră, a lui William a fost că a reușit să-i determine pe directori ca banca deocamdată să nu mai cumpere nimic.

În ziua aceea piața a mai crescut puțin, ceea ce i-a dat lui William posibilitatea să mai vândă din propriul său stoc. La sfârșitul săptămânii, când indicele a rămas în creștere, timp de patru zile la rând, William a început să se întrebe dacă nu reacționează prea pripit, dar toată experiența sa și instinctul îi spuneau că a luat hotărârea corectă. Alan Lloyd nu i-a reproșat nimic; banii pe care-i pierdea William nu erau ai lui, iar el abia aștepta să se retragă liniștit la pensie.

În 22 octombrie, piața a suferit căderi cu mult mai mari și William l-a rugat din nou pe Alan să vândă cât încă mai exista o șansă. De data aceasta Alan a ascultat și i-a permis lui William să emită un ordin de vânzare pentru principalele acțiuni ale băncii. Ziua următoare piața a scăzut din nou într-o avalanșă de vânzări și n-a mai avut nici o importanță de ce acțiuni a vrut banca să se dispenseze pentru că nu mai erau cumpărători. Dumping-ul s-a transformat într-o panică generală pentru că orice mic investitor din America a emis ordine de vânzare încercând să nu se scufunde. Panica a fost atât de mare încât teleimprimatorul care înregistra cursurile nu mai putea ține pasul cu tranzacțiile. Numai dimineața, când s-a deschis Bursa, după ce funcționarii lucraseră toată noaptea, a știut fiecare cât a pierdut în ziua precedentă.

Alan Lloyd a vorbit la telefon cu J.P. Morgan și a fost de acord să se alăture și Kane și Cabot unui grup de bănci care aveau să încerce să susțină piața. William a aprobat această stratagemă din considerentul că dacă urma să fie un efort de grup, Kane și Cabot trebuie să se implice cu responsabilitate în această acțiune. Și, bineînțeles, dacă dădea rezultate, pentru toate băncile avea să fie mai bine. În ziua următoare, Richard Whitney, vicepreședintele de la New York Stock Exchange și reprezentantul grupului Morgan, într-un efort comun, au cumpărat acțiuni, dintre cele mai bine cotate, în valoare de treizeci milioane dolari. Piața a început să-și revină. În ziua aceea s-au negociat douăsprezece milioane opt sute nouăzeci și patru de mii șase sute cincizeci de acțiuni și în următoarele două zile piața a continuat să reziste. Toți, de la președintele Hoover până la agenții de bursă au fost convinși că hopul fusese depășit.

William vânduse aproape tot stocul său de acțiuni iar pierderile sale personale erau mici în comparație cu ale băncii, care se ridicaseră la peste trei milioane de dolari în patru zile; chiar și Tony Simmons începuse să urmeze toate sfaturile lui William. În 29 octombrie, Marțea Neagră, așa cum avea să fie cunoscută acea zi, piața a căzut din nou. S-au scos la vânzare șaisprezece milioane șase sute zece mii de acțiuni. Băncile din toată țara știau că nu mai erau solvabile. Dacă fiecare din clienții lor le cerea bani gheață – ori dacă ele încercau să-și recupereze toate împrumuturile – întregul sistem bancar intra în colaps.

Sedința consiliului de administrație din 9 octombrie s-a deschis cu un minut de reculegere în memoria lui John J.

Riordan, președintele de la County Trust și director la Kane și Cabot care se împușcase în propria sa casă. Era a unsprezecea sinucidere din cercurile bancare din Boston în ultimele două săptămâni; cel mort fusese un prieten foarte bun al lui Alan Lloyd. Președintele a anunțat că banca Kane și Cabot a pierdut aproape patru milioane dolari; că grupul Morgan dăduse greș în efortul său de unificare și că acum fiecare bancă trebuia să acționeze așa cum credea că este mai bine pentru interesele ei. Aproape toți micii investitori dăduseră faliment, iar majoritatea celor mari avea probleme insurmontabile cu banii gheață. Mulțimea furioasă deja se adunase în fața băncilor din New York, iar paza obișnuită trebuise să fie suplimentată cu detectivi particulari. Încă o săptămână ca asta, și-a zis în sinea lui Alan, și toți vom fi măturați. Și-a oferit demisia, dar directorii nici n-au vrut să audă de ea. Situația lui nu era diferită de a nici unui alt președinte de la băncile mari din America. Tony Simmons și-a oferit și el demisia, dar ceilalți au refuzat s-o ia în considerație. Tony nu mai putea să-i ia locul lui Alan Lloyd așa că William, mărinimos, nu i-a mai făcut nici un reproș. S-a recurs la un compromis și Simmons a fost trimis la Londra să se ocupe de investițiile de peste ocean. Acolo va fi în afară de orice pericol, și-a zis în sinea lui William, care a fost numit director financiar, răspunzând de investițiile băncii. Imediat l-a chemat pe Matthew Lester să i se alăture în calitate de director adjunct. De data aceasta Alan Lloyd n-a schițat nici cel mai vag gest de împotrivire.

Matthew a fost de acord să vină la începutul anului, imediat ce tatăl său se putea dispensa de el. Nici banca lor nu fusese scutită de probleme. Așa că William a condus singur departamentul de investiții până la sosirea lui Matthew care a trebuit să asiste la falimentul unor firme mari sau mici, conduse de prieteni pe care-i știa de o viață. O vreme chiar s-a întrebat dacă banca lor va supraviețui.

De Crăciun, William a petrecut o săptămână extraordinară în Florida, cu Kate, pe care a ajutat-o să-și împacheteze lucrurile în cutii de ceai, pentru a se întoarce în Boston.

— Cele pe care Kane și Cabot mi-a permis să le păstrez, îl tachinase ea.

Cadourile lui William de Crăciun au umplut încă o altă cutie și Kate se simțea oarecum stânjenită, dată fiind generozitatea lui.

— Ce poate o văduvă fără nici o lețcaie să-ți dea în schimb? glumise ea.

William i-a răspuns că ar putea să intre și ea în cutia de ceai care a mai rămas, iar pe eticheta să scrie: „Cadou pentru William”.

S-a întors la Boston mult mai bine dispus și a sperat că șederea lui cu Kate a fost de bun augur pentru anul care începea. S-a instalat în fostul birou al lui Tony Simmons și s-a apucat să citească corespondența, știind că va trebui să prezideze două sau trei întruniri pentru lichidări, fixate pentru acea săptămână. A întrebat secretara cine este prima persoană de pe lista de audiențe.

— Mă tem că este un alt faliment, domnule Kane.

— O, da, îmi amintesc cazul, a spus William. Numele nu însemna nimic pentru el. l-am citit dosarul seara trecută. O afacere foarte norocoasă. La ce oră trebuie să vină?

— La zece, dar domnul deja vă așteaptă pe hol, domnule director.

— Bine, a spus William. Te rog trimite-l înăuntru. Să terminăm și cu această treabă.

William a deschis dosarul pentru a-și reaminti rapid faptele. Peste numele clientului inițial, un anume domn Davis Leroy, era trasă o linie. Fusese înlocuit cu numele vizitatorului din această dimineață, domnul Abel Rosnovski.

William și-a reamintit foarte clar ultima conversație pe care o avusese cu domnul Rosnovski și deja o regreta.

16

I-au trebuit lui Abel trei luni ca să facă o estimare a problemelor cu care se confrunța Richmond Continental și să afle de ce hotelul mergea în pierdere cu sume așa mari de bani. Concluzia la care a ajuns după douăsprezece săptămâni de observare atentă, în timp ce-i lăsase pe ceilalți să creadă că somnolează, a fost că profiturile hotelului erau furate. Personalul de la Richmond practica un sistem așa bine pus la punct și cu atâtea încrângături încât nici Abel nu-l mai întâlnise până atunci. Totuși, ei nu ținuseră cont și de noul director adjunct care, în trecut, trebuise să fure pâine de la ruși ca să rămână în viață. Prima grijă a lui Abel a fost ca nimeni să nu-și dea seama de descoperirile lui până nu verifica fiecare sector al hotelului. Nu i-a trebuit mult să afle că fiecare departament își avea sistemul său propriu de a fura.

Frauda începea la recepție unde erau înregistrați doar opt clienți din zece, banii în numerar de la ceilalți doi fiind însușiți de personalul de serviciu. Procedul era foarte simplu; dacă l-ar fi încercat cineva la Plaza, în New York, ar fi fost descoperit în cinci minute și concediat. Recepționarul șef alegea o pereche de bătrâni care venea din alt stat, pentru o singură noapte. Apoi se asigura în mod direct că nu au legături de afaceri în oraș și, pur și simplu, nu-i înregistra. Dacă în dimineața următoare ei plăteau în numerar, banii erau băgați în buzunar și nicăieri nu se afla nici o dovadă că ei trecuseră prin hotel. Abel de multă vreme gândea că toate hotelurile ar trebui să înregistreze automat toți oaspeții. La Plaza deja se proceda astfel.

În restaurant sistemul fusese perfecționat. Bineînțeles, banii de la orice client întâmplător, la prânz sau cină, erau însușiți. Abel se așteptase la asta, dar i-a trebuit ceva mai mult timp ca să parcurgă notele de plată și să descopere că restaurantul lucra în strânsă legătură cu recepția, pentru că pe bonurile de la restaurant nu figurau acei care nu fuseseră înregistrați la recepție. În plus, era un șir nesfârșit de distrugeri și reparații fictive, echipament lipsă, mâncare furată, lenjerie de pat pierdută și, la un moment dat, chiar o saltea se făcuse nevăzută. După ce a verificat fiecare sector amănunțit, rămânând foarte atent la tot ce se întâmpla în jur, Abel a ajuns la concluzia că jumătate din

personalul hotelului era implicat în conspirație și că nu era departament în care să nu se practice fraudă.

La început, când a venit la Richmond, Abel s-a întrebat cum de a fost posibil ca directorul, Desmond Pacey, să nu vadă ce se întâmplă exact sub nasul său de atâta vreme. În mod eronat a presupus că omul era prea leneș și nu se deranja să cerceteze plângerile. Chiar și lui Abel i-a trebuit ceva timp să descopere că leneșul director era creierul care organiza sistemul de fraudă și din această cauză mergea atât de bine. Pacey lucra pentru grupul Richmond de peste treizeci de ani. Nu era hotel din tot grupul în care el să nu fi deținut o funcție bună într-un moment sau altul, ceea ce l-a făcut pe Abel să se teamă că situația va fi similară și la celelalte hoteluri. Pe deasupra, Desmond Pacey era prieten cu proprietarul hotelurilor, Davis Leroy. Hotelul Chicago Richmond pierdea peste treizeci de mii de dolari anual, situație care Abel știa că putea fi îndreptată prin concedierea imediată a jumătate din personal, începând cu Desmond Pacey. Dar luarea acestor măsuri nu era atât de simplă, pentru că Davis Leroy rareori dăduse pe cineva afară în treizeci de ani. El, pur și simplu, tolera starea de lucruri sperând că timpul le va rezolva. Din câte își dădea seama Abel, practica personalului de la hotelul Richmond era de a fura fără a fi văzuți de nimeni până se retrăgeau liniștiți la pensie.

Abel știa că singurul mod de a schimba soarta hotelului era să aibă o discuție francă cu Davis Leroy și în acest scop, la începutul anului 1928, a luat expresul din Illinois Central până la St. Louis și apoi Missouri Pacific până la Dallas. Purta sub braț un raport de două sute de pagini, la care lucrase trei luni, în cămăruța din anexa hotelului. Când a terminat de citit mulțimea de probe adunate, Davis Leroy a rămas holbându-se la el fără să-i vină să creadă.

— Oamenii aceștia sunt prietenii mei, au fost primele cuvinte pe care le-a rostit când Abel a închis dosarul. Unii dintre ei sunt cu mine de treizeci de ani. La naiba, în afaceri întotdeauna sunt mici potlogării, dar tu-mi spui că ei mă fură pe la spate în stil mare.

— Unii dintre ei aș zice că au făcut-o în toți cei treizeci de ani, a spus Abel.

— Ce naiba să fac? a întrebat Leroy.

— Pot să curm dezastrul dacă îl înlăturați pe Desmond Pacey și îmi dați *carte blanche*, să concediez pe oricine a fost

implicat în furt, începând cu ziua de mâine.

— Ei bine, Abel, aş vrea eu ca problema să fie atât de simplă.

— Problema este foarte simplă, a spus Abel. Şi, dacă nu-mi daţi voie să mă ocup de vinovaţi, aveţi demisia mea chiar din acest moment, pentru că nu vreau să fac parte din hotelul cu cea mai coruptă conducere din America.

— Nu putem doar să-l retrogradăm pe Desmond Pacey, să-l facem director adjunct? Atunci tu ai fi director şi problemele ar fi sub controlul tău.

— În nici un caz, a răspuns Abel. Pacey are mai mult de doi ani până la pensionare şi-şi struneşte bine tot personalul de la Richmond, aşa că, până am să-l aduc eu la ordine, o să fiţi sau mort sau falit, sau amândouă, mai cu seamă că, după cum bănuie, toate celelalte hoteluri pe care le aveţi sunt conduse în aceeaşi manieră. Dacă doriţi ca lucrurile să se îndrepte la Chicago va trebui să luaţi o decizie fermă în privinţa lui Pacey chiar acum sau, dacă nu, vă puneţi singur ştreangul de gât. Aşa că hotărâţi, ori una, ori alta.

— Noi, texanii, suntem cunoscuţi că ne spunem deschis gândurile Abel, dar sunt sigur că tu ne depăşeşti. O.K., O.K., am să-ţi dau autoritatea necesară. Din acest moment eşti noul director de la Chicago Richmond. Felicitări. Aşteaptă până ce Al Capone o să audă că ai sosit în Chicago; o să vină să stea cu mine aici, în pacea şi liniştea marelui Sud-Vest. Abel, băiatul meu, a continuat Leroy ridicându-se în picioare şi bătându-l pe umăr pe noul său director, să nu crezi că sunt nerecunoscător. Ai făcut o treabă extraordinară în Chicago şi de acum încolo ai să fii mâna mea dreaptă. Ca să fiu cinstit cu tine, Abel, afacerile la bursă îmi mergeau atât de bine încât nici n-am băgat de seamă pierderile de la hoteluri, aşa că mulţumesc lui Dumnezeu că am un prieten cinstit. De ce nu rămâi peste noapte şi să mergem să mâncăm ceva.

— Aş fi încântat să vin cu dumneavoastră, domnule Leroy, dar aş dori să dorm la Dallas Richmond, am motivele mele.

— Nu vrei să laşi să-ţi scape nimic din undiţă, nu-i aşa, Abel?

— Da, dacă n-am încotro.

În seara aceea Davis Leroy i-a oferit lui Abel o masă princiară şi whisky din belşug, insistând să servească din toate,

pentru că aceasta era ospitalitatea sudică. De asemenea, i-a mărturisit lui Abel că este în căutarea unei persoane care să conducă grupul Richmond ca să-i vină și lui mai ușor.

— Crezi că ai accepta un polonez tâmpit? s-a bâlbâit Abel după prea multe pahare.

— Abel, eu am fost tâmpitul. Dacă tu nu i-ai fi mirosit pe acei hoți, eu m-aș fi putut ruina. Dar acum că știi adevărul o să le venim amândoi de hac și am de gând să-ți acord șansa să repui pe hartă grupul Richmond.

Abel a ridicat paharul cu o mână cam nesigură.

— Să bem atunci pentru grupul Richmond și pentru un parteneriat de lungă durată și plin de succese.

— Să fie, băiete.

Abel a petrecut noaptea la Dallas Richmond, înscriindu-se sub un nume fals și spunându-i dinadins funcționarului de la recepție că nu va sta decât o noapte. Dimineața, când a observat că singura chitanță pentru banii plătiți a dispărut la coșul de gunoi, Abel și-a avut suspiciunile confirmate. Fraudele nu se limitau numai la Chicago Richmond. A hotărât ca mai întâi să îndrepte lucrurile la Chicago; celelalte hoteluri din grup vor trebui să mai aștepte puțin. L-a sunat pe Davis Leroy să-i spună că boala se răspândise în întregul grup.

Abel s-a întors la Chicago urmând aceeași rută ca la venire. Valea râului Mississippi defila posomorâtă prin fereastra trenului, devastată de inundațiile din anul precedent. Abel se gândea la dezastrul pe care-l va declanșa odată ajuns la Chicago Richmond.

Când a sosit nu era nici un portar de noapte și n-a găsit decât un funcționar. A hotărât să-i lase să-și vadă de somn înainte de a-și lua rămas bun de la ei. Un băiat de serviciu i-a deschis ușa din față când s-a dus la corpul anexă.

— Ați avut o călătorie plăcută, domnule Rosnovski? a întrebat.

— Da, mulțumesc. Cum au mers lucrurile pe aici?

— O, a fost liniște.

Măine dimineața o să vezi că este și mai multă liniște când ai să fii singurul rămas din tot personalul, și-a spus în sinea lui Abel.

Abel a despachetat și a sunat să i se aducă ceva ușor de mâncat. A trecut mai bine de un ceas până a fost servit. După ce și-a băut cafeaua, s-a dezbrăcat și a făcut un duș rece

reexaminând planul pentru ziua următoare. Alesese o perioadă bună a anului pentru masacru. Abia începuse februarie, hotelul era ocupat cam pe sfert și Abel era convins că va putea conduce Richmond-ul cu jumătate din personalul actual. S-a urcat în pat, a aruncat perna pe dușumea și a dormit tun, asemeni personalului de la hotel care nu bănuia nimic.

Desmond Pacey, cunoscut tuturor ca leneșul Pacey, avea șaizeci și doi de ani. Era destul de gras, ceea ce îl făcea să se miște foarte încet pe picioarele lui scurte. Desmond Pacey văzuse șapte, sau poate opt directori adjuncți venind și plecând la Richmond. Unii se lăcomiseră și voiseră să ia mai mult decât el; alții, pur și simplu, nu înțeleseseră cum mergeau șmecheriile. Polonezul, și-a zis el, n-o să fie cu nimic mai deștept decât ceilalți. Fluiera în surdină în timp ce se îndrepta spre biroul lui Abel pentru întâlnirea zilnică de la ora zece. Era zece și șaptesprezece minute.

— Îmi pare rău că te-am făcut să mă aștepți, a spus directorul, fără a-i părea câtuși de puțin rău.

Abel n-a făcut nici un comentariu.

— Am fost reținut cu unele treburi la recepție, știi cum este. Abel știa exact ce se petrecea la recepție.

A deschis încet sertarul de la birou în care zăceau patruzeci de chitanțe de hotel mototolite, unele rupte în patru, cinci bucăți și pe care le recuperase din coșurile de gunoi și din scrumiere. Erau chitanțele pentru clienții care plătiseră cu bani gheață și nu fuseseră înregistrate. L-a urmărit pe grasul și scundacul director cum încearcă să-și dea seama ce este cu ele. Desmond Pacey nu s-a omorât să le cerceteze cine știe ce. De fapt, nici nu-i păsa prea mult. Nimic nu-l mai speria. Dacă prostul de polonez a descoperit șmecheria, putea, fie să-și ia partea lui, fie să plece. Pacey se întreba ce procentaj va trebui să-i dea. Poate că o cameră bună în hotel o să-i țină gura închisă pentru moment.

— Domnule Pacey, sunteți concediat și doresc să părăsiți locul într-o oră.

Desmond Pacey n-a priceput sau mai bine zis nu-și putea crede urechilor.

— Ce-a fost asta ce-ai spus? Nu cred că am auzit bine.

— Ba da, i-a răspuns Abel. Sunteți concediat.

— Tu nu mă poți concedia. Eu sunt directorul și lucrez la Richmond Group de peste treizeci de ani. Dacă este vreo concediere de făcut, eu o fac. Cine, pentru numele lui Dumnezeu,

te crezi că ești?

— Sunt noul director.

— Ce ești?

— Noul director, a repetat Abel. Domnul Leroy m-a numit ieri, iar eu v-am concediat adineaori, domnule Pacey.

— Pentru ce?

— Pentru furt la scară mare.

Abel a întors chitanțele astfel ca omul cu ochelari să le poată vedea bine.

— Toți acești clienți și-au achitat notele de plată, dar nici un ban n-a ajuns în conturile Richmond. Toate au ceva comun între ele: semnătura dumitale.

— N-ai să poți dovedi nimic nici într-o sută de ani.

— Știu, a răspuns Abel. Conduci un sistem foarte bine pus la punct. N-ai decât să pleci să-ți conduci sistemul în altă parte, pentru că aici norocul ți s-a îmfundat. Un vechi proverb polonez zice, domnule Pacey: „Ulciorul nu merge de multe ori la apă”. Ei bine, al dumitale s-a spart și dumneata ești concediat.

— Nu ai nici o competență să mă concediezi, a spus Pacey. Broboane de sudoare îi acoperiseră fruntea în ciuda frigului de februarie. Davis Leroy este un foarte bun prieten de-al meu. El este singurul care mă poate concedia. Tu ai venit abia de trei luni de la New York. El nici n-o să vrea să te asculte când o să-i vorbesc eu. Aș putea să te arunc din acest hotel cu un singur telefon.

— Să vedem, i-a spus Abel.

A ridicat receptorul și i-a cerut centralistei să-i facă legătura cu Davis Leroy în Dallas. Cei doi bărbați așteptau măsurându-se unul pe celălalt cu privirea. Broboanele de transpirație i se prelingeau acum lui Pacey spre vârful nasului. Pentru o secundă Abel s-a întrebat dacă noul său patron îl va susține.

— Bună dimineața, domnule Leroy. Abel Rosnovski vă sună din Chicago. Chiar adineaori l-am concediat pe Desmond Pacey și dorește să vă vorbească.

Tremurând, Pacey a luat telefonul. A ascultat doar câteva clipe.

— Dar, Davis, eu... Ce aș putea face? Îți jur că nu este adevărat... Trebuie să fie o greșeală.

Abel a auzit cum la celălalt capăt al firului telefonul s-a închis.

— O oră, domnule Pacey, a spus Abel. Dacă nu, toate aceste chitanțe am să le înmânez Departamentului de Poliție din Chicago.

— Așteaptă o clipă, a spus Pacey. Nu te grăbi atât. Tonul și atitudinea i s-au schimbat brusc. Participi și dumneata la această schemă și ai putea să-ți faci un venit sigur dacă conducem împreună acest hotel și ar fi o hotărâre cât se poate de înțeleaptă. Banii vor fi cu mult mai mulți decât câștigi ca director adjunct și noi știm cu toții că Davis își poate permite pierderile.

— Domnule Pacey, eu nu mai sunt director adjunct. Așa că fă bine și ieși afară înainte de a te arunca eu.

— Polonez împuțit, a spus fostul director dându-și seama că jucase ultima carte și pierduse. Mai bine ai căsca ochii pentru că o să-ți frângi gâtul cât de curând.

Pacey a părăsit biroul. Pe la prânz i s-au alăturat în stradă șeful ospătarilor, administratorul, șeful de la recepție, șeful portarilor și alți șaptesprezece oameni din personalul de la Richmond care nu prezentau garanții pentru Abel că se vor îndrepta. După-amiaza i-a convocat pe ceilalți angajați care mai rămăseseră și le-a explicat cu de-amănuntul de ce au fost necesare măsurile pe care le-a luat și i-a asigurat că slujbele lor nu erau în primejdie.

— Dar, dacă găsesc *un singur dolar*, a spus Abel, repet, *un singur dolar* deturnat de la locul lui, persoana implicată va fi concediată fără nici o referință. Este limpede?

Nimeni n-a scos o vorbă.

În cursul următoarelor câteva săptămâni au mai plecat și alții din personalul de la Richmond când și-au dat seama că Abel nu avea de gând să continue practicile lui Pacey în folosul său și au fost repede înlocuiți.

Pe la sfârșitul lui martie Abel a chemat să lucreze la Richmond patru din foștii colegi de la Plaza. Ei aveau trei lucruri în comun: erau tineri, ambițioși și cinstiți. După șase luni, doar treizeci și șapte din cei o sută zece din vechiul personal mai lucrau la Richmond. La sfârșitul primului an, Abel a băut o sticlă de șampanie cu Davis Leroy spre a sărbători bilanțul de un an al hotelului Chicago Richmond. Aveau un profit de trei mii patru sute optzeci și șase de dolari. Nu era mare, dar era primul profit pe care-l avea hotelul în cei treizeci de ani de existență. Abel spera într-un profit de peste douăzeci și cinci de mii pentru anul 1929.

Davis Leroy a fost foarte impresionat. Venea la Chicago o

dată pe lună și a început să pună mare bază pe judecățile lui Abel. A ajuns chiar să admită că situația de la Richmond se putea repeta și la celelalte hoteluri din grup. Abel voia să pună pe roate hotelul Chicago și după aceea să se ocupe de celelalte; Leroy a fost de acord și i-a propus lui Abel să fie parteneri de afaceri dacă reușea să lucreze în profit și cu celelalte hoteluri.

Ei au început să meargă împreună la baseball și la curse ori de câte ori Davis venea la Chicago. Odată, când Davis a pierdut șapte sute de dolari fără a fi cât de cât mai aproape de rezultat la nici una din cele șase curse, și-a ridicat mâinile în sus nemulțumit și a spus:

— De ce-mi bat eu capul cu caii, Abel? Tu ești cel mai bun pariu pe care l-am făcut vreodată.

În cursul acestor vizite, Melanie Leroy întotdeauna lua masa cu tatăl său. Rece, drăguță, cu un trup subțire și picioare lungi care atrăgeau multe priviri din partea clienților hotelului, ea îl trata pe Abel cu o oarecare condescendență care nu-l încuraja câtuși de puțin în aspirațiile pe care începuse să și le facă în legătură cu ea și nici nu i-a cerut să-i spună „Melanie” în loc de „domnișoara Leroy” până a descoperit că avea o diplomă în științele economice la Universitatea Columbia și că știe mai multe decât ea despre fluxul monetar actualizat. După aceea, aerele de superioritate i s-au mai atenuat și din când în când venea și cina doar cu Abel la restaurantul hotelului și-i cerea părerea în legătură cu lucrarea de diplomă, în arte liberale, pe care și-o dădea la Universitatea din Chicago. Uneori, la rugămintea ei, o însoțea la concerte și la teatru și a început să fie gelos ori de câte ori ea cina cu alți tineri la hotel, deși n-a venit niciodată de două ori cu același bărbat.

Bucătăria hotelului s-a îmbunătățit atât de mult sub mâna de fier a lui Abel încât oamenii care locuiau în Chicago de treizeci de ani și care nici măcar nu știau că exista acest restaurant au început să vină în fiecare sâmbătă seara să ia masa aici.

Abel a redecorat întregul hotel, ceea ce se întâmpla pentru prima oară în douăzeci de ani și a dat personalului uniforme noi, elegante, de culoare verde, cu fir auriu. Un client care stătea în fiecare an câte o săptămână la Richmond, pur și simplu, când a pășit în holul hotelului a fost gata-gata să iasă în stradă, fiind convins că greșise locul. Când Al Capone a rezervat un salon pentru șaisprezece persoane spre a celebra ce-a de-a treizecea sa

aniversare, Abel a știut că veștile despre el începuseră să circule.

*
* *

Averea personală a lui Abel în timpul acestei perioade a luat proporții, valorile acțiunilor la bursă fiind în continuă creștere. Când a plecat de la Plaza, în urmă cu optsprezece luni, avea opt mii de dolari, iar acum suma cu care opera la bursă se ridica la peste treizeci de mii. Era convins că se va menține un curs ascendent, așa că întotdeauna reinvestea profiturile. Pretențiile sale personale rămăseseră încă destul de modeste. Își mai cumpărase două costume de haine și prima pereche de pantofi maro. Încă locuia și mânca la hotel, iar cheltuielile din propriul buzunar erau puține. Părea că nu-l așteaptă decât un viitor fericit. Continental Trust se ocupa de conturile Richmond de peste treizeci de ani, așa că Abel și-a transferat și el banii săi în momentul în care a venit la Chicago. În fiecare zi mergea la bancă și depunea încasările hotelului din ziua precedentă. Într-o vineri dimineața a fost surprins când i s-a spus că directorul dorea să-l vadă. Știa că, în ceea ce privea contul lui personal, nu era descoperit, așa că a presupus că trebuie să fie ceva în legătură cu Richmond. Banca nu prea avea de ce să se plângă, pentru că, pentru prima oară, în treizeci de ani, contul hotelului era solvabil. Un funcționar tânăr l-a condus pe Abel de-a lungul unor coridoare întortocheate până au ajuns la o frumoasă ușă de lemn. A ciocănit ușor și l-a introdus pe Abel la director.

— Mă numesc Curtis Fenton, a spus bărbatul de la birou, întinzându-i mâna lui Abel, după care i-a făcut semn să ia loc în fotoliul din piele verde, cu bumbi.

Era un bărbat rotofei, elegant, care purta o pereche de ochelari semicirculari, o cămașă albă impecabilă și cravată neagră care se potriveau cu costumul cu vestă, tipic pentru un bancher.

— Mulțumesc, a spus Abel nervos.

Împrejurările de față îi aduceau în minte trecutul, erau amintiri pe care le asocia doar cu teama de a nu fi sigur de ceea ce avea să i se întâmple în continuare.

— V-aș fi invitat la prânz, domnule Rosnovski...

Inima lui Abel s-a mai domolit puțin. Știa foarte bine că directorii de bancă nu te invită ia masă când au vești neplăcute de

transmis.

— ... dar a intervenit ceva care impune să acționăm imediat, așa că sper să nu vă deranjeze că discut chestiunea cu dumneavoastră fără întârziere. Am să intru direct în subiect, domnule Rosnovski. Unul dintre clienții mei cei mai respectabili, o persoană în vârstă, domnișoara Amy Leroy – numele l-a făcut pe Abel să tresară imediat – posedă douăzeci și cinci la sută din acțiunile grupului Richmond. Ea i le-a oferit fratelui său, domnul Davis Leroy, de mai multe ori în trecut, dar el n-a manifestat absolut nici un interes în cumpărarea acțiunilor domnișoarei Amy. Îi înțeleg motivele domnului Leroy. El deja posedă șaptezeci și cinci la sută din companie și aș îndrăzni să spun că nu are de ce să-și facă probleme pentru celelalte douăzeci și cinci de procente care sunt, întâmplător, o moștenire de la defunctul lor tată. Totuși, domnișoara Amy Leroy ține să înstrăineze aceste acțiuni din moment ce niciodată n-au adus dividende.

Abel n-a fost cătuși de puțin surprins să audă asta.

— Domnul Leroy ne-a spus că nu are nici o obiecție ca sora lui să-și vândă stocul, iar domnișoara Amy consideră că, la vârsta ei, este de preferat să aibă ceva bani pe care să-i cheltuiască acum decât să aștepte ca, într-o bună zi, grupul să se dovedească profitabil. Având acestea în minte, domnule Rosnovski, m-am gândit ca să-ți expun duminică situația în eventualitatea că ai putea ști pe cineva care este interesat în hoteluri și ca atare în cumpărarea acțiunilor clienței mele.

— Cât speră domnișoara Leroy să obțină pentru stocul său? a întrebat Abel.

— O, cred că ar fi mulțumită cu șaiszeci și cinci de mii de dolari.

— Șaiszeci și cinci de mii este un preț destul de mare pentru un stoc care n-a adus niciodată dividende și nici nu sunt speranțe să aducă în următorii câțiva ani, a spus Abel.

— Da, a spus Curtis Fenton, dar nu uitați că trebuie să luați în considerație și valoarea a unsprezece hoteluri.

— Dar controlul asupra societății va rămâne încă în mâinile domnului Leroy, ceea ce face ca acele douăzeci și cinci de procente să nu fie decât simple bucăți de hârtie.

— Haide, haide, domnule Rosnovski, douăzeci și cinci de procente din unsprezece hoteluri înseamnă ceva dacă ținem cont că le vinde doar cu șaiszeci și cinci de mii de dolari.

— Nu, atâta vreme cât domnul Leroy deține controlul. Oferiți-i domnișoarei Leroy patruzeci de mii de dolari, domnule Fenton și aș putea să vă găsesc pe cineva care este interesat.

— Nu credeți că acea persoană ar putea să ofere un preț ceva mai mare?

Sprâncenele domnului Fenton s-au înălțat când a pronunțat cuvântul „mai mare”.

— Nici un cent mai mult, domnule Fenton.

Directorul de bancă și-a împreunat ușor vârfurile degetelor fiind încântat de felul cum îl abordase pe Abel.

— În acest caz, pot doar s-o întreb pe domnișoara Amy ce părere are despre această ofertă. Am să iau legătura cu dumneata imediat ce voi avea răspunsul.

Când a părăsit biroul lui Curtis Fenton inima lui Abel bătea tot atât de repede ca atunci când a intrat. S-a grăbit să se întoarcă la hotel ca să-și verifice încă o dată conturile. Suma de la agenții de bursă se ridică la treizeci și trei de mii o sută doisprezece dolari, iar contul personal, la trei mii opt dolari. După aceea Abel a încercat să desfășoare o zi normală de lucru, dar și-a dat seama că-i este greu să se concentreze pentru că se întreba cum va reacționa domnișoara Amy Leroy la propunerea făcută sau, pur și simplu, visa la ce va face dacă va deține un procent de douăzeci și cinci la sută din Richmond Group.

A ezitat dacă să-i spună sau nu lui Davis Leroy despre ofertă de teamă că texanul sadea ar putea să vadă în ambițiile lui o amenințare. Dar, după câteva zile în care a examinat problema cu atenție, a hotărât că cel mai corect lucru este să-l sune pe Davis Leroy și să-l pună la curent cu intențiile sale.

— Aș vrea să știți pentru ce fac asta, domnule Leroy. Eu cred că grupul Richmond are un viitor mare și puteți fi sigur că am să lucrez și mai asiduu pentru dumneavoastră dacă știu că sunt implicați și banii mei. A urmat o pauză. Dar, dacă doriți să luați cele douăzeci și cinci de procente, firește, că vă voi înțelege.

Spre surpriza lui, răspunsul lui Davis Leroy a fost ca o scară de salvare.

— Ei bine, ascultă, Abel, dacă ai o încredere atât de mare în grup, fiule, dă-i bătaie și cumpără toate acțiunile lui Amy. Am să fiu mândru să te am ca partener. O meriți. Apropo, am să vin săptămâna viitoare pentru partida lui Red Cubs. Ne vedem atunci.

Abel jubila de fericire.

— Ți mulțumesc, Davis, n-ai să regreti niciodată hotărârea pe care ai luat-o.

— Sunt sigur că nu, dragul meu asociat.

Abel a revenit la bancă peste o săptămână. De data asta, el a fost cel care a cerut să-l vadă pe director. Din nou a stat în fotoliul de piele verde și a așteptat ca domnul Fenton să vorbească.

— Am fost surprins să aflu, a început Curtis Fenton, fără să pară cătuși de puțin astfel, că domnișoara Leroy acceptă oferta de patruzeci de mii de dolari pentru cele douăzeci și cinci de procente pe care le deține la Richmond Group. A făcut o pauză înainte de a-și ridica privirile spre Abel. Din moment ce aveți asigurat acordul ei, pot să vă întreb dacă sunteți în măsură să-mi dezvăluiți numele cumpărătorului?

— Da, a răspuns Abel sigur pe el. Eu voi fi principalul cumpărător.

— Înțeleg, domnule Rosnovski, a spus Curtis Fenton fără să pară deloc surprins. Pot să vă întreb cum vă propuneți să faceți rost de cei patruzeci de mii de dolari?

— Am să lichidez stocurile de la bursă și am să scot banii pe care-i am în contul meu personal, ceea ce înseamnă că-mi vor mai trebui patru mii de dolari. Sper că veți fi de acord să-mi împrumutați acea sumă din moment ce sunteți atât de sigur că grupul Richmond este o investiție bună. În orice caz, cei patru mii de dolari, probabil, nu reprezintă nimic mai mult decât comisionul băncii pentru târgul încheiat.

Curtis Fenton a clipit des din ochi și s-a încruntat. Oamenii de lume n-au făcut niciodată asemenea comentarii în biroul său. I-a displicut cu atât mai mult pentru că Abel i-a spus exact suma.

— Îmi acordați ceva timp, domnule Rosnovski, ca să reflectez la propunerea dumneavoastră și apoi am să vă dau de știre?

— Dacă o să vă lăsați mult așteptat, n-o să mai am nevoie de împrumutul dumneavoastră, a spus Abel. Celelalte investiții ale mele în curând vor valora din plin patruzeci de mii de dolari, după modul cum se mișcă acum piața.

Abel a trebuit să mai aștepte încă o săptămână până când Continental Trust i-a comunicat că-i va acorda împrumutul. El și-a lichidat imediat cele două conturi și a împrumutat ceva mai puțin de patru mii de dolari ca să completeze diferența până la patruzeci de mii.

*
* *

Peste șase luni Abel și-a achitat împrumutul de patru mii de dolari, cumpărând și vânzând cu grijă acțiuni în intervalul martie-august 1929, perioadă în care bursa a cunoscut unele din cele mai bune zile din existența ei.

Prin septembrie, ambele sale conturi aveau din nou un ușor avans – el chiar a avut suficienți bani ca să-și cumpere un Buick nou – dar acum el deținea și douăzeci și cinci de procente din grupul de hoteluri Richmond. Abel era încântat să aibă o poziție atât de solidă în imperiul lui Davis Leroy. Aceasta îi dădea curajul să spere la mâna fiicei lui și la celelalte șaptezeci și cinci de procente!

Pe la începutul lui octombrie a invitat-o pe Melanie la un concert Mozart la Chicago Symphony Hall. Îmbrăcat în cel mai elegant costum, care scotea în evidență faptul că se cam îngrășase, și cu cravată de mătase, prima din viața lui, și-a aruncat ochii în oglindă și a simțit că poate fi sigur că seara va fi un succes. După ce concertul s-a terminat, Abel a evitat să meargă la Richmond, chiar dacă aici se mânca excelent, și a invitat-o pe Melanie la cină, la The Loop. A avut grijă să discute doar despre economie și politică, două domenii în care știa că ea trebuie să accepte că el îi este net superior. În final, a invitat-o să bea ceva la el în apartament. A fost pentru prima oară când ea îl vizita și a fost surprinsă de eleganța lui.

Abel i-a turnat coca-cola, băutura pe care Melanie o ceruse, a pus două cuburi de gheață în lichidul spumos, iar zâmbetul cu care l-a răsplătit în timp ce-i dădea paharul, l-a făcut să aibă mai multă încredere în sine. Nu s-a putut abține să nu se uite la picioarele ei suple ceva mai mult de o secundă, cum era politicos. Lui și-a turnat whisky.

— Mulțumesc, Abel, pentru seara minunată.

El s-a așezat lângă ea rotindu-și băutura în pahar și a căzut pe gânduri.

— Ani în șir n-am mai ascultat deloc muzică. Când am făcut-o, Mozart a vorbit inimii mele așa cum nu s-a întâmplat cu nici un alt compozitor.

— Cât de foarte european pari uneori, Abel. Și-a tras

marginea fustei de mătase pe care se așezase Abel. Cine ar fi crezut că un director de hotel dă doi bani pe Mozart?

— Unul din strămoșii mei, primul baron Rosnovski, a spus Abel, l-a cunoscut cândva pe Mozart, care a devenit un prieten apropiat al familiei, așa că eu întotdeauna am avut sentimentul că el face parte din viața mea.

Zâmbetul lui Melanie era impenetrabil. Abel s-a aplecat și a sărutat-o chiar deasupra urechii, acolo unde părul-i blond îi era tras spre spate, eliberându-i tâmpla. Ea a continuat conversația fără a da nici cel mai vag semn că ar fi băgat în seamă gestul lui.

— Frederick Stock a abordat cea de a treia mișcare la perfecțiune, nu crezi?

Abel a încercat s-o sărute din nou. De data asta ea și-a întors fața spre el și l-a lăsat s-o sărute pe gură. Apoi s-a tras spre spate.

— Cred că ar trebui să mă întorc la universitate.

— Dar abia ai sosit, a spus Abel dezamăgit.

— Da, știu, dar mâine dimineață trebuie să mă scol devreme, pentru că mă așteaptă o zi grea.

Abel a sărutat-o din nou. Ea s-a lăsat spre spate pe canapea și Abel a încercat să-i mângâie sânii. Melanie s-a desprins brusc din sărut și l-a împins departe de ea.

— Trebuie să plec, Abel, a insistat Melanie.

— Ei, haide, nu trebuie să pleci încă, i-a spus el și a încercat din nou s-o sărute.

De data asta ea l-a oprit cu mai multă fermitate.

— Abel, ce ai de gând să faci? Pentru că mi-ai dat o masă și m-ai dus la un concert, asta nu-ți dă dreptul să fii bătăran cu mine.

— Dar noi ieșim împreună de luni de zile, a spus Abel. N-am crezut că ai să te superi.

— Noi nu ieșim împreună de luni de zile, Abel. Mănânc din când în când cu tine, în restaurantul tatălui meu, dar asta nu trebuie să te facă să consideri că ieșim de luni de zile împreună.

— Iartă-mă, a spus Abel. Ultimul lucru pe care voiam să-l crezi despre mine este că mă port grosolan cu tine. Nu am vrut decât să te mângâi.

— N-am să permit niciodată unui bărbat să mă mângâie a spus ea, dacă n-am de gând să mă mărit cu el.

— Dar eu vreau să mă căsătoresc cu tine, a spus încet Abel.

Melanie a izbucnit în răs.

— Ce este așa de nostim în asta? a întrebat Abel roșindu-se.

— Nu fi stupid, Abel. Eu niciodată n-am să mă pot căsători cu tine.

— De ce? a întrebat Abel, șocat de vehemența din vocea ei.

— N-o să se întâmple niciodată ca o doamnă din Sud să se căsătorească cu un polonez emigrant, la prima generație, a răspuns ea înălțându-și cu mândrie capul și aranjându-și fusta.

— Dar eu sunt baron, a spus Abel cu o oarecare emfază.

Melanie a izbucnit iar în răs.

— Tu îți imaginezi că te crede cineva, Abel? Nu-ți dai seama că tot personalul râde de tine pe la spate când pomenești acest titlu?

Abel a rămas ca o stană de piatră și a simțit că i se face greață, toată roșeața care-i apăruse mai înainte în obraji acum dispărându-i.

— Toți râd de mine pe la spate?

Ușorul accent străin părea mai pronunțat.

— Da, a spus ea. Presupun că știi care îți este porecla în hotel, nu? Baronul din Chicago.

Abel a rămas fără grai.

— Acum nu fi prost și s-o pui la inimă. Eu cred că ai făcut o treabă minunată pentru tata și sunt sigură că el te admiră, dar n-aș putea niciodată să mă căsătoresc cu tine.

Abel a rămas tăcut.

— *N-aș putea niciodată să mă căsătoresc cu tine*, a repetat el după o vreme vorbele ei.

— Bineînțeles. Tata te place, dar în veci n-ar fi de acord să te aibă ginere.

— Îmi pare rău că te-am ofensat, a spus Abel.

— Nu m-ai ofensat, Abel. Sunt flatată. Acum să uităm că ai pomenit vreodată subiectul. Poate că ești drăguț să mă conduci acasă.

Ea s-a ridicat și s-a îndreptat spre ușă, în timp ce Abel continua să stea pe sofa, încă stană de piatră. A reușit în cele din urmă să se ridice încet și a ajutat-o pe Melanie să-și pună pelerina. A devenit foarte conștient de șchiopătatul lui în timp ce mergeau de-a lungul coridorului. Au coborât cu liftul și a dus-o acasă cu taxiul. Nici unul din ei n-a vorbit. Taxiul a așteptat până el a condus-o până la ușa din față a căminului studentesc. I-a

sărutat mâna.

— Sper că putem, totuși, să fim în continuare prieteni, a spus Melanie.

— Bineînțeles.

— Mulțumesc pentru concert, Abel. Sunt sigură că ai să-ți găsești o poloneză frumoasă cu care să te căsătorești. Noapte bună.

— Noapte bună, a spus Abel.

*

* *

Abel nu s-a gândit că pericolul ar fi real la Bursa din New York până în momentul în care unul din clienții săi l-a întrebât dacă ar putea să-și achite nota de la hotel cu acțiuni. Abel deținea foarte puține acțiuni, pentru că toți banii săi fuseseră băgați în grupul Richmond, dar el a urmat sfatul agentului său de bursă și le-a vândut pe toate cu o mică pierdere, fiind mulțumit că grosul economiilor sale se afla în siguranță în cărămidă și mortar. El nu urmărise cu atenție evoluțiile de zi cu zi ale indicelui Dow-Jones așa cum ar fi făcut-o în cazul în care capitalul său s-ar fi aflat încă pe piață.

În prima parte a anului hotelul mersese bine și Abel considera că era destul de aproape ca să realizeze profitul scontat de peste douăzeci și cinci de mii de dolari pentru anul 1929 și-l ținea în permanență la curent pe Davis Leroy de felul cum mergeau lucrurile. Când a început criza în octombrie, hotelul era pe jumătate gol. Abel l-a sunat pe Davis Leroy în Marțea Neagră. Texanul părea deprimat, preocupat și n-a putut fi antrenat în luarea unei decizii în privința concedierii unei părți din personalul hotelului, măsură pe care Abel o considera urgentă.

— Ai puțină răbdare, Abel, a spus el. Eu am să vin săptămâna viitoare și atunci o să le dăm de cap împreună – sau măcar vom încerca.

Lui Abel nu i-a plăcut cum a sunat ultima frază.

— Care-i problema, Davis? Te pot ajuta cu ceva?

— Deocamdată nu.

Abel a rămas nedumerit.

— De ce nu-mi acorzi împuternicirea de a mă ocupa eu de acele probleme și când ai să vii săptămâna viitoare am să-ți spun

ce am realizat?

— Nu este atât de ușor pe cât crezi, Abel. N-aș fi vrut să discut problemele mele la telefon, dar banca îmi creează unele necazuri date fiind pierderile mele de la bursă și mă amenință că-mi vor închide hotelurile dacă nu pot încasa suficienți bani ca să-mi achit datoriile.

Abel a înghețat.

— Băiatule, tu nu ai de ce să-ți faci griji, a continuat Davis fără să pară convingător. Am să-ți dau toate detaliile când vin săptămâna viitoare la Chicago. Sunt sigur că până atunci am să aranjez eu ceva.

Abel a auzit telefonul închizându-se și a simțit cum îl trec toate transpirațiile. Prima reacție a fost cum să-l poată ajuta pe Davis. L-a sunat pe Curtis Fenton și a aflat de la el numele bancherului care controla grupul Richmond, având sentimentul că, dacă l-ar contacta, ar putea să-i ușureze cu ceva situația prietenului său.

Abel l-a sunat pe Davis de mai multe ori în următoarele zile ca să-i spună că totul mergea din ce în ce mai rău și că trebuiau luate decizii, dar el părea abătut și dezorientat și refuza să acționeze în vreun fel. Când lucrurile au scăpat de sub control, Abel a luat hotărârea. I-a cerut secretarei să-i facă legătura cu bancherul care controla grupul Richmond.

— Cu cine doriți să vorbiți, domnule Rosnovski? a întrebat o doamnă.

Abel s-a uitat la numele de pe bucata de hârtie din fața lui și l-a spus cu fermitate.

— Vă fac imediat legătura.

— Bună dimineața, domnule, s-a auzit o voce autoritară. Vă pot fi cu ceva de folos?

— Sper că da. Numele meu este Abel Rosnovski, a început Abel nervos. Sunt directorul de la Richmond Chicago și aș dori să vă văd spre a discuta viitorul grupului Richmond.

— Nu pot să tratez cu nimeni altcineva decât cu domnul Davis Leroy, i-a retezat-o scurt vocea de la celălalt capăt al firului.

— Dar eu dețin douăzeci și cinci de procente din grupul Richmond, i-a răspuns Abel.

— Atunci, fără îndoială, cineva vă va explica faptul că până nu dețineți cincizeci și unu de procente nu puteți să tratați cu banca decât dacă aveți împuternicire de la domnul Davis Leroy.

— Dar sunt un prieten foarte bun de-al lui...

— Nu mă îndoiesc de asta, domnule Rosnovski.

— ... și încerc să-l ajut.

— V-a dat domnul Leroy vreo autorizație ca să-l reprezentați?

— Nu, dar...

— Atunci îmi pare rău. Ar fi foarte neprofesional din partea mea să continui această conversație.

— N-ați putea să fiți puțin mai înțelegător? a întrebat Abel regretându-și imediat cuvintele.

— Fără nici o îndoială, acesta este punctul dumneavoastră de vedere, domnule Rosnovski. La revedere.

Să te ia dracu, a spus în gând Abel trântind telefonul, neștiind ce ar mai putea face pentru a-l ajuta pe Davis. N-a trecut mult până avea să afle.

În seara următoare Abel a zărit-o pe Melanie în restaurant, fără a mai aborda obișnuita ei siguranță de sine, ci părând obosită și îngrijorată. El a fost gata-gata s-o întrebe dacă totul era în ordine, dar a hotărât să n-o abordeze și, când a plecat din restaurant ca să se ducă în biroul lui, l-a văzut pe Davis Leroy stând singur în hol. Purta același sacou în carouri pe care l-a avut în prima zi când Abel l-a cunoscut la Plaza.

— Melanie este în restaurant?

— Da, a răspuns Abel. N-am știut că vii astăzi, Davis. Am să trimit să ți se pregătească apartamentul prezidențial imediat.

— Doar pentru o noapte, Abel, și aș dori să te văd între patru ochi mai târziu.

— Bineînțeles.

Lui Abel nu i-a plăcut cum a sunat „între patru ochi”. Să se fi plâns Melanie tatălui ei? Aceasta să fi fost cauza că nu l-a putut determina pe Davis să ia o hotărâre în cursul ultimelor câteva zile?

Davis Leroy a trecut grăbit pe lângă el îndreptându-se spre restaurant, iar Abel s-a dus la recepție să verifice dacă apartamentul de la etajul al doisprezecelea era liber. Jumătate din camerele hotelului nu erau ocupate, așa că n-a fost nici o surpriză când a aflat că apartamentul prezidențial era liber. Abel a făcut o rezervare pentru patronul lui, după care a așteptat la recepție mai mult de o oră. A văzut-o pe Melanie când a plecat cu fața boțită ca și cum ar fi plâns. Câteva minute mai târziu a ieșit și tatăl ei din restaurant.

— Adu o sticlă de bourbon, Abel – să nu-mi spui că nu mai avem, apoi vino la mine în apartament.

Abel a luat două sticle de bourbon din rezerva sa și s-a dus în apartamentul prezidențial de la etajul al doisprezecelea, încă întrebându-se dacă Melanie îi spusese ceva tatălui ei.

— Destupă sticla, Abel, și toarnă-ți un pahar mare, i-a cerut Davis Leroy.

Din nou Abel a fost cuprins de teama necunoscutului. Palmele au început să-i transpire. S-ar putea să fie concediat pentru că a vrut să se însoare cu fiica patronului său? El și Leroy erau prieteni de peste un an, prieteni foarte apropiați. N-a trebuit să aștepte mult până a aflat dezlegarea enigmei.

— Termină-ți bourbonul.

Abel a sorbit paharul dintr-o înghițitură și l-a dat peste cap și Davis Leroy pe al său.

— Abel, sunt ruinat. A făcut o pauză și a umplut din nou ambele pahare. La fel ca mine este jumătate din America.

Abel n-a scos nici un cuvânt, în parte pentru că nu se putea aduna ca să spună ceva. Au stat uitându-se unul la celălalt câteva minute, apoi, după încă un pahar de bourbon a reușit să rostească:

— Dar încă mai ai unsprezece hoteluri.

— Am avut, a spus Davis Leroy. Acum trebuie să folosești timpul trecut, Abel. Nu mai am nici unul; banca a intrat în posesia tuturor proprietăților libere joia trecută.

— Dar ele îți aparțin, au fost ale familiei tale de generații, a spus Abel.

— Au fost. Acum nu mai sunt. Acum aparțin băncii, Abel, nu este nici un motiv ca să nu cunoști tot adevărul; același lucru se întâmplă acum aproape cu toată lumea în America, fie că este o firmă mare sau mică. În urmă cu zece ani am împrumutat două milioane de dolari folosind hotelurile drept garanție și am investit imediat banii în acțiuni și obligațiuni, în societăți de veche tradiție și cu reputație bine consolidată. Am ajuns la un capital de aproape cinci milioane și din această cauză pierderile de la hoteluri n-au contat niciodată prea mult pentru mine. Acum toate acele acțiuni nu mai au nici o valoare, le putem folosi drept hârtie de toaletă în cele unsprezece hoteluri. În ultimele trei săptămâni am vândut cât am putut de repede, dar acum nu mai există nici un cumpărător. Banca m-a privat de dreptul de a achita acel împrumut joia

trecută. Abel nu-și putea aminti dacă era joi când a vorbit cu bancherul. Mai toți care au fost afectați de crăh nu mai au decât bucăți de hârtie cu care să-și acopere împrumuturile, dar, în cazul meu, banca și-a luat drept garanție cele unsprezece hoteluri în momentul în care mi-a acordat împrumutul. Așa că, atunci când am dat faliment, banca și-a luat imediat hotelurile. Ticăloșii ar fi trebuit să mă avertizeze că au de gând să vândă tot grupul cât de curând posibil.

— Asta-i curată nebunie! Acum n-o să obțină nimic pe ele, dar dacă ne sprijină în această perioadă am putea să le arătăm că investiția lor o să le aducă un profit bun.

— Știu cu *tu* ai putea, Abel, dar ei cunosc exact câștigurile din trecut și mi-au spus-o verde în față. M-am dus la biroul lor central și le-am sugerat același lucru. Le-am explicat despre tine și i-am asigurat că ne-am consacra tot timpul acestui grup de hoteluri dacă ei ne sprijină, dar nu i-a interesat. M-au trimis la un țăfandache care avea toate răspunsurile ca din carte și-i tot trăgea cu fluxul de numerar, cu lipsa capitalului de bază și cu restricțiile de credit. Pe Dumnezeuul meu că, dacă mai ajung vreodată pe acolo, eu cu mâna mea îi răsucesc gâtul și să-l ia dracu cu banca lui cu tot. Acum cel mai bun lucru pe care îl putem face este să ne îmbătăm pentru că sunt ruinat, nu mai am nici un ban, sunt falit.

— Atunci și eu sunt la fel, a spus încet Abel.

— Nu, fiule, pe tine te așteaptă un viitor strălucit. Oricine preia acest grup nu poate face nici o mișcare fără tine.

— Uți că eu am douăzeci și cinci de procente în acest grup.

Davis Leroy a rămas holbându-se la Abel. Se vedea limpede că acest lucru îi scăpase complet din minte.

— O, Dumnezeule, Abel, sper că nu ți-ai băgat toți banii în hotelurile mele.

Vocea îi era găjăită.

— Până la ultimul cent, a spus Abel. Dar nu regret, Davis. Mai bine la pagubă cu un om deștept decât cu un prost la câștig.

Și-a mai turnat un bourbon. Ochii lui Davis Leroy erau în lacrimi.

— Știi, Abel, tu ești cel mai bun prieten pe care și l-ar putea dori cineva. Ai pus hotelul ăsta pe picioare, ți-ai investit banii în el, eu te-am lăsat fără un cent, iar tu nici măcar nu te plângi și, ca totul să fie complet, fiica mea refuză să se mărite cu tine.

— Nu te-ai supărat că i-am cerut mâna? I-a întrebat Abel

fără să-i vină a crede, gândind că bourbonul îi joacă feste.

— Proasta, nu știe să aleagă binele de rău. Vrea să se mărite cu un domn de viță nobilă din Sud, cu trei generații în arborele genealogic, iar, dacă ia pe unul din Nord, străbunicul lui musai trebuie să fi venit în America cu *The Mayflower*. Dacă pe acel vapor s-ar fi aflat toate rudele celor care pretind astăzi acest lucru, s-ar fi scufundat de o mie de ori, fără ca să mai atingă vreodată coastele Americii. Păcat că nu mai am o fată să ți-o dau, Abel. Nimeni nu a lucrat în slujba mea cu mai multă loialitate decât tine. Cu siguranță, aș fi fost mândru să-mi fii ginere. Eu și cu tine am fi făcut o echipă extraordinară, dar eu încă mai cred că tu ai să-i poți înfrânge pe toți. Ești tânăr, ai tot viitorul în față.

La douăzeci și trei de ani, brusc, Abel s-a simțit foarte bătrân.

— Îți mulțumesc pentru încredere, Davis, și, oricum, cine mai dă două parale pe bursă? a spus el. Știi, tu ești cel mai bun prieten pe care l-am avut vreodată.

Băutura începuse să vorbească în locul lui. Abel și-a mai turnat un pahar de whisky și l-a dat pe gât. Până aproape de dimineață, amândoi au terminat ambele sticle. Când Davis a adormit în fotoliu, Abel a reușit să coboare împleticindu-se până la etajul al zecelea, s-a dezbrăcat și a căzut ca un bolovan în pat. A fost trezit dintr-un somn greu de un ciocănit puternic în ușa. Capul i se învârtea, dar bătăile deveneau tot mai puternice și persistente. A izbutit anevoie să se dea jos din pat și să-și croiască drum până la ușa. Era băiatul de serviciu.

— Veniți repede, domnule Abel, veniți repede, a spus el și a fugit.

Abel și-a pus un halat și papuci și a plecat clătinându-se după băiat, care aștepta cu ușa de la lift deschisă.

— Repede, domnule Abel, a repetat el.

— Ce este atâta grabă? a întrebat Abel, al cărui cap încă i se învârtea în timp ce liftul cobora încet.

Apoi și-a amintit discuția din cursul nopții. Probabil că banca a vrut să intre în posesia hotelului.

— Cineva s-a aruncat pe fereastră.

Abel s-a trezit imediat.

— Un oaspete?

— Da, cred că da, a răspuns băiatul. Dar nu sunt sigur.

Liftul s-a oprit la parter. Abel a împins cu putere ușa și a

alergat în stradă. Poliția se afla deja acolo. El n-ar fi recunoscut trupul făcut zob dacă n-ar fi fost jacheta în carouri. Un polițist nota de zor. Alt polițist în civil a venit spre Abel.

— Sunteți directorul?

— Da.

— Aveți vreo idee cine ar putea fi omul?

— Da, a bolborosit Abel. Se numește Davis Leroy.

— Știți de unde este sau puteți să luați legătura cu vreo rudă de-a lui?

Abel și-a îndepărtat ochii de la trupul făcut chisăliță și a răspuns automat.

— Este din Dallas și domnișoara Melanie Leroy este fiica lui. Este studentă și locuiește în campusul universitar din Chicago.

— Bun, o să mergem direct la ea.

— Nu, să n-o faceți. Am să mă duc eu să vorbesc cu ea, a spus Abel.

— Mulțumesc. Întotdeauna este mai bine să nu afle vestea de la un străin.

— Ce lucru îngrozitor și absurd a putut să facă, a spus Abel întorcându-și ochii spre trupul prietenului său.

— Este al șaptelea pe ziua de azi în Chicago, a spus ofițerul plat în timp ce-și închidea bloc-notes-ul și s-a îndreptat cu pași mari spre ambulanță.

Abel a urmărit cu privirea brancardierii cum adunau trupul lui Davis Leroy de pe caldarâm. A simțit un fior de gheață, s-a lăsat în genunchi și l-a apucat voma. Din nou își pierduse cel mai bun prieten. Poate că dacă ar fi băut mai puțin și ar fi gândit mai mult l-ar fi putut salva. S-a ridicat în picioare și s-a reîntors în camera sa. A făcut un duș rece și a reușit să se îmbrace. A cerut o cafea tare, apoi a urcat în apartamentul prezidențial. Nu erau decât două sticle goale de whisky și nici o altă urmă care să ateste drama care se petrecuse cu câteva minute mai devreme. Apoi a văzut scrisorile de pe măsuta de lângă patul în care nu dormise nimeni. Prima îi era adresată lui Melanie, a doua unui avocat din Dallas și a treia lui Abel. A deschis-o, dar abia dacă a putut citi ultimele cuvinte ale lui Davis Leroy.

Dragă Abel,

Aleg singura cale ce mi-a rămas în urma deciziei băncii. Nu mai am pentru ce să trăiesc; sunt prea bătrân ca s-o iau de la capăt.

Vreau să știi că tu ești singurul care poate să scoată ceva din această teribilă nenorocire.

Am făcut un nou testament prin care îți las celelalte șaptezeci și cinci de procente din acțiunile la Richmond Group. Îmi dau seama că nu au nici o valoare, dar ele îți asigură poziția de proprietar legal al grupului. Pentru că ai avut curajul să cumperi cu ultimii tăi bani cele douăzeci și cinci de procente, meriți să ai șansa să încerci să tratezi cu banca. Am lăsat tot ce mai am, inclusiv casa, lui Melanie. Te rog să te duci tu să-i dai vestea, să n-o faci poliția. Aș fi fost mândru să te am ca ginere, dragul meu asociat.

Prietenul tău,
Davis

Abel a citit scrisoarea iar și iar, apoi a împăturit-o cu grijă și a pus-o în portmoneu.

Ceva mai târziu, în aceeași dimineață, s-a dus la campusul universitar și i-a spus cele întâmplare lui Melanie, pe cât a putut cu mare grijă. A rămas așezat pe canapea neștiind ce ar mai putea adăuga la teribila veste. Ea s-a comportat surprinzător de bine, ca și cum ar fi știut ce avea să se petreacă. În fața lui Abel n-a vărsat nici o lacrimă – probabil că va plânge după ce el nu va mai fi acolo. Pentru prima oară în viața lui i-a părut rău de ea.

Abel s-a reîntors la hotel, a hotărât să nu mănânce la prânz și i-a cerut unui ospătar să-i aducă un suc de roșii pe care l-a băut în timp ce a citit corespondența. Era și o scrisoare de la Curtis Fenton de la Continental Trust Bank. Părea a fi ziua scrisorilor. Fenton fusese înștiințat că o bancă din Boston, care se numea Kane și Cabot, preluase din punct de vedere financiar grupul Richmond. Pentru moment afacerile vor continua ca de obicei până ce se va organiza o întâlnire cu domnul Davis Leroy pentru a se discuta situația tuturor hotelurilor din grup. Abel a rămas cu ochii pironiți asupra scrisorii și, după al doilea suc de roșii, i-a scris președintelui băncii Kane și Cabot, un anume domn Alan Lloyd. După cinci zile a primit răspuns, Abel fiind rugat să participe în 4 ianuarie la o întrunire în Boston pentru a discuta lichidarea grupului cu directorul care se ocupa de falimente. Până la data respectivă banca va avea suficient timp ca să cerceteze implicațiile tragice și neașteptatei morți a domnului Leroy.

Tragică și neașteptată moarte!

— Dar cine a provocat-o? a spus Abel serios, cu voce tare,

amintindu-și brusc cuvintele lui Davis Leroy: „M-au trimis la un țăfandache... Pe Dumnezeuul meu că, dacă mai ajung vreodată pe acolo, eu cu mâna mea îi răsucesc gâtul și să-l ia dracu' cu banca lui cu tot”. Nu-ți face griji, Davis, am s-o fac eu în locul tău, a spus Abel cu voce tare.

În timpul ultimelor săptămâni din acel an, Abel a condus hotelul Richmond controlând strâns personalul și prețurile și abia a reușit să se mențină pe linia de plutire. Nu putea să nu se întrebe ce se întâmpla cu celelalte zece hoteluri din grup, dar nu avea timp ca să afle și, în orice caz, nu mai era responsabilitatea lui.

În 4 ianuarie 1930, Abel Rosnovski a sosit la Boston. De la gară a luat un taxi și a ajuns la banca Kane și Cabot cu câteva minute mai devreme de ora fixată. A luat loc în sala de așteptare, care era mai mare, mai bogat decorată decât orice cameră din hotelul Chicago Richmond. A început să citească *The Wall Street Journal*. Ziarul încerca să-l asigure că anul 1930 va fi un an mai bun. Abel avea dubii. A intrat în încăpere o doamnă de vârstă mijlocie, îmbrăcată pedant, care i-a spus:

— Domnul Kane vă așteaptă, domnule Rosnovski.

Abel s-a ridicat și a urmat-o străbătând un coridor lung, după care s-au oprit într-o cameră mică, panelată în stejar. De cealaltă parte a unui birou mare se afla un tânăr înalt, bine făcut, despre care Abel și-a zis că, probabil, are aceeași vârstă cu el. Ochii lui erau tot atât de albaștri ca ai lui Abel. În spatele lui, pe perete, se afla poza unui bărbat mai în vârstă cu care tânărul semăna extraordinar de mult. Pun pariu că este tatăl lui, a gândit Abel cu amărăciune. Categoriec progenitura lui va supraviețui colapsului general; băncile întotdeauna par să câștige.

— Mă numesc William Kane, a spus tânărul ridicându-se în picioare și întinzându-i mâna. Vă rog să luați loc, domnule Rosnovski.

— Mulțumesc, a spus Abel.

William îl privea scrutător pe bărbatul scundac, cu costumul său care nu-i venea deloc bine și a observat hotărârea ce i se citea în ochi.

— Presupun că-mi permiteți să vă expun situația existentă în momentul de față așa cum o văd eu, a continuat tânărul cu ochi albaștri.

— Bineînțeles.

— Moartea tragică și prematură a domnului Leroy... a început William detestând prețiozitatea cuvintelor sale.

Provocată de rapacitatea voastră, și-a zis în gând Abel.

— ... se pare că v-a lăsat pe dumneavoastră răspunzător de întregul grup până ce banca va găsi un cumpărător pentru hoteluri. Deși acum acțiunile grupului sunt în procent de sută la sută ale dumneavoastră, cele unsprezece hoteluri, legal, sunt în proprietatea noastră pentru că domnul Leroy a garantat cu ele

împrumutul de două milioane de dolari. Așa că dumneavoastră nu vă mai revine nici o responsabilitate și, dacă doriți să vă disociați de întreaga afacere, natural, vă vom înțelege.

O asemenea sugestie este o insultă, și-a zis în gând William, dar trebuia s-o facă.

Un bancher nu poate gândi altfel decât că oamenii dau bir cu fugiții în momentul în care lucrurile se complică, și-a zis în sinea lui Abel.

William Kane a continuat:

— Până ce datoria de două milioane este clarificată, mă tem că va trebui să considerăm averea domnului Leroy ca insolubilă. Banca apreciază implicarea dumneavoastră în problemele grupului și din această cauză nu am luat nici o hotărâre în privința hotelurilor înainte de a discuta cu dumneavoastră personal. Ne-am gândit că s-ar putea să cunoașteți pe cineva interesat să cumpere, dat fiind că terenul, clădirile și întreaga afacere reprezintă, în mod evident, o achiziție bună.

— Dar nu suficient de bună încât să mă sprijiniți, a spus Abel trecându-și mâna obosit prin părul bogat și negru. Cât timp îmi acordați ca să găsesc un cumpărător?

William a ezitat o clipă când a zărit brățara de argint pe mâna lui Abel Rosnovski. Mai văzuse acea brățară undeva, dar nu-și putea aminti unde.

— Treizeci de zile. Trebuie să înțelegeți că banca suportă pierderile zilnice de la zece hoteluri din cele unsprezece. Singur Chicago Richmond a înregistrat un mic profit.

— Dacă mi-ați acorda timp și sprijinul dumneavoastră, domnule Kane, aș putea să le transform pe toate într-o afacere rentabilă. Știu că pot, a spus Abel. Acordați-mi doar șansa să v-o dovedesc, domnule.

Abel a simțit că ultimele cuvinte i se înțepenesc în gâtleej.

— La fel ne-a asigurat și domnul Leroy, în toamnă, când a venit la noi, a spus William. Dar acum trăim vremuri grele. Nu știm dacă afacerile cu hotelurile vor prospera și aceasta nu sunt specialitatea noastră, domnule Rosnovski, noi suntem bancheri.

Abel începuse să-și iasă din fire în fața bancherului îmbrăcat cu o deosebită grijă - „un țafandache”. Davis avusese dreptate.

— Vor fi timpuri grele și pentru personalul hotelurilor, a spus el. Ce vor face când li se va vinde acoperișul de deasupra

capului? V-ați gândit ce se va întâmpla cu ei?

— Mă tem că aceasta nu este responsabilitatea noastră, domnule Rosnovski. Eu trebuie să acționez așa cum este mai bine pentru interesele băncii.

— Pentru *propriile* dumneavoastră interese, nu-i așa, domnule Kane? a spus Abel cu obidă.

Tânărul s-a înroșit.

— Aceasta este o remarcă nedreaptă, domnule Rosnovski și nu v-aș ierta-o dacă n-aș înțelege prin ceea ce treceți.

— Foarte rău că nu v-a cuprins această înțelegere atunci când ar fi fost utilă pentru domnul Leroy, a spus Abel. I-ar fi prins bine. L-ați omorât, domnule Kane, este exact ca și cum i-ați fi dat brânci pe fereastră, dumneavoastră și imaculații dumneavoastră colegi care stați aici comod, în vreme ce noi muncim de ne sar capacele ca să vă puteți aduna grămezile de bani, când vremurile sunt bune și să ne călcați în picioare, când vremurile sunt proaste.

Începuse și William să se enerveze dar, spre deosebire de Abel Rosnovski, n-a lăsat să se vadă.

— Acest mod de a discuta nu duce nicăieri, domnule Rosnovski. Trebuie să vă avertizez că, dacă nu puteți găsi un cumpărător în treizeci de zile, nu vom avea încotro și vom scoate hotelurile la licitație.

— Mă sfătuiți să caut o altă bancă pentru un nou împrumut, a spus Abel sarcastic. Îmi cunoașteți activitatea și nu vreți să mă susțineți, atunci unde dracu' credeți că am să gădesc pe altcineva?

— Mă tem că n-am nici o idee, a răspuns William. Aceasta vă privește întru totul. Instrucțiunile pe care le am de la consiliul de administrație sunt simple, să lichidez contul cât de curând posibil și asta intenționez să fac. Vă rog să fiți amabil să luați legătura cu mine cel mai târziu în 4 februarie și să mă anunțați dacă ați găsit un cumpărător. Bună ziua, domnule Rosnovski.

William s-a ridicat în picioare și i-a întins din nou mâna. De data aceasta Abel s-a făcut că n-o vede și s-a îndreptat spre ușă.

— După convorbirea noastră telefonică, domnule Kane, am crezut că ești destul de stânjenit și-mi vei oferi o mână de ajutor. M-am înșelat. Ești un ticălos din cap până în picioare. Așa că, atunci când vei merge la culcare, domnule Kane, să te gândești la mine, iar dimineața, când te vei trezi, să te gândești din nou la mine, pentru că n-am să mă las până n-am să duc la bun sfârșit

ce mi-am pus în cap în privința dumitale.

William a rămas cu privirea încruntată spre ușa care se închidea. Brățara de argint încă îl preocupa – unde o mai văzuse oare?

Secretara a revenit.

— Ce nesuferit, scundacul ăsta, a spus ea.

— Nu, nu chiar, a spus William. Este convins că i-am omorât partenerul de afaceri și acum îi desființăm compania fără să ne gândim câtuși de puțin la salariații lui, ca să nu mai vorbim despre el însuși, care s-a dovedit a fi foarte capabil. În împrejurările de față, domnul Rosnovski a fost deosebit de politicos și trebuie să mărturisesc că aproape îmi pare rău de hotărârea pe care a luat-o consiliul de administrație de a nu-l susține. Și-a înălțat privirile spre secretară. Fă-mi, te rog, legătura cu domnul Cohen.

18

Abel s-a reîntors la Chicago în dimineața zilei următoare, încă preocupat și furios de felul în care se comportase cu el William Kane. Când s-a urcat pe bancheta unui taxi pe care l-a oprit, n-a înțeles exact ce striga băiatul care vindea ziare, la standul din colțul străzii.

— Hotelul Richmond, te rog.

— Sunteți de la ziar? l-a întrebat șoferul în timp ce ieșeau în State Street.

— Nu, ce te-a făcut să întrebi asta? a spus Abel.

— O, doar pentru că ați cerut să vă duc la Richmond. Toți reporterii merg azi acolo.

Abel nu-și putea aminti să fi fost ceva programat la Richmond ca să atragă presa. Șoferul a continuat:

— Dacă nu sunteți ziarist, poate ar trebui să trageți la un alt hotel.

— De ce? l-a întrebat Abel și mai nedumerit.

— Ei bine, dacă ați reținut o cameră acolo, n-o să prea aveți unde dormi. Hotelul Richmond a ars în întregime.

Cum taxiul a și dat colțul străzii, în fața lui Abel s-a profilat scheletul hotelului Richmond care ardea mocnit. Mașini de poliție, de pompieri, lemne carbonizate și tulumbe de apă inundau strada. S-a dat jos din taxi și a rămas cu ochii pironiți asupra a ceea ce rămăsese din cel mai bun hotel din grupul lui Davis Leroy.

Polonezul este deștept când dă necazul peste el și-a zis în sinea lui Abel în timp ce-și încleșta pumnii și a început să se bălângăne pe picioare șchiop. N-a simțit nici o durere – nu mai era în stare să simtă nimic.

— Ticăloșilor, a spus el cu voce tare. Altădată am ajuns și mai rău decât acum și nu m-am dat bătut. Nemți, ruși, turci, ticălosul de Kane și acum asta! Pe toți am să vă înfrâng. Nimeni nu-l doboară pe Abel Rosnovski.

Directorul adjunct l-a văzut pe Abel gesticulând lângă taxi și a alergat spre el. Abel s-a forțat să fie calm.

— Au scăpat teferi din hotel toți clienții și personalul? a întrebat el.

— Da, slavă Domnului. Hotelul era aproape gol, așa că evacuarea s-a făcut ușor. Au fost câteva răniri și arsuri ușoare,

dar li s-au dat îngrijirile necesare la spital, așa că nu aveți de ce vă îngrijora.

— Bine că măcar asta e o ușurare. Mulțumesc lui Dumnezeu că hotelul are o asigurare bună, de peste un milion, dacă îmi amintesc bine. Vom putea, totuși, să transformăm dezastrul în avantajul nostru.

— Nu cred, dacă ceea ce scriu ziarele este adevărat.

— Ce vrei să spui? l-a întrebat Abel.

— Șefule, mai bine citiți singur, i-a răspuns directorul adjunct.

Abel s-a dus la standul de ziare și a dat băiatului doi cenți pentru ultima ediție din *The Chicago Tribune*. Titlul cu litere mari spunea totul: HOTELUL RICHMOND ÎN FLĂCĂRI – INCENDIEREA PARE A FI FOST PREMEDITATĂ.

Abel și-a clătinat capul fără a-și crede ochilor și a mai citit o dată.

— Ce altceva se mai poate întâmpla? a murmurat el.

— Aveți vreun necaz? l-a întrebat băiatul de la ziare.

— Unul mic, a spus Abel și s-a reîntors la directorul adjunct.

— Cine face cercetarea din partea poliției?

— Ofițerul de acolo care stă rezemat de mașina poliției, a răspuns adjunctul său, arătând spre un bărbat înalt, cu un început prematur de chelie. Este locotenentul O'Malley.

— Bun, a spus Abel. Tot personalul să se mute în anexă și mâine dimineață la ora zece ne vedem acolo cu toții. Dacă cineva are treabă cu mine mă găsește la Stevens, unde voi sta până am să descurc lucrurile.

— Bine, șefule.

Abel s-a dus la locotenentul O'Malley și s-a prezentat. Polițistul înalt și subțire s-a înclinat ușor și i-a strâns mâna lui Abel.

— A, fostul director, dat dispărut, s-a reîntors la rămășițele carbonizate ale hotelului său.

— Nu găsesc nimic de răs, domnule ofițer, a spus Abel.

— Iartă-mă, a spus el. Nu este nimic de răs. A fost o noapte lungă. Hai să mergem undeva să bem ceva.

Polițistul l-a prins pe Abel de braț, au traversat Michigan Avenue și s-au oprit la o cafenea, la colțul străzii. Abel a răs când li s-a pus în față amestecul alb, spumos. Pentru că nu avusese

parte de copilărie și adolescență ca toți ceilalți, era prima oară când bea lapte de pasăre.

— Știu, este nostim, în orașul ăsta toată lumea încalcă legea bând whisky și bere, a spus detectivul, dar cineva trebuie să joace cinstit. În orice caz, Prohibiția n-o să țină la nesfârșit și atunci vor începe necazurile mele pentru că gangsterii vor descoperi că mie, într-adevăr, îmi place laptele de pasăre.

Abel a râs pentru a doua oară în acea zi.

— Acum să trecem la problemele dumitale, domnule Rosnovski. Mai întâi trebuie să vă spun că nu cred să aveți vreo șansă să încasați polița de asigurare a acestui hotel. Expertii în incendii au cercetat cu de-amănuntul rămășițele clădirii și au descoperit că locul a fost îmbibat cu benzină. Nici măcar nu s-a făcut nici o încercare de a o masca. S-au găsit urme peste tot. Un singur chibrit era suficient ca întreaga clădire să ardă ca o torță romană.

— Aveți vreo idee cine s-ar putea face vinovat? a întrebat Abel.

— Dă-mi voie să te întreb eu. Ai idee cine ar avea un dinte împotriva hotelului sau a dumitale personal?

Abel a mormăit.

— Cam cincizeci de oameni, domnule locotenent. Când mi-am luat funcția în primire aici, am făcut curățenie mare. Vă pot da o listă dacă credeți că v-ar putea ajuta.

— Eu cred că da, dar după felul cum vorbesc oamenii, s-ar putea să nu-mi trebuiască. Dar, dacă vă parvine vreo informație certă, vă rog să mă anunțați, domnule Rosnovski. Să-mi comunicați negreșit pentru că vă avertizez că aveți mulți dușmani.

A făcut semn cu mâna spre strada care forfotea de oameni.

— Ce vreți să spuneți? l-a întrebat Abel.

— Cineva spunea că dumneata ai dat foc, pentru că ai pierdut totul în crahul de la bursă și ai nevoie de banii de la asigurări.

Abel a dat să se ridice de pe scaun.

— Potolește-te, potolește-te. Știu că ai fost la Boston toată ziua și ceea ce contează și mai mult este că în Chicago ești cunoscut că ai pus pe picioare hoteluri, nu că le-ai distrus. Dar cineva a dat, într-adevăr, foc hotelului Richmond. Poți însă să pui pariu că n-am să mă dau bătut până nu aflu cine. Așa că, deocamdată, așa stau lucrurile. S-a răsucit în scaun. Tratația cu

lapte de pasăre o fac eu. Cândva, în viitor, poate îți voi cere și eu o favoare. I-a zâmbit fetei de la casă, admirându-i gleznele și blestemând în gând fustele lungi. I-a dat cincizeci de cenți. Păstrează restul, scumpo.

— Mii de mulțumiri, i-a spus în derâdere fata.

— Nimeni nu mă apreciază, s-a plâns locotenentul.

Abel a râs pentru a treia oară, ceea ce cu o oră mai înainte n-ar fi crezut că este posibil.

— Apropo, a continuat locotenentul când au ajuns la ușă, te caută cel de la asigurări. Nu-mi amintesc cum îl cheamă pe tip, dar presupun că o să te găsească. Să nu sari cu pumnii pe el. Dacă el are sentimentul că ești implicat, cine îl poate învinui? Ținem legătura, domnule Rosnovski. Vreau să mai stăm de vorbă.

Abel l-a urmărit cu privirea pe locotenent cum a dispărut în mulțimea de spectatori și apoi s-a îndreptat agale spre hotelul Stevens și a reținut o cameră pentru la noapte. Receptionerul, care deja înregistrase majoritatea clienților de la Richmond, nu și-a putut înăbuși un zâmbet la gândul că face o rezervare și pentru director. Odată ajuns în cameră, Abel s-a așezat la masă și i-a scris o scrisoare domnului William Kane, dându-i toate detaliile posibile despre incendiu și spunându-i că intenționa să-și folosească libertatea neașteptată spre a face un tur pe la celelalte hoteluri. Abel nu credea că ar avea vreun rost să stea în Chicago ca să se încălzească la jarul hotelului Richmond și nutrind vaga speranță că va pica cineva din cer care să-l scoată din încurcătură.

În dimineața următoare, după un mic dejun excelent la Stevens – un hotel bine condus întotdeauna îl făcea pe Abel să se simtă bine – s-a dus să-l vadă pe Curtis Fenton de la Continental Trust și spre a-l încunoștința de atitudinea băncii Kane și Cabot – sau mai bine zis de atitudinea lui William Kane. Deși Abel a considerat că nu-și avea rostul, a adăugat că era în căutarea unui cumpărător care să plătească pe grupul Richmond două milioane.

— Incendiul acela n-o să ne ajute, dar am să văd ce putem face, i-a spus Fenton care părea mult mai binevoitor decât se așteptase Abel. Când ai cumpărat cele douăzeci și cinci de procente din acțiunile domnișoarei Leroy eu ți-am spus că hotelurile sunt o achiziție importantă și că ai făcut o afacere bună. În ciuda crahului, nu văd de ce mi-aș schimba opinia în legătură cu asta, domnule Rosnovski. Te-am urmărit cum ți-ai condus hotelul în cei aproape doi ani, și, dacă decizia ar depinde de mine,

eu personal te-aș sprijini, dar mă tem că banca mea niciodată nu va încuviința să sprijine grupul Richmond. Noi cunoaștem situația financiară pe o perioadă foarte mare de timp ca să mai avem vreo speranță în viitorul grupului, iar acel foc a fost ultimul pai de care ne puteam agăța, dacă îmi ierți expresia. În orice caz, eu mai am unele relații și am să văd ce pot face ca să te ajut. Cred că aveți în oraș mai mulți oameni care vă admiră decât bănuți, domnule Rosnovski.

După discuția cu locotenentul O'Malley, Abel se întrebese dacă îi mai rămăsese vreun prieten în Chicago. I-a mulțumit lui Curtis Fenton, s-a dus apoi la ghișeele din fața ale băncii și a cerut casierului cinci mii de dolari, bani gheață, din contul hotelului. A petrecut restul dimineții în anexa Richmond. A plătit fiecărui salariat banii pe două săptămâni și le-a spus că pot să locuiască în anexă cel puțin o lună sau până își vor găsi o nouă slujbă. Apoi s-a întors la Stevens, și-a împachetat noile haine pe care și le cumpărase după incendiu și s-a pregătit pentru turul pe la celelalte hoteluri Richmond.

La început s-a îndreptat cu Buick-ul pe care și-l cumpărase chiar înainte de crahul bancar spre sud și primul hotel la care s-a oprit a fost St. Louis Richmond. Călătoria pe la toate hotelurile din grup i-a luat aproape o lună și, deși toate erau conduse prost și lucrau în pierdere, nici unul nu i s-a părut lui Abel un caz de nerezolvat. Toate se aflau în zone bune; unele erau plasate chiar în cele mai bune locuri din oraș. Bătrânul Leroy pesemne că fusese un om mult mai priceput în afaceri decât fiul său, și-a zis Abel. A verificat cu atenție polița de asigurări a fiecărui hotel; nu a găsit nimic în neregulă. Când, în cele din urmă, a ajuns la Dallas Richmond, de un singur lucru era sigur: oricine va reuși să cumpere grupul cu două milioane va face o avere bună. Își dorea să poată avea această șansă, pentru că știa exact ce trebuia făcut ca grupul să devină profitabil.

Când s-a întors după aproape patru săptămâni, a tras la Stevens, unde-l așteptau o mulțime de mesaje. Locotenentul O'Malley dorea să-l vadă, la fel și William Kane, Curtis Fenton și un anume domn Henry Osborne.

Abel a început cu omul legii și, într-o scurtă conversație telefonică cu O'Malley, au convenit să se întâlnească la cafeneaua de pe Michigan Avenue. Abel, în timp ce l-a așteptat pe locotenent, a stat cocoțat pe scaunul înalt, cu spatele spre tejea și cu

privirea pironită pe scheletul carbonizat al hotelului Richmond. O'Malley a întârziat câteva minute, dar nu s-a deranjat să-și ceară scuze când s-a așezat pe scaunul de alături și l-a răsucit ca să fie cu fața spre Abel.

— De ce continuăm să ne întâlnim aici? l-a întrebat Abel.

— Îmi ești dator, a spus locotenentul și nimeni din Chicago nu o poate șterge fără să-și achite laptele de pasăre față de O'Malley.

Abel a comandat două porții, una dublă și alta obișnuită.

— Ce-ai aflat? l-a întrebat Abel în timp ce i-a pasat detectivului două paie cu dungi albe și roșii.

— Băieții de la pompieri au avut dreptate, focul a fost pus. Am arestat un tip cu numele de Desmond Pacey, care s-a dovedit a fi fostul director de la Richmond. Asta îți spune ceva, nu?

— Mă tem că da, a spus Abel.

— De ce spui asta? l-a întrebat locotenentul.

— Eu l-am concediat pe Pacey pentru că și-a însușit banii hotelului. El a zis că are să mi-o plătească cu orice preț, dar nu i-am dat atenție. Am primit prea multe amenințări la viața mea, domnule locotenent, ca să mai iau vreuna în serios, mai cu seamă de la o creatură ca Pacey.

— Ei bine, trebuie să-ți spun că noi l-am luat în serios, la fel și cei de la asigurări care sunt hotărâți să nu plătească nici un sfanț până nu se dovedește că nu exista nici o înțelegere între dumneata și Pacey în privința focului.

— Asta-i tot ce-mi mai trebuie în momentul de față, a spus Abel. Cum poți să fii atât de sigur că este Pacey?

— L-am găsit înregistrat la urgență, la spitalul local în aceeași zi în care a fost incendiul. Am făcut o verificare de rutină la spital cerând să ne spună dacă în acea zi s-a prezentat cineva la ei cu arsuri grave. Din fericire – ceea ce se întâmplă destul de des în munca de poliție, cum nu toți suntem născuți să fim Sherlock Holmes – soția unui sergent care a fost ospătăriță la Richmond ne-a spus că el a fost directorul hotelului. Chiar și eu aș fi putut să pun cap la cap cele două lucruri. Tipul nu părea să-și facă probleme că va fi prins, singurul lucru ce-l interesa era cum să tragă foloase din ceea ce el numea ziua răzbunării Sfântului Valentin. Până acum câteva minute nu înțelegeam care era mobilul acelei răzbunări, dar acum sunt sigur că știu; deși nu sunt prea surprins. Așa că, domnule Rosnovski, cazul este

aproape elucidat.

Locotenentul a mai tras de câteva ori cu paiul până ce sunetele produse l-au convins că sorbise ultima picătură.

— Mai vreți încă unul?

— Nu, de data asta renunț. Mă așteaptă o zi grea. A coborât de pe scaun. Noroc, domnule Rosnovski. Dacă poți să-i dovedești tipului de la asigurări că n-ai nici o legătură cu Pacey o să-ți primești banii. Eu am să fac tot ce pot să te ajut când cazul va ajunge la tribunal. Ținem legătura.

Abel l-a urmărit cu privirea cum a dispărut pe ușă. I-a dat ospătăriței un dolar și a ieșit în stradă cu ochii pironiți pe locul în care, până în urmă cu o lună, se înălțase hotelul Richmond. Apoi s-a răsucit pe călcâie și a pornit cu pași mari și cufundat în gânduri spre Stevens.

A găsit un alt mesaj de la Henry Osborne, care nici acum nu-și dezvăluia identitatea. Nu era decât un singur mod de a afla. Abel l-a sunat pe Osborne, care s-a dovedit a fi inspectorul de la compania de asigurări Great Western, unde fusese asigurat hotelul. Abel a fixat să se întâlnească cu el la prânz.

După aceea l-a sunat pe William Kane la Boston și i-a prezentat un raport asupra hotelurilor pe care le vizitase.

— Și îmi permiteți să vă spun din nou, domnule Kane, că aș putea să transform pierderile de la acele hoteluri în profituri dacă banca dumneavoastră îmi acordă timp și suport financiar? Ceea ce am reușit în Chicago știu că aș putea să fac și cu celelalte.

— Probabil că da, domnule Rosnovski, dar mă tem că asta nu va fi cu banii de la Kane și Cabot. Vă reamintesc că nu mai aveți decât cinci zile în care să găsiți un susținător. La revedere, domnule.

— Snob îngâmfat, a spus Abel, în telefonul mut. Eu nu sunt destul de rasat pentru banii tăi, nu? Așteaptă tu, într-o bună zi, ticălosule...

Punctul următor pe agenda lui Abel era omul de la asigurări. Henry Osborne s-a dovedit a fi un bărbat înalt, chipeș, cu ochii negri și păr negru ce începuse să se grizeze. Lui Abel i-a plăcut nonșalanța cu care acesta se comporta. Osborne a avut foarte puține de adăugat la cele spuse de locotenentul O'Malley. Compania de asigurări Great Western Casualty nu avea de gând să plătească nimic atâta vreme cât poliția îl acuza pe Desmond Pacey de a fi dat foc și nu se dovedea că Abel nu era implicat. Henry

Osborne părea să fie foarte înțelegător în legătură cu întreaga problemă.

— Grupul Richmond are suficienți bani ca să reconstruiască hotelul? l-a întrebat Osborne.

— Nici un sfanț, a spus Abel. Celelalte hoteluri au fost ipotecate și banca mă presează să le vând.

— De ce dumneata? l-a întrebat.

Abel i-a explicat cum a ajuns în posesia acțiunilor întregului grup fără ca, de fapt, să fie proprietarul hotelurilor. Henry Osborne a fost oarecum surprins.

— Bineînțeles banca cunoaște cât de bine ai condus acest hotel, nu? Orice om de afaceri din Chicago știe că ești primul director care i-a adus vreodată vreun profit lui Davis Leroy. Este adevărat că băncile trec printr-o perioadă grea, dar chiar și ei ar trebui să știe când să facă o excepție pentru propriul lor bine.

— Nu și această bancă.

— Continental Trust? a întrebat Osborne. Eu întotdeauna l-am găsit pe bătrânul Curtis Fenton un pic cam îngâmfat, dar este destul de înțelegător.

— Nu este Continental. Hotelurile le deține o bancă din Boston care se cheamă Kane și Cabot.

Henry Osborne s-a făcut alb la față ca varul și s-a așezat.

— Nu vă simțiți bine? l-a întrebat Abel.

— Ba da, totul este în ordine.

— Cunoașteți cumva din întâmplare această bancă?

— Rămâne între noi? a spus Henry Osborne.

— Bineînțeles.

— Da, societatea mea a avut de-a face cu unul dintre ei în trecut. A părut să șovăie. Și am terminat dându-i în judecată.

— De ce?

— Nu pot să divulg amănunte. A fost o afacere încurcată. Hai să spunem doar că unul dintre directori nu a fost suficient de onest și deschis față de noi.

— Care dintre ei? l-a întrebat Abel.

— Dumneata cu care ai avut de-a face? s-a interesat Osborne.

— Un bărbat cu numele de William Kane.

Osborne a părut din nou să ezite.

— Fii atent, a spus el. Este cel mai mare ticălos de pe lume. Pot să-ți pun pe tavă toate infamiile pe care le-a făcut, dar asta

rămâne absolut între noi.

— În mod cert eu nu-i datorez nici o favoare, a spus Abel. Putem ține legătura, domnule Osborne. Eu am o poliță de plătit domnului Kane pentru ceea ce i-a făcut lui Davis Leroy.

— Ei bine, în orice caz poți conta pe ajutorul meu dacă este implicat William Kane, a spus Henry Osborne ridicându-se de la birou. Dar asta, repet, rămâne strict între noi. Și dacă tribunalul stabilește că Desmond Pacey a dat foc hotelului Richmond și nimeni altcineva nu este amestecat, societatea de asigurări va plăti în aceeași zi. După aceea putem să mai facem afaceri împreună cu celelalte hoteluri pe care le ai.

— Probabil, a spus Abel.

S-a întors la Stevens și a hotărât să meargă să servească prânzul ca să se convingă singur cât de bine este condus restaurantul. La recepție îl aștepta un alt mesaj. Un anume Domn David Maxton se interesa dacă Abel este liber și poate lua masa cu el la ora unu.

— David Maxton, a spus Abel cu voce tare și fata de la recepție și-a înălțat privirile. De unde cunosc eu acest nume? a întrebat-o pe recepționera care se zgâia la el.

— Este proprietarul acestui hotel, domnule Rosnovski.

— A, da. Vă rog, transmiteți-i domnului Maxton că voi fi încântat să iau prânzul cu dânsul. Abel și-a aruncat ochii spre ceas. Vreți să-i spuneți că voi întârzia câteva minute?

— Bineînțeles, domnule, a spus fata.

Abel s-a dus repede în camera lui și și-a pus o cămașă nouă, albă, întrebându-se ce-ar putea dori David Maxton.

Restaurantul era deja plin când a intrat Abel. Ospătarul l-a condus într-un separeu unde stătea singur la masă proprietarul de la Stevens. S-a ridicat în picioare ca să-l întâmpine pe Abel.

— Abel Rosnovski, domnule.

— Da, te cunosc, a spus Maxton sau, mai bine zis, am auzit vorbindu-se mult despre dumneata. Te rog ia loc și să comandăm prânzul.

Abel n-a avut cum să nu admire Stevens-ul. Masa și serviciul erau tot atât de bune ca la Plaza. Dacă va fi să aibă cel mai bun hotel din Chicago, știa că trebuia să-l întrecă pe acesta.

Ospătarul șef a părut din nou cu meniul. Abel l-a cercetat cu atenție, a refuzat politicos primul fel și a ales carne de vacă, ceea ce însemna cel mai rapid mod de a afla dacă restaurantul are

măcelarul potrivit. David Maxton nu și-a aruncat privirea pe meniu și a comandat somon. Ospătarul șef s-a făcut nevăzut.

— Pesemne că te întrebi de ce te-am invitat la masă, domnule Rosnovski.

— Presupun, a răspuns Abel râzând, că aveți de gând să-mi cereți să preiau hotelul Stevens.

— Ai perfectă dreptate, domnule Rosnovski.

A fost rîndul lui Maxton să rîdă. Abel a rămas fără grai. Nici chiar sosirea ospătarului cu cea mai grozavă carne de vacă n-a ajutat. Cuțitul a rămas așteptând. Maxton a stors puțină lămâie peste somon și a continuat:

— Directorul meu trebuie să se pensioneze peste cinci luni, după douăzeci și doi de ani în care m-a slujit cu credință, iar directorul adjunct se va pensiona și el foarte curând după aceea. Așa că sunt în căutarea unei noi echipe.

— Locul mi se pare destul de îngrijit, a spus Abel.

— Eu întotdeauna am vrut să aduc îmbunătățiri, domnule Rosnovski. Niciodată să nu te mulțumești cu aceeași stare de lucruri, a spus Maxton. Ți-am urmărit activitatea cu atenție. Până a prelua dumneata Richmond-ul, nici nu putea fi numit hotel. Era un imens azil de noapte. În următorii doi sau trei ani ai fi fost un adversar de temut pentru Stevens dacă un nebun nu i-ar fi dat foc înainte de a ți se fi oferit șansa s-o dovedești.

— Cartofi, domnule?

Abel și-a ridicat privirile spre ospătărița tânără și drăguță. Ea i-a zâmbit.

— Nu, mulțumesc, i-a spus el. Ei bine, domnule Maxton, sunt foarte flatat atât de părerea pe care o aveți despre mine, cât și de ofertă.

— Cred că ai să fii mulțumit aici, domnule Rosnovski. Stevens este un hotel bine condus și aș dori să-ți propun pentru început cincizeci de dolari pe săptămână și două procente din profit. Poți să începi cât de curând posibil.

— Am nevoie de câteva zile ca să mă gândesc la oferta generoasă pe care mi-ați făcut-o, domnule Maxton, a spus Abel, dar trebuie să vă mărturisesc că sunt foarte tentat. În orice caz, mai am încă vreo câteva probleme de rezolvat în legătură cu Richmond-ul.

— Fasole verde, domnule?

Acceași ospătăriță și același zâmbet.

Chipul i se părea cunoscut lui Abel. Era sigur că o mai văzuse undeva. Poate că lucrase cândva la Richmond.

— Da, vă rog.

A urmărit-o cu privirea cum se îndepărta. Era ceva cu ea.

— De ce nu rămâi la hotel câteva zile ca oaspetele meu, să vezi cum merg lucrurile? I-a întrebat Maxton. Te-ar putea ajuta să iei o hotărâre.

— Nu este necesar, domnule Maxton. După o singură zi cât am stat aici am știut cât de bine este condus hotelul. Problema pe care o am este că eu sunt proprietarul grupului Richmond.

Pe chipul lui Maxton s-a citit surpriza.

— Habar n-am avut, a spus el. Am crezut că fiica bătrânului Davis Leroy va fi noul proprietar.

— Este o poveste lungă, a spus Abel și i-a explicat lui Maxton cum a ajuns el în posesia acțiunilor de la grupul Richmond.

— Problema este simplă, domnule Maxton. Ceea ce vreau eu, de fapt, este să găsesc două milioane și să transform acel grup încât să merite să-ți investești banii în el.

— Înțeleg, a spus Maxton cu ochii pironiți în farfuria goală din fața lui.

Un ospătar a luat-o.

— Doriți cafea?

Era aceeași chelneriță. Același zâmbet. Același chip cunoscut. A început să-l îngrijoreze pe Abel.

— Și zici că Fenton Curtis de la Continental Trust îți caută un cumpărător?

— Da, de aproape o lună, a spus Abel. De fapt, în după-amiaza asta, mai târziu, am să știu dacă a găsit pe cineva, dar nu sunt optimist.

— Ei bine, asta este foarte interesant. N-am știut că Richmond Group este în căutarea unui cumpărător. Te rog, vrei să mă ții la curent, indiferent ce se întâmplă?

— Bineînțeles, a spus Abel.

— Cât timp îți mai acordă banca din Boston ca să faci rost de cele două milioane?

— Doar câteva zile, așa că nu va mai dura mult până să vă comunic hotărârea mea.

— Mulțumesc, a spus Maxton. A fost o plăcere să te cunosc, domnule Rosnovski. Sunt sigur că voi fi încântat să lucrez cu

dumneata.

I-a strâns mâna lui Abel cu căldură.

— Mulțumesc, domnule, a spus Abel.

Chelnerița i-a zâmbit iar când a trecut pe lângă ea, ieșind din restaurant. Când Abel a dat nas în nas cu ospătarul șef s-a oprit și l-a întrebat care era numele ei.

— Iertați-mă, domnule, dar nu avem voie să spunem clienților nici un nume de-al personalului nostru; este strict împotriva regulilor de serviciu. Dacă aveți a vă plânge de ceva, sunteți amabil să-mi spuneți mie, domnule?

— N-am nici o plângere, a spus Abel. Dimpotrivă, a fost un prânz excelent.

Cu oferta unei slujbe în buzunar, Abel se simțea mult mai stăpân pe sine ca să-l întâlnească pe Curtis Fenton. Era sigur că bancherul nu găsisese nici un cumpărător, dar, cu toate acestea s-a îndreptat cu pașii mari și arzând de nerăbdare spre Continental Trust. Îi surâdea ideea de a fi directorul celui mai bun hotel din Chicago. Poate că ar izbuti să-l facă cel mai bun hotel din America. Imediat ce a ajuns la bancă, a fost introdus în biroul lui Curtis Fenton. Bancherul înalt și subțire – purta oare același costum în fiecare zi sau avea trei identice? – l-a invitat pe Abel să ia loc și fața-i de obicei solemnă, a fost străbătută de un zâmbet larg.

— Domnule Rosnovski, ce plăcere să vă revăd! Dacă ați fi venit dimineață, nu aș fi avut să vă dau nici o veste, dar cu câteva minute mai devreme am primit un telefon de la cineva care este interesat.

Inima lui Abel i-a tresărit de bucurie, luat fiind și prin surprindere. A tăcut câteva clipe, după care a spus:

— Puteți să-mi spuneți cine este?

— Mă tem că nu. Cel care dorește să cumpere mi-a dat instrucțiuni stricte că trebuie să rămână anonim, dat fiind că tranzacția este o investiție personală ce ar putea să intre în conflict cu celelalte afaceri ale lui.

— David Maxton, a murmurat Abel pentru sine. Dumnezeu să-l binecuvânteze.

Curtis Fenton n-a comentat și a continuat:

— Ei bine, așa cum v-am spus, domnule Rosnovski, eu deocamdată nu sunt în poziția de a....

— Perfect, perfect, l-a întrerupt Abel. Când credeți că îmi veți putea comunica hotărârea domnului respectiv?

— În momentul de față nu sunt sigur, dar s-ar putea să am mai multe vești de la el pe luni. Așa că, dacă se întâmplă să aveți drum pe aici...

— Să se întâmple să am drum? a spus Abel. Dar este în joc întreaga mea viață!

— Atunci este mai bine să fixăm o întâlnire pentru luni dimineată.

Pe când Abel cobora pe Michigan Avenue întorcându-se la hotelul Stevens, a început să burnițeze. S-a trezit fredonând „Cântând în ploaie”. A luat liftul și când a ajuns în cameră l-a sunat pe William Kane ca să-i ceară o amânare până luni și i-a spus că avea șanse să găsească un cumpărător. Kane a părut neîncrezător, dar a fost de acord.

— Ticălosul, a spus Abel de câteva ori în timp ce pune telefonul în furcă. Dă-mi doar puțin timp, Kane. O să apuci clipa când vei regreta că l-ai omorât pe Davis Leroy.

Abel stătea pe marginea patului bătând darabana cu degetele pe tăblie, întrebându-se cum își va petrece timpul până luni. A coborât în holul hotelului. Aici a văzut-o din nou pe ospătărița de la prânz, acum servind ceaiul în Grădina Tropicală. Pe Abel l-a depășit curiozitatea și s-a îndreptat spre capătul salonului luând loc la o masă. Ea a venit la el.

— Bună ziua, domnule, a spus ea. Doriți ceai?

Din nou același zâmbet cunoscut.

— Ne cunoaștem, nu-i așa? a întrebat Abel.

— Da, bineînțeles, Wladek.

Abel a tresărit când și-a auzit numele și s-a înroșit puțin amintindu-și că părul scurt, blond fusese lung și moale, iar ochii adumbriți de gene fuseseră atât de ademenitori.

— Zaphia, am venit în America pe același vapor. Bineînțeles, tu te-ai dus la Chicago. Ce faci aici?

— Lucrez, după cum vezi. Doriți puțin ceai, domnule?

Accentul ei polonez l-a încălzit pe Abel.

— Te invit diseară să iei cina cu mine, a spus el.

— Nu pot, Wladek. Nu ni se permite să ieșim cu clienții. Dacă o facem, ne pierdem automat slujba.

— Eu nu sunt client, a zis Abel. Sunt un vechi prieten.

— Care avea de gând să vină să-mi facă o vizită în Chicago imediat ce-și găsește o slujbă și, când, într-adevăr, ai venit, nici măcar nu ți-ai mai amintit că sunt aici, a spus Zaphia.

— Știu, știu, iartă-mă Zaphia, ia masa cu mine diseară. Numai de data asta, a spus Abel.

— Numai de data asta, a repetat ea.

— Ne întâlnim la Brundage, la ora șapte. Pentru tine este bine?

Zaphia a roșit când a auzit numele. Probabil că era cel mai scump restaurant din Chicago, iar ea nu s-ar fi simțit în largul ei acolo nici ca ospătăriță, iar clientă cu atât mai puțin.

— Nu, să mergem undeva mai puțin luxos, Wladek.

— Unde? a întrebat ea.

— Știi restaurantul The Sausage de la colțul străzii patruzeci și trei?

— Nu, a recunoscut el, dar am să-l găesc. Deci, la ora șapte.

— La șapte, Wladek. O să fie extraordinar. Apropo, vrei ceai?

— Nu, cred că am s-o iau din loc, a spus Abel.

Ea a zâmbit și a plecat. El a mai stat câteva minute urmărind-o cum servea ceaiul. Era mult mai drăguță decât și-o amintea. Pesemne că perspectiva de a-și omori timpul până luni, n-avea să fie, până la urmă, atât de sumbră pe cât crezuse.

Localul The Sausage i-a adus lui Abel în minte cele mai proaste amintiri despre primele sale zile în America. Cât a așteptat-o pe Zaphia a sorbit dintr-o băutură gazoasă cu ghimber și i-a urmărit pe ospătari, nemulțumit de felul cum trânteau mâncarea în fața clienților. Nu-și dădea seama ce era mai rău: mâncarea sau serviciile. Zaphia a întârziat aproape douăzeci de minute și, când a apărut în cadrul ușii, arăta elegantă, ca scoasă din cutie, cu o rochie galbenă care părea recent scurtată ca să fie în pas cu ultima modă, dar care, totuși, scotea în evidență cât de atrăgător i se făcuse trupu-i cândva firav. Ochii-i cenușii îl căutau pe Wladek și obrajii roz i s-au înroșit când a devenit conștientă de privirile celorlalți bărbați oprite asupra ei.

— Bună seara, Wladek, a spus ea în poloneză.

Abel s-a ridicat și i-a oferit ei scaunul de lângă foc.

— Sunt atât de bucuros că ai putut să vii, a răspuns el în engleză.

Ea l-a privit perplexă pentru o clipă, apoi a spus în engleză:

— Îmi pare rău că am întârziat.

— O, nici n-am băgat de seamă. Vrei să bei ceva, Zaphia?

— Nu, mulțumesc.

Câteva secunde n-a vorbit nici unul din ei, ca apoi să pornească amândoi deodată.

— Uitasem cât ești de drăguță... a spus Abel.

— Cum ai... a început Zaphia.

Ea a zâmbit timid și Abel a simțit că ar vrea s-o atingă, își amintea așa de bine că avusese aceeași reacție când o văzuse prima oară în urmă cu mai bine de opt ani.

— Ce face George? a întrebat ea.

— Nu l-am văzut de peste doi ani, a răspuns Abel simțindu-se brusc vinovat. Am fost atât de ocupat cu munca la un hotel aici în Chicago și apoi...

— Știu, l-a întrerupt Zaphia. Cineva i-a dat foc.

— De ce n-ai venit niciodată la mine? a întrebat-o Abel.

— Nu credeam că ai să-ți mai amintești de mine, Wladek, și am avut dreptate.

— Atunci cum de m-ai recunoscut? a întrebat-o Abel. M-am îngărășat atât de mult.

— După brățara de argint, a spus ea simplu.

Abel și-a coborât privirea spre încheietura mâinii și a râs.

— Am multe pentru care trebuie să mulțumesc acestei brățări și acum aș putea să adaug că datorită ei suntem din nou împreună.

Ea i-a evitat privirea.

— Ce faci acum dacă nu mai ai un hotel pe care să-l conduci?

— Caut o slujbă, a răspuns Abel nevoind s-o intimideze cu faptul că i se oferise șansa să fie director la Stevens.

— O să fie un post bun la Stevens. Prietenul meu mi-a spus.

— Prietenul tău ți-a spus? a repetat el simțind cum îl doare fiecare cuvânt rostit.

— Da, a spus ea. În curând hotelul va avea nevoie de un director adjunct. De ce nu ceri tu slujba asta? Sunt sigură că ai șanse să o primești, Wladek. Eu am știut dintotdeauna că tu ai să reușești în America.

— Aș putea să încerc, a spus Abel. A fost drăguț din partea ta să te gândești la mine. De ce n-o cere prietenul tău?

— O, nu, el este mult prea începător ca să poată fi luat în considerație; nu este decât ospătar în sala în care lucrez și eu.

Brusc Abel a simțit că ar fi vrut să schimbe locul cu el.

— Luăm cina? a întreat-o el.

— Nu sunt obișnuită să mănânc în oraș, a spus Zaphia.

S-a uitat la meniu indecisă. Abel, care și-a dat seama că ea încă nu știa citi englezește, a comandat pentru amândoi. Ea a mâncat cu plăcere și nu mai contenea să laude mâncarea care era cu totul banală. Abel găsea entuziasmul ei tonic în comparație cu sofisticarea ternă a lui Melanie. Și-au povestit viețile de când se stabiliseră în America. Zaphia începuse ca fată în casă și progresase până la slujba de ospătăriță la Stevens, unde se afla de șase ani. Abel i-a povestit tot prin ceea ce trecuse. În cele din urmă, ea s-a uitat la ceas.

— Wladek, cum a zburat timpul, a spus ea. Este trecut, de unsprezece și mâine la ora șase trebuie să fiu la slujbă.

Abel nu-și dăduse seama că au trecut patru ore. El ar fi stat acolo toată noaptea, fericit să sporovăiască împreună și copleșit de admirația pe care ea i-o arăta fără nici o rețineră.

— Pot să te mai văd, Zaphia? a întreat-o el pe când se întorceau ținându-se de mână spre hotelul Stevens.

— Dacă dorești, Wladek.

S-au oprit în fața intrării de serviciu, din spatele hotelului.

— Pe aici intru eu, a spus ea. Dacă ai să ajungi director adjunct, Wladek, ție ți se va permite să intri pe ușa din față.

— Te deranjează dacă-mi spui Abel? a întreat-o el.

— Abel? a rostit ea de parcă ar fi încercat numele ca pe o mânășă nouă. Dar pe tine te cheamă Wladek.

— M-a chemat cândva, dar acum nu mă mai numesc așa. Numele meu este Abel Rosnovski.

— Abel este un nume nostim, dar ți se potrivește, a spus ea. Mulțumesc pentru cină, Abel. A fost plăcut să ne revedem. Noapte bună.

— Noapte bună, Zaphia, a spus el și ea a plecat.

A urmărit-o cu privirea cum a dispărut pe intrarea de serviciu, apoi a ocolit hotelul cu pași rari și a intrat prin ușa din față. Brusc – și nu pentru prima oară în viață – s-a simțit foarte singur.

Abel și-a petrecut weekend-ul gândindu-se la Zaphia și perindându-i-se prin minte imagini legate de ea – mirosul de la clasa a patra de pe vapor, cozile imigranților de pe Ellis Island, însă mai presus de toate scurta, dar pasionanta lor aventură

amoroasă din barca de salvare. A luat toate mesele în restaurantul hotelului ca să fie mai aproape de ea și să-i studieze prietenul. A ajuns la concluzia că acesta era un tânăr cu coșuri. S-a gândit că și el avusese coșuri, spera că avusese, da, într-adevăr, avusese coșuri. Spre regretul lui, băiatul, în ciuda coșurilor, era cel mai chipeș dintre ospătari.

Abel a vrut s-o scoată pe Zaphia sâmbătă în oraș, dar ea a fost de serviciu toată ziua. În orice caz, a reușit s-o însoțească la biserică duminică dimineața și a ascultat cu un amestec de nostalgie și exasperare preotul polonez care intona cuvintele demult uitate ale Mesei. Era pentru prima oară când Abel intra într-o biserică după ce părăsise castelul din Polonia. În vremurile care au urmat el asistase și îndurase multe lovituri ale sortii ca să mai poată crede în vreo zeităte binevoitoare. Răsplata pentru că fusese la biserică a venit atunci când Zaphia i-a permis s-o țină de mână pe când se întorceau împreună la hotel.

— Te-ai mai gândit la slujba de la Stevens? I-a întrebat ea.

— Măine dimineață am să aflu decizia lor.

— O, mă bucur atât de mult, Abel. Sunt sigură că ai să fii un foarte bun director adjunct.

— Mulțumesc, a spus Abel dându-și seama că țelurile lor erau diferite.

— Vrei să vii diseară la cină, la verii mei? I-a întrebat Zaphia. Eu îmi petrec întotdeauna serile de duminică împreună cu ei.

— Da, mi-ar plăcea foarte mult.

Verii Zaphiei locuiau foarte aproape de The Sausage, în centrul orașului. Au fost foarte impresionați când au văzut-o venind cu un prieten polonez care conducea un Buick nou. Familia, așa cum îi numea Zaphia, era formată din cele două surori, Katya și Janina și soțul Katyei, Janek. Abel le-a adus surorilor un buchet de trandafiri, apoi a luat loc și a răspuns într-o poloneză fluentă la toate întrebările lor privind proiectele sale de viitor. Se vedea clar că Zaphia era stânjenită, dar Abel știa că așa se petrecea cu orice nou prieten al unei fete dintr-o casă de polonezi-americieni. S-a străduit să-și minimalizeze progresele făcute de când lucrase într-o măcelărie, fiind conștient de ochii invidioși ai lui Janek care nu-l slăbiseră deloc. Katya le-a servit o masă simplă, poloneză, pe care Abel ar fi mâncat-o cu mult mai multă plăcere în urmă cu cincisprezece ani. L-a lăsat pe Janek să

se frământa și s-a concentrat spre a câștiga bunăvoința surorilor. Părea a fi reușit, dar poate că ele îl aprobau și pe tânărul cu coșuri. Nu, nu puteau să fie de acord cu el; acela nici măcar nu era polonez – sau poate că era – Abel nici, măcar nu-i știa numele și nu vorbise niciodată cu el.

Când se întorceau spre Stevens, Zaphia l-a întrebat cu o undă de cochetărie pe care i-o observase și pe vapor dacă nu era periculos să șofeze ținând o doamnă de mână în același timp. Abel a râs și restul drumului a condus cu ambele mâini pe volan.

— Măine ai vreme ca să ne vedem? a întrebat-o el.

— Sper că da, Abel, a spus ea. Poate că până atunci ai să fii deja șeful meu. În orice caz, îți doresc noroc.

A zâmbit în sinea lui în timp ce o urmărea cu privirea cum se îndrepta spre ușa din spate a hotelului și s-a întrebat ce ar fi simțit ea dacă ar fi cunoscut adevăratele consecințe ale hotărârii de a doua zi. Nu s-a mișcat până ce n-a dispărut prin intrarea de serviciu.

— Director adjunct! a spus el râzând pe când se urca în pat și se întreba ce vești îi va aduce Curtis Fenton dimineața.

A aruncat perna pe dușumea și a încercat să și-o scoată pe Zaphia din minte.

A doua zi s-a trezit cu câteva minute înainte de ora cinci. În cameră era încă întuneric când el a trimis după ediția de dimineață a ziarului *The Tribune*, după care a parcurs pagina financiară. La ora șapte, când restaurantul s-a deschis, el era îmbrăcat și gata pentru micul dejun. În dimineața aceea Zaphia nu servea în salonul principal, dar băiatul cu coșuri era acolo, ceea ce Abel a interpretat a fi de prost augur. După micul dejun s-a întors în camera lui; n-a știut însă că Zaphia s-a prezentat la slujbă exact peste cinci minute după plecarea lui. Și-a verificat cravata în oglindă pentru a douăzecea oară și s-a uitat din nou la ceas. A apreciat că, dacă va merge foarte încet, va sosi la bancă în momentul deschiderii. De fapt, a ajuns cu cinci minute mai devreme și a mai făcut o dată ocolul clădirii, uitându-se fără nici un țel în vitrinele cu bijuterii scumpe, radiouri și costume făcute pe comandă. O să-și poată permite vreodată să poarte asemenea haine? s-a întrebat el. La nouă și patru minute era din nou la intrarea în bancă.

— În momentul de față domnul Fenton nu este liber. Puteți reveni peste o jumătate de oră sau preferați să așteptați? l-a

întrebat secretara.

— Am să revin, a spus Abel nedorind să pară din cale afară de neliniștit.

Au fost cele mai lungi treizeci de minute din câte și le putea aminti de când se afla la Chicago. Examinase fiecare vitrină de pe strada La Salle, până chiar și pe cele cu haine pentru femei, ceea ce îl făcuse să se gândească fericit la Zaphia.

Când s-a întors la Continental Trust secretara i-a spus:

— Domnul Fenton vă așteaptă.

Abel a intrat în biroul directorului de bancă simțind cum îi transpiră palmele.

— Bună dimineța, domnule Rosnovski. Vă rog să luați loc.

Curtis Fenton a ridicat de pe birou un dosar pe a cărui copertă Abel a văzut că era scris „Confidențial”.

— Acum, a început el, sper că veștile mele vor fi pe placul dumitale. Principalul partener implicat dorește să cumpere hotelurile în termeni pe care eu nu pot să-i numesc decât avantajoși.

— Sfinte Dumnezeule! a spus Abel.

Curtis Fenton s-a prefăcut a nu-l fi auzit și a continuat:

— De fapt, foarte avantajoși. El se angajează să depună întreaga sumă spre a lichida datoria de două milioane a domnului Leroy, dar, în același timp, va forma o nouă societate cu dumneata, din care va deține șazeci de procente, iar dumneata patruzeci. Cele patruzeci de procente ale dumitale sunt evaluate la opt sute de mii de dolari, care sunt considerați drept împrumut ce ți s-a acordat de către noua societate, împrumut pe un termen de zece ani, cu o dobândă de patru la sută și care va fi plătit din profiturile societății. Aceasta înseamnă că, dacă societatea are un profit de o sută de mii de dolari într-un an, patruzeci de mii din acel profit vor fi reținuți în contul datoriei de opt sute de mii, plus dobânda de patru procente. Dacă dumneata îți achiți împrumutul de opt sute de mii de dolari înainte de zece ani de zile, ți se va oferi posibilitatea să cumperi restul de șazeci la sută din societate la prețul de trei milioane dolari. În acest fel clientul meu va avea un câștig foarte bun pentru investiția făcută, iar dumneata vei deveni proprietarul unic al grupului Richmond. În plus, dumneata vei primi un salariu de trei mii de dolari pe an, iar funcția de președinte al grupului îți va asigura un control zilnic asupra hotelurilor. În privința problemelor financiare, dumneata trebuie

să mi te adresezi absolut numai mie. Mie mi s-a încredințat sarcina de a ține legătura direct cu persoana care te-a creditat și să-i reprezint interesele în consiliul de administrație al noului grup Richmond. Eu am fost fericit să consimt la această stipulație. Clientul meu nu vrea să fie implicat personal. Așa după cum v-am spus mai înainte, această tranzacție ar putea da naștere unui conflict de interese profesionale pentru el, de aceea sunt sigur că veți înțelege întru totul decizia lui. El, de asemenea, insistă să nu faceți nici o încercare să-i descoperiți identitatea. El vă acordă paisprezece zile ca să reflectați asupra propunerilor sale care nu pot fi negociate, iar eu sunt de acord cu el, dat fiind că această ofertă este mai mult decât onestă.

Abel n-a putut scoate o vorbă.

— Te rog, spune ceva domnule Rosnovski.

— Nu-mi trebuie paisprezece zile ca să iau o hotărâre, a spus în cele din urmă Abel. Accept condițiile clientului dumneavoastră. Vă rog să-i mulțumiți și să-l asigurați că voi respecta cu certitudine dorința sa de a rămâne anonim.

— Asta-i grozav, a spus Curtis Fenton permițându-și un zâmbet abia schițat. Acum, mai sunt câteva mici amănunte. Conturile tuturor hotelurilor din grup vor fi plasate la filialele lui Continental Trust, iar contul principal se va afla în acest birou, sub controlul meu direct. Eu, la rândul meu, voi primi o mie de dolari pe an ca director al noii societăți.

— Sunt bucuros că veți primi și dumneavoastră ceva din această tranzacție, a spus Abel.

— Poftim?

— Voi fi încântat să lucrez cu dumneavoastră, domnule Fenton.

— Creditorul dumatiale, de asemenea, a depus la bancă două sute cincizeci de mii de dolari spre a fi folosiți pentru finanțarea cheltuielilor curente ale hotelurilor pentru următoarele câteva luni. Acești bani, de asemenea, vor fi considerați un împrumut cu dobândă de patru la sută. Dumneata trebuie să-mi spui dacă această sumă nu este suficientă pentru trebuințele pe care le ai. Eu cred că reputația dumatiale în fața clientului meu va crește dacă ai să găsești suma de două sute cincizeci de mii corespunzătoare.

— Voi ține cont de sfatul dumneavoastră, a spus Abel solemn încercând să imite felul de a vorbi al bancherului.

Curtis Fenton a tras un sertar de la birou și a scos o cutie

cu trabucuri cubaneze.

— Fumezi?

— Da, a răspuns Abel care nu fumase niciodată în viața lui o țigară de foi.

A tușit tot drumul pe strada La Salle când s-a înapoiat la hotelul Stevens. Când a ajuns, David Maxton stătea în foaiier. Abel a stins ușurat trabucul fumat pe jumătate și s-a îndreptat spre el.

— Domnule Rosnovski, în dimineața asta păreți un om fericit.

— Sunt, domnule Maxton și singurul lucru de care-mi pare rău este că nu voi lucra pentru dumneavoastră ca director al acestui hotel.

— Și mie îmi pare rău, domnule Rosnovski, dar, drept să-ți spun, vestea nu mă surprinde.

— Mulțumesc pentru tot, i-a spus Abel punând întreaga simțire de care era capabil în mica frază și în privirea care o însoțea.

L-a părăsit pe David Maxton și a intrat în restaurant în căutarea Zaphiei, dar ea deja plecase de la slujbă. Abel a luat liftul spre camera sa, și-a reaprins trabucul, a pufăit cu grijă și a sunat la Kane și Cabot. O secretară i-a făcut legătura cu William Kane.

— Domnule Kane, am reușit să fac rost de bani pentru a intra în posesiunea grupului Richmond. În cursul zilei de astăzi, un anume domn Curtis Fenton de la Continental Trust va lua legătura cu dumneata spre a-ți da detalii. În concluzie, nu va mai fi nevoie să scoți hotelurile la licitație.

A urmat o scurtă pauză. Abel s-a gândit cu satisfacție cât de neplăcută trebuie să fi fost această veste pentru William Kane.

— Vă mulțumesc pentru că mi-ați comunicat, domnule Rosnovski. Pot să vă spun cât sunt de încântat că ați găsit pe cineva care să vă susțină? Vă doresc numai succes în viitor.

— Ceea ce nu s-ar putea spune și din partea mea pentru dumneata domnule Kane.

Abel a pus telefonul în furcă și s-a lungit în pat gândindu-se la viitor.

— Într-o bună zi, a promis el pereților, am să-ți cumpăr blestemata ta de bancă și am să te fac să te arunci pe fereastră dintr-o cameră de hotel, de la etajul al doisprezecelea.

A ridicat din nou telefonul și a rugat centralista să-i facă legătura cu domnul Henry Osborne de la Great Western Casualty.

19

William a pus telefonul în furcă mai mult amuzat decât furios pe atitudinea belicoasă a lui Abel Rosnovski. Îi părea rău că nu putuse să convingă banca spre a-l sprijini pe micul polonez care credea cu atâta tărie că va reuși să pună pe picioare grupul Richmond. Și-a îndeplinit responsabilitatea ce-i mai rămăsese informând comitetul financiar că Abel Rosnovski își găsisese un susținător, a pregătit toate documentele necesare și apoi a închis dosarul băncii asupra grupului Richmond.

William a fost încântat când, câteva zile mai târziu, a sosit Matthew în Boston și și-a luat în primire postul de director la departamentul de investiții al băncii. Charles Lester n-a făcut nici un secret din faptul că orice experiență profesională câștigată într-o instituție rivală nu-i poate aduce nici un rău pregătirii băiatului său pentru a deveni președintele băncii Lester. Dintr-o dată munca lui William s-a înjumătățit, dar timpul lui a ajuns mult mai ocupat. În ciuda protestelor sale, s-a trezit târât pe terenurile de tenis și la bazinele de înot în orice moment liber: numai invitația lui Matthew la schi, în Vermont a adus un „nu” categoric din partea lui William, dar brusca lui activitate cel puțin i-a servit într-o oarecare măsură să-și mai înfrângă singurătatea și nerăbdarea de a se afla împreună cu Kate.

Lui Matthew, pur și simplu, nu-i venea să creadă.

— Trebuie neapărat s-o cunosc pe doamna care a reușit să-l facă pe William Kane să viseze cu ochii deschiși, într-o ședință de consiliu în care se discută dacă banca trebuie să cumpere mai mult aur.

— Așteaptă s-o vezi, Matthew. Sunt convins că ai să fii de acord că ea este o investiție mai bună decât aurul.

— Te cred. Atâta doar că nu vreau să fiu eu cel care-i va da vestea lui Susan, care încă te mai consideră idolul vieții ei.

William a răs. Niciodată nu-i trecuse acest gând prin minte.

*

* *

Micul teanc de scrisori de la Kate, care creștea cu fiecare săptămână, stătea încuiat într-unul din sertarele biroului lui

William din Casa Roșie. El le citea iar și iar până ce ajunsese să le știe pe dinafară. În cele din urmă, mult așteptata scrisoare care anunța data sosirii și-a făcut apariția.

Buckurst Park
14 februarie 1930

Scumpul meu William,

În sfârșit, am terminat de împachetat, de vândut, de aruncat tot ce-mi mai rămăsese aici și voi sosi la Boston într-o cutie de ceai în ziua de nouăsprezece. Aproape că mi-e teamă la gândul că am să te revăd. Dacă toată acea minunată stare de încântare se va sfârși aidoma baloanelor de săpun? Doamne Dumnezeule, sper că nu. Nu știu ce m-aș fi făcut în toate aceste luni de singurătate dacă n-ai fi fost tu.

Cu dragoste,
Kate

În noaptea dinaintea sosirii lui Kate, William și-a promis că n-o va grăbi să ia nici o hotărâre pe care mai târziu amândoi s-ar fi putut s-o regrete. Așa după cum i-a spus lui Matthew, nu-și putea da seama în ce măsură sentimentele ei erau o stare trecătoare de spirit, provocată de moartea soțului ei.

— Încetează de a mai fi patetic, i-a spus Matthew. Ești îndrăgostit și ar fi cazul să iei lucrurile ca atare.

Când a zărit-o pe Kate în gară, cu acel zâmbet care îi lumina chipul, William aproape că a abandonat toate precauțiile pe care și le luase. Și-a croit drum spre ea prin mulțimea de călători și a strâns-o atât de puternic în brațe încât mai-mai să-i taie respirația.

— Bun venit acasă, Kate.

William era gata s-o sărute când ea s-a tras puțin în spate. El a fost oarecum surprins.

— William, nu cred că-i cunoști pe părinții mei.

În seara aceea William a luat cina cu familia lui Kate. Apoi a văzut-o în fiecare zi, căutând să scape de problemele băncii și de racheta de tenis a lui Matthew chiar și numai pentru câteva ore. Când Matthew a cunoscut-o pe Kate i-a oferit lui William toate acțiunile lui în aur pentru o singură acțiune Kate.

— Nu vând niciodată sub prețul de cost, i-a răspuns William.

— Atunci insist să-mi spui unde ai găsit o persoană atât de extraordinară, i-a cerut el.

— La departamentul de lichidări, unde altundeva? i-a răspuns William.

— Atunci transform-o cât de repede în capital, William, pentru că, dacă tu n-o faci, poți să fii sigur că eu n-am să scap ocazia.

*

* *

Pierderile băncii Kane și Cabot în crahul din 1929 s-au ridicat la peste șapte milioane dolari, ceea ce însemna o pierdere medie pentru o bancă de mărimea acesteia. Multe bănci mai mari decât a lor dăduseră faliment, iar în cursul anului 1930 William a trebuit să conducă o susținută activitate de control al altor întreprinderi, care l-a ținut într-o tensiune permanentă.

*

* *

Când Franklin D. Roosevelt a câștigat alegerile prezidențiale datorită programului său de redresare, ameliorare și reformă, William s-a temut că noua politică, a administrației va oferi destul de puțin băncii Kane și Cabot. Afacerile progresau foarte încet și William a trebuit să facă doar foarte vagi tentative de expansiune.

Între timp, Tony Simmons, care încă mai conducea biroul din Londra, își lărgise sfera activităților și adusese profituri importante băncii în primii săi doi ani petrecuți acolo. Rezultatele lui păreau mult mai bune dacă erau comparate cu ale lui William, care în aceeași perioadă abia reușise să se mențină pe linia de plutire.

La sfârșitul anului 1932, Alan Lloyd l-a rechemat pe Tony Simmons la Boston spre a prezenta un raport complet în fața consiliului de administrație asupra activității sucursalei din Londra. Nici nu și-a făcut bine reparația Simmons că și-a și anunțat intenția de a candida la funcția de președinte al băncii când se va retrage Alan, peste cincisprezece luni. William a fost luat complet prin surprindere, pentru că el înlăturase șansele lui Simmons când dispăruse sub un mic nor în Londra. Lui William i

se părea nedrept ca acel nor să fie împrăștiat nu de priceperea lui Simmons, ci, pur și simplu, de faptul că economia engleză avusese câteva perioade mai bune și fusese mai puțin afectată de criză decât economia americană.

Tony Simmons s-a reîntors la Londra pentru încă un an ce se profila plin de succese și, când a revenit, a anunțat la prima întrunire a consiliului de administrație, învăluit într-un nimb de glorie, că cifrele pentru cel de-al treilea an la sucursala din Londra arătau un profit de peste un milion de dolari, ceea ce era un nou record. Pentru aceeași perioadă de timp, William a trebuit să anunțe un profit mult mai mic. Brusca revenire a lui Tonny Simmons în postura de favorit îi lăsa lui William doar câteva luni pentru a convinge consiliul de administrație ca să-l susțină pe el înaintea ca avântul adversarului său să nu mai poată fi oprit.

Kate îl asculta ore în șir pe William descărcându-și nemulțumirile și-i oferea din când în când câte un sfat plin de înțelegere și de simpatie sau îl oprea să devină din cale afară de dramatic. Matthew, care era un fel de ochii, și urechile lui William, îi spunea că, din câte își putea da seama, votul va fi împărțit în mod egal între cei care-l considerau pe William prea tânăr ca să-și asume o asemenea responsabilitate și acei care încă îl învinovăteau pe Tony Simmons pentru pierderile mari ale băncii din anul 1929. Părea că pentru majoritatea membrilor din consiliu, care nu aveau funcții de conducere în care nu lucraseră direct cu William, va atârna mai mult în cântar diferența de vârstă și nu ceilalți factori. Matthew auzea mereu și mereu: „Va veni și timpul lui William”. Odată a încercat să joace rolul Satanei oferindu-i lui William tentația:

— Cu acțiunile pe care le deții la bancă, William, ai putea să schimbi tot consiliul de administrație, să-l înlocuiești cu oameni selectați de tine și așa vei ajunge președinte.

William era foarte conștient de acest drum pentru a ajunge în vârf, dar deja respinsese asemenea tactici pe care le considera că nu trebuie luate în calcul. El dorea să devină președinte numai prin propriile sale merite. La urma urmelor, aceasta fusese calea pe care o alesese și tatăl său și nici Kate nu se aștepta la altceva din partea lui.

În 2 ianuarie 1934, Alan Lloyd a anunțat pe fiecare membru că adunarea consiliului de administrație se va ține în ziua în care el va împlini șaiszeci și cinci de ani și singurul punct pe ordinea de

zi va fi alegerea succesorului său. Cu cât se apropia ziua crucială a votului, Matthew s-a trezit că ajunsese să conducă aproape singur departamentul de investiții, iar Kate a trebuit să-i hrănească pe amândoi ca ei să se poată concentra asupra ultimelor detalii ale campaniei. Matthew nu s-a plâns niciodată de munca pe care o făcea în plus pentru ca William să-și poată pune totul la punct spre a obține postul de președinte. William era conștient că Matthew nu avea nimic de câștigat din succesul său pentru că, într-o bună zi, va prelua banca tatălui său din New York – care era cu mult mai mare decât Kane și Cabot – dar spera că va veni timpul când îi va putea oferi și el lui Matthew același sprijin dezinteresat.

Și a fost ca acel timp să vină cu mult mai curând decât și-a imaginat.

*

* *

Când Alan Lloyd și-a sărbătorit cea de a șaiszeci și cincea aniversare, au fost prezenți toți cei șaptesprezece membri ai consiliului de administrație. Întrunirea a fost deschisă de președinte care a rostit un discurs de adio de numai paisprezece minute, dar care lui William i s-a părut că nu se va mai termina niciodată. Tony Simmons bătea nervos darabana cu stiloul pe bloc-notes-ul din fața lui, ridicându-și din când în când privirile spre William. Nici unul dintre ei nu asculta speech-ul lui Alan. În cele din urmă, Alan s-a așezat jos în aplauzele puternice, sau atât de puternice cât puteau fi din partea a șaisprezece bancheri din Boston. Când aplauzele au conținut, Alan Lloyd s-a ridicat pentru ultima oară în picioare în calitatea sa de președinte al băncii Kane și Cabot.

— Și acum, domnilor, trebuie să alegem succesorul meu. În fața consiliului se prezintă doi candidați remarcabili, directorul departamentului nostru de peste ocean, domnul Anthony Simmons și directorul departamentului de investiții din America, domnul William Kane. Amândoi vă sunt foarte cunoscuți și nu am nici o intenție de a vorbi în detaliu despre meritele lor. În schimb, am să rog pe fiecare candidat să spună consiliului cum vede viitorul băncii Kane și Cabot în cazul în care va fi ales președinte.

William s-a ridicat primul, așa cum se stabilise cu o seară

înainte între cei doi candidați, prin tragere la sorți, și a vorbit timp de douăzeci de minute explicând consiliului în amănunțime că ambiția lui va fi ca banca să abordeze noi domenii în care nu se mai aventurase până atunci. În mod special voia să lărgescă baza băncii, să iasă din Noua Anglie cuprinsă de depresiune și să se mute mai aproape de centrul financiar care acum, după părerea lui, era New York-ul. El chiar a menționat posibilitatea de a deschide o societate holding care s-ar putea specializa în operațiuni bancare comerciale, afirmație la care capetele unor membri mai în vârstă s-au clătinat în semn de neîncredere. El voia ca banca să se preocupe mai mult de expansiune, să apeleze la noua generație de financieri care acum conduc America și dorea ca banca lor să intre în cea de a doua jumătate a secolului al XX-lea ca una din cele mai mari instituții financiare din Statele Unite. Când s-a așezat jos a fost mulțumit de murmurele de aprobare; în general speech-ul lui fusese bine primit de consiliul de administrație.

Când a vorbit Tony Simmons a urmat o linie mult mai conservatoare: banca trebuie să-și consolideze poziția în următorii câțiva ani mișcându-se doar în zone alese cu mare atenție și fără a se îndepărta de procedeele tradiționale care aduseseră firmei Kane și Cabot reputația actuală. El trăsese învățăminte în perioada crahului și principala lui grijă era să se asigure că banca lor nu va sucumba înainte de a intra în cea de a doua jumătate a secolului al XX-lea. Tony a vorbit cu prudență și cu o autoritate de care William era conștient că este prea tânăr ca s-o poată avea. Când Tony s-a așezat, William nu avea nici un indiciu în favoarea cui va fi consiliul de administrație, deși încă mai credea că majoritatea va fi înclinată să opteze mai degrabă pentru extindere decât pentru menținerea în aceleași tipare.

Alan Lloyd i-a informat pe ceilalți directori că nici el, nici cei doi candidați nu vor vota. Cei paisprezece membri rămași și-au primit buletinele de vot pe care le-au completat și i le-au dat lui Alan care a început să le numere pe îndelete. William a constatat că nu putea să-și ridice privirea de pe bloc-notes-ul plin de mângălituri pe care îi rămăsese imprimată mâna transpirată. După ce Alan a terminat numărătoarea, în birou s-a făcut tăcere și el a anunțat șase voturi pentru Kane, șase pentru Simmons și două abțineri. S-a stârnit rumoare printre membrii consiliului și Alan i-a chemat la ordine. În liniștea care s-a lăsat, William a respirat

adânc și cu zgomot.

Alan Lloyd a făcut o pauză, apoi a spus:

— Cred că în împrejurările de față trebuie să avem al doilea vot. Dacă membrii care s-au abținut se hotărăsc să susțină vreun candidat, s-ar putea ca unul din cei doi să obțină majoritatea.

Buletinele de vot au fost împărțite din nou. De data aceasta William nici măcar n-a mai suportat să se uite. Când membrii consiliului au scris numele ales, el a ascultat scârțâitul penițelor pe hârtie. Din nou buletinele de vot au ajuns la Alan Lloyd. Din nou le-a despăturit pe îndelete unui câte unul, și de data asta, pronunța numele cu voce tare în momentul în care le citea.

William Kane.

Anthony Simmons. Anthony Simmons. Anthony Simmons.

Trei voturi la unu pentru Tony Simmons.

William Kane. William Kane.

Anthony Simmons.

William Kane. William Kane. William Kane. Șase la patru pentru William.

Anthony Simmons. Anthony Simmons.

William Kane.

Șapte voturi la șase pentru William.

Lui William care nici nu mai respira i s-a părut că lui Alan Lloyd i-a trebuit o viață ca să deschidă ultimul vot.

— Anthony Simmons, a spus el. Domnilor votul este șapte la șapte.

William știa că acum Alan Lloyd este obligat să-și dea votul care avea să decidă. Deși Alan nu spusese nimănui pe cine susține, William a fost întotdeauna convins că, dacă se va ajunge la un impas, Alan îl va alege pe el, nu pe Tony Simmons.

— Cum în ambele runde votul nu a fost concludent și pentru că presupun că nici un membru al consiliului nu-și va schimba opțiunea, trebuie să votez eu în favoarea celui candidat pe care-l consider mai bun spre a-mi urma ca președinte al băncii Kane și Cabot. Știu că nici unul dintre dumneavoastră nu-mi invidiați situația în care mă aflu, dar nu am altă alternativă decât să dau ascultare propriei mele judecăți și să sprijin pe acel care cred că trebuie să fie viitorul președinte al băncii. Acesta este Tony Simmons.

William nu-și putea crede urechilor că auzise bine, iar Tony Simmons părea șocat. S-a ridicat de pe scaunul ce se afla vizavi de

William, în aplauzele celorlalți și a trecut în locul lui Alan Lloyd în capul mesei, adresându-se pentru prima oară consiliului în noua sa calitate de președinte al băncii Kane și Cabot. Le-a mulțumit tuturor pentru sprijin și l-a lăudat pe William pentru că nu și-a folosit niciodată poziția financiară și familială ca să încerce să influențeze votul. L-a invitat pe William să fie vicepreședintele consiliului de administrație și a sugerat ca Matthew Lester să ocupe funcția de director pe care o cumula Alan Lloyd; ambele sugestii au fost aprobate în unanimitate.

William a rămas cu ochii pironiți pe portretul tatălui său fiind conștient că nu fusese la înălțime.

20

Abel a stins trabucul pentru a doua oară și a jurat să nu mai aprindă nici unul până nu-și va achita cele două milioane pentru a obține control complet asupra grupului Richmond. Acum nu erau vremuri pentru țigări de foi, când indicele Dow-Jones se afla la nivelul său cel mai de jos și în toate orașele mari ale Americii se făceau cozi lungi la supa săracilor. A rămas cu privirea pironită în tavan și a reflectat asupra priorităților. Mai întâi trebuia să păstreze personalul cel mai bun de la hotelul Richmond din Chicago.

S-a dat jos din pat, și-a pus jacheta și s-a dus în anexa hotelului unde încă mai locuiau cei care nu-și găsiseră o slujbă după incendiu. Abel a reangajat pe toți acei în care avea încredere și a dat de lucru în celelalte zece hoteluri acelor care voiau să plece din Chicago. El și-a spus foarte răspicat punctul de vedere: într-o perioadă în care șomajul a depășit orice record, slujbele lor aveau să fie sigure în măsura în care hotelurile vor începe să aibă un oarecare profit. Abel era sigur că toate celelalte hoteluri din grup fuseseră la fel de incorect conduse ca și fostul Chicago Richmond; voia ca acel mod de lucru să fie schimbat – și cât mai repede. Cei trei directori adjuncți ai săi au fost puși în fruntea hotelurilor Dallas Richmond, Cincinnati Richmond și St. Louis Richmond. A numit noi directori adjuncți pentru celelalte șapte hoteluri din Houston, Mobile, Charleston, Atlanta, Memphis, New Orleans și Louisville. Hotelurile inițiale ale familiei Leroy se aflaseră toate în sud și în partea centrală a Americii, chiar și Chicago Richmond, singurul pe care-l ridicase Davis Leroy. Lui Abel i-au trebuit trei săptămâni ca să instaleze personalul de la fostul Chicago în noile funcții la celelalte hoteluri.

Abel a hotărât să-și fixeze cartierul general în anexa Richmond și să deschidă un mic restaurant la parter. Era mai înțelept să se afle mai aproape de cel care l-a finanțat și de bancherul său decât să se instaleze într-unul din hotelurile din sud. Pe deasupra, Zaphia locuia în Chicago și Abel era convins că, nu după mult timp, ea va renunța la tânărul cu coșuri și se va îndrăgosti de el. Ea era singura femeie cu care se simțea sigur pe sine. Înainte ca Abel să se ducă la New York pentru a recruta personal specializat, a reușit să obțină de la ea promisiunea că n-o

să-și mai vadă prietenul cu coșuri.

Cu o zi înainte de a pleca, au făcut dragoste pentru prima oară de când s-au reîntâlnit. Ea a fost blândă, veselă și apetisantă.

Îndemânarea și tandrețea cu care a abordat-o au luat-o pe Zaphia prin surprindere.

— Cu câte fete te-ai culcat de când ești în America? I-a tachinat ea.

— N-a fost nici una care să mă intereseze cu adevărat, a răspuns el.

— Dar au fost destule încât să mă uiți, a adăugat ea.

— Nu te-am uitat niciodată, a mințit el sărutând-o, fiind convins că numai așa o va face să nu mai vorbească.

*

* *

Primul lucru pe care Abel l-a făcut când a ajuns în New York a fost să-l caute pe George pe care l-a găsit într-o mansardă de pe strada East Third și fără slujbă. Uitase cum poate să arate o casă în care locuiesc douăzeci de familii. Mirosul de mâncare rancedă se revărsa din fiecare cameră, la toalete nu curgea apa și în paturi dormeau alți oameni la fiecare douăzeci și patru de ore. Brutăria, se pare că fusese închisă, iar unchiul lui George își găsisese de lucru la o moară mare, la periferia New York-ului, unde nu-l putuse lua și pe George. George n-a stat câtuși de puțin pe gânduri când Abel i-a propus să lucreze la grupul Richmond, fiind gata să accepte orice post.

Înainte de a se întoarce împreună cu George la Chicago spre a-și stabili cartierul general în anexa Richmond, Abel a mai angajat încă trei salariați: un cofetar, un supraveghetor și un ospătar șef. Abel a fost încântat de rezultatele călătoriei sale. Mai toate hotelurile de pe coasta de est își redusese personalul la minimum, ceea ce i-a permis să-și găsească cu ușurință oameni calificați, unii dintre ei chiar de la Plaza.

La începutul lui martie Abel și George au pornit într-un tur pe la celelalte hoteluri din grup. Abel a rugat-o pe Zaphia să vină cu ei, oferindu-i chiar și șansa de a lucra într-unul din hotelurile pe care și le va alege, dar ea nu voia să plece din Chicago, singurul oraș din America cu care era obișnuită. A făcut, totuși, un compromis acceptând să locuiască în apartamentul lui Abel din

anexa Richmond pe perioada cât el era plecat. George, care odată cu cetățenia americană căpătase și morala claselor de mijloc și o educație catolică, a început să-l piseze pe Abel cu avantajele căsătoriei, iar acesta, în singurătatea camerelor de hotel, lipsite de orice personalitate, devenise un ascultător atent.

N-a fost nici o surpriză pentru Abel când a constatat că și celelalte hoteluri erau conduse prost, unele din ele chiar necinstit, dar șomajul ce cuprinsese întreaga țară a determinat majoritatea personalului să-l întâmpine ca pe un salvator. Abel n-a mai făcut concedieri la scară mare, așa cum procedase prima oară la Chicago. Mai toți acei care-i cunoșteau reputația și se temeau de metodele lui deja plecaseră. Câteva capete au trebuit să cadă și, în mod inevitabil, au fost ale aceluia care lucrau la grupul Richmond de foarte multă vreme și care nu puteau să-și schimbe metodele prea puțin ortodoxe doar pentru simplul fapt că Davis Leroy era mort. În numeroase cazuri Abel a constatat că mutarea personalului de la un hotel la altul genera și o nouă atitudine.

La sfârșitul primului său an în funcția de președinte al grupului Richmond se lucra cu jumătate din personalul folosit în trecut și s-a înregistrat o pierdere doar de o sută de mii de dolari. Schimbarea de atitudine a personalului mai în vârstă se făcea anevoie, dar încrederea lui Abel în viitorul grupului era molipsitoare.

Abel a hotărât să înceapă schimbările radicale încă din 1932. Și-a dat seama că singurul mod pentru a obține o îmbunătățire rapidă a rentabilității era să-l lase pe fiecare director să-și asume întreaga responsabilitate asupra hotelului și să i se asigure o anumite parte din profit, așa cum procedase Davis Leroy cu el când îl angajase la Chicago Richmond.

Abel trecea neobosit de la un hotel la altul fără a sta mai mult de trei săptămâni la nici unul. Nu anunța pe nimeni, în afară de credinciosul său George, care hotel urma să fie vizitat. Luni de zile nu și-a ieșit din acest program epuizant decât pentru a o vedea pe Zaphia sau pe Curtis Fenton.

După evaluarea completă a situației financiare a grupului, Abel a trebuit să ia unele hotărâri neplăcute. Cea mai drastică a fost să închidă temporar două hoteluri, în Mobile și Charleston, la care pierderile erau atât de mari încât riscau să devină o povară pentru celelalte. Toți angajații simțeau sabia deasupra capului, așa că lucrau din ce în ce mai mult. De fiecare dată când se

întorcea în micul său birou din anexa Richmond din Chicago, îl aștepta o mulțime de probleme ce trebuiau rezolvate: conducte sparte în băi, gândaci în bucătării, certuri printre ospătari și inevitabilul client nemulțumit care amenința cu darea în judecată.

Henry Osborne a reintrat în viața lui Abel cu o ofertă generoasă de 750.000 dolari din partea societății de asigurări Great Western Casualty care n-a putut găsi nici o probă că Abel ar fi fost implicat în incendiul, pe care Desmond Pacey l-a pus la cale la Chicago Richmond. Mărturia locotenentului O'Malley s-a dovedit a fi de mare folos, Abel și-a dat seama că îi era dator acestuia cu mai mult decât un lapte de pasăre. Abel era fericit să se stabilească despăgubirea la ceea ce considera a fi un preț corect, dar Osborne i-a sugerat o sumă mai mare, ca să-i dea și lui un procent din diferență. Abel, care în ciuda lipsurilor prin care trecuse nu recursese niciodată la fraudă, l-a privit pe Osborne după aceea cu o anumită reticență: dacă el putea cu atâta ușurință să-și înșele societatea la care lucra, fără nici o îndoială că nu-și va face nici un scrupul în a-l înfrunța pe Abel când îi va veni bine.

*

* *

În primăvara lui 1932, Abel a fost oarecum surprins când a primit o scrisoare amicală de la Melanie Leroy, mult mai îmbietoare ca tonalitate, ceea ce altădată nu se întâmpla. A fost flatat, chiar emoționat și a sunat-o invitând-o să ia cina cu el la Stevens, hotărâre pe care a regretat-o în momentul în care au intrat în restaurant pentru că acolo se afla Zaphia. Zaphia era obosită, vulnerabilă și câtuși de puțin sofisticată. În contrast cu ea, Melanie arăta superb într-o rochie lungă, verde, de culoarea minții, care-i scotea în relief formele trupului. Ochii, pesemne căpătând curaj de la rochie, păreau mai verzi și mai captivanți ca oricând.

— Arăți excelent, Abel, și mă bucur, a spus ea când s-au așezat la o masă din mijlocul restaurantului. Și bineînțeles, toată lumea știe cât de bine conduci grupul Richmond.

— Grupul Baron, a corectat-o Abel.

Ea a roșit ușor.

— Nu mi-am dat seama că ai schimbat numele.

— Da, l-am schimbat anul trecut, a mințit Abel.

De fapt, el se hotărâse chiar în acel moment ca fiecare hotel din grup să fie cunoscut ca hotelul Baron. S-a întrebat cum de nu-i venise ideea mai demult.

— Un nume potrivit, a spus Melanie zâmbind.

Zaphia a pus supa de ciuperci în fața lui Melanie cu un oarecare zgomot, care pentru Abel spunea foarte multe. Câțiva stropi aproape că au sfârșit pe rochia verde, de culoarea minții.

— N-ai slujbă? a întrebat-o Abel mâzgăind cuvintele „Grupul Baron” pe spatele meniului.

— Nu, nu în momentul de față, dar lucrurile par să se îndrepte puțin. În acest oraș, o femeie cu o diplomă în arte liberale trebuie să stea și să aștepte ca fiecare bărbat să fie angajat și numai după aceea poate spera și ea să găsească de lucru.

— Dacă ai să vrei vreodată să lucrezi la grupul Baron, a spus Abel accentuând ușor numele, nu trebuie decât să-mi dai de veste.

— Nu, nu, a spus Melanie. Deocamdată nu este cazul.

A schimbat rapid subiectul discuției canalizând-o spre muzică și teatru. Conversația cu Melanie îl stimula pe Abel; ea l-a tachinat, dar cu inteligență. L-a făcut să se simtă mult mai plin de încredere în el în compania ei, lucru care nu prea se întâmplase în trecut. Masa s-a prelungit până după ora unsprezece și, când toți au părăsit restaurantul inclusiv Zaphia, care-i privise cu ochii înroșiți și amenințători, el a condus-o pe Melanie acasă, iar de data asta ea a fost cea care l-a invitat la un pahar de băutură. A luat loc la capătul unei canapele și ea i-a turnat whisky, care încă era prohibit, și a pus o placă la gramofon.

— Nu pot să stau prea mult, a spus Abel. Măine am o zi foarte aglomerată.

— Nu te grăbi să pleci, Abel. Seara asta a fost atât de frumoasă, exact ca pe vremuri.

S-a așezat lângă el și rochia i s-a ridicat deasupra genunchilor. Nu chiar ca pe vremuri, și-a zis el în gând. Ce picioare extraordinare! N-a făcut nici o încercare de a-i rezista când Melanie s-a lipit de el. Peste câteva clipe s-a trezit că o săruta – sau ea l-a sărutat? Și-a plimbat mâinile peste acele picioare, formidabile, apoi i-a mângâiat sânii și de data asta ea nu l-a mai respins, părea că-i face plăcere. Melanie a fost cea care, în cele din urmă, l-a luat de mână și l-a condus în dormitor. A strâns

cuvertura de pe pat, s-a întors cu spatele și l-a rugat să-i desfacă fermoarul. Abel i-a dat ascultare fără să-i vină a crede și a stins lumina înainte de a se dezbrăca. După aceea i-a fost ușor să pună în practică tot ce îl învățase Joyce. În mod cert, nici lui Melanie nu-i lipsea experiența; lui Abel nu i-a plăcut niciodată să facă amor ore în șir, așa că s-a cufundat mulțumit într-un somn adânc.

Dimineața, Melanie i-a pregătit micul dejun și a încercat să-i intuiască toate dorințele până a venit timpul să plece.

— Am să urmăresc cu mare interes grupul Baron și nu pentru că așa avea dubii că nu va fi un succes, i-a spus ea.

— Mulțumesc pentru micul dejun și pentru noaptea memorabilă, i-a spus el.

— Sper că o să ne mai vedem curând, a adăugat Melanie.

— Mi-ar face plăcere, a spus Abel.

L-a sărutat pe obraz așa cum ar proceda o soție când soțul ei pleacă la slujbă.

— Mă întreb cu ce fel de femeie ai să te căsătorești în cele din urmă, a spus Melanie inocent în timp ce-i ținea lui Abel pardesiul.

El a privit-o și i-a zâmbit bonom.

— Când am să iau această hotărâre, Melanie, poți să fii sigură că am să țin cont de părerile tale.

— Cum adică? l-a întrebat ea timid.

— Pur și simplu, am să-ți urmez sfatul, i-a răspuns Abel când a ajuns la ușă. O să-mi găsec o poloneză frumoasă, care o să vrea să se mărite cu mine.

*

* *

Abel și Zaphia s-au căsătorit o lună mai târziu. Vărul Zaphiei, Janek, a fost cel care a adus-o la altar, iar George a fost cavaler de onoare. Petrecerea a avut loc la Stevens, iar masa și dansul s-au prelungit până noaptea târziu. Prin tradiție, fiecare bărbat plătea o sumă modică pentru a dansa cu Zaphia iar George a transpirat făcând ocolul salonului și fotografiind musafirii în diverse combinații. După ce la miezul nopții s-au servit bucate poloneze, cu vin, brandy și vodcă Danzig, Abel și Zaphia au fost lăsați să se retragă în apartamentul mirilor, însoțiți de lacrimi din partea femeilor și zâmbete cu subînțelesuri din partea bărbaților.

În dimineața următoare Abel a fost plăcut surprins când Curtis Fenton i-a spus că nota de la Stevens a fost achitată de domnul Maxton care dorea să fie considerată ca dar de nuntă. Cu banii pe care i-a economisit în acel fel, Abel a cumpărat o casă micuță pe Rigg Street.

Pentru prima oară în viața sa, Abel avea o casă a lui proprie.

21

În februarie 1934, William s-a hotărât să-și ia o lună de concediu și să meargă în Anglia înainte de a lua o hotărâre definitivă în privința viitorului său; se gândise chiar să demisioneze din consiliul de administrație, dar Matthew l-a convins că, în împrejurări similare, tatăl său nu ar fi procedat astfel. Se părea că înfrângerea prietenului său îl afectase pe Matthew mai mult decât pe însuși William. De două ori în cursul săptămânii următoare el a venit la bancă dând semne evidente de proastă dispoziție și a lăsat lucrări importante neterminate. William a hotărât să nu comenteze în nici un fel aceste incidente și l-a invitat pe Matthew să ia masa cu el și Kate în seara aceea. Matthew a refuzat pretextând că are o mulțime de lucrări, pe care trebuie să le pună la punct. William n-ar fi dat nici o atenție refuzului dacă Matthew n-ar fi cinat în acea seară la Ritz Carlton cu o femeie foarte atrăgătoare, despre care William ar fi jurat că este căsătorită cu unul dintre directorii de la Kane și Cabot. Kate n-a spus nimic, decât că Matthew nu arăta prea bine.

William, preocupat de apropiata sa plecare în Europa, nu a dat atenție comportării ciudate a prietenului său cum, probabil, ar fi făcut în alte împrejurări. În ultimul moment, William și-a dat seama că n-o să poată sta singur o lună în Anglia și a rugat-o pe Kate să-l însoțească. Spre surprinderea și încântarea lui, ea a acceptat.

William și Kate au călătorit spre Anglia cu vaporul *The Mauritania* în cabine separate. Odată ajunși s-au instalat la hotelul Ritz în camere separate și chiar la etaje diferite, după care William s-a prezentat la sucursala londoneză a băncii Kane și Cabot din Lombard Street spre a verifica activitatea acesteia, ceea ce constituia, de altfel, și scopul călătoriei în Anglia. Starea morală era bună și se vedea clar că Tony Simmons fusese un director apreciat aici; așa că pentru William nu a prea mai rămas mare lucru de făcut decât să-și murmure acordul.

William și Kate au petrecut două săptămâni extraordinare în Londra, Hampshire și Lincolnshire, vizitând și locul de peste douăsprezece mii de acri pe care William îl cumpăraseră cu câteva luni mai înainte. Profitul financiar dintr-un teren agricol nu este niciodată mare, i-a explicat William lui Kate, dar terenul se va afla

întotdeauna acolo, dacă se va întâmpla ca lucrurile să meargă din nou prost în Americă.

Cu câteva zile înainte de a se întoarce în America, Kate și-a exprimat dorința de a vedea Oxfordul și William a fost de acord s-o ducă cu mașina a doua zi dimineața devreme. A închiriat un Morris nou, un tip de mașină pe care nu mai șofase niciodată. Au petrecut o zi în orașul universitar vizitând colegiile: Magdalen, situat pe malul râului, era superb; Christchurch li s-a părut grandios, dar îi lipsea curtea interioară înconjurată de coloane; la Merton s-au lungit pe iarbă și au visat.

— Nu este permis să stați pe iarbă, domnule, a spus portarul colegiului.

Au răs și au plecat ținându-se de mână ca doi studenți și s-au plimbat pe malul râului urmărind cu privirea bărcile. William nu-și mai putea imagina viața, în continuare, trăind separat de Kate.

După-amiaza au pornit-o înapoi spre Londra și când au ajuns la Henley-on-Thames, s-au oprit la Bell Inn, un han situat pe malul râului, ca să bea un ceai. După plăcinte și ceai englezesc foarte tare (Kate s-a aventurat și l-a băut adăugând foarte puțin lapte, dar William l-a diluat cu apă fierbinte), Kate a propus să se întoarcă înainte de lăsarea întinericului pentru a vedea ținutul, dar, când William a răsucit cheia în contact, în ciuda efortului repetat, Morris-ul n-a mai vrut să pornească. În cele din urmă, a renunțat și, pentru că se făcea târziu, au hotărât să petreacă noaptea la Henley. S-au reîntors la Bell Inn, la recepție, și au cerut două camere.

— Ne pare rău, domnule, dar nu mai avem liberă decât o singură cameră cu un pat dublu, le-a spus recepționarul.

William a ezitat o clipă și apoi a spus:

— O luăm.

Kate a părut oarecum surprinsă, dar n-a spus nimic; recepționarul s-a uitat la ea mirat.

— Domnul și doamna... ă-ă...?

— Domnul și doamna William Kane, a spus William ferm. Ne vom întoarce curând.

— Să vă duc bagajele în cameră, domnule? a întrebat portarul.

— Nu avem, a răspuns William zâmbind.

— Da, văd, domnule.

Kate, nedumerită, l-a urmat pe William de-a lungul străzii principale din Henley până s-a oprit în fața bisericii parohiale.

— Pot să te întreb ce facem, William? a zis Kate.

— Ceva ce ar fi trebuit să fac cu mult timp în urmă, draga mea.

Kate n-a mai pus nici o întrebare. Când au intrat în sacristie au găsit un slujitor al bisericii așezând unele peste altele niște cărți de psalmi.

— Unde îl pot găsi pe preot? l-a întrebat William.

Omul s-a îndreptat de șale, desfășurându-se cât era de lung și l-a privit cu milă.

— În casa parohială, cred.

— Unde este casa parohială? a întrebat William.

— Sunteți american, nu-i așa domnule?

— Da, a răspuns William începând să se impacienteze.

— Casa parohială este lângă biserică, nu? a spus slujitorul.

— Cred că da, a spus William. Puteți să mai stați aici zece minute?

— De ce-aș face-o domnule?

William a scos o bancnotă albă, mare, de cinci lire din buzunarul interior de la haină și a despăturit-o.

— Să zicem cincisprezece minute, ca să fie mai sigur, vă rog.

Omul a cercetat cu atenție hârtia de cinci lire și a spus:

— Americani. Da, domnule.

William l-a lăsat să se uite mai departe la bancnota de cinci lire și s-a grăbit să iasă cu Kate din biserică. Când a trecut pe lângă avizierul de la intrare a văzut scris:

„Preotul acestei parohii este părintele Simon Tukesbury, licențiat în litere (Canterbury)”. Alături, prinsă într-un cui, se afla o notiță despre noul acoperiș al bisericii, care declara destul de timid că orice bănuț depus va fi de mare ajutor pentru a se strânge suma necesară de cinci sute de lire. William și-a grăbit pașii pe cărarea ce ducea spre casa parohială cu Kate la o oarecare distanță în urma lui. Când a bătut cu hotărâre în ușă, i-a deschis o doamnă grăsuță, rumenă în obraji și surâzătoare.

— Doamna Tukesbury? a întrebat William.

— Da, a răspuns ea zâmbind.

— Aș putea vorbi cu soțul dumneavoastră?

— Își ia ceaiul în momentul de față. Ați putea reveni puțin

mai târziu?

— Mă tem că este destul de urgent, a insistat William.

Kate, care ajunsese și ea lângă el, n-a spus nimic.

— Ei bine, în cazul acesta, cred că ar fi de preferat să intrai.

Casa parohială era de la începutul secolului al XVI-lea, iar în camera micuță din față strălucea un foc de lemne îmbietor. Preotul, un bărbat înalt, uscățiv, care mânca sandvișuri cu felii subțiri de castravete, s-a ridicat în picioare ca să-i întâmpine.

— Bună ziua, domnule...?

— Kane, părinte, William Kane.

— Cu ce vă pot fi de folos, domnule Kane?

— Eu și cu Kate, a spus William, vrem să ne căsătorim.

— O, ce drăguț, a spus doamna Tukesbury.

— Da, într-adevăr, a zis preotul. Sunteți din această parohie? Nu-mi amintesc...

— Nu, domnule. Sunt american. Apartin de parohia St. Paul din Boston.

— Massachusetts, presupun, nu Lincolnshire, a spus reverendul Tukesbury.

— Da, a confirmat William care uitase pentru moment că exista un Boston și în Anglia.

— Splendid, a exclamat preotul înălțându-și mâinile de parcă ar fi fost gata să dea binecuvântarea. Și ce dată ați hotărât pentru această unire a sufletelor?

— Acum, părinte.

— Acum? a întrebat pastorul uimit. Nu cunosc tradițiile din Statele Unite privind acest ceremonial sacru și solemn al căsătoriei, domnule Kane, deși prin ziare s-a scris despre niște incidente ciudate în care au fost implicați unii dintre compatrioții dumneavoastră din California. Totuși, consider că este de datoria mea să vă spun că acele obiceiuri încă n-au fost acceptate la Henley-on-Thames. În Anglia, domnule, este obligatoriu să locuiți o lună completă într-o parohie înainte de a vă putea căsători, iar strigările se cer a fi făcute de trei ori, la date diferite, numai dacă nu există cumva împrejurări cu totul speciale. Dar chiar și în cazul acestora eu ar trebui să obțin dispensă de la episcop, iar acest lucru nu ar fi posibil mai devreme de trei zile, a adăugat domnul Tukesbury, care acum își ținea mâinile strâns lipite de corp.

Kate a vorbit pentru prima oară:

— De cât mai aveți nevoie pentru noul acoperiș?

— A, acoperișul. Asta este o poveste tristă asupra căreia nu vreau să mă opresc acum, știți, la începutul secolului al XI-lea...

— Cât mai aveți nevoie? a întrebat William strângând-o mai tare pe Kate de mână.

— Noi sperăm că vom putea să strângem cinci sute de lire. Până acum, ne-am descurcat destul de bine, am adunat douăzeci și șapte de lire patru șilingi și patru penny doar în șase săptămâni.

— Nu, nu dragă, a intervenit doamna Tukesbury. Nu ai pus la socoteală și o liră, unsprezece șilingi și doi penny pe care i-am strâns la tombola de săptămâna trecută.

— Într-adevăr, nu i-am pus, draga mea. Ce lipsă de considerație din partea mea să trec cu vederea contribuția ta personală. Asta fac laolaltă... a spus reverendul Tukesbury încercând să adune cifrele în gând și înălțându-și privirile spre cer pentru inspirație.

William și-a scos portmoneul din buzunarul interior de la haină, a completat un cec de cinci sute de lire și i l-a înmănat în tăcere preotului Tukesbury.

— Știți... da, văd că sunt împrejurări speciale, domnule Kane, a spus pastorul surprins. Tonul s-a schimbat. Ați fost vreunul dintre dumneavoastră căsătorit până acum?

— Da, a spus Kate. Soțul meu a murit într-un accident de avion în urmă cu mai mult de patru ani.

— O, ce îngrozitor, a spus doamna Tukesbury. Îmi pare atât de rău, n-am...

— Liniște, draga mea, a spus omul lui Dumnezeu, fiind acum mai interesat de acoperișul bisericii decât de sentimentele soției sale. Și dumneavoastră, domnule?

— N-am mai fost căsătorit, a spus William.

— Va trebui să-i telefonez episcopului.

Strângând în mână cecul lui William, reverendul a dispărut în camera de alături.

Doamna Tukesbury i-a invitat să ia loc și le-a oferit platoul cu sandvișuri cu castraveți. Ea a continuat să flecărească, dar cuvintele ei nu mai ajungeau până la William și Kate care rămăseseră uitându-se pierduți unul în ochii celuilalt.

Preotul s-a întors după ce ei mâncaseră trei sandvișuri cu castraveți.

— Este destul de neobișnuit, foarte neobișnuit, dar

episcopul s-a învoit cu condiția, domnule Kane, ca mâine dimineată să informați Ambasada Americană și apoi episcopul dumneavoastră de la St. Paul din Boston... Massachusetts, imediat ce vă veți reîntoarce acasă.

El încă mai ținea strâns în mână ceul de cinci sute de lire.

— Tot ceea ce ne trebuie acum sunt doi martori, a continuat el. Soția mea poate fi unul și să sperăm că omul care se îngrijește de biserică încă se mai află aici, așa că ar putea fi cel de al doilea.

— Sunt sigur că mai este, a spus William.

— Cum puteți fi atât de sigur, domnule Kane?

— Mă costă un procent.

— Un procent? a spus reverendul Tukesbury nedumerit.

— Un procent din acoperișul dumneavoastră, a spus William.

Preotul i-a condus pe William, Kate și soția sa de-a lungul potecii care ducea spre biserică și a clipit din ochi când l-a văzut pe omul de serviciu așteptând,

— Într-adevăr, văd că domnul Sprogget a rămas la datorie...

El n-a făcut niciodată asta pentru mine; este evident că aveți modul dumneavoastră personal de a convinge, domnule Kane.

Simon Tukesbury și-a pus sutana și stiharul în timp ce omul de serviciu urmărea scena fără să-i vină a-și crede ochilor.

William s-a întors spre Kate și a sărutat-o cu tandrețe.

— Știu că este o întrebare stupidă în împrejurările de față, dar vrei să te căsătorești cu mine?

— Doamne Dumnezeule, a exclamat reverendul Tukesbury care nu luase niciodată în van numele Domnului în cei cincizeci și șapte de ani ai săi. Adică vreți să spuneți că până acum nici măcar nu ați întrebat-o?

După cincisprezece minute domnul și doamna William Kane au părăsit biserica parohială din Henley-on-Thames, Oxfordshire. Doamna Tukesbury trebuise să facă rost de inel în ultimul moment și-l luase de la perdeaua din sacristie. Reverendul Tukesbury s-a ales cu un nou acoperiș, iar domnul Sprogget cu o lungă poveste pe care a depănat-o la The Green Man unde și-a cheltuit aproape toate cele cinci lire.

Când au ieșit din biserică, preotul i-a dat lui William o bucată de hârtie.

— Doi șilingi și șase penny, vă rog.

— Pentru ce? l-a întrebat William.

— Certificatul dumneavoastră de căsătorie, domnule Kane.

— Ar fi trebuit să îmbrățișați cariera bancară, domnule pastor, i-a spus William dându-i jumătate de coroană.

Și-a condus mireasa într-o tăcere plină de fericire de-a lungul străzii principale către Bell Inn. Au luat masa în liniște în restaurantul cu bърne de stejar din secolul al XV-lea și s-au dus la culcare puțin mai târziu de ora nouă. Când au dispărut pe scara veche de lemn spre camera lor, recepționarul s-a întors spre portar și i-a făcut semn cu ochiul.

— Dacă ei sunt căsătoriți, atunci eu sunt regele Angliei.

William a început să fredoneze imnul regal „Dumnezeu să-l ocrotească pe rege”.

În dimineața următoare domnul și doamna Kane au servit un mic dejun frugal în timp ce le-a fost reparată mașina (Tatăl lui William i-ar fi spus că nu-i trebuia decât o curea nouă la ventilator). Un ospătar tânăr le-a turnat cafea.

— O vrei simplă sau să-ți pun puțin lapte? a întrebat William inocent.

Un cuplu mai în vârstă a zâmbit cu înțelegere spre ei.

— Cu lapte, te rog, a spus Kate întinzându-și brațul peste masă și atingând cu tandrețe mâna lui William.

El i-a zâmbit devenind brusc conștient că toți din restaurant se uitau la ei.

Au pornit înapoi spre Londra în dimineața răcoroasă de început de primăvară. Au străbătut localitatea Henley, au traversat Tamisa și apoi ținuturile Berkshire și Middlesex.

— Ai observat ce privire ți-a aruncat în dimineața asta portarul, draga mea? a întrebat-o William.

— Da. Cred că ar fi trebuit să-i arătăm certificatul de căsătorie.

— Nu, nu, l-ai fi lipsit de imaginea pe care și-a făcut-o despre femeia americană de moravuri ușoare. Ultimul lucru pe care ar fi dorit să-l spună soției sale când se va întoarce diseară acasă este acela că noi eram, într-adevăr, căsătoriți.

Când s-au întors la Ritz, exact la timp ca să ia prânzul, recepționarul a fost surprins în clipa în care William a decomandat camera lui Kate. Mai târziu a fost auzit comentând:

— Tânărul Kane părea să fie un gentleman desăvârșit. Distinsul său tată niciodată nu s-ar fi comportat în acest mod.

William și Kate au luat vaporul *The Aquitania* spre New

York, după ce mai întâi au trecut pe la Ambasada Americană din Grosvenor Gardens spre a-l informa pe consul de noul lor statut de oameni căsătoriți. Consulul le-a dat un formular imens de completat, le-a cerut o liră și i-a lăsat să aștepte mai mult de o oră. Se pare că Ambasada Americană nu avea nevoie de un acoperiș nou. William a vrut să meargă la magazinul de bijuterii Cartier din Bond Street ca să cumpere o verighetă de aur, dar Kate nici n-a vrut să audă – nimic nu o va despărți de prețiosul ei inel de perdea.

*

* *

Pentru William devenea tot mai dificil să lucreze în Boston sub conducerea lui Tony Simmons. Propunerile noii politici economice a administrației F.D. Roosevelt se transformau cu o rapiditate fără precedent în legi, iar William și Tony Simmons nu puteau să cadă de acord în privința implicațiilor pe care le vor avea asupra investițiilor, dacă vor fi bune sau rele. Extinderea – cel puțin pe un front – a devenit cu neputință de oprit când Kate a anunțat curând după întoarcerea din Anglia că este gravidă; veste care i-a umplut de bucurie pe soțul și pe părinții ei. William a încercat să-și modifice orele de birou în funcție de noul său statut de bărbat însurat, dar s-a trezit că rămânea la masa de lucru din ce în ce mai des în înăbușitoarele seri de vară. Kate, fericită în rochia ei înflorată și largă de gravidă, supraveghea metodic decorarea camerei copilului din Casa Roșie. Pentru prima oară în viața sa, William a descoperit că putea să-și lase munca și că aștepta cu nerăbdare să plece de la birou. Dacă nu-și termina lucrările le lua cu el acasă, obicei pe care și l-a păstrat tot restul vieții.

În vreme ce Kate și copilul ce urma să se nască pe la Crăciun îi aduceau lui William o mare bucurie, Matthew îi producea din ce în ce mai multe neplăceri. Se apucase zdravăn de băut și venea la slujbă târziu, fără nici o explicație. Pe măsură ce lunile treceau, William descoperea că nu se mai putea baza pe judecata prietenului său. La început n-a spus nimic sperând că nu era decât o reacție – care putea trece repede – la restricțiile Prohibiției. Dar n-a fost și lucrurile au mers din rău în mai rău. Ultima picătură a venit într-o dimineață de noiembrie, când

Matthew a ajuns la birou cu o întârziere de două ore, într-o stare de mahmureală evidentă și a făcut o greșeală simplă vânzând o investiție importantă ceea ce i-a adus unui client o pierdere, lipsindu-l de un profit considerabil. William și-a dat seama că sosise timpul unei confruntări directe. Matthew și-a recunoscut vina și și-a cerut scuze plin de căință. William a fost mulțumit că a pus lucrurile la punct și era gata să poruncească să ia prânzul împreună când secretara, contrar obiceiului, a dat buzna în birou.

— Soția dumneavoastră, domnule Kane, a fost dusă la spital.

— De ce? a întrebat William nedumerit.

— Copilul, a spus secretara.

— Dar nu trebuia să nască decât peste cel puțin șase săptămâni, a spus William fără a-i veni a da crezare celor auzite.

— Știu, domnule director, dar doctorul MacKenzie părea destul de îngrijorat și voia să mergeți la spital cât puteți de repede.

Matthew, care cu o clipă mai înainte arăta ca un om pe care nu poți să pui nici o bază, a preluat inițiativa și l-a dus pe William cu mașina la spital. Amintirile despre moartea mamei lui William și fiica ei născută moartă i-au năpădit pe amândoi.

— Doamne, te rog, n-o lua pe Kate, a spus el în timp ce ducea mașina în parcajul spitalului.

N-a fost nevoie ca William să fie condus în aripa ocupată de Maternitatea Anne Kane pe care Kate o deschisese oficial doar cu șase luni în urmă. A găsit o asistentă medicală în fața sălii de nașteri care i-a spus că soția lui pierduse mult sânge și că doctorul MacKenzie era cu ea. William măsura coridorul în sus și în jos neajutorat, așteptând paralizat, exact cum făcuse cu ani în urmă. Scena îi era mult prea familiară. Cât de lipsit de importanță era faptul de a nu fi președintele băncii în comparație cu pierderea lui Kate. Când îi spusese ultima oară „Te iubesc”? Matthew patrula holul alături de William se așeza odată cu el, se ridica în picioare odată cu el, dar n-a scos o vorbă. William se uita la ceas, de fiecare dată când o soră intra sau ieșea din sala de nașteri. Secundele s-au transformat în minute, minutele în ore. În cele din urmă, a apărut doctorul MacKenzie cu fruntea strălucind de broboane de transpirație și cu o mască chirurgicală care îi acoperea nasul și gura. William n-a putut citit nimic pe chipul doctorului până nu și-a scos masca, când a apărut un zâmbet larg.

— Felicitări, William, ai un băiat, iar Kate este bine.

— Mulțumesc lui Dumnezeu, a spus William sprijinindu-se de brațul lui Matthew.

— Oricât de mult îl respect pe bunul Dumnezeu, a spus doctorul MacKenzie, cred că și mie mi-a dat ceva bătaie de cap această naștere.

William a răs.

— Pot s-o văd pe Kate?

— Nu, nu chiar acum. I-am dat un sedativ și a adormit. A pierdut prea mult sânge, dar până mâine dimineată va fi bine. Poate puțin slăbită, dar va fi gata să te vadă. Însă nimic nu te poate opri ca să-ți vezi fiul. Dar să nu fii surprins de cât este de mic; nu uita, nașterea a fost înainte de termen.

Doctorul i-a condus pe William și Matthew de-a lungul coridorului oprindu-se într-un salon în care s-au uitat printr-un panou de sticlă la șase capete mici și roz ce se zăreau în niște paturi mici.

— Acela, a spus doctorul MacKenzie arătând spre copilul care abia fusese adus.

William a privit neîncrezător spre fața mică și urâtă, imaginea lui despre un fiu frumos, care să stea eventual și în picioare, evaporându-i-se rapid în minte.

— Ei bine, un lucru pot să-ți spun despre mica creatură, i s-a adresat doctorul MacKenzie înveselit. Arată mult mai bine decât tine la aceeași vârstă și nu s-ar putea zice că acum ești prea urât.

William a răs ușurat.

— Ce nume ai de gând să-i pui?

— Richard Higginson Kane.

Doctorul l-a bătut pe umăr eu afecțiune pe proaspătul tată.

— Nădăjduiesc că am să trăiesc destul ca să-l aduc pe lume și pe primul născut al lui Richard.

William l-a sunat imediat pe rectorul de la St. Paul care l-a înregistrat pe băiat pentru anul 1943 și apoi proaspătul tată și Matthew s-au îmbătat zdravăn, iar în dimineața următoare amândoi au venit târziu la spital ca s-o vadă pe Kate. William l-a dus pe Matthew ca să se mai uite o dată la tânărul Richard.

— Urâtă creatură a spus Matthew. Nu seamănă deloc cu frumoasa lui mamă.

— La fel mi-am zis și eu, a spus William.

— Totuși, seamănă leit cu tine.

William s-a reîntors în rezerva lui Kate care era plină de flori.

— Ți place fiul? și-a întrebat Kate soțul. Seamănă așa de mult cu tine.

— Următoarea persoană care mai spune asta am s-o pocnesc. Este cea mai urâtă mogâldeță pe care am văzut-o vreodată.

— O, nu, a spus Kate cu o indignare prefăcută, este superb.

— Un chip pe care numai o mamă l-ar putea iubi, a spus William și și-a îmbrățișat soția.

Ea s-a cuibărit la pieptul lui, fericită de fericirea lui.

— Ce ar fi spus bunica Kane despre primul nostru copil care și-a făcut intrarea în lume la mai puțin de opt luni de la căsătoria noastră? „Nu vreau să par rea, dar orice născut înainte de cincisprezece luni de la nuntă nu este o notă bună pentru părinții lui; mai devreme de nouă luni, categoric este de neacceptat”, a imitat-o William pe bunica sa. Apropo, Kate, am uitat să-ți spun ceva înainte de a fi adusă pe sus la spital.

— Ce anume?

— Te iubesc.

Kate și tânărul Richard au trebuit să mai stea în spital aproape trei săptămâni. Abia după Crăciun Kate și-a recăpătat întreaga vitalitate. Pe de altă parte, Richard creștea ca o buruiană lăsată de capul ei, nimeni nu-l informase că era un Kane și ca atare n-ar fi trebuit să facă asemenea lucruri. William a fost primul bărbat din familia Kane care a schimbat scutece și a împins un cărucior. Kate era foarte mândră de el și oarecum surprinsă. William i-a spus lui Matthew că ar cam fi vremea și pentru el să-și găsească o fată și să-și întemeieze un cămin.

Matthew a râs ironizându-l:

— Categorical, începi să îmbătrânești. Aștept să-ți văd și niște fire albe în păr.

Unul sau două deja îi apăruseră în timpul luptei pentru postul de președinte al băncii. Matthew nu le observase.

*

* *

William n-ar putea spune exact când anume relația lui cu Tony Simmons a început să se deterioreze. Tony a continuat să se

opună la orice sugestie pe care i-o făcea, iar atitudinea lui negativă l-a determinat pe William să se gândească din nou foarte serios ca să-și dea demisia. Matthew nu-i era de nici un ajutor pentru că se întorsese la vechiul său obicei de a bea peste măsură. Perioada de ameliorare nu durase decât câteva luni, iar acum trăgea la măsă mai abitir decât înainte și sosea în fiecare dimineață la bancă cu câteva minute întârziere. William nu prea știa cum să procedeze și vrând-nevrând s-a trezit că trebuia mereu să ducă la capăt și munca lui Matthew. La sfârșitul fiecărei zile William verifica întotdeauna corespondența lui Matthew și răspundea la scrisorile pe care acesta nu le rezolvase.

În primăvara lui 1936, dat fiind că investitorii au căpătat mai multă încredere și depunătorii au reapărut, William a considerat că venise timpul să facă unele tentative spre a se reîntoarce la bursă, dar Tony i-a respins propunerea imediat printr-un memorandum adresat comitetului financiar. William a intrat ca o furtună în biroul lui Tony întrebându-l dacă demisia lui era binevenită.

— Categoriec nu, William. Pur și simplu, vreau ca tu să fii conștient că întotdeauna politica mea a fost să conduc această bancă într-o manieră conservatoare și că nu doresc ca în mod nechibzuit să irosim pe piață banii investitorilor noștri.

— Dar pierdem afaceri sigure în favoarea altor bănci dacă stăm pe margine și alții profită de situația actuală. Bănci pe care în urmă cu zece ani nici măcar nu le luam în considerație, în curând au să ne depășească.

— Să ne depășească în ce, William? Nu în reputație. În profituri, rapide, poate, dar nu în reputație.

— Dar mă interesează profiturile, a spus William. Eu consider că este datoria băncii să obțină profituri bune pentru investitori, nu să marcheze trecerea timpului într-o manieră demnă de un gentleman.

— Eu prefer să rămână pe loc decât să pierd reputația pe care această bancă și-a câștigat-o pe vremea bunicului și tatălui tău, de-a lungul a peste o jumătate de secol.

— Da, dar amândoi au căutat întotdeauna noi posibilități de extindere a activității băncii.

— Când timpurile erau bune, a spus Tony.

— Și rele, i-a replicat William.

— De ce ești atât de neliniștit, William? Ai, totuși, mână

liberă în conducerea propriului tău departament.

— La dracu mână liberă! Blochezi tot ceea ce pare a sugera un proiect mai îndrăzneț.

— Hai să încercăm să fim onești unul față de celălalt, William. Unul din motivele pentru care sunt deosebit de prevăzător, în ultimul timp este acela că nu te mai poți baza pe deciziile lui Matthew.

— Nu-l amesteca pe Matthew în asta. Tu pe mine mă blochezi; eu sunt șeful departamentului.

— Nu pot să nu-l amestec pe Matthew. Aș dori să n-o fac. În fața consiliului de administrație eu sunt răspunzător pentru decizia finală în indiferent ce acțiune, iar el este omul cu poziția numărul doi în cel mai important departament al băncii.

— Da, și ca atare, responsabilitatea îmi revine mie pentru că eu sunt omul numărul unu din acel departament.

— Nu, William, nu poate rămâne numai responsabilitatea ta când Matthew vine beat la birou la ora unsprezece dimineața, indiferent cât de buni și de câtă vreme sunteți voi prieteni.

— Nu exagera.

— Nu exagerez, William. De mai bine de un an banca îl duce în spate pe Matthew Lester și singurul lucru care m-a oprit să-mi exprim îngrijorarea în privința lui a fost relația ta personală foarte apropiată de el și familia lui. Nu m-aș supăra dacă mi-ar înmâna demisia. Altul în locul lui ar fi făcut-o de multă vreme, iar prietenii lui ar fi trebuit să-l sfătuiască în acest sens.

— Niciodată, a spus William. Dacă pleacă el, plec și eu.

— Treaba ta, William, a spus Tony. Prima mea responsabilitate este față de investitorii noștri, nu față de vechiul tău coleg de școală.

— Ai să ajungi să regreti această afirmație, Tony, a spus William ieșind ca o furtună din biroul președintelui și apoi s-a întors furios în camera lui.

— Unde este domnul Lester? a întrebat când a trecut pe lângă secretară.

— Încă nu a venit, domnule director.

William s-a uitat la ceas disperat.

— Spune-i că aș dori să-l văd imediat ce sosește.

— Da, domnule director.

William măsura biroul în sus și în jos înjurând în gând. Tot ceea ce îi spusese Tony Simmons despre Matthew era adevărat,

cea ce nu făcea altceva decât să complice și mai mult lucrurile. A încercat să-și amintească de când începuseră toate acestea, căutând să găsească o explicație. Gândurile i-au fost întrerupte de secretară.

— Domnul Lester a sosit, domnule director.

Matthew a intrat în birou părănd destul de timid și cu semne certe de mahmureală. În ultimul an îmbătrânise mult, iar pielea își pierduse strălucirea athletică. William abia mai recunoștea în el omul care-i fusese cel mai bun prieten de aproape douăzeci de ani.

— Matthew, unde naiba ai fost?

— Am dormit mai mult, a răspuns Matthew. Mă tem că m-am culcat cam târziu.

— Vrei să spui că ai băut prea mult.

— Nu, n-am băut prea mult. Am o nouă puicuță care m-a ținut treaz toată noaptea. Nu se mai sătura deloc.

— Când ai să te oprești, Matthew? Te-ai culcat cu aproape toate femeile necăsătorite din Boston.

— Nu exagera, William. Trebuie să fi mai rămas una sau două; cel puțin așa sper. Și apoi nu uita miile de femei măritate.

— Nu este deloc nostim, Matthew.

— Ei, haide, William. Nu te înfură.

— Să nu mă înfurii? Chiar adineaori Tony a tăbărât pe capul meu din cauza ta și, în plus, știi că are dreptate. Te oprești în pat cu orice fustă și, ceea ce este mai rău, ai să te distrugi de atâta băutură. Judecata ta s-a făcut țândări. De ce, Matthew? Spune-mi, de ce. Trebuie să fie o explicație. Până acum un an erai omul cel mai de nădejde pe care l-am întâlnit vreodată. Ce se întâmplă cu tine, Matthew? Ce pot eu să-i spun lui Tony Simmons?

— Spune-i lui Simmons să se ducă dracului și să-și vadă de treburile lui.

— Matthew, ca să fim cinstiți, aceasta este treaba lui. Noi conducem o bancă, nu un bordel, iar tu ai venit aici ca director la recomandarea mea.

— Și acum eu nu corespund standardelor tale, asta vrei să spui?

— Nu, nu spun asta.

— Atunci ce dracu' spui?

— Apucă-te serios de muncă în următoarele săptămâni și în

scurt timp toată lumea va fi dat uitării tot ce s-a întâmplat.

— Asta-i tot ce dorești?

— Da, a răspuns William.

— Am să fac așa cum porunciți, Stăpâne, a spus Matthew, apoi s-a răsucit pe călcâie și dus a fost.

— O, la dracu', a spus William.

În după-amiaza aceea William a vrut să cerceteze cu de-amănuntul dosarul unui client împreună cu Matthew, dar acesta nu părea a fi de găsit. Nu se întorsese la birou nici după masa de prânz și în ziua aceea nimeni nu l-a mai văzut. Până și bucuria de a-l duce pe Richard la culcare nu a putut să-i abată îngrijorarea lui William în privința lui Matthew. Richard deja putea să pronunțe „doi” și William a încercat să-l facă să spună „trei”, dar el o ținea una și bună cu „tei”.

— Dacă nu poți să spui „trei” cum crezi că ai să ajungi vreodată bancher? și-a întrebat William fiul în momentul în care tocmai intra în cameră.

— Poate că el o să se apuce de altceva mai meritoriu, a spus Kate.

— Ce este mai meritoriu decât să te ocupi de afaceri bancare? a întrebat William.

— Ei bine, ar putea fi muzician, jucător de baseball sau chiar președintele Statelor Unite.

— O, din toate cele trei eu aș prefera să fie un jucător de baseball - este singura meserie din cele sugerate de tine în care câștigă un salariu decent, a spus William în timp ce-l acoperea pe Richard cu pledul.

Ultimele cuvinte pe care le-a spus Richard înainte de a adormi au fost, „Tei, tăticule”. William s-a dat bătut. Nu era ziua lui norocoasă.

— Pari extenuat, dragul meu. Sper că n-ai uitat că suntem invitați mai târziu la Andrew MacKenzie.

— Drace, petrecerea lui Andrew îmi ieșise total din minte. Când trebuie să fim acolo?

— Cam peste o oră.

— Ei bine, mai întâi vreau să fac o baie, să stau puțin în cadă.

— Credeam că acesta este privilegiul unei femei, a spus Kate.

— În seara asta am nevoie să fiu un pic remontat. Am avut

o zi îngrozitoare.

— Tony te-a scos iar din fire?

— Da, dar mă tem că de data asta are dreptate. S-a plâns de obiceiul pe care și l-a făcut Matthew de a bea peste măsură. A devenit imposibil să te duci cu Matthew la vreo petrecere fără a fi necesar ca fiica mai mare, ca să nu le mai amintim de eventualele soții, să fie puse sub lacăt pentru propria lor siguranță. Vrei să-mi pregătești baia?

William a stat în cadă mai mult de o jumătate de oră și Kate a trebuit să-l scoată afară înainte de a fi adormit. Deși ea s-a îmbrăcat foarte repede, el au ajuns la MacKenzie cu douăzeci de minute mai târziu, unde l-au găsit pe Matthew aproape în stare de ebrietate și încercând să se lege de soția unui congressman. William a vrut să intervină, dar Kate l-a oprit.

— Nu te amesteca, i-a șoptit.

— Nu pot să stau cu mâinile în sân și să-l văd cum se prăbușește în fața mea, a spus William. Este prietenul meu cel mai bun. Trebuie să fac ceva.

Dar, în cele din urmă, a urmat sfatul lui Kate și a avut o seară nefericită privindu-l pe Matthew cum devine din ce în ce mai beat. Tony Simmons, din celălalt capăt al camerei, se uita cu subînțeleș la William care a fost ușurat când l-a văzut pe Matthew plecând devreme, cu toate că în compania singurei femei libere de la petrecere. După plecarea lui Matthew, William a început să se relaxeze pentru prima oară în ziua aceea.

— Ce face micul Richard? I-a întrebat Andrew MacKenzie.

— Nu reușește să spună „trei”, i-a răspuns William.

— S-ar putea ca până la urmă să se îndrepte spre o meserie de o cu totul altă natură, a spus doctorul MacKenzie.

— Exact așa am gândit și eu, a intervenit Kate. Ce idee bună, William: ar putea ajunge doctor.

— Foarte probabil, a spus Andrew. Nu cunosc mulți doctori care să știe numere mai departe de doi.

— Exceptând doar când îți trimit notele de plată, a spus William.

Andrew a răs.

— Mai dorești să iei un pahar, Kate?

— Nu, mulțumesc, Andrew. Este timpul să mergem acasă. Dacă mai stăm, nu vor mai rămâne decât Tony Simmons și William iar ei amândoi știu să numere dincolo de doi, așa că va

trebui ca noi toți să discutăm chestiuni bancare tot restul nopții.

— Așa-i, a încuviințat William, îți mulțumim pentru frumoasa petrecere, Andrew. Apropo, trebuie să mă scuz pentru comportarea lui Matthew.

— De ce? a întrebat doctorul MacKenzie.

— Ei, haide, Andrew. Nu numai că s-a îmbătat, dar n-a fost femeie care să nu se simtă în pericol dacă rămânea singură cu el.

— Și eu așa face la fel, dacă așa fi în starea lui, a spus Andrew MacKenzie.

— De ce spui asta, l-a întrebat William. Nu poți să-i aprobi comportamentul doar din cauza faptului că este singur.

— Nu, bineînțeles, dar încerc să-l înțeleg și-mi dau seama că așa putea și eu să fiu puțin iresponsabil dacă ar trebui să mă confrunt cu aceeași problemă.

— Ce vrei să spui? l-a întrebat Kate.

— Dumnezeu, a exclamat doctorul MacKenzie. El este prietenul vostru cel mai bun și nu v-a spus?

— Ce să ne spună? au întrebat amândoi deodată.

Doctorul MacKenzie a rămas holbându-se la ei, cu o expresie de neîncredere ce i se putea citi pe chip.

— Haideți în birou.

William și Kate l-au urmat pe doctor într-o cameră micuță, cu pereții aproape căptușiți cu cărți medicale, acoperite ici-colo de fotografii neînramate din timpul studenției la Cornell.

— Te rog ia loc, Kate, a spus el. William, eu am crezut că tu știi că Matthew este grav bolnav, pe moarte, de fapt, are boala lui Hodgkin. Știe de ea de peste un an.

William s-a prăbușit în fotoliu, pe moment fiindu-i imposibil să vorbească.

— Boala lui Hodgkin?

— Inflamarea și mărirea ganglionar limfatici, care aproape întotdeauna este fatală, a spus doctorul pe un ton profesional.

William și-a clătinat capul nevenindu-i a crede.

— De ce nu mi-a spus?

— Vă știți de când erați elevi. Cred că este mult prea mândru ca să împovăreze pe altcineva cu necazurile lui. Preferă să moară în felul lui decât să lase ca alții să-și dea seama prin ce trece el. În ultimele șase luni l-am rugat cu insistență să-i spună tatălui său și mi-am încălcat promisiunea pe care i-am făcut-o spunându-ți ție, dar nu pot să te las să-l învinovățești pentru ceva

asupra căruia el nu are absolut nici un control.

— Mulțumesc, Andrew, a spus William. Cum am putut să fiu atât de orb și de stupid?

— Nu te învinovăți, a spus doctorul MacKenzie. Nu aveai cum să știi.

— Nu există absolut nici o speranță? l-a întrebat William. Nu există clinici, specialiști care să trateze această boală? Bani nu sunt o problemă...

— Bani nu pot să cumpere totul, William, iar eu am consultat trei dintre cei mai buni medici din America și unul din Elveția. Din păcate, toți sunt de acord cu diagnosticul meu, iar știința medicală încă nu a descoperit un leac pentru boala lui Hodgkin.

— Cât mai are de trăit? a întrebat Kate aproape în șoaptă.

— Șase luni cel mult, dar mai probabil trei.

— Iar eu consideram că problemele mele sunt insurmontabile, a spus William. A strâns-o pe Kate de mână, de parcă s-ar fi agățat de un colac de salvare. Trebuie să plecăm, Andrew. Mulțumesc pentru că ne-ai spus.

— Ajutați-l în orice mod puteți, a zis doctorul, dar pentru numele lui Dumnezeu, dați dovadă de înțelegere. Lăsați-l să facă ce vrea. Sunt ultimele câteva luni ale lui Matthew, nu ale voastre. Și să nu așteptați vreodată că eu ți-am spus ceva.

William a dus-o acasă pe Kate cu mașina, în tăcere. Când au sosit la Casa Roșie, William a sunat-o pe fata cu care plecase Matthew de la petrecere.

— Aș putea vorbi cu Matthew Lester?

— Nu este aici, a răspuns o voce destul de iritată. M-a târât după el la clubul „In and Out”, dar era deja beat când am ajuns acolo și eu am refuzat să intru în acel loc cu el.

După aceea fata a închis.

Clubul „In and Out”. William parcă văzuse atârând plăcuța cu numele respectiv, dar nu-și putea aminti unde. A căutat adresa în cartea de telefon și a plecat cu mașina în partea de nord a orașului. În cele din urmă, după ce a mai întrebat un trecător, a găsit clubul. William a bătut la ușă. Cineva a întredeschis-o atât cât i-a permis lanțul de siguranță.

— Sunteți membru?

— Nu, a spus William tranșant și i-a strecurat fetei o bancnotă de zece dolari.

Lanțul de siguranță a fost îndepărtat și ușa s-a deschis. William a intrat înăuntru și s-a trezit în mijlocul ringului de dans părănd ușor desuet în costumul său de bancher, cu vestă și ca scos din cutie. Dansatorii, înlănțuiți doi câte doi, i-au făcut loc să treacă fără a-i acorda nici o atenție. Ochii lui William îl căutau pe Matthew prin camera plină de fum, dar el nu era acolo. În cele din urmă, a avut impresia că recunoaște pe una din multele prietene întâmplătoare pe care le avea de la o vreme Matthew și pe care o văzuse într-o dimineață, devreme, ieșind din apartamentul prietenului său. Stătea într-un capăt al încăperii, picior peste picior, cu un marinar. William s-a dus la ea.

— Scuzați-mă, domnișoară, a spus el.

Ea și-a ridicat privirile, dar era evident că nu-l recunoștea pe William.

— Doamna este cu mine, așa că spală putina, i-a spus marinarul.

— L-ai văzut pe Matthew Lester?

— Matthew? a întrebat fata. Care Matthew?

— Ți-am spus că ai greșit adresa, a zis marinarul ridicându-se în picioare.

— Dacă mai scoți încă un cuvânt te pocnesc, l-a avertizat William.

Marinarul mai văzuse o dată în viața lui o asemenea mânie în ochii cuiva și fusese cât pe-aici să rămână chiar în acea încăierare. S-a așezat iar pe scaun.

— Unde este Matthew?

— Nu cunosc nici un Matthew, dragă.

Acum și ea era înfricoșată.

— Un băiat înalt de șase picioare și doi țoli, blond, îmbrăcat ca mine și beat, probabil.

— O, vrei să spui Martin. El își zice aici Martin, dragă, nu Matthew. Fetei a început să-i dispară teama. Stai să mă gândesc cu cine a plecat el în seara asta? Și-a întors capul spre bar și a strigat către barman. Terry, cu cine a plecat Martin?

Barmanul și-a mutat chiștocul de țigară stins din colțul gurii.

— Cu Jenny, a spus el și a pus țigara stinsă înapoi în locul ei.

— Jenny, așa-i, a spus fata. Să mă gândesc, ea lucrează rapid. Niciodată nu lasă un bărbat să stea cu ea mai mult de o

jumătate de oră, așa că ar trebui să-și facă apariția curând.

— Mulțumesc, a spus William.

A așteptat aproape o oră la bar sorbind câte o înghițitură de scotch cu foarte multă apă, simțindu-se din ce în ce mai în discordanță cu locul. În cele din urmă, barmanul, tot cu țigara neaprinsă în gură, a făcut un gest către o fată care intra pe ușă.

— Ea este Jenny, a spus el.

Matthew nu era cu ea. Barmanul a chemat-o. Era o fată drăguță, subțire, brună și cu părul tăiat scurt. I-a făcut cu ochiul lui William și s-a îndreptat spre el mișcându-și șoldurile.

— Pe mine mă cauți, drăguțule? Ei bine, sunt liberă, dar iau zece dolari pe o jumătate de oră.

— Nu, nu te vreau, a spus William.

— Încântător, a zis Jenny.

— Caut bărbatul care a fost cu tine, pe Matthew – adică pe Martin.

— Martin era atât de beat că nu i-ai fi sculat-o nici cu o macara, drăguțule, dar el și-a plătit cei zece dolari, cum face întotdeauna. Este un adevărat gentleman.

— Unde este acum? a întrebat-o William neliniștit.

— Nu știu, s-a lăsat păgubaș și a plecat spre casă.

William a alergat în stradă. Aerul rece de afară îi bătea obrajii, dar nu avea de ce să fie trezit. S-a urcat în mașină și a șofat încet, uitându-se atent la fiecare persoană pe lângă care trecea. Unii, când îi vedeau ochii scrutători, începeau să se grăbească, alții încercau să-l atragă în conversație. Când a trecut pe lângă o cafenea deschisă toată noaptea l-a zărit pe Matthew prin ferestrele aburite croindu-și drum printre mese cu șapca în mână. William a parcat mașina, a intrat înăuntru și s-a așezat lângă el. Matthew stătea cufundat într-un scaun în fața unei cești de cafea pe care deja o împrăștiase pe masă. Era atât de beat că nici măcar nu l-a recunoscut pe William.

— Matthew, eu sunt, a spus William uitându-se la bărbatul făcut pulbere.

Lacrimile au început să-i curgă pe obraji. Matthew și-a înălțat privirile și a mai împrăștiat puțină cafea.

— Plângi, bătrâne. Ți-ai pierdut iubita, nu-i așa?

— Nu, pe cel mai bun prieten, a spus William.

— Eu am un prieten bun, a spus Matthew bolborosind cuvintele. Întotdeauna a fost alături de mine până astăzi când ne-

am certat pentru prima oară. Totuși, din vina mea. Știi, l-am dezamăgit destul de mult.

— Nu l-ai dezamăgit, a spus William.

— De unde știi? a întrebat Matthew furios. Nici măcar nu-l cunoști.

— Hai să mergem acasă, Matthew.

— Numele meu este Martin, a spus Matthew.

— Iartă-mă, Martin, să mergem acasă.

— Nu, eu vreau să stau aici. Este o fată care s-ar putea să vină mai târziu. Cred că acum sunt în formă pentru ea.

— Acasă am niște whisky foarte bun, vechi, a zis William.

De ce nu vii cu mine?

— Sunt și femei?

— Da, o mulțime.

— Bine, o să vin.

William l-a ajutat pe Matthew să se ridice, l-a prins de braț, conducându-l încet spre ușă. A fost pentru prima oară când și-a dat seama cât era de greu Matthew. Când au trecut pe lângă doi polițiști care stăteau la colțul teighelei, William l-a auzit pe unul din ei spunând celuilalt:

— Homosexuali nenorociți.

William l-a ajutat pe Matthew să urce în mașină și a pornit spre Beacon Hill. Kate îi aștepta.

— Draga mea, ar fi trebuit să te culci.

— N-am putut să dorm, a răspuns ea.

— Mă tem că este aproape incoerent.

— Asta e fata pe care mi-ai promis-o? a întrebat Matthew.

— Da, ea o să aibă grijă de tine, a spus William.

William l-a ajutat apoi pe Matthew împreună cu Kate ca să ajungă în camera de oaspeți și l-au urcat în pat. Kate a început să-l dezbrace.

— Drăguță și tu trebuie să te dezbraci, a spus el. Deja ți-am plătit zece dolari.

— Când o să fii în pat o să vin și eu, a spus Kate abia șoptit.

— De ce ești așa de tristă, frumoasă doamnă? a spus Matthew.

— Pentru că te iubesc, a răspuns Kate cu ochii în lacrimi.

— Nu plânge, a spus Matthew. N-ai de ce să plângi. De data asta o să reușesc, ai să vezi.

După ce l-au dezbrăcat pe Matthew, William l-a acoperit cu

un cearșaf și un pled. Kate a stins lumina.

— Mi-ai promis că vii cu mine în pat, a spus Matthew aproape adormit.

Ea a închis încet ușa.

William a dormit într-un fotoliu în fața camerei lui Matthew de teamă că se va scula peste noapte și va încerca să plece. Kate l-a trezit dimineața înainte de a-i duce lui Matthew micul dejun.

— Ce caut eu aici, Kate? au fost primele cuvinte pe care le-a rostit Matthew.

— Ai venit aseară cu noi după ce s-a terminat petrecerea lui Andrew MacKenzie, a răspuns destul de anemic Kate.

— Nu, nu-i adevărat. Eu am plecat la „In and Out” cu fata aceea îngrozitoare, Patricia sau alta, care a refuzat să intre înăuntru cu mine. Dumnezeuule, mă simt oribil. Poți să-mi dai niște suc de roșii? Nu vreau să fiu nepoliticos, dar ultimul lucru de care am nevoie este micul dejun.

— Bineînțeles, Matthew.

A intrat în cameră William. Matthew și-a înălțat privirea spre el. S-au uitat unul la celălalt în tăcere.

— Știi, nu-i așa? a spus în cele din urmă Matthew.

— Da, a răspuns William, iar eu am fost tâmpit și sper că ai să mă ierți.

— Nu plânge, William. Nu te-am văzut făcând asta de când aveam doisprezece ani când Convington te-a bătut măr, iar eu a trebuit să-l trag de pe tine. Mai ții minte? Mă întreb ce-o fi ajuns Convington. Probabil conduce un bordel în Tijuana; numai pentru asta era potrivit. Ia aminte, dacă Convington este în fruntea lui, localul trebuie să fie al dracului de eficient, așa că du-mă acolo. Nu plânge, William. Oamenii mari nu plâng. Nu se poate face nimic. Am consultat toți specialiștii, din New York până la Los Angeles și până la Zürich. Nici unul nu poate face nimic. Te superi dacă nu vin la birou în dimineața asta? Încă mă simt cumplit de rău. Trezește-mă dacă dorm prea mult sau dacă inoportunez și am să-mi croiesc eu drum până acasă.

— Aceasta este casa ta, a spus William.

Chipul lui Matthew s-a schimbat.

— Vrei să-i spui tu tatălui meu, William? Nu pot să dau ochii cu el. Și tu ai fost unicul fiu la părinți; înțelegi cum stau lucrurile.

— Da, am să-i spun, i-a promis William. Măine am să mă

duc la New York dacă-mi făgăduiești că ai să stai cu mine și Kate. N-am să te opresc să te îmbeți, dacă asta dorești și nici ca să ai câte femei ți-e voia, dar trebuie să locuiești aici.

— Este cea mai bună ofertă pe care am primit-o de atâta vreme, William. Acum cred că am să mai dorm puțin. Sunt așa de obosit.

William l-a privit pe Matthew cum se cufundă într-un somn adânc și i-a luat paharul băut pe jumătate din mână. Pe cearșaf a apărut o pată de la suc de roșii.

— Să nu mori, a spus el încet. Te rog, Matthew, să nu mori. Ai uitat că noi amândoi o să conducem cea mai mare bancă din America?

*
* *

În dimineața următoare, William s-a dus la New York să-l vadă pe Charles Lester. Marele bărbat a îmbătrânit subit când William i-a dat vestea și a părut că s-a făcut mai mic în scaunul său.

— William, îți mulțumesc că ai venit și mi-ai spus personal. Am știut că ceva nu era în ordine în momentul în care Matthew a încetat să mai vină în fiecare lună să mă vadă. Eu voi fi la voi în fiecare weekend. El o să vrea să stea cu tine și Kate, iar eu am să încerc să nu arăt cât de greu m-a lovit această veste. Dumnezeu știe cu ce a păcătuț el ca să aibă o asemenea soartă. De când a murit soția mea, eu am muncit numai pentru Matthew și acum n-am cui să-i las totul. Pe Susan n-o interesează banca.

— Veniți la Boston oricând doriți. Întotdeauna veți fi foarte bine veniți.

— Mulțumesc, William, pentru tot ce faci pentru Matthew. Bătrânul și-a înălțat privirile spre el. Aș vrea ca tatăl tău să trăiască să vadă cât de demn este fiul său de numele de Kane. Dacă s-ar putea să schimb locul cu Matthew ca el să trăiască...

— Trebuie să mă întorc la el cât mai curând, domnule Lester.

— Da, bineînțeles. Spune-i că am primit vestea cu stoicism. Nu-i spune nimic altceva.

— Da, domnule Lester.

William s-a întors în acea noapte la Boston și a aflat că

Matthew a stat toată ziua acasă cu Kate și a început să citească pe verandă cel mai recent best seller din America, *Pe aripile vântului*. Când William a venit lângă el, și-a ridicat privirile din carte.

— Cum a primit bătrânul vestea?

— A plâns.

— Președintele băncii Lester a plâns? a întrebat Matthew.

Să nu lași ca acționarii să afle vreodată acest lucru.

Matthew a încetat să mai bea și a lucrat cât l-au ținut puterile până în ultimele zile. William a fost uluit de încăpățânarea lui și mereu a căutat să-l determine să-și reducă eforturile. Își făcea toate lucrările și-l tachina pe William când îi verifica corespondența la sfârșitul fiecărei zile. Serile, înainte de cină, Matthew juca tenis cu William și se lua la întrecere cu el la canotaj.

— Voi ști că am să mor în momentul în care n-am să te mai pot bate, glumea el.

Matthew nu s-a internat deloc în spital, preferând să rămână la Casa Roșie. Săptămânile s-au scurs încet și, totuși, atât de repede pentru William care se trezea în fiecare dimineață întrebându-se dacă Matthew încă mai este în viață.

Matthew a murit într-o joi, rămânându-i încă patruzeci de pagini de citit din *Pe aripile vântului*.

*

* *

Funeraliile au avut loc la New York, iar William și Kate au fost alături de Charles Lester. În cele șase luni îmbătrânise mult și, pe când stătea lângă mormântul soției și unicului său fiu, i-a spus lui William că nu mai vedea ce rost mai are ca să mai trăiască. William nu i-a răspuns nimic; nici un cuvânt de-al său nu-l putea ajuta pe tatăl îndurerat. William și Kate s-au întors la Boston în ziua următoare. Casa Roșie li s-a părut ciudat de goală fără Matthew. Ultimele câteva luni au devenit dintr-o dată cea mai fericită, dar și cea mai nefericită perioadă din viața lui William. Moartea îl apropiase atât de mult și față de Matthew și față de Kate, așa cum viața normală n-ar fi făcut-o niciodată.

Când William s-a reîntors la bancă după moartea lui Matthew i-a venit foarte greu să nu repete gesturi ce-i intraseră în rutină. Se ridica de la masă și se îndrepta spre biroul lui Matthew

ca să-i ceară un sfat, sau ca să râdă, sau, pur și simplu, ca să se asigure de existența lui, dar el nu mai era acolo. Au trebuit să treacă săptămâni ca William să se poată opri să nu mai facă toate acestea.

Tony Simmons s-a dovedit plin de înțelegere, dar asta n-a ajutat la nimic. William și-a pierdut tot interesul în probleme bancare, până chiar și în cele legate de Kane și Cabot, luni de zile fiind cuprins de remușcări din pricina morții lui Matthew. Întotdeauna considerase ca pe ceva cert că el și Matthew aveau să îmbătrânească împreună și să împărtășească un destin comun. Nimeni n-a comentat că munca lui William nu mai era la obișnuita ei înălțime. Chiar și Kate a ajuns să fie îngrijorată de nenumăratele ore pe care William le petrecea în singurătate.

Apoi, într-o dimineață s-a trezit și l-a văzut pe William stând pe marginea patului uitându-se fix la ea. A clipit nedumerită.

— Ceva nu este în ordine, dragul meu?

— Nu, pur și simplu, mă uitam la cea mai mare achiziție a vieții mele și vroiam să mă asigur că sunt conștient de ea.

22

La sfârșitul lui 1932, când America era încă în plină depresiune, Abel a început să fie puțin neliniștit de viitorul grupului de hoteluri Baron. În ultimii doi ani două mii de bănci își închiseseră porțile și multe altele continuau să și le închidă în fiecare săptămână. Nouă milioane de oameni încă nu-și puteau găsi de lucru, ceea ce avea un singur avantaj pentru Abel deoarece îi permitea să mențină în hotelurile sale un personal cu o înaltă calificare. Totuși, grupul Baron a pierdut șaptezeci și două de mii de dolari în decursul unui an în care el aprecia că nu vor merge nici în pierdere, nici în câștig, așa că a început să se întrebe dacă pungea și răbdarea susținătorului său vor mai rezista în suficientă măsură încât să-i acorde șansa să redreseze lucrurile.

În timpul campaniei electorale a lui Anton Cermak pentru funcția de primar al orașului Chicago, Abel a început să manifeste un interes deosebit față de viața politică americană. Cermak l-a convins pe Abel să se alăture partidului democrat, care se lansase într-o campanie virulentă împotriva prohibiției; Abel a trecut din toată inima de partea lui Cermak, mai cu seamă că prohibiția se dovedise foarte păgubitoare pentru hoteluri. Faptul că Cermak era el însuși un emigrant, din Cehoslovacia, a creat imediat o apropiere între cei doi, iar Abel a fost încântat când a fost ales delegat la Convenția Democratică din acel an, care s-a ținut la Chicago, unde Cermak a ridicat tot auditoriul în picioare cu cuvintele: „Este adevărat că eu n-am venit în America cu vaporul *Mayflower*, dar am venit cât am putut de repede”.

La Convenție, Cermak l-a prezentat pe Abel lui Franklin D. Roosevelt care a făcut o impresie asupra lui ce nu i se va șterge din minte toată viața. FDR a câștigat alegerile prezidențiale ușor și a propulsat candidații democrați în funcții pretutindeni în țară. Unul dintre consilierii municipali nou aleși la primăria din Chicago a fost și Henry Osborne. Când Anton Cermak a fost omorât câteva săptămâni mai târziu la Miami de un glonț ce fusese destinat lui FDR, Abel s-a hotărât să consacre o mare parte din timpul și banii săi cauzei democraților polonezi din Chicago.

*

* *

În anul 1933 grupul Baron n-a pierdut decât douăzeci și trei de mii de dolari, iar unul din hoteluri, St. Louis Baron, a avut chiar un profit. Când președintele Roosevelt a ținut primul său discurs despre viața de familie, în 12 martie, sfătuindu-i pe compatrioții săi „să creadă din nou în America”, speranțele lui Abel au căpătat noi imbolduri așa că a redeschis cele două hoteluri pe care le închisese cu un an în urmă.

Zaphia devenea tot mai furioasă pentru lungile sale absențe în perioada când Abel a scos cele două hoteluri, Mobile și Charleston, de la naftalină. Ea niciodată nu dorise ca Abel să ajungă mai sus de director adjunct la Stevens, funcție cu care simțea că poate să țină pasul. Pasul lui însă devenea tot mai rapid odată cu fiecare lună care trecea, iar ea era conștientă că rămânea în urma ambițiilor lui și se temea că nu va mai prezenta interes pentru el.

De asemenea, o frământa mult gândul că nu aveau copii și a început să meargă la diverși doctori care au asigurat-o că nu exista nici un motiv ca să nu rămână gravidă. Unul îi sugerase că ar trebui să vină la control și Abel, dar Zaphia nu s-a grăbit să-i spună, știind că cea mai vagă aluzie ar fi luat-o ca o jignire adusă bărbăției lui. În cele din urmă, după ce subiectul devenise atât de apăsător că le era dificil să-l mai abordeze, s-a întâmplat ca Zaphiei să nu-i vină ciclul. A mai așteptat plină de speranțe încă o lună și numai după aceea i-a spus lui Abel și s-a dus la doctor, care i-a confirmat că, în sfârșit, era gravidă. Spre încântarea lui Abel, Zaphia a născut o fată în ziua de Anul Nou, 1934. I-au dat numele de Florentyna, după sora lui Abel. Abel a fost ca vrăjit când a văzut copilul și Zaphia a știut că din acel moment ea nu mai ocupa primul loc în inima lui. George și vara Zaphiei au fost nașii fetiței, iar în seara botezului Abel a dat o masă tradițională poloneză cu zece feluri de mâncare. Copilul a primit multe daruri printre care un frumos inel vechi din partea susținătorului lui Abel. Abel, la rândul lui, i-a întors darul reușind ca la sfârșitul anului grupul Baron să obțină un profit de șaiszeci și trei de mii dolari. Singur, Mobile Baron încă mai lucra în pierdere.

După nașterea Florentynei, Abel a început să-și petreacă mult mai multă vreme în Chicago, ceea ce l-a determinat să ia hotărârea de a construi aici un Baron. Odată cu târgul internațional, hotelurile din oraș se învioraseră brusc. Abel

intenționa să facă din acest nou hotel etalonul grupului, în memoria lui Davis Leroy. Încă deținea locul unde fusese vechiul hotel Richmond pe Michigan Avenue și, deși Abel avusese numeroase oferte pentru el, refuzase întotdeauna să-l vândă sperând că într-o zi va avea o situație financiară destul de bună ca să poată reconstrui hotelul. Proiectul necesita capital și Abel a hotărât să folosească cei șapte sute cincizeci de mii de dolari pe care-i primise în cele din urmă de la Great Western Casualty, pentru a începe construcția. Imediat ce și-a făcut planurile, i-a vorbit lui Curtis Fenton despre intenția sa, menționând unica rezervă pe care o avea și anume că, dacă David Maxton nu voia să aibă un rival pentru Stevens, Abel era gata să renunțe la întregul plan; simțea că așa era corect să procedeze. După câteva zile, Curtis Fenton i-a comunicat că susținătorul său era încântat de proiectele pentru Chicago Baron.

Lui Abel i-au trebuit douăsprezece luni ca să construiască noul Baron, ajutat din plin de consilierul municipal Henry Osborne care a urgentat autorizațiile de la primărie. Hotelul a fost inaugurat în 1936 de primarul orașului, Edward J. Kelly, care, după moartea lui Anton Cermak, devenise organizatorul numărul unu al mașinăriei democratice. În memoria lui Davis Leroy hotelul nu avea etajul al doisprezecelea – tradiție pe care Abel a continuat-o la fiecare nou Baron pe care l-a construit.

De asemenea, au fost prezenți ambii senatori de Illinois care au ținut câte un speech în fața celor două mii de invitați. Chicago Baron era superb, atât ca design cât și ca executare a construcției. Abel cheltuisese peste un milion de dolari pentru hotel, dar arăta de parcă fiecare penny fusese folosit exact pentru ceea ce trebuia. Sălile de recepție erau mari și somptuoase, cu tavane înalte, lucrate în stuc și cu decorații în nuanțe pastelate, vernil, plăcute și odihnitoare; covoarele erau groase. „B”-ul în relief, de un verde închis, discret, dar omniprezent, împodobește totul, începând cu steagul care flutura deasupra celui de al patruzeci și doilea etaj al clădirii până la reverul hainei celui mai tânăr băiat de serviciu din hotel.

— Acest hotel poartă deja însemnele succesului, a spus J. Hamilton Lewis, senatorul de Illinois mai în vârstă, pentru că, dragii mei, omul și nu clădirea va fi întotdeauna cunoscut ca „Baronul din Chicago”.

Abel s-a îmbujorat de plăcere, pe care n-a încercat s-o

ascundă, când cei două mii de invitați și-au exprimat acordul printr-un ropot de aplauze.

Discursul de mulțumire al lui Abel a fost bine formulat și rostit cu siguranță de sine, iar auditoriul l-a ovaționat ridicându-se în picioare. Începuse să se simtă în largul său printre marii oameni de afaceri și politicienii de marcă. Zaphia, în timpul acestei petreceri extravagante, s-a mișcat cu nesiguranță, fără a-și fi făcut cu nimic remarcată prezența, simțind că ocazia o depășea. Ea nici nu înțelegea și nici nu dorea succesul la aceleași dimensiuni cu Abel; și, deși acum putea să-și permită cele mai scumpe haine, ea arăta tot demodată și nepotrivită locului, dar era foarte conștientă că acest lucru îl deranja pe Abel. A stat deoparte, nu s-a amestecat când Abel a stat de vorbă cu Henry Osborne.

— Acesta trebuia să fie apogeul vieții tale, i-a spus Henry lui Abel bătându-l pe spate.

— Apogeul – eu abia am împlinit treizeci de ani, i-a răspuns Abel. A strălucit un blitz când el și-a pus brațul pe umărul lui Henry. Abel s-a îmbujorat dându-și seama pentru prima oară cât de plăcut era să fii tratat ca o celebritate. Am de gând să construiesc hoteluri Baron în toată lumea, a spus el suficient de tare ca să-l audă reporterul. Vreau să fiu pentru America ceea ce a fost Cesar Ritz pentru Europa. Fii alături de mine, Henry, și are să-ți placă urcușul.

23

În dimineața următoare, la micul dejun, Kate i-a arătat un mic articol de pe pagina a șaptesprezecea din *The Globe* care vorbea despre inaugurarea hotelului Chicago Baron.

William a zâmbit când a citit articolul. Consiliul de administrație de la Kane și Cabot se comportase prostește când n-a dat ascultare sfatului său de a susține grupul Richmond. I-a făcut plăcere că propria sa judecată asupra lui Rosnovski se dovedise a fi fost bună, deși banca pierduse din această afacere. Zâmbetul i-a cuprins toată fața când a citit porecla „Baronul din Chicago”. Apoi, brusc, a simțit că i se face rău. A examinat mai atent fotografia ce însoțea articolul, dar nu era nici o greșeală, iar explicația de dedesubt i-a confirmat prima impresie: „Abel Rosnovski, președintele grupului Baron discutând cu Mieczyslaw Szymczak, guvernator în comisia de resurse federale și consilierul municipal Henry Osborne”.

William a lăsat ziarul pe masă și a rămas căzut pe gânduri. Imediat ce a sosit la birou l-a sunat pe Thomas Cohen de la Cohen, Cohen și Yablons.

— Nu v-am auzit de multă vreme, domnule Kane, au fost primele cuvinte ale lui Thomas Cohen. Mi-a părut foarte rău când am auzit despre moartea prietenului dumneavoastră, Matthew Lester. Ce fac soția și fiul dumneavoastră – Richard – acesta îi este numele, nu-i așa?

William l-a admirat întotdeauna pe Thomas Cohen pentru rapiditatea cu care își amintea numele și relațiile dintre oameni.

— Da, acesta. Amândoi sunt bine, mulțumesc, domnule Cohen.

— Ei bine, cu ce vă pot fi de folos, domnule Kane?

Thomas, de asemenea, și-a amintit că William nu obișnuia mai mult de o singură frază de conversație uzuală.

— Aș vrea ca prin dumneavoastră să recurg la serviciile unui detectiv demn de încredere. Nu doresc ca numele meu să fie asociat cu această cercetare, dar am nevoie de o nouă verificare asupra lui Henry Osborne. Mă interesează tot ce a făcut de când a plecat din Boston și, în mod special, dacă există vreo legătură între el și Abel Rosnovski de la grupul Baron.

A urmat o pauză după care bancherul a spus:

— Da.

— Pot să am raportul peste o săptămână?

— Două, vă rog, domnule Kane. Două, a spus domnul Cohen.

— Peste două săptămâni un raport complet pe biroul meu la bancă, da, domnule Cohen?

— Da, domnule Kane.

Thomas Cohen s-a ținut de cuvânt ca întotdeauna și în cea de a cincisprezecea dimineață pe biroul lui William se afla un raport complet. Williams a citit dosarul cu atenție. Părea a nu fi nici o legătură de afaceri între Abel Rosnovski și Henry Osborne. Pesemne că Rosnovski îl găsea folositor pe Osborne în materie de contacte politice, dar altceva nimic. După ce plecase din Boston, Osborne trecuse de la o slujbă la alta, sfârșind la biroul central al societății de asigurări Great Western Casualty. Se pare că în această ultimă funcție Osborne îl cunoscuse pe Abel Rosnovski, pentru că vechiul Chicago Richmond dintotdeauna fusese asigurat la Great Western. Când hotelul arse, inițial, societatea de asigurări refuzase să onoreze polița de asigurare. Un anume Desmond Pacey, directorul, fusese condamnat la zece ani închisoare fiind găsit vinovat de a fi dat foc hotelului și au planat unele suspiciuni și asupra lui Abel Rosnovski, că s-ar putea să fie și el implicat. Nu s-a dovedit nimic în acest sens, iar mai târziu societatea de asigurări plătise trei sferturi dintr-un milion de dolari. Osborne, spunea mai departe raportul acum este consilier municipal, lucrează la primărie și nu este nici un secret pentru nimeni că vrea să ajungă congressman pentru Chicago. S-a căsătorit de curând cu domnișoara Marie Axton, fiica unui fabricant de medicamente bogat și deocamdată n-au copii.

William a mai citit o dată raportul să fie sigur că nu i-a scăpat nici un amănunt, oricât ar fi părut de ne semnificativ. Deși între cei doi nu păreau a fi relații strânse, n-a putut să nu încerce sentimentul că asocierea dintre Abel Rosnovski și Henry Osborne, amândoi urându-l, deși pentru motive diferite, reprezenta un pericol potențial pentru el. I-a expediat un cec lui Thomas Cohen și l-a rugat să-i trimită rapoarte trimestriale, dar cum lunile au trecut și rapoartele nu aduceau nimic nou, a încetat să-și mai facă griji și și-a spus că probabil reacționase exagerat la fotografia din *The Boston Globe*.

În primăvara lui 1937, Kate i-a dăruit soțului ei o fiică, pe

care au botezat-o Virginia. William a început din nou să schimbe scutece și era atât de captivat de „mica domnișoară” încât Kate trebuia s-o salveze în fiecare seară, pentru că altfel risca să nu mai doarmă toată noaptea. La început Richard, care avea doi ani și jumătate, nu i-a dat o prea mare atenție noii sosite, dar odată cu trecerea timpului și cu soldatul de lemn, călare pe cal, pe care l-a primit, gelozia lui s-a mai potolit.

La sfârșitul anului departamentul de la Kane și Cabot condus de William a adus un profit considerabil băncii. El ieșise din letargia ce-l copleșise după moartea lui Matthew și își recâștiga rapid reputația de investitor foarte perspicace la bursă, reputație ce a crescut și mai mult atunci când Smith „Vinde Scurt” a recunoscut că el nu făcuse decât să perfecționeze o tehnică ale cărei elemente de bază fuseseră puse de William Kane la Boston. Până chiar și munca sub diriguirea lui Tony Simmons nu mai era atât de plictisitoare. Totuși, în inima lui, William era îngrijorat de perspectiva de a nu ajunge președinte la Kane și Cabot decât după șaptesprezece ani, când va ieși la pensie Simmons, așa că îl bătea tot mai mult gândul să caute de lucru la altă bancă.

*

* *

William și Kate își făcuseră obiceiul să-l viziteze pe Charles Lester în New York cam o dată pe lună, în weekend-uri. În cei trei ani scurși de la moartea lui Matthew marele bărbat îmbătrânise mult, iar în cercurile financiare circula zvonul că-și pierduse tot interesul pentru munca sa și că rareori era văzut pe la bancă. William începuse să se întrebe cât va mai trăi bătrânul, ca apoi, la câteva săptămâni să și moară. William a luat parte la funeralii, la New York, unde păreau a se fi adunat toți, inclusiv vicepreședintele Statelor Unite, John Nance Garner. După înmormântare, William și Kate au luat trenul înapoi spre Boston fiind foarte conștienți că pierduseră ultima legătură cu familia Lester.

Șase luni mai târziu William a primit o înștiințare de la Sullivan și Cromwell, renumiți avocați din New York, care-l rugau să aibă amabilitatea să participe la deschiderea testamentului lui Charles Lester care va avea loc la birourile lor din Wall Street. William s-a dus mai mult din loialitate față de familia Lester decât

din vreo curiozitate de a ști ce-i lăsase Charles Lester. Se gândea că era vorba despre un obiect mic care să-i amintească de Matthew și pe care avea să-l pună pe perete, alături de „vâsla de la Harvard”, în camera de oaspeți din Casa Roșie. De asemenea, aștepta cu nerăbdare să-i revadă pe unii din membrii familiei Lester pe care-i cunoscuse în timpul vacanțelor de elev sau de student, petrecute împreună cu Matthew.

William s-a dus la New York cu o seară înainte de deschiderea testamentului, călătorind cu Daimler-ul cumpărat recent și a tras la clubul Harvard. Testamentul avea să fie citit a doua zi dimineața la ora zece și când William a ajuns la birourile Sullivan și Cromwell, a fost surprins să vadă că erau deja prezenți peste cincizeci de oameni. Mulți și-au înălțat privirile când a intrat William, iar el i-a salutat pe unii din verii și mătușile lui Matthew care arătau mult mai în vârstă decât își amintea el. Și-a plimbat ochii peste cei prezenți căutând-o pe Susan, sora lui Matthew, dar n-a zărit-o. La ora zece fix domnul Arthur Cromwell a intrat în cameră însoțit de un asistent care aducea cu el o mapă de piele mare. În sală s-a făcut liniște, toți așteptând plini de speranțe. Avocatul a început prin a le explica celor prezenți, viitorii moștenitori, că, la cererea expresă a domnului Lester, conținutul testamentului nu va fi dezvăluit decât după șase luni de la moartea lui Charles Lester, pentru că, neavând nici un fiu căruia să-i lase averea, voia să treacă un timp înainte de a fi făcute cunoscute ultimele lui intenții.

William a privit chipurile celor din sală care sorbeau fiecare silabă ce ieșea din gura avocatului. Lui Arthur Cromwell i-a trebuit aproape o oră ca să citească testamentul. După ce a menționat obișnuitele donații pentru avocații familiei, opere de caritate și pentru Universitatea Harvard, Cromwell a continuat, dezvăluind modul în care Charles Lester și-a împărțit averea între neamuri, tratându-le mai mult sau mai puțin, în funcție de gradul de rudenie. Fiica sa, Susan, a primit cea mai mare parte a averii, în vreme ce celor cinci nepoți și trei nepoate le-au revenit părți egale din ceea ce a mai rămas. De toți banii și acțiunile lor se va ocupa banca până vor împlini vârsta de treizeci de ani. Ceilalți veri, mătuși și alte rude îndepărtate primeau pe loc bani gheață.

William a fost surprins când domnul Cromwell a anunțat:

— Acestea au fost dispozițiile privind bunurile succesoriale ale răposatului Charles Lester.

Oamenii au început să se foiască în scaune și să vorbească. Nici unul dintre ei nu voia să admită că o nenorocire îi făcuse bogați.

— Totuși, testamentul lui Charles Lester nu s-a terminat, a spus imperturbabil avocatul și toți au amuțit din nou temându-se de o lovitură neașteptată în final.

Domnul Cromwell a continuat:

— Acum voi da citire propriilor cuvinte ale domnului Charles Lester: *„Întotdeauna am considerat că o bancă și reputația ei depind de oamenii care o slujesc. Este foarte bine cunoscut faptul că am sperat că fiul meu Matthew îmi va urma ca președinte, dar a intervenit tragica și prematura lui moarte. Până acum n-am spus nimănui despre alegerea pe care am făcut-o pentru succesorul băncii Lester. De aceea, aș vrea să fac cunoscut că doresc ca William Lowell Kane, actualmente vicepreședinte la Kane și Cabot, fiul unuia dintre cei mai buni prieteni ai mei, răposatul Richard Lowell Kane, să fie numit președintele băncii Lester la următoarea întrunire în plen a consiliului de administrație”*.

Imediat a început agitația. Toți îl căutau cu privirea pe misteriosul domn William Lowell Kane, despre care nu auziseră decât foarte puțini dintre cei apropiați de familia Lester.

— Încă n-am terminat, a spus Arthur Cromwell liniștit.

Tăcerea s-a așternut din nou, iar cei prezenți, anticipând o altă bombă, schimbau între ei priviri temătoare. Avocatul a continuat:

— Toate darurile mai sus amintite și împărțirea acțiunilor de la banca Lester sunt condiționate în mod expres de faptul ca beneficiarii lor să-l voteze pe domnul Kane la următoarea adunare anuală a consiliului de administrație și să procedeze la fel cel puțin încă cinci ani de zile. Numai dacă domnul Kane însuși nu dorește să accepte funcția de președinte, ei au dreptul să voteze pe altcineva.

Din nou a început agitația. William dorea să se afle la un milion de mile depărtare. Nici el nu știa dacă să fie în culmea fericirii sau să recunoască faptul că, probabil, era cea mai detestată persoană din încăpere.

— Aceasta este ultima dorință din testamentul defunctului Charles Lester, a spus domnul Cromwell, dar nu l-au auzit decât cei din primul rând.

William și-a înălțat privirile. Susan Lester se îndrepta spre

el. Grăsimea din timpul pubertății dispăruse, dar pistruii atrăgători rămăseseră. William i-a zâmbit, dar ea a trecut pe lângă el fără a-i da nici o atenție. William s-a încrunțat.

Făcând abstracție de murmurul general, un bărbat înalt, grizonant, purtând un costum în dungi fine și o cravată argintie, s-a îndreptat rapid spre William.

— Sunteți William Kane, nu-i așa, domnule?

— Da, a răspuns William nervos.

— Mă numesc Peter Parfitt, a spus străinul.

— Sunteți vicepreședintele băncii, a spus William.

— Exact, a spus el. Nu vă cunosc, dar am auzit câte ceva despre buna dumneavoastră reputație și mă consider norocos de a-l fi cunoscut pe distinsul dumitale tată. Dacă Charles Lester a considerat că dumneata ești omul potrivit pentru a fi președintele băncii sale, atunci pentru mine asta este suficient.

Niciodată în viața sa William n-a simțit o mai mare ușurare.

— Unde stai la New York? a continuat Peter Parfitt înainte ca William să poată răspunde.

— La clubul Harvard.

— Splendid. Pot să te întreb dacă ești cumva liber diseară pentru cină?

— Intenționasem să mă întorc la Boston în seara aceasta, a spus William, dar cred că va trebui să mai rămân câteva zile la New York.

— Bun. Atunci de ce n-ai veni la mine la cină, să zicem în jurul orei opt?

Bancherul i-a dat lui William cartea sa de vizită cu adresa tipărită în relief.

— Voi fi fericit să pot discuta cu dumneata într-o atmosferă nu atât de protocolară.

— Mulțumesc, domnule, a spus William băgând cartea de vizită în buzunar în timp ce începuseră să se strângă mai mulți în jurul lui.

Unii îl priveau cu ostilitate; alții așteptau să-l felicite.

Când, în cele din urmă, William a reușit să scape și să se întoarcă la clubul Harvard, primul lucru pe care l-a făcut a fost s-o sune pe Kate și să-i spună vestea:

Ea i-a zis foarte încet:

— Cât de fericit ar fi Matthew pentru tine, dragul meu.

— Știu, a spus William.

— Când te întorci acasă?

— Dumnezeu știe. Diseară cinez cu un domn Peter Parfitt care este vicepreședintele băncii Lester. Mi-a fost de mare ajutor, ceea ce face viață mult mai ușoară. Am să-mi petrec noaptea aici la club și mâine am să te sun să-ți spun cum merg lucrurile.

— E-n ordine, dragul meu.

— E liniște pe coasta de est?

— Ei, bine, Virginiei îi iese un dinte și pare a fi convinsă că merită o atenție specială. Richard a fost trimis devreme la culcare pentru că a fost obraznic cu Nanny și noi toți îți ducem dorul.

William a răs.

— Am să te sun mâine.

— Da, te rog. Apropo, felicitări. Eu sunt de acord eu alegerea lui Charles Lester, chiar dacă nu-mi place să locuiesc la New York.

A fost pentru prima oară când William s-a gândit că va trebui să se mute la New York.

*

* *

În seara aceea William a ajuns la locuința lui Peter Parfitt din East Sixty-fourth Street la ora opt și a fost surprins când și-a văzut gazdele îmbrăcate pentru dineu. William s-a simțit ușor stânjenit pentru că făcea notă discordantă în costumul lui de culoare închisă, de bancher. l-a explicat rapid gazdei că el anticipase că se va întoarce la Boston în aceeași seară. Diana Parfitt, care s-a dovedit a fi a doua soție a lui Peter, a fost foarte drăguță cu musafirul său și părea încântată că William va fi noul președinte al băncii Lester. Pe parcursul mesei excelente William nu s-a putut abține să nu-l întrebe pe Peter Parfitt cum credea că vor reacționa ceilalți din consiliul de administrație față de dorințele lui Charles Lester.

— Toți au să fie de acord, a spus Parfitt. Am vorbit deja cu cei mai mulți dintre ei. Luni dimineața consiliul de administrație se va întruni în plen spre a confirma numirea dumitale și nu văd decât un mic noruleț la orizont.

— Adică? a întrebat William încercând să nu pară neliniștit.

— Ei bine, rămâne între noi, celălalt vicepreședinte, Ted Leach, se aștepta să fie el numit președinte. De fapt, cred că aș

putea spune că fusese mai mult decât sigur. Noi toți am fost informați că nu se va face nici o numire până nu se va deschide testamentul, iar dorințele lui Charles Lester trebuie să fi fost un adevărat șoc pentru Ted.

— O să lupte? a întrebat William.

— S-ar putea, dar dumneata nu ai de ce să te temi.

— Nu pot să nu recunosc, a spus Diana Parfitt în timp ce studia sufleul din farfurie, că el nu mi-a plăcut niciodată.

— Draga mea, a spus Parfitt pe un ton de reproș, nu trebuie să-l vorbim pe Ted pe la spate înainte ca domnul Kane să aibă posibilitatea de a judeca el însuși. După părerea mea, nu există nici un dubiu că la adunarea de luni consiliul de administrație va confirma numirea domnului Kane și s-ar putea chiar ca Ted Leach să demisioneze.

— Nu doresc să demisioneze cineva din cauza mea, a spus William.

— Un sentiment foarte lăudabil, a spus Parfitt. Dar nu-ți face probleme pentru o simplă adiere de vânt. Sunt convins că întreaga problemă este sub control. Dumneata te întorci mâine liniștit la Boston și eu te voi ține la curent cu ceea ce se întâmplă aici.

— Poate că ar fi înțelept ca mâine dimineață să trec pe la bancă. N-o să li se pară puțin ciudat colegilor dumneavoastră că eu nu fac nici o încercare să-i cunosc?

— Nu. Date fiind împrejurările, nu cred că ar fi recomandabil. De fapt, cred că ar fi mai înțelept pentru dumneata să nu-i vezi până după întrunirea consiliului de administrație de luni. Ei n-au să vrea să pară mai puțin independenți decât este necesar și, pesemne, deja se simt asemeni slăvitelor ștampile de cauciuc. Ascultă sfatul meu, Bill, iar eu am să te sun luni înainte de prânz ca să-ți dau vești bune.

William a fost de acord cu propunerea lui Peter Parfitt, fără prea multă tragere de inimă și și-a petrecut seara în continuare în mod plăcut discutând cu cei doi unde ar putea sta cu Kate în New York până își vor găsi o locuință permanentă. William a fost oarecum surprins când a văzut că Peter Parfitt nu părea a dori să discute despre propriile sale puncte de vedere privind problemele bancare și a presupus că motivul îl constituia prezența Dianei Parfitt. Seara excelentă s-a terminat cu puțin mai mult brandy, iar William n-a ajuns la clubul Harvard decât după ora unu.

Imediat ce s-a întors la Boston, William i-a relatat lui Tony Simmons ce s-a întâmplat la New York pentru că nu voia să audă despre numirea sa de la altcineva. Tony s-a dovedit surprinzător de afectat de veste.

— Îmi pare rău să aflu că vrei să ne părăsești, William. Banca Lester poate fi de două sau trei ori mai mare decât Kane și Cabot, dar eu nu te pot înlocui și sper că ai să te gândești bine înainte de a accepta numirea.

William a fost surprins și n-a putut să nu i-o spună.

— Cinstit vorbind, Tony, credeam că ești foarte bucuros să scapi de mine.

— William, când ai să fii convins că pentru mine întotdeauna au primat interesele băncii și că niciodată nu m-am îndoit că ești cel mai bun consilier în materie de investiții din America de azi? Dacă pleci de la Kane și Cabot mulți dintre cei mai importanți clienți ai băncii, în chip firesc au să te urmeze.

— Propriii mei bani niciodată n-am să-i transfer la banca Lester, a spus William, după cum nici nu m-aș aștepta ca banii vreunui alt client al băncii să plece odată cu mine.

— Bineînțeles, William, că tu nu ai să le ceri să ți se alătore, dar mulți vor vrea ca tu să continui să te ocupi de portofoliile lor. La fel ca tatăl tău și Charles Lester, ei cred foarte corect că reputația unei bănci ține de oamenii care lucrează în ea.

William și Kate au petrecut un weekend tensionat, așteptând ziua de luni și rezultatul întrunirii consiliului de administrație din New York. William a stat în birou luni întreaga dimineață, răspunzând personal la fiecare telefon, dar s-a scurs și după-amiaza fără nici o veste. El n-a părăsit biroul nici măcar pentru a se duce la masă și în cele din urmă, Peter Parfitt a sunat puțin după ora șase.

— Mă tem că s-a ivit un necaz neașteptat, Bill, au fost primele lui cuvinte.

Inima lui William a tresărit.

— Nu ai de ce să-ți faci griji de vreme ce eu cred că încă am situația sub control, dar consiliul de administrație vrea să propună propriul lor candidat. Unii dintre ei chiar au venit cu argumente juridice spunând că acea clauză din testament nu ar avea valabilitate. Îmi revine sarcina neplăcută să te întreb dacă dorești să te angajezi într-o luptă împotriva candidatului consiliului de administrație.

— Cine va fi candidatul consiliului de administrație?

— Până acum nu s-a menționat nici un nume, dar îmi imaginez că alegerea lor va fi Ted Leach. Nimeni altcineva nu și-a manifestat nici cel mai vag interes de a candida împotriva ta.

— Aș dori puțin timp să mă gândesc, a răspuns William. Când va fi următoarea întrunire a consiliului de administrație?

— De azi într-o săptămână, a spus Parfitt. Dar nu te ambala și nu-ți bate capul cu Ted Leach. Eu încă am încredere că ai să câștigi ușor și am să te țin la curent cu ceea ce se va mai întâmpla în cursul acestei săptămâni.

— Vrei să vin la New York, Peter?

— Nu, pentru moment nu. Nu cred că ar ajuta la ceva.

William i-a mulțumit și a pus telefonul jos. Și-a pus hârtiile în vechea servietă de piele și a plecat de la birou simțindu-se destul de deprimat. Tony Simmons, care purta în mână o valiză, l-a prins din urmă în parcare.

— Nu știam că pleci din oraș, Tony.

— Nu este decât obișnuitul dineu lunar al bancherilor în New York. Mâine după-amiază voi fi înapoi. Cred că pot lăsa în siguranță pentru douăzeci și patru de ore banca Kane și Cabot în mâinile capabile ale viitorului președinte de la Lester.

William a râs.

— S-ar putea ca deja să fiu ex-președinte, i-a spus el și i-a relatat cele aflate de la Peter Parfitt.

Din nou William a fost surprins de reacția lui Tony Simmons.

— Este adevărat că Ted Leach întotdeauna s-a așteptat să fie viitorul președinte la Lester, a reflectat el. Asta se știe foarte bine în cercurile financiare. Dar el este un slujitor credincios al băncii și nu pot să cred că se opune dorințelor exprese ale lui Lester.

— Nici măcar n-am știut că-l cunoști, a spus William.

— Nu-l cunosc foarte bine, a spus Tony. A fost cu un an mai mare decât mine la Yale și acum îl văd din când în când la aceste blestemate dineuri ale bancherilor la care va trebui să participi și tu ca președinte. El va fi sigur acolo diseară. Dacă dorești, am să schimb câteva vorbe cu el.

— Da, te rog, dar fii foarte atent, da? a spus William.

— Dragul meu William, ți-ai petrecut aproape zece ani din viață spunându-mi că sunt mult prea grijuliu.

— Iartă-mă Tony. Am să mă las pe mâinile tale și voi face ce mă sfătuiești.

— Bun atunci, las-o pe seama mea. Am să văd ce spune Leach și te voi suna mâine dis-de-dimineată.

Tony a sunat din New York la câteva minute după miezul nopții și l-a sculat pe William dintr-un somn adânc.

— Te-am trezit, William?

— Da, cine este?

— Tony Simmons.

William a aprins veioza de lângă pat și s-a uitat la ceas. Era douăsprezece și zece minute.

— Ei bine, tu, într-adevăr, ai spus că ai să mă suni dis-de-dimineată.

Tony a râs.

— Mă tem că ceea ce o să-ți spun n-o să fie atât de nostim. Bărbatul care candidează contra ta la banca Lester este Peter Parfitt.

— Ce? a exclamat William, trezit de-a binelea.

— Încearcă pe la spatele tău să convingă consiliul de administrație să-l susțină. Ted Leach, așa după cum mă așteptam, este de partea ta, tu să fii președinte, dar acum consiliul este împărțit în două.

— Drace! Mai întâi, îți mulțumesc, Tony, și în al doilea rând, ce trebuie să fac?

— Dacă vrei să fii președintele băncii Lester mai bine ai veni aici rapid, înainte ca membrii consiliului să înceapă să se mire de ce te ascunzi în Boston.

— Mă ascund?

— Aceasta le spune Parfitt directorilor de câteva zile.

— Ticălosul!

— Vino și stai la clubul Yale. Apoi putem discuta întreaga problemă dis-de-dimineată.

— Am să fiu acolo cât pot de repede, a spus William.

— S-ar putea ca eu să dorm când sosești. Va fi rândul tău să mă trezești.

William a pus telefonul jos și s-a uitat spre Kate, care habar nu avea de noile lui probleme. Ea dormise dusă în timpul conversației telefonice. Cât își dorea și el să aibă un somn la fel de profund, dar el se trezea chiar și la o simplă fluturare a perdelei în adierea ușoară a vântului. Probabil că ea va dormi la fel și la cea

de a doua venire a lui Hristos. I-a scris la repezeală câteva rânduri explicându-i ce s-a întâmplat, a pus biletul pe măsuța de lângă pat, s-a îmbrăcat, și-a împachetat lucrurile – de data asta a pus și un smoching – și a plecat spre New York.

Șoselele erau goale și cu noul său Daimler nu a făcut decât cinci ore. A apărut în New York odată cu măturătorii de străzi, cu oamenii de la poștă, băieții cu ziare și cu soarele în revărsat de zori. A intrat la clubul Yale când ceasul din hol a bătut o dată. Era șase și un sfert. Și-a despachetat și s-a hotărât să doarmă o oră înainte de a-l trezi pe Tony. Imediat însă a auzit o bătaie în ușă. Somnoros, s-a ridicat să deschidă și în prag l-a găsit pe Tony Simmons.

— Ce halat drăguț, William, a spus Tony râzând.

Tony era în ținuta de oraș.

— Cred că am adormit. Dacă mă aștepți un minut, voi fi imediat gata, a spus William.

— Nu, nu, eu trebuie să prind trenul înapoi spre Boston. Faci un duș și te îmbraci, iar în timpul acesta stăm de vorbă.

William a intrat în baie și a lăsat ușa deschisă.

— Principala ta problemă... a început Tony.

William a scos capul pe ușa de la baie.

— Nu te aud în timp ce curge apa.

Tony a așteptat să se oprească apa.

— Principala ta problemă este Peter Parfitt. El a crezut că va fi viitorul președinte și că numele lui va figura în testamentul lui Lester. Îi montează pe directori împotriva ta, la fel și consiliul de administrație. Ted Leach o să-ți dea toate detaliile și ar dori să iei azi prânzul la clubul Metropolitan. S-ar putea să vină cu încă doi sau trei membri din consiliul de administrație pe care poți să te bazezi. Apropo, consiliul încă pare împărțit în părți egale.

William s-a tăiat cu briciul de ras.

— Fir-ar să fie! Care club?

— Metropolitan, pe East Sixtieth Street, care se desprinde din Fifth Avenue.

— De ce acolo și nu undeva în Wall Street?

— William, când ai de-a face cu oameni ca Peter Parfitt nu bați toba despre intențiile tale. Cântărește totul cu mare grijă și la rece. Din ceea ce mi-a spus Leach, eu cred că încă poți să câștigi.

William a revenit în dormitor cu un prosop înfășurat în jurul taliei.

— Am să încerc să judec totul la rece, a spus el.

Tony a zâmbit.

— Acum trebuie să mă întorc la Boston. Trenul meu pleacă din Grand Central peste zece minute. S-a uitat la ceas. Pe naiba, peste șase minute.

Tony s-a oprit o clipă în ușa dormitorului.

— Știi, tatăl tău niciodată n-a avut încredere în Peter Parfitt. Mereu zicea că este prea micos. Niciodată n-a spus mai mult decât atât: puțin cam prea micos. Și-a luat valiza. Noroc, William.

— Cum să-ți mulțumesc, Tony?

— Nu ai de ce. Consider-o doar ca o încercare de a atenua modul în care l-am tratat pe Matthew.

William a privit ușa închizându-se, în timp ce și-a prins gulerul în butoni și și-a îndreptat cravata, reflectând cât de ciudat era faptul că lucra de atâția ani cu Tony Simmons fără a-l fi cunoscut câtuși de puțin și acum, numai în câteva zile, când a traversat o perioadă de criză, a constatat brusc că-l place și are încredere în omul care până atunci aproape că nu existase pentru el. A coborât în restaurant și a luat un mic dejun tipic pentru un club: un ou fiert, rece, o bucată de pâine prăjită, tare, unt și obișnuitul gem englezesc de citrice, pe care și le-a însușit de la o masă vecină. Portarul i-a dat un exemplar din *The Wall Street Journal* care, într-o pagină din interior, făcea o vagă aluzie la faptul că lucrurile par a lua o întorsătură sinuoasă la banca Lester după numirea lui William Kane ca viitor președinte. Cel puțin era bine că *The Journal* nu părea a avea nici o informație din interior.

William s-a reîntors în camera lui și a cerut centralistei să-i obțină un număr din Boston. A durat câteva minute până i-a dat legătura.

— Mă ierți, domnule Kane, dacă știam că dumneata ești pe fir, nu țineam telefonul atâta ocupat. Pot să te felicit pentru numirea în funcția de președinte al băncii Lester? Sper ca pe viitor biroul nostru din New York să te vadă mai des.

— Asta va depinde de dumneavoastră, domnule Cohen.

William i-a explicat ce se întâmplase în ultimele zile și i-a citit paragraful cu pricina din testamentul lui Charles Lester.

Thomas Cohen a notat cuvânt cu cuvânt, apoi și-a recitit notițele cu mare atenție.

— Credeți că dorințele lui au să aibă valabilitate în tribunal? a întrebat William.

— Cine știe? Nu-mi vine în minte nici o situație similară în trecut. În secolul al nouăsprezecelea un membru al parlamentului, odată, și-a lăsat prin testament circumscripția sa electorală și nimeni n-a obiectat, iar beneficiarul a ajuns prim ministru. Dar asta s-a întâmplat în urmă cu mai bine de o sută de ani – și în Anglia. Acum, în acest caz, dacă consiliul de administrație hotărăște să conteste testamentul domnului Lester, iar dumneata deschizi acțiune juridică, n-aș putea prezice ce hotărâre va lua juriul.

— Ce mă sfătuiți? l-a întrebat William.

— Eu sunt evreu, domnule Kane. Am venit în această țară din Germania, cu un vapor, la începutul acestui secol și întotdeauna a trebuit să lupt din răspuțeri pentru orice am dorit. Ții neapărat să fii președintele băncii Lester?

— Da, domnule Cohen, țin.

— Atunci trebuie să ascuți pe un om în vârstă care, de-a lungul anilor, a ajuns să te privească cu mare respect, și, dacă îmi este permis să spun, cu o anume afecțiune și am să-ți zic ce aș face eu dacă m-aș confrunța cu această situație.

*

* *

O oră mai târziu, William a pus telefonul jos și, rămânându-i ceva timp liber, a plecat agale pe Park Avenue. Pe drum a dat peste un loc pe care era în plină construcție o clădire imensă. O pancartă mare și frumoasă anunța „Următorul hotel Baron se va construi în New York. Dacă ați fost o singură dată oaspeții unui hotel Baron, niciodată nu veți mai dori să stați în altă parte”. William a zâmbit pentru prima oară în cursul acelei dimineți și s-a îndreptat într-un pas mai sprintar spre clubul Metropolitan.

Ted Leach, un bărbat scund, vioi, cu păr castaniu închis și mustață ceva mai deschisă la culoare, îl aștepta în foaierea clubului. L-a condus pe William la bar. William a admirat stilul Renaissance al clubului, construit de Otto Kuhn și Stanford White în 1894. J. P. Morgan a fondat clubul când unul dintre cei mai buni prieteni ai săi a fost exclus din Union League.

— Un gust destul de extravagant, chiar și față de un prieten foarte apropiat, a spus Ted Leach încercând să facă conversație. Ce doriți să beți, domnule Kane?

— Vin de Xeres, sec, vă rog, a spus William.

Câteva minute mai târziu a venit un ospătar într-o uniformă albastră, elegantă cu vin de Xeres, scotch și apă; nu fusese nevoie să-l întrebe pe domnul Leach ce comandă.

— Pentru viitorul președinte al băncii Lester, a spus Ted Leach ridicând paharul.

William a ezitat.

— Să nu beți, domnule Kane. După cum știți, niciodată nu trebuie să bei în cinstea ta.

William a râs neștiind prea bine ce să răspundă.

Câteva minute mai târziu se îndreptau spre masa lor doi domni mai în vârstă, amândoi înalți și siguri de ei, în costumele lor gri, din trei piese, de bancheri, cu gulere tari și cravate închise la culoare și fără model. Dacă s-ar fi plimbat pe Wall Street, William nu și-ar fi oprit privirea asupra lor, dar în clubul Metropolitan i-a studiat cu atenție.

— Domnul Alfred Rodgers și domnul Winthrop Davis, a spus Leach prezentându-i.

William le-a zâmbit cu reținere, neștiind de partea cui erau. Noii veniți îl cercetau și ei cu egală atenție. Pentru moment nimeni n-a vorbit.

— Cu ce să începem? a întrebat cel care se numea Rodgers, căzându-i monoculul de la ochi când a vorbit.

— Cu masa de prânz, a spus Ted Leach.

Cei trei au luat-o din loc, fiind evident că știau toți încotro să meargă. William i-a urmat. Restaurantul de la etajul al doilea era mov, cu un tavan înalt, foarte frumos decorat. Maître d'hôtel i-a condus la o masă de lângă fereastră ce dădea spre Central Park și de la care nimeni nu le putea auzi conversația.

— Să comandăm și apoi să discutăm, a spus Ted Leach.

Privind pe fereastră, ochii lui William s-au oprit asupra hotelului Plaza. Amintirile despre sărbătorirea absolvirii alături de cele două bunici l-au copleșit pe William – și mai era încă ceva legat de ceaiul de la Plaza ce William încerca să-și amintească...

— Domnule Kane, să dăm cărțile pe față, a spus Ted Leach. Decizia lui Charles Lester de a te numi președintele băncii a venit ca o surpriză și nu este cazul să mai insistăm asupra acestui aspect. Dar, dacă consiliul de administrație nu ține cont de dorințele lui, banca ar putea fi aruncată în haos și nimeni dintre noi nu dorește acest lucru. Bătrânul a fost un om deștept și el

trebuie să-și fi avut motivele lui să te vrea președintele băncii, iar acest lucru pentru mine este suficient.

William mai auzise acest cuvânt înainte – de la Peter Parfitt.

— Noi toți trei, a intervenit Winthrop Davies, datorăm tot ce avem lui Charles Lester și-i vom îndeplini dorințele chiar dacă ar fi ultimul lucru pe care îl facem ca membri ai consiliului de administrație.

— S-ar putea să fie exact așa, a spus Ted Leach dacă Peter Parfitt ajunge, într-adevăr, președinte.

— Îmi pare rău, domnilor, a spus William, că am provocat o asemenea consternare. Dacă numirea mea ca președinte a fost o surpriză pentru dumneavoastră, vă pot asigura că pentru mine a venit ca un trăsnet din senin. Eu am fost convins că Charles Lester îmi va lăsa prin testament unele mici obiecte care să-mi amintească de Matthew, nu responsabilitatea conducerii unei bănci.

— Înțelegem situația în care ați fost pus, domnule Kane, i-a răspuns Ted Leach și trebuie să ne credeți atunci când spunem că ne aflăm aici ca să vă ajutăm. Suntem conștienți că-ți va veni greu să ne crezi după felul cum s-a comportat Peter Parfitt față de dumneata și manevrele pe care le face în ascuns încercând să-și asigure pentru el însuși președinția.

— Trebuie să vă cred, domnule Leach, pentru că nu am altă alternativă decât să mă las pe mâinile dumneavoastră și să vă cer sfatul privind felul în care vedeți situația actuală.

— Mulțumesc, a spus Leach. Pentru mine situația este clară. Campania lui Peter Parfitt este bine organizată și acum el știe că acționează de pe o poziție puternică. Noi, de aceea, domnule Kane, trebuie să avem vreo șansă de a-l învinge. Presupun, bineînțeles, că ai curajul și hotărârea necesare pentru o asemenea luptă.

— Dacă nu le-aș avea, nu m-aș afla aici, domnule Leach. Și acum pentru că v-ați exprimat atitudinea atât de succint, poate îmi veți permite să vă sugerez ce trebuie să facem pentru a-l înfrânge pe domnul Parfitt.

— Cu siguranță, a spus Ted Leach.

Cei trei au ascultat cu atenție.

— Fără nici o îndoială aveți dreptate când spuneți că Parfitt știe că acționează de pe o poziție puternică pentru că până acum el a fost cel care a atacat, știind ce se va întâmpla în continuare. Aș

putea să vă sugerez că a sosit timpul ca noi să schimbăm tactica și să atacăm atunci și unde el se așteaptă cel mai puțin – în propriul său consiliu de administrație.

— Ce propuneți pentru asta, domnule Kane? a întrebat Winthrop Davies părând oarecum surprins.

— Am să vă spun, dacă îmi permiteți mai întâi să vă pun câteva întrebări. Câți dintre directorii executivi cu drept de vot sunt în consiliul de administrație?

— Șaisprezece, a răspuns imediat Ted. Leach.

— Și în momentul de față spre cine se îndreaptă alegerea lor? a întrebat William.

— Nu este o întrebare la care să putem răspunde ușor, domnule Kane, a intervenit Winthrop Davies. A scos din buzunar un plic mototolit și după ce l-a cercetat o vreme a continuat: Cred că putem conta în mod cert pe șase voturi, iar Peter Parfitt poate fi sigur de cinci. A fost ca un șoc pentru mine când am aflat că Rupert Cork-Smith, care a fost cel mai apropiat prieten al lui Charles, nu vrea să te sprijine pe dumneata, domnule Kane. Într-adevăr este foarte ciudat, pentru că eu știu că nu se dă în vânt după Parfitt. Cred că asta face să fie câte șase voturi pentru fiecare.

— Deci până joi, a adăugat Ted Leach, noi trebuie să aflăm ce intenții au ceilalți patru membri ai consiliului de administrație.

— De ce până joi? a întrebat William.

— Este ziua în care urmează să se întâlnească din nou consiliul de administrație, a răspuns Leach netezindu-și mustața, gest pe care îl făcea, după cum a observat William, de fiecare dată când începea să vorbească. Și ceea ce este mai important. Punctul Numărul Unu pe agenda de lucru este alegerea noului președinte.

— Mie mi s-a comunicat că aceasta nu va avea loc înainte de ziua de luni, a zis William uluit.

— Cine v-a spus? l-a întrebat Davies.

— Peter Parfitt, a spus William.

— Metodele lui, a comentat Ted Leach, n-au fost ale unui gentleman.

— M-am lămurit în suficientă măsură despre acest gentleman, a spus William dând o tentă ironică ultimului cuvânt, încât m-a făcut să-mi dau seama că va trebui să trec la atac.

— Ușor de spus, dar greu de făcut, domnule Kane. În momentul de față el ține hățurile, a spus Winthrop Davies și nu

sunt sigur cum vom face să i le luăm.

— Schimbăm semaforul la roșu a răspuns William. Cine are autoritatea de a convoca întrunirea consiliului de administrație?

— Când consiliul nu are un președinte, oricare dintre vicepreședinți, a spus Ted Leach. Ceea ce înseamnă fie Peter Parfitt, fie eu.

— Care este numărul minim necesar de membri care să fie prezenți?

— Nouă, a răspuns Davies.

— Și dacă dumneavoastră, domnule Leach, sunteți unul dintre cei doi vicepreședinți, cine este secretarul societății?

— Eu, a spus Alfred Rodgers care până atunci aproape că nu deschisese gura, exact calitatea pe care William întotdeauna a căutat-o la secretarul unei societăți.

— Cu câtă vreme înainte trebuie anunțată o adunare de urgență a consiliului de administrație, domnule Rodgers?

— Fiecare director trebuie convocat cu cel puțin douăzeci și patru de ore înainte, deși niciodată nu s-a întâmplat așa, cu excepția crahului din douăzeci și nouă. Charles Lester a căutat să anunțe cu cel puțin trei zile înainte.

— Dar regulamentul băncii prevede pentru o adunare de urgență să fie anunțată cu douăzeci și patru de ore înainte? a întrebat William.

— Așa este, domnule Kane, a confirmat Alfred Rodgers, al cărui monoclu se afla acum bine fixat la locul lui și ațintit asupra lui William.

— Excelent, atunci să convocam noi întrunirea consiliului de administrație.

Cei trei au rămas cu ochii pironiți asupra lui William de parcă nu-l auziseră prea bine.

— Gândiți-vă numai, domnilor, a continuat William. Domnul Leach, ca vicepreședinte, hotărăște adunarea consiliului de administrație, iar domnul Rodgers, ca secretar al societății, îi încunoștințează pe directori.

— Când doriți să se țină această întrunire? a întrebat Ted Leach.

— Mâine după-amiază. William s-a uitat la ceas. La ora trei.

— Doamne Dumnezeule, asta o să-i înfurie un pic, a spus Alfred Rodgers. Nu sunt sigur...

— O să-l înfurie pe Peter Parfitt, asta ați vrut să spuneți? a

întrebat William.

— Este adevărat, a spus Ted Leach, dar știi exact ce ai de făcut la acesta întrunire?

— Lăsați totul în seama mea. Trebuie să vă asigurați doar că s-a procedat conform regulilor și că fiecare director a fost anunțat la timp.

— Mă întreb cum va reacționa Peter Parfitt, a spus Ted Leach.

— Nu vă faceți griji în legătură cu Parfitt, a spus William. Aceasta este greșeala pe care am comis-o tot timpul. Să-l lăsăm să înceapă să-și facă griji iar noi să schimbăm tactica. Atâta vreme cât a fost anunțat cu douăzeci și patru de ore înainte și a fost ultimul director căruia i s-a adus la cunoștință, nu avem de ce să ne temem. Nu vrem să-i oferim mai mult timp decât este necesar ca să-și organizeze un contraatac. Și, domnilor, vă rog, să nu fiți surprinși de ceea ce am să spun sau cum am să procedez mâine. Aveți încredere în raționamentul meu și fiți acolo ca să mă sprijiniți.

— Nu credeți că ar trebui să știm exact ce aveți în minte?

— Nu, domnule Leach, trebuie să apăreți la întrunire ca cei mai nevinovați directori care nu faceți nimic altceva decât să vă îndepliniți îndatoririle.

Începuse să devină limpede pentru Ted Leach și ceilalți doi colegi ai săi de ce Charles Lester îl alesese pe William Kane să fie viitorul lor președinte. Au părăsit clubul Metropolitan ceva mai încrezători în ei decât veniseră, deși nu știau absolut nimic despre ce avea să se întâmple la adunarea consiliului de administrație pe care o vor convoca în curând. William, pe de altă parte, după ce demarase prima parte a planului lui Thomas Cohen, aștepta acum cu nerăbdare să pună în mișcare partea a doua și cea mai grea.

Și-a petrecut după-amiaza și seara în camera sa de la clubul Yale reflectând meticolos asupra tacticii pentru întrunirea de a doua zi și făcând o scurtă pauză ca s-o sune pe Kate.

— Unde ești, dragul meu? a spus ea. O ștergi așa la mijlocul nopții fără să suflă un cuvânt?

— La iubita mea din New York, a spus William.

— Biata fată, a spus Kate. Pesemne că ceea ce este mai important, habar nu are. Ce sfat ți-a dat în privința vicelanului Parfitt?

— N-am avut timp s-o întreb, am fost prea ocupați cu alte

lucruri. Dar pentru că tot stau de vorbă cu tine la telefon, tu ce mă sfătuiești?

— Să nu faci nimic ce Charles Lester ori tatăl tău n-ar fi făcut în împrejurări similare, a spus Kate, devenind brusc serioasă.

— Pesemne că acum amândoi joacă golf pe celălalt tărâm și pun pariu că fără a ne scăpa câtuși de puțin din ochi.

— Indiferent cum procedezi, William n-ai să greșești prea tare dacă ai mereu în minte faptul că ei te privesc.

*
* *

Când s-au revărsat zorile, William era deja treaz, reușind să doarmă doar cu intermitențe. S-a dat jos din pat puțin după ora șase, a făcut un duș rece, apoi o plimbare lungă în Central Park spre a-și limpezi gândurile și s-a reîntors la clubul Yale ca să servească un mic dejun frugal. La recepție îl aștepta un mesaj de la soția sa. William a râs când a citit de două ori paragraful: „Dacă nu ești prea ocupat, nu uita să-i cumperi lui Richard o mănușă pentru baseball”. William a cumpărat *The Wall Street Journal* care continua povestea despre neînțelegerile din cadrul consiliului de administrație al băncii Lester privind alegerea noului președinte. De data asta era versiunea lui Peter Parfitt, lăsând să se întrevadă că numirea lui ca președinte va fi probabil confirmată la adunarea de joi. William s-a întrebat a cui variantă va fi relatată în ziarul de mâine. Și-a petrecut apoi dimineața verificând de două ori statutul de înștiințare și de funcționare a băncii Lester. N-a luat prânzul, dar și-a găsit timp să meargă la magazinele Schwalts și i-a cumpărat fiului său o mănușă de baseball.

La două și jumătate a luat un taxi și a pornit spre banca de pe Wall Street unde a ajuns cu câteva minute înainte de ora trei. Portarul tânăr l-a întrebat dacă avea fixată vreo întâlnire.

— Sunt William Kane.

— Da, domnule, sunteți așteptat în sala de consiliu.

Doamne Dumnezeule, și-a zis William, nici măcar nu-mi amintesc unde este.

Portarul i-a observat șovăiala.

— Luați-o pe coridorul din stânga, domnule, și apoi a doua ușa pe dreapta.

— Mulțumesc, i-a spus William și a plecat încrezător în sine, atât pe cât se putea, de-a lungul coridorului.

Până în acel moment întotdeauna considerase stupidă expresia „ai furnici în stomac”. Avea senzația că inima îi bate mai puternic decât orologiul de pe hol; n-ar fi fost surprins dacă s-ar fi auzit pe sine bătând de ora trei.

Ted Leach stătea singur la intrarea în sala de consiliu.

— Vor fi neplăceri, au fost primele lui cuvinte.

— Bun, a spus William. Așa i-ar fi plăcut și lui Charles Lester și el ar fi înfruntat pericolul cu fruntea sus.

William a înaintat cu pași mari în camera impresionantă, panelată cu stejar și n-a fost necesar să numere capetele pentru a-și da seama că toți directorii erau prezenți. Aceasta n-avea să fie una din acele adunări ale consiliului de administrație la care câte un director își putea permite din când în când să lipsească. Conversația a încetat în momentul în care William a intrat în sală și s-a făcut o tăcere sesizabilă, toate privirile fiind ațintite asupra lui. William s-a așezat rapid pe scaunul președintelui din capul mesei lungi, de mahon, înainte ca Peter Parfitt să-și dea seama ce se întâmplă.

— Domnilor, vă rog să luați loc, a spus William, sperând că vocea lui suna destul de hotărâtă.

Ted Leach și alți câțiva directori s-au așezat; alții au fost mai șovăitori. Au început murmurale.

William a văzut că doi directori pe care nu-i cunoștea erau pe punctul de a se ridica în picioare și de a-l întrerupe.

— Înainte ca cineva să spună ceva, aș dori, dacă-mi permiteți, în deschiderea adunării să fac o declarație după care puteți hotărî cum se va proceda în continuare. Simt că acesta este puținul pe care îl putem aduce pentru a veni în întâmpinarea dorințelor regretatului Charles Lester.

Cei doi bărbați s-au așezat pe scaunele lor.

— Vă mulțumesc, domnilor. Dintru început aș vrea să spun limpede pentru toți cei prezenți aici că nu doresc absolut deloc să ajung președintele acestei bănci – William a făcut o pauză pentru a spori efectul – dacă aceasta nu este vrerea majorității directorilor ei.

Toți ochii din sală erau fixați asupra lui William.

— Domnilor, în momentul de față, eu sunt vicepreședintele băncii Kane și Cabot și posed cincizeci și unu la sută din capitalul

ei. Kane și Cabot a fost întemeiată de bunicul meu și cred că se poate compara, ca reputație, nu ca mărime, cu banca Lester. Dacă mi s-a cerut să părăsesc Bostonul și să mă mut la New York urmând să devin președintele băncii Lester, nu pot să pretind că această schimbare va fi ușoară pentru mine și familia mea. Totuși, pentru că așa a fost vrerea lui Charles Lester ca eu să procedez exact în acest mod – și el n-a fost omul care să facă cu ușurință asemenea propuneri – eu am datoriat să iau în serios dorințele sale. De asemenea, aș vrea să adaug că fiul său, Matthew Lester, a fost prietenul meu cel mai bun timp de peste cincisprezece ani de zile, iar eu consider că este o tragedie că eu și nu el vi se adresează azi în calitate de președinte propus.

Câțiva din directori au dat din cap în semn de aprobare.

— Domnilor, dacă voi fi destul de norocos să obțin sprijinul dumneavoastră azi, voi sacrifica tot ce am în Boston spre a vă sluji. Sper că nu este necesar să vă fac o expunere detaliată asupra experienței mele bancare. Presupun că fiecare director prezent aici care a citit testamentul lui Charles Lester trebuie să se fi deranjat să afle de ce el a considerat că eu aș fi omul potrivit să-i urmeze. Președintele meu, Anthony Simmons, pe care mulți dintre dumneavoastră îl cunoașteți, mi-a cerut să rămân la Kane și Cabot. Ieri intenționasem să-l informez pe domnul Parfitt despre hotărârea mea finală, dacă dânsul s-ar fi deranjat să mă sune și să obțină această informație. Am avut plăcerea să iau masa cu domnul și doamna Parfitt vinerea trecută la dumnealor acasă și cu acea ocazie domnul Parfitt mi-a spus că nu-l interesa câtuși de puțin să ajungă președintele acestei bănci. După părerea dumnealui, singurul meu rival era domnul Edward Leach, vicepreședintele dumneavoastră. Atunci m-am consultat cu domnul Leach, însuși, și dânsul m-a asigurat că voi avea întotdeauna sprijinul său. Am presupus, deci, că amândoi vicepreședinții sunt de partea mea. În dimineața aceasta, după ce am citit *The Wall Street Journal*, nu pentru că aș pune vreo bază pe acest ziar în care nu mai cred de la vârsta de opt ani – s-au auzit unele râsete – am simțit că trebuie să iau parte la această întrunire spre a mă asigura dacă mai am suportul celor doi vicepreședinți sau dacă relatarea din *The Journal* era adevărată. Domnul Leach a convocat această întrunire a consiliului de administrație și în acest moment eu trebuie să-l întreb dacă încă mă mai sprijină spre a-i urma lui Charles Lester în calitate de

președinte al acestei bănci.

William s-a uitat spre Ted Leach care avea privirile coborâte. Verdictul său s-a lăsat așteptat. Dacă degetul său cel mare se va îndrepta în jos, însemna că adeptii lui Parfitt îl vor sfâșia pe creștin.

Ted Leach și-a înălțat capul încet și a spus:

— Îl susțin pe domnul Kane fără nici o rezervă.

Pentru prima oară în acea zi, William s-a uitat direct la Peter Parfitt. Acesta transpira din abundență și, când a vorbit, nu și-a ridicat ochii de pe bloc-notes-ul din fața lui.

— Ei bine, unii din membrii consiliului de administrație, a început el, au simțit că ar trebui să-mi arunc pălăria în ring....

— Deci v-ați răzgândit în privința suportului pe care mi l-ați promis și nu sunteți de acord cu dorințele lui Charles Lester? l-a întrebat William, lăsând o ușoară notă de surpriză să răzbată din vocea sa.

Peter Parfitt și-a înălțat puțin capul.

— Problema nu este atât de simplă, domnule Kane.

— Da sau nu, domnule Parfitt?

— Da, am să candidez împotriva dumatiale, a spus brusc Peter Parfitt și cu forță.

— În ciuda celor afirmate vineri seara că nu vă interesează să fiți președinte dumneavoastră însuși?

— Aș dori să-mi pot expune propriile păreri, a spus Parfitt, înainte ca dumneata să presupui prea multe. Aceasta încă nu este camera consiliului dumatiale, domnule Kane.

— Bineînțeles, domnule Parfitt.

Până aici întrunirea decursese exact cum plănuise William. Propriul său speech fusese pregătit și rostit cu grijă, iar acum Parfitt se căznea, sub dezavantajul de a fi pierdut inițiativa, să improvizeze ceva încât să nu rămână în ochii tuturor un mincinos.

— Domnilor, a început el, căutându-și cuvintele. Ei bine, a zis el.

Privirile s-au întors de la William și s-au fixat asupra lui Parfitt. Aceasta i-a oferit lui William șansa să se relaxeze și să cerceteze fețele celorlalți directori.

— După ce am luat masa cu domnul Kane, mulți membri ai consiliului de administrație m-au abordat în particular și eu am simțit că nu-mi fac decât datoria dacă iau în considerație doleanțele lor și mă ofer să candidez. Niciodată nu m-am opus

dorințelor domnului Charles Lester pe care l-am admirat și l-am respectat întotdeauna. Bineînțeles, l-aș fi informat pe domnul Kane despre intențiile mele mâine înainte de adunarea consiliului de administrație ce urma să aibă loc, dar trebuie să mărturisesc că oarecum am fost luat prin surprindere de evenimentele de azi.

A tras adânc aer în piept după care a continuat:

— Lucrez la banca Lester de douăzeci și doi de ani, dintre care șase ca vicepreședinte. De aceea cred că am dreptul să candidez pentru acest post. Aș fi fost încântat să-l avem pe domnul Kane alături de noi, dar acum nu-l mai pot sprijini spre a fi numit președinte. Sper că directorii, colegii mei, vor susține mai degrabă pe acel care a lucrat pentru această bancă de peste douăzeci de ani și nu pe un necunoscut, venit din afară, la dorința unui om distrus de moartea fiului său. Vă mulțumesc, domnilor.

S-a așezat.

În împrejurările de față, William a fost destul de impresionat de discursul lui, dar Parfitt n-a beneficiat de sfatul domnului Cohen privind forța pe care o are ultimul cuvânt într-o competiție strânsă. William s-a ridicat din nou.

— Domnilor, domnul Parfitt v-a atras atenția că eu, personal, vă sunt complet necunoscut. De aceea, vreau ca nimeni dintre dumneavoastră, să nu aibă nici un dubiu asupra mea. După cum v-am spus, sunt fiu și nepot de bancheri. Toată viața am fost bancher și ar însemna lipsă de onestitate din partea mea dacă aș pretinde că n-aș fi încântat să ajung viitorul președinte al băncii Lester. Dacă, pe de altă parte, după tot ce ați auzit astăzi aici, veți decide să-l susțineți pe domnul Parfitt ca președinte, așa să fie. Eu mă voi întoarce la Boston și voi lucra destul de fericit la banca mea. Ba mai mult, voi anunța în mod public că nu doresc să fiu președintele băncii Lester și aceasta vă va scuti de orice învinuire că nu ați respectat dorințele testamentare ale lui Charles Lester. Totuși, sub nici o formă, nu doresc să fiu în consiliul dumneavoastră de administrație sub președinția domnului Parfitt. Nu am nici o intenție de a nu fi cinstit față de dumneavoastră asupra acestui punct. M-am prezentat în fața dumneavoastră cu marele dezavantaj de a fi, așa cum a spus domnul Parfitt, „un necunoscut, venit din afară”. Totuși, eu am avantajul de a fi sprijinit de un om care nu poate fi prezent astăzi. Un om pe care toți dintre dumneavoastră l-ați respectat și admirat, un om care nu s-a condus niciodată după toane și capricii și n-a luat hotărâri

pripite. De aceea, propun acestui consiliu de a nu-și mai pierde timpul său prețios cu dilema sub care președinte ar dori să lucreze. Dacă vreunii dintre dumneavoastră aveți dubii în privința priceperii mele de a conduce această bancă, nu pot decât să vă sugerez să-l votați pe domnul Parfitt. La această alegere, domnilor, eu nu voi vota și cred că la fel va proceda și domnul Parfitt.

— Dumneata *nu poți* să votezi, a spus Peter Parfitt furios. Dumneata nu ești încă membru al acestui consiliu de administrație. Eu sunt și voi vota.

— Așa să fie, domnule Parfitt. Nimeni nu va putea spune niciodată că n-ai avut șansa de a câștiga fiecare vot posibil.

William a așteptat ca efectul vorbelor sale să se sedimenteze și, cum un director care nu-i era cunoscut lui William era pe punctul de a-l întrerupe, William a continuat:

— Am să-l rog pe domnul Rodgers, în calitate sa de secretar al societății, să ducă la îndeplinire procedura electorală și, după ce veți fi completat buletinul de vot, domnilor, poate veți avea amabilitatea de a i-l returna.

Alfred Rodgers pe parcursul întregii adunări tot își fixase monoclul la ochi. Nervos, a împărțit buletinele de vot fiecărui director. După ce toți au completat numele candidatului preferat, buletinele s-au reîntors la el.

— Poate că, în împrejurările de față, ar fi mai prudent să se citească fiecare vot cu voce tare, spre a nu se produce nici o greșală care să ducă la o nouă rundă de votare.

— Cu siguranță, domnule Kane.

— Sunteți de acord cu această procedură, domnule Parfitt?

Peter Parfitt a încuviințat printr-o înclinare a capului fără a-și ridica privirile.

— Mulțumesc. Domnule Rodgers, poate că aveți amabilitatea să dați citire voturilor în fața consiliului de administrație.

Secretarul societății a citit primul buletin de vot.

— Parfitt. Apoi al doilea.

— Parfitt, a repetat el.

Acum William nu mai avea nici o putere, partida nu mai depindea de el. Toți anii de așteptare pentru împlinirea visului său de o viață pe care i-l spusese lui Charles Lester cu foarte multă vreme în urmă aveau să ia sfârșit în următoarele câteva secunde.

— Kane. Parfitt. Kane.

Trei voturi la două împotriva lui; soarta avea să-i joace același renga ca la competiția cu Tony Simmons?

— Kane. Kane. Parfitt.

Avea patru voturi. Îl vedea pe Parfitt la celălalt capăt al mesei cum îl treceau transpirațiile, dar nici el nu se simțea relaxat.

— Parfitt.

Pe chipul lui William nu se putea citi nimic. Parfitt și-a permis un zâmbet. Cinci voturi la patru.

— Kane. Kane. Kane.

Zâmbetul a dispărut.

Încă două, încă două, s-a rugat William în gând, mai-mai s-o spună cu voce tare.

— Parfitt. Parfitt.

Secretarului i-a trebuit mult timp ca să deschidă un buletin pe care cineva îl împăturise de foarte multe ori.

— Kane.

Opt voturi la șapte, în favoarea lui William.

Acum era deschis ultimul vot. William urmărea buzele lui Alfred Rodgers. Secretarul și-a înălțat privirile; în acea clipă el era cel mai important om din încăperea.

— Kane.

Parfitt și-a sprijinit capul în mâini.

— Domnilor, punctajul este: nouă voturi pentru domnul William Kane, șapte voturi pentru domnul Peter Parfitt. Ca atare îl declar pe domnul William Kane președintele ales de drept al băncii Lester.

O tăcere plină de respect s-a așternut în încăperea și toți ochii, cu excepția lui Peter Parfitt, s-au îndreptat spre William și au așteptat următoarea mișcare a noului președinte.

William a tras adânc aer în piept și s-a ridicat în picioare, de data aceasta spre a se adresa consiliului său de administrație.

— Vă mulțumesc, domnilor, pentru încrederea pe care mi-ați acordat-o. A fost dorința lui Charles Lester ca eu să fiu viitorul dumneavoastră președinte și sunt încântat că ați confirmat-o prin votul dumneavoastră. Intenționez să-mi pun toată priceperea mea în slujba acestei bănci; dar n-am s-o pot face fără ajutorul dumneavoastră acordat din toată inima. Dacă domnul Parfitt este amabil...

Peter Parfitt și-a înălțat privirile plin de speranță

— ... să vină câteva minute în biroul președintelui, i-aș fi

foarte recunoscător. După aceea aș dori să-l văd pe domnul Leach. Sper, domnilor, ca mâine să pot sta de vorbă cu fiecare dintre dumneavoastră în parte. Următoarea întrunire a consiliului de administrație va fi cea lunară. Această adunare o declar încheiată.

Directorii au început să se ridice și să stea de vorbă între ei. William a ieșit rapid pe coridor evitând privirile lui Peter Parfitt. Ted Leach l-a prins din urmă și l-a condus spre biroul președintelui.

— Ți-ai asumat un mare risc, a spus Ted Leach și ai câștigat. Ce-ai fi făcut dacă ai fi pierdut?

— M-aș fi întors la Boston, a răspuns William, părând impasibil.

Ted Leach i-a deschis lui William ușa de la biroul președintelui. Camera era aproape exact cum și-o amintea el; probabil că i se păruse puțin mai mare atunci când îi spusese lui Charles Lester, pe vremea când era elev, că într-o zi îi va conduce banca. S-a uitat lung la portretul marelui bărbat care se afla în spatele biroului său și a făcut cu ochiul spre portretul ultimului președinte. Apoi s-a așezat în scaunul mare, din piele roșie și și-a pus coatele pe biroul de mahon. Pe când își scotea din buzunarul hainei o carte mică, legată în piele și a pus-o pe masă în fața sa, s-a auzit un ciocănit în ușă. A intrat un domn în vârstă care se sprijinea într-un baston negru, cu mâner de argint. Ted Leach i-a lăsat singuri.

— Numele meu este Rupert Cork-Smith, a spus el cu un ușor accent englez.

William s-a ridicat să-l întâmpine. Era membrul cel mai în vârstă din consiliul de administrație. Părul său argintiu, favoriții lungi și ceasul de aur masiv, toate veneau dintr-un alt veac, dar reputația probității sale era legendară în cercurile financiare. Nimeni nu va avea nevoie să semneze un contract cu Rupert Cork-Smith: cuvântul lui întotdeauna fusese chezaș. L-a privit pe William direct în ochi.

— Am votat împotriva dumitale, domnule, și în mod firesc îmi poți cere să-mi prezint demisia pe masa dumitale în decurs de o oră.

— Doriți să luați loc, domnule? l-a întrebat William cu blândețe.

— Mulțumesc, a răspuns el.

— Cred că l-ai cunoscut pe tatăl și bunicul meu.

— Am avut acest privilegiu. Eu și bunicul dumitale am fost împreună la Harvard și îmi amintesc moartea tragică a tatălui dumitale.

— Și Charles Lester? a spus William.

— A fost prietenul meu cel mai apropiat. Prevederile testamentului său mi-ar fi apăsât conștiința. N-am făcut un secret că alegerea mea n-ar fi fost Peter Parfitt. L-aș fi votat pe Ted Leach ca președinte, dar cum nu m-am abținut niciodată în viață, am simțit că trebuie să-l susțin pe contracandidatul dumitale, pentru că nu puteam să votez pe cineva pe care nici măcar nu-l întâlnisem vreodată în viață...

— Vă admir onestitatea, domnule Cork-Smith, dar acum eu am o bancă de condus. În momentul acesta eu am mai multă nevoie de dumneavoastră decât aveți dumneavoastră de mine, așa că vă rog să nu demisionați.

Bătrânul și-a înălțat capul și s-a uitat lung în ochii lui William.

— Nu sunt sigur dacă o să meargă, tinere. Nu-mi pot schimba atitudinile peste noapte, a spus Cork-Smith sprijinindu-se cu amândouă mâinile pe baston.

— Dați-mi șase luni, domnule, iar dacă și atunci veți avea aceleași sentimente, mă dau bătut.

Amândoi au rămas tăcuți, după care Cork-Smith a vorbit din nou.

— Charles Lester a avut dreptate: ești, într-adevăr, leit Richard Kane.

— Veți continua să slujiți această bancă, domnule?

— Da, tinere. Nu există un nebun mai mare decât un bătrân nebun.

Rupert Cork-Smith s-a ridicat slujindu-se de baston. William s-a dus să-l ajute, dar a fost îndepărtat printr-un semn făcut cu mâna.

— Noroc, fiule. Poți să te bizui pe sprijinul meu total.

— Vă mulțumesc, domnule, a spus William.

În timp ce bătrânul ieșea pe ușă, William l-a văzut pe Peter Parfitt așteptând pe coridor. Când Rupert a trecut pe lângă el, cei doi nu și-au vorbit.

Peter Parfitt a dat buzna înăuntru.

— Ei bine, am încercat și am pierdut. Un om nu poate face mai mult, a spus el răsând. Nici un resentiment, nu, Bill? a

adăugat el întinzându-i mâna.

— Nici un resentiment, domnule Parfitt. Așa cum dumneata ai spus pe bună dreptate, ai încercat și ai pierdut, iar acum ai să-ți dai demisia din postul pe care îl ocupi la această bancă.

— Să fac ce? a întrebat Parfitt.

— Să demisionezi, a spus William.

— Asta e puțin cam dur, nu crezi, Bill? Acțiunea mea n-a fost câtuși de puțin personală, pur și simplu, am simțit...

— Nu te vreau în banca mea, domnule Parfitt. Ai să pleci până diseară și n-ai să te mai întorci niciodată.

— Și dacă spun că n-am să plec? Am o bună parte din acțiuni la bancă și încă mă bucur de sprijin în consiliul de administrație, știi asta, ba mai mult, te-aș putea da în judecată.

— Atunci ți-aș recomanda să citești regulamentul băncii, domnule Parfitt, pentru care mie mi-a trebuit ceva timp ca să-l studiez azi-dimineață.

William a ridicat cărțulia legată în piele care încă zăcea pe birou în fața sa și a răsfoit câteva pagini. După ce a găsit paragraful pe care îl însemnase în cursul dimineții, a citit cu voce tare:

— „Președintele are dreptul să excludă orice acționar în care și-a pierdut încrederea”. Și-a înălțat privirile. Eu mi-am pierdut încrederea în dumneata, domnule Parfitt și ca atare, dumneata vei demisiona, urmând a-ți primi plata pe doi ani. În schimb, dacă mă forțezi să te dau afară, voi avea grijă să părăsești banca cu nimic altceva decât capitalul dumitale. Dumneata alegi.

— Nu-mi acorzi nici o șansă?

— Ți-am dat o șansă vinerea trecută, dar m-ai mințit și m-ai înșelat. Nu am nevoie de amenințări și nu asta caut eu la viitorul meu vicepreședinte. Deci, va fi demisie sau te dau eu afară, domnule Parfitt?

— Să te ia dracu', Kane, am să-mi dau demisia.

— Bun. Ia loc și scrie-o chiar acum.

— Nu, ai s-o ai dimineață când am să consider eu.

A început să se îndrepte spre ușă.

— Acum - sau te concediez, a spus William.

Peter Parfitt a șovăit, apoi s-a întors și s-a așezat pe un scaun de lângă biroul lui William. William i-a întins o coală de hârtie cu antetul băncii și i-a oferit un stilou. Parfitt și-a scos propriul stilou și a început să scrie. După ce a terminat, William a

luat hârtia și a citit-o foarte atent.

— Bună ziua, domnule Parfitt.

Peter Parfitt a plecat fără să scoată nici un cuvânt. Ted Leach a intrat în birou după câteva minute.

— Ați dorit să mă vedeți, domnule președinte.

— Da, a spus William. Vreau să vă numesc vicepreședinte unic al băncii. Domnul Parfitt a simțit că trebuie să demisioneze.

— O, sunt surprins să aud asta, eu aș fi crezut...

William i-a dat cererea. Ted Leach a citit-o și apoi s-a uitat la William.

— Voi fi încântat să fiu vicepreședinte unic. Vă mulțumesc pentru încrederea pe care o aveți în mine.

— Bun. Am să vă rog să aranjați ca în următoarele două zile să văd pe fiecare director în parte. Voi începe lucrul mâine dimineață la ora opt.

— Da, domnule Kane.

— Poate că o să fiți amabil ca să dați cererea de demisie a domnului Parfitt secretarului societății.

— Așa cum doriți, domnule președinte.

— Numele meu este William. Aceasta a fost o altă greșeală pe care a făcut-o domnul Parfitt.

Ted Leach a schițat un zâmbet.

— O să ne vedem mâine dimineață... A șovăit o clipă, apoi a continuat: William.

După ce Ted Leach a plecat, William s-a așezat în scaunul lui Charles Lester și a început să se învâртеască cu el, într-o explozie neobișnuită de bucurie, până a simțit că-l cam apucă cu amețea. Apoi s-a uitat pe fereastră spre Wall Street, încântat de forfota mulțimii și bucurându-se de priveliștea ce i-o ofereau celelalte bănci mari și agenții din America. Acum și banca lui se număra printre ele.

— Și cine, mă rog, ești dumneata? a spus o voce de femeie din spatele său.

William a făcut o rotație completă cu scaunul și a văzut în fața lui o doamnă de vârstă mijlocie, îmbrăcată îngrijit și părând furioasă.

— S-ar putea ca și eu să vă pun aceeași întrebare, a spus William.

— Sunt secretara președintelui, a răspuns aceasta înțepată.

— Și eu, a spus William, sunt președintele.

*
* * *

În cursul următoarelor săptămâni William și-a mutat familia la New York unde au găsit o casă pe East Sixty-eighth Street. Până s-au aranjat a durat mai mult decât anticipaseră ei. În primele trei luni, pe când William încerca să se debaraseze total de afacerile din Boston spre a-și duce la îndeplinire îndatoririle din New York, ar fi vrut ca ziua să aibă patruzeci și opt de ore, dar și-a dat seama că era greu să se taie complet cordonul ombilical. Tony Simmons i-a fost de un foarte mare ajutor și William a început să înțeleagă de ce Alan Lloyd îl susținuse ca să devină președinte la Kane și Cabot și pentru prima oară, a recunoscut că Alan avusese dreptate.

În curând viața lui Kate în New York a devenit foarte ocupată. Virginia deja mergea de-a bușilea prin cameră și ajungea în biroul lui William înainte ca mama ei să bage de seamă, iar Richard își dorea un nou vindiac¹⁸, așa cum avea orice băiat din New York. Ca soție a președintelui unei bănci din New York, trebuia să dea în mod regulat cocteiluri și dineuri, aranjând cu discreție ca unii directori și clienți importanți să aibă șansa de a sta lângă William ca să-i ceară sfatul sau să-și exprime propriile opinii. Kate aranja totul cu un șarm deosebit, iar William rămânea etern recunoscător departamentului de lichidări de la Kane și Cabot pentru că îi furnizase cel mai important capital din viața sa. Când ea i-a spus că vor mai avea un copil, tot ce a putut William s-o întrebe a fost „Când am mai avut oare timp?”. Virginia a fost încântată de veste, fără a înțelege de ce mami se tot îngrașă, iar Richard a refuzat să facă vreun comentariu.

După șase luni confruntarea cu Peter Parfitt era ceva ce aparținea trecutului iar William devenise președintele de necontestat al băncii Lester și o figură marcantă în cercurile financiare newyorkeze. N-au trecut multe luni și el a început să se întrebe în ce direcție avea să-și orienteze noul țel. Își realizase ambiția vieții sale de a ajunge președintele băncii Lester la vârsta

---

18 VÍNDIAC, vindiacuri, s.n. Haină scurtă special confecționată pentru a apăra de vânt; canadiană. [Acc. și vindiác] - Din germ. Windjacke.

de treizeci și trei de ani, totuși, și spre deosebire de Alexandru cel Mare, simțea că încă mai erau lumi de cucerit, iar el nu avea nici timpul, nici înclinația de a se opri locului și a plânge.

Kate a născut cel de al treilea copil la sfârșitul primului an de când William era președintele băncii Lester. A fost o fată pe care au numit-o Lucy. William a învățat-o pe Virginia care acum mergea în picioare, cum s-o legene pe Lucy; Richard care avea aproape cinci ani și era pe punctul de a intra la grădinița The Buckley a folosit prilejul oferit de noua venită spre a-i cere tatălui său să-i cumpere alt bățător pentru baseball.

În primul an de președinție al lui William, banca a înregistrat o ușoară creștere a profiturilor, iar el anticipa o considerabilă îmbunătățire în cel de al doilea an.

Atunci, la 1 septembrie 1939, Hitler a invadat Polonia.

Una din primele reacții ale lui William a fost să se gândească la Abel Rosnovski și la noul său Baron de pe Park Avenue, care deja devenise cel mai lăudat hotel din New York. Rapoartele trimestriale ale lui Thomas Cohen arătau că poziția lui Rosnovski devenea din ce în ce mai solidă, chiar dacă ultimele sale inițiative de a se extinde în Europa păreau să sufere o ușoară amânare. Cohen încă nu aflase o legătură directă dintre Henry Osborne și Abel Rosnovski, dar recunoștea că devenea din ce în ce mai greu să depisteze toți factorii ceruți.

William n-a crezut niciodată că America se va implica în războiul din Europa, dar, în orice caz, și-a menținut sucursala băncii Lester din Londra spre a arăta clar în ce direcție mergeau opiniile sale, iar pentru o clipă s-a gândit să vândă cei douăsprezece mii de acri pe care îi avea în Hampshire și Lincolnshire. Pe de altă parte, Tony Simmons din Boston l-a informat că intenționa să închidă sucursala băncii Kane și Cabot din Londra. William a folosit problemele create la Londra din cauza războiului drept scuză spre a vizita mult iubitul său Boston și pentru a se vedea cu Tony.

Cei doi președinți s-au întâlnit în termeni foarte cordiali de vreme ce nu mai aveau nici un motiv să se privească unul pe celălalt drept rivali. De fapt, fiecare ajunsese să-l folosească pe celălalt drept cap de pod pentru ideile novatoare. Așa cum prevăzuse Tony, Kane și Cabot pierduse câțiva din clienții foarte importanți când William devenise președintele băncii Lester, dar William l-a ținut pe Tony la curent ori de câte ori un vechi client își

exprima dorința de a-și muta capitalul, iar el personal n-a cerut nimănui să-l urmeze. Când ei s-au așezat la masa din colț de la restaurantul Locke-Ober ca să ia prânzul, Tony Simmons i-a spus din nou lui William despre intențiile sale de a închide sucursala Kane și Cabot din Londra.

— Primul meu motiv este simplu, a spus el în timp ce sorbea din când în când câte o înghițitură din vinul de Burgundia, fără a părea a se gândi câtuși de puțin la cizmele germane ce erau pe punctul de a mărșălui peste majoritatea viilor din Franța. Eu cred că banca va avea pagube mari dacă nu stopăm pierderile deja înregistrate și să plecăm din Anglia.

— Bineînțeles că ai să pierzi câțiva bani, a spus William, dar noi trebuie să-i sprijinim pe britanici.

— De ce? a întrebat Tony. Noi suntem o bancă, nu societate de caritate.

— Marea Britanie nu este o echipă de baseball, Tony; este o nație căreia noi îi datorăm toată moștenirea noastră.

— Ar trebui să intri în politică, a spus Tony. Încep să cred că îți irosești talentul cu probleme bancare. În orice caz, eu cred că există un motiv mult mai puternic pentru care noi trebuie să închidem sucursala. Dacă Hitler va invada Anglia, așa cum a făcut cu Polonia și Franța – și sunt sigur că asta intenționează să facă, banca va fi luată și vom pierde ultimul penny pe care îl avem la Londra.

— Numai peste cadavrul meu, a spus William. Dacă Hitler pune numai un picior pe solul britanic, America va intra în război în aceeași zi.

— N-o va face niciodată, a spus Tony. F.D.R. a spus: „Le dăm tot ajutorul, dar nu intrăm în război”.

— Să nu dai crezare niciodată vorbelor unui politician, a spus William. Mai ales lui Roosevelt. Când el spune „niciodată”, asta înseamnă nu astăzi, sau cel puțin nu în cursul acestei dimineți. Nu trebuie decât să-ți amintești ce ne-a spus Wilson în 1916.

Tony a râs.

— Când ai de gând să candidezi pentru Senat, William?

— Aceasta este o întrebare la care îți pot răspunde cu certitudine: niciodată.

— Îți respect sentimentele, William, dar eu vreau să mă retrag din Anglia.

— Tu ești președintele, a răspuns William. Dacă consiliul de administrație te susține, poți să închizi sucursala din Londra mâine, iar eu niciodată nu-mi voi folosi poziția ca să acționez împotriva deciziei majorității.

— Până când ai să unești cele două bănci și atunci va fi hotărârea ta.

— Ți-am mai spus odată, Tony, că n-am să încerc niciodată să fac asta atâta vreme cât tu ești președinte. Este o promisiune pe care intenționez să mi-o țin.

— Dar eu cred că noi *ar trebui* să fuzionăm.

— Poftim? a întrebat William, sărindu-i câteva picături de vin pe fața de masă pentru că nu-i venea a crede ceea ce auzise. Doamne Dumnezeule, Tony, am să-ți spun un lucru, niciodată nu știe omul la ce să se aștepte de la tine.

— Ca întotdeauna, William, la mine, mai presus de orice, sunt interesele băncii. Gândește-te pentru o clipă la situația prezentă. Acum, mai mult ca niciodată, New York-ul este centrul finanțelor din S.U.A. și, când Anglia va fi cotoplită de Hitler, va deveni centrul finanțelor mondiale, așa că în această direcție trebuie să mergă banca Kane și Cabot. Ba mai mult, dacă fuzionăm, vom crea o instituție mult mai cuprinzătoare pentru că specialiștii noștri se completează reciproc. Kane și Cabot întotdeauna s-au îndeletnicit cu finanțarea industriei grele și navale, în vreme ce banca Lester a făcut foarte puțin în aceste domenii. În schimb, voi faceți o mulțime de asigurări maritime de care noi aproape că nu ne atingem. Să nu mai menționez faptul că avem în numeroase orașe birouri paralele, total necesare.

— Tony, sunt de acord cu tot ce spui tu, dar eu vreau, totuși, să rămân în Anglia.

— Ceea ce nu vine decât în sprijinul spuselor mele, William. Sucursala băncii Kane și Cabot din Londra va fi închisă, dar vom menține pe cea a băncii Lester. Deci, dacă Londra va trece printr-o perioadă dificilă, nu va conta prea mult pentru voi, pentru că vom fi uniți și, ca atare mai puternici.

— Dar, dacă, într-adevăr, hotărâm ca cele două bănci să fuzioneze, nu crezi că se vor ivi probleme majore?

— Foarte puține pe care să nu le putem surmonta, dat fiind faptul că există bunăvoință de ambele părți. Totuși, va trebui să cântărești toate implicațiile cu atenție, William, pentru că, indubitabil, vei pierde controlul general asupra noii bănci

nemaideținând majoritatea acțiunilor, ceea ce te face vulnerabil în cazul unei preluări.

— Aș risca, pentru a fi președintele uneia din cele mai mari investiții financiare din America.

*

* *

William s-a reîntors la New York în acea seară încântat de discuția avută și a convocat consiliul de administrație al băncii Lester spre a-i prezenta propunerea lui Tony Simmons. Când a aflat că, în principiu, acesta era de acord cu fuziunea, a cerut fiecărui director să studieze întregul plan în cele mai mici amănunte.

Șefilor de departamente le-au trebuit trei luni pentru a-și prezenta rapoartele în fața consiliului de administrație și fiecare a ajuns la aceeași concluzie: fuziunea era un lucru înțelept, cu atât mai mult cu cât cele două bănci se completau reciproc în multe domenii. Având birouri în toată America și sucursale în Europa, își puteau oferi reciproc o mulțime de lucruri. În plus, dat fiind că președintele băncii Lester continua să posede cincizeci și unu de procente la Kane și Cabot, fuziunea devenea, pur și simplu, un mariaj de conveniență. Unii dintre directorii de la Lester nu înțelegeau de ce nu i-a venit ideea mai demult lui William. Ted Leach a fost de părere că, pesemne, acest lucru fusese în mintea lui Charles Lester când l-a numit pe William drept succesorul său.

Negocierea fuziunii în detaliu a luat aproape un an și avocații au lucrat până la ore târzii din noapte pentru a completa documentele necesare. În schimbul acțiunilor, William a sfârșit prin a fi cel mai mare acționar, deținând opt procente din noua societate și a fost numit președintele noii bănci. Tony Simmons a rămas la Boston, ca unul dintre vicepreședinți, iar Ted Leach la New York, ca al doilea vicepreședinte. Noua bancă comercială s-a numit Lester, Kane & Comp., dar lumea încă se referea la ea ca banca Lester.

William a hotărât să țină o conferință de presă la New York spre a anunța succesul fuziunii celor două bănci și a ales ziua de luni, 8 decembrie 1941, pentru a informa lumea financiară în detaliu. Conferința de presă a trebuit să fie amânată pentru că, cu o zi înainte, Japonia a atacat Pearl Harbour.

Invitațiile fuseseră trimise ziarelor cu câteva zile mai înainte, dar, dimineața de marți, paginile financiare, așa cum era și firesc, au alocat fuziunii foarte puțin spațiu. Această relatare sumară în presă nu l-a mai preocupat pe William.

El nu știa când și cum s-o anunțe pe Kate că avea de gând să se înroleze. Când Kate a auzit vestea, a fost consternată și a căutat să-l determine pe William să-și schimbe hotărârea.

— Ce crezi că ai să poți tu face acolo unde milioane de oameni nu pot? l-a întrebat ea.

— Nu sunt sigur, a răspuns William, dar tot ce știu este că trebuie să fac ceea ce tatăl și bunicul meu ar fi făcut în împrejurări similare.

— Indubitabil ei ar fi lut hotărârea care ar fi servit cel mai mult intereselor băncii.

— Nu, a replicat imediat William. Precumpănitoare la ei ar fi fost decizia care ar fi servit cel mai mult intereselor Americii.

Partea a IV-a

24

Abel a citit cu atenție știrea din pagina financiară a ziarului *The Chicago Tribune* despre Lester, Kane, & Comp. Dat fiind spațiul amplu acordat implicațiilor atacului japonez de la Pearl Harbour, scurta știre i-ar fi scăpat dacă n-ar fi fost însoțită de o fotografie a lui William Kane atât de veche încât Kane arăta la fel ca atunci când Abel îl vizitase la Boston cu peste zece ani în urmă. Bineînțeles Kane apărea în acea poză mult mai tânăr încât nu prea se potrivea cu felul în care îl descria gazeta, drept strălucitul președinte al băncii nou înființate Lester, Kane & Comp. Articolul continua cu predicția: „Banca nou creată prin unirea băncii Lester din New York cu Kane și Cabot din Boston ar putea ușor să devină una din cele mai importante instituții financiare din America după ce domnul Kane a hotărât ca băncile celor două distinse familii să fuzioneze. Din câte știe ziarul nostru, acțiunile vor fi în mâinile a aproximativ douăzeci de oameni înrudiți sau foarte apropiați de cele două familii”.

Abel a fost încântat, de această ultimă informație, pentru că și-a dat seama că aceasta presupunea că William Kane își pierduse controlul general. A mai citit articolul încă o dată. În mod evident, William se înălțase mult în lumea financiară de când ei își încrucisaseră săbiile, dar și el progresase și încă mai avea o veche poliță de plătit noului președinte al băncii Lester.

De-a lungul acestor zece ani grupul Baron prosperase atât de mult încât Abel își achitase împrumutul ce i-l acordase binefăcătorul său onorându-și până la ultima centimă toate obligațiile asumate și devenise proprietarul unic al societății în intervalul stipulat de zece ani.

În ultimul trimestru al anului 1939, Abel nu numai că își achitase împrumutul, dar profiturile pe 1940 depășiseră o jumătate de milion. Această piatră de hotar coincisese cu deschiderea a două noi hoteluri Baron, unul în Washington, celălalt în San Francisco.

Deși în timpul acestei perioade Abel devenise un soț mai puțin devotat, el rămăsese un tată foarte iubitor. Zaphia, care tânjea să mai aibă un copil, l-a determinat, în cele din urmă, să

consulte un doctor. Când a aflat că, din cauza numărului redus de spermatozoizi, cauzat probabil de boala și malnutriția din zilele de sub ocupația nemților și rușilor, Florentyna avea să fie unicul său copil, a renunțat la orice speranță de a mai avea un fiu și și-a revărsat toată dragostea asupra ei.

Faima lui Abel se răspândise în toată America, până și presa începuse să-i spună „Baronul din Chicago”. Acum nu se mai sinchisea de glumele ce se făceau pe la spatele lui. Wladek Koskiewicz sosise în America, dar ceea ce conta era că se afla aici ca să rămână. Prin 1941 profiturile de la cele treisprezece hoteluri se apropiau de un milion și cu acest surplus de capital hotărâse că era timpul să se extindă.

Atunci a fost atacul japonezilor de la Pearl Harbour.

Abel deja trimisese sume mari de bani Crucii Roșii Britanice pentru ajutorarea compatrioților săi, după acea zi îngrozitoare din septembrie 1939 în care naziștii invadaseră Polonia. El dusese o luptă feroce, atât în interiorul partidului democrat cât și în presă, pentru a determina America să intre în război, chiar dacă în condițiile actuale trebuia să fie de partea rușilor. Până acum eforturile lui fuseseră zadarnice, dar în acea duminică de decembrie când toate stațiile de radio de pe cuprinsul întregii țări trâmbițau știrile cu lux de amănunte în fața unei națiuni incredule, Abel a știut că America nu mai avea încotro și trebuia să intre în război. În 11 decembrie l-a auzit pe președintele Roosevelt spunând țării că Germania și Italia declaraseră în mod oficial război Statelor Unite. Abel nici nu se gândea să nu se înroleze, dar mai întâi avea o declarație a sa personală de război pe care dorea s-o facă și pentru aceasta l-a sunat pe Curtis Fenton la banca Continental Trust. De-a lungul anilor Abel ajunsese să aibă încredere în judecata lui Fenton și l-a menținut în consiliul de administrație când a obținut controlul general asupra grupului Baron, pentru a păstra o strânsă legătură între grup și Continental Trust.

Curtis Fenton și-a făcut apariția pe fir în modul său politicos și oficial.

— Câți bani gheață am în contul de rezervă al grupului? l-a întrebat Abel.

Curtis Fenton a lut dosarul notat cu „Contul numărul 6”, amintindu-și zilele când putea aduna toate afacerile domnului Rosnovski într-o singură mapă. A trecut rapid cu privirea peste

câteva cifre.

— Puțin sub două milioane, a spus el.

— Bun, a zis Abel. Aș dori să vă interesați de o bancă nou formată care se cheamă Lester, Kane & Comp. Aflați numele fiecărui deținător de acțiuni, ce procentaj controlează fiecare și dacă doresc să vândă. Toate aceste cercetări trebuie făcute fără a ajunge la urechile președintelui băncii, domnul William Kane, și fără ca numele meu să fie menționat vreodată.

Curtis Fenton și-a ținut respirația și nu a spus nimic. Era fericit că Abel Rosnovski nu-i putea vedea surpriza de pe chip. De ce dorea Abel Rosnovski să-și bage banii în ceva ce avea legătură cu William Kane? Și Fenton citise în *The Wall Street Journal* despre fuziunea celor două faimoase bănci. Cu evenimentele de la Pearl Harbour și durerile de cap ale soției sale, lui aproape că îi scăpase articolul. Cererea lui Rosnovski l-a făcut să-și aducă aminte că trebuia să trimită o telegramă de felicitări lui William Kane. Și-a făcut o însemnare cu creionul în partea de jos a dosarului grupului Baron în timp ce asculta instrucțiunile lui Abel.

— După ce ați întreprins o cercetare completă, vreau să fiu informat personal, nimic în scris.

— Da, domnule Rosnovski.

Cred că cineva trebuie să știe ce se petrece între aceștia doi, și-a zis Curtis în sinea lui, dar să mă ia naiba dacă eu pricep ce.

Abel a continuat:

— De asemenea, doresc să am în rapoartele dumneavoastră trimestriale detalii privind orice declarație oficială făcută de banca Lester și care sunt societățile cu care au de-a face.

— Bineînțeles, domnule Rosnovski.

— Mulțumesc, domnule Fenton. Apropo, echipa mea care prospectează piața mă sfătuiește să deschid un nou Baron în Montreal.

— Războiul nu vă sperie, domnule Rosnovski?

— Sfinte Dumnezeule, nu. Dacă nemții ajung la Montreal atunci putem cu toții să tragem obloanele, inclusiv Continental Trust. În orice caz, ultima oară i-am bătut, pe ticăloși și o să-i batem din nou. Singura diferență este că de această dată am să pot participa și eu la luptă. Bună ziua, domnule Fenton.

O să înțeleg vreodată ce este în mintea lui Abel Rosnovski? s-a întrebat Curtis Fenton în timp ce pune telefonul în furcă. Gândurile i-au revenit asupra celeilalte cereri formulate de Abel,

privind detaliile referitoare la acțiunile Lester. Aceasta l-a îngrijorat chiar mai mult. Deși William Kane nu mai avea nici o legătură cu Rosnovski, el se temea de felul cum se vor sfârși lucrurile dacă clientul său obținea un număr substanțial de acțiuni la banca Lester. A hotărât ca deocamdată să nu-și spună părerile lui Rosnovski presupunând că va veni ziua când unul din cei doi avea să-i explice ce se întâmplă.

Și Abel s-a întrebat dacă să-i spună lui Curtis Fenton de ce voia să cumpere un stoc de acțiuni la banca Lester, dar a ajuns la concluzia că, cu cât știe mai puțin despre planul său, cu atât va fi mai bine.

Deocamdată și l-a scos pe William Kane din minte și a rugat-o pe secretară să-l caute pe George care ajunsese vicepreședintele grupului Baron. El urcase alături de Abel și acum era locțiitorul său cel mai de încredere. Abel, care se afla în biroul său de la etajul al patruzeci și doilea din hotelul Chicago Baron, și-a aruncat privirile spre lacul Michigan, asupra a ceea ce îndeobște era cunoscut sub numele de Coasta de Aur, dar gândurile i s-au întors spre Polonia. S-a întrebat dacă va mai apuca vreodată să-și vadă din nou castelul care acum se afla înăuntrul hotarelor Rusiei, sub controlul lui Stalin. Abel știa că nu va mai locui niciodată în Polonia, dar tot își mai dorea să-i fie înapoiat castelul. Ideea că nemții sau rușii îi vor ocupa iarăși superbul castel l-a făcut să... Gândurile i-au fost întrerupte de George.

— Ai vrut să mă vezi, Abel?

George era singurul membru din consiliul de administrație care i se adresa Baronului din Chicago cu numele mic.

— Da, George. Crezi că ai să poți să te descurci cu toate hotelurile, dacă eu voi lipsi câteva luni, în cazul în care ar fi să-mi iau un concediu sau altceva?

— Bineînțeles că pot, a spus George. De ce? Te-ai hotărât ca, în cele din urmă, să-ți iei cea vacanță pe care ți-ai tot promis-o?

— Nu, a răspuns Abel. Voi pleca pe front.

— Poftim? a spus George. Poftim? a repetat el.

— Măine dimineață mă duc la New York ca să mă înrolez.

— Ești nebun, ai putea fi omorât.

— Nu asta am eu în minte, a răspuns Abel. Ceea ce am de gând este să omor câțiva nemți. Ticăloșii, nu este pentru prima oară când am de-a face cu ei și acum vreau să le-o plătesc.

George a continuat să protesteze, spunându-i că America ar putea câștiga războiul și fără Abel. A protestat și Zaphia; ea ura războiul, chiar și numai gândindu-se la el, iar mica Florentyna, care abia împlinise opt ani, a izbucnit în plâns. Ea nu prea înțelegea ce este acela război, dar pentru ea a fost foarte limpede că tăticu' urma să plece de acasă pentru foarte multă vreme.

*

* *

În ciuda protestelor tuturor, Abel a luat primul avion spre New York în ziua următoare. Toată America părea că se pornise care încotro, iar el a găsit orașul plin de bărbați tineri în kaki care-și luau rămas bun de la părinți, iubite și neveste toți asigurându-se reciproc că războiul se va sfârși în câteva săptămâni, fără însă ca vreunul din ei s-o creadă.

Abel a sosit la hotelul Baron din New York în timpul cinei. Restaurantul era plin cu tineri, fetele se agățau cu disperare de gâtul soldaților, marinarilor și aviatorilor în ritmul melodiilor cântate în surdină de Frank Sinatra, acompaniat de orchestra lui Tommy Dorsey. Pe când Abel privea tinerii de pe ringul de dans se întreba câți dintre ei o să mai aibă șansa să se bucure de o seară ca aceasta. N-a putut să nu-și amintească de Sammy care îi povestise cum ajunsese el *Maitre d'hôtel* la Plaza. Cei trei colegi ai săi, mai mari decât el, se întorseseră fără câte un picior de pe Frontul de Vest. Nici unul din tinerii de pe ring nu știa, de fapt, cum este războiul. Abel nu s-a alăturat celor ce sărbătoreau evenimentul – dacă era, într-adevăr, o sărbătoare. S-a dus, în schimb, în camera sa.

Dimineața s-a îmbrăcat într-un costum de culoare deschisă și s-a prezentat la centrul de recrutare din Times Square. Hotărâse să se înroleze în New York pentru că se temea că în Chicago l-ar fi putut recunoaște cineva. Biroul era și mai aglomerat decât ringul de dans în seara trecută, dar aici nimeni nu se agăța de gâtul nimănui. Abel și-a pierdut toată dimineața ca să completeze un formular care în biroul lui i-ar fi luat doar trei minute. N-a putut să nu observe că toți ceilalți recruți arătau mult mai potrivit decât el. Apoi a stat mai bine de două ore la coadă spre a discuta cu un sergent ce se ocupa de recrutare și care l-a întrebat ce meserie avea.

— Lucrez în branșa hotelieră, a spus Abel și a continuat să-i povestească sergentului despre experiența sa în timpul primului război mondial. Sergentul l-a privit tăcut și neîncrezător pe bărbatul înalt de cinci picioare și șapte țoli și cântărind vreo sută nouăzeci de livre¹⁹. Dacă Abel i-ar fi spus că este Baronul din Chicago, ofițerul nu s-ar mai fi îndoit de poveștile sale despre lagăr și fuga din lagăr, dar el a ales să țină această informație pentru sine și să fie tratat ca oricare altul din concetățenii lui.

— Măine va trebui să faceți un control medical complet, a fost tot ce a spus sergentul la sfârșitul monologului lui Abel, adăugând doar atât: Mulțumesc pentru că v-ați oferit voluntar.

Ziua următoare, Abel a trebuit să aștepte numeroase ore pentru controlul medical. Doctorul care l-a examinat a fost destul de corect privind condiția fizică a lui Abel. De-a lungul atâtor ani el fusese scutit de asemenea comentarii, dat fiind poziția sa socială și succesele sale. Când doctorul l-a clasificat inapt pentru serviciul militar, a fost ca un duș rece pentru el.

— Sunteți supraponderal, ochii nu vă sunt prea buni, inima vă este slăbită și șchiopătați. Pe cinstite, Rosnovski, sunteți total inapt. Nu putem înrola soldați care pot face un atac de inimă chiar înainte de a da ochii cu dușmanul. Aceasta nu înseamnă că nu putem folosi talentele dumneavoastră; este multă scriptologie de făcut în acest război, dacă vă interesează.

Abel a vrut să-l pocnească, dar știa că asta n-o să-l ajute să capete o uniformă.

— Nu, mulțumesc... domnule. Eu vreau ca să mă lupt cu nemții, nu să le trimit scrisori de mulțumire.

S-a întors la hotel abătut, dar a hotărât să nu se dea bătut. Ziua următoare a încercat din nou și s-a dus la un alt centru de recrutare, dar rezultatul a fost același. Într-adevăr, cel de al doilea doctor a fost ceva mai politicos, dar a rămas la fel de neînduplecat în privința condiției sale fizice și din nou Abel a fost clasificat inapt. Pentru Abel a devenit clar că în actuala sa stare de sănătate, nimeni nu-i va permite să se înroleze.

În dimineața următoare a găsit o sală de gimnastică și a plătit un instructor particular să facă ceva cu condiția lui fizică. Timp de trei luni a muncit ca să scadă în greutate și să-și

---

19 1 livră = 453,6 gr.

îmbunătățească starea generală. A făcut box, lupte greco-romane, a alergat, a sărit, a ridicat haltere și a răbdat de foame. Când a ajuns la o sută cincizeci de livre, instructorul l-a asigurat că niciodată nu va fi mai slab sau într-o condiție fizică mai bună. Abel s-a reîntors la primul centru de recrutare, a completat același formular sub numele de Wladek Koskiewicz. Un alt sergent ce se ocupa de recrutări, de data asta a fost ceva mai dătător de speranțe, iar ofițerul-medic care l-a supus la diverse teste, în cele din urmă, l-a acceptat ca rezervă, urmând să aștepte să fie chemat.

— Dar eu vreau să merg acum la război, a spus Abel. Vreau să mă lupt cu acei ticăloși.

— O să ținem legătura cu dumneavoastră, domnule Koskiewicz, a spus sergentul. Vă rog să vă mențineți într-o stare fizică bună și fiți pregătit. Niciodată nu se poate ști când va fi nevoie de dumneavoastră.

Abel a plecat furios văzând cum alți americani, mai tineri și mai supli, erau acceptați imediat pentru serviciul activ și, pe când ieșea pe ușă, neștiind ce altceva să mai născocească, a dat buzna într-un bărbat înalt, care purta o uniformă cu mai multe stele pe epoleți.

— Iertați-mă, domnule, a spus Abel, înălțându-și privirile și dându-se la o parte.

— Tinere, a zis generalul.

Abel și-a continua drumul neștiind că ofițerul i se adresa lui, pentru că nimeni nu-i mai spusese „tinere” de... nici nu voia să se mai gândească de câți ani, în ciuda faptului că avea doar treizeci și cinci.

Generalul a mai încercat odată.

— Tinere, a spus el ceva mai tare.

De data aceasta Abel s-a întors.

— Cu mine vorbiți? a întrebat el.

— Da, cu dumneavoastră, domnule.

Abel s-a îndreptat spre general.

— Vă rog, vreți să veniți în biroul meu, domnule Rosnovski?

La naiba, și-a zis Abel, omul ăsta mă cunoaște și nimeni n-are de gând să mă lase să mă duc pe front. Biroul temporar al generalului se afla în spatele clădirii, instalat într-o cameră mică, cu o masă, două scaune de lemn și cu pereții vopsiți în verde, care se cojeau. Ușa era deschisă. Abel n-ar fi lăsat nici măcar pe un

membru mai tânăr din personalul său de la grupul Baron, să locuiască în asemenea condiții.

— Domnule Rosnovski, a spus generalul plin de energie, numele meu este Mark Clark și sunt comandantul Armatei a Cincea a Americii. Tocmai am făcut un tur de inspecție în Governors Island și când am intrat, pur și simplu în dumneata, pentru mine a fost o adevărată surpriză. De multă vreme sunt un admirator al dumitale. Povestea dumitale bucură inima oricărui american. Acum spune-mi ce faci în acest centru de recrutare?

— Dumneavoastră ce credeți? a răspuns Abel fără să se gândească. Iertați-mă, domnule general, s-a corectat el imediat. Nu am vrut să fiu nepoliticos, dar nimeni nu vrea să mă lase să iau parte la acest război blestemat.

— Și ce dorești să faci în acest război blestemat? l-a întrebat generalul.

— Să fiu înrolat și să lupt cu nemții, a spus Abel.

— Ca infanterist? l-a întrebat generalul fără a-i veni a crede.

— Da, a spus Abel. Nu aveți nevoie de cât mai mulți combatanți?

— Bineînțeles, a spus generalul, dar talentele dumitale speciale le-am putea folosi în scopuri mult mai bune, decât să fi un simplu infanterist.

— Voi face orice, a spus Abel, orice.

— Vrei chiar acum? l-a întrebat generalul. Și dacă te-aș ruga să pui hotelul dumitale din New York la dispoziția mea, spre a-l face cartier general al armatei de aici, ce mi-ai răspunde? Pentru că, cinstit vorbind, domnule Rosnovski, aceasta mi-ar fi mult mai de folos decât dacă dumneata personal ai reuși să ucizi o duzină de nemți.

— Hotelul Baron este al dumneavoastră, a spus Abel. Acum îmi veți permite să plec pe front?

— Știi că ești nebun, nu-i așa? a spus generalul Clark.

— Sunt polonez, a spus Abel. Amândoi au râs. Trebuie să mă înțelegeți, a continuat Abel pe un ton mai serios. M-am născut lângă Slonim. Am văzut cum casa mi-a fost luată de nemți și cum rușii mi-au violat sora. Mai târziu am scăpat dintr-un lagăr rusesc și am fost norocos că am ajuns în America. Nu sunt nebun. Aceasta este singura țară de pe lume unde poți să vii fără nici o lețcaie și să devii milionar, printr-o muncă îndrăcită, fără a conta pe originea ta. Acum aceiași ticăloși vor un nou război. Nu sunt

nebun, domnule general. Nu doresc decât binele omului.

— Dacă ești atât de dornic să ni te alături, domnule Rosnovski, te-aș putea folosi, dar nu în felul în care îți imaginezi. Generalul Denvers are nevoie de cineva care să fie șeful intendenței Armatei a Cincea, ei fiind ocupați pe câmpul de luptă. Dacă crezi în cuvintele lui Napoleon care spunea că o armată luptă după cum este hrănită, atunci ai putea să joci un rol vital în acest război. Funcția aceasta cere grad de maior. În acest mod ai putea indubitabil să ajuți America să câștige războiul. Ce părere ai?

— S-a făcut, domnule general.

— Mulțumesc, domnule Rosnovski.

Generalul a apăsat pe un buton de pe masă și a intrat un tânăr locotenent care a salutat cu eleganță.

— Locotenente, îl duci pe maiorul Rosnovski la serviciul personal și apoi îl aduci înapoi la mine.

— Da, domnule general. Locotenentul s-a întors spre Abel. Vreți să mă urmați, domnule maior?

Abel a plecat după el și când a ajuns în prag s-a întors și a spus:

— Vă mulțumesc, domnule general.

*

* *

Abel și-a petrecut sfârșitul de săptămână la Chicago cu Zaphia și Florentyna. Zaphia l-a întrebat ce dorea să facă cu cele cincisprezece costume de haine.

— Păstrează-le, a răspuns el întrebându-se ce era în mintea ei. N-am de gând să mă las omorât în acest război.

— Sunt sigură că nu, Abel, a răspuns ea. Nu asta mă îngrijora. Atâta doar că sunt de trei ori mai largi decât îți trebuie.

Abel a râs și a dus costumele la centrul de refugiați polonezi. Apoi s-a reîntors la New York, s-a dus la hotelul Baron, a anulat rezervările făcute și după douăsprezece zile a predat clădirea Armatei a Cincea Americană. Presa a lăudat hotărârea lui Abel, prezentând-o ca un „gest altruist”, demn de un refugiat din timpul Primului Război Mondial.

Au mai trecut trei luni până ce a fost chemat în serviciul activ, timp în care el a organizat Baronul new-yorkez pentru generalul Clark, apoi s-a prezentat la Fort Benning spre a urma un

curs de pregătire pentru ofițeri. Când, în cele din urmă, a primit ordinul de a se alătura generalului Denvers și Armatei a Cincea, a fost trimis în Africa de Nord. A început să se întrebe dacă va ajunge vreodată în Germania.

Cu o zi înainte de a pleca, Abel a făcut un testament prin care cerea executorilor să dea, în condiții avantajoase, grupul Baron lui David Maxton, iar restul averii sale să fie împărțit între Zaphia și Florentyna. Era pentru prima oară, în aproape douăzeci de ani, când el își punea problema morții, fără a avea însă vreo idee cum ar fi putut fi omorât la popota regimentului.

În timp ce vaporul cu unitatea sa ieșea din portul New York, Abel a rămas cu privirile ațintite spre Statuia Libertății. Își amintea foarte bine ce a simțit cu aproape douăzeci de ani în urmă, când a văzut-o pentru prima oară. După ce vaporul a depășit-o, nu și-a mai întors privirile spre această Doamnă, dar a spus cu voce tare:

— Data viitoare, când am să mă uit la tine, franțuzoaică, pui de lele ce-mi ești, America va fi câștigat acest război.

Abel a traversat Atlanticul luându-și cu el doi șefi de restaurante și cinci salariați din personalul de la bucătărie. Vaporul a acostat la Alger în 17 februarie 1943. Abel a petrecut aproape un an în căldura, mizeria și nisipul deșertului, luând toate măsurile ca fiecare soldat din divizie să fie hrănit pe cât posibil bine.

— Mâncăm prost, dar mâncăm mult mai bine decât oricare alții, era comentariul generalului Clark.

Abel a rechiziționat singurul hotel bun din Alger și a transformat clădirea în cartier general pentru generalul Clark. Deși Abel își dădea seama că juca un rol important în război, dorea din toată inima să ia parte la o bătălie adevărată, dar maiorii care se ocupau de aprovizionare rareori erau trimiși pe linia frontului.

Îi scria Zaphiei și lui George și, din poze, își urmărea fiica iubită cum crește. A primit o epistolă chiar de la Curtis Fenton care-i scria că profiturile grupului Baron au crescut pentru că fiecare hotel din America era plin din cauza continuei deplasări de trupe și civili. Lui Abel i-a părut rău că n-a fost prezent la deschiderea noului hotel din Montreal, unde a fost reprezentat de George. Era prima oară când nu participa la festivitatea de inaugurare a unui Baron, dar George i-a scris cu lux de amănunte despre marele succes al noului hotel. Abel a început să-și dea seama cât de mult construisese în America și cât își dorea să se

întoarce în țara pe care acum o considera drept patria lui.

Curând a ajuns să-i fie lehamite de Africa, de bucătăria de campanie, de fasole prăjită, de pături și de muște. Au fost una sau două ambuscade în partea de vest a deșertului, sau cel puțin așa l-au asigurat oamenii care se întorceau de pe front, dar el n-a văzut niciodată o luptă adevărată deși, adeseori, când ducea mâncarea pe linia frontului, auzea împușcături care-l făceau și mai furios. Într-o zi, spre bucuria lui, Armata a Cincea, a generalului Clark a fost trimisă să lupte în sudul Europei.

Armata a Cincea a acostat în Italia cu echipaje amfibii, aviația americană asigurându-le acoperirea. Au întâmpinat o rezistență puternică mai întâi la Anzio, apoi la Monte Cassino, dar Abel n-a fost implicat niciodată în vreo acțiune și se temea că războiul se va termina fără ca el să fi văzut vreo bătălie. Nu înceta, totuși, să născocească planuri care să-l ducă pe linia frontului. Șansele lui nu s-au îmbunătățit nici când a fost promovat locotenent colonel și a fost trimis la Londra spre a aștepta noi ordine.

*

* *

În 6 iunie 1944 a început debarcarea aliaților în Franța, în 25 august 1944 Parisul este eliberat. În timp ce Abel trecea în pas de paradă alături de soldații americani și francezi pe Champs Elysées, în urma generalului de Gaulle, fiind întâmpinați ca niște eroi, el cerceta plin de interes orașul încă magnific și a hotărât unde anume va construi primul hotel Baron în Franța.

Aliații au străbătut nordul Franței, au traversat hotarul cu Germania îndreptându-se spre Berlin. Abel a fost trecut în Armata întâi condusă de generalul Bradley. Hrana venea în principal din Anglia: resursele locale erau aproape inexistente, pentru că fiecare nouă localitate pe care o întâlneau fusese deja devastată de armata germană în retragere. Când Abel ajungea într-un oraș îi trebuiau doar câteva ore ca să rechiziționeze toată hrana care mai rămăsese înainte ca celelalte cartiere generale americane să fi aflat exact unde anume să caute. Ofițerii americani și englezi erau întotdeauna fericiți să ia masa cu divizia a noua motorizată de unde plecau întrebându-se cum de aceștia reușiseră să rechiziționeze o hrană atât de bună. Odată, când generalul George

S. Patton a luat cina cu generalul Bradley, Abel a fost prezentat faimosului general care întotdeauna își conducea trupele în bătălii, fluturând un revolver cu plăsele de fildeș.

— A fost cea mai bună masă pe care am mâncat-o în blestematul ăsta de război, a spus Patton.

*

* *

Prin februarie 1945, Abel purta uniforma militară de aproape trei ani și știa că războiul se va sfârși în câteva luni. Generalul Bradley continua să-i trimită felicitări în scris și decorații lipsite de sens spre a-și împodobi uniforma ce se lărgea mereu, dar toate acestea nu contau. Abel l-a rugat pe general să-l lase să lupte măcar într-o singură bătălie, dar Bradley nici n-a vrut să audă.

Deși era datorია unui ofițer mai tânăr să se ocupe de transportul hranei pe linia frontului și să supravegheze masa combatanților, Abel deseori își asuma el însuși această responsabilitate. Și, exact cum se întâmpla când își conducea hotelurile, niciodată nu spunea nimănui din personalul în subordine unde anume avea de gând să dea buzna.

În ziua aceea umedă de Sfântul Patrick, când șirul de târgi acoperite cu pături nu se mai termina, Abel s-a hotărât să se ducă pe linia frontului și să vadă cu ochii lui ce se întâmplă. A încărcat patrusprezece camioane cu mâncare și a luat cu el un locotenent, un sergent, doi caporali și douăzeci și opt soldați de rând.

Deși până la linia frontului nu erau decât douăzeci de mile, drumul l-au parcurs teribil de încet în acea dimineață. Abel a trecut la volanul primului camion – îl făcea să se simtă oarecum ca generalul Patton – prin ploaia deasă și noroiul clisos; de nenumărate ori a trebuit să tragă pe marginea șoselei ca să lase ambulanțele ce veneau de pe câmpul de luptă să treacă. Răniții aveau prioritate în fața stomacurilor goale. Cu fiecare milă parcursă pe drumul desfundat, lui Abel îi era tot mai limpede că se întâmpla ceva grav lângă Remagen și simțea cum inima începe să-i bată mai repede. Oricum, știa că de data aceasta va fi implicat.

Când, în sfârșit a ajuns la postul de comandă se auzeau din depărtare împușcăturile inamice și a început să bată din picior furios în timp ce prin fața ochilor i se perindau brancardele care

aduceau tot mai mulți morți și răniți. Abel simțea că i se face rău când se gândea că nu știa nimic despre ceea ce înseamnă cu adevărat războiul înainte ca acesta să aparțină deja istoriei. Presupunea că orice cititor al ziarului *The New York Times* era mai bine informat decât el.

Abel și-a oprit convoiul lângă o bucătărie de campanie și a sărit din camion adăpostindu-se de ploaia care turna în neștire, simțindu-se rușinat că numai la câteva mile mai departe alții se adăposteau de gloanțe. A început să supravegheze descărcarea bidoanelor de supă, a unei tone de conserve din carne de vacă, trei tone de cartofi și o sută zece livre de conserve de fasole – plus inevitabilele rații de potasiu pregătite pentru acei care mergeau sau se întorceau de pe front. Când Abel a ajuns la popotă, în cort n-a găsit decât mese lungi și scaune goale. A lăsat doar doi bucătari să prepare masa și ordonanțele să curețe de coajă cartofii, iar el a plecat în căutarea ofițerului de serviciu.

Abel s-a îndreptat direct spre cortul generalului de brigadă John Leonard să afle ce se întâmplă cu această continuă procesiune de brancarde cu soldați morți – sau ceea ce era mai rău, dar la Remagen părea că este un lucru obișnuit. Când Abel a dat să intre în cort, generalul Leonard însoțit de aghiotantul său tocmai ieșea în mare grabă. A discutat cu Abel fără a se opri din mers.

— Cu ce îți pot fi de folos, colonele?

— Am început să pregătesc mâncarea pentru batalionul dumneavoastră așa cum mi s-a ordonat, domnule general. Ce...?

— Acum nu este cazul să-ți bați capul cu mâncarea, colonele. În zorii zilei locotenentul Burrows din divizia a noua a descoperit un pod de cale ferată nedistrus, la nord de Remagen și a ordonat să fie trecut imediat și să se depună toate eforturile ca să se facă un cap de pod pe malul de est al râului. Până acum nemții au reușit să arunce în aer fiecare pod de pe Rin cu mult înainte ca noi să ajungem la el, așa că n-o să stăm acum să mâncăm, iar ei să-l arunce și pe ăsta în aer.

— Au izbutit cei dintr-a noua să treacă pe celălalt mal? a întrebat Abel cu sufletul la gură.

— Bineînțeles, a spus generalul, dar au întâmpinat o rezistență cumplită când au ajuns în pădurea de dincolo de râu. Primele plutoane au intrat în ambuscadă și Dumnezeu știe câți oameni am pierdut. Așa că mai bine mănâncă-ți singur mâncarea,

colonele, pentru că pe mine nu mă interesează decât să-mi rămână câți mai mulți oameni în viață.

— Aș putea să fac și eu ceva? a întrebat Abel.

Comandantul s-a oprit pentru o clipă din drum și l-a cercetat cu privirea pe colonelul gras.

— Câți oameni ai sub comanda dumitale?

— Un locotenent, un sergent, doi caporali și douăzeci și opt de soldați; cu mine suntem treizeci și trei, domnule general.

— Bun. Prezintă-te cu toți la spitalul de campanie și fă-te folositor acolo, aduceți cât mai mulți din răniții și morții pe care îi găsiți.

— Da, domnule general, a spus Abel și a alergat tot drumul până la bucătăria de campanie unde și-a găsit oamenii strânși într-un colț și fumând.

Nici unul dintre ei n-a observat când a intrat în cort.

— În picioare, leneșilor. Avem treabă nu glumă, a venit timpul ca să mai schimbăm.

Treizeci și doi de oameni și-au ciulit urechile.

— Urmați-mă în coloană câte doi, a strigat Abel.

S-a răsucit pe călcâie și a început să alerge din nou, de data asta către spitalul de campanie. Un doctor tânăr examina șaisprezece corpuri umane când Abel a apărut gâfâind cu oamenii lui în ușa cortului.

— Vă pot fi de folos, domnule? a întrebat doctorul.

— Nu, sper că eu am să pot să vă ajut, a răspuns Abel. Am cu mine treizeci și doi de oameni trimiși de generalul Leonard să se alăture grupului dumitale.

Doctorul se uita amuzat la colonel.

— Da, domnule.

l-a dat lui Abel o cutie cu banderole ale Crucii Roșii pe care bucătarii, ordonanțele și cei care urmau să curețe cartofii de coajă au început să și le pună pe braț în timp ce ascultau explicațiile doctorului asupra a ceea ce aveau de făcut în pădure, de cealaltă parte a podului Ludendorff.

— Divizia a noua a avut pierderi mari, a continuat el. Soldații cu experiență medicală vor rămâne în zona de luptă, iar ceilalți dintre dumneavoastră veți aduce la spitalul de campanie cât mai mulți răniți posibil.

Abel era încântat de șansa pe care o avea de a participa la o acțiune concretă. Doctorul care acum comanda o echipă de

patruzeci și nouă de oameni le-a dat optsprezece brancarde și fiecare a primit o trusă cu medicamente. Apoi și-a condus grupul peștriț, spre podul Ludendorff. Abel era la un iard în urma lui. Au început să cânte pe când mărșăluiau prin ploaie și noroi; când au ajuns la pod s-au oprit din cântat fiind întâmpinați de un șir de brancarde ce nu se mai termina și în care sub pătură se contura câte un trup uman. Au traversat podul în tăcere, mergând unul în spatele celuilalt pe marginea drumului și privind rezultatele exploziilor nemțești care nu reușiseră să distrugă fundația podului. Când au ajuns mai aproape de pădure și de împușcături, Abel era emoționat la gândul că se află atât de aproape de inamic, dar și îngrozit de ceea ce acesta fusese capabil să facă concetățenilor lui. Oriunde își întorcea ochii vedea și auzea strigăte de durere ce veneau din partea camarazilor săi, care până în acea zi crezuseră că sfârșitul războiului era aproape – dar nu chiar atât de aproape.

Îl privea pe tânărul doctor cum se oprea mereu și făcea tot ceea ce era posibil pentru salvarea unei vieți. Uneori, plin de milă, a trebuit să omoare rapid câte un om pentru care nu mai exista nici o șansă. Abel alerga de la un soldat la altul sprijinindu-i pe cei care nu se puteau ține singuri pe picioare și-i conducea spre podul Ludendorff. Când au ajuns la marginea pădurii, din tot grupul lor nu mai rămăseseră decât el, doctorul și un soldat de la bucătărie, toți ceilalți cărau morții și răniții spre spitalul de campanie.

Pe când cei trei mărșăluiau prin pădure, tunurile dușmanului se auzeau mult mai aproape. Abel a zărit gura unui tun mare, ascuns în tufișuri, care încă era îndreptat spre pod, dar care fusese avariat. Apoi a auzit o rafală de gloanțe, care a răsunat atât de tare încât abia atunci și-a dat seama că inamicul nu era decât la câteva sute de iarzi în fața lui. S-a lăsat rapid în genunchi, așteptând cu toate simțurile încordate la maximum. Brusc a urmat o altă ploaie de gloanțe în fața lui. A sărit în picioare, a început să fugă urmat îndeaproape de doctor și de soldatul de la bucătărie. Au mai alergat o sută de iarzi după care au ajuns într-un luminiș de pădure, acoperit de iarbă verde, proaspătă, presărată cu crocuși albi și cu trupurile soldaților americani. Abel și doctorul treceau de la un cadavru la altul.

— Trebuie să fi fost un adevărat masacru, a strigat plin de furie Abel în timp ce auzea împușcăturile celor care se retrăgeau.

Doctorul n-a făcut nici un comentariu, el urlase în urmă cu

trei ani.

— Nu-ți mai face griji în privința morților, a fost tot ce-a spus. Vezi doar dacă mai găsești pe cineva viu.

— Aici, a strigat Abel în timp ce îngenunchea lângă un sergent care zăcea în noroiul german. Nu mai avea nici un ochi, orbitele lui erau goale.

— E mort, colonel, i-a spus doctorul fără a-și mai arunca a doua oară privirile spre cadavru.

Abel a alergat de la un trup la altul, dar mereu era la fel și numai vederea unui cap despărțit de corp, înfipt în nămol, îl mai oprea din goana sa. Rămânea cu ochii pironiți asupra lui, părându-i-se a semăna cu bustul unei zeițăi grecești care nu mai putea să se miște. Abel a recitat, în gând, ca un copil, cuvintele pe care le învățase lângă baron: „Sânge și urgie vor fi la tot pasul și nenorocirile atât de în ordinea firii că mamele nu vor avea puterea decât să zâmbească tâmp când își vor ține în brațe copiii sfărtecați de aripile războiului”.

— Doamne, nimic nu se schimbă pe lume? a întrebat Abel scos din minți.

— Doar câmpul de luptă, a răspuns doctorul.

După ce Abel a verificat treizeci – sau au fost patruzeci de oameni? – s-a reîntors la doctor care încerca să salveze viața unui căpitan care, în afară de ochi și gură, era tot înfășurat în bandaje îmbibate cu sânge. Abel îl privea pe doctor fără a-i putea fi de vreun folos și a cercetat tresele căpitanului – divizia a noua motorizată – și și-a amintit cuvintele generalului Leonard: „Dumnezeu știe câți oameni am pierdut azi”.

— Paștele mării lor de nemți, a spus Abel.

— Da, domnule, a spus doctorul.

— E mort? a întrebat Abel.

— Are toate șansele, a răspuns doctorul mecanic. Pierde atât de mult sânge că s-ar putea să fie doar o chestiune de timp. Și-a înălțat privirile. Domnule colonel, nu mai este nimic de făcut aici pentru dumneavoastră, așa că mai bine încercați să-l duceți pe acest unic supraviețuitor la spitalul de campanie înainte de a muri și transmiteți-i comandantului că intenționez să merg mai departe și că am nevoie de orice om pe care îl are disponibil.

— E-n ordine, a spus Abel, ajutându-l pe doctor să-l pună pe căpitan pe targa.

Abel și soldatul de la bucătărie au pornit-o către spitalul de

campanie, mergând cât se putea de încet, pentru că doctorul îi prevenise că orice mișcare bruscă cu brancarda nu ducea decât la pierdere și mai mare de sânge. Pe parcursul celor două mile, Abel nu l-a lăsat pe soldat să se odihnească de loc. Voia să-i dea omului o șansă de a trăi și apoi să se întoarcă la doctor, în pădure.

Mai bine de o oră și-au târât picioarele prin ploaie și noroi, iar Abel era sigur că deja căpitanul murise. Când, în cele din urmă, au ajuns la spitalul de campanie, amândoi erau epuizați. Abel a transmis targa unei echipe medicale specializate. Căpitanul și-a deschis ochiul nebandajat, ațintindu-l asupra lui Abel. A încercat să-și ridice mâna. Abel l-a salutat și ar fi fost în stare să sară în sus de bucurie când a văzut ochiul deschis și mâna care s-a mișcat. Cât s-a rugat ca omul acela să trăiască.

A ieșit apoi în fugă din spital, nerăbdător să se întoarcă în pădure cu micul său grup de oameni, dar a fost oprit de ofițerul de serviciu.

— Domnule colonel, a spus el. V-am căutat pretutindeni. Sunt peste trei sute de oameni care trebuie să mănânce. Dumnezeu mare, unde ați fost?

— Am făcut ceva pentru care merită să trăiești.

Abel și-a amintit de tânărul căpitan în timp ce se îndrepta încet spre bucătăria de campanie. Pentru cei doi bărbați, războiul se terminase.

Brancardierii l-au dus pe căpitan într-un cort și l-au așezat cu grijă pe masa de operație. Căpitanul William Kane a văzut o soră care-l privea cu tristețe, dar el nu auzea nimic din ce-i spunea. Nu era sigur dacă din cauza bandajelor care-i înfășurau capul sau pentru că asurzise. I-a urmărit mișcările buzelor, dar n-a înțeles nimic. Și-a închis ochii și s-a gândit. S-a gândit mult la trecut; s-a gândit puțin la viitor; s-a gândit o fracțiune de secundă că s-ar putea să moară. Știa că dacă va trăi, va avea timp berechet să se tot gândească. Mintea i s-a întors spre Kate, în New York. Ea nu fusese de acord cu hotărârea lui de a pleca pe front. William știa că ea n-o să înțeleagă niciodată de ce se înrolase, iar el nu va putea să-i explice motivele sale, așa că a renunțat să-i mai dea vreo explicație. Chipul ei disperat îi rămăsese întipărit în minte. El, de fapt, niciodată nu se gândise la moarte – nici un om n-o face – și acum nu voia decât să trăiască și să se întoarcă la viața lui obișnuită.

William încredințase banca Lester lui Ted Leach și Tony Simmons până se reîntorcea... până se reîntorcea. Nu le lăsase nici o instrucțiune, în cazul în care nu se mai întorcea. Amândoi îl rugaseră stăruitor să nu plece. Încă doi oameni care n-au putut să-l înțeleagă. Câteva zile mai târziu, când a semnat angajamentul de înrolare, i-a fost imposibil să dea ochii cu copiii. Richard, care avea zece ani, a venit singur la gară; și-a ținut lacrimile până în clipa când tatăl său i-a spus că nu-l putea lua cu el ca să se lupte cu nemții.

William a fost trimis întâi la o școală de ofițeri în Vermont. Ultima oară când văzuse Vermontul a fost în iarna când a mers acolo la schi cu Matthew, când urcaseră amândoi pantele dealurilor și le coborâseră în mare viteză. Instrucția durase trei luni și pentru prima oară de când părăsise Harvardul se afla într-o condiție fizică bună.

Apoi a fost trimis la Londra, care era plină de conaționali lui și a avut misiunea de ofițer de legătură între americani și britanici. A fost încartiruit la Dorchester care fusese rechiziționat de comandamentul britanic și dat în folosință armatei americane. William citise undeva că și Abel Rosnovski cedase armatei hotelul său Baron din New York și la acea vreme îi aprobase gestul din

toată inima. Camuflajul, rachetele și alarmerle aeriene îl făceau să se creadă implicat în război, dar se simțea foarte detașat față de ceea ce se întâmpla la numai câteva sute de mile de Hyde Park Corner.

Toată viața sa fusese obișnuit să aibă inițiative, niciodată nu se mulțumise a fi un spectator pasiv. Deplasările dintre cartierul general al lui Eisenhower din St. James și biroul lui Churchill din Storey's Gate nu-i ofereau șansa unei inițiative. Se temea că n-o să dea ochii cu nici un neamț pe toată durata războiului, numai dacă nu cumva Hitler ajungea până în Trafalgar Square.

Când o parte din Armata întâi a fost trimisă în Scoția pentru a se pregăti împreună cu Regimentul Regal Scoțian, a plecat și William ca observator și i s-a cerut să raporteze cele constatate. În timpul călătoriei lungi și anevoioase spre Scoția și de acolo înapoi într-un tren care se oprea mereu și-a dat seama că se transformase treptat într-un vajnic mesager și a început să se întrebe pentru ce plecase voluntar pe front. În Scoția, după cum și-a dat seama William, era cu totul altceva. Aici, cel puțin, se vedea că se pregătesc de luptă și, când s-a întors la Londra, a cerut să fie transferat la Armata întâi. Colonelul, superiorul lui, care niciodată nu fusese de principiu să țină la birou un bărbat care voia să meargă pe front, i-a aprobat cererea.

Trei zile mai târziu, William s-a reîntors în Scoția spre a se alătura noului său regiment care se pregătea la Inveraray pentru invazia care, după cum știau toți, avea să fie curând. Instrucția era intensă și dură. Între nopțile petrecute pe dealurile scoțiene în aplicații cu Regimentul Regal și scrierea de rapoarte în Dorchester era o diferență ca de la cer la pământ.

Trei luni mai târziu, au fost parașutați în nordul Franței că să se alătore armatei lui Omar N. Bradley care înainta spre Germania. Victoria se simțea plutind în aer, iar William voia să fie primul soldat ce pune piciorul în Berlin.

Armata întâi înainta spre Rin, hotărâtă să traverseze orice pod îi ieșea în cale. Căpitanul Kane a primit ordin ca divizia lui să treacă podul Ludendorff și să angajeze bătălia cu inamicul la nord-est de Remagen, în pădurea de pe celălalt mal al râului. Din vârful unui deal urmărea divizia a noua cum traversa podul, așteptându-se să-i vadă zburând în aer în orice moment.

A urmat colonelul său cu o parte din divizie, după care a

venit rândul lui Kane cu cei o sută douăzeci de oameni pe care-i comanda, majoritatea dintre ei aidoma lui William, luând parte la o bătălie pentru prima oară. Nu mai erau exercițiile de antrenament cu scoțienii ce se prefăceau că-i omoară cu gloanțe oarbe, după care se duceau cu toții să ia masa laolaltă. În față se aflau acum nemții cu gloanțe adevărate presărând moartea – după care nu mai urma nimic.

Când William a ajuns cu oamenii săi la marginea pădurii nu au întâmpinat nici o rezistență, așa că au hotărât să pătrundă mai în adâncime. Înaintarea era înceată și plicticoasă, iar William începuse să creadă că divizia a noua făcuse un lucru atât de bun încât divizia lui nu trebuia decât s-o urmeze, când, dintr-o dată, s-au trezit într-o ambuscadă. Părea că s-a abătut asupra lor din toate părțile o ploaie de gloanțe. Oamenii lui William s-au aruncat la pământ încercând să se ascundă la adăpostul copacilor, dar în câteva secunde jumătate din pluton a fost secerat. Bătălia, dacă putea fi numită astfel, a durat mai puțin de un minut, iar el nici măcar nu văzuse chipul unui neamț. William a stat ghemuit încă vreo câteva secunde, într-un tufiș de pe care se prelingeau stropi mari de apă, apoi, îngrozit, a văzut restul diviziei intrând în pădure. A alergat în întâmpinarea lor spre a-i avertiza de ambuscadă. Primul glonț l-a lovit în cap și, în timp ce se lăsa în genunchi în noroiul german continuând să le facă semne disperate camarazilor săi, al doilea glonț s-a oprit în gât și al treilea în piept. Zăcea în nămol și aștepta să moară, fără ca măcar să fi văzut dușmanul – o moarte mizerabilă, lipsită de eroism.

Lucrul următor pe care l-a știut William a fost că era purtat pe o brancardă, dar nu auzea și nu vedea nimic și se întreba dacă era noapte sau orbise.

Drumul i s-a părut o veșnicie. Când și-a deschis ochii i s-au oprit pe un colonel scund și gras, care a ieșit șchiopătând din cort. Ceva din înfățișarea lui parcă îi spunea ceva, dar nu putea preciza ce. L-au dus cu targa în sala de operație și l-au pus pe masă. A încercat să lupte cu somnul care-l cuprindea fiindu-i teamă să nu însemne moartea. A adormit.

William s-a trezit. A văzut doi oameni care încercau să-l miște. L-au întors cu fața în jos pe cât au putut de lin și i-au făcut o injecție. William a visat-o pe Kate, apoi pe mama lui și apoi pe Matthew care se juca cu fiul său, Richard. A continuat să doarmă.

*
* *

William s-a trezit. Știa că-l mutase într-un alt pat; o vagă speranță i se strecura în suflet înlocuind gândul morții inevitabile. Zăcea nemișcat cu unicul său ochi nebandajat, fixat pe pânza cortului, iar capul parcă îi era prins în cuie. A venit o soră medicală care s-a uitat întâi la foaia de observație și apoi la el. William a adormit.

*
* *

S-a trezit. Patru doctori îl examinau, hotărând ce? Nu-i putea auzi, așa că n-a aflat nimic.

L-au mutat din nou. De data asta a putut să vadă că l-au băgat într-o ambulanță militară. Ușile s-au închis în urma lui, motorul a pornit și mașina a început să meargă, pe o șosea desfundată, iar o altă soră stătea lângă el și-l ținea să nu alunece la hurducături. I s-a părut că drumul a durat un ceas, dar nu mai putea să aprecieze timpul. Ambulanța a ajuns la un teren fără denivelări, după care s-a oprit. Din nou l-au mutat. De data aceasta mergeau pe un teren plat, apoi au urcat niște trepte și s-au oprit într-o cameră întunecoasă. Au așteptat din nou și camera a început să se miște, probabil că era o altă mașină. Apoi au decolat. Sora i-a făcut iar o injecție și el n-a mai știut nimic până ce avionul a aterizat. Din nou l-au mutat. O altă ambulanță, o altă soră, un alt miros, un alt oraș. New York, sau cel puțin America, și-a spus el în gând, pentru că mirosul era inconfundabil. Noua ambulanță se mișca lin, oprindu-se într-una și pornind iar, până ce, în cele din urmă, a ajuns la destinație. L-au cărat din nou, au urcat niște trepte și s-au oprit într-o cameră mică, cu pereți albi. L-au așezat într-un pat confortabil. A simțit cum capul i se lasă pe pernă și când s-a trezit iar a crezut că este singur. Apoi ochii i s-au oprit asupra lui Kate care era în fața lui. A încercat să-și ridice mâna și s-o atingă, a încercat să vorbească, dar n-a ieșit nici un cuvânt. Kate i-a zâmbit, dar el știa că ea nu putea să-i vadă surâsul pe sub bandaje și, când s-a trezit din nou, Kate era tot acolo, dar purta o altă rochie. Ori ea venise și plecase de mai multe ori de atunci? Ea i-a zâmbit iar. Cât trecuse de atunci? El a

încercat să-și miște puțin capul și l-a văzut pe fiul său Richard, care era atât de înalt și arăta atât de bine. Voia să-și vadă fiicele, dar nu-și putea mișca decât foarte puțin capul. S-au deplasat ele în raza ochilor lui. Virginia – nu putea să fie atât de mare, iar Lucy, la fel, nu era cu puțință! Unde și când se scurseseră anii? A adormit.

S-a trezit. Nu se mai afla nimeni lângă el, dar acum capul nu-i mai era înțepenit. O parte din bandaje îi fuseseră scoase și vedea mai bine; a încercat să spună ceva, dar n-a ieșit nici un sunet. A adormit.

*
* *

S-a trezit. Erau și mai puține bandaje. Kate se afla din nou acolo, părul blond îi era mai lung și-i ajungea până la umeri, era frumoasă, atât de frumoasă cu ochii ei căprui și blânzi și cu zâmbetul ei de neuitat! El i-a rostit numele. Ea a zâmbit. El a adormit.

*
* *

S-a trezit. Erau și mai puține bandaje. De data asta fiul lui a vorbit.

— Bună, tată, a spus Richard.

L-a auzit și i-a răspuns:

— Bună, Richard.

Dar el nu și-a recunoscut propria voce. Sora l-a ajutat să se ridice în capul oaselor ca să-și întâmpine familia. El i-a mulțumit. Un doctor l-a bătut ușor pe umăr.

— Ce-a fost mai rău a trecut, domnule Kane. În curând ai să fii bine și atunci ai să te poți întoarce acasă.

El a zâmbit și a văzut-o pe Kate intrând în salon urmată de Virginia și Lucy. Avea atâtea întrebări să le pună. De unde să înceapă? În memoria lui erau goluri ce se cereau umplute. Kate i-a spus că a fost la un pas de moarte. El știa asta, dar nu-și dăduse seama că trecuse aproape un an de când divizia lui fusese prinsă în ambuscadă, în pădure la Remagen.

Când și unde zburaseră acele luni în care zăcuse fără

cunoștință și viața semăna mai mult a moarte? Richard avea aproape doisprezece ani și deja spera să meargă la Harvard, Virginia avea nouă ani și Lucy aproape șapte. Rochiile lor păreau destul de scurte. El va trebui să se obișnuiască iar cu propria sa familie.

Kate era mai frumoasă decât și-o amintea William. Ea i-a povestit cum nu se împăcase niciodată cu gândul că el ar fi putut să moară, i-a mai povestit cât de bine mergea Richard la colegiu și cât de mult aveau nevoie Virginia și Lucy de un tată. Apoi și-a adunat tot curajul și i-a spus despre cicatricile de pe față și piept care n-au să dispară niciodată și i-a mulțumit lui Dumnezeu că doctorii erau siguri că mintea îi rămăsese întreagă și vederea i se va restabili. Acum ea nu voia decât să-l ajute să se vindece și să-și recapete sănătatea.

Fiecare membru al familiei și-a avut rolul lui în procesul de recuperare. Mai întâi i-a revenit la normal auzul, apoi văzul, apoi vorbitul. Richard l-a ajutat pe tatăl său să meargă până când n-au mai fost necesare cârjele. Lucy l-a ajutat să mănânce până când s-a putut descurca singur, iar Virginia îi citea din Mark Twain, William nu știa dacă lectura era pentru binele lui sau al ei, dar amândoi o savurau. Și apoi, după ce a trecut Crăciunul i s-a permis, în sfârșit, să părăsească spitalul și să se întoarcă acasă.

Odată revenit în East Sixty-eight Street, sănătatea i s-a restabilit mult mai rapid, iar doctorii erau de părere că peste șase luni va putea să-și reia lucrul la bancă. Mai rămăseseră câteva cicatrice, dar el avea un tonus bun, așa că i s-a permis să aibă vizitatori.

Primul a sosit Ted Leach care a fost oarecum șocat când l-a văzut pe William. De la Ted Leach, William a aflat vești care l-au mulțumit. Banca Lester făcuse progrese în perioada cât el a lipsit, iar colegii așteptau cu nerăbdare să-și întâmpine președintele. Vizita lui Tony Simmons i-a adus vești care l-au întristat: Alan Lloyd și Rupert Cork-Smith muriseră. Va simți lipsa înțelepciunii lor plină de prudență. Mai târziu l-a sunat Thomas Cohen ca să-i spună cât de bucuros este să audă că s-a făcut bine. Apoi, parcă spre a-i aminti, deși nu era cazul, că timpul își văzuse de drum, l-a anunțat că el se pregătea să se pensioneze și-i trecuse o bună parte din clienți fiului său, Thaddeus, care-și deschisese un birou în New York. William a sesizat că amândoi purtau nume de apostoli. Thomas Cohen a râs și și-a exprimat speranța că domnul

Kane va apela în continuare la firma lor. William i-a dat toate asigurările că așa se va întâmpla.

— Apropo, am o informație care ar putea să vă intereseze.

William l-a ascultat pe bătrânul avocat în tăcere și furia punea tot mai mult stăpânire pe el.

Partea a V-a

26

Generalul Alfred Jodl a semnat predarea necondiționată la Rheims, în 7 mai 1945, când Abel s-a întors într-un New York care se pregătea să celebreze victoria și sfârșitul războiului. Din nou străzile erau pline de tineri în uniformă, dar de data asta pe chipurile lor se citea bucuria, nu teama. Abel își simțea inima grea când vedea atâția bărbați cu un singur picior, o singură mână, orbi sau cu cicatrice oribile. Pentru ei războiul nu se va termina niciodată, indiferent ce hârtie s-a semnat la patru mii de mile depărtare.

Când Abel a intrat în hotelul Baron, în uniforma sa de colonel, nimeni nu l-a recunoscut. De ce s-o fi făcut? Ultima oară când îl văzuseră în haine civile, cu doi ani în urmă, nu era nici o cută pe fața lui tânără. Chipul pe care-l vedeau acum părea mai în vârstă decât cei treizeci și nouă de ani pe care-i avea, iar ridurile pronunțate de pe frunte arătau că războiul lăsase urme adânci asupra lui. A luat liftul până la biroul său de la etajul patruzeci și doi, iar omul de pază i-a spus ferm că greșise etajul.

— Unde este George Novak? l-a întrebat Abel.

— Este la Chicago, domnule colonel, a răspuns paznicul.

— Ei bine, sună-l, i-a spus Abel.

— Cine să-i spun că-l caută?

— Abel Rosnovski.

Omul de pază i-a dat imediat ascultare.

Vocea familiară a lui George s-a auzit pe fir și i-a urat bun venit. Brusc, Abel și-a dat seama cât de bine era să fii din nou acasă. A hotărât să nu rămână la New York în seara aceea, ci să ia avionul spre Chicago. A luat cu el rapoartele la zi ale lui George spre a le studia în avion. Le-a citit cu atenție și și-a dat seama de progresele făcute de grupul Baron în timpul războiului, devenindu-i limpede că George menținuse grupul pe linia de plutire pe tot parcursul absenței sale. Abel nu avea a se plânge de nimic în privința celui pe care-l lăsase în locul său; profiturile încă erau mici pentru că foarte mulți din personal plecaseră pe front, în vreme ce hotelurile fuseseră în permanență pline din cauza perpetuei deplasări a oamenilor în America. Abel a hotărât că va

începe imediat să facă noi angajări de personal înainte ca acei care erau mai buni și abia întorși de pe front să fie luați de alte hoteluri.

Când a ajuns la aeroportul Midway, George îl aștepta la ieșire. Acesta nu se schimbase aproape deloc, se îngrășase puțin și părul poate i se mai rărise. Timp de o oră au depănat povești, punându-se reciproc la curent cu ceea ce se întâmplase în ultimii trei ani, așa că lui Abel aproape că i se părea că nici nu fusese plecat. Abel va mulțumi toată viața navei *The Black Arrow* pentru că aici îl cunoscuse pe vicepreședintele său.

Totuși George n-a putut să nu facă o observație malițioasă în legătură cu șchiopătatul lui Abel care devenise mai pronunțat de când plecase pe front.

— Ai să fii Cassidy-șchiopul din lumea hotelieră, a spus el tachinându-l. Acum nu mai ai un picior pe care să te sprijini.

— Numai un polonez putea să facă o remarcă atât de idioată, a răspuns Abel.

George a rămas holbându-se la el, ușor jignit, arătând ca un cățel certat de stăpânul său.

— Îi mulțumesc lui Dumnezeu că am avut un polonez tâmpit care să se îngrijească de toate cât eu am fost plecat să mă războiesc cu nemții, a adăugat Abel.

Abel n-a rezistat să nu facă un tur de inspecție prin tot hotelul Chicago Baron înainte de a se duce acasă. Elementele de lux se redusese simțitor, din cauza crizei din timpul războiului. A observat o serie de lucruri ce trebuiau renovate, dar care aveau să mai aștepte pentru că acum nu voia altceva decât să-și vadă soția și fiica. Aici a fost primul șoc. George se schimbuse foarte puțin în cei trei ani, dar Florentyna avea acum unsprezece ani și înflorise, transformându-se într-o frumoasă domnișoară, în vreme ce Zaphia, deși abia împlinise treizeci și opt de ani, se îngrășase, era îmbrăcată fără gust și arăta îmbătrânită.

La început cei doi n-au știut cum să se comporte unul față de celălalt și, după numai câteva săptămâni, Abel și-a dat seama că relația lor nu va mai fi niciodată aceea care a fost. Zaphia nu făcea nici cel mai mic efort de a-i trezi apetitul sexual lui Abel și nici nu găsea nimic demn de laudă în realizările lui. Lipsa ei de interes l-a întristat pe Abel și a încercat s-o implice în viața lui, dar ea n-a fost receptivă la nici una din sugestiile lui. Părea mulțumită să stea acasă și să aibă cât mai puțin de-a face cu grupul Baron.

El s-a resemnat cu gândul că ea n-o să se schimbe niciodată și se întreba cât îi va mai putea rămâne credincios. În timp ce Florentyna îl încânta, Zaphia, care-și pierduse întreaga înfățișare de altă dată, îl lăsa rece. Când dormeau împreună nu făceau dragoste și în rarele ocazii când se mai întâmpla, el se gândea la alte femei. Curând s-a obișnuit să caute tot felul de pretexte spre a pleca din Chicago, ca să nu mai vadă chipul tăcut și acuzator al Zaphiei.

A început să facă drumuri lungi, pe la celelalte hoteluri, luând-o pe Florentyna cu el în timpul vacanțelor școlare. Și-a petrecut primele șase luni după întoarcerea sa în America vizitând fiecare hotel din grupul Baron, așa cum făcuse când preluase compania după moartea lui Davis Leroy. În decurs de un an toate au ajuns la standardul dorit, dar Abel voia să se extindă în continuare. L-a informat pe Curtis Fenton la întrunirea trimestrială a grupului că echipa sa de prospectare îl sfătuia să construiască un hotel în Mexic și altul în Brazilia și că era în căutarea a noi terenuri pe care să înalțe un Baron.

— Mexico City Baron și Rio de Janeiro Baron, a rostit Abel plătându-i cum sunau acele nume.

— Ei bine, ai fondurile necesare cu care să acoperi prețurile de cost, a spus Curtis Fenton. Bani s-au adunat în absența dumitale. Aproape că ai putea să construiești câte un Baron oriunde îți alegi s-o faci. Dumnezeu știe unde ai să te oprești, domnule Rosnovski.

— Într-o zi, domnule Fenton, am să înalț un Baron în Varșovia și atunci cred că voi fi pe punctul de a mă opri, a răspuns Abel. I-am cotonogit eu pe nemți, dar mai am, totuși, o poliță de plătit rușilor.

Curtis Fenton a râs. Dar mai târziu seara, când i-a repetat soției povestea, a ajuns la concluzia că Abel, într-adevăr, asta dorea... un Baron la Varșovia.

— În altă ordine de idei, cum stăm cu banca lui Kane?

Brusca schimbare în tonul lui Abel l-a deranjat pe Curtis Fenton. Era îngrijorat că Abel Rosnovski încă îl considera pe Kane răspunzător de moartea prematură a lui Davis Leroy. A deschis un dosar special și a început să citească.

— Acțiunile Lester, Kane & Comp. sunt în posesia a paisprezece membri ai familiei Lester și alți șase foști sau actuali funcționari, iar domnul Kane este cel mai important acționar prin

cele opt procente pe care le deține.

— Vrea careva din familia Lester să-și vândă acțiunile? s-a interesat Abel?

— Poate, dacă oferim prețul cerut. Domnișoara Susan Lester, fiica răposatului Charles Lester, ne-a dat a înțelege că ar putea să se gândească să înstrăineze acțiunile, iar domnul Peter Parfitt, fostul vicepreședinte al băncii Lester, de asemenea, a arătat un oarecare interes când a fost abordat.

— Ce procentaj dețin cei doi?

— Susan Lester are șase procente, în vreme ce Peter Parfitt doar două.

— Cât cer pentru acțiunile lor?

Curtis Fenton și-a coborât din nou privirile în dosar în timp ce Abel s-a uitat peste ultimul raport anual al băncii Lester. Ochii i s-au oprit la articolul șapte.

— Domnișoara Susan Lester vrea două milioane dolari pentru cele șase procente, iar domnul Parfitt un milion pentru cele două procente.

— Domnul Parfitt este lacom, a spus Abel. De aceea vom aștepta până ce va fi flămând. Cumpărați acțiunile domnișoarei Susan Lester imediat fără a dezvălui pe cine reprezentați și țineți-mă la curent cu orice schimbare de atitudine din partea domnului Parfitt.

Curtis Fenton a tușit.

— Vă deranjează ceva, domnule Fenton? l-a întrebat Abel.

Curtis Fenton a șovăit.

— Nu, nimic, a spus el neconvingător.

— De azi înainte voi pune pe cineva care să supravegheze conturile, cineva pe care îl știți sau despre care ați auzit cu siguranță - Henry Osborne.

— Congresmanul Osborne? l-a întrebat Curtis Fenton.

— Da, îl cunoașteți?

— Doar din auzite, a spus Fenton, cu capul plecat și cu o vagă notă de dezaprobare pe care Abel a ignorat-o.

Abel era mult prea conștient de reputația lui Henry, dar atâta vreme cât acesta avea capacitatea de a se descotorosi de birocrăți și de lua hotărâri politice rapide, el considera că riscul merita. În plus, se simțea legat de Osborne prin ura comună față de Kane.

— De asemenea, l-am invitat pe domnul Osborne să fie

director la grupul Baron, având responsabilitatea specială de a se ocupa de contul Kane. Această informație trebuie, ca întotdeauna, să fie tratată ca strict confidențială.

— Așa cum doriți, a spus Fenton nefericit, întrebându-se dacă să dea glas propriilor sale îndoieli în fața lui Abel Rosnovski.

— Informați-mă imediat ce ați încheiat afacerea cu domnișoara Susan Lester.

— Da, domnule Rosnovski, a spus Curtis Fenton fără a-și înălța capul.

Abel s-a reîntors la Baron pentru prânz unde-l aștepta Henry Osborne.

— Congresmane, i-a spus Abel când s-au întâlnit în hol.

— Baroane, i-a zis Henry, amândoi izbucnind în râs și au plecat braț la braț la restaurant, unde s-au așezat la masa din colț.

Abel l-a muștrat sever pe un ospătar care i-a servit pentru că îi lipsea un nasture la tunică.

— Ce-ți face soția, Abel?

— Minunat. Și a ta, Henry?

— Foarte bine.

Amândoi mințeau.

— Ceva vești?

— Da. S-a avut grijă de concesiunea aceea pe care o voiai în Atlanta, a spus Henry pe un ton conspirativ. Documentele necesare se vor pune în mișcare în următoarele câteva zile. Și să poți să începi construcția hotelului Atlanta Baron cam pe la începutul lunii.

— Nu facem nimic prea ilegal, nu-i așa?

— Nimic care să nu fie făcut și de concurenții tăi – acest lucru ți-l pot promite, Abel.

Henry Osborne a râs.

— Sunt bucuros să aud asta, Henry. Nu vreau să am necazuri cu legea.

— Nu, nu, a spus Henry. Numai eu și cu tine cunoaștem toate detaliile.

— Bun, a spus Abel. De-a lungul anilor tu mi-ai fost de mare ajutor, Henry, și am o mică recompensă pentru serviciile făcute. Ce-ai zice dacă ai deveni unul din directorii grupului Baron?

— Aș fi flatat, Abel.

— Nu mă lua pe mine cu așa ceva. Știi foarte bine cât ai fost de neprețuit pentru obținerea acelor concesiuni de la comisiile orășenești și federale. Eu n-aș fi avut niciodată vreme să mă ocup de acei politicieni și birocrați. În orice caz, Henry, ei preferă să trateze cu cineva care a făcut Harvard-ul, chit că acesta nu deschide ușile, ci le doboară printr-o simplă lovitură de picior.

— Răsplata ta este foarte generoasă, Abel.

— N-a fost mai mult decât ai meritat. Acum eu vreau să-ți dau o slujbă chiar mai importantă și care este foarte aproape de inima mea. Aceasta cere păstrarea unui secret deplin, dar n-o să-ți irosească prea mult timp, în schimb, ne vom lua o mică revanșă asupra prietenului nostru comun din Boston, domnul William Kane.

Maître d'hôtel a venit cu două cotlete mari la grătar. Henry a ascultat atent în timp ce Abel îi expunea planurile sale în privința lui William Kane.

Câteva zile mai târziu, pe 8 mai 1946, Abel s-a dus la New York spre a celebra un an de la ziua victoriei. Oferise un dineu la hotelul Baron pentru mai bine de o mie de polonezi, veterani de război și-l invitase ca oaspete de onoare pe generalul Kazimierz Sosnkowski, comandantul șef al forțelor poloneze din Franța după 1943. Săptămâni în șir Abel așteptase evenimentul cu nerăbdare și a luat-o pe Florentyna cu el la New York, lăsând-o pe Zaphia la Chicago.

În seara celebrării, salonul de banchete de la Baronul newyorkez arăta magnific, fiecare din cele o sută douăzeci de mese fiind decorată cu steagul cu stele și dungi al Americii și cu cel roșu cu alb al Poloniei. Pe pereți atârnavă poze uriașe ale lui Eisenhower, Patton, Bradley, Hodges, Paderewski și Sikorski. Abel stătea în centrul mesei principale cu generalul în dreapta sa și Florentyna în stânga.

Când generalul Sosnkowski s-a ridicat spre a se adresa celor prezenți, a anunțat că locotenent colonelul Rosnovski fusese făcut președinte pe viață al Societății Veteranilor Polonezi, în semn de recunoaștere a sacrificiilor sale personale pe care le făcuse pentru cauza polonezilor americani și, în mod special, pentru generozitatea cu care dăruise armatei hotelul Baron din New York pe tot timpul războiului. Cineva din fundul sălii care băuse cam mult a strigat:

— Acei dintre noi care am supraviețuit nemților a trebuit să

supraviețuim și hranei lui Abel.

Cei o mie de veterani au râs, au aplaudat și au băut vodcă de Danzig în cinstea lui Abel, apoi s-a făcut tăcere când generalul a vorbit despre situația Poloniei de după război căzută în mâinile Rusiei staliniste și i-a sfătuit pe camarazii săi expatriați să lupte neobosiți pentru a asigura suveranitatea patriei lor natale. Abel voia să creadă că Polonia va fi liberă din nou și că el va apuca ziua când i se va da înapoi castelul, dar în adâncul inimii se îndoia că ar avea vreo șansă, mai cu seamă după succesul lui Stalin la întâlnirea de la Yalta.

Generalul a continuat să le amintească oaspeților că polonezii americani sacrificaseră mai multe vieți, pe cap de locuitor, și dăduseră mai mulți bani pentru război decât orice alt grup etnic din America...

— Câți americani vor crede că Polonia a pierdut șase milioane de oameni, în vreme ce Cehoslovacia doar o sută de mii? Unii observatori declară că am fost proști pentru că nu ne-am predat din moment ce știam că suntem înfrânți. Cum poate o nație care cu o șarjă de cavalerie a înfruntat puternicele tancuri naziste să creadă vreodată că a fost înfrântă și, prietenii mei, eu vă spun că nu suntem înfrânți.

N-a fost polonez în sală care să nu-l aplaude pe general cu putere.

Abel s-a întristat când s-a gândit că foarte mulți americani încă râd de efortul făcut de polonezi în război, după cum iau în derâdere și existența unui erou de război polonez. Apoi generalul a așteptat să se facă tăcere spre a spune unui auditoriu care era numai ochi și urechi cum Abel condusese un grup de oameni spre a recupera răniții și morții din bătălia de la Remagen. Când generalul și-a terminat speech-ul și s-a așezat, veteranii s-au ridicat în picioare și i-au ovaționat pe cei doi din răspuțeri. Florentyna era foarte mândră de tatăl ei.

Abel a fost surprins în dimineața următoare când a citit relatările din presă pentru că evenimentele legate de comunitatea poloneză rareori încăpeau în coloanele vreunui ziar, altul decât Dziennik Zwiazkiwy. Se îndoia că presa s-ar fi deranjat de data aceasta dacă n-ar fi fost Chicago Baron. Abel s-a desfătut cu noua sa glorie ca un erou american neintrat în balade și și-a petrecut cea mai mare parte a zilei făcându-i-se fotografii și dând interviuri gazetarilor.

Spre seară, Abel s-a simțit abătut. Generalul zburase spre Los Angeles și spre alte preocupări, Florentyna se reîntorsese la școala din Lake Forest, George era la Chicago și Henry Osborne la Washington. Hotelul părea mare și gol, iar el nu avea nici un chef să se întorcă la Zaphia în Chicago.

A hotărât să ia cina devreme și apoi să parcurgă rapoartele săptămânale de la celelalte hoteluri din grup înainte de a se întoarce în corpul anexă. El rareori mânca singur în apartamentul său, preferând, ori de câte ori era posibil, să fie servit într-unul din restaurante; era unul din modurile sigure de a păstra un contact permanent cu viața din hotel. Cu cât construia sau câștiga mai multe hoteluri, cu atât se temea mai abitir că va pierde contactul cu personalul său.

A luat liftul și a coborât la recepție să întrebe câți clienți aveau rezervări pentru noaptea aceea la hotel, dar privirea i-a fost distrasă de o femeie foarte bine care semna un formular. Ar fi putut jura că profilul îi era cunoscut, dar nu putea fi sigur. Pesemne că are vreo treizeci și ceva de ani. După ce a terminat de scris, ea s-a întors și a privit spre Abel.

— Abel, a spus ea. Ce plăcere să te văd.

— Doamne Dumnezeule, Melanie! Abia dacă te-am recunoscut.

— În schimb, pe tine nimeni nu te poate confunda, Abel.

— N-am știut că stai în New York.

— Doar în noaptea asta. Sunt aici cu treburi pentru revista la care lucrez.

— Ești ziaristă? a întrebat-o Abel ușor neîncredător.

— Nu, sunt consilier economic pentru un grup de publicații din Dallas și ele m-au trimis la New York pentru prospectarea pieței.

— Pare foarte impresionant.

— Te asigur că nu este, a spus Melanie, dar mă ține departe de prostii.

— Ești cumva liberă să luăm cina împreună?

— Ce idee grozavă, Abel, dar vreau să fac o baie și să mă schimb. Te deranjează să mă aștepți?

— Bineînțeles că nu. Ne întâlnim în restaurantul principal când ești gata. Vino la masa mea, să zicem cam peste o oră.

Ea a încuviințat zâmbind și a urmat băiatul de serviciu spre lift. Abel i-a simțit parfumul în timp ce trecea pe lângă el.

Abel și-a petrecut ora verificând restaurantul – să se asigure că masa lui are flori proaspete – și bucătăria spre a alege felurile de mâncare pe care le va comanda pentru Melanie. În cele din urmă, nemaiaivând ce să facă, s-a așezat la masă. S-a trezit uitându-se mereu la ceas și la ușa restaurantului s-o vadă pe Melanie. Ea a venit ceva mai târziu de o oră, dar s-a dovedit a fi meritat așteptarea. Când, în cele din urmă, a apărut în cadrul ușii, într-o rochie lungă care strălucea în luminile din încăpere, arăta de-a dreptul senzațional. *Maître d'hôtel* a condus-o la masa lui Abel. El s-a ridicat în picioare ca s-o întâmpine, iar un ospătar a deschis o sticlă de vin Krug și le-a turnat în pahare.

— Bine ai venit, Melanie, a spus Abel ridicându-și pocalul. Mă bucur să te văd în hotelul Baron.

— Mă bucur să te văd, baroane, a răspuns ea, mai cu seamă în această zi de aniversare.

— Ce vrei să spui? a întrebat-o Abel.

— Am citit totul despre dineul tău în *The New York Post* din seara asta, cum ți-ai riscat viața ca să salvezi răniții la Remagen. De la gară până la hotel nu mi-am desprins ochii de pe ziar. Te-au prezentat ceva între Audie Murphy și Soldatul Necunoscut.

— Totul este exagerat.

— Abel, până acum nu te-am cunoscut a fi modest, așa că înclin să cred că fiecare cuvânt trebuie să fie adevărat.

l-a turnat încă un pahar de șampanie.

— Adevărul este că întotdeauna mi-a fost puțin teamă de tine, Melanie.

— Baronului să-i fie frică de cineva? Pe asta n-o cred!

— Ei bine, eu nu sunt gentleman-ul din Sud așa cum mi-ai spus-o foarte clar cândva, draga mea.

— Iar tu niciodată n-ai să încetezi să-mi amintești asta, a spus ea zâmbind și tachinându-l.

— Te-ai însurat cu frumoasa poloneză?

— Da, am făcut-o.

— Și cum merge?

— Nu prea bine. Ea s-a îngrășat, are patruzeci de ani și nu mai simte nici o chemare pentru mine.

— Data viitoare ai să-mi spui că nu te înțelege, a spus Melanie, vocea trădându-i bucuria ce i-a adus-o răspunsul lui.

— Și tu ți-ai găsit un soț? a întrebat-o Abel.

— O, da, a răspuns Melanie. M-am măritat cu un gentleman

din Sud, ce avea toate scrisorile de acreditare în ordine.

— Felicitări, a spus Abel.

— Am divorțat anul trecut...

— O, îmi pare rău, a spus Abel fiind de altfel încântat, îți mai torn șampanie?

— Încerci cumva să mă seduci, Abel?

— Nu înainte de a-ți termina supa, Melanie. Chiar și polonezii din prima generație de emigranți au și ei unele standarde, deși, trebuie să recunosc, este rândul meu să te seduc.

— Atunci trebuie să te previn, Abel, că nu m-am mai culcat cu nici un bărbat de când am divorțat. Nu că n-aș fi avut curtezani, dar nici unul nu era ceea ce mi-ar fi trebuit. Prea multe mâini dornice să te pipăie și prea puțină afecțiune.

Cât timp au mâncat somon afumat, miel, creme brulée, udate cu Mouton Rothschild dinainte de război și-au povestit de-a fir a păr ce-au mai făcut de când nu se mai văzuseră.

— Servim cafeaua la mine, Melanie?

— Mai am altă șansă după o masă atât de extraordinară? a întrebat ea.

Abel a râs și a condus-o la lift. Când a pășit înăuntru ea s-a clătinat ușor pe tocurele înalte. Abel a apăsat pe butonul pe care era scris „patruzeci și doi”. Melanie l-a întrebat inocent:

— De ce nu etajul doisprezece?

Abel n-a găsit cuvintele potrivite pentru a-i răspunde.

— Ultima oară când am băut cafeaua în camera ta... a încercat din nou Melanie.

— Nu-mi mai aduce aminte, i-a spus Abel foarte conștient de propria vulnerabilitate.

Când au ieșit din lift la etajul al patruzeci și doilea, groom-ul a deschis ușa de la apartamentul lui Abel.

— Doamne Dumnezeule! a exclamat Melanie în timp ce-și plimba ochii prin apartament pentru prima oară. Trebuie să recunosc, Abel, că ai deja stilul unui multimilionar. N-am văzut niciodată în viață ceva mai extravagant.

Abel era pe punctul de a se apropia de Melanie când s-a auzit un ciocănit la ușă. A apărut un ospătar tânăr cu o stacană de cafea și o sticlă de Remy Martin.

— Mulțumesc, Mike, a spus Abel. Asta va fi tot pentru noaptea asta.

— Oare? a întrebat ea zâmbind.

Ospătarul s-ar fi făcut roșu ca șofranul dacă n-ar fi fost negru și a plecat cât a putut de repede.

Abel i-a turnat cafea și brandy. Ea lua când și când câte o înghițitură, așezată pe covor cu picioarele încrucișate sub ea. Abel ar fi stat la fel, dar cum poziția nu-i era prea comodă, s-a lungit alături. Melanie îi mângâia părul și Abel a început să-și plimbe mâna pe piciorul ei. Dumnezeuule, cât de bine își amintea acele picioare! Când s-au sărutat prima oară, Melanie și-a azvârlit un pantof din picior răsturnând ceașca de cafea pe covorul persan.

— O, drace, a spus ea. Ți-am pătat frumusețea de covor.

— N-are importanță, a spus Abel îmbrățișând-o și a început s-o dezbrace.

Melanie i-a descheiat nasturii de la cămașă, Abel a încercat să și-o dea jos continuând s-o sărute, dar n-a reușit din cauza butonilor, așa că a ajutat-o mai întâi pe ea să-și scoată hainele. Trupul ei nu-și pierduse nimic din frumusețe, era exact cum își amintea Abel, atâta doar că se mai împlinise. Sâniile aceia tari și picioarele lungi, pline de grație! El a renunțat să mai încerce să-și scoată butonii cu o singură mână, a eliberat-o pe Melanie din îmbrățișare ca să se dezbrace, fiind foarte conștient de contrastul puternic dintre corpul lui și frumusețea trupului ei. Abel spera că tot ceea ce citise despre femei, că sunt atrase de bărbați puternici, să fie adevărat. Ea n-a părut a face nici un gest care să-i trădeze antipatia în momentul când l-a văzut gol. El a început să-i mângâie cu tandrețe sânii și să-i despartă picioarele. Covorul persan s-a dovedit a fi mult mai bun decât orice pat. A fost rândul ei să încerce să se dezbrace complet în timp ce se sărutau. Și ea a trebuit să se desprindă din îmbrățișarea lui spre a-și scoate toate hainele cu excepția – la rugămintea lui Abel – a portjartierului și ciorapilor de nylon.

Când a auzit-o gemând, el și-a dat seama cătă vreme trecuse de când nu mai trăise un asemenea extaz, ca apoi să se gândească la efemeritatea lui. Pentru câteva secunde nici unul din ei n-a vorbit, continuând să respire gâfâit. Apoi Abel a chicotit.

— De ce râzi? l-a întrebat Melanie.

— De nimic, a spus Abel care-și amintise remarca doctorului Johnson precum că poziția este ridicolă, iar plăcerea nu durează decât o clipă.

Abel s-a rostogolit de pe ea, iar Melanie și-a așezat capul pe umărul lui. Abel și-a dat seama cu surprindere că acum n-o mai

voia pe Melanie, iar în timp ce se gândea cum să se descotorosească de ea, fără a fi grosolan, ea i-a spus:

— Mă tem că nu pot să rămân toată noaptea, Abel. Măine dimineață am fixată o întâlnire devreme și trebuie să dorm puțin. Nu vreau să arăt de parcă aș fi petrecut toată noaptea pe covorul tău persan.

— Trebuie să pleci? a întrebat Abel arătându-se disperat, dar fără a fi.

— Îmi pare rău, dragul meu, dar trebuie.

Ea s-a ridicat și s-a dus la baie.

Abel a privit-o cum se îmbracă și a ajutat-o să-și încheie fermoarul. Cât de ușor se puneau hainele pe îndelete și cât de greu se scosese în grabă! Când a plecat, el i-a sărutat mâna cu galanterie.

— Sper c-o să ne revedem curând, a spus el mințind.

— Și eu sper la fel, a spus ea fiind conștientă de neadevărul din spusele lui.

A închis ușa în urma ei și s-a îndreptat spre telefonul de lângă pat.

— În ce cameră stă domnișoara Melanie Leroy? a întrebat el.

A urmat o pauză; prin telefon se auzea cum erau răsfoite paginile registrului de la recepție. Abel bătea neliniștit darabana cu degetele pe noptieră.

— Nu este nimeni înregistrat cu acest nume, domnule Rosnovski, a venit în cele din urmă răspunsul. Avem o anume doamnă Melanie Seaton din Dallas, Texas, care a sosit în dimineața aceasta și pleacă mâine.

— Da, aceea trebuie să fie doamna, a spus Abel. Ai grijă ca nota de plată să fie trecută în contul meu.

— Da, domnule.

Abel a închis telefonul, a făcut un duș rece înainte de a merge la culcare. Când s-a îndreptat spre cămin ca să stingă lumina ce veghease primul său act de adulter se simțea relaxat și a observat că marea pată de cafea de pe covorul său persan se uscuse.

— Tâmpita, a spus el cu voce tare și a stins lumina.

*

* *

În următoarele câteva luni Abel a constatat numeroase alte pete de cafea pe covorul persan, unele făcute de ospătărițe, altele de vizitatoare nocturne, pentru că el se înstrăina tot mai mult de Zaphia. Dar ceea ce nu anticipase Abel era că Zaphia va angaja un detectiv particular ca apoi să ceară divorțul. Divorțul era aproape necunoscut în cerul de prieteni polonezi ai lui Abel, separarea sau plecarea uneia din părți fiind mult mai obișnuită. Abel chiar a încercat s-o convingă pe Zaphia să renunțe la hotărârea ei, fiind mult prea conștient că aceasta nu-i va întări poziția lui în comunitatea poloneză și, în mod sigur, va constitui un obstacol pentru ambițiile sale politice și sociale care abia i se treziseră. Dar Zaphia era hotărâtă să meargă cu divorțul până la capăt. Abel a fost surprins să afle că femeia care nu voise deloc să se emancipeze când începuse perioada lui de glorie, avea să fie, după cum spunea George, un mic demon în răzbunarea ei.

Când Abel și-a consultat avocatul a aflat doar cu câte ospătărițe se culcase și câte clienți nu-și plătiseră camera de hotel în timpul ultimului an, ceea ce știa și singur. Așa că a renunțat la tot, luptându-se doar ca s-o obțină pe Florentyna, care acum avea treisprezece ani și era prima lui iubire adevărată din viață.

După o luptă îndelungată, Zaphia a fost de acord, cerând suma de cinci sute de mii de dolari, casa din Chicago și dreptul de a o vedea pe Florentyna în ultimul weekend din fiecare lună.

Abel și-a mutat cartierul general și casa în New York, iar George l-a poreclit „Baronul din Chicago în exil”, pentru că era tot pe drumuri colindând America în lung și în lat spre a construi noi hoteluri. La Chicago venea doar când trebuia să-l vadă pe Curtis Fenton.

27

Scrisoarea zăcea deschisă pe masă, lângă fotoliul în care stătea William în camera de zi. Era îmbrăcat în halat de casă și o citise de trei ori încercând să afle de ce Abel Rosnovski încerca să cumpere masiv acțiuni la banca Lester și de ce-l numise pe Henry Osborne director al grupului Baron. William și-a dat seama că nu-și putea permite riscul de a aștepta spre a ghici singur, așa că a ridicat telefonul.

Noul domn Cohen s-a dovedit a fi o versiune mai tânără a tatălui său. Când a sosit în East 68-th Street n-a fost nevoie să se prezinte: părul începuse să-i încărunțească și să i se rărească exact în aceleași locuri ca tatăl său, iar trupu-i rotofei era îmbrăcat în aceleași veșminte. Poate că, de fapt, era același costum. William a rămas cu ochii pironiți asupra lui, dar nu numai din cauza asemănării atât de mari dintre tată și fiu.

— Nu vă aduceți aminte de mine, domnule Kane, a spus avocatul.

— Doamne Dumnezeule, a exclamat William. Marea dezbateră de la Harvard. O mie nouă sute douăzeci...

— Douăzeci și opt. Ați câștigat dezbateră și v-ați sacrificat apartenența la clubul Porcellian.

William a izbucnit în râs.

— Poate că în aceeași echipă o să avem rezultate mai bune, dacă socialismul tău îți va permite să lucrezi alături de un capitalist convins.

S-a ridicat în picioare și i-a strâns mâna lui Thaddeus Cohen. Pentru o clipă parcă amândoi erau din nou studenți.

William a zâmbit.

— La clubul Porcellian nu ți-au permis să bei. Ce-ai dori să-ți ofer acum?

Thaddeus Cohen a respins oferta.

— Nu beau, a răspuns el clipind în acel mod dezarmant pe care William și-l aducea atât de bine aminte... și mă tem că acum și eu sunt un capitalist convins.

S-a dovedit apoi că el semăna nu numai la chip cu tatăl său, ci și la minte și i-a făcut lui William un rezumat clar al dosarului Rosnovski - Osborne, mergând însă până la cele mai mici amănunte. William i-a explicat exact ce-i cerea acum.

— Un raport imediat și continuarea practicii din trecut, adică un raport la fiecare trei luni. Secretul rămâne de o importanță capitală, a spus el dar vreau să cunosc orice amănunt descoperit. De ce Abel Rosnovski cumpără acțiunile băncii? Încă mă consideră răspunzător de moartea lui Davis Leroy? N-a renunțat la lupta cu Kane și Cabot, deși a fuzionat cu Lester? Ce rol are Henry Osborne în toate acestea? O întâlnire între mine și Rosnovski ar ajuta, mai cu seamă dacă i-aș spune că nu eu, ci banca a fost aceea care a refuzat să susțină grupul Richmond?

Stiloul lui Thaddeus Cohen scârțâia la fel de furios ca al tatălui său pe vremuri.

— La toate aceste întrebări vreau răspunsuri cât mai repede posibil ca să știu dacă este necesar să-mi informez consiliul de administrație.

În timp ce-și închidea servieta Thaddeus Cohen i-a aruncat același zâmbet timid ca al tatălui său.

— Îmi pare rău că trebuie să te necăjești cu lucruri de acest fel cât încă ești în convalescență. Am să revin imediat ce voi avea datele cerute. La ușă s-a oprit. Te admir foarte mult pentru ce-ai făcut la Remagen.

În lunile următoare William și-a recăpătat vigoarea rapid iar cicatricile de pe față și piept nu mai erau atât de vizibile. Serile Kate stătea trează lângă el până când adormea, apoi șoptea: „Mulțumesc, Doamne, că l-ai salvat”. Durerile cumplite de cap și perioadele de amnezie aparțineau tot mai mult trecutului și brațul drept și-a recăpătat forța. Kate n-a vrut să-l lase să-și reînceapă munca înainte de a face o lungă și deconectantă excursie în Indiile de Vest. De la cele două săptămâni petrecute împreună cu Kate la Londra, William nu s-a mai simțit niciodată atât de relaxat. Ea era încântată că pe vapor nu era nici o bancă, pentru că William precis s-ar fi lansat în afaceri. Se temea, totuși, că, dacă ar fi mai stat o săptămână la bord, William ar fi reușit să transforme nava într-una din cele mai recente achiziții ale firmei Lester reorganizând echipajul, rutele, orarul, până chiar și modul de navigație „al bărcii”, așa cum insistă William să-i spună marelui transatlantic. Când vaporul a acostat în portul New York, William era bronzat și plin de elan, iar Kate n-a mai putut să-l convingă să nu se ducă imediat la bancă.

În curând s-a implicat adânc în problemele băncii Lester. O nouă generație de bărbați, înăspriți de război, întreprinzători și

rapizi părea a conduce băncile moderne ale Americii, sub supravegherea atentă a președintelui Truman, care repurtase o surprinzătoare victorie, obținând al doilea mandat la Casa Albă, după ce lumea fusese informată că Dewey în mod sigur va câștiga alegerile. Ca și cum n-ar fi fost mulțumiți cu previziunea lor, *The Chicago Tribune* a continuat să anunțe că Dewey câștigase alegerile, dar cel care rămânea la Casa Albă era Harry S. Truman. William știa foarte puține despre fostul senator de Missouri, „la diminutiv”, cu excepția celor citite în presă și, ca un republican înveterat, spera că partidul său va găsi omul potrivit care să-l conducă în campania din 1952.

A sosit primul raport de la Thaddeus Cohen; Abel Rosnovski încă umbla după acțiunile Lester și abordase toți posesorii lor, dar nu se încheiase decât o singură tranzacție. Susan Lester refuzase să stea de vorbă cu avocatul lui William când acesta o abordase, așa că nu putuse afla de ce își vânduse cele șase procente. Îi puteau, însă, spune cu certitudine că ea nu avusese motive financiare ca să înstrăineze acțiunile.

Documentul era extrem de cuprinzător.

Henry Osborne, se pare, că fusese numit director al grupului Baron în mai 1947, având ca responsabilitate specială achiziționarea acțiunilor Lester. Ceea ce era mai important era faptul că Abel Rosnovski intrase în posesia acțiunilor lui Susan Lester de o asemenea manieră că nu exista nici un indiciu că el sau Osborne ar fi făcut achiziția. Acum Rosnovski avea șase procente din banca Lester și părea a se învoi să plătească cel puțin 750.000 \$ ca să obțină și cele două procente ale lui Peter Parfitt. William era foarte conștient de acțiunile pe care le-ar putea întreprinde Abel Rosnovski în momentul în care era în posesia celor opt procente. Ceea ce îl îngrijora și mai mult pe William era faptul că rata de profit a băncii Lester era mai mică decât cea a grupului Baron, care deja îi prinsese din urmă pe principalii săi rivali, grupurile Hilton și Sheraton. William se întreba dacă ar fi mai înțelept să aducă la cunoștința directorilor săi noile informații obținute sau să trateze cu Abel Rosnovski personal. După câteva nopți nedormite i-a cerut sfatul lui Kate.

— Nu faci nimic, i-a spus Kate, până nu ești absolut sigur că intențiile lui sunt atât de distructive pe cât te temi. S-ar putea ca întreaga afacere să fie o furtună într-o ceașcă de ceai.

— Cu Henry Osborne ca mânăuitor al securii, poți fi sigură

că furtuna nu se va limita la o ceașcă de ceai. Este cu neputință să fie ceva absolut curat la mijloc. Așa că nu trebuie să stau și să aștept până aflu ce pun la cale în privința mea.

— El poate că s-a schimbat, William. Trebuie să fie douăzeci de ani de când ai avut de-a face cu el.

— Al Capone poate că s-ar fi schimbat dacă ar fi fost lăsat să-și ispășească sentința. N-o să fim niciodată siguri de asta, dar eu unul n-aș vrea să pun pariu.

Kate n-a mai adăugat nimic, dar William s-a lăsat convins de ea și n-a mai întreprins nimic, rezumându-se la o privire fugară asupra rapoartelor trimestriale ale lui Thaddeus Cohen și a sperat că intuiția lui Kate se va dovedi a fi bună.

28

Profiturile grupului Baron au crescut foarte mult în explozia economică ce a urmat războiului. Din anii douăzeci nu se mai întâmplase să se câștige așa mulți bani și atât de repede, iar pe la începutul anilor cincizeci oamenii credeau că de data asta va fi de durată. Dar Abel nu se mulțumea numai cu succesul financiar; cu cât îmbătrânea începea să se îngrijoreze de locul Poloniei în lumea postbelică. Ce-i spusese Pawel Zaleski, consulul polonez? „Poate că ai să apuci vremea când ai să vezi Polonia înălțându-se iar”. Abel a făcut tot ce a putut ca să convingă Congresul Statelor Unite să aibă o atitudine mai hotărâtă asupra controlului pe care-l exercita Rusia asupra sateliților ei din estul Europei. Când a văzut cum apar unele după altele guverne socialiste marionetă, Abel a avut sentimentul că își riscase viața în zadar. A început să-i influențeze pe politicienii din Washington, să facă scurte expuneri jurnaliștilor, să organizeze dineuri în Chicago și New York și în alte centre ale comunității poloneze americane până când cauza poloneză în sine a devenit sinonimă cu Baronul din Chicago.

Dr. Teodor Szymariowski, fost profesor de istorie la universitatea din Cracovia, a scris un editorial remarcabil în ziarul *Freedom* despre A. Rosnovski și „Lupta lui pentru a fi recunoscuți”, ceea ce l-a determinat pe Abel să ia legătura cu el ca să vadă ce ar mai putea face pentru cauza poloneză. Profesorul era acum un om în vârstă și, când Abel a intrat în biroul lui, a fost surprins de fragilitatea înfățișării sale în contrast total cu vigoarea opiniilor. L-a întâmpinat pe Abel cu căldură și l-a tratat cu vodcă de Danzig.

— Baroane Rosnovski, i-a spus el întinzându-i paharul, te admir de multă vreme pentru tot ceea ce faci pentru nația noastră și, deși progresele noastre sunt infime, dumneata se pare că nu-ți pierzi niciodată încrederea.

— De ce mi-aș pierde-o? Eu întotdeauna am crezut că în America totul este posibil.

— Dar mă tem, baroane, că exact oamenii pe care încerci acum să-i influențezi, sunt cei care au permis ca toate aceste lucruri să se întâmple. Ei nu vor întreprinde niciodată nimic ca să elibereze poporul nostru.

— Nu înțeleg ce vreți să spuneți, domnule profesor, a spus

Abel. De ce să nu ne ajute?

Profesorul s-a rezemat de spătarul scaunului.

— Baroane, în mod cert trupelor americane li s-au dat ordine speciale să-și încetinească înaintarea spre est spre a permite rușilor să-și ia cât mai mult din Europa Centrală. Patton ar fi putut ajunge la Berlin cu mult înaintea rușilor, dar Eisenhower i-a spus să stea pe loc. Conducătorii noștri de la Washington – aceiași bărbați pe care încerci să-i convingi să trimită din nou arme și trupe în Europa – au fost cei care i-au dat acele ordine lui Eisenhower.

— Dar, la vremea aceea, ei nu aveau cum să știe cum va evolua în cele din urmă U.R.S.S.-ul. Pe atunci rușii erau aliații noștri. Sunt de acord că am fost prea slabi și conciliatori cu ei în 1945, dar nu americanii au trădat direct poporul polonez.

Înainte ca Szymanowski să vorbească, s-a lipit iar de spătarul scaunului și și-a închis ochii oboșiți.

— Aș vrea să-l fi cunoscut pe fratele meu, baroane Rosnovski. Abia săptămâna trecută am aflat că a murit în urmă cu șase luni într-un lagăr sovietic, asemănător aceluia din care ai scăpat dumneata.

Abel s-a aplecat în față parcă spre a-și exprima compasiunea, dar Szymanowski l-a oprit printr-o vagă mișcare a mâinii.

— Nu, nu spune nimic. Dumneata însuși ai cunoscut lagărul. Dumneata ai fi primul care știe că nici o compasiune nu mai are importanță. Noi trebuie să schimbăm lumea, baroane, în timp ce alții dorm. Szymanowski a făcut o pauză. Fratele meu a fost trimis în Rusia de americani.

Abel s-a uitat la el uluit.

— De americani? Cum să fie cu putință una ca asta? Dacă fratele dumneavoastră a fost prins în Polonia de trupele rusești...

— Fratele meu n-a fost niciodată prizonier în Polonia. El a fost eliberat dintr-un lagăr nemțesc de lângă Frankfurt. Americanii l-au ținut o lună într-un lagăr de persoane strămutate și apoi l-au dat rușilor.

— Nu poate fi adevărat. De ce s-o fi făcut?

— Rușii au cerut ca toți slavii să fie repatriați. Repatriați, ca apoi să-i transforme în unelte de muncă sau să-i extermine. Cei care n-au fost omorâți de Hitler au fost omorâți de Stalin. Am dovezi că fratele meu s-a aflat mai mult de o lună de zile în

sectorul american.

— Dar a însemnat o excepție sau au fost mai mulți în situația lui? I-a întrebat Abel.

— Nici vorbă, au mai fost mulți alții, a spus Szymanowski cu o detașare aparentă. Sute de mii. Poate chiar un milion. Cred că n-o să știm niciodată cifrele adevărate. Este foarte puțin probabil ca autoritățile americane să fi ținut o evidență exactă a operațiunii Kee Chanl.

— Operațiunea Kee Chanl? De ce nu se vorbește nimic despre asta? În mod sigur dacă oamenii își dau seama că noi, americanii, am trimis prizonierii eliberați înapoi, în Rusia, ca să moară acolo, ar fi îngroziți.

— Nu există nici o dovadă, nici un document despre operațiunea Kee Chanl. Mark Clark, Dumnezeu să-l binecuvânteze, nu s-a supus ordinelor și câțiva dintre prizonieri au fost preveniți reușind să fugă înainte ca americanii să-i trimită în lagăre. Unul dintre nefericiții care au ajuns acolo a fost și fratele meu. În orice caz, acum este prea târziu.

— Dar poporul american trebuie să afle. Am să formeze un comitet, am să tipăresc pamflete, voi ține discursuri. Cu siguranță Congresul ne va asculta dacă le spunem adevărul.

— Baroane Rosnovski, această sarcină chiar și pentru dumneata este prea mare.

Abel s-a ridicat în picioare.

— Nu, nu, nu te subestimez, prietene. Dar dumneata încă nu înțelegi mentalitatea conducătorilor lumii. Americanii au fost de acord să-i predea pe acei bieți nenorociți pentru că Stalin cerea atât de mult. Sunt sigur că nu s-au gândit niciodată că vor urma procese, lagăre de muncă și execuții.

— Acum când ne apropiem de anii cincizeci, nimeni nu cred că o să recunoască deschis că indirect suntem răspunzători. Nu, niciodată n-or s-o facă. Sau cel puțin timp de o sută de ani. Și atunci, toți, în afară de câțiva istorici, vor fi uitat că Polonia a pierdut mai multe vieți în război decât orice altă nație pe pământ, inclusiv Germania.

— Eu nădărduiam că singura concluzie la care vei ajunge va fi că trebuie să te implici mai mult și să ai un rol direct în politică.

— Acest gând și pe mine mă bate de o vreme, dar încă nu mi dau seama în ce direcție s-o pornesc.

— Baroane, eu am propriile mele puncte de vedere asupra

acestui subiect, așa că vom ține legătura. Bătrânul s-a ridicat încet în picioare și l-a îmbrățișat pe Abel. Între timp fă ceea ce crezi pentru cauza noastră, dar să nu fii surprins dacă vei găsi uși închise.

Când s-a reîntors la hotel, Abel a ridicat telefonul și i-a spus centralistei să-i facă legătura cu biroul senatorului Douglas. Paul Douglas era senatorul de Illinois al partidului democrat, care fusese ales cu sprijinul masiv al electorilor din Chicago și în trecut întotdeauna fusese foarte receptiv la orice cerere a lui Abel, dat fiind și faptul că în circumscripția sa electorală era cea mai mare comunitate de polonezi din țară. Adjunctul său, Adam Tomaszewicz, se ocupase întotdeauna de electorii polonezi.

— Bună, Adam. Abel Rosnovski la telefon. Am ceva foarte neplăcut de discutat cu senatorul. Ai putea să-mi aranjezi o întâlnire cu el?

— Din păcate astăzi este plecat din oraș, domnule Rosnovski. Se întoarce joi și sunt sigur că va fi foarte bucuros să stea de vorbă cu dumneavoastră imediat ce sosește. Am să-l rog să vă sune. Aș putea să-i spun despre ce este vorba?

— Da. Fiind și dumneata polonez, te va interesa și pe dumneata. Am auzit din surse sigure că autoritățile americane din Germania au acceptat ca toți cetățenii polonezi din teritoriile ocupate de Uniunea Sovietică să fie repatriați, dar foarte mulți dintre aceștia au fost trimiși în lagăre de muncă în Rusia și nu s-a mai auzit despre ei niciodată nimic.

A urmat un moment de tăcere la celălalt capăt al firului.

— Am să-i transmit senatorului la întoarcere, domnule Rosnovski, a spus Adam Tomaszewicz. Vă mulțumesc pentru telefon.

Joi, senatorul nu l-a sunat pe Abel. N-a sunat nici vineri, nici în timpul weekend-ului. Luni dimineață l-a sunat Abel. Din nou Adam Tomaszewicz a răspuns la telefon.

— O, da, domnule Rosnovski. Abel aproape că-l vedea cum se înroșește. Senatorul, într-adevăr, a lăsat un mesaj pentru dumneavoastră. Știți, este foarte ocupat cu toate aceste legi ce trebuie promulgate înainte de vacanța Congresului. M-a rugat să vă transmit că o să vă sune imediat ce are un moment liber.

— I-ați transmis mesajul meu?

— Da, bineînțeles. M-a rugat să vă spun că el este sigur că zvonurile pe care le-ați auzit nu sunt altceva decât propagandă

antiamericană. A mai adăugat că știe de la unul din șefii militari că trupele americane au avut ordine precise să nu elibereze nici un prizonier din lagărele de persoane strămutate, care se găseau sub supravegherea lor.

Tomaszewicz parcă citea un text pe care-l pregătise cu mare atenție, iar Abel și-a dat seama că dăduse peste prima din acele uși închise. În trecut niciodată senatorul Douglas nu evitase să-l întâlnească.

Abel a închis telefonul, apoi a format numărul unui alt senator care se ocupa de presă și nu se jena să foarfece pe oricine.

Din biroul senatorului Joseph McCarthy a răspuns o voce care a întrebat cine îl caută pe senator.

— Am să încerc să-l găesc, a răspuns vocea tânără când a auzit cine-l caută pe șeful ei și în ce problemă.

McCarthy se apropia de apogeul carierei sale și Abel și-a dat seama că va fi norocos dacă va putea vorbi cu el la telefon câteva clipe.

— Domnul Rosenevski, au fost primele cuvinte pe care le-a spus McCarthy.

Abel s-a întrebat dacă-i pronunțase greșit numele dinadins sau legătura telefonică era proastă.

— De ce ați vrut să discutați cu mine și cu nimeni altcineva această problemă de o mare urgență? l-a întrebat senatorul.

Abel a șovăit; de fapt, a fost luat ușor prin surprindere când l-a auzit pe McCarthy adresându-i-se direct..

— Secretele dumitale vor fi în siguranță la mine dacă mi le dezvălui, l-a auzit pe senator spunând când a simțit ezitarea lui.

— Dacă spuneți așa, a zis Abel și a făcut o pauză ca să-și adune gândurile. Domnule senator, dumneavoastră ați vorbit deschis și pe față în numele acelora dintre noi care am dorit să vedem națiunile din Europa de Est eliberate de sub jugul comunismului.

— Deci așa am făcut. Așa am făcut. Sunt bucuros să aud că apreciați faptul, domnule Rosenevski.

De data asta Abel a fost sigur că i-a pronunțat dinadins numele greșit, dar a hotărât să nu comenteze.

— Cât privește Europa de Est, a continuat senatorul, dumneavoastră trebuie să vă dați foarte bine seama că numai după ce vor fi scoși trădătorii din propriul nostru guvern se poate întreprinde o acțiune reală pentru eliberarea țării dumneavoastră

din captivitate.

— Este exact ceea ce vreau să discut cu dumneavoastră, domnule senator. Ați avut un succes răsunător când ați vorbit despre trădarea din propriul nostru guvern. Dar până acum, una din cele mai mari crime comuniste a fost trecută sub tăcere, nu s-a făcut nici o publicitate în jurul ei.

— La ce mare crimă vă referiți, domnule Rosenevski? Eu am găsit atât de multe de când mă aflu la Washington.

— Mă refer - Abel și-a îndreptat ușor spatelul - la repatrierea forțată de către autoritățile americane, după terminarea războiului, a miilor de cetățeni polonezi dislocați. Dușmani nevinovați ai comunismului care au fost trimiși înapoi în Polonia și de acolo în U.R.S.S. spre a fi transformați în sclavi și uneori pentru a fi omorâți.

Abel aștepta răspunsul, dar nu venea nici unul. A auzit un „clic” și s-a întrebat dacă cineva le asculta conversația.

— Acum, Rosenevski, ascultă-mă, tu nerodule. Îndrăznești să mă suni și să-mi spui că americanii - soldați credincioși ai Statelor Unite - au trimis mii de polonezi înapoi în Rusia și nimeni n-a auzit o vorbă despre una ca asta? Îmi ceri tu mie ca s-o cred? Nici chiar un polonez nu poate fi atât de tâmpit! Și mă întreb ce fel de persoană este aceea care acceptă să spună asemenea minciuni și fără a avea nici o dovadă? De asemenea, vrei tu să mă faci să cred că soldații americani n-au fost loiali? Asta dorești? Spune-mi Rosenevski, spune-mi ce se întâmplă cu voi, oamenii? Sunteți atât de idiști încât nu recunoașteți propaganda comunistă nici măcar atunci când vă lovește direct peste față? Dorești să răpești din timpul foarte drămuț al unui senator al Statelor Unite din cauza unor zvonuri stărnite de *Pravda* spre a crea tulburări în rândul emigranților din America?

Abel stătea nemișcat, ca o stană de piatră, din pricina neașteptatei izbucniri. Înainte ca jumătate din tiradă să se fi terminat, Abel și-a dat seama că orice contraargument era de prisos. A așteptat să se termine și a fost fericit că senatorul nu-i putea vedea chipul uluit.

— Domnule senator, sunt sigur că aveți dreptate și-mi pare rău că v-am răpit din timp a spus Abel încet. Până acum nu am văzut faptele sub această lumină.

— Asta nu face decât să dovedească cât de vicleni sunt ticăloșii aceia de comuniști, a spus McCarthy pe un ton mai blând.

Trebuie să fii cu ochii pe ei tot timpul. În orice caz, sper că acum ești conștient de pericolul continuu căruia trebuie să-i faci față poporul american.

— Da, sunt, într-adevăr, domnule senator. Vă mulțumesc încă o dată pentru că v-ați deranjat personal să vorbiți cu mine. La revedere, domnule senator.

— La revedere, Rosenevski.

Abel a auzit telefonul închizându-se și și-a dat seama că era același sunet cu al unei uși închise.

29

William a devenit conștient că nu mai era tânăr când Kate l-a tachinat în legătură cu părul său cărunt (înainte își număra firele albe, dar acum nu mai era posibil) și când Richard a început să invite acasă fete pe care el personal le găsea atractive. William aproape întotdeauna aproba gustul lui Richard în alegerea tinerelor domnișoare (așa cum le numea el), pesemne pentru că semănau cu Kate, care după părerea lui, era mai frumoasă ca niciodată acum, în plină maturitate. Fiicele sale, Virginia și Lucy, devenite și ele tinere domnișoare, îi umpleau inima de bucurie când le vedea cum seamănă leit cu mama lor. Virginia promitea să ajungă o bună pictoriță, iar pereții de la bucătărie și camerele copiilor erau întotdeauna plini de ultimele ei „lucrări de geniu”, cum le numea Richard tachinând-o. Virginia și-a luat revanșa în ziua în care Richard a început lecțiile de violoncel despre care și servitorii făceau comentarii deloc măgulitoare ori de câte ori arcușul atingea corzile. Lucy îi adora pe amândoi și o considera pe Virginia un nou Picasso, iar pe Richard un nou Casals. William a început să se întrebe ce le va rezerva viitorul copiilor săi când el nu va mai fi prin preajmă. În opinia lui Kate, toți trei progresau mulțumitor. Richard, care acum era la St. Paul, își îmbunătățise destul de mult tehnica la violoncel, așa că a fost ales să cânte într-un concert școlar, în vreme ce Virginia picta suficient de bine încât unul din tablourile ei a fost pus în camera din față. Dar a devenit limpede pentru toată familială Lucy va fi o frumusețe când, la vârsta de numai unsprezece ani, a început să primească scrisori de dragoste de la băieți care până nu demult nu fuseseră interesați decât de baseball.

În 1951 Richard a fost acceptat la Harvard și, deși n-a câștigat bursa pentru cel mai bun la matematică, Kate i-a replicat foarte prompt lui William că băiatul jucase baseball și cântase la violoncel la St. Paul, lucruri care lui nici măcar nu-i trecuseră vreodată prin cap să le realizeze. În sinea sa, William era mândru de Richard, dar față de Kate a mormăit că nu cunoștea mulți bancheri care să joace baseball sau să cânte la violoncel.

În timp ce America începea tot mai mult să creadă într-o pace care va fi de durată, băncile au intrat într-o perioadă de expansiune. În curând William a ajuns să nu-și mai vadă capul de

atâtea treburi, iar amenințarea lui Abel Rosnovski și problemele legate de el au trecut pe plan secundar.

Șirul de rapoarte trimestriale de la Thaddeus Cohen arăta că Rosnovski declanșase un plan la care nu avea nici o intenție să renunțe: printr-o terță persoană făcuse cunoscut tuturor deținătorilor de acțiuni Lester, cu excepția lui William, că ar fi interesat să cumpere. William se întreba dacă țelul acestor demersuri era să se ajungă la o confruntare directă dintre el și polonez. A început să-și dea seama că va trebui să informeze consiliul de administrație despre intențiile lui Rosnovski și, eventual, chiar să-și ofere demisia dacă banca va fi sub asediu, ceea ce ar fi însemnat victoria completă a lui Abel Rosnovski, din care cauză William nu se gândea foarte serios la această alternativă. A hotărât că, dacă va trebui să lupte pentru viața sa, nu avea altă alternativă decât lupta și, dacă unul din ei doi trebuia să se scufunde, el va face tot ce-i stă în putere ca acela să nu fie William Kane.

Dilema în privința atitudinii față de programul de investiții al lui Abel, în cele din urmă, a fost rezolvată de împrejurări cu totul exterioare voinței lui William.

La începutul lui 1951, banca fusese solicitată să reprezinte una din noile companii aeriene ale Americii, Interstate Airways, când Agenția Federală a Aviației i-a acordat o scutire de taxă pentru zborurile dintre coasta de est și de vest. Compania abordase banca Lester când trebuise să facă dovada că are treizeci de milioane dolari, așa cum cereau legile guvernamentale.

William considerase că atât compania aeriană cât și întregul proiect merită a fi susținute financiar și, ca atare, și-a consacrat tot timpul organizării unei oferte publice spre a strânge cele treizeci de milioane necesare. Banca, în calitatea sa de sponsor al proiectului, și-a pus toate resursele în sprijinul noii aventuri. Pentru William era cel mai mare proiect de când venise la Lester și, când a ieșit pe piață pentru cele treizeci de milioane de dolari, și-a dat seama că propria sa reputație era în joc. În iulie, când s-au anunțat detaliile ofertei, în câteva zile stocul a fost epuizat. William a primit laude din toate părțile pentru felul cum se ocupase de proiect și pentru succesele obținute. Lui, însă, nu i-a fost dat să se bucure de triumf decât până la următorul raport trimestrial al lui Thaddeus Cohen din care a văzut că zece la sută din acțiunile companiei aeriene fuseseră cumpărate de una din societățile

anonime ale lui Abel Rosnovski.

William și-a dat seama că venise timpul să le aducă la cunoștință lui Ted Leach și Tony Simmons temerile sale. L-a rugat pe Tony să vină la New York. Cei doi vicepreședinți au venit la el în birou și le-a relatat întreaga poveste despre Abel Rosnovski și Henry Osborne.

— De ce nu ne-ai spus toate acestea până acum? a fost prima reacție a lui Tony Simmons.

— Tony, când eram la Kane și Cabot m-am ocupat de sute de societăți de genul grupului Richmond și pe atunci n-aveam cum să știu că el vorbea serios în privința răzbunării. M-am convins, în cele din urmă, de obsesia lui când Rosnovski a cumpărat zece procente din acțiunile Interstate Airways.

— S-ar putea ca tu să tragi concluzii puțin exagerate, a spus Ted Leach. Sunt însă sigur că n-ar fi înțelept să informăm și restul consiliului de administrație! Ultimul lucru de care avem nevoie la câteva zile de la lansarea unei noi societăți este să stărnim noi înșine panică.

— Ai dreptate, a spus Tony Simmons. De ce nu te întâlnești cu acest tip Rosnovski și să vezi ce dorește?

— Cred că este exact ceea ce așteaptă din partea mea să fac, a răspuns William. Aceasta ar constitui pentru el o dovadă certă că banca este conștientă de asediul la care este supusă.

— Nu crezi că atitudinea lui s-ar schimba dacă i-ai spune câte eforturi ai depus spre a convinge banca să susțină Grupul Richmond, dar consiliul de administrație nici nu a vrut să audă și...

— N-am motive să cred că el nu știe deja, a spus William. Pare a fi la curent cu absolut totul.

— Ei bine, ce consideri că ar trebui să facă banca în privința lui Rosnovski? I-a întrebat Ted Leach. Categorie, nu putem să-l oprim să cumpere din stocul nostru dacă găsește pe cineva dornic să vândă. În cazul în care am ieși pe piață și am cumpăra din propriul nostru stoc, departe de a reuși să-l oprim, dimpotrivă, i-am face jocul și i-am cădea în plasă ridicând valoarea acțiunilor lui și punând în pericol propria noastră poziție financiară. Cred că puteți fi siguri că s-ar bucura să ne vadă cum ne trec toate transpirațiile ca să ieșim din încurcătură. Cazul nostru este exact ceea ce i-ar trebui lui Harry Truman și nimic nu i-ar încânta mai mult acum pe democrați decât un scandal bancar înainte de

alegeri.

— Îmi dau seama că nu prea pot să fac mare lucru, a spus William, dar a trebuit să vă aduc la cunoștință ce este în stare Rosnovski să pună la cale dacă i se ivește ocazia potrivită.

— Ar fi încă o explicație, a spus Tony Simmons și anume că toată această poveste nu are nici un alt scop ascuns și că el, pur și simplu, îți respectă talentul tău de investitor.

— Cum poți să spui una ca asta, Tony, din moment ce știi că este implicat și tatăl meu vitreg? Crezi că Rosnovski îl folosește pe Henry Osborne ca să mă ajute în cariera mea bancară? Este evident că tu nu-l cunoști pe Rosnovski la fel de bine ca mine. Eu l-am urmărit cum lucrează de peste douăzeci de ani. El nu este obișnuit să piardă; pur și simplu, aruncă zarurile până ce câștigă. Dacă făcea parte din familia mea, tot nu l-aș fi cunoscut atât de bine. El va...

— William, sper că nu te paște paranoia...

— Tony, îmi zici să nu devin paranoic. Amintește-ți de puterea ce o conferă regulamentul de funcționare al băncii aceuia care posedă opt procente din întregul capital. Acel articol, inițial, eu l-am introdus ca să mă apăr spre a nu fi înlocuit. Omul deja are șase procente și acesta nu este singurul pericol ce ne pândește în viitor, ține cont că Rosnovski poate să ne ruineze peste noapte acțiunile Interstate Airway, pur și simplu, ieșind deodată cu tot stocul său pe piață.

— Dar din asta n-ar câștiga nimic, a spus Ted Leach. Ba dimpotrivă, ar pierde o grămadă de bani.

— Crede-mă, tu nu înțelegi cum lucrează mintea lui Abel Rosnovski, a spus William. Are curajul unui leu și pierderile nu contează pentru el. Îmi dau seama cu fiecare zi ce trece că singurul lui interes este să-mi plătească polița și astfel să fim chit. Da, bineînțeles, el ar pierde foarte mulți bani dacă merge la dumping cu acele acțiuni, dar întotdeauna are hotelurile ca să-l redreseze. Acum au ajuns la douăzeci și unu și el, în mod cert, știe că dacă stocul Interstate sucombă peste noapte, repercusiunile asupra noastră vor fi mari. Ca bancheri, credibilitatea noastră depinde de încrederea foarte instabilă a publicului, încredere pe care Abel Rosnovski o poate spulbera când și cum îi vine mai bine.

— Potolește-te, William, a spus Tony Simmons. Încă nu s-a ajuns aici. Acum că știm ce intenții are Rosnovski putem să-l supraveghem îndeaproape toate mișcările și să i le dejucăm când

și cum este necesar. Primul lucru de care trebuie să ne asigurăm este ca nimeni să nu mai vândă acțiuni Lester înainte de a-ți fi făcut ție oferta. Banca întotdeauna te va sprijini în orice hotărâri iei. Convingerea mea rămâne, totuși, că ar trebui să vorbești personal cu Rosnovski și să te clarifici cu el. Procedând așa, cel puțin vom ști cât de serios este în intențiile lui ca să ne pregătim pe măsură.

— Aceasta este și părerea ta, Ted? l-a întrebat William.

— Da. Sunt de acord cu Tony. Cred că ar trebui să iei direct legătura cu el. Nu poate fi decât spre binele băncii dacă descoperi cât de inocente sau de nocive sunt, de fapt, intențiile lui.

William a rămas tăcut câteva clipe.

— Dacă amândoi aveți aceeași părere, voi încerca, a spus el în cele din urmă. Trebuie să vă previn că nu sunt de acord cu voi, dar, dat fiind faptul că eu personal sunt mult prea implicat, este posibil să nu pot judeca lucrurile la rece. Dați-mi câteva zile ca să mă gândesc în ce mod să-l abordez și am să vă comunic rezultatul.

După plecarea celor doi vicepreședinți, William a rămas singur în birou gândindu-se la acțiunea pe care promisese s-o întreprindă, fiind sigur că șansele de succes erau foarte mici dacă era implicat și Henry Osborne.

*

* *

Patru zile mai târziu, William stătea singur în biroul său și a dat instrucțiuni precise să nu fie deranjat de absolut nimeni. Știa că și Abel Rosnovski se afla în biroul lui din hotelul Baron din New York, pentru că își trimisese un om acolo în acea dimineață, care avea ca unică sarcină să-l informeze când își făcea apariția Abel Rosnovski. Omul de pază îi telefonase; Abel Rosnovski sosise la hotel la opt și jumătate și se dusese direct în biroul lui de la etajul patruzeci și doi de atunci nimeni nu-l mai văzuse. William a ridicat telefonul și i-a cerut centralistei să-i facă legătura cu hotelul Baron.

— New York Baron.

— Cu domnul Rosnovski, a spus William nervos. Centralista i-a făcut legătura cu o secretară.

— Cu domnul Rosnovski, vă rog, a replicat el. De data aceasta vocea îi era mai hotărâtă.

— Îmi puteți spune cine-l caută? a întrebat secretara.

— Mă numesc William Kane.

A urmat o tăcere prelungită – sau, pur și simplu, așa i s-a părut lui William.

— Nu sunt sigură dacă este aici, domnule Kane. Am să verific.

O nouă tăcere ce nu se mai sfârșea.

— Domnul Kane?

— Domnul Rosnovski?

— Cu ce vă pot fi de folos, domnule Kane? a întrebat o voce calmă, cu un ușor accent străin.

Deși William își pregătise frazele de deschidere cu mare grijă, era conștient că neliniștea răzbate din vorbele lui.

— Sunt puțin îngrijorat de acțiunile pe care le dețineți la banca Lester, domnule Rosnovski, a spus el, precum și de poziția pe care v-o consolidați la una din societățile reprezentate de noi. M-am gândit că poate a venit timpul să ne întâlnim și să discutăm intențiile pe care le aveți. De asemenea, ar mai fi o problemă personală pe care aș dori să v-o fac cunoscută.

A urmat o nouă tăcere. Sau se întrerupsese telefonul?

— Sub nici o formă și niciodată nu va fi posibilă o întâlnire cu dumneata, Kane. Deja cunosc destule despre dumneata ca să mai doresc să-ți cred scuzele pentru ceea ce s-a întâmplat în trecut. Cască-ți bine și tot timpul ochii și ai să vezi exact care-mi sunt intențiile, dar te pot asigura că diferă mult de acelea pe care le vei găsi în Cartea Genezei, domnule Kane. Într-o bună zi ai să vrei să-ți dai drumul pe fereastră de la etajul al doisprezecelea de la unul din hotelurile mele, pentru că o să ai mari neazuri cu propriile acțiuni ce le deții la banca Lester. Nu-mi mai trebuie decât două procente ca să invoc articolul șapte și noi amândoi știm ce înseamnă asta, nu-i așa? Atunci poate ai să înțelegi pe propria piele și pentru prima oară ce a simțit Davis Leroy când luni de zile s-a întrebat la ce ar sluji băncii tale viața lui. Acum n-ai decât să stai și să aștepti ani, întrebându-te ce voi face eu cu viața dumitale, atunci când voi fi obținut cele opt procente.

— Vă înțeleg sentimentele, domnule Rosnovski, dar eu încă sunt convins că ar fi înțelept să ne întâlnim și să lămurim lucrurile. Unul sau două aspecte ale problemei sunt sigur că nu le cunoașteți.

— Ca, de exemplu, cum l-ai escrocat pe Henry Osborne de

cinci sute de mii de dolari, domnule Kane?

Pe moment William a rămas fără grai și era pe punctul de a exploda, dar din nou a izbutit să se stăpânească.

— Nu, domnule Rosnovski. Ceea ce vreau să discut cu dumneata nu are nimic de-a face cu domnul Osborne. Este o chestiune personală în care ești implicat numai dumneata. Totuși, te asigur că nu l-am escrocat niciodată pe Henry Osborne, nici măcar de un cent.

— Versiunea lui Henry nu e asta. El zice că ești răspunzător de moartea mamei tale pentru că ți-ai luat toate măsurile ca să nu plătești o datorie de onoare ce o aveai față de el. După felul cum l-ai tratat pe Davis Leroy, nu-mi este greu să cred că n-ar fi adevărat.

Niciodată nu fusese nevoit William să se lupte cu atâta îndârjire ca să se stăpânească și i-au trebuit câteva secunde ca să încropească un răspuns.

— Pot să-ți sugerez pentru a clarifica toată această neînțelegere, odată și pentru totdeauna, să ne întâlnim pe un teren neutru, la alegerea dumatăle, unde să nu ne poată recunoaște nimeni?

— Nu există decât un singur loc în care nimeni nu te-ar recunoaște, domnule Kane.

— Care este acela? l-a întrebat William.

— În ceruri, a spus Abel și a pus telefonul în furcă.

*

* *

— Fă-mi legătura imediat cu Henry Osborne, i-a spus el secretarei.

A bătut cu degetele darabana pe masă în cele aproape cincisprezece minute cât i-au trebuit secretarei să-l găsească pe congressmanul Osborne care, așa cum s-a dovedit, îi plimbase pe câțiva din alegătorii săi prin clădirea senatului.

— Abel, tu ești?

— Da, Henry. M-am gândit că ai vrea să fii primul care află că amicul Kane știe totul, așa că acum bătaia se dă la câmp deschis.

— Cum adică, știe totul? Crezi că a aflat că sunt și eu implicat? a întrebat Henry neliniștit.

— Cu siguranță și, de asemenea, pare a fi la curent cu conturile secrete ale societății, cu acțiunile pe care le dețin la banca Lester și la Interstate Airways.

— Cum a putut ajunge până la asemenea detalii? Numai tu și cu mine știm de contul special.

— Și Curtis Fenton, a spus Abel întrerupându-l.

— Exact. Dar el niciodată nu l-ar informa pe Kane.

— El trebuie s-o fi făcut. Nu poate fi nimeni altcineva. Nu uita că atunci când am luat Grupul Richmond de la banca lui, Kane a tratat direct cu Curtis Fenton. Presupun că ei au menținut unele legături în tot acest răstimp.

— Iisuse!

— Pari înspăimântat, Henry.

— Dacă William Kane știe totul, jocul devine complet altul. Te avertizez, Abel că el nu este obișnuit să piardă.

— Nici eu, i-a răspuns Abel. Și nu mi-e teamă de William Kane, atâta vreme cât toți așii sunt în mâna mea. Cât deținem, cu ultimele achiziții, din stocul Kane?

— Șase procente la banca Lester și zece procente la Interstate Airways. Îți mai trebuie doar două procente la banca Lester ca să invoci articolul șapte, iar Peter Parfitt încă mai clevește împotriva lui.

— Excelent, a spus Abel. Nu văd cum s-ar putea ca situația să fie mai bună. Continuă tratativele cu Parfitt și adu-i aminte că eu nu mă grăbesc atâta vreme cât Kane nici măcar nu-l poate aborda. Pentru moment îl vom lăsa pe Kane să-și bată capul cu ce vom pune la cale. Tu nu faci nimic până ce eu nu mă întorc din Europa. După conversația mea telefonică din dimineața asta cu domnul Kane, te pot asigura, folosind o expresie elegantă, că-l treceau transpirațiile, dar am să-ți spun un secret, Henry: pe mine nu mă trec toate apele. N-are decât să fiarbă în suc propriu pentru că eu n-am de gând să fac nici o mișcare până nu sunt pregătit și sigur de reușită.

— Bun, a spus Henry. Eu am să te țin la curent dacă aici apare ceva ce te-ar putea îngrijora.

— Trebuie să-ți între bine în cap, Henry, pentru noi nu există nimic care să ne îngrijoreze. Pe amicul nostru, domnul Kane, ți l-am prins de c...e și am de gând să i le storc cu încetineală.

— O să mă bucur să te privesc, a spus Henry părând fericit.

— Uneori am impresia că tu îl urăști pe Kane mai mult decât mine.

Henry a râs nervos.

— Îți doresc călătorie plăcută în Europa.

Abel a închis telefonul și a rămas cu privirea pierdută în gol, reflectând la următoarea mișcare, degetele încă bătând cu zgomot darabana pe masă. A intrat secretara.

— Caută-l pe domnul Curtis Fenton de la Continental Trust Bank, a spus el fără s-o privească.

Degetele au continuat să bată nervos în masă. Privirea i-a rămas pierdută în gol. Câteva clipe mai târziu telefonul a sunat.

— Fenton?

— Bună dimineața, domnule Rosnovski, ce mai faceți?

— Vreau să-mi retrag toate conturile de la banca dumată.

N-a venit nici un răspuns de la celălalt capăt al firului.

— M-ai auzit, Fenton?

— Da, a spus bancherul stupefiat. Pot să vă întreb de ce, domnule Rosnovski?

— Pentru că Iuda n-a fost niciodată apostolul meu favorit, Fenton, de-aia. Și din acest moment nu mai faci parte din consiliul de administrație al Grupului Baron. În scurtă vreme ai să primești instrucțiuni în scris care să confirme această conversație și cu specificările de rigoare privind banca la care să-mi fie transferat contul.

— Dar nu înțeleg de ce, domnule Rosnovski. Ce am făcut...?

Abel a închis telefonul în momentul în care fiica lui intra în birou.

— Asta n-a sunat foarte plăcut, tată.

— Nici n-am avut intenția să sune altfel, dar n-are nici o legătură cu tine, draga mea, a spus Abel, tonul schimbându-i-se brusc. Ai reușit să-ți cumperi toate hainele de care ai nevoie în Europa?

— Da, mulțumesc, tată, dar nu sunt absolut sigură ce se poartă la Londra și Paris. Nu pot decât să sper că am luat tot ce-mi trebuie. Nu vreau să par ridicolă.

— Dragă mea, ai să arăți cum trebuie și ai să fii cea mai frumoasă fată pe care au văzut-o englezii vreodată. Cu flerul tău și cu simțul culorii pe care-l ai, ei își vor da seama că hainele tale nu sunt de duzină. Tinerii aceia europeni se vor îndrăgosti până peste cap de tine, dar eu mă voi afla acolo ca să-i opresc. Acum hai să

mergem să mâncăm și să facem planurile pentru Londra.

*
* *

Două săptămâni mai târziu, după ce Florentyna își petrecuse weekend-ul cu mama ei – de care Abel niciodată nu întreba – cei doi au luat avionul din aeroportul Idlewild, din New York, cu destinația Heathrow – Londra. Zborul cu un Boeing 377 a durat aproape paisprezece ore și, deși au călătorit la cabine de lux, când au ajuns la Claridges în Brook Street, singurul lucru pe care amândoi doreau să-l facă a fost să doarmă pe săturate.

Abel călătorea în Europa pentru trei motive: primul – să confirme contractele pentru noile hoteluri Baron în Londra, Paris și, eventual, Roma; al doilea – să-i arate Florentynei Europa înainte ca ea să înceapă studiul limbilor moderne la Radcliffe; al treilea și cel mai important pentru el – să-și viziteze castelul din Polonia și să vadă dacă era vreo șansă spre a dovedi că el este proprietarul.

Londra a fost un succes pentru amândoi. Consilierii lui găsiseră un teren lângă Hyde Park Corner, iar el și-a instruit avocații să treacă la negocieri pentru cumpărare și să obțină aprobările necesare pentru ca și capitala Angliei să se poată fâli cu un Baron.

Florentyna a găsit austeritatea Londrei postbelice deprimantă, în comparație cu exuberanța propriei case, dar londonezii păreau foarte puțin speriați de orașul lor distrus de război și încă mai credeau despre ei înșiși că tot mai reprezintă o mare putere în lume. A fost invitată la prânzuri, la dineuri și baluri și s-a dovedit că tatăl ei a avut dreptate în privința gustului ei în materie de îmbrăcăminte, și a reacției tinerilor europeni. Florentyna se întorcea în fiecare seară cu ochii strălucindu-i de încântare și cu povești despre noile ei cuceriri – pe care le uita până în dimineața următoare. Nu se putea hotărî dacă să se mărite cu un tânăr care absolvise Eton-ul și făcea parte din regimentul de gardă și care o saluta mereu, sau cu un membru al Camerei Lorzilor, care era în serviciul regelui. Ea nu prea era sigură ce înseamnă să fii în serviciul regelui, dar el știa cu siguranță cum să se poarte cu o doamnă.

La Paris au dus-o în același ritm trepidant, și, pentru că

amândoi vorbeau perfect franceza, au reușit să se înțeleagă foarte bine cu parizienii, la fel cum se înțeleseseră și cu englezii. De obicei, la sfârșitul celei de-a doua săptămâni de concediu Abel se plictisea și începea să numere zilele rămase până la întoarcerea acasă, la lucru. Dar când se afla în compania Florentynei asta nu se mai întâmpla. După ce se despărțise de Zaphia, Florentyna devenise centrul existenței sale și unicul moștenitor al unei averi considerabile.

Când a sosit timpul să părăsească Parisul, nu le venea la nici unul din ei să plece, așa că au mai stat câteva zile sub pretextul că Abel nu terminase negocierile pentru cumpărarea unui hotel faimos cândva, dar acum în declin, pe bulevardul Raspail. Nu i-a spus proprietarului, un anume domn Neuffe, care arăta mai în ruină decât hotelul, că avea de gând să-l demoleze și să construiască un altul nou. După ce peste câteva zile domnul Neuffe a semnat actele, Abel a cerut să fie rasă din temelie clădirea, iar el și Florentyna, nemaivând nici un pretext pentru a mai sta la Paris, au plecat spre Roma.

După prietenia ce le-o arătaseră britanicii și după veselia capitalei franceze, aspectul mohorât și devastat al Orașului Etern le-a alungat buna dispoziție. În Londra ei se plimbaseră împreună prin superbe parcuri regale, admiraseră clădirile istorice și Florentyna dansase până la ore târzii din noapte. La Paris fuseseră la operă, luaseră prânzul pe malurile Senei, se plimbaseră cu barca pe râu, pe lângă Notre Dame, ca apoi să ia cina în Cartierul Latin. La Roma Abel n-a găsit decât o puternică instabilitate financiară și a hotărât să-și amâne planurile de a construi un Baron în capitala italiană. Florentyna a sesizat nerăbdarea tatălui său de a-și revedea castelul din Polonia, așa că i-a sugerat să plece din Italia cu o zi mai devreme. Abel a descoperit că mașinăria birocratică pentru obținerea vizelor pentru o țară de dincolo de Cortina de Fier era mult mai complicată decât aceea pentru a căpăta autorizațiile necesare spre a construi un nou hotel cu cinci sute de camere în Londra. O persoană mai puțin insistentă, probabil că ar fi renunțat. După ce s-au văzut cu viza pe pașapoarte, au închiriat o mașină și au pornit spre Slonim. La grădinița poloneză au trebuit să aștepte ore în șir fiind ajutați doar de faptul că Abel vorbea fluent poloneza. Dacă ar fi știut grănicerii de ce poloneza lui era atât de bună, fără nici o îndoială că ar fi adoptat cu totul altă atitudine privind acordarea permisiunii de

intrare. Abel a schimbat cinci sute de dolari în zloți – cel puțin asta părea să facă plăcere polonezilor – după care și-au continuat drumul. Cu cât se apropiau mai mult de Slonim, cu atât Florentyna își dădea seama cât de mult înseamnă această călătorie pentru tatăl ei.

— Tată, nu-mi amintesc ca tu să fi fost vreodată atât de nerăbdător și emoționat ca acum.

— Aici sunt locurile unde m-am născut, i-a explicat el. După atâta vreme petrecută în America, unde lucrurile se schimbă de la o zi la alta este aproape ireal să mă întorc aici și să constat că totul pare a fi rămas exact ca atunci când am plecat.

Emoția punea tot mai mult stăpânire pe el la gândul revederii plaiurilor natale, dar era îngrozit și furios de starea jalnică a satelor care cândva fuseseră mici, curate și bine îngrijite. După patruzeci de ani și-a auzit vocea de copil întrebându-l pe baron dacă bătuse ceasul pentru popoarele subjugate ale Europei și dacă va putea să joace și el un rol și lacrimile i-au umplut ochii la gândul cât de scurt fusese acel ceas și ce rol infim îi revenise lui.

Când au dat ultimul colț, înainte de a intra pe moșia baronului, și a zărit porțile mari, de fier, ce duceau spre castel, Abel a râs cu voce tare copleșit de emoție și a oprit brusc mașina.

— Totul este exact cum îmi amintesc. Nimic nu s-a schimbat. Hai mai întâi să mergem și să vizităm cătunul unde am petrecut primii cinci ani din viață – nu cred să mai trăiască cineva – și apoi ne ducem la castel.

Florentyna venea în urma tatălui său, care mergea cu pași siguri, de-a lungul unei poteci, prin pădurea de stejari și mestecenii acoperiți cu mușchi, care n-aveau să se schimbe nici într-o sută de ani. După vreo douăzeci de minute, au ajuns într-un luminiș și în fața lor a apărut coliba vânătorului. Abel a rămas cu ochii pironiți asupra ei. Uitase cât de mică era prima lui casă. Cum putuseră oare nouă oameni să trăiască în ea? Acoperișul din trestie abia dacă mai rămăsese ceva din el, iar casa, cu geamurile sparte și pereții dărâpânați, părea a nu fi locuită. Grădina de legume, cândva foarte îngrijită, era acoperită de bălării.

Fusese coliba părăsită? Florentyna l-a prins pe tatăl său de braț și l-a condus încet spre ușa din față. Abel a rămas nemișcat, așa că Florentyna a ciocănit ușor. Au așteptat în tăcere. Florentyna a băut din nou, de data asta ceva mai tare și au auzit pe cineva mișcându-se înăuntru.

— Gata, gata, s-a auzit o voce bombănind în poloneză și câteva clipe mai târziu ușa s-a deschis puțin.

O bătrână slabă, adusă de spate și îmbrăcată complet în negru s-a ițit prin crăpătură. Șuvițele de păr îi scăpau de sub basma și ochii ei cenușii, goi îi priveau pe vizitatori.

— Nu este cu puțință! a spus încet Abel în engleză.

— Ce doriți? i-a întrebat femeia suspicioasă.

Nu avea nici un dinte, iar nasul, gura și bărbia formau un arc concav perfect.

Abel i-a spus în poloneză.

— Putem să intrăm și să stăm de vorbă?

Ea și-a plimbat privirea de la unul la celălalt cu teamă.

— Bătrâna Helena n-a făcut nimic rău, a scâncit ea.

— Știu, a spus Abel blând. Ți-am adus vești bune.

Fără tragere de inimă i-a lăsat să intre în încăperea goală și rece, dar nu i-a invitat să ia loc. Camera nu se schimbase: două scaune, o masă. Și-a amintit că până la plecarea la castel el nu știuse ce este acela covor. Pe Florentyna a străbătut-o un fior.

— Nu pot să aprind focul, s-a tânguit bătrâna scurmând cu un băț în sobă. Tăciunii n-au vrut să se mai reaprindă, a zis ea și a început să se caute prin buzunare fără a găsi nimic. Îmi trebuie hârtie, l-a privit pe Abel manifestând un licăr de interes pentru prima oară. Ai niște hârtie?

Abel s-a uitat la ea fix.

— Nu-ți mai aduci aminte de mine? a întrebat-o el.

— Nu, nu te cunosc.

— Mă cunoști. Helena. Numele meu este... Wladek.

— Îl știi pe micuțul meu Wladek?

— Eu sunt Wladek.

— O, nu, a spus ea tristă, oarecum tranșant. El a fost prea bun pentru mine, semnul lui Dumnezeu era pe trupul lui. Baronul l-a luat și l-a dus departe ca să fie înger, da, el l-a dus pe micuțul mamei...

Vocea i s-a frânt și a amuțit. S-a așezat cu mâinile brăzdate adunate în poală.

— M-am întors, a spus Abel și mai insistent, dar bătrâna nu i-a mai dat nici o atenție, murmură ceva numai de ea știut ca și cum ar fi fost singură în cameră.

— Ei mi-au ucis bărbatul, pe Jasio al meu și dragii mei copii au fost toți duși în lagăr în afară de micuța Sophia. Pe ea am

ascuns-o și ei au plecat.

Vocea îi era calmă și resemnată.

— Ce s-a întâmplat cu mica Sophia? a întrebat-o Abel.

— Rușii au luat-o în celălalt război, a spus ea posomorâtă.

Pe Abel l-a trecut un fior. Bătrâna s-a smuls din amintiri.

— Ce dorești? De ce pui toate întrebările aste?

— Voiam s-o cunoști pe fiica mea, Florentyna.

— Demult am avut o fată pe care o chema Florentyna, dar acum nu mai sunt decât eu.

— Dar eu... a spus Abel începând să-și descheie nasturii de la cămașă.

Florentyna l-a oprit.

— Știm, a spus ea și i-a zâmbit bătrânei.

— Cum puteți voi să știți? Asta s-a întâmplat demult, când voi nu erați născuți.

— Ne-au spus cei din sat, a răspuns Florentyna.

— Aveți niște hârtii cu voi? a întrebat bătrâna. Îmi trebuie pentru foc.

Abel s-a uitat la Florentyna neajutorat.

— Nu, a răspuns el. Îmi pare rău, dar nu avem la noi nici o bucată de hârtie.

— Ce doriți? a răspuns femeia, din nou ostilă.

— Nimic, a spus Abel acum resemnat la gândul că ea nu-l va mai recunoaște. Am vrut doar să-ți spunem bună ziua.

Și-a scos portmoneul din care a luat toate bancnotele noi primite la graniță și i le-a dat.

— Mulțumesc, mulțumesc, a spus ea luând banii cu lacrimi în ochi de bucurie.

Abel s-a aplecat s-o sărute pe mama lui vitregă, dar ea s-a întors într-o parte.

Florentyna l-a luat pe tatăl ei de braț și l-a condus afară din colibă, apoi au coborât pe poteca din pădure spre mașină.

Bătrâna i-a privit pe fereastră până a fost sigură că au dispărut. Apoi a luat bancnotele noi, le-a cocoloșit pe fiecare în parte făcând câte un mic ghemotoc și le-a pus pe toate în sobă. S-au aprins imediat. A mai pus vreascuri și lemne subțiri peste zloții în flăcări și s-a așezat anevoie lângă foc, frecându-și mâinile mulțumită de căldura pe care n-o mai avusese de săptămâni.

Tot drumul înapoi spre mașină Abel n-a scos nici o vorbă până au apărut la vedere iarăși porțile de fier. Încercând din

răspuțeri să uite cele petrecute la colibă i-a spus Florentynei:

— În curând ai să vezi cel mai frumos castel din lume.

— Tată, trebuie să încetezi să mai exagerezi.

— Din lume, a repetat Abel încet.

Florentyna a răs.

— Am să-ți spun cum este în comparație cu Versailles-ul.

Au urcat în mașină și când au trecut dincolo de porțile mari, de fier, Abel și-a adus aminte de camioanele în care plecase de aici. Au străbătut aleea lungă cam de o milă, care ducea la castel. Amintirile au dat năvală. Zile fericite ale copilăriei alături de baron și Leon, zile nefericite după ce fusese luat de ruși din castelul său, când nu mai credea că-l va mai revedea vreodată. Dar acum, el, Wladek Koskiewicz, se reîntorcea, se reîntorcea în triumf ca să-și ceară ceea ce era al lui.

Mașina înainta pe drumul șerpuit și cu gropi, amândoi erau tăcuți și în expectativă, iar după ce au dat ultima cotitură le-a apărut în fața ochilor castelul. Abel a oprit brusc mașina și a rămas cu privirile pironite asupra castelului său. Nici unul din ei n-a scos o vorbă, pur și simplu, se uitau fără să le vină a crede la ruinele devastate de bombe, ele fiind tot ce mai rămăsese din visul lui.

Au coborât încet din mașină. Nici unul n-a reușit să spună ceva. Florentyna l-a strâns puternic de braț pe tatăl ei căruia îi șiroiau lacrimile pe obraz. Un singur perete rămăsese în picioare, parcă spre a aminti de gloria de odinioară; restul nu era decât o grămadă de moloz și piatră roșie peste care se așternuse uitarea. Abel n-a putut să nu-i vorbească despre holurile uriașe, despre bucătării și dormitoare. S-a îndreptat apoi spre cele trei mici ridicături de pământ, acum aproape teșite și acoperite de iarbă verde și deasă, care erau mormintele baronului, al fiului său, Leon, al sorei lui mult iubite, Florentyna. S-a oprit la fiecare în parte și prin minte i-a trecut un gând, că ei încă ar mai fi în viață. A îngenunchiat la capul lor și scene cumplite din ultimele lor clipe de viață i-au revenit vii în memorie. Fiica lui stătea lângă el, cu mâna coborâtă pe umărul lui, fără să spună nimic. A trecut ceva vreme până ce Abel s-a ridicat și au plecat amândoi să cutreiere ruinele. Dale de piatră marcau locurile în care cândva fuseseră camerele superbe, pline de veselie. Abel încă n-a scos nici o vorbă. Ținându-se de mână au ajuns la temniță. Acolo Abel s-a așezat jos, pe lespezile din cămăruța umedă, lângă fereastra cu gratii, sau

jumătate de gratii, cât mai rămăseseră. Și-a răsucit brățara pe mână iar și iar.

— Aici tatăl tău a petrecut patru ani din viață.

— Nu este cu puțință, a spus Florentyna care nu se așezase jos.

— Acum este mai bine decât atunci, a spus Abel. Acum, cel puțin, este aer proaspăt, soare, păsări și ai sentimentul de libertate. Atunci nu era nimic, decât întuneric, moarte, duhoarea morții și cel mai bine din toate, speranța morții.

— Haide, tată, hai să plecăm. Dacă mai stăm aici ai să te simți și mai rău.

Florentyna l-a condus pe tatăl său spre mașină și a șofat încet de-a lungul aleii. Când au ieșit pe porțile de fier Abel nu și-a mai întors capul spre ruinele castelului.

Înapoi către Varșovia el abia dacă a scos o vorbă, iar vivacitatea a părăsit-o și pe Florentyna. Când tatăl ei a spus: „Acum nu mai este decât un singur lucru pe care trebuie să-l împlinesc”, Florentyna s-a întrebat ce anume ar putea fi, dar nu l-a presat să vorbească. Totuși, ea a reușit să-l convingă ca la întoarcere să mai petreacă un weekend în Londra, gândind că asta avea să-l mai înveselească pe tatăl ei și poate chiar să-i estompeze imaginea mamei vitrege complet senilă și a castelului său din Polonia ajuns o adevărată ruină.

Ziua următoare au luat avionul spre Londra. Abel a fost bucuros să se întoarcă într-o țară de unde putea comunica ușor cu America. Odată instalați la Claridges, Florentyna a plecat să se întâlnească cu vechii prieteni și să-și facă alții noi. Abel și-a petrecut timpul citind toate ziarele care i-au căzut în mână cu speranța că se va pune la curent cu tot ce s-a întâmplat în America de la plecarea lui. Nu-i plăcea să aibă sentimentul că s-au putut petrece evenimente cât el a fost plecat; asta nu făcea decât să-i amintească foarte clar că lumea mergea înainte și fără el.

Un mic articol de pe pagina interioară din Times-ul de sâmbătă i-a atras atenția. În perioada cât lipsise se împliniseră unele lucruri. Un Vickers Viscount de la Interstate Airways se prăbușise imediat după decolare pe aeroportul din Mexico City, în dimineața anterioară. Echipajul și șaptesprezece pasageri muriseră. Autoritățile mexicane se deplasaseră rapid la aeroport spre a da vina pe serviciile necorespunzătoare ale companiei Interstate. Abel a ridicat telefonul și i-a cerut centralistei o

convorbire peste Ocean.

Sâmbătă, Henry probabil că s-a întors la Chicago, și-a zis Abel în gând. I-a căutat în agendă numărul de acasă.

— Va fi de așteptat vreo treizeci de minute, i-a spus o voce precisă, nu neatractivă.

— Mulțumesc, a spus Abel și s-a lungit pe pat cu telefonul alături, meditănd.

Peste douăzeci de minute telefonul a sunat din nou.

— Aveți legătura, domnule, a spus aceeași voce precisă.

— Abel, tu ești? De unde vorbești?

— Bineînțeles că eu sunt, Henry. Din Londra.

— Ați terminat²⁰? a întrebat fata care a revenit pe fir.

— Nici n-am început, a spus Abel.

— Iertați-mă, domnule. Am vrut să spun: vorbiți cu America?

— O, da, bineînțeles. Mulțumesc. Doamne, Henry, aici vorbesc o cu totul altă limbă.

Henry Osborne a râs.

— Acum ascultă. Ai citit despre prăbușirea lui Vickers Viscount de la Interstate Airways, pe aeroportul din Mexico City?

— Da, am citit, dar tu n-ai de ce să-ți faci griji, i-a spus Henry. Avionul probabil că era asigurat, iar compania este complet acoperită, așa că n-au pierderi, acțiunile n-au de ce să scadă.

— Asigurarea este ultimul lucru care mă interesează, a spus Abel. Aceasta ar putea fi șansa noastră cea mai bună pentru a descoperi cât îl țin baierile pe domnul Kane.

— Nu cred că înțeleg, Abel. Ce vrei să spui?

— Ascultă-mă cu atenție și-am să-ți explic exact ce doresc să faci când se deschide Bursa, luni dimineață. Marți voi fi înapoi la New York ca să organizez eu însumi crescendo din final.

Henry Osborne a ascultat cu atenție instrucțiunile lui Abel Rosnovski. Douăzeci de minute mai târziu, Abel a pus telefonul în furcă.

Convorbirea s-a terminat.

---

20 Are you through? - în engleza britanică înseamnă „vorbiți, s-a făcut legătura telefonică?”, iar în engleza americană „ați terminat?”

William și-a dat seama că se putea aștepta la mai multe necazuri din partea lui Abel Rosnovski în dimineța în care Curtis Fenton l-a sunat spre a-l anunța că Baronul din Chicago își retrăgea tot capitalul de la Continental Trust, iar Fenton însuși era acuzat de neloialitate și lipsă de etică profesională.

— Când v-am scris despre cumpărarea de acțiuni Lester de către domnul Rosnovski am crezut că fac un lucru corect, a spus bancherul nefericit, și m-am ales cu pierderea unuia din cei mai bogați clienți. Nu știu ce va spune consiliul meu de administrație.

William a formulat o scuză inadecvată și l-a liniștit puțin pe Fenton promițându-i că va vorbi cu superiorii lui. Totuși pe el îl obseda întrebarea: care va fi următoarea mișcare a lui Abel Rosnovski?

Aproximativ o lună mai târziu a aflat. În timp ce parcurgea corespondența de luni a băncii, l-a sunat agentul său de bursă și i-a spus că cineva a scos pe piață acțiuni Interstate Airways în valoare de un milion de dolari. William a trebuit să ia imediat decizia de a cumpăra acțiunile din fondul său personal și a emis pe loc un ordin de cumpărare. După amiază, la ora două, alte acțiuni în valoare de un milion au fost scoase pe piață. Înainte ca William să le poată cumpăra, prețul a început să coboare. La ora trei, când s-a închis Bursa din New York, prețul acțiunilor Interstate Airways scăzuse cu o treime.

Dimineța următoare, la ora zece și zece, William a primit un telefon de la agentul său de bursă care acum era agitat. Alte acțiuni în valoare de un milion fuseseră scoase pe piață la deschidere. Agentul de bursă i-a spus că ultimul dumping a declanșat o adevărată avalanșă: ordinele de vânzare pentru acțiunile Interstate curgeau din toate părțile și prețul unei acțiuni a ajuns la câțiva cenți. Cu numai douăzeci și patru de ore mai înainte acțiunile Interstate fuseseră cotate la patru și jumătate.

William i-a cerut lui Alfred Rodgers, secretarul societății, să convoace o adunare a consiliului de administrație luna viitoare. Avea nevoie de timp să descopere cine provocase dumpingul. Miercuri a abandonat ideea de a cumpăra el însuși toate acțiunile

Interstate ce ieșeau pe piață. La închiderea bursei în acea zi S.E.C²¹.-ul a anunțat că va face o anchetă privind toate tranzacțiile Interstate. William a știut că acum consiliul de administrație al băncii Lester va trebui să decidă dacă vor sprijini compania aeriană timp de trei sau șase luni cât va trebui comisiei să-și termine investigațiile sau își vor lua mâinile de pe ea și o vor lăsa să dea faliment. Alternativele păreau extrem de periculoase, atât pentru buzunarul lui William, cât și pentru reputația băncii.

N-a fost nici o surpriză pentru William când a aflat în ziua următoare de la Thaddeus Cohen că societatea care produsese dumping-ul se numea Guaranty Investment Corporation și în spatele ei se afla Abel Rosnovski. Un purtător de cuvânt al acestei societăți a dat o mică explicație în presă asupra motivelor care-i determinaseră să vândă: teama pentru viitorul companiei provocate de declarația responsabilă a guvernului mexican privind serviciile necorespunzătoare ale companiei Interstate.

— „Declarație responsabilă”! a spus William scos din minți. Guvernul mexican n-a mai făcut o declarație responsabilă de când a afirmat că Speedy Gonzales va câștiga proba de o sută de metri la Jocurile Olimpice.

Pe vineri, Agenția Federală de Aviație i-a interzis companiei Interstate orice zbor până la terminarea anchetei.

William era convins că Interstate nu avea de ce să se teamă de o asemenea inspecție, dar decizia devenea un dezastru pentru rezervările pe termen scurt. Nici o companie aviatică nu-și poate permite să țină avioanele la sol; banii se fac dacă avioanele sunt în aer.

Spre a complica și mai mult lucrurile pentru William, au început și alte societăți mari, reprezentate de banca Lester, să-și reconsidere angajamentele viitoare. Presa a fost foarte rapidă în a scoate în evidență că Interstate era susținută de banca Lester. În mod surprinzător, vineri după-amiază, acțiunile Interstate au început să urce din nou și nu i-a trebuit mult lui William să ghicească de ce, fapt ce i-a fost confirmat ulterior de Thaddeus Cohen: cumpărătorul era Abel Rosnovski. El își vânduse acțiunile Interstate când prețul fusese maxim și acum și-a clătinat capul într-o admirație pizmașă. Rosnovski își făcea o mică avere, în timp

---

21 Securities and Exchange Commission – Comisia de control a Bursei.

ce-l distrugea pe William și ca reputație, și în termeni financiari.

William a socotit că Grupul Baron deși trebuie să fi riscat peste trei milioane dolari, probabil va sfârși prin a câștiga un profit enorm. Pe deasupra, era evident că pe Rosnovski nu-l preocupa o pierdere temporară, care, în orice caz, o putea folosi pentru anularea unor taxe; singurul lui interes era distrugerea totală a reputației băncii Lester.

Când s-a întrunit consiliul de administrație luni, William le-a relatat toate cele petrecute între el și Rosnovski și și-a oferit demisia. N-a fost acceptată, nici nu s-a supus la vot, dar au fost murmure de nemulțumire și William a știut că, dacă Rosnovski va ataca din nou, colegii lui s-ar putea să nu mai aibă aceeași atitudine tolerantă a doua oară.

Consiliul a analizat în continuare dacă să sprijine pe mai departe Compania Aviației Interstate. Tony Simmons i-a convins că ancheta Agenției Federale de Investigații se va termina în favoarea băncii și că Interstate își va recupera în timp banii. După adunare, Tony a trebuit să recunoască în fața lui William că decizia lor putea să-l ajute pe Rosnovski în perspectivă, dar banca nu avea de ales dacă dorea să-și apere reputația.

S-a dovedit a avea dreptate din ambele puncte de vedere. Când S.E.C. a publicat concluziile anchetei, a declarat despre banca Lester că este „dincolo de orice reproș”, dar au fost unele cuvinte severe pentru Guaranty Investment Corporation. Când s-au început tranzacțiile pentru acțiunile Interstate în dimineața aceea, William a fost surprins să afle că din nou cursul creștea cu fermitate. Curând s-a ajuns la cotarea inițială: patru și jumătate.

Thaddeus Cohen l-a informat pe William că principalul cumpărător din nou era Abel Rosnovski.

— Asta-i exact ce-mi lipsea în momentul de față, a spus William. Nu numai că se alege cu un profit uriaș din toată tranzacția, dar poate să repete schema ori de câte ori îi cade bine.

— De fapt, asta este exact ce-ți trebuie, i-a spus Thaddeus Cohen.

— Ce vrei să spui, Thaddeus? l-a întrebat William. Nu te știam a vorbi în cimilituri.

— Domnul Abel Rosnovski a făcut prima greșală în raționamentul său, pentru că a încălcat legea și acum este rândul tău să-l înfunzi. Probabil că el nici măcar nu-și dă seama că a comis o ilegalitate, pentru că motivele lui sunt cu totul altele.

— Despre ce vorbești? a spus William.

— E foarte simplu, i-a răspuns Thaddeus Cohen. Din cauza obsesiilor tale legate de Rosnovski – și ale lui în privința ta – se pare că la amândoi v-a scăpat ceea ce este foarte evident: dacă vinzi acțiuni cu singurul scop de a scădea cursul ca apoi să cumperi aceleași acțiuni la cursul minim și în acest fel să obții un profit sigur, încalci legea 10 b – paragraful 5 al S.E.C.-ului și te faci vinovat de fraudă. Sunt sigur că obținerea unui profit rapid n-a fost în intențiile inițiale ale domnului Rosnovski; de fapt, noi știm foarte bine că el pe tine a vrut să te înfunde. Dar cine o să-i dea crezare lui Rosnovski dacă vine cu o explicație ca aceasta, că a ieșit cu atâtea acțiuni pe piață pentru că n-a mai avut încredere în viitorul companiei, de vreme ce tot el a răscumpărat aceleași acțiuni când prețul a scăzut la minimum? Răspunsul: nimeni – și în mod cert nici cei de la S.E.C. Măine am să-ți trimit un raport complet, William, în care îți voi explica toate implicațiile legale.

— Mulțumesc, a spus William bucuros din cale afară de vești.

Raportul lui Cohen se afla pe biroul lui William la ora nouă, a doua zi dimineața și după ce l-a citit cu mare atenție, a convocat din nou consiliul de conducere. Directorii au fost de acord cu acțiunile pe care intenționa William să le întreprindă. Thaddeus Cohen l-a sfătuit să facă o declarație în presă, care să intre la tipar în seara aceea. În dimineața următoare pe prima pagină din *The Wall Street Journal* se putea citi:

„Domnul William Kane, președintele băncii Lester are motive să creadă că ordinele de vânzare emise de Guaranty Investment Corporation, în mai 1952, pentru acțiunile Interstate Airways, societate subvenționată de banca Lester, au avut drept unic scop obținerea ilegală de profit.

S-a stabilit că Guaranty Investment Corporation a scos pe piață, la deschiderea bursei, luni, 12 mai 1952, acțiuni Interstate în valoare de un milion dolari. Șase ore mai târziu alte acțiuni în valoare de un milion dolari au apărut pe piață. Următorul ordin de vânzare pentru cel de al treilea milion a fost dat de Guaranty Investment Corporation marți, 13 mai 1952, la deschiderea bursei. Aceasta a provocat o scădere a cursului până la limita minimă. După ce ancheta făcută de S.E.C. a dovedit că nici banca Lester, nici Interstate Airways nu pot fi suspectate de vreo ilegalitate, acțiunile au reintrat pe piață la cotă maximă. Guaranty Investment s-a

repezit să le cumpere la cel mai mic preț posibil, continuând această operație până și-au recuperat toate acțiunile în valoare de trei milioane de dolari pe care, inițial, ei le scosese la vânzare.

Președintele și directorii de la banca Lester au trimis o copie după toate documentele relevante departamentului de fraude din cadrul S.E.C.-ului cu rugămintea de a fi întreprinse toate cercetările de rigoare."

Sub declarație era reprodus în întregime paragraful 5 din legea 10 b emisă de S.E.C. și se menționa că acesta era exact genul de cazuri care intrau în atenția președintelui Truman; dedesubt apărea o caricatură cu Harry S. Truman prinzând un businessman care se înfrupta hulpav din borcanul cu miere.

William zâmbea în timp ce citea articolul, fiind convins că aceasta era ultima oară când mai auzea de Abel Rosnovski.

*
* *

Abel Rosnovski s-a încruntat și n-a scos o vorbă cât Henry Osborne i-a citit articolul cu voce tare. Și-a înălțat apoi privirile și degetele îi băteau darabana nervos pe masă.

— Băieții de la Washington, a spus Osborne, sunt hotărâți să meargă până la capăt cu cercetările.

— Dar, Henry, tu știi foarte bine că eu n-am vândut acțiunile Interstate ca să le scad cursul la bursă, a spus Abel. Profitul pe care l-am obținut nu mă interesează câtuși de puțin.

— Știu asta, a spus Henry, dar încearcă și convinge comitetul de finanțe din senat că Baronul din Chicago n-a urmărit nici un câștig financiar și că singurul lucru care l-a interesat a fost o poliță personală ce o avea de plătit lui William Kane și au să te scoată în hohote de râs din tribunal – sau din senat, ca să fii mai exact.

— Afurisită treabă, a spus Abel. Acum ce dracu' trebuie să fac?

— Ei bine, mai întâi va trebui să te dai la fund până se mai sting lucrurile. Roagă-te lui Dumnezeu să izbucnească un scandal mai mare care să-i abată atenția lui Truman, sau ca politicianii să se implice tot mai mult în alegeri și să nu mai aibă timp să ceară o anchetă. Cu puțin noroc, s-ar putea ca noua administrație să înmormânteze cazul. Indiferent ce faci Abel, nu mai cumpăra nici o

acțiune care are vreo legătură cu banca Lester pentru că altfel vei termina, în cel mai bun caz, prin a primi o foarte mare amendă. Lasă-mă pe mine să văd ce pot face cu democrații din Washington.

— Amintește-le celor din echipa Truman că la ultima lui campanie le-am donat cincizeci de mii de dolari și am de gând să procedez la fel și pentru Adlai.

— Deja am și făcut-o a spus Henry. De fapt, te-aș sfătui să dai cincizeci de mii și republicanilor.

— Ei au să facă un munte dintr-un mușuroi de cârțiță, a spus Abel. Un mușuroi de cârțiță pe care Kane îl va transforma într-un munte dacă-i oferim șansa.

Degetele lui Abel au continuat să bată darabana pe masă.

Următorul raport trimestrial al lui Thaddeus Cohen arăta că Abel Rosnovski încetase de a mai cumpăra sau vinde acțiuni ale băncii Lester. Părea a-și concentra energia în construirea de hoteluri în Europa. Cohen era de părere că Rosnovski se dăduse la fund așteptând ca S.E.C. să ia o hotărâre în problema Interstate.

Reprezentanții de la S.E.C. l-au vizitat pe William în repetate rânduri. El le vorbise cu o franchețe totală, dar ei nu-i dezvăluiseră niciodată în ce fel progresau cercetările. În cele din urmă, și-au terminat investigațiile și i-au mulțumit lui William pentru cooperare. După aceea n-a mai auzit nimic despre ei.

Cum alegerile prezidențiale se apropiau tot mai mult și Truman părea să-și concentreze eforturile pentru dizolvarea cartelului industrial Du Pont, William a început să se teamă că Abel Rosnovski scăpase din undiță. Era sigur că Henry Osborne trăsesse unele sfori în Congres. Și-a amintit că, la un moment dat Cohen menționase că grupul Baron făcuse o donație de cincizeci de mii de dolari pentru campania electorală a lui Harry Truman și a fost surprins să afle din ultimul raport al lui Cohen că Rosnovski repetase donația pentru Adlai Stevenson, candidatul democraților la președinție, laolaltă cu o alta, tot de cincizeci de mii, pentru campania lui Eisenhower. Din nou Cohen subliniase aceste informații.

William, care niciodată nu voise să sprijine pentru o funcție publică pe cineva care nu era republican, dorea ca generalul Eisenhower, candidatul care câștigase primul tur de scrutin la convenția din Chicago, să-l înfrângă pe Adlai Stevenson, deși era conștient că o administrație republicană era mai puțin probabil că va presa pentru o anchetă corectă cum ar fi făcut-o democrații.

Când generalul Dwight D. Eisenhower a fost ales al treizeci și patrulea președinte al Statelor Unite ale Americii, în 4 noiembrie 1952, William a fost convins că Abel Rosnovski scăpase de orice acuzare, așa că nu mai putea să spere decât că experiența trecută îl convinsese ca pe viitor să lase în pace afacerile băncii Lester. Singură mică compensație pe care a avut-o William din alegeri a fost că Henry Osborne și-a pierdut locul din Senat, care a fost ocupat de un candidat republican. Haina prezidențială a lui Eisenhower s-a dovedit a avea pulpane largi și rivalul lui Osborne

se agățase de ele. Thaddeus Cohen era înclinat să creadă că Henry Osborne nu mai exercita aceeași influență asupra lui Abel Rosnovski pe care o avusese în trecut. Zvonurile care circulau în Chicago erau că, de când divorțase de soția lui bogată, Osborne datora sume mari de bani lui Rosnovski și că începuse să practice iarăși în stil mare jocurile de noroc.

William era mai fericit și mai relaxat și aștepta cu nerăbdare să pășească în era prosperă și pacifistă pe care o promisesse Eisenhower în discursul inaugural.

Pe măsură ce treceau primii ani ai noii administrații, William a început să nu mai dea atâta atenție amenințărilor lui Rosnovski și să se gândească la ele ca la ceva aparținând deja trecutului. L-a informat pe Thaddeus Cohen că era de părere că venise timpul să nu mai audă nimic despre Abel Rosnovski. Avocatul n-a făcut nici un comentariu, mai cu seamă că nu i s-a cerut părerea.

William și-a concentrat toate eforturile în consolidarea băncii Lester, și ca mărime, și ca reputație, fiind din ce în ce mai mult conștient că o făcea atât pentru el cât și pentru fiul său. Câțiva din funcționarii de la bancă deja începuseră să-i spună „bătrânul” când vorbeau despre el.

— Trebuia să vină și vremea asta, a spus Kate.

— Dar de ce nu s-a întâmplat la fel și cu tine? i-a răspuns William.

Kate și-a ridicat privirile spre William și a zâmbit.

— Acum ți-am aflat secretul cum de-ai reușit să închei atâtea afaceri cu oameni vanitoși.

William a râs.

— Și cu o femeie frumoasă, a adăugat el.

Înainte cu un an ca Richard să împlinească douăzeci și unu de ani, William și-a revizuit testamentul. I-a lăsat lui Kate cinci milioane dolari și două milioane pentru fete, iar restul averii i-a revenit lui Richard. De asemenea, a mai donat un milion de dolari universității Harvard.

Richard profitase din plin de cei patru ani la Harvard. La începutul ultimului an, nu numai că spera la un *Summa Cum Laude*, dar și cânta la violoncel în orchestra universității, iar în echipa de baseball el servea mingile, ceea ce până chiar și William a fost nevoit să admire. Comentariul lui Kate a îmbrăcat forma unei întrebări retorice. Câți studenți își petreceau după-amiezile de

sâmbătă jucând baseball în echipa Harvard contra Yale și câți își petreceau serile de sâmbătă cântând la violoncel în sala de concert Lowell, în quartetul de coarde al universității?

Ultimul an a trecut repede și când Richard a părăsit Harvard-ul, înarmat cu o diplomă în matematici, un violoncel și un bătător pentru baseball, singurul lucru pe care l-a cerut, înainte de a urma cursurile postuniversitare de comerț în clădirea Harvardului de pe celălalt mal al râului, a fost să-și petreacă o vacanță pe cinste. A plecat cu avionul în Barbados, cu o fată cu numele de Mary Bigelow de a cărei existență părinții lui Richard habar nu aveau. Printre altele, domnișoara Bigelow studia muzica la Vasser și când s-au întors acasă două luni mai târziu, aproape tot atât de negri ca și băștinașii, Richard a dus-o acasă s-o cunoască părinții lui, iar William a fost de acord cu domnișoara Bigelow; la urma urmelor, era nepoata lui Alan Lloyd.

Pe 1 octombrie 1955, Richard s-a întors la Harvard pentru specializare. Locuia în Casa Roșie pe care a transformat-o după gustul său: s-a descotorosit de tot mobilierul de trestie al lui William, a scos tapetul pe care Matthew Lester îl găsisese cândva atât de modern, și-a mochetat livingul, a instalat o masă de stejar în sufragerie, o mașină de spălat vase în bucătărie, iar pe domnișoara Bigelow în dormitor.

32

Abel s-a întors din călătoria la Istanbul, în octombrie 1952, imediat ce a aflat despre atacul de cord al lui David Maxton. A participat la funeralii împreună cu George și Florentyna, iar mai târziu i-a spus doamnei Maxton să se considere invitata oricărui hotel Baron din lume, pe care putea să și-l aleagă pentru tot restul vieții. Ea n-a înțeles de ce Abel i-a făcut o ofertă atât de generoasă.

Când, în ziua următoare, Abel s-a întors la New York a fost încântat găsind pe biroul său de la etajul al patruzeci și doilea un raport de la Henry Osborne care-i spunea că lucrurile se liniștiseră. După părerea lui Henry, noua administrație Eisenhower era puțin probabil că va relua ancheta asupra societății Interstate, mai cu seamă că de aproape un an afacerile la bursă erau prospere. Nu se mai petrecuse nici un incident care să aducă pe tapet vechiul scandal. Vicepreședintele lui Eisenhower, Richard M. Nixon, părea a fi mai mult implicat în urmărirea fantomelor comuniste care-i scăpaseră lui Joe McCarthy.

Următorii doi ani Abel și i-a petrecut concentrându-se în extinderea imperiului său hotelier în Europa. Baronul din Paris l-a inaugurat în 1953 și pe cel din Londra la sfârșitul lui 1954. Hoteluri Baron, în diverse stadii de execuție, se aflau în Bruxelles, Roma, Amsterdam, Geneva, Bonn, Edinburgh, Cannes și Stockholm, în cadrul unui program ce se întindea pe o perioadă de zece ani.

Abel avea atât de mult de lucru încât nu-i mai rămânea prea mult timp să se gândească la continua prosperitate a lui William Kane. N-a mai făcut nici o încercare să cumpere acțiuni nici la banca Lester, nici la societățile ei subsidiare, deși pe cele care le avea le ținea cu strășnicie în speranța că i s-ar putea ivi o altă șansă de a-i aplica lui William Kane o lovitură din care să nu-și mai poată reveni cu atâta ușurință. Data viitoare, și-a promis Abel în sinea lui, va avea grijă să nu mai facă prostia de a încălca legea.

În timpul tot mai numeroaselor plecări în străinătate ale lui Abel, George conducea grupul Baron, iar Abel spera că Florentyna i se va alătura în consiliul de administrație imediat ce va absolvi Radcliffe-ul, în iunie 1955. Deja hotărâse că ea va prelua conducerea magazinelor ce apăruseră în cadrul hotelurilor și care

deveneau ele însele un adevărat imperiu.

Pe Florentyna această perspectivă o atrăgea foarte mult, dar insista ca mai întâi să-și câștige o oarecare experiență în străinătate și numai după aceea să se alăture grupului tatălui ei. Considera că talentul ei înnăscut pentru design, culoare și organizare nu putea înlocui experiența. Abel i-a sugerat să se perfecționeze în Elveția la domnul Maurice de la faimoasa *Ecole Hôteliere* din Lausanne. Florentyna n-a acceptat ideea, explicându-i că voia să lucreze doi ani într-un magazin din New York, înainte de a prelua conducerea întregii rețele. Era hotărâtă să-și merite acest post, nu să-l primească doar „ca fiica tatălui meu”, i-a spus ea lui Abel. Abel a aprobat-o întru totul.

— Un magazin în New York, asta este cum nu se poate mai ușor, a spus el. Am să-l sun pe Walter Hoving de la Tiffany și începi chiar din vârf.

— Nu, a spus Florentyna, arătând că moștenise din plin încăpățânarea tatălui ei. Care este echivalentul unui ajutor de ospătar de la hotelul Plaza?

— Vânzătoare la un raion dintr-un magazin universal, a spus Abel râzând.

— Atunci exact asta am să fiu, a spus ea.

Abel s-a oprit din râs.

— Vorbești serios? Cu o diplomă de la Radcliffe și cu toate cunoștințele și experiența pe care le-ai câștigat din excursiile în Europa tu vrei să fii o simplă vânzătoare?

— Faptul că tu ai fost un simplu ospătar la Plaza n-a constituit un impediment când a venit vremea să construiești cel mai răspândit hotelier din lume, i-a răspuns Florentyna.

Abel știa când era înfrânt. N-a trebuit decât să privească în ochii de culoarea oțelului ai frumoasei lui fiice și a înțeles că hotărârea era luată și nici o acțiune de convingere, făcută cu duhul blândeții sau altfel, nu va duce la nici un rezultat.

După ce Florentyna absolvise universitatea Radcliffe își petrecuse o lună în Europa cu tatăl ei, urmărind progresele celor mai recente hoteluri Baron. Ea deschisese oficial Baronul din Bruxelles, unde făcuse o cucerire în persoana tânărului și foarte chipeșului director care vorbea franceza, și care-i displăcea lui Abel pentru că mirosea a usturoi. Trei zile mai târziu ea a trebuit să-l părăsească, când relația lor a ajuns la stadiul sărutului, dar niciodată n-a recunoscut în fața tatălui că mirosul de usturoi

fusesse pricina.

Florentyna s-a întors la New York cu tatăl ei și a făcut imediat o cerere pentru postul vacant de „vânzătoare practicantă” la Bloomingdale. Când a completat formularul și-a dat numele de Jessie Kovats, fiind sigură că n-ar fi fost deloc lăsată în pace dacă s-ar fi știut că este fiica Baronului din Chicago.

În ciuda protestelor tatălui ei, Florentyna a hotărât să părăsească și apartamentul ce-l avea în hotelul Baron și a început să caute o locuință. Din nou Abel a cedat și i-a făcut cadou la aniversarea celor douăzeci și unu de ani un apartament micuț, dar elegant pe Fiftyseventh Street, lângă East River.

Florentyna deja își avea modul ei de viață și un cerc de prieteni în New York, dar demult luase hotărârea să nu le spună nimic despre intențiile ei de a se angaja la Bloomingdale. Se temea că vor dori să vină s-o vadă și tot ceea ce construisese cu atâta grijă se va spulbera, făcând imposibil de a mai fi tratată ca o obișnuită practicantă.

Când prietenii au întrebat-o, ea le-a spus doar că-și ajută tatăl să conducă magazinele din hoteluri. Nimeni n-a mai dat nici o atenție răspunsului ei.

Jessie Kovats – i-a trebuit un timp oarecare până s-a obișnuit cu numele – a început lucrul în raionul de cosmetice. După șase luni era pregătită să conducă propriul ei magazin. Vânzătoarele de la Bloomingdale lucrau câte două, fapt pe care Florentyna imediat l-a întors în avantajul ei, alegând să lucreze cu cea mai leneșă fată din raion. Acest aranjament i-a convenit fiecăreia dintre ele, pentru că vânzătoarea aleasă de Florentyna era o blondă superbă, dar cam găsculiță, cu numele de Maisie, pe care n-o interesau decât două lucruri în viață: acele ceasornicului când arătau ora șase p.m. și bărbații. Primul nu se întâmpla decât o dată în zi, celălalt tot timpul.

Curând între cele două fete s-a creat un fel de camaraderie, fără a fi exact prietene. Florentyna a învățat o mulțime de la colega ei, cum să chiulească fără a fi observată de șeful de etaj și cum să se lase agățată de un bărbat.

După primele șase luni de lucru împreună, profiturile de la cosmetice au crescut în ciuda faptului că Maisie își petrecea mai tot timpul mai degrabă încercând produsele decât vânzându-le. Numai ca să-și facă unghiile îi trebuiau două ceasuri. În contrast cu ea, Florentyna avea un talent ce nu se capătă la cursurile

serale. Acesta, combinat cu posibilitatea de a învăța rapid, a făcut-o ca numai după câteva săptămâni să dea impresia șefilor ei că ar fi lucrat în branșă de ani.

Tura cu Maisie era ideală pentru Florentyna, iar când au mutat-o la raionul de îmbrăcăminte, a mers și Maisie cu ea. Maisie își petrecea timpul probând rochii toată ziua, în vreme ce Florentyna le vindea. Maisie atrăgea bărbații – secondanți de soții sau iubite – indiferent de mărfurile de la raionul ei, pur și simplu, fixându-i cu privirea. Imediat ce cădeau în mreje, își făcea apariția Florentyna și le vindea ceva. La raionul de îmbrăcăminte de damă cu greu această combinație putea da roade, dar Florentyna reușea să convingă victimele lui Maisie să cumpere ceva, foarte puțini scăpând cu portmoneele neatrinse.

Profiturile în următoarele șase luni au urcat din nou, iar șeful de etaj a hotărât că, în mod cert, cele două fete făceau o echipă bună împreună. Florentyna nu l-a contrazis cu nimic. În vreme ce alte vânzătoare se plângeau de cât de puțin lucrau colegile lor, Florentyna întotdeauna o lăuda pe Maisie că este un partener ideal, care o învățase atât de multe despre munca dintr-un magazin universal. Ea n-a menționat și sfatul practic pe care tot Maisie i-l dăduse despre cum să-i trateze pe bărbații îndrăgostiți-lulea.

Cea mai mare favoare ce i se poate face unei vânzătoare de la Bloomingdale este să fie repartizată la una din teșghelele care dă cu fața spre intrarea dinspre Lexington Avenue, fiind astfel prima persoană ce este văzută de clienți când intră pe ușa principală. Ca să lucrezi aici constituia un fel de mică avansare și rareori se întâmpla ca o fată să ajungă să vândă aici înainte de a fi lucrat cel puțin cinci ani în magazin. Maisie era la Bloomingdale de la șaptesprezece ani, depășise cu puțin cinci ani deci, în vreme ce Florentyna era doar de douăsprezece luni. Dar, pentru că rezultatele lor fuseseră atât de impresionante, directorul a hotărât să facă o încercare cu cele două fete și le-a mutat la parter, la raionul papetărie. Cum Maisie nu prea se omora cu cititul, iar cu scrisul și mai puțin, raionul de papetărie, pentru ea personal, nu-i putea oferi nici un avantaj. Florentyna după un an de când lucrau împreună, nu era sigură dacă Maisie știa să scrie sau să citească. În orice caz, noua poziție a încântat-o pe Maisie foarte mult pentru că îi plăcea să fie în centrul atenției. Așa că cele două fete cu continuat să formeze o echipă perfectă.

Abel s-a furișat într-o zi la Bloomingdale ca s-o vadă pe Florentyna la lucru și i-a mărturisit lui George că îi făcuse o impresie extraordinară. L-a asigurat pe vicepreședintele său că abia așteaptă să treacă cei doi ani de practică spre a o angaja. Amândoi au fost de acord că, atunci când Florentyna va pleca de la Bloomingdale, va deveni vicepreședinte al grupului, ocupându-se de magazinele din hoteluri.

*

* *

Florentyna și-a petrecut ultimele șase luni la Bloomingdale la parter ca supraveghetore de raion. Noua ei slujbă includea verificarea mărfii, a caselor și avea în subordine optsprezece vânzătoare. Conducerea de la Bloomingdale deja hotărâse că Jessie Kovats era un candidat ideal spre a fi un viitor acționar.

Florentyna nu le-a spus nimic subalternelor sale că în scurt timp va merge să lucreze cu tatăl ei ca vicepreședinte al grupului Baron. Cum cele șase luni se apropiau de sfârșit, ea a început să se întrebe ce se va întâmpla cu biata Maisie după plecarea ei, pentru că Maisie era convinsă că Jessie va lucra la Bloomingdale toată viața, așa cum făcea fiecare vânzătoare. Florentyna s-a gândit că ar putea să-i ofere o slujbă într-unul din magazinele din Baronul din New York. Atâta vreme cât Maisie se afla în spatele unei tejghele la care bărbații să-și cheltuiască banii, Maisie era o achiziție prețioasă.

Într-o după-amiază când Maisie era în așteptarea unui client – acum lucra la raionul de mănuși, eșarfe și pălării – a tras-o pe Florentyna deoparte și i-a arătat un tânăr care zăbovea în fața galantarului de mănuși.

— Ce zici de el? a întrebat-o chicotind.

Florentyna și-a îndreptat privirile cu obișnuita ei indiferență spre tânărul pe care pusese ochii Maisie, dar de data asta a trebuit să recunoască în sine ei că era destul de drăguț și, pentru prima oară, aproape că a invidiat-o.

— Ei nu doresc decât un singur lucru, Maisie.

— Știu, a răspuns Maisie, și el îl poate avea.

— Sunt sigură că va fi încântat să audă asta, a spus Florentyna râzând și s-a întors să servească o clientă ce începuse să se enerveze văzând că Maisie nu îi dă nici o atenție.

Maisie a profitat de gestul Florentynei și a zburat să-l servească pe tânărul în căutare de mănuși. Florentyna îi urmărea pe cei doi cu coada ochiului. A fost amuzată când a văzut că tânărul se tot uita nervos spre ea, spre a se asigura că Maisie nu este urmărită de supraveghetoria ei. Maisie a continuat să chicotească, iar tânărul a plecat cu o pereche de mănuși de piele bleumarin.

— Ei bine, a corespuns așteptărilor tale? a întrebat-o Florentyna conștientă că era puțin geloasă pe noua cucerire a lui Maisie.

— N-a marșat, a răspuns Maisie. Dar sunt sigură că va reveni, a adăugat ea zâmbind.

Previziunea lui Maisie s-a dovedit corectă, pentru că în ziua următoare iată că el a apărut iar la raionul de mănuși, părănd și mai fâstâcit.

— Cred că ar fi mai bine să te duci la el, a spus Florentyna.

Maisie s-a grăbit să-i dea ascultare. Florentyna aproape a izbucnit în râs când, după câteva minute, tânărul a plecat cu o altă pereche de mănuși bleumarin.

— Două perechi, a declarat Florentyna. Cred că pot spune, spre binele magazinului, că el te merită.

— Dar tot nu m-a invitat să ieșim împreună, a spus Maisie.

— Cum? a întrebat Florentyna, nevenindu-i să creadă. Pesemne că are drept fetiș o mănușă.

— Păcat, a spus Maisie, pentru că am impresia că este un tip de treabă.

— Da, nu este rău, a spus Florentyna.

Ziua următoare, când tânărul a venit iar, Maisie a zburat spre el lăsând o doamnă în vârstă în mijlocul frazei. Florentyna a trecut imediat în locul ei din nou urmărind-o pe Maisie cu coada ochiului. De data asta, cei doi păreau adânciți în conversație și, în cele din urmă, tânărul a plecat cu încă o pereche de mănuși bleumarin.

— Trebuie să fie ceva foarte serios, a comentat Florentyna.

— Da, cred că da, a răspuns Maisie, dar tot nu mi-a propus nici o întâlnire.

Florentyna era uluită.

— Ascultă, a spus Maisie disperată, dacă vine mâine, vrei să-l servești tu? Cred că nu îndrăznește să mi-o spună direct. Poate că îi este mai ușor să aranjeze o întâlnire prin intermediul

tău.

Florentyna a răs:

— O Viola pentru al tău Orsino.

— Poftim? a spus Maisie.

— N-are importanță, a zis Florentyna. Mă întreb dacă eu am să fiu în stare să-i vând o pereche de mănuși.

Dacă tipul are o trăsătură absolut certă este consecvența, și-a zis în gând Florentyna când în ziua următoare, exact la aceeași oră, l-a văzut croindu-și drum spre raionul de mănuși. Maisie i-a făcut semn Florentynei, dându-i un cot în coaste și Florentyna a hotărât că venise timpul să se distreze.

— Bună ziua, domnule.

— O, bună ziua, a spus tânărul părând surprins - sau era dezamăgit?

— Cu ce vă pot fi de folos? s-a oferit Florentyna.

— Nu - adică vreau să spun da, aș dori o pereche de mănuși, a spus el neconvincător.

— Da, domnule. Ce-ați zice de o pereche bleumarin? Din piele? Sunt sigură că avem măsura dumneavoastră dacă nu cumva s-au vândut.

Tânărul s-a uitat la ea suspicios când a luat mănușile. Le-a probat. Erau puțin cam mari. Florentyna i-a oferit o altă pereche, dar acestea erau prea strâmte. El a privit spre Maisie pentru inspirație, dar ea era asaltată de o mulțime de cumpărători, bărbați, totuși Maisie și-a găsit timp să arunce o privire spre tânăr și i-a zâmbit. A zâmbit și el la rândul lui nervos. Florentyna i-a oferit o altă pereche de mănuși care se potrivea perfect.

— Cred că acestea sunt exact măsura dumneavoastră, i-a spus Florentyna.

— Nu, nu chiar, a răspuns clientul incurcat.

Florentyna a hotărât că venise timpul să-i dea drumul bietului om din undiță și a spus coborându-și vocea:

— Mă duc s-o salvez pe Maisie. De ce n-o invitați în oraș? Sunt sigură că ar spune da.

— O, nu, a răspuns tânărul. Nu m-ați înțeles. Nu pe ea vreau s-o invit, ci pe tine.

Florentyna a rămas fără grai. Tânărul părea a-și aduna curajul.

— Vrei să iei masa cu mine diseară?

Ea s-a auzit spunând:

— Da.

— Să vin să te iau de acasă?

— Nu, a răspuns Florentyna puțin cam prea hotărâtă. Ultimul lucru pe care-l dorea era să se întâlnească în apartamentul ei, unde ar fi fost evident pentru oricine că ea nu era vânzătoare. Să ne întâlnim la restaurant, a adăugat ea repede.

— Unde ai vrea să mergem...?

Florentyna a încercat să se gândească repede la un loc ce n-ar fi prea pretențios.

— La Alen, pe Seventy-third, colț cu Third? a propus el.

— Da, e bine, a spus Florentyna gândindu-se că Maisie s-ar fi descurcat în împrejurările de față mult mai bine.

— Pe la ora opt îți convine?

— Pe la opt, a răspuns Florentyna.

Tânărul a plecat cu un zâmbet care îi lumina tot chipul. Florentyna l-a urmărit până a dispărut în stradă și dintr-o dată și-a dat seama că plecase fără mânuși.

*

* *

Florentynei i-a trebuit multă vreme până a ales ce rochie să poarte în seara aceea. Nu voia ca toaleta ei să se vadă de la o poștă că era de la Bergdorf Goodman. Ea își cumpăraseră câteva haine speciale pentru Bloomingdale, dar acelea erau numai pentru zi și nu avea nimic similar pentru seară. Dacă partenerul ei – Dumnezeuule, ea nici măcar nu-i știa numele – o credea vânzătoare, ea nu trebuia să-l dezamăgească. În sinea ei n-a putut să nu recunoască faptul că aștepta seara cu o nerăbdare mai mare decât s-ar fi convenit.

A plecat din apartamentul de pe East Fifty-seven Street puțin înainte de opt și a trebuit să aștepte câteva minute până a găsit un taxi liber.

— La Alan, vă rog, a spus ea șoferului.

— Pe Third Avenue.

— Da.

— Sigur, domnișoară.

Florentyna a sosit la restaurant întârziind câteva minute. Și-a plimbat ochii în căutarea tânărului. Era la bar și i-a făcut semn cu mâna. Se schimbaseră, purta o pereche de pantaloni sport

gri și o jachetă albastră. Foarte Ivy League²² și-a zis în sinea ei Florentyna.

— Îmi pare rău că am întârziat, a început ea.

— Nu face nimic. Important este că ai venit.

— Credeai că n-am să vin.

— Nu eram sigur. A zâmbit. Iartă-mă, dar nu știu cum te cheamă.

— Jessie Kovats, a spus Florentyna hotărâtă să nu-și divulge numele adevărat. Dar pe tine?

— Richard Kane, a spus tânărul întinzându-i mâna.

Ea i-a luat-o și a ținut-o în mâna ei mai mult decât se așteptase s-o facă.

— Și cu ce te ocupi în afară de a cumpăra mănuși de la Bloomingdale?

— Sunt la cursurile postuniversitare, de comerț de la Harvard.

— Mă surprinde că ei nu te-au învățat că mai toți oamenii n-au decât două mâini.

El a râs și a zâmbit într-un mod atât de relaxat și prietenesc că ea a simțit nevoia să-i spună că ei s-ar fi putut întâlni la Cambridge pe când ea era studentă la Radcliffe.

— Mergem să mâncăm? a întrebat-o el luând-o de braț și conducând-o spre o masă.

— Cotlet de Salisbury? a întrebat ea.

— Un hamburger, cu alte cuvinte, a spus Richard.

Amândoi au râs așa cum râd doi oameni care nu se cunosc, dar ar vrea să se cunoască. Florentyna a observat că el a fost surprins când ea i-a recunoscut citatul.

Rar a mai întâlnit Florentyna pe cineva a cărui companie să-i facă atâta plăcere. Richard a vorbit despre New York, despre teatru și muzică – prima lui iubire, după cum se vedea foarte clar – și a povestit cu un asemenea șarm încât a cucerit-o. Chiar dacă știa că este doar o vânzătoare, a tratat-o de parcă ar fi descins din cele mai vechi familii, de viță nobilă din Boston și New York. Florentyna spera ca el să nu fie prea surprins că și pe ea o pasionau aceleași lucruri, pentru că, atunci când el a făcut unele

---

22 Opt universități americane cu statut similar Oxford-ului și Cambridge-ului din Marea Britanie.

tatonări, ea n-a spus nimic mai mult decât că este poloneză și că locuiește în New York cu părinții. Pe măsură ce seara înainta, Florentyna simțea că minciunile ei devin intolerabile. Totuși, își zicea în sinea ei, pesemne că n-o să ne mai vedem niciodată și atunci nu mai avea importanță.

Când au ajuns în cele din urmă la final și n-au mai putut să bea nici o cafea, au plecat de la restaurant și Richard a căutat un taxi, dar toate erau ocupate.

— Unde locuiești? a întrebat-o.

— Pe Fifty-seventh Street, a spus ea, fără să se gândească.

— Atunci să mergem pe jos, i-a propus el luând-o de mână.

Ea a fost de acord și au plecat oprindu-se pe la vitrine, vorbind și râzând. Nici unul nu mai vedea taxiurile goale care treceau acum pe lângă ei. Le-a trebuit aproape o oră ca să parcurgă distanța de-a lungul a șaisprezece blocuri și Florentyna a fost aproape gata să-i spună adevărul. Când au ajuns pe Fifty-seventh Street, ea s-a oprit în fața unei case vechi, cu apartamente mici, cam la o sută de iarzi de propria ei locuință.

— Aici stau părinții mei, a spus ea.

El a părut să ezite, apoi și-a desprins mâna dintr-a ei.

— Sper c-o să ne mai vedem, a spus Richard.

— Mi-ar face plăcere, a răspuns Florentyna politicos, pe un ton neutru.

— Mâine? a întrebat Richard cu sfială.

— Mâine?

— Da, de ce n-am merge la The Blue Angel ca să-l ascultăm pe Bobby Short? I-a prins mâna din nou. Este un pic mai romantic decât Allen.

Florentyna a fost luată oarecum prin surprindere. Planurile ei pentru Richard se rezumaseră la această seară, fără nici un alt mâine.

— Mi-ar plăcea, a spus ea încet.

— Eu iau cina cu tatăl meu, așa că aș putea să trec să te iau pe la ora zece.

— Nu, nu, a spus Florentyna. Ne întâlnim acolo. Nu sunt decât două blocuri de la mine.

— Atunci ne vedem la zece. S-a aplecat și a sărutat-o pe obraz. Noapte bună, Jessie, a spus el și a dispărut în noapte.

Florentyna a mers agale spre locuința ei dorind să nu fi spus atâtea minciuni despre ea. Totuși, s-ar putea ca peste câteva

zile totul să se termine, dar a simțit că, în adâncul sufletului, n-ar fi vrut-o.

*

* *

Maisie, care încă n-o iertase, și-a petrecut o bună parte din ziua următoare întrebând-o câte și mai câte despre Richard. Florentyna încerca mereu, dar fără succes, să schimbe subiectul.

Florentyna a părăsit magazinul imediat după închidere, fiind pentru prima oară în aproape doi ani de zile când pleca înaintea lui Maisie. A făcut o baie prelungită, și-a pus cea mai frumoasă rochie cu care credea că poate ieși și s-a dus pe jos la The Blue Angel. Când a ajuns, Richard era deja acolo, așteptând-o la vestiar. Ținându-se de mână, au venit în hol unde cuvintele lui Bobby Short pluteau în aer:

Ai să-mi spui adevărul, ori și asta este o nouă minciună?

Când Florentyna a intrat în restaurant, Short și-a ridicat mâna în semn de recunoaștere. Florentyna s-a făcut că nu observă. De două sau de trei ori domnul Short fusese invitat să cânte la Baronul din New York, dar Florentyna n-a crezut că el o să-și mai amintească de ea. Richard a fost surprins, dar apoi a presupus că el salutase pe altcineva. Când au luat loc la masă, Florentyna s-a așezat cu spatele spre pian ca să fie sigură că n-o să se mai repete scena.

Richard a comandat o sticlă de vin și, continuând s-o țină pe Florentyna de mână, a întrebat-o cum și-a petrecut ziua. Ea nu asta voia să-i spună, voia să-i spună adevărul.

— Richard, este ceva care trebuie să-ți...

— Bună, Richard.

Un bărbat înalt, chipeș a apărut lângă Richard.

— Bună Steve. Ți-o prezint pe Jessie Kovats – Steve Mellon.

Eu și Steve am fost împreună la Harvard.

Florentyna i-a ascultat discuția despre echipa New York Yankees, despre handicapul lui Eisenhower și anume golful, și din ce cauză Yale mergea din ce în ce mai prost. În cele din urmă, Steven a plecat spunând cu amabilitate:

— Mi-a făcut plăcere să te cunosc, Jessie.

Clipa mărturisirilor trecuse.

Richard a început să-i vorbească despre planurile sale după

terminarea cursurilor postuniversitare, despre speranțele de a merge la New York ca să lucreze la banca tatălui său, banca Lester. Ea mai auzise numele înainte, dar nu-și amintea în ce context. Nici ea nu și-a dat seama de ce, dar a îngrijorat-o. Au petrecut o lungă seară împreună răsând, mâncând, vorbind sau pur și simplu, ascultându-l pe Bobby Short și ținându-se de mână. Când s-au dus pe jos acasă, Richard s-a oprit la intersecție cu Fifty-seventh și a sărutat-o pentru prima oară. Ea nu-și putea aminti nici o altă ocazie când să-i fi făcut atâta plăcere o sărutare. Când au ajuns pe Fifty-seventh Street ea și-a luat rămas bun de la el și de la minciunile ei cusute cu ață albă, fiind conștientă că de data asta el nu pomenise nimic de ziua de mâine. Simțea o ușoară melancolie pentru întreaga poveste ce părea a se fi sfârșit.

A rămas surprinsă de bucuria care a cuprins-o când Richard a sunat-o luni la Bloomingdale ca s-o roage să iasă împreună vineri seara.

*
* *

Weekend-ul l-au petrecut mai mult împreună; au fost la concert, la film – nu le-a scăpat nici măcar New York Knicks. Când weekend-ul s-a terminat, Florentyna a descoperit că spusese atâtea minciuni nevinovate despre ea încât fusese inconsecventă cu sine și-l derutase pe Richard nu numai o dată. Părea a deveni din ce în ce mai dificil ca să-i spună o altă poveste complet diferită, în ciuda faptului că era cea adevărată. Când Richard s-a întors la Harvard duminică seara, Florentyna s-a convins pe sine că înșelăciunea va părea neimportantă în momentul în care relația lor s-a sfârșit. Dar Richard a sunat zilnic în cursul săptămânii următoare și câteva weekend-uri le-au petrecut împreună. Ea a început să-și dea seama că n-o să se termine chiar atât de ușor. Se îndrăgostise de el. În clipa în care a recunoscut în sine ei acest lucru, a înțeles că în weekend-ul următor trebuia să-i spună adevărul.

33

Richard parcurgea materialul pe care-l avea de studiat în acesta dimineață, dar gândurile îi erau departe. Era atât de îndrăgostit de acea fată încât nu se putea concentra deloc asupra „Crahului din 1929”. Nu știa cum îi va spune tatălui său că avea de gând să se însoare cu o poloneză care lucra la raionul de eșarfe, mănuși și pălării de la Bloomingdale. Richard nu-și putea explica de ce era atât de lipsită de orice ambiție, pentru că se vedea limpede că este foarte deșteaptă. Era sigur că, dacă ea ar fi avut condițiile lui de viață, n-ar fi sfârșit la Bloomingdale. Richard a hotărât că părinții lui trebuiau să se obișnuiască cu alegerea făcută de el, pentru că în acest weekend avea de gând s-o ceară de nevastă.

Ori de câte ori venea la locuința părinților săi din New York vineri seara, Richard întotdeauna găsea un pretext ca să dea o fugă până la Bloomingdale spre a cumpăra diverse obiecte, de altfel, nefolositoare, pur și simplu, pentru a-i da de veste lui Jessie că el este în oraș; deja făcuse cadouri câte o pereche de mănuși la toți prietenii pe care-i avea. În vinerea aceea i-a spus mamei sale că vrea să cumpere lame de ras.

— Dragul meu, nu este cazul să te duci, le poți folosi pe ale tatălui tău, i-a spus ea.

— Nu, nu, i-a răspuns. Merg ca să-mi cumpăr câteva pentru mine. În orice caz, nu folosim același tip, a adăugat el anemic. Imediat sunt înapoi.

A făcut drumul de-a lungul celor opt blocuri până la Bloomingdale mai mult alergând și a reușit să ajungă exact când se pregăteau de închidere. Deși avea întâlnire cu Jessie la șapte și jumătate, n-a rezistat ca să n-o vadă până atunci. Cândva Steve îi spusese că iubirea este pentru puștime. În dimineața aceea scrisese pe oglinda aburită din baie: „Sunt un puști îndrăgostit”. Dar când a ajuns la raionul lui Jessie, n-a văzut-o nicăieri. Maisie stătea într-un colț și-și făcea unghiile. A întrebat-o dacă Jessie mai era prin magazin, Maisie l-a privit de parcă ar fi întrerupt-o din cea mai importantă sarcină a zilei.

— Nu, deja a plecat acasă, Richard. Doar de câteva minute. Nu cred că a ajuns departe. Știam că vă întâlniți mai târziu.

Richard a alergat în Lexington Avenue fără să-i răspundă. O

căuta pe Jessie printre cei care se grăbeau spre casă, apoi a văzut-o pe cealaltă parte a străzii îndreptându-se spre Fifth Avenue. De vreme ce era vădit că nu se ducea acasă, cu un sentiment de vinovăție, s-a hotărât s-o urmărească. Când a ajuns la Scribner pe Forty-eight Street el s-a oprit și a privit-o cum intră în librărie. Dacă ea voia să citească ceva, cu siguranță putea găsi la Bloomingdale. Richard era nedumerit. A privit atent pe fereastră și a văzut că Jessie vorbea cu un vânzător care a părăsit-o pentru câteva minute, apoi s-a reîntors cu niște cărți. A putut citi chiar titlurile *Societate imbelșugată* de John Kenneth Galbraith și *Azi, în Rusia* de John Gunther. Jessie a semnat pentru ele – ceea ce l-a surprins pe Richard – și a plecat, iar el s-a ascuns după colț.

— Cine este ea de fapt? s-a întrebat Richard cu voce tare când Jessie a intrat la Bendel.

Portarul a salutat-o plin de respect, lăsând clar impresia că o cunoaște foarte bine. Din nou Richard s-a zgâit prin fereastră și a văzut că vânzătoarele se învârteau în jurul ei cu un respect mult mai mare decât cel acordat clientului obișnuit. O doamnă în vârstă a apărut cu un pachet pe care Florentyna era vădit că îl aștepta. L-a deschis ieșind la iveală o rochie de seară. Florentyna a zâmbit și a încuviințat printr-o înclinare a capului când vânzătoarea i-a pus rochia într-o cutie maro cu alb. Florentyna a rostit afectat un „mulțumesc” și s-a îndreptat spre ușă fără ca măcar să semneze pentru cumpărături. Richard a rămas uluit de întreaga scenă și abia a reușit ca Florentyna să nu intre direct în el când a ieșit din magazin și a sărit într-un taxi. A luat și el alt taxi și i-a spus șoferului s-o urmărească. După ce au depășit clădirea mică în fața căreia ei obișnuiau să se despartă, el a început să fie cuprins de silă. Nu era de mirare că ea nu-l invitase niciodată să intre înăuntru. Mașina pe care o urmărea s-a oprit la o sută de iarzi, în fața unui bloc nou, superb, cu un portar în uniformă care i-a deschis ușa. Cu un amestec de furie el a țâșnit din taxi și a alergat spre ușa unde dispăruse ea.

— Amice, face nouăzeci și cinci de cenți, s-a auzit o voce în urma lui.

— O, iertați-mă, a spus Richard și i-a dat o bancnotă de cinci dolari fără să-i mai ceară restul.

— Mulțumesc, a spus șoferul. Cineva, în mod sigur, este fericit astăzi.

Richard a alergat și a reușit s-o prindă pe Florentyna la lift.

Florentyna a văzut ușa deschizându-se larg și a rămas holbându-se la el fără grai.

— Cine ești? a întrebat-o Richard.

— Richard, s-a bâlbâit ea. Aveam de gând să-ți spun în seara asta absolut totul. Până acum niciodată n-am găsit momentul potrivit.

— Pe dracu' aveai de gând să-mi spui, a zis el urmând-o în apartament. De aproape trei luni mă îmbrobodești cu o grămadă de minciuni. Acum a venit timpul să cunosc adevărul.

Până atunci Florentyna nu-l văzuse niciodată pe Richard furios și bănuia că trebuie să se întâmple foarte rar. Și-a croit brusc un drum pe lângă ea și a inspectat apartamentul. Din hol se intra într-un living spațios, cu un frumos covor oriental. Pe masă se afla un superb ceas de pe vremea bunicilor, alături de o vază cu flori proaspete. Camera era frumoasă, chiar depășind propria locuință a lui Richard.

— Extravagant loc pentru o vânzătoare, a spus Richard. Mă întreb care din iubiiți plătește toate astea.

Florentyna l-a plesnit atât de tare peste față că o durea palma.

— Cum îndrăznești? a spus ea. Ieși afară din casa mea!

Când și-a auzit propriile vorbe, a început să plângă. Nu voia ca el să plece. Niciodată. Richard a luat-o în brațe.

— O , Doamne, iartă-mă, a zis el. A fost un lucru îngrozitor ce-am spus. Te rog, iartă-mă. Mi-am ieșit din fire pentru că te iubesc atât de mult și credeam că te cunosc așa de bine; și acum aflu că nu știu nimic despre tine.

— Richard, și eu te iubesc, iartă-mă că te-am lovit. N-am vrut să te mint, dar nu există nimeni altcineva – ți-o jur.

Vocea i s-a frânt.

— Am meritat-o, a spus el și a sărutat-o.

Strâns îmbrățișați s-au lăsat pe sofa și au rămas aproape nemișcați câteva clipe. El i-a mângâiat părul cu tandrețe până ce lacrimile ei s-au oprit. Ajută-mă să-mi scot hainele, voia ea să spună, dar a rămas tăcută, strecurându-și degetele printre primii doi nasturi de sus ai cămășii. Richard părea nehotărât să facă următoarea mișcare.

— Vrei să te culci cu mine? l-a întrebat ea încet.

— Nu, i-a răspuns el. Vreau să stau treaz cu tine toată noaptea.

Fără să vorbească, s-au dezbrăcat și au făcut dragoste, cu sfială și tandrețe, încercând cu disperare să se cunoască și plăcerea să fie reciproc împărtășită. În cele din urmă, cu capul sprijinit de umărul lui, au stat de vorbă.

— Te iubesc, a spus Richard. Te iubesc din prima clipă când ne-am întâlnit. Vrei să te căsătorești cu mine? Pentru că nu mă interesează cine ești, Jessie, sau ce faci, dar știu că trebuie să-mi petrec restul vieții alături de tine.

— Și eu vreau să mă mărit cu tine, Richard, dar mai întâi trebuie să-ți spun adevărul.

Florentyna a pus jacheta lui Richard peste trupurile lor goale și i-a povestit totul despre ea, terminând prin a-i explica cum de ajunsese să lucreze la Bloomingdale. Când și-a isprăvit povestea, Richard n-a scos o vorbă.

— Deja ai încetat să mă mai iubești? l-a întrebat ea. Acum când știi cine sunt cu adevărat?

— Draga mea, a spus Richard foarte încet, tatăl meu îl urăște pe tatăl tău.

— Ce vrei să spui?

— Exact asta, singura dată când am auzit numele tatălui tău menționat în prezența lui, el și-a ieșit complet din minți, spunând că unicul țel în viață al tatălui tău pare a fi dorința de a distruge familia Kane.

— De ce? De ce? a întrebat Florentyna șocată. Nu l-am auzit niciodată vorbind despre tatăl tău. Cum de se cunosc măcar?

A fost rândul lui Richard să-i spună Florentynei tot ceea ce-i povestise mama lui despre cearta cu tatăl ei.

— O, Dumnezeule, a spus ea. Aceasta trebuie să fi fost „neloialitatea” la care s-a referit tatăl meu când, după douăzeci și cinci de ani, a schimbat banca la care-și ținea capitalul. Ce vom face?

— Le spunem adevărul, a zis Richard, că ne-am întâlnit din întâmplare, că ne-am îndrăgostit, că avem de gând să ne căsătorim și că ei nu pot face nimic ca să ne oprească.

— Să așteptăm câteva săptămâni, a propus Florentyna.

— De ce? a întrebat Richard. Crezi că tatăl tău te va putea convinge ca să nu te mai măriți cu mine?

— Nu, Richard, a spus ea mângâindu-l ușor în timp ce își puneia iar capul pe umărul lui. Niciodată, dragul meu, dar mai bine să vedem dacă putem să le strecurăm vestea cu prudență,

înainte de a le-o prezenta la amândoi ca un *fait accompli*²³. În orice caz, poate că sentimentele lor nu mai sunt atât de puternice pe cât îți imaginezi tu. La urma urmelor, ai spus că afacerea cu compania de aviație s-a petrecut în urmă cu aproape cinci ani de zile.

— Ura lor este la fel de puternică, și-o spun eu. Tatăl meu și-ar ieși din minți dacă ne-ar vedea împreună, ce să mai vorbim când o să afle că vrem să ne căsătorim.

— Acesta este un motiv în plus să mai așteptăm puțin până le dăm vestea. Vom avea timp să ne gândim cum este mai bine să facem.

El a sărutat-o din nou.

— Te iubesc, Jessie.

— Florentyna.

— Va trebui să mă obișnuiesc cu noul nume, a spus el. Te iubesc, Florentyna.

*

* *

În timpul următoarelor săptămâni, Florentyna și Richard au aflat cât au putut de multe despre dușmănia dintre părinții lor, Florentyna punând întrebări alese cu grijă mamei sale și lui George Novak, iar Richard cercetând dosarele foarte ordonate ale tatălui său. Dimensiunile și profunzimea urii lor reciproce i-au uluit. Cu fiecare nouă descoperire devenea tot mai limpede că nu le va fi deloc ușor să le dea de veste despre iubirea lor. În timpul următoarelor patru săptămâni au petrecut orice clipă liberă împreună. Richard era întotdeauna atent și amabil și făcea tot ce era posibil ca să-i abată mintea de la problema cu care știa că, până la urmă, vor trebui să se confrunte. Mergeau la teatru, la patinaj și duminicile făceau plimbări lungi prin Central Park, totdeauna sfârșind în pat cu mult înainte de lăsarea întunericului. Florentyna chiar l-a însoțit pe Richard la un meci al echipei New York Yankees pe care ea „nu-i înțelegea” și la Filarmonica din New York pe care „o adora”. A refuzat să creadă că Richard știe să cânte la violoncel până când el n-a dat un recital numai pentru ea. L-a aplaudat cu entuziasm când a terminat de cântat sonata lui

---

23 Fapt împlinit (fr.).

favorită de Brahms, fără a observa că el rămăsese cu privirea pironită în ochii ei cenușii.

— Trebuie să le spunem, a zis el punând arcușul pe suportul de note și a luat-o în brațe.

— Știu că trebuie. Nu vreau să-l rănesc pe tatăl meu.

A fost rândul lui să spună:

— Știu.

Ea i-a evitat privirea.

— Vinerea viitoare tata se va întoarce de la Washington.

— Atunci rămâne pe vineri, a spus Richard strângând-o atât de tare la piept că ea abia mai respira.

Luni dimineață Richard s-a întors la Harvard și în fiecare seară au vorbit la telefon, rămânând hotărâți că nimic nu-i va opri din drum.

Vineri, Richard a sosit la New York mai devreme ca de obicei și a petrecut o oră cu Florentyna care își luase liber o jumătate de zi. Când au ajuns la intersecția lui Fifty-seventh cu parcul s-au oprit la lumina roșie a semaforului, iar Richard s-a întors spre Florentyna și a mai întrebat-o încă o dată dacă vrea să se căsătorească cu el. A scos apoi din buzunar o mică cutie roșie, din piele, a deschis-o și i-a pus pe degetul al treilea de la mâna stângă un safir montat în diamante, atât de frumos că Florentynei i s-au umplut ochii de lacrimi; se potriveau perfect. Trecătorii se uitau la ei intrigați, văzându-i cum stăteau la colțul străzii, agățându-se unul de celălalt și ignorând culoarea verde a semaforului. Când, în cele din urmă, i-au dat atenție, s-au sărutat și au plecat în direcții opuse, urmând să se confrunte cu părinții lor. Au stabilit să se întâlnească în apartamentul Florentynei imediat ce dificila confruntare se va fi sfârșit. Ea a încercat să zâmbească printre lacrimi.

Florentyna a pornit spre hotelul Baron, aruncând din când în când câte o privire spre inel. Îl simțea ciudat pe deget și avea impresia că ochii tuturor trecătorilor erau atrași de safirul superb, iar ei i se părea că se potriveau de minune cu inelul antic, vechiul ei favorit. Fusese uluită când Richard i-l pusese pe deget. Rivalitatea dintre părinții lor o făcuse să uite de inel și tot ceea ce însoțea o logodnă fericită. A atins safirul încercuit de diamante și a simțit că-i dă curaj, deși era conștientă că mergea din ce în ce mai încet pe măsură ce se apropia de hotel.

Când a ajuns la recepție, funcționarul i-a spus că tatăl ei

era în apartamentul lui cu George Novak. Liftul a ajuns la etajul patruzeci și doi mult prea repede pentru Florentyna și ea a șovăit înainte de a ieși din el, părăsind siguranța ce i-o oferea. A pășit pe covorul verde și a auzit ușa liftului închizându-se în urma ei. A zăbovit o clipă pe coridor înainte de a ciocăni încet în ușa tatălui ei. Abel a deschis imediat.

— Florentyna, ce surpriză plăcută! Intră, draga mea. Nu mă așteptam să te văd azi.

George Novak stătea lângă fereastră, cu privirile coborâte spre Park Avenue. S-a întors să-și întâmpine fina. Ochii Florentynei îl implorau să plece. Dacă rămânea, ea știa că-i va pieri curajul. Du-te, du-te, du-te, spunea în sinea ei. George a simțit imediat neliniștea ei.

— Trebuie să mă întorc la treabă, Abel. Are rezervare pentru seara asta un afurisit de maharajah.

— Spune-i să-și parcheze elefanții la Plaza, a glumit Abel. Acum că a venit și Florentyna, rămâi și să mai bem un pahar.

George a privit spre Florentyna.

— Nu, Abel, trebuie să plec. Omul a închiriat tot etajul treizeci și trei. Se așteaptă ca măcar vicepreședintele să-l întâmpine. Noapte bună, Florentyna, a spus el sărutând-o pe obraz și a strâns-o ușor de braț de parcă ar fi știut că avea nevoie de ajutor.

George a plecat lăsându-i singuri și, brusc, Florentyna a dorit ca el să mai fi rămas.

— Cum merge la Bloomingdale? a întrebat Abel ciufulind părul fiicei sale cu afecțiune. Le-ai spus că o să-și piardă cel mai bun șef de raion pe care l-au avut vreodată? Cu siguranță că au să fie surprinși când vor auzi că slujba următoare pe care o va avea Jessie Kovats este să deschidă Baronul din Cannes.

A râs zgomotos.

— Am de gând să mă căsătoresc, a spus Florentyna întinzând timid mâna.

N-a mai putut să adauge nimic, așa că, pur și simplu a așteptat reacția lui.

— Asta este un pic cam brusc, nu crezi? a spus Abel surprins.

— Nu chiar, tată. Ne cunoaștem de câtăva vreme.

— Eu îl știu? L-am văzut vreodată?

— Nu, tată, nu l-ai văzut.

— De unde este? Ce sunt părinții lui? Este polonez? De ce ai făcut o taină din existența lui, Florentyna?

— Nu este polonez, tată. Este fiul unui bancher.

Abel s-a făcut alb la față, și-a ridicat paharul și l-a dat peste cap dintr-o înghițitură. Florentyna a știut exact ce trebuie să fi fost în mintea lui din moment ce și-a mai turnat încă un pahar, așa că a spus adevărul dintr-o răsufare.

— Numele lui este Richard Kane, tată.

Abel s-a răsucit pe călcâie și a privit-o direct în față.

— Este fiul lui William Kane? a întrebat el.

— Da, a spus Florentyna.

— A putut să-ți treacă prin minte să te măriți cu fiul lui William Kane? Știi ce mi-a făcut omul acela mie? El este răspunzător de moartea celui mai bun prieten al meu. Da, el este omul care l-a împins pe Davis Leroy să se sinucidă și, nefiind mulțumit cu asta, a încercat să mă declare falit. Dacă nu m-ar fi salvat David Maxton la timp, Kane mi-ar fi luat hotelurile și le-ar fi vândut fără a mai sta nici o clipă pe gânduri. Și unde m-aș fi aflat eu acum dacă William Kane ar fi izbutit să-și ducă planul până la capăt? Tu ai fi fost norocoasă dacă ai fi ajuns vânzătoare la Bloomingdale. Te-ai gândit la asta, Florentyna?

— Da, tată, m-am gândit un pic și la altceva în aceste ultime câteva săptămâni. Eu și Richard suntem îngroziți de câtă ură este între tine și tatăl lui. În clipa de față Richard stă de vorbă cu el.

— Ei, bine, îți pot spune exact cum o să reacționeze, a zis Abel. O să-și iasă din minți. Omul acela n-o să-l lase niciodată pe prețiosul lui fiu să se însoare cu tine, așa că, domnișoară, mai bine scoate-ți din cap o asemenea nebunie.

Vocea i se ridica în crescendo.

— Nu pot, a spus ea plat. Ne iubim și amândoi avem nevoie de binecuvântarea și nu de mânia ta.

— Acum ascultă-mă cu atenție, Florentyna, a spus Abel cu fața roșie de furie. Îți interzic să-l mai vezi vreodată pe acel Kane. Mă auzi?

— Da, te aud. Dar am să-l văd. N-am să mă despart de Richard pentru că tu îl urăști pe tatăl lui.

Ea s-a trezit agățându-se de degetul cu inel și tremurând ușor.

— Asta n-o să se întâmple, a spus Abel. N-am să fiu

niciodată de acord cu căsătoria. Propria mea fiică să mă părăsească pentru fiul aceluia ticălos Kane! Îți spun că n-ai să te măriți cu el.

— Nu te părăsesc. Aș fi fugit cu el dacă aș fi vrut să te părăsesc, dar n-am putut s-o fac pe la spatele tău. Am peste douăzeci și unu de ani și am să mă mărit cu Richard. Am de gând să-mi petrec restul vieții alături de el. Te rog, ajută-mă, tată. Nu vrei să-l cunoști și atunci ai să poți să înțelegi de ce simt ceea ce simt față de el?

— El n-o să-mi treacă niciodată pragul casei. Nu vreau să cunosc nici un copil al lui William Kane. Niciodată, mă auzi?

— Atunci trebuie să te părăsesc.

— Florentyna, dacă tu pleci și te măriți cu băiatul lui Kane, te las fără nici o lețcaie. Nici o lețcaie, mă auzi? Vocea lui Abel s-a mai domolit. Fă apel la rațiune, fată dragă, și scoate-ți-l de la inimă. Ești încă tânără și sunt o grămadă de alți bărbați care ar fi bucuroși să se însoare cu tine.

— Eu nu vreau o grămadă de bărbați, a spus Florentyna. Am întâlnit bărbatul cu care vreau să mă mărit și nu este vina lui că este fiul tatălui său. Nici unul dintre noi nu ne-am ales tații.

— Dacă familia mea nu este suficient de bună pentru tine, atunci pleacă, a spus Abel. Și jur că n-o să las să se rostească numele tău în fața mea niciodată. S-a răsucit pe călcăie și s-a îndreptat spre fereastră. Pentru ultima oară te previn, Florentyna, nu te mărita cu băiatul acela.

— Tată, noi o să ne căsătorim. Deși amândoi suntem trecuți de vârsta când avem nevoie de consimțământul tău, noi, totuși, îți cerem acordul.

Abel și-a desprins privirile de pe fereastră și s-a îndreptat spre ea.

— Ești gravidă? Țasta e motivul? Ești obligată să te măriți?

— Nu, tată.

— Te-ai culcat cu el? a întrebat-o Abel, întrebarea a șocat-o pe Florentyna, dar n-a ezitat.

— Da, a răspuns ea. De mai multe ori.

Abel a ridicat brațul și a plesnit-o peste față. Brățara de argint i-a intrat în colțul buzei și Florentyna a fost gata să cadă. Sângele a început să i se prelingă pe barbă. Ea s-a întors și a fugit din cameră plângând. La lift s-a rezemat pe perete, oprindu-și sângele cu o batistă. Ușa liftului s-a deschis și George a ieșit afară.

Pentru o fracțiune de secundă Florentyna i-a văzut expresia uluită de pe chip când ea a pășit în lift și a apăsă pe buton. În timp ce George se uita la ea năuc, neînțelegând de ce plânge, ușile liftului s-au închis.

Odată ajunsă în stradă, a luat un taxi și s-a dus direct la apartamentul ei. Richard era deja acolo așteptând-o sub porticul de la intrare cu capul plecat și arătând mizerabil.

Florentyna a sărit din taxi și a alergat spre el. Odată ajunși sus, ea a deschis ușa apartamentului și a închis-o repede în urma lor, simțind o binecuvântată siguranță.

— Te iubesc, Richard.

— Și eu te iubesc, a spus Richard îmbrățișând-o.

— Nu mai trebuie să te întreb cum a reacționat tatăl tău.

— Niciodată nu l-am văzut așa de furios, a spus Richard. L-a numit pe tatăl tău mincinos și escroc și a spus că nu e nimic altceva decât un polonez imigrant și un parvenit. M-a întrebat de ce nu mă însor cu cineva dintr-o familie la fel de onorabilă ca a mea.

— Și tu ce i-ai răspuns?

— l-am spus că nici o prietenă din familiile de viță nobilă din Boston și New York nu este nici măcar la degetul tău cel mic, la care el și-a ieșit total din minți.

Cât timp a vorbit Richard, Florentyna nu s-a desprins din brațele lui.

— Apoi m-a amenințat că nu-mi va da nici un ban dacă mă însor cu tine, a continuat el. Când au să înțeleagă că nu ne pasă de banii lor? Am încercat să apelez la mama pentru sprijin, dar nici ea nu l-a putut domoli. El a insistat ca mama să plece din cameră. Niciodată nu l-am văzut tratând-o pe mama astfel. Ea plângea, ceea ce n-a făcut decât să-mi întărească hotărârea. L-am părăsit fără a mai aștepta să-și termine fraza. Dumnezeu știe, sper că n-o să se descarce pe Virginia și Lucy. La tine ce s-a întâmplat de ai plecat?

— Tata m-a lovit, a spus Florentyna foarte încet. Pentru prima oară în viața mea. Cred că are să te omoare dacă ne găsește împreună. Richard, dragul meu, trebuie să plecăm imediat de aici, înainte ca el să afle unde suntem și este foarte probabil ca să încerce mai întâi aici. Îmi este atât de teamă.

— Nu ai de ce te teme, Florentyna. Vom pleca în seara asta și vom merge cât mai departe posibil și la naiba cu ei amândoi.

— Cât de repede poți să-ți împachetezi?

— Nu am ce, a spus Richard. Acum nu mă pot întoarce acasă. Strânge-ți tu lucrurile și apoi plecăm. Am la mine cam o sută de dolari. Te trage inima să te măriți cu un bărbat care n-are decât o sută de dolari?

— Cred că o vânzătoare cam la atât poate spera – și dacă te gândești că visam să fiu o femeie întreținută. Mai încolo ai să pretinzi și zestre, a adăugat Florentyna în timp ce cotrobăia prin poșetă. Ei bine, am două sute doisprezece dolari și o carte de credit, așa că îmi ești dator cincizeci și șase de dolari, Richard Kane, dar la plată îți cer dobândă un dolar pe an.

În treizeci de minute Florentyna terminase de împachetat. Apoi s-a așezat la birou, a scris în grabă câteva rânduri și a lăsat plicul pe măsuta de lângă pat.

Richard a chemat un taxi. Florentyna a fost încântată când a văzut cât de stăpân pe sine este Richard în situații critice și cât de bine acționează, ceea ce a făcut-o să se simtă mai relaxată.

La aeroport au cumpărat bilete pentru San Francisco; l-au ales, pur și simplu, pentru că era punctul cel mai îndepărtat de pe harta Americii.

La ora șapte și jumătate, avionul Super Constellation 1049 a început pregătirile de decolare pentru zborul ce va dura șapte ore.

Richard a ajutat-o pe Florentyna să-și pună centura de siguranță. Ea i-a zâmbit.

— Știi cât de mult te iubesc, domnule Kane?

— Da, cred că da – doamnă Kane, a răspuns el.

34

Abel și George au ajuns la apartamentul Florentynei din Fast Fifty-seventh Street la câteva minute după ce ea și Richard plecaseră la aeroport. Lui Abel deja îi părea rău că o lovise pe fiica lui. Nici nu voia să se gândească la ce va însemna viața lui fără unicul său copil. Își zicea în sinea lui că, dacă ar ajunge înainte de a fi prea târziu, ar putea cu blândețe s-o convingă să nu se mărite cu băiatul lui Kane. Voia să-i ofere orice, numai să oprească această căsătorie.

George a sunat la sonerie în timp ce Abel stătea în fața ușii. N-a răspuns nimeni. George a apăsat butonul din nou și ei au mai așteptat puțin, apoi Abel a folosit cheia pe care Florentyna i-o lăsase pentru cazuri de urgență. Au scotocit locul, fără ca vreunul dintre ei să se aștepte ca s-o găsească.

— Cred că abia ce-a plecat, a spus George când i s-a alăturat lui Abel în dormitor.

— Da, dar unde? a întrebat Abel, apoi a văzut plicul de pe noptieră ce-i era adresat.

Și-a amintit ultima scrisoare ce-i fusese lăsată pe măsuta de lângă patul în care nu dormise nimeni. A deschis-o:

Dragă tată,

Te rog iartă-mă, pentru că am fugit, dar eu îl iubesc din adâncul inimii pe Richard și n-am să renunț la el din cauza urii tale față de tatăl lui. Ne vom căsători imediat și n-ai să poți să ne oprești. Dacă vei încerca să-i faci vreun rău, mă vei răni pe mine. Nici unul dintre noi nu avem de gând să ne întoarcem în New York până nu ai pus capăt dușmăniei fără sens dintre familia noastră și familia Kane. Te iubesc mai mult decât ai să-ți dai seama vreodată și întotdeauna îți voi fi recunoscătoare pentru tot ce-ai făcut pentru mine. Mă rog Cerului ca această scrisoare să nu fie sfârșitul relației noastre și sper că ai să te răzgândești. „Nu căuta niciodată vântul pe ogor – n-are rost să încerci să găsești ceva ce s-a dus”.

Fiica ta care te iubește,

Florentyna

Abel s-a prăbușit pe pat și i-a dat scrisoarea lui George, care a citit cele câteva rânduri scrise de mână și a întrebat:

— Pot să te ajut cu ceva?

— Da, George. Îmi vreau fiica înapoi, chiar dacă asta înseamnă să tratez direct cu ticălosul aceia de Kane. Nu sunt sigur decât de un lucru: el va vrea ca această căsătorie să fie oprită, indiferent de sacrificiile pe care trebuie să le facă. Caută-l la telefon.

Lui George i-a trebuit ceva timp ca să afle numărul lui William Kane care nu figura în carte. Ofițerul de serviciu de noapte de la banca Lester i l-a dat până la urmă la insistențele lui George care i-a spus că este o urgență de familie. Abel stătea tăcut pe marginea patului cu scrisoarea Florentynei în mână, amintindu-și că atunci când era mică, el o învățase vechiul proverb polonez pe care ea i-l citase în scrisoare. Când George a sunat la familia Kane, a răspuns o voce de bărbat.

— Pot vorbi cu domnul Kane? a întrebat George.

— Cine să-i spun că-l caută? a întrebat vocea imperturbabilă.

— Domnul Abel Rosnovski, a răspuns George.

— Am să văd dacă este acasă, domnule.

— Cred că era valetul lui Kane. S-a dus să-l aducă, i-a spus George lui Abel în timp ce-i pasa telefonul.

Abel a așteptat bătând toba pe măsura de lângă pat.

— William Kane la aparat.

— Aici este Abel Rosnovski.

— Într-adevăr? Tonul lui William era de gheață. Și de când anume ai pus la cale căsătoria fiicei tale cu fiul meu? Fără nici o îndoială atunci când n-ai reușit să-mi ruinezi banca, nu?

— Nu fi idiot... Abel s-a abținut cu efort. Vreau ca această căsătorie să nu aibă loc tot atât de mult ca și tine. N-am încercat niciodată să-ți iau fiul. N-am auzit decât astăzi de existența lui. Îmi iubesc fiica mai mult decât te urăsc pe tine și nu vreau s-o pierd. Nu putem să ne vedem și să găsim o soluție?

— Nu, a răspuns Kane. Cândva, în trecut ți-am pus aceeași întrebare, domnule Rosnovski, și dumneata mi-ai spus foarte explicit unde și când ai să mă vezi. Pot să aștept până atunci și sper că dumneata vei fi primul acolo, nu eu.

— Ce rost are să ne râcâim acum pentru ce-a fost în trecut, Kane? Dacă știi unde sunt, poate că îi putem opri. Și tu dorești asta. Sau ești atât de mândru că stai deoparte și privești cum fiul tău se-nsoară cu fiică-mea în loc să mă ajuți...?

Telefonul s-a închis în momentul când a rostit cuvântul „să mă ajuți”. Abel și-a îngropat capul în mâini și a plâns. George l-a luat și l-a dus înapoi la hotelul Baron.

În noaptea aceea și în ziua următoare Abel și-a bătut capul în fel și chip să găsească o cale de a da de urmele Florentynei. Chiar a sunat-o pe mama ei, care a recunoscut că Florentyna îi spusese despre Richard Kane.

— El pare un tip destul de drăguț, a adăugat ea ca să-l întărate.

— Știi unde se află acum? a întrebat-o Abel nerăbdător.

— Da.

— Unde?

— Află singur.

Un alt telefon i s-a închis în nas.

Abel a dat anunțuri în ziare și a cumpărat chiar un spațiu la radio. A încercat să implice poliția, dar ei nu puteau apela la celelalte secții din țară din moment ce ea avea peste douăzeci și unu de ani. Din partea ei n-a venit nici un mesaj. În cele din urmă, el a trebuit să recunoască în sinea lui că, atunci când o va găsi, ea va fi fără nici o îndoială, măritată cu fiul lui Kane.

A recitit scrisoarea de multe ori și a hotărât să nu încerce niciodată să-i facă vreun rău băiatului. Dar cu tatăl, asta era o cu totul altă poveste. El, Abel Rosnovski, îi căzuse în genunchi și-l implorase, iar ticălosul nici măcar nu ascultase. Abel a jurat că, atunci când i se va ivi prilejul, va termina cu William Kane odată și pentru totdeauna. George a început să se teamă de intensitate urii prietenului său.

— Să-ți anulez plecarea în Europa? l-a întrebat el.

Abel uitase complet că trebuia s-o însoțească pe Florentyna în Europa la sfârșitul lunii când ea își va fi terminat cei doi ani la Bloomingdale. Ea trebuia să deschidă Baronul din Edinburgh și Baronul din Cannes. Acum nici nu-i mai păsa cine va deschide și ce, sau dacă, până la urmă, hotelurile se vor mai inaugura.

— Nu pot s-o anulez, a răspuns Abel. Trebuie să mă duc și să deschid eu hotelurile, dar, George, cât sunt plecat, află-mi exact unde este Florentyna, dar fără să ajungă la urechile ei. Nu trebuie să creadă că o spionez; dacă află n-are să mi-o ierte niciodată. Cel mai sigur este să încerci la Zaphia, dar fii cu mare băgare de seamă pentru că ea o să vrea să profite de tot ce s-a întâmplat. Este clar că i-a povestit Florentynei tot ce știa despre Kane.

— Vrei ca Osborne să facă ceva cu acțiunile Kane?

— Nu, nimic deocamdată. Acum nu este momentul potrivit să termin cu Kane. Când o fac, vreau să fiu sigur că va fi definitiv. Să-l lăsăm pe Kane, deocamdată. Pot oricând să mă întorc la el. Acum concentrează-ți toate forțele ca să o găsești pe Florentyna.

George i-a promis lui Abel că o să afle până la întoarcerea lui.

*

* *

Abel a deschis Baronul din Edinburgh trei săptămâni mai târziu. Situat pe o colină, dominând Atena nordului, hotelul arăta de-a dreptul magnific. Întotdeauna lucrurile mărunte îl speriaseră cel mai mult pe Abel când deschidea un nou hotel și mereu avea grijă să le verifice la sosire; un mic scurt-circuit la comutatorul electric provocat de mocheta sintetică; serviciul la cameră care nu funcționează prompt; o somieră prea moale pentru cineva prea gras sau prea înalt. Presa a scos imediat în evidență faptul că fusese așteptată Florentyna Rosnovski, fiica Baronului din Chicago, să îndeplinească ceremonia de deschidere. Una din rubricile de scandal din *The Sunday Express* a făcut aluzie la o dezbinare în familie și relata că Abel nu fusese în verva și exuberanța lui obișnuită. Abel a negat neconvincător, spunând, așa cum îl sfătuisese agentul său pentru relații cu publicul, că trecuse de cincizeci de ani, vârstă la care trebuie să devii mai ponderat. Presa n-a putut fi convinsă, iar în ziua următoare *The Daily Mirror* a tipărit o fotografie cu o placă de bronz descoperită la gunoi, pe care era gravat:

Edinburgh Baron
deschis de
Florentyna Rosnovski
17 octombrie 1957

Abel a luat avionul spre Cannes. Un alt hotel splendid, cu fața orientată spre Mediterana, dar tot nu i-a ajutat să și-o scoată pe Florentyna din minte. O altă placă aruncată la gunoi, de data asta în franceză. Inaugurările au fost complet neinteresante fără ea.

Abel a început să se teamă că s-ar putea să-și petreacă tot restul vieții fără ca să-și mai vadă vreodată fiica. Ca să-și omoare singurătatea s-a culcat cu femeii care l-au costat o avere și cu altele la un preț derizoriu. Nimic nu l-a ajutat. Singura persoană pe care a iubit-o cu adevărat aparținea acum fiului lui William Kane. Franța n-a mai prezentat nici un amuzament pentru el și, imediat ce și-a terminat afacerile, a luat avionul spre Bonn unde a definitivat tranzacțiile pentru terenul pe care va fi construit primul Baron din Germania. A ținut permanent legătura cu George prin telefon, dar Florentyna tot nu fusese găsită și aflate unele vești despre Henry Osborne, care-l neliniștiseră.

— Din nou este înglodat în datorii la bookmakeri, i-a spus George.

— Ultima oară l-am avertizat că n-am să-i plătesc datoriile, a spus Abel. De când și-a pierdut locul în Congres n-a fost de nici un folos nimănui. Cred că va trebui să mă ocup de această problemă când mă întorc.

— A început să facă amenințări, a spus George.

— Nu este o noutate. Niciodată, în trecut, nu m-am temut de ele, a adăugat Abel. Spune-i că, indiferent ce vrea, va trebui să aștepte până la întoarcerea mea.

— Când crezi că ai să fii aici? l-a întrebat George.

— Peste trei săptămâni, cel mult patru. Vreau să caut niște terenuri în Turcia și Egipt. Hilton deja a început să construiască acolo, așa că vreau să aflu de ce. Apropo, George, consilierii mi-au spus că n-ai să mai poți lua legătura cu mine după ce ajung în Orientul Mijlociu. Nenorociții aceia de arabi n-au catadicsit să-și instaleze telefoane să comunice între ei, iar cu străinătatea nici atât, așa că te las să dirijezi, ca de obicei până la întoarcerea mea.

Abel a petrecut peste trei săptămâni căutând terenuri pentru noile hoteluri în toate statele arabe. Consilierii lui locali erau din armată, majoritatea pretinzând că sunt prinți, fiecare asigurându-l pe Abel că are o influență sigură asupra ministrului cheie, fiindu-i un prieten foarte apropiat, sau, mai bine zis, un văr mai îndepărtat. Totuși, întotdeauna respectivul s-a dovedit a fi nu ministrul care dădea aprobările sau era un văr prea îndepărtat. Singura concluzie temeinică la care a ajuns Abel după douăzeci și trei de zile de praf, nisip, căldură și apă gazoasă, nu whisky, a fost aceea că dacă previziunile consilierilor săi asupra rezervelor de petrol din Orientul Mijlociu erau corecte, statele din Golf vor avea

nevoie de hoteluri multă vreme de acum încolo, iar grupul Baron trebuia să-și facă planurile cu grijă dacă ținea să nu scape acest teren. Prin numeroșii lui prinți, Abel a reușit să găsească o mulțime de terenuri pe care să construiască hoteluri, dar n-a avut vreme să descopere care dintre ei avea putere reală în fața autorităților. El era împotriva mitei numai atunci când banii ajungeau pe mâini greșite. Cel puțin în America, Henry Osborne știa întotdeauna care anume dintre oficialități trebuiau implicate. Abel a înființat un mic birou în Bahrein, dar a ținut să fie foarte clar înțeles de reprezentanții săi locali că el era în căutarea unor terenuri în toată lumea arabă și nu a unor prinți său veri de miniștri.

A luat apoi avionul spre Istanbul, unde a găsit aproape imediat locul perfect pe care să construiască un hotel pe malul Bosforului, la numai o sută de iarzi de Ambasada Britanică. În timp ce contempla ultimul teren cumpărat, gândurile i s-au întors în trecut, la vremea când fusese pentru ultima oară aici. Și-a încheștat pumnul pe încheietura mâinii drepte. Auzea din nou strigătele mulțimii, fiind cuprins de groază și având senzația de leșin, deși trecuseră mai bine de treizeci de ani de atunci.

Obosit de atâtea călătorii, Abel a luat avionul spre New York. În timpul zborului, care parcă nu se mai sfârșea, Abel n-a gândit la altceva decât la Florentyna, întrebându-se dacă George reușise s-o găsească. Ca de obicei, George îl aștepta la ieșirea din vamă. Nu putea descifra nimic pe chipul lui.

— Care sunt veștile? l-a întrebat Abel pe când urca în Cadillac, iar șoferul punea valizele în portbagaj.

— Unele bune, altele proaste, a spus George apăsând un buton care-a pus în mișcare geamul ce separa șoferul de locurile din spate. Florentyna a păstrat tot timpul legătura cu mama sa. Locuiește într-un mic apartament în San Francisco.

— S-a căsătorit? a întrebat Abel.

— Da, a spus George.

Câteva clipe nici unul n-a mai vorbit.

— Dar băiatul lui Kane? a întrebat Abel.

— A găsit o slujbă la o bancă. Se pare că multă lume i-a închis ușile în nas pentru că nu și-a terminat cursurile post-universitare de la Harvard, iar tatăl lui a refuzat să-i dea referințe. Sunt foarte puțini cei care să se încumete să-i ofere o slujbă dacă, prin aceasta, pierd relațiile de afaceri cu tatăl lui. În cele din urmă,

a fost angajat casier la Bank of America, un post sub nivelul calificării sale.

— Și Florentyna?

— Lucrează ca director adjunct într-un magazin de modă numit „Wayout Columbus” lângă parcul Golden Gate. Face tot felul de încercări să împrumute bani de la diverse bănci.

— De ce? Are necazuri? a întrebat Abel neliniștit.

— Nu, caută capital ca să-și deschidă propriul ei magazin.

— Cât îi trebuie?

— Doar treizeci și patru de mii de dolari pentru închirierea unei mici clădiri pe Nob Hill.

Abel s-a lăsat pe bancheta din spate, reflectând la ce-i spusese George, bătând darabana cu degetele-i boante pe geamul mașinii.

— George, ocupă-te ca ea să primească banii aceia. Fă ca tranzacția să pară ca un împrumut obișnuit acordat de bancă și ia toate măsurile să nu afle că eu sunt acel care o susține. A continuat să bată cu degetele în geam. Asta trebuie să rămână numai între noi doi, George.

— Așa cum zici tu, Abel.

— Și ține-mă la curent cu orice mișcare face, oricât ar fi de neînsemnată.

— Dar în privința lui?

— El nu mă interesează, a spus Abel. Și acum, care sunt veștile proaste?

— Din nou avem necazuri cu Osborne. Se pare că datorează o mulțime de bani pretutindeni. Și sunt aproape sigur că singura lui sursă de venit în momentul de față ești tu. A început să facă amenințări transparente precum că ai fi oferit mită pe vremea când puneai grupul pe picioare. Zice că păstrează toate acele documente din zilele când te-a întâlnit prima oară și când ți-a plătit în plus după incendiul de la vechiul Richmond din Chicago, iar acum dosarul lui este gros de un lat de palmă.

— Dimineață mă ocup de Henry, a spus Abel.

În restul drumului prin Manhattan, George l-a pus la curent pe Abel cu situația celorlalte hoteluri din grup care mergeau bine toate, cu excepția confiscării Baronului din Lagos după o altă lovitură de stat. Asta niciodată nu l-a înspăimântat pe Abel.

În dimineața următoare Abel l-a văzut pe Henry Osborne.

Părea îmbătrânit și obosit, iar fața cândva netedă și chipeșă, acum era brăzdată adânc de riduri. N-a pomenit nimic de dosarul gros de un lat de palmă.

— Am nevoie de ceva bani pentru că trec printr-o perioadă proastă, a spus Henry. Am avut ghinion.

— Din nou, Henry? La anii tăi ar trebui să știi mai bine. Ești născut să pierzi și la cărți, și la femei. Cât îți trebuie de data asta?

— Zece mii m-ar salva, a răspuns Henry.

— Zece mii, a repetat Abel. Ce gândești că sunt eu, mină de aur? Ultima oară ai vrut doar cinci mii.

— Este inflație, a spus Henry încercând să râdă.

— Asta este pentru ultima oară, mă înțelegi? a spus Abel scoțând carnetul de cecuri. O singură dată dacă mai vii să-mi ceri, Henry, și te scot din consiliul de administrație, din funcția de director, și rămâi fără nici o lețcaie.

— Abel, noi suntem prieteni. Jur că n-am să-ți mai cer niciodată, îți promit, absolut niciodată. Henry a luat o Romeo y Julliyta din cutia de țigări, cu umidificator de pe masă, din fața lui Abel și a aprins-o. Mulțumesc, Abel, n-o să regreti niciodată hotărârea pe care ai luat-o.

Henry a plecat pufăind din trabuc, dând nas în nas cu George care tocmai intra în birou. George a așteptat să se închidă ușa.

— Cum a fost cu Henry?

— Am cedat pentru ultima oară, a spus Abel. Nu știu de ce – dar m-a costat zece mii.

— Dumnezeule, mă simt de parcă aș fi fratele fiului risipitor, a spus George. Pentru că el o să vină din nou. Pot să pun pariu cu tine.

— Mai bine nu, a zis Abel; pentru că voi termina definitiv cu el. Indiferent ce-a făcut pentru mine în trecut, acum suntem chit. Ce vești mai ai de la Florentyna?

— Florentyna este bine, dar tu ai avut dreptate în privința Zaphiei: merge în fiecare lună ca să-i vadă.

— Afurisită femeie!

— Și doamna Kane a fost pe la ei de câteva ori, a adăugat George.

— Și Kane?

— Deloc.

— Acesta e singurul lucru pe care îl avem în comun, a spus

Abel.

— Am făcut un aranjament pentru ea la Crocker National Bank din San Francisco, a continuat George. Cam acum o săptămână a solicitat un împrumut de acolo. Acordul va apărea ca o tranzacție obișnuită pentru împrumuturi, fără favoruri speciale. De fapt, ei îi cer o dobândă cu jumătate de procent mai mare, așa că nu va fi pentru ea nici un motiv de suspiciune. Ceea ce nu va ști ea niciodată este că împrumutul este garantat de tine.

— Mulțumesc, George, asta-i perfect. Pun pariu cu tine pe zece dolari că ea o să-și achite împrumutul în doi ani și n-o să mai ceară niciodată altul. George, ține-mă la curent cu ce face, absolut totul.

În timp ce studia raportul trimestrial al lui Thaddeus Cohen, William se simțea edificat asupra tuturor problemelor, numai un singur lucru îl îngrijora. De ce Abel Rosnovski nu făcea nici o mișcare în privința acțiunilor de la banca Lester? William n-avea cum să nu-și amintească faptul că el încă posedea șase procente din capitalul băncii și cu încă două procente în plus putea invoca articolul șapte din regulamentul intern al băncii Lester. Îi venea greu să creadă că Rosnovski încă se temea de legile S.E.C., mai cu seamă că Eisenhower se instalase la Casa Albă pentru al doilea mandat și nu manifestase nici un interes până acum în a continua investigațiile inițiale.

William a fost încântat când a citit că Henry Osborne avea din nou probleme financiare și că Rosnovski continua să-l scoată din încurcături. William se întreba pentru câtă vreme o va mai face și cu ce îl avea Henry pe Rosnovski la mână. Să aibă, oare, suficiente probleme ale lui proprii, încât să-l fi lăsat în pace pe William Kane? Raportul lui Cohen evidenția progrese la cele opt hoteluri pe care Rosnovski le construia în lume. Singur Baronul din Londra mergea în pierdere, iar cel din Lagos nu funcționa; dar altfel, Rosnovski devenea din ce în ce mai puternic. William a recitit notița tăiată din *The Sunday Express* care menționa că Florentyna Rosnovski nu luase parte la deschiderea Baronului din Edinburgh și gândurile i s-au îndreptat spre fiul său. Apoi a încuiat dosarul cu raportul lui Cohen în safe, convins că nu era nimic important în el care să-l îngrijoreze. Șoferul l-a dus acasă cu mașina.

William a regretat că și-a ieșit din fire față de Richard. Deși n-o voia pe fata lui Rosnovski, îi părea rău că îi întorsese spatele unicului său fiu într-un mod atât de irevocabil. Kate pledase în numele lui Richard și avusese o lungă și amarnică ceartă cu William – lucru rar întâlnit în căsnicia lor – fără a ajunge la nici un rezultat. Kate a încercat orice tactică, de la vorbele blânde până la lacrimi, dar nimic nu părea să-l clintească pe William din hotărârea lui. Și Virginiei și lui Lucy le era dor de fratele lor.

— Nu va mai fi nimeni care să aibă un punct de vedere critic în privința picturilor mele, s-a plâns Virginia.

— Adică dur vrei să spui? a întrebat-o Kate.

Virginia a încercat să zâmbească.

Lucy obișnuia să se încuie în baie, să dea drumul la robinet și să-i scrie în taină scrisori lui Richard, care niciodată n-a putut afla de ce ele întotdeauna păreau jilave. Nimeni nu îndrăznește să pronunțe numele lui Richard în casă, în fața lui William.

El a încercat să petreacă mai mult timp la bancă, lucrând ore în șir cu speranța că l-ar putea ajuta. Dar n-a fost de nici un folos. Banca din nou avea nevoie de energia lui exact în momentul când el simțea că-i trebuie mai multă odihnă. Numise încă șase noi vicepreședinți, sperând că-i vor mai lua din sarcinile care apăreau pe umerii lui. Dar s-a dovedit a fi contrariu. Ei însemnau mai multă muncă, mai multe decizii pentru el de luat, iar cel mai bun dintre ei, Jake Thomas, deja părea un viitor candidat pentru postul lui William de președinte, dacă Richard nu renunța la fata lui Rosnovski. Deși profiturile băncii continuau să crească în fiecare an, William s-a trezit că nu mai era interesat în a face bani de dragul banilor. Probabil că acum și el se confrunta cu aceeași problemă cu care se confruntase și Charles Lester; nu mai avea cui să lase averea și președinția băncii, din moment ce-l îndepărtase pe Richard din viața lui și își modificase testamentul.

*

* *

În anul când își sărbătoreau nunta de argint, William a hotărât să petreacă o lungă vacanță cu Kate și cu fetele în Europa în speranța că va putea să și-l scoată din gând pe Richard. Au zburat la Londra cu un Boeing 707 și au stat la Ritz. Hotelul le-a adus în minte multe amintiri fericite despre prima călătorie a lui William cu Kate în Europa. Au făcut o excursie sentimentală la Oxford și le-au arătat fetelor colegiile și apoi au mers la Stratford-on-Avon să vadă *Richard al treilea* cu Laurence Olivier. Toți doreau ca regele să fi avut un alt nume.

Plecând de la Stratford s-au oprit la biserica din Henley-on-Thames unde se căsătoriseră William și Kate. Ar fi stat din nou la Bell Inn, dar iarăși era o singură cameră liberă. În drum spre Londra, William și Kate s-au contrazis dacă numele reverendului care-i cununase fusese Dukesbury sau Tukesbury. Când s-au apropiat de Ritz tot nu reușiseră să ajungă la o concluzie mulțumitoare. Cu un sigur lucru au fost de acord: noul acoperiș al

bisericii parohiale se deteriorase mult.

William a sărutat-o cu tandrețe pe Kate când s-au urcat în pat în seara aceea.

— A fost cea mai bună investiție de cinci sute de lire pe care am făcut-o vreodată, a spus el.

După ce au văzut fiecare loc din Anglia pe care orice turist american care se respectă ar trebui să-l viziteze, dar mulți n-o fac, au luat avionul spre Italia. La Roma, când au serbat ziua de naștere a Virginiei, fetele au băut prea mult vin italian prost și noaptea le-a fost rău, în schimb, William a mâncat prea multe paste și s-a îngrășat cu șapte livre. Toți ar fi fost mult mai fericiți dacă ar fi putut aborda subiectul tabu – Richard. În noaptea aceea, Virginia a plâns, iar Kate a încercat s-o consoleze.

— De ce nu-i spune cineva tatei că unele lucruri sunt mai importante decât mândria? întreba mereu Virginia.

Kate nu avea nici un răspuns.

Când s-au întors la New York, William era odihnit și ardea de nerăbdare să se întoarcă la bancă și să se cufunde iarăși în muncă. În șapte zile a slăbit cu șapte livre.

Pe măsură ce lunile treceau, simțea că lucrurile intrau în rutina obișnuită, care, însă, a dispărut când Virginia l-a anunțat că avea de gând să se căsătorească cu un student de la University of Virginia Law School. Vestea a fost un adevărat șoc pentru William.

— Dar ea nu este încă destul de mare, a spus el.

— Virginia are douăzeci și doi de ani, i-a spus Kate. Ea nu mai este un copil, William. Ce-ai zice dacă ai ajunge bunic? a adăugat ea regretând vorbele imediat ce i-au ieșit din gură.

— Ce vrei să spui? a întrebat-o William îngrozit. Virginia este gravidă, nu-i așa?

— Doamne, Dumnezeule, nu, a spus Kate și apoi pe un ton foarte blând a adăugat de parcă abia ar fi aflat: Richard și Florentyna au un copil.

— De unde știi?

— Richard mi-a scris, a răspuns Kate. William, n-a venit timpul ca să-l ierți?

— Niciodată, a răspuns William și a ieșit furios din casă.

Kate a oftat îngrijorată: el nici măcar nu întrebese dacă copilul era băiat sau fată.

*

* *

Nunta Virginiei a avut loc anul următor la biserica Trinity din Boston într-o frumoasă după amiază de primăvară, pe la sfârșitul lui martie. William a fost întru totul de acord cu David Telford, tânărul avocat pe care-l alesese Virginia spre a-și petrece viața alături de el.

Virginia dorise ca Richard să fie cavaler de onoare și Kate îl implorase pe William să-l invite, dar a refuzat cu încăpățănare. El a vrut să spună „da”, dar știa că Richard nu va accepta în ruptul capului să vină fără fata lui Rosnovski. În ziua nunții, Richard a trimis un cadou și o telegramă sorei lui. William n-a permis ca telegrama să fie citită la petrecerea ce a urmat cununiei religioase.

Partea a V-a

36

Abel stătea singur în biroul său de la etajul patruzeci și doi în hotelul Baron din New York, așteptându-l pe cel care trebuia să strângă donațiile pentru campania lui Kennedy. Omul deja întârziase douăzeci de minute. Când a intrat secretara, Abel bătea nervos darabana cu degetele pe masă.

— Domnul Vincent Hogan a sosit.

— Poftește, domnule Hogan, a spus el și l-a bătut pe umăr pe tânărul chipeș. Ce mai faci?

— Bine, domnule Rosnovski. Îmi pare rău că am întârziat puțin, a spus el cu un vădit accent bostonian.

— Nici n-am observat, a spus Abel. Dorești să bei ceva, domnule Hogan?

— Nu, mulțumesc, domnule Rosnovski. Încerc să nu beau când trebuie să văd atâția oameni într-o singură zi.

— Ai perfectă dreptate. Sper că nu te deranjează dacă eu iau un pahar, a spus Abel. Astăzi nu mi-am planificat să văd prea mulți oameni.

Hogan a râs ca un om care știa că astăzi era ziua când trebuia să asculte glumele celor pe care-i vizita. Abel și-a turnat un pahar de whisky.

— Ei bine, cu ce-ți pot fi de folos, domnule Hogan?

— Domnule Rosnovski, noi sperăm că partidul poate din nou conta pe sprijinul dumneavoastră.

— După cum știi, domnule Hogan, eu întotdeauna am fost un democrat, l-am sprijinit pe Franklin D. Roosevelt, Harry Truman și Adlai Stevenson, deși n-am înțeles niciodată de ce Adlai jumătate din timp și-l irosea vorbind.

Amândoi bărbații s-au prefăcut a râde.

— De asemenea, mi-am ajutat vechiul prieten din Chicago, Dick Daley și l-am sprijinit pe tânărul Ed Muskie – știi, fiul emigrantului polonez – demult în '54, în campania de guvernator al statului Maine.

— Nimeni nu tăgăduiește, domnule Rosnovski, că ați fost un susținător loial al partidului în trecut, a spus Vincent Hogan pe un ton care arăta că timpul pentru discuțiile de conveniență se

terminase. De asemenea, știm că democrații, printre care fostul congressman Osborne, v-au acordat favoruri substanțiale în schimb. Nu cred că este necesar să intru în detalii pentru acel mic incident neplăcut.

— Astea s-au întâmplat cu mult timp în urmă, a spus Abel.

— Sunt de acord, a zis domnul Hogan și, deși mai toți multimilionarii nu ies basma curată dacă le scormonești afacerile cu atenție, dumneavoastră veți fi primul care veți recunoaște că va trebui să fim extrem de atenți. Candidatul, sper că veți înțelege, nu-și poate permite să-și asume nici un risc personal cu atât de puțin înaintea alegerilor. În acest stadiu al campaniei electorale, lui Nixon i-ar pica tocmai bine un scandal.

— Noi ne înțelegem unul pe celălalt foarte clar, domnule Hogan. Acum spune-mi cam la cât te aștepti de la mine pentru campania electorală?

— Am nevoie de ultimul bănuț. Nixon strânge fonduri din toată țara și cursa pentru Casa Albă este foarte strânsă pentru omul nostru.

— Ei bine, am să-l sprijin pe Kennedy, a spus Abel, dacă și el mă ajută pe mine. Este simplu ca bună ziua.

— Va fi încântat să vă sprijine, domnule Rosnovski. Noi cu toții ne dăm seama că sunteți un stâlp al comunității poloneze și senatorul Kennedy personal este conștient de poziția curajoasă pe care ați adoptat-o în folosul conaționaliilor dumneavoastră care încă se mai află în lagăre de muncă, dincolo de Cortina de Fier, ca să nu mai vorbim despre meritele pe care le-ați avut în timpul războiului. Am fost autorizat să vă comunic că deja candidatul nostru a fost de acord să deschidă noul dumneavoastră hotel din Los Angeles în timpul turneului său electoral.

— Vestea este foarte bună, a spus Abel.

— Candidatul, de asemenea, cunoaște foarte bine dorința dumneavoastră de a se acorda Poloniei clauza națiunii celei mai favorizate în comerțul cu Statele Unite.

— Pentru serviciile pe care le-am adus în timpul ultimului război o merităm, a spus Abel și a făcut o scurtă pauză. Ce este cu cealaltă mică problemă? a întrebat el.

— Senatorul Kennedy, în momentul de față, examinează opinia americanilor de origine poloneză și nu am întâlnit nici o obiecție. Bineînțeles, el nu poate ajunge la o decizie finală decât după ce este ales.

— Normal. Două sute cincizeci de mii de dolari l-ar ajuta să ia acea hotărâre? a întrebat Abel.

Vincent Hogan n-a răspuns.

— Atunci rămâne așa: două sute cincizeci de mii de dolari, a spus Abel. Până la sfârșitul săptămânii banii vor ajunge la comitetul pentru strângerea fondurilor, domnule Hogan. Aveți cuvântul meu.

Afacerea se încheiase și târgul fusese pecetluit. Abel s-a ridicat.

— Vă rog să-i transmiteți senatorului Kennedy cele mai bune urări din partea mea și adăugați că, bineînțeles, sper că va fi viitorul președinte al Statelor Unite. Întotdeauna l-am detestat pe Richard Nixon pentru modul deplorabil în care a fost tratată Helen Gahagan Douglas și, în orice caz, am motivele mele personale de a nu-l vrea pe Henry Cabot Lodge ca vicepreședinte.

— Voi fi încântat să-i transmit mesajul dumneavoastră, a spus domnul Hogan și vă mulțumesc pentru sprijinul continuu pe care îl acordați partidului democrat și, în special, candidatului.

Bostonianul i-a întins mâna. Abel a strâns-o.

— Păstrăm legătura, domnule Hogan. Nu mă despart de acei bani fără a nu mă aștepta la o recompensă pentru investiția mea.

— Vă înțeleg perfect, i-a răspuns Vincent Hogan.

Abel l-a condus pe musafirul său până la lift și s-a întors zâmbind în birou. Degetele i-au început din nou să bată darabana pe masă. Secretara a reapărut.

— Roagă-l pe domnul Novak să vină aici, a spus Abel.

George a apărut din biroul său câteva clipe mai târziu.

— Cred că am reușit, George.

— Felicitări, Abel. Sunt încântat. Dacă ajunge Kennedy președinte, atunci unul din cele mai arzătoare visuri ale tale se va împlini. Ce mândră va fi Florentyna de tine!

Abel a zâmbit când i-a auzit numele.

— Știi ce-a mai pus la cale drăcușorul ăla de fată? a întrebat el râzând. Ai văzut *The Los Angeles Times* din ultima săptămână, George?

George a aprobat printr-o înclinare a capului și i-a dat lui Abel un exemplar din ziar. Unul din articole era încercuit cu cerneală roșie. George l-a citit cu voce tare.

— „Florentyna Kane deschide cel de al treilea magazin în

Los Angeles. Deja are două în San Francisco și speră ca până la sfârșitul anului să mai deschidă un altul la San Diego. Magazinele „Florentyna”, așa după cum sunt cunoscute, devin pe zi ce trece pentru California ceea ce Balenciaga este pentru Paris.

George a răs în timp ce pune ziarul pe masă.

— Ea însăși pesemne că a scris acel anunț, a spus Abel. Nu pot să cred că ea n-o să deschidă un magazin „Florentyna” în New York. Pun pariu că o să reușească în cinci sau cel mult zece ani. Te mai încumeți la un pariu, George?

— Nu l-am făcut nici pe primul, dacă îți amintești, Abel, altfel deja aș fi pierdut zece dolari.

Abel și-a înălțat privirile și a întrebat cu o voce nesigură:

— Crezi că ea o să vină să-l vadă pe senatorul Kennedy deschizând noul Baron din Los Angeles, George? Crezi că ar fi posibil?

— Nu, dacă nu va fi invitat și băiatul lui Kane.

— Niciodată, a spus Abel. Băiatul Kane nu reprezintă nimic. Ți-am citit cu atenție ultimul raport, George. El a părăsit Bank of America să lucreze cu Florentyna; nici n-a fost în stare măcar să-și țină o slujbă bună, a trebuit să se agațe de succesul ei.

— Citești numai ce-ți convine, Abel. Știi foarte bine că nu așa s-a întâmplat. Eu am fost foarte clar în privința circumstanțelor. Băiatul Kane se ocupă de partea financiară, iar Florentyna conduce magazinele și se dovedește a fi genul de parteneriat ideal. Nu uita că o bancă importantă i-a oferit lui Kane șansa de a conduce o sucursală europeană, dar Florentyna l-a rugat să vină alături de ea când n-a mai putut să se ocupe singură de partea financiară. Abel, trebuie să recunoști că mariajul lor este un succes. Știu că pentru tine așa ceva este greu de digerat, dar de ce nu cobori de pe calul unde te-ai cocoțat și să cunoști băiatul?

— Tu ești cel mai bun prieten al meu, George. Nimeni pe lume n-ar îndrăzni să-mi vorbească astfel. Așa că tu știi mai bine decât oricine de ce nu pot coborî și n-am s-o fac până ce ticălosul acela de Kane nu-mi arată că vrea să ne întâlnim la jumătatea drumului, dar până atunci, cât trăiește el, eu n-am să mă mai ploconesc în fața lui, ca el să jubileze de bucurie.

— Dar dacă tu mori primul, Abel? Aveți exact aceeași vârstă.

— Atunci am pierdut și Florentyna moștenește totul.

— Dar mi-ai zis că nu-i lași nimic. Ai de gând să-ți schimbi testamentul în favoarea nepotului?

— N-am putut s-o fac, George. Când a venit timpul să semnez documentul, pur și simplu, n-am putut. Ce naiba o să facă nepotul ăla al nostru, pentru că, până la urmă, el o să moștenească amândouă averile?

Abel și-a scos portmoneul din buzunarul interior de la haină, a căutat printre numeroasele fotografii vechi ale Florentynei și a ales una nouă, a nepotului său, pe care i-a dat-o lui George.

— Arată bine băiețelul, a spus George.

— Bineînțeles, a zis Abel. Este leit maică-sa.

George a râs.

— Nu cedezi niciodată, nu-i așa, Abel?

— Cum crezi că-l cheamă?

— Cum adică? a spus George. Îi știi foarte bine numele.

— Vreau să spun, tu ce crezi, cum îi zic ei, de fapt?

— De unde vrei să știi? s-a burzuluiit George.

— Află, i-a spus Abel. Pentru mine contează.

— Și cum vrei s-o fac? a întrebat George. Să pun pe cineva să-i urmărească atunci când îl plimbă cu căruțul prin Golden Gate Park? Tu ai lăsat instrucțiuni clare că Florentyna nu trebuie să afle că te interesezi de ea sau de băiatul lui Kane.

— Asta îmi aduce aminte că mai am o mică poliță de plătit lui taică-său, a spus Abel.

— Ce ai de gând să faci în privința acțiunilor Lester? l-a întrebat George. Pentru că în ultimul timp Peter Parfitt pare mai interesat în a-și vinde cele două procente, iar eu unul nu i-aș încredința lui Henry negocierile. Dacă se ocupă de vânzare cei doi, sigur ai să fii tras în piept.

— Nu face nimic. Oricât de mult îl urăsc pe Kane, nu vreau alte neplăceri cu el până nu știu dacă Kennedy a câștigat alegerile. Așa că, pentru moment, las toate lucrurile să zacă. Dacă Kennedy pierde, voi cumpăra cele două procente ale lui Parfitt și voi pune în aplicare planul pe care deja l-am discutat. Și nu-ți face griji în privința lui Henry; deja am hotărât să nu se mai ocupe de dosarul lui Kane. De acum încolo mă voi ocupa eu personal și nimeni altul.

— Sunt îngrijorat, totuși, Abel. Știu că el este dator la jumătate din bookmaker-ii din Chicago și n-aș fi surprins dacă și-ar face apariția în New York în orice clipă.

— Henry nu va veni aici. Ultima oară când l-am văzut i-am

spus-o foarte răspicat că n-o să mai pupe nici o lețcaie de la mine. Dacă începe iar cu cerșitul, nu va face decât să-și piardă locul din consiliul de administrație și cu asta singura lui sursă de venit.

— Asta mă îngrijorează și mai mult, a spus George. Dacă se duce la Kane pentru bani?

— Imposibil, George. Henry este singurul om în viață care-l urăște pe Kane mai mult decât mine și nu fără temeii.

— Cum poți să fii atât de sigur de asta?

— Mama lui Kane a fost a doua soție a lui Henry, a spus Abel și tânărul William, în vârsta de numai șaisprezece ani, i-a dat cu șutul și l-a scos din propria lui casă.

— Doamne, Dumnezeuule, cum ai aflat asta?

— Nu există ceva care să nu știu despre William Kane, a spus Abel. Sau despre Henry. Absolut nimic - începând cu faptul că amândoi am apărut pe lume în aceeași zi. Și pun rămășag pe piciorul meu zdravăn că și el știe absolut totul despre mine, așa că trebuie să fim foarte atenți, dar în privința lui Henry nu ai de ce te teme de amenințările lui. Ar muri mai degrabă decât să recunoască două lucruri și anume că numele lui adevărat este Vittorio Togna și că, pe vremuri, a făcut închisoare.

— Doamne Sfinte!... Henry are vreo idee că tu știi toate astea?

— Nu, habar n-are. De ani le-am ținut doar pentru mine pornind de la convingerea că, dacă cineva te-ar putea amenința la un moment dat, trebuie să ai ceva pregătit cu care să-l contracarezi. Niciodată n-am avut încredere în Henry chiar din ziua în care a venit cu ideea să tragă pe sfoară societatea la care lucra, Great Western Casualty, deși eu sunt primul care recunosc că, în trecut, el mi-a fost foarte folositor și sunt convins că pe viitor nu-mi va mai produce alte neplăceri, pentru că, dacă-l las fără salariul de director, ajunge sigur muritor de foame. Așa că să-l uităm pe Henry și să fim ceva mai pozitivi. După ultimele date pe care le ai, când va fi gata Baronul din Los Angeles?

— Pe la mijlocul lui septembrie, a răspuns George.

— Perfect. Asta va fi cu șase săptămâni înainte de alegeri. Când Kennedy va inaugura acel hotel, știrile vor apărea pe prima pagină în toate ziarele din America.

37

Când William s-a întors la New York după conferința bancherilor din Washington, a găsit un mesaj care-i cerea să ia imediat legătura cu Thaddeus Cohen. Nu mai vorbise cu Cohen de o bună bucată de vreme, pentru că Abel Rosnovski nu-i mai provocase nici o neplăcere de la acea convorbire telefonică nedusă până la capăt, din ajunul căsătoriei lui Richard cu Florentyna, petrecută în urmă cu vreo trei ani. Rapoartele trimestriale arătau că Rosnovski nici nu încerca să cumpere, nici să vândă din acțiunile băncii Lester. În orice caz, William l-a sunat pe Thaddeus Cohen imediat și oarecum neliniștit. Avocatul i-a spus lui William că dăduse peste niște informații despre care n-ar vrea să discute la telefon. William l-a rugat să vină la bancă cât poate de repede.

Thaddeus Cohen a sosit patruzeci de minute mai târziu. William l-a ascultat tăcut și foarte atent.

După ce Cohen și-a terminat dezvăluirile, William a spus:

— Tatăl tău niciodată n-ar fi aprobat asemenea metode clandestine.

— Nici al tău, a răspuns Thaddeus Cohen, dar ei n-au fost nevoiți să aibă de-a face cu oameni de genul lui Abel Rosnovski.

— Ce te face să crezi că planul n-o să dea greș?

— Gândește-te la cazul Bernard Goldfine și Sherman Adams unde n-a fost vorba decât de niște note de hotel în valoare de o mie șase sute patruzeci și doi de dolari și o haină de vicună, dar care i-au dat atâta bătaie de cap președintelui când Adams a fost acuzat de tratament preferențial în funcția pe care o avea pe lângă președinte. Noi știm că domnul Rosnovski țintește mult mai sus. De aceea va fi mai ușor de doborât.

— Șah-mat. Cât o să mă coste?

— Douăzeci și cinci de mii de dolari, dar s-ar putea să reușesc s-o scot și la mai puțin.

— Cum poți să fii sigur că Rosnovski n-o să-și dea seama că eu personal sunt implicat?

— Voi folosi ca intermediar o a treia persoană, care nici măcar nu-ți știe numele.

— Și, dacă reușești, ce-mi recomanzi să fac apoi?

— Vei trimite toate detaliile la biroul senatorului John Kennedy și-ți garantez că s-a zis cu toate planurile ambițioase ale

lui Abel Rosnovski odată pentru totdeauna pentru că, în momentul în care credibilitatea lui este zdruncinată, el nu va fi o forță de temut și nu va mai avea curajul să invoce articolul șapte din regulamentul de funcționare al băncii – chiar dacă va deține opt procente la banca Lester.

— Poate – dacă Kennedy iese președinte, a spus William. Dar ce se întâmplă dacă câștigă Nixon? În sondajele de opinie el este în frunte, iar eu categoric pe el îl sprijin. Poți, într-adevăr, să te gândești că America va trimite vreodată un romano-catolic la Casa Albă? Eu unul nu pot, dar, pe de altă parte, recunosc că o investiție de douăzeci și cinci de mii este destul de mică pentru ca Abel Rosnovski să fie terminat odată și pentru totdeauna și banca să nu-mi mai fie amenințată în viitor.

— Dacă Kennedy devine președinte...

William a deschis sertarul biroului, a scos un carnet de cecuri pe care scria „cont personal” și a scris cifrele: doi, cinci, zero, zero, zero.

38

Precizarea lui Abel că inaugurarea hotelului Baron de către Kennedy va ocupa întreaga pagină întâi a tuturor ziarelor s-a dovedit a nu fi întru totul exactă. Deși candidatul la președinție a deschis, într-adevăr hotelul, el trebuise în aceeași zi să apară în multe alte locuri în Los Angeles și să se confrunte cu Nixon într-o dezbateră televizată în seara următoare. În orice caz, deschiderea celui mai nou Baron a fost relatată destul de pe larg în presa locală și Vincent Hogan l-a asigurat pe Abel, în particular, că cealaltă mică problemă stătea în atenția lui Kennedy. Magazinul Florentynei nu se găsea decât la câteva sute de iarzi de hotel, dar tatăl și fiica nu s-au întâlnit.

*
* *

După ce s-au ținut alegerile în Illinois și John F. Kennedy părea a fi sigur cel de al treizeci și cincilea președinte al Statelor Unite, Abel a celebrat evenimentul la cartierul general al Partidului Democrat din Times Square. Nu s-a întors acasă decât pe la cinci dimineața.

— Drace, am o mulțime de sărbătorit, i-a spus lui George. Voi fi viitorul...

A adormit înainte de a-și termina fraza. George a zâmbit, l-a dus în pat și a plecat.

*
* *

William a urmărit rezultatul alegerilor în liniște, în biroul său de pe East Sixty-eighth Street. După ce sondajele pentru Illinois au fost confirmate, abia la ora zece dimineața (William niciodată nu avusese încredere în primarul Daley) Walter Cronkite a declarat alegerile terminate, iar William a ridicat receptorul și a format numărul de acasă al lui Thaddeus Cohen.

Tot ce a spus a fost:

— Cei douăzeci și cinci de mii s-au dovedit a fi o investiție înțeleaptă, Thaddeus. Acum să ne asigurăm că nu va fi nici o lună

de miere pentru domnul Rosnovski. Dar nu întreprindem nimic până ce el nu-și face călătoria în Turcia.

William a pus telefonul în furcă și s-a dus în dormitor. Era dezamăgit că Richard Nixon fusese înfrânt de Kennedy și că vărul său mai îndepărtat, Henry Cabot Lodge, nu va fi vicepreședinte.

*
* *

Când Abel a primit invitația pentru recepția de inaugurare a președintelui Kennedy la Washington, n-ar fi vrut să împartă această onoare decât cu o singură persoană. A discutat problema cu George și a trebuit să recunoască faptul că Florentyna nu va accepta niciodată să-l însoțească dacă nu va primi toate asigurările că dușmănia dintre el și tatăl lui Richard încetase. Așa că a știut că va trebui să meargă singur.

Pentru a participa la ceremonia de la Washington, Abel a trebuit să-și amâne cu câteva zile călătoria în Europa și Orientul Mijlociu. Nu-și putea permite să piardă o inaugurare prezidențială, pe când deschiderea Baronului din Istanbul era ușor s-o amâne cu câteva zile.

Special pentru această ocazie Abel și-a comandat un costum bleumarin, cu o linie clasică și a făcut o rezervare pentru apartamentul prezidențial de la Baronul din Washington. A urmărit cu plăcere discursul inaugural al tânărului președinte, plin de speranțe și de promisiuni pentru viitor.

„O nouă generație de americani, născuți în această țară – Abel se considera a intra și el în această categorie, cu o mică dispensă – formați în război – Abel corespundea în mod cert – disciplinați de o pace grea și amară – din nou Abel se includea și pe sine printre ei. Întrebați nu ce poate face țara pentru voi. Întrebați-vă ce puteți face voi pentru ea.”

Mulțimea l-a ovaționat și toți au ignorat zăpada care nu reușise să atenueze impactul produs de discursul briliant al lui John F. Kennedy.

Abel s-a întors la Baronul din Washington într-o stare de euforie. A făcut un duș înainte de a se îmbrăca pentru dineu în frac și cravată albă, comandate special pentru această ocazie. Când și-a admirat silueta în oglindă, Abel a trebuit să recunoască în sinea lui că nu era ultimul cuvânt în materie de eleganță

vestimentară. Croitorul lui făcuse tot ce putuse și nu s-a plâns că în ultimii trei ani îi croise trei costume de seară, unul mai larg decât precedentul. Florentyna l-ar fi dojenit pentru acei centimetri nenesesari, cum obișnuia ea să-i numească și, de dragul ei, ar fi încercat să scape de ei. De ce gândurile lui se întorceau întotdeauna la Florentyna? Și-a verificat medaliile. Prima era a veteranilor polonezi de război, a doua pentru serviciile aduse în deșertul Africii și în Europa, apoi urmau medaliile pentru serviciu ireproșabil în materie de „cuțit și furculiță”, cum le numea el.

În seara aceea la Washington s-au ținut patru baluri inaugurale, iar pe invitația lui Abel scria D.C. Armoury. Locul lui se afla la masa democraților polonezi din New York și Chicago. Ei aveau o mulțime de evenimente de sărbătorit. Edmund Muskie era în Senat și alți zece democrați polonezi nou aleși, la republicani. Abel a petrecut o seară fericită alături de doi vechi prieteni care, ca și el, erau membri ai Congresului american. Amândoi s-au interesat de Florentyna.

Dineul a fost întrerupt de intrarea lui John F. Kennedy și a frumoasei lui soții, Jacqueline. Ei au stat cam cincisprezece minute, au discutat cu câțiva invitați aleși cu grijă și apoi au plecat. Abel, deși n-a vorbit cu președintele, în ciuda faptului că și-a părăsit masa și s-a așezat strategic în calea lui, a reușit, totuși, să schimbe câteva vorbe cu Vincent Hogan care făcea parte din suita lui Kennedy.

— Domnule Rosnovski, ce fericită întâmplare să ne întâlnim aici!

Abel ar fi dorit să-i explice băiatului că în ceea ce-l privea, nimic nu se petrecea la întâmplare, dar nu era nici timpul, nici locul pentru explicații. Hogan l-a luat pe Abel de braț și l-a condus rapid în dosul unei masive coloane de marmură.

— Nu pot să vă spun prea multe acum, domnule Rosnovski, pentru că trebuie să stau lipit de președinte, dar cred că foarte curând vă puteți aștepta la o chemare din partea noastră. Bineînțeles, în momentul de față președintele are o mulțime de numiri în funcții de făcut.

— Firește, a spus Abel.

— Dar eu sper, a continuat Vincent Hogan, că în cazul dumneavoastră totul va fi confirmat la sfârșitul lui martie sau la începutul lui aprilie. Îmi permiteți să fiu primul care vă felicită, domnule Rosnovski? Sunt convins că-l veți sluji pe președinte

foarte bine.

Abel l-a urmărit pe Vincent Hogan cum, pur și simplu, a alergat ca să prindă din urmă persoanele care-l însoțeau pe Kennedy și care deja urcau în șirul de limuzine ce așteptau cu ușile deschise.

— Pari foarte încântat de tine însuși, i-a spus unul din prietenii polonezi lui Abel când s-a întors la masă și s-a așezat ca să atace un cotlet tare, care într-un restaurant Baron nu s-ar fi servit. Te-a invitat Kennedy să fii noul lui secretar de stat?

Au râs cu toții.

— Nu încă, a spus Abel. Dar mi-a spus, totuși, că apartamentele de la Casa Albă nu sunt de clasa celor din hotelurile Baron.

În ziua următoare, după ce a trecut pe la capela poloneză din National Shrine, Abel a luat avionul spre New York. S-a gândit din nou la Florentyna. În aeroportul Washington National era un adevărat haos și Abel a ajuns la Baronul din New York cu o întârziere de trei ore. George a fost invitat la cină și, când Abel a comandat un Dom Perignon, a știut că totul mersese bine.

— În seara asta sărbătorim, a spus Abel. L-am văzut pe Hogan la recepție și numirea mea va fi confirmată în următoarele câteva săptămâni. Anunțul oficial va fi făcut curând după întoarcerea mea din Orientul Mijlociu.

— Felicitări, Abel. Nu cunosc pe nimeni care să merite această onoare mai mult decât tine.

— Mulțumesc, George. Te pot asigura că răsplata ta nu va veni în ceruri, pentru că, atunci când totul va fi oficial te vor numi președinte al grupului Baron pe perioada cât eu voi lipsi.

George a mai băut un pahar de șampanie. Deja goliseră jumătate din sticlă.

— Cât timp crezi că vei lipsi de data asta, Abel?

— Doar trei săptămâni. Vreau să verific dacă arabii aceia nu mai fură, apoi mă duc în Turcia să deschid Istanbul Baron. Cred că mai întâi mă voi opri la Londra și Paris.

George a mai turnat șampanie.

*

* *

Abel a trebuit să stea trei zile în plus la Londra față de cum

își programase spre a da de cap unor probleme ale hotelului pentru care directorul nu găsea alt vinovat decât sindicatele britanice. Baronul din Londra s-a dovedit a fi unul din puținele eșecuri ale lui Abel și partea proastă era că nu izbutea să descopere de ce hotelul lucra mereu în pierdere. S-ar fi gândit să-l închidă, dar grupul Baron trebuia să fie prezent în capitala Angliei, așa că din nou a concediat directorul și a numit altul.

În schimb, Baronul din Paris era de un contrast izbitor. Hotelul fusese unul din cele mai bune din Europa și cândva Abel recunoscuse în fața Florentynei că acesta era preferatul lui. Abel a găsit totul foarte bine organizat în bulevardul Raspail și a petrecut doar două zile la Paris înainte de a zbura spre Orientul Mijlociu.

În statele din Golful Persic, Abel avea cinci terenuri, dar construcțiile începuseră doar la Baronul din Riad. Dacă ar fi fost mai tânăr, Abel ar fi stat în Orientul Mijlociu câțiva ani și, categoric, ar fi dat de cap problemelor arabe. Dar el nu putea suporta nisipul și nici faptul că nu era niciodată sigur dacă este permis sau nu să comande un whisky. S-a gândit că pesemne îmbătrânise, pentru că nu-i mai suporta nici pe băștinași. A lăsat pe unul dintre tinerii săi vicepreședinți pe care l-a avertizat că nu i se va permite să se întoarcă printre „necredincioșii” din America, decât atunci când va dovedi că munca lui a dat roade printre „cei sfinți și binecuvântați” din Orientul Mijlociu.

Bietul vicepreședinte a rămas în cel mai bogat iad de pe lume și Abel a luat avionul spre Turcia.

*

* *

În ultimii câțiva ani Abel vizitase Turcia de mai multe ori ca să urmărească cum mergeau lucrările la hotelul Baron din Istanbul. Pentru Abel totdeauna Constantinopolul așa cum își amintea el numele orașului, va însemna ceva cu totul special. Aștepta cu nerăbdare deschiderea Baronului în țara pe care o părăsise pentru a începe o nouă viață în America.

În timp ce-și despacheta lucrurile într-un alt apartament prezidențial, Abel a găsit cincisprezece invitații care așteptau răspunsul. Întotdeauna înaintea deschiderii unui hotel soseau numeroase invitații; o pleiadă de amatori de a mânca și bea pe gratis își făcea apariția ca prin farmec, dornică să nu piardă nici o

recepție de inaugurare. De data aceasta, totuși, două invitații au fost o surpriză plăcută pentru Abel și veneau de la niște oameni care, în mod cert, nu puteau fi categorisiți printre cei ce se dădeau în vânt după gratuități: aceștia erau ambasadorii Americii și Marii Britanii. Invitația la Ambasada Britanică îl tenta în mod special, mai, cu seamă că nu mai fusese în interiorul clădirii de aproape patruzeci de ani.

*

* *

În seara acea Abel a fost invitat la dineul oferit de Sir Bernard Burrows, ambasadorul Majestății Sale Britanice în Turcia. Spre surpriza lui, a fost plasat pe locul din dreapta soției ambasadorului, un privilegiu de care Abel nu se bucurase în nici o altă ambasadă până atunci. După terminarea mesei, el a observat ciudatul obicei englezesc ca doamnele să părăsească încăperea, lăsându-i pe domni singuri să-și fumeze trabucurile și să bea porto sau brandy. Abel a fost invitat să se alăture ambasadorului american, Fletcher Warren, în biroul lui Bernard. Sir Bernard îl tachina pe ambasadorul american pentru că i-a permis să-l invite pe Baronul din Chicago la dineu înaintea lui.

— Britanicii întotdeauna au fost o nație ce și-a ținut nasul pe sus, a spus ambasadorul american, aprinzându-și un trabuc cubanez.

— Eu nu spun decât un lucru despre americani, i-a replicat Sir Bernard: Nici măcar nu-și dau seama când sunt înfrânți.

Abel asculta tchinările celor doi diplomați, întrebându-se de ce fusese inclus într-o companie atât de aleasă. Sir Bernard i-a oferit lui Abel un porto de o calitate cu totul deosebită, iar ambasadorul american a ridicat paharul.

— Pentru Abel Rosnovski, a spus el.

A înălțat paharul și Sir Bernard.

— Înțeleg că urmează felicitările, a spus el.

Abel s-a înroșit la față și a privit precipitat spre Fletcher Warren, sperând într-un ajutor.

— Să dau drumul pisicii din sacoșă, Fletcher? a întrebat Sir Bernard întorcându-se spre ambasadorul american. Bătrâne, tu mi-ai spus că numirea este îndeobște cunoscută.

— Destul de cunoscută, a spus Fletcher Warren. Britanicii

niciodată nu pot ține un secret mult timp.

— Din cauza asta v-a trebuit vouă al dracului de multă vreme ca să descoperiți că suntem în război cu nemții? i-a răspuns Sir Bernard.

— Și apoi ne-am mișcat ca să asigurăm victoria, nu?

— Și gloria, a spus Sir Bernard.

Ambasadorul american a răs.

— Mi s-a spus că anunțul oficial va fi făcut în următoarele câteva zile.

Amândoi bărbații s-au uitat la Abel care a rămas tăcut.

— Ei bine, pot să fiu primul care vă felicită. Excelența Voastră? a spus Sir Bernard. Vă doresc fericire în noua dumneavoastră funcție.

Abel s-a îmbujorat auzind pronunțată cu voce tare formula de adresare pe care o rostise în șoaptă atât de des în fața oglinzii de bărbierit în timpul ultimelor câteva luni.

— Știi, va trebui să te obișnuiești să fii numit Excelența Voastră, a continuat ambasadorul britanic. Și cu o mulțime de alte lucruri mult mai rele decât acesta, în special toate acele blestемate obligații de serviciu la care va trebui să iei parte una după alta. Dacă acum ai probleme cu greutatea, asta este nimic în comparație cu ceea ce vei avea când îți va expira termenul de acreditare. Poți, totuși, să fii recunoscător războiului rece. Este singurul lucru care ar putea să-ți ferească viața socială de excese.

Ambasadorul american a zâmbit.

— Foarte bine, Abel, și pot să adaug urările mele pentru un șir neîntrerupt de succese? Când ai fost ultima oară în Polonia? l-a întrebat el.

— Nu m-am întors acasă decât o singură dată, pentru o scurtă vizită, în urmă cu câțiva ani, a spus Abel. De atunci întotdeauna am vrut să mai revin, dar n-am mai reușit.

— Ei bine, ai să te întorci în triumf, a spus Fletcher Warren. Cunoști ambasada noastră din Varșovia?

— Nu, a recunoscut Abel.

— Nu este o clădire rea, a spus Sir Bernard. Dar hrana este îngrozitoare. Sper că ai să faci ceva în legătură cu asta, domnule Rosnovski. Mă tem că singura soluție va fi să construiești un Baron în Varșovia. Ca ambasador, aceasta este lucrul la care s-ar aștepta cel mai puțin de la dumneata.

Abel a fost într-o stare euforică, a răs și a gustat glumele

anemice ale lui Sir Bernard. A băut ceva mai mult porto ca de obicei și s-a simțit la largul său printre ceilalți invitați. Abia aștepta să se întoarcă în America și să-i spună Florentynei veștile, acum că numirea părea oficială. Ea va fi atât de mândră de el. A hotărât pe loc că, întors la New York, se va duce direct la San Francisco și se va împăca cu ea. Era tot ce-și dorise de-a lungul atâtor ani și acum avea un pretext. Va face un efort ca să-l placă pe băiatul ăla al lui Kane. Trebuie să se obișnuiască să nu-i mai spună „băiatul ăla al lui Kane”. Care era numele lui – Richard? Da, Richard. Abel a simțit brusc o mare ușurare pentru că a luat această hotărâre.

După ce cei trei bărbați s-au reîntors în sala principală de recepții, Abel i-a făcut un ușor semn ambasadorului britanic.

— Ar trebui să plec, Excelența Voastră.

— Te întorci la Baron, a spus Sir Bernard. Permite-mi să te însoțesc până la mașină, dragul meu.

Soția ambasadorului și-a luat rămas bun de la el la ușă.

— Noapte bună, doamna Burrows și vă mulțumesc pentru seara de neuitat.

Ea a zâmbit.

— Știu că n-ar trebui să fiu la curent, domnule Rosnovski, dar multe felicitări pentru numire. Trebuie să fii atât de mândru să te întorci pe pământul unde te-ai născut, ca ambasador al patriei adoptive.

— Sunt, într-adevăr, i-a răspuns Abel simplu.

Sir Bernard a coborât cu el treptele de marmoră ale Ambasadei Britanice, însoțindu-l până la mașina care-l aștepta. Șoferul a deschis ușa.

— Noapte bună, domnule Rosnovski, a spus Sir Bernard, și mult noroc în Varșovia. Apropo, sper că ți-a plăcut prima masă în Ambasada Britanică.

— De fapt, a doua, Sir Bernard.

— Ai mai fost aici, bătrâne? Când am verificat în cartea de oaspeți nu ți-am întâlnit numele.

— Nu, a spus Abel. Ultima oară când am luat masa la Ambasada Britanică, am mâncat în bucătărie. Cred că acolo nu țin o carte de oaspeți, dar pentru mine a fost cea mai bună masă după foarte mulți ani.

Abel a zâmbit în timp ce urca pe bancheta din spate a mașinii. L-a văzut pe Sir Bernard că nu știa dacă să-l creadă sau

nu. Mașina a pornit spre hotelul Baron și Abel a început să bată cu degetele darabana în fereastră și să fredoneze în surdină. Ar fi dorit să se întoarcă în America a doua zi dimineată, dar nu putea contramanda invitația la masă, făcută de Fletcher Warren la Ambasada Americană, pentru seara următoare. „Este unul din lucrurile cu care un viitor ambasador trebuie să se obișnuiască, bătrâne”, parcă îl și auzea pe Sir Bernard spunând.

Cina la Ambasada Americană s-a dovedit a fi deosebit de agreabilă. Abel a fost convins să istorisească oaspeților adunați cum a ajuns să mănânce în bucătăria Ambasadei Britanice. În timp ce povestea toți se uitau la el plini de admirație. Nu era sigur dacă mulți dăduseră crezare întâmplării din piață, când era să-și piardă mâna, dar toți i-au admirat brățara de argint și în seara aceea toată lumea i s-a adresat cu „Excelența Voastră”.

*

* *

Ziua următoare, Abel pleca la New York, așa că s-a sculat devreme. A zburat cu un DC 8 până la Belgrad unde au făcut o escală de șaisprezece ore, avionul trebuind verificat, ceva nu era în ordine la trenul de aterizare, așa li s-a spus. A stat în sala de așteptare a aeroportului și a băut cafea iugoslavă, greu de digerat. Contrastul dintre ambasada britanică și snack barul dintr-o țară condusă de comuniști n-a trecut întru totul neobservat de Abel. În cele din urmă, avionul a decolat, ca din nou să facă o escală prelungită în Amsterdam. De data asta a trebuit să schimbe avionul.

Când, în cele din urmă, a ajuns la Idlewild, Abel se găsea la capătul unei călătorii de treizeci și șase de ore. Era atât de obosit că abia mergea. După ce a depășit zona vamală, s-a trezit dintr-o dată înconjurat de ziariști și aparatele de fotografiat și blitzurile au început să țcăne. Imediat a zâmbit. Pesemne că anunțul s-a făcut, și-a zis în sinea lui. Acum este oficial. A stat pe cât a putut drept și a pășit rar și cu demnitate, ascunzându-și șchiopătatul. George nu se vedea nicăieri, nu erau decât fotoreporterii care se înghionteau unul în celălalt neceremonios, dornic fiecare să-i iasă poza cât mai bine.

Apoi l-a văzut pe George, stând dincolo de mulțime și arătând ca o epavă. Inima lui Abel a tresărit când, după ce a trecut

bariera de la vamă, un jurnalist, nici vorbă să-l întrebe cum se simțea în postura de prim polonez american, numit ambasador în Varșovia, ci a strigat:

— Aveți vreun răspuns la acușări?

Aparatele de fotografiat țacăneau și întrebările veneau din toate părțile.

— Sunt acușările adevărate, domnule Rosnovski?

— Cu cât l-ați plătit, de fapt, pe congressmanul Osborne?

— Negați acușările?

— V-ați întors în America spre a apărea în fața tribunalului?

Notau răspunsurile lui Abel, deși el n-a scos o vorbă.

— Scoate-mă de aici, a strigat el peste capetele mulțimii.

George și-a făcut loc cu coatele și a reușit să ajungă la Abel, apoi și-a croit iar drum în sens invers și l-a băgat pe Abel în Cadillac-ul care aștepta. Abel s-a așezat pe banchetă și și-a lăsat capul în mâini, iar aparatele de fotografiat continuau să țacăne. George i-a strigat șoferului să plece.

— La hotel, domnule? a întrebat șoferul.

— Nu, la apartamentul domnișoarei Florentyna, în Fifty-seventh Street.

— De ce? a spus Abel.

— Pentru că presa mișună prin tot Baronul.

— Nu înțeleg, a spus Abel. În Istanbul m-au tratat ca și cum numirea mea ca ambasador era deja certă și când mă întorc acasă aflu că sunt un criminal. Ce dracu' se petrece, George?

— Vrei să auzi totul de la mine, sau aștepti până îți vezi avocatul? l-a întrebat George.

— Pe cine ai ales să mă reprezinte? s-a interesat Abel.

— H. Trafford Jilks, cel mai bun avocat al apărării din America.

— Și cel mai scump.

— Nu cred că este cazul să te gândești la bani în condițiile de față, Abel.

— Ai dreptate, George. Iartă-mă. Unde este avocatul?

— L-am lăsat la tribunal, dar a spus că va veni la apartament imediat ce termină.

— Nu pot să aștept atâta, George. Pentru numele lui Dumnezeu zi-mi despre ce este vorba. Începe cu ce este mai rău.

George a tras adânc aer în piept.

— S-a emis un mandat de arestare pentru tine, a spus el.

— Care dracu' este acuzația?

— Mituirea funcționarilor guvernamentali.

— Niciodată în viața mea n-am tratat direct cu nici un funcționar guvernamental, a protestat Abel.

— Știu, dar se pare că Henry Osborne a tratat tot timpul și, se pare, că totul s-a făcut în numele tău sau în folosul tău.

— O, Dumnezeuule, a spus Abel. N-ar fi trebuit niciodată să apelez la acel om. Am lăsat ca ura noastră comună față de Kane să-mi întunece judecata. Dar încă îmi vine foarte greu să cred că Henry ar fi dezvăluit toate murdăriile pentru că s-ar fi implicat în primul rând pe sine însuși.

— Dar Henry a dispărut, a spus George. Iar toate datoriile lui, brusc, și misterios au fost lichidate.

— William Kane, a spus Abel rostind cele două cuvinte ca un șuierat.

— N-am găsit nimic care să ducă în direcția aceea, a spus George. Nu există absolut nici o dovadă el ar fi implicat cât de cât.

— Cine are nevoie de dovezi? Spune-mi cum au ajuns autoritățile în posesia acelor date.

— Se pare că un pachet anonim, conținând un dosar, a fost trimis direct Departamentului Justiției în Washington.

— Pus la poștă în New York, fără nici o îndoială, a spus Abel.

— Nu. În Chicago.

Abel a rămas tăcut câteva minute.

— Nu se poate să fie Henry cel care le-a trimis dovezile, a spus el în cele din urmă. N-are nici un sens.

— Cum poți să fii atât de sigur? a întrebat George.

— Pentru că tu ai spus că toate datoriile lui au fost achitate, iar departamentul Justiției n-ar fi plătit acei bani decât dacă ar fi crezut că-l vor prinde pe Al Capone. Henry trebuia să fi vândut dosarul cuiva. Dar cui? De un lucru putem să fim siguri, că niciodată n-ar fi dat o informație direct lui Kane.

— Direct? a spus George.

— Direct, a repetat Abel. Probabil că nu l-a vândut direct. Kane ar fi putut aranja ca un intermediar să se ocupe de toată afacerea, dacă deja știa că Henry era înglobat în datorii și bookmakerii îl amenințau.

— Este posibil să fie așa, Abel, și, categoric, n-ar fi fost nevoie de un detectiv excelent ca să descopere problemele

financiare ale lui Henry. Ele erau cunoscute oricui frecventa barurile din Chicago, așa că nu sări atât de iute la concluzii. Să vedem ce spune avocatul.

Cadillac-ul s-a oprit în fața fostei locuințe a Florentynei pe care Abel o păstrase și o ținuse curată-lună în speranța că fiica lui într-o zi se va întoarce. George a deschis ușa și, când au pășit înăuntru, l-au găsit pe H. Trafford Jilks. După ce s-au așezat cu toții în fotolii, George i-a turnat lui Abel un pahar mare de whisky. L-a băut dintr-o înghițitură și i-a dat paharul gol lui George ca să i-l umple din nou.

— Spune-mi ce este mai rău, domnule Jilks. Să terminăm întâi cu asta.

— Îmi pare rău, domnule Rosnovski, a început el. Domnul Novak mi-a spus despre Varșovia.

— Acum asta s-a terminat, așa că trebuie dat uitării și apelativul „Excelența Voastră”. Puteți fi siguri că, dacă Vincent Hogan a fost întrebat, nici măcar n-a auzit de numele meu. Haide, domnule Jilks, ce acuzații mi se aduc?

— Sunt șaptesprezece acuzații de mită și corupție a funcționarilor guvernamentali din paisprezece state. Am aranjat cu Departamentul de Justiție să fiți arestat aici mâine dimineață și nu vor avea nici o obiecție asupra eliberării pe cauțiune.

— Foarte nostim, a spus Abel, dar ce se întâmplă dacă pot dovedi acele acuzații?

— O, ei trebuie să probeze temeinicia acelor acuzații, a spus H. Trafford Jilks pe un ton plat, dar atâta vreme cât Henry Osborne stă ascuns, va fi foarte dificil să ți le pună toate dumitale în cârcă. Dar va trebui să vă obișnuieți, domnule Rosnovski, să trăiți cu ideea că deja cel mai mare rău s-a făcut, indiferent dacă veți fi condamnat sau nu.

— De asta îmi dau și eu foarte bine seama, a spus Abel, ochii oprindu-i-se pe o poză de-a lui de pe prima pagină din *The Daily News*. Așa că, domnule Jilks, te rog să-mi afli cine dracu' a cumpărat acel dosar de la Henry Osborne. Pune să lucreze la acest caz câți oameni ai nevoie. Nu-mi pasă cât costă. Dar află-mi, și te rog să-mi afli repede, pentru că, dacă se dovedește a fi William Kane, am de gând să termin cu acel om odată și pentru totdeauna.

— Să nu intri în alte buclucuri mai mari decât în cele care ești deja, a spus H. Trafford Jilks.

— Nu-ți face griji, a spus Abel. Când voi termina cu Kane

totul va fi legal și deasupra oricărei învinuiri.

— Acum ascultați-mă cu atenție, domnule Rosnovski. Pentru moment uitați de William Kane și începeți să vă preocupați de procesul care bate la ușă, dacă nu vreți să petreceți următorii zece ani în pușcărie. În seara asta nu putem face mai mult, așa că duceți-vă la culcare și dormiți puțin. Între timp, eu am să formulez o declarație de presă prin care am să neg acuzațiile și am să spun că avem o explicație în detaliu care vă va exonera complet.

— O aveți? a întrebat George plin de speranță.

— Nu, a spus Jilks, dar voi mai câștiga ceva timp, ca să mă gândesc. Când domnul Rosnovski va parcurge tot dosarul acela de nume, nu va fi pentru mine o surpriză să descopăr că n-a avut nici un contact cu nici unul dintre ei. Este posibil ca Henry Osborne să fi acționat întotdeauna ca intermediar fără a-l fi informat complet pe domnul Rosnovski. Atunci sarcina mea va fi să dovedesc că Osborne și-a depășit autoritatea în calitatea ce o avea de director al grupului. Deci, domnule Rosnovski, verificați cu atenție dacă v-ați întâlnit cu vreunul dintre cei menționați în acel dosar și, pentru numele lui Dumnezeu, spuneți-mi, pentru că puteți fi sigur că Departamentul de Justiție îi va chema pe toți să depună mărturie împotriva noastră. Dar să lăsăm noaptea asta să treacă și să începem cu grijile de mâine încolo. Veți merge acum la culcare și să vă odihniți cât de cât. După această călătorie trebuie să fiți extenuat. Ne vedem mâine dimineață la prima oră.

*

* *

Abel a fost arestat cu discreție în apartamentul fiicei lui, la ora opt treizeci a.m. și a fost condus de un polițist la Tribunalul Districtului de Sud din New York. Vitrinele magazinelor, decorate strălucitor de ziua Sfântului Valentin, i-au sporit lui Abel sentimentul de singurătate. Jilks sperase că aranjamentele lui au fost atât de discrete încât presa nu le va lua urma, dar, când Abel a ajuns la tribunal, din nou a fost asaltat de ziaristi. A intrat în anticamera sălii de ședințe flancat de George în față și de domnul Jilks în spate. Au luat loc în tăcere și au așteptat să fie strigat cazul lor.

Când au fost chemați înăuntru ascultarea actului de acuzare a durat doar câteva minute și s-a produs o ciudată slăbire

a tensiunii. Grefierul a citit acuzațiile, H. Trafford Jilks a răspuns „Nevinovat” la fiecare dintre ele, în numele clientului său, și a cerut eliberarea pe cauțiune. Reprezentantul guvernului, așa cum se convenise, n-a făcut nici o obiecție. Jilks i-a cerut judecătorului Prescott cel puțin trei luni ca să pregătească apărarea. Judecătorul a fixat ziua procesului pentru 17 mai și a trecut impasibil la următorul caz.

Abel a fost din nou liber, liber ca să facă față presei și numeroaselor blitzuri. Mașina îi aștepta chiar în capul scârilor cu portiera deschisă. Motorul deja mergea și șoferul lui Abel a trebuit să facă câteva slalomuri foarte îndemânatic ca să scape de reporterii foarte hotărâți să-și continue relatările. El nu s-a îndreptat spre apartamentul din East Fifty-seventh Street până nu a fost sigur că scăpase de toți ziaristii. În timpul întregii urmăririi, Abel n-a scos nici o vorbă. Când au ajuns la fosta locuință a Florentynei s-a întors spre George și i-a pus mâna pe umăr.

— Acum ascultă-mă, George, tu va trebui să conduci grupul cel puțin trei luni cât eu îmi pregătesc apărarea cu domnul Jilks. Să sperăm că nu va trebui să-l conduci singur și după aceea, a spus Abel încercând să râdă.

— Bineînțeles că nu, Abel. Domnul Jilks o să te scoată din toată încurcătura asta, ai să vezi. George și-a ridicat servieta și l-a atins pe Abel pe braț. Capul sus, a spus el și a plecat.

— Nu știu ce m-aș face fără George, i-a spus Abel avocatului în timp ce se așezau pe fotolii în camera din față. În urmă cu aproape patruzeci de ani, am venit aici cu același vapor și de atunci am trecut prin al dracului de multe împreună. Acum se pare că ne-așteaptă lucruri și mai rele, așa că să încercăm să le descurcăm, domnule Jilks. Ai vreo veste despre Henry Osborne?

— Nu, dar șase oameni sunt în căutarea lui și am înțeles că Departamentul de Justiție are pe puțin alți șase, așa că putem fi destul de siguri că-l vom găsi, dar ar fi bine să dăm noi mai întâi de el.

— Dar persoana căreia i-a vândut Osborne dosarul? l-a întrebat Abel.

— Am câțiva oameni de încredere în Chicago care se ocupă de acest lucru.

— Bun, a spus Abel. Acum să vedem ce este cu șirul acela de nume pe care mi le-ai lăsat aseară.

Trafford Jilks a început prin a citi actul de acuzare și apoi s-

a oprit asupra fiecărui punct, discutându-l în amănunțime cu Abel.

După aproape trei săptămâni de întâlniri zilnice, când Jilks s-a convins, în cele din urmă, că nu mai era nimic altceva ce Abel ar fi putut să-i spună, și-a lăsat clientul să se odihnească. În cele trei săptămâni, nici oamenii lui Trafford Jilks, nici cei de la Departamentul de Justiție n-au dat de nici un fir care să ducă la ascunzătoarea lui Henry Osborne. Oamenii lui Jilks n-au reușit să găsească nici persoana căreia Henry îi vânduse informațiile și au început să se întrebe dacă presupunerile lui Abel erau corecte.

Cu cât procesul se apropia, Abel se gândea tot mai serios că ar fi posibil să ajungă la închisoare. Acum avea cincizeci și unu de ani și-i era teamă și rușine de perspectiva de a petrece ultimii câțiva ani din viață în același mod în care și-i petrecuse pe primii. Așa cum subliniase, H. Trafford Jilks, dacă guvernul putea să-și dovedească acuzațiile, în dosarele lui Osborne se aflau suficiente date care să-l trimită în închisoare pe o perioadă bună de timp. Situația grea în care se afla i se părea lui Abel nedreaptă și-l înfuria. Infracrițiunile pe care Henry Osborne le comisese în numele său existau într-adevăr, dar ele nu constituiau o excepție; Abel se îndoia că se putea pune pe picioare o afacere dacă nu aveai un cheag sau dacă nu recurgeai la fapte, care în dosarul lui Trafford Jilks, erau etichetate drept mită. S-a gândit cu obidă în suflet la fața calmă, senină a tânărului William Kane căruia îi dădea mâna să stea imperturbabil în biroul său din Boston, apărat de o grămadă de bani moșteniți ale căror origini, probabil, deloc onorabile erau îngropate în siguranță sub câteva generații de respectabilitate. Atunci a scris Florentyna o scrisoare caldă în care îi spunea lui Abel că încă îl iubea și-l respecta și credea în nevinovăția lui. În plic erau și câteva fotografii ale fiului ei.

Cu trei zile înainte de proces, Departamentul de Justiție l-a găsit pe Henry Osborne în New Orleans. Fără nici o îndoială că l-ar fi scăpat definitiv, dacă nu se întâmpla să apară într-un spital, cu fractură la ambele picioare. Un polițist zelos descoperise că Henry fusese cotonogit pentru datorii neplătite la jocurile de noroc. Celor din New Orleans nu le plăceau asemenea practici. Polițistul a mers pe firul întâmplărilor și după ce spitalul i-a pus lui Osborne picioarele în ghips, Departamentul de Justiție l-a trimis într-un cărucior cu un avion aparținând companiei Eastern Airlines la New York.

Ziua următoare Henry Osborne a fost acuzat de fraudă cu premeditare și i s-a refuzat eliberarea pe cauțiune. H. Trafford Jilks a cerut permisiunea să-i pună întrebări. Curtea a fost de acord, dar Jilks n-a obținut nimic care să-l satisfacă. Era evident că Osborne deja făcuse înțelegerea cu reprezentanții guvernului, promițând să depună mărturie împotriva lui Abel ca să obțină, în schimb, reducerea pedepsei sale.

— Fără îndoială, domnul Osborne va găsi acuzațiile împotriva lui surprinzător de minore, a comentat avocatul sec.

— Deci, ăsta-i jocul lui, a spus Abel. Pe mine mă bagă la pârnaie și el scapă. Acum n-o să mai aflăm niciodată cui i-a vândut blestematul ăla de dosar.

— Nu, vă înșelați, domnule Rosnovski, acesta a fost singurul lucru în legătură cu care el a vrut să vorbească, i-a răspuns Jilks. A spus că n-a fost William Kane. Sub nici o formă nu i-ar fi vândut dosarul lui Kane. Un bărbat din Chicago, cu numele de Harry Smith, i-a plătit lui Osborne bani peșin și, bineînțeles, Harry Smith s-a dovedit a fi un nume fals, pentru că sunt zeci de Harry Smith în Chicago și nici unul n-a corespuns descrierii.

— Găsește-l, a spus, Abel. Și găsește-l înainte de a începe procesul.

— Noi deja ne concentrăm asupra acestui lucru, a spus Jilks. Dacă omul este încă în Chicago, într-o săptămână dăm de el. Osborne a mai spus că așa-numitul Smith l-a asigurat că voia dosarul pentru scopuri personale. El n-avea nici o intenție să dezvăluie conținutul nici unui organ oficial.

— Atunci de ce i-au trebuit toate acele detalii lui „Smith”? a întrebat Abel.

— Concluzia ar fi șantajul. De aceea Henry Osborne a dispărut, ca să vă evite. Dacă vă gândiți bine, domnule Rosnovski, s-ar putea ca el să spună adevărul. La urma urmelor, dezvăluirile sunt extrem de periculoase pentru el și, pesemne, a fost la fel de nenorocit ca și dumneavoastră când a aflat că dosarul se află în mâinile Departamentului de Justiție. Nu este de mirare că a hotărât să se facă nevăzut și să depună mărturie în favoarea statului când, în cele din urmă, a fost prins.

— Știi că singurul motiv pentru care l-am folosit pe omul ăsta a fost acela că îl ura pe William Kane tot atât de mult ca și mine și acum Kane ne-a înfundat pe amândoi, a spus Abel.

— Nu există nici o dovadă că domnul Kane a fost implicat în vreun fel, a spus Jilks.

— Eu nu am nevoie de dovezi.

Procesul a fost amânat la cererea guvernului. Ei au invocat că aveau nevoie de mai mult timp ca să-l chestioneze pe Henry Osborne, înainte de a-și prezenta cazul, dat fiind că acum el era principalul lor martor. Trafford Jilks a ridicat vehement obiecții și a informat completul de judecată că sănătatea clientului său, care nu mai era în floarea vârstei, se deteriora sub stresul unei false acuzații. Pledoaria nu l-a convins pe judecătorul Prescott, care a fost de acord cu cererea guvernului și a amânat procesul peste patru săptămâni.

Luna s-a scurs anevoie pentru Abel și cu două zile înainte de proces se resemnase cu gândul de a fi găsit vinovat și condamnat la o lungă detenție. Apoi oamenii lui H. Trafford Jilks l-au găsit în Chicago pe bărbatul cu numele de Harry Smith. Acesta s-a dovedit a fi un detectiv local, care folosisese un nume fals, sub instrucțiunile precise ale clientului său, o firmă de avocați din New York. L-a costat pe Jilks o mie de dolari și alte douăzeci și patru de ore pentru ca Harry Smith să dezvăluie că firma implicată era Cohen, Cohen și Yablons.

— Avocatul lui Kane, a replicat Abel imediat ce i s-a spus.

— Sunteți sigur? l-a întrebat Jilks. Aș fi crezut, din tot ceea ce știu despre William Kane, că el va fi ultima persoană care să facă apel la o firmă evreiască.

— Cu ani în urmă, când am cumpărat hotelurile de la banca lui Kane, o parte din hârtii au fost întocmite de un bărbat pe care-l chema Thomas Cohen. Din anumite motive, banca a folosit doi avocați pentru tranzacție.

— Ce vrei să fac în legătură cu asta? l-a întrebat George pe Abel.

— Nimic, a spus Trafford Jilks. Nu vreau și alte necazuri înainte de proces. Mă înțelegeți, domnule Rosnovski?

— Da, domnule, a spus Abel. Am să mă ocup de Kane după terminarea procesului. Acum domnule Jilks, ia aminte la ce-ți spun și ascultă-mă cu atenție. Trebuie să te întorci imediat la Osborne și să-i spui că dosarul a fost vândut de către Harry Smith lui William Kane și că acesta a folosit conținutul să se răzbune pe amândoi și te rog să accentuezi „pe amândoi”. Te asigur că atunci când Osborne o să audă asta n-o să mai deschidă gura în boxa

acuzărilor, indiferent ce promisiuni îi vor face cei de la Departamentul de Justiție. Henry Osborne este singurul om care-l urăște pe Kane mai mult decât îl urăsc eu.

— Voi face așa cum doriți, a spus Jilks, care se vedea clar că nu era convins, dar trebuie să vă previn, domnule Rosnovski, că el dă toată vina numai asupra dumneavoastră și că până acum nu ne-a fost câtuși de puțin de folos.

— Domnule Jilks, ai cuvântul meu că atitudinea lui se va schimba imediat ce va afla că este implicat Kane.

H. Trafford Jilks a obținut permisiunea de a sta zece minute de vorbă cu Henry Osborne, în celula lui, în noaptea aceea, înainte de a se duce acasă. Osborne a ascultat, dar n-a spus nimic. Jilks era sigur că veștile lui n-au făcut nici o impresie asupra martorului-vedetă al guvernului și a hotărât să aștepte până a doua zi dimineța și apoi să-i spună lui Abel Rosnovski. A preferat ca clientul lui să se odihnească bine înainte de procesul care începea a doua zi dimineță.

*

* *

Cu patru ceasuri înainte de proces gardianul ce-i aducea micul dejun lui Henry Osborne l-a găsit spânzurat în celula lui. Folosise o cravată Harvard.

*

* *

Procesul a început fără ca reprezentanții guvernului să-și prezinte martorul și au cerut o nouă amânare. După ce a ascultat încă o pledoarie vehementă a lui H. Trafford Jilks despre starea sănătății clientului său, judecătorul Prescott le-a refuzat cererea. Publicul a urmărit cuvânt cu cuvânt „Procesul Baronului din Chicago” la televizor și în ziare. Spre oroarea lui Abel, Zaphia se afla la galeria pentru public, părând să se bucure de fiecare clipă neplăcută pentru el. După nouă zile cât a rămas procesul pe rol, acuzarea a știut că, oricum, cazul lor nu prea stătea în picioare și s-a oferit să cadă la înțelegere cu H. Trafford Jilks. În timpul unei pauze, Jilks i-a sugerat lui Abel oferta lor.

— Ei își vor retrage principalele acuzații de mită dacă vă veți

recunoaște vinovat în privința a două delikte minore, de încercare de a influența un oficial al guvernului.

— Care crezi că-mi sunt șansele dacă refuz?

— Îndoielnice.

— Și dacă sunt condamnat, la cât s-ar ridica?

— Judecătorul Prescott este foarte sever. Sentința nu va fi nici măcar cu o zi mai mică de șase ani.

— Și dacă mă învoiesc cu târgul propus și-mi recunosc vinovăția pentru cele două acuzații minore, ce se va întâmpla?

— O amendă substanțială. M-ar surprinde să mai fie și altceva în plus, a spus Jilks.

— O să-mi recunosc vinovăția, atunci. Să terminăm odată cu porcăria asta.

Avocații guvernului l-au informat pe judecător că renunță la cincisprezece din capetele de acuzare împotriva lui Abel Rosnovski. H. Trafford Jilks s-a ridicat și a spus juraților că, clientul său își recunoaște vinovăția în privința celor două acuzații minore care au mai rămas. Juriul s-a retras, iar judecătorul Prescott a fost foarte dur cu Abel în concluziile sale, amintindu-i că dreptul de a face afaceri nu include și dreptul de a mitui oficialitățile publice. Mita era un delict și gravitatea lui era și mai mare când era comis de un bărbat inteligent și competent care nu trebuie să se preteze la asemenea lucruri josnice. În alte țări, a adăugat judecătorul cu un subînțeles ușor de descifrat, făcându-l pe Abel să se simtă din nou ca un emigrant abia venit, mita poate fi modul obișnuit de a-ți procura cele necesare vieții zilnice, dar acesta nu era cazul Statelor Unite ale Americii. Judecătorul Prescott i-a dat șase luni de închisoare cu suspendare și o amendă de douăzeci și cinci de mii de dolari plus cheltuielile de judecată.

George l-a dus pe Abel la Baron și au stat în apartamentul de la etajul patruzeci și doi bând whisky mai bine de o oră fără să scoată o vorbă, după care Abel a spus:

— George, vreau să iei legătura cu Peter Parfitt și să-i plătești un milion de dolari, cât a cerut, pentru cele două procente de la banca Lester, pentru că imediat ce o să am în mână cele opt procente, am de gând să invoc articolul șapte din regulamentul lor intern și să-l lichidez pe Kane în propriul lui consiliu de administrație.

George a încuviințat trist printr-o înclinare a capului.

- JEFFREY ARCHER -

*

* *

Câteva zile mai târziu, Departamentul de Stat a anunțat că Poloniei i s-a acordat clauza națiunii celei mai favorizate și următorul ambasador american la Varșovia va fi John Moors Cabot.

Într-o seară geroasă de februarie, William s-a așezat comod în fotoliu și a început să citească din nou raportul lui Thaddeus Cohen. Henry Osborne îi furnizase toate informațiile de care avea nevoie pentru a-l termina pe Abel Rosnovski, își luase cei cincizeci și cinci de mii de dolari și se făcuse nevăzut. Foarte în stilul lui, a reflectat William în timp ce puneia copia dosarului lui Rosnovski, care-și meritase banii, înapoi în safe. Originalul fusese trimis Departamentului de Justiție din Washington cu câteva zile mai înainte, de către Thaddeus Cohen.

Când Abel Rosnovski se întorsese din Turcia și fusese arestat, William se așteptase ca el să se răzbune, să scoată imediat toate acțiunile Interstate pe piață. De data asta William era pregătit. Deja își prevenise agentul de bursă că s-ar putea ca acțiunile Interstate să iasă brusc pe piață într-un număr foarte mare. Instrucțiunile lui erau clare, trebuiau cumpărate pe loc încât prețul să nu cadă. Era pregătit să pună banii din capitalul său personal, ca o măsură pe termen scurt, ca să evite orice neplăcere pentru bancă. William, de asemenea, trimisese o circulară tuturor acționarilor de la Lester, rugându-i să nu vândă nici o acțiune Interstate fără a-l consulta.

Cum săptămânile au trecut și Abel Rosnovski n-a făcut nici o mișcare, William a început să creadă că Thaddeus Cohen a avut dreptate când a spus că urmele nu vor duce până la el. În mod sigur Rosnovski dădea toată vina pe Henry.

Thaddeus Cohen era sigur că mărturia lui Osborne îl va aduce pe Abel Rosnovski după gratii pentru o foarte lungă perioadă de timp, ceea ce îl va opri să mai aibă posibilitatea de a invoca articolul șapte și să fie o amenințare pentru bancă sau pentru William Kane. William mai spera că verdictul îl va face și pe Richard să-i vină mintea la cap și să se întoarcă acasă. Cu siguranță aceste ultime dezvăluiri despre acea familie nu puteau decât să-l determine pe Richard să o deteste pe fata lui Rosnovski și să-și dea seama că tatăl lui avusese tot timpul dreptate.

William l-ar fi întâmpinat pe Richard cu brațele deschise dacă s-ar fi întors. Erau câteva locuri vacante în consiliul de administrație al băncii Lester după pensionarea lui Tony Simmons și moartea lui Ted Leach. Richard va trebui să se întoarcă la New

York, înainte ca William să împlinească șaiszeci și cinci de ani, ceea ce se va întâmpla peste zece ani, altfel va fi pentru prima oară într-un secol, când un Kane nu face parte din consiliul de administrație al băncii. Din raportul lui Cohen aflate că Richard făcuse câteva preluări strălucite de magazine pentru Florentyna. Dar, bineînțeles, șansa de a deveni viitorul președinte al băncii Lester ar însemna cu mult mai mult pentru Richard decât să trăiască alături de fata lui Rosnovski.

Un alt lucru care îl speria pe William era că nu se mai sinchisea atât de mult de calitatea noilor directori care lucrau la bancă. Jake Thomas, noul vicepreședinte, era favoritul firmei pentru postul de președinte. Își făcuse el studiile la Princeton și le absolvise strălucit, dar era superficial, prea superficial, gândea William și mult prea ambițios, ceea ce nu era deloc potrivit pentru viitorul președinte al băncii Lester. Va trebui să reziste până la șaiszeci și cinci de ani și să încerce să-l convingă pe Richard să vină la bancă, până atunci William era prea conștient că soția lui l-ar fi vrut pe Richard acasă în orice condiții, dar pe măsură ce treceau anii, lui îi venise tot mai greu să facă loc unei judecăți mai drepte. Slavă cerului că mariajul Virginiei mergea bine și acum era gravidă. Dacă Richard refuza să se întoarcă acasă și să renunțe la fata lui Rosnovski, putea să-i lase totul Virginiei – numai dacă îi dăruia un nepot.

Când a avut primul atac de cord, William se afla în biroul său, la bancă. N-a fost foarte grav. Doctorii i-au spus că trebuie să se odihnească puțin și va mai trăi încă douăzeci de ani. El i-a spus doctorului, care era un alt tânăr strălucit (cât de mult îi lipsea Andrew MacKenzie!) că nu dorea decât să supraviețuiască zece ani ca să-și ducă până la capăt mandatul de președinte al băncii.

În cele câteva săptămâni cât a stat acasă în convalescență, William, fără tragere de inimă, i-a lăsat lui Jake Thomas mână liberă în luarea deciziilor, dar imediat ce s-a întors și-a reluat rapid poziția de președinte de teamă că Thomas ar fi putut să-și asume o prea mare autoritate în absența lui. Din când în când, Kate își lua inima în dinți și-l ruga s-o lase să ia legătura cu Richard, dar William rămânea încăpățânat, spunându-i: „Băiatul știe că poate veni acasă oricând dorește. Tot ceea ce trebuie să facă este să pună capăt relației cu fata aceea intrigantă.”

În ziua în care Henry Osborne s-a sinucis, William a avut cea de a doua criză cardiacă. Kate a stat lângă patul lui toată

noaptea, de teamă să nu moară, dar procesul lui Abel Rosnovski l-a ținut în viață. William a urmărit procesul zilnic, cu religiozitate și a știut că sinuciderea lui Osborne nu făcea decât să-l pună pe Rosnovski într-o poziție mult mai solidă. Când, în cele din urmă, Rosnovski s-a ales doar cu șase luni cu suspendare și cu o amendă de douăzeci și cinci de mii de dolari, ușurimea pedepsei n-a venit ca o surpriză pentru William. Nu era greu de imaginat că guvernul trebuie să fi căzut la o înțelegere cu avocatul excepțional al lui Rosnovski.

William, totuși, a fost surprins când s-a simțit vinovat și oarecum ușurat că Abel n-a fost trimis în închisoare.

După ce procesul s-a terminat, pe William nu l-a mai interesat dacă Rosnovski iese cu acțiunile Interstate Airways pe piață ca să producă un dumping. El, oricum, era pregătit. Dar nu s-a întâmplat nimic și cu cât săptămânile treceau, William a început să-și piardă interesul în privința Baronului din Chicago și nu se putea gândi decât la Richard, pe care acum dorea cu disperare să-l vadă. „Vârsta înaintată și teama de moarte produc schimbări neașteptate în inima omului”, citise el cândva. Într-o dimineață de septembrie i-a spus lui Kate ce dorea. Ea nu l-a întrebat de ce se răzgândise; era suficient pentru ea că William își exprimase dorința de a-și vedea unicul său fiu.

— Am să-l sun pe Richard în San Francisco imediat și am să-i invit pe amândoi, i-a spus ea și a fost încântată când a văzut că acel cuvânt „amândoi” n-a părut să-l șocheze pe soțul ei.

— Asta o să fie bine, a spus William încet. Te rog să-i transmiți lui Richard că vreau să-l mai văd înainte de a muri.

— Dragul meu, nu spune prostii. Doctorul a zis că, dacă te menajezi, ai să mai trăiești încă douăzeci de ani.

— Nu vreau decât să ajung până la vârsta pensionării din funcția de președinte al băncii și să-l văd pe Richard luându-mi locul în consiliul de administrație. Atât îmi ajunge. De ce nu iei din nou avionul până la ocean și să-i vorbești lui Richard despre dorința mea, Kate?

— Ce vrei să spui cu „din nou”? l-a întrebat Kate.

— Draga mea, știu că te-ai dus de nenumărate ori la San Francisco. În ultimii câțiva ani, ori de câte ori eu făceam câte o călătorie de afaceri, tu întotdeauna îți găseai o scuză ca să-ți vizitezi mama, dar, după ce ea a murit anul trecut, pretextele tale au devenit foarte inconsistente. Suntem căsătoriți de douăzeci și

opt de ani și cred că îți cunosc toate obiceiurile draga mea, ești tot atât de drăguță ca în ziua în care te-am cunoscut, dar cred, totuși, că la vârsta de cincizeci și patru de ani este puțin probabil să ai un iubit. Așa că n-a fost prea greu pentru mine să-mi dau seama că-l vizitezi pe Richard.

— Da, l-am văzut, a spus Kate. De ce până acum n-ai spus nimic că știai?

— În adâncul inimii eram bucuros, a spus William. Îmi displăcea gândul ca el să piardă contactul cu noi amândoi. Ce mai face?

— Amândoi sunt bine și acum ai și o nepoată și un nepot.

— O nepoată și un nepot, a repetat William.

— Da, și o cheamă Annabel, a spus Kate.

— Și pe nepotul meu? a întrebat William pentru prima oară.

Când Kate i-a spus numele, el a zâmbit. Nu era minciună decât pe jumătate.

— Bine, a spus William. Te duci cu avionul la San Francisco și vezi ce se poate face. Spune-i că-l iubesc.

Cândva, auzise un alt bătrân spunând aceste vorbe când era pe punctul de a-și pierde fiul.

În noaptea aceea Kate a fost atât de mulțumită cum nu mai fusese de ani de zile. L-a sunat pe Richard să-i spună că va lua avionul spre ei și că le aduce vești bune.

După trei săptămâni, Kate s-a reîntors la New York și William a fost încântat când a auzit că Richard și Florentyna puteau să-i viziteze la sfârșitul lui noiembrie, aceasta fiind pentru prima oară când plecau împreună din San Francisco. Kate a venit cu o mulțime de vești, despre succesul de care se bucurau amândoi, despre tânărul William Kane, care semăna leit cu bunicu-său, și cât de nerăbdători erau să se întoarcă în New York.

William a ascultat atent și și-a dat seama că era fericit și împăcat cu sine însuși. A început să se teamă că, dacă Richard nu se întorcea acasă curând, n-avea s-o mai facă niciodată și apoi președinția băncii va cădea direct în poala lui Thomas.

*

* *

În luna următoare, William s-a întors la bancă într-o foarte bună dispoziție, după o absență îndelungată, în care se refăcuse în

urma celei de a doua crize cardiace și acum simțea că are pentru ce trăi.

„Trebuie s-o lăsați ceva mai domol” îi spusese tânărul și inteligentul doctor, dar el era hotărât să ia din nou frâiele în mână, în calitatea sa de președinte al băncii și să pregătească drumul pentru unicul său fiu. Când a sosit la bancă a fost întâmpinat de portar, care i-a spus că Jake Thomas îl căuta și îl sunase chiar acasă, mai devreme. William i-a mulțumit celui mai în vârstă angajat al băncii, singura persoană care lucra la Lester de mai mulți ani decât însuși președintele.

— Nimic nu este atât de important încât să nu poată aștepta.

— Nu, domnule președinte.

William s-a îndreptat în pas domol spre biroul președintelui. Când a deschis ușa a găsit trei din directorii săi deja în ședință, iar Jake Thomas stătea bine înțepenit în scaunul președintelui.

— Am lipsit atât de mult că nu mai sunt președintele consiliului de administrație? a întrebat William râzând.

— Nu, bineînțeles că ești. Bine ai venit, William, i-a spus Jake Thomas, ridicându-se rapid de pe scaun.

William nu se putuse obișnui ca Jake Thomas să-i spună pe numele mic. Cei din noua generație erau toți mult prea familiari. Ei abia dacă se cunoșteau de câțiva ani și Thomas nu împlinise nici patruzeci de ani.

— Care-i problema? a întrebat el.

— Abel Rosnovski, a răspuns Jake Thomas cu o expresie de nepătruns pe chip.

William a simțit că i se face rău din capul pieptului și s-a așezat pe cel mai apropiat scaun.

— Ce vrea de data asta? a întrebat el neliniștit. N-are de gând să mă lase să-mi sfârșesc zilele în pace?

Jake Thomas s-a ridicat și s-a îndreptat spre William.

— Intenționează să invoce articolul șapte și să convoace o adunare a consiliului de administrație, având ca unic scop îndepărtarea ta din funcția de președinte.

— Nu poate. Nu are procentul de opt la sută necesar și regulamentul de funcționare a băncii prevede clar că președintele băncii trebuie informat imediat despre orice persoană din afară care intră în posesia a opt procente din capital.

— El zice că va avea opt procente până mâine dimineață.

— Nu, nu, a spus William. Eu am verificat în permanență tot capitalul. Nimeni nu i-ar vinde lui Rosnovski. Nimeni.

— Peter Parfitt, a spus Jake Thomas.

— Nu, a răspuns, William zâmbind triumfător. Eu i-am cumpărat acțiunile în urmă cu un an printr-o terță persoană.

Jake Thomas a părut șocat și nimeni n-a vorbit o vreme. Pentru prima oară William și-a dat seama cât de mult își dorea Thomas să devină noul președinte al băncii Lester.

— Ei bine, a spus Jake Thomas, noi trebuie să avem în considerație faptul că el pretinde că va avea cele opt procente până mâine, ceea ce îi va da dreptul să aleagă trei directori în consiliul de administrație și să blocheze orice decizie majoră pentru următoarele trei luni. Este exact articolul pe care l-ai încorporat în regulamentul de funcționare al băncii spre a-ți apăra pe termen lung poziția. El, de asemenea, intenționează să-și anunțe hotărârea în toate publicațiile din țară. Ca o măsură de precauție, el amenință că va face o preluare inversă pentru Lester, folosindu-se de grupul Baron dacă întâmpină vreo împotrivire. A spus foarte clar că nu există decât un singur mod de a renunța la întregul plan.

— Ce anume? a întrebat William.

— Să-ți dai demisia din funcția de președinte al băncii, a răspuns Jake Thomas.

— Asta-i șantaj, a spus William aproape strigând.

— Poate, dar dacă până luni la prânz nu-ți dai demisia, el intenționează să anunțe hotărârile sale tuturor acționarilor. Deja a reținut spațiu în patruzeci de ziare și reviste.

— Omul a înnebunit, a spus William.

Și-a scos batista din buzunar și și-a tamponat fruntea.

— Asta nu-i tot ce-a spus, a continuat Jake Thomas. De asemenea, a cerut ca nici un Kane să nu te înlocuiască în consiliul de administrație în următorii zece ani, iar demisia ta bruscă să nu apară în presă ca datorându-se unor motive de sănătate.

I-a înmănat lui William un document lung ce purta antetul grupului Baron.

— Nebun, a repetat William după ce a aruncat o privire rapidă asupra scrisorii.

— În orice caz, am convocat o întrunire a consiliului de administrație pentru mâine, la ora zece, a spus Jake Thomas. Cred că atunci vom discuta în detaliu cererile lui, William.

Cei trei directori au părăsit biroul lui William și nimeni nu l-a mai vizitat în decursul zilei. El a încercat să ia legătura cu câțiva dintre ceilalți directori, dar n-a reușit să găsească decât unul sau doi și a avut sentimentul că nu este sigur de sprijinul lor. Și-a dat seama că va fi foarte pe muchie de cuțit la întrunirea de a doua zi, dar atâta vreme cât nimeni nu deținea opt procente era în siguranță și a început să-și pregătească strategia pentru a-și păstra controlul asupra propriului său consiliu de administrație. A verificat lista acționarilor: din câte îi cunoștea, nici unul nu avea de gând să-și vândă partea sa de capital. A răs în sinea lui. Abel Rosnovski dăduse greș cu lovitura lui. S-a dus acasă devreme în seara aceea, i-a spus lui Kate să contramandeze vizita și apoi s-a retras în biroul său spre a medita asupra tacticii pe care o va folosi ca să-l înfrângă pe Abel Rosnovski, pentru ultima oară. Nu s-a dus la culcare decât la ora trei dimineața, dar în minte îi era limpede ce avea de făcut. Jake Thomas trebuia scos din consiliul de administrație pentru ca Richard să-i poată lua locul.

A doua zi dimineața William a sosit cu mult înaintea orei la care era fixată întrunirea consiliului de administrație și a așteptat în biroul său, parcurgându-și notițele încă o dată și fiind sigur de victorie. Era convins că planul lui luase în considerație toate elementele. La zece fără cinci l-a sunat secretara.

— Un domn Rosnovski vă caută la telefon, a spus ea.

— Poftim? a spus Williams.

— Domnul Rosnovski.

— Domnul Rosnovski! William a repetat numele fără să-i vină a crede. Fă-mi legătura, a spus el cu un tremur în glas.

— Da, domnule.

— Domnule Kane?

Era același vag accent străin pe care William nu-l putea uita.

— Da. De data asta ce doriți?

— Conform regulamentului băncii trebuie să te informez că acum dețin opt procente din acțiunile Lester și am de gând să invoc articolul șapte dacă până luni la prânz cererile mele nu sunt împlinite.

— Cum ai obținut ultimele două procente? a bâlbâit William.

Telefonul s-a închis. William a cercetat rapid lista acționarilor, încercând să-și dea seama cine îl trădase. El încă mai

tremura când telefonul a sunat din nou.

— Ședința este pe punctul de a începe, domnule președinte.

Când bătea de ora zece, William a intrat în sala de consiliu. Aruncându-și privirea în încăpere, brusc și-a dat seama pe cât de puțini din directorii tineri îi cunoștea bine. Ultima oară când avusese de dat o bătălie în aceeași sală, nu cunoscuse pe nici unul dintre directori și câștigase. A zâmbit în sinea lui, fiind încrezător că încă îl putea înfrânge pe Abel Rosnovski și s-a ridicat în picioare spre a se adresa consiliului de administrație.

— Domnilor, această adunare a fost convocată pentru că banca a primit o cerere din partea lui Abel Rosnovski, de la grupul Baron, un fost condamnat care are tupeul să mă amenințe direct și anume că va folosi cele opt procente pe care le deține la banca Lester ca să ne pună piedici, și dacă această tactică nu-i va reuși, va încerca o preluare inversă, în cazul în care nu-mi dau demisia, fără nici o explicație, din funcția de președinte. Știți cu toții că nu mai am decât nouă ani până la pensie și, dacă ar trebui să plec înainte, demisia mea ar fi interpretată total greșit în lumea financiară.

William și-a aruncat ochii asupra notelor și a hotărât să scoată asul din mânecă.

— Domnilor, doresc ca toate acțiunile pe care le dețin și alte zece milioane dolari din capitalul meu personal să fie la dispoziția băncii ca să poată contracara orice măsură pe care o ia Rosnovski. Sper, domnilor, că în aceste condiții pot conta pe întregul dumneavoastră sprijin în confruntarea pe care o am cu Abel Rosnovski. Sunt sigur că nu veți ceda la un șantaj murdar.

În cameră se așternuse o liniște mormântală. William era sigur că bătălia era câștigată, dar peste câteva clipe, Jake Thomas l-a întrebat dacă accepta să răspundă consiliului de administrație la unele chestiuni privind relațiile lui cu Abel Rosnovski. Cererea l-a luat pe William prin surprindere, dar a fost de acord, fără nici o ezitare. Jake

— Aceasta vendetă între tine și Abel Rosnovski, a spus Jake Thomak, continuă de peste treizeci de ani. Crezi că dacă urmăm planul tău, acesta va fi sfârșitul?

— Ce altceva gândești că mai poate face omul acela? Ce altceva? s-a bâlbâit William rotindu-și privirile prin încăpere căutând sprijinul celorlalți.

— Nu putem fi siguri până n-o face, dar cu cele opt procente

pe care le deține are puteri egale cu ale noastre, a spus noul secretar al consiliului, care lui William nu-i plăcea pentru că vorbea prea mult. Și cu toții știm că nici unul din voi doi, se pare, nu puteți renunța la această veche dușmănie. Deși ai oferit zece milioane pentru a proteja poziția noastră financiară, dacă Rosnovski ar continua să ne forțeze deciziile, să aranjeze preluări fără nici un beneficiu în favoarea băncii, în mod cert s-ar crea panică. Banca și companiile ei subsidiare, față de care noi avem o datorie în calitatea noastră de directori, în cea mai fericită situație ar fi într-o situație jenantă, iar în cea mai proastă, s-ar putea să fie până la urmă un colaps.

— Nu, nu, a spus William. Cu suportul financiar pe care-l ofer, îi putem contracara orice mișcare.

— Hotărârea pe care trebuie s-o luăm astăzi, a continuat secretarul, este dacă există circumstanțe care să determine acest consiliu de administrație să dorească să-i facă față domnului Rosnovski. S-ar putea să ne angajăm într-o cursă pe termen lung și pe care s-o pierdem.

— Nu, din moment ce eu acopăr totul din capitalul meu personal, a spus William.

— Aceasta ai putea s-o faci, a spus Jake Thomas, dar nu intră în discuție numai banca; pentru bancă se ridică probleme mult mai mari. Acum, că Rosnovski are posibilitatea să invoce articolul șapte, el poate să ne joace când și cum vrea. Banca nu va mai putea face nimic altceva decât să încerce să anticipeze fiecare mișcare a lui Rosnovski.

Jake Thomas a așteptat ca efectul spuselor sale să se sedimenteze. William a rămas tăcut. Apoi Thomas și-a îndreptat privirile spre William și a continuat:

— Acum, domnule președinte, pot să-ți pun o întrebare foarte serioasă și foarte personală, care ne îngrijorează pe toți cei adunați în jurul acestei mese și sper că atunci când ne vei răspunde, vei fi foarte cinstit cu noi, indiferent cât de neplăcut ar fi pentru dumneata.

William și-a înălțat privirile întrebându-se despre ce putea fi vorba. Ce puseseră la cale pe la spatele lui? Cine dracu' se credea Jake Thomas că este? William a simțit că pierdea inițiativa.

— Am să răspund la tot ceea ce dorește consiliul de administrație, a spus William. Nu am a mă teme de nimic și de nimeni, a spus el privind direct spre Jake Thomas.

— Mulțumesc, a spus Jake Thomas. Domnule președinte, ai fost în vreun fel amestecat în trimiterea dosarului la Departamentul de Justiție din Washington, care a provocat arestarea lui Abel Rosnovski și acuzarea lui de fraudă, când în același timp știai că deține o bună parte din acțiunile băncii?

— El ți-a spus asta? a întrebat William.

— Da, el susține că dumneata ai declanșat arestarea lui.

William a rămas tăcut câteva clipe, cântărindu-și răspunsul și și-a coborât privirile peste notițe, dar ele nu l-au ajutat. Nu se gândise la posibilitatea unei asemenea întrebări, dar nici nu mințise niciodată în cei peste douăzeci și trei de ani consiliul de administrație și nu putea să înceapă acum.

— Da, eu am făcut-o, a spus el în tăcerea care se așternuse în sală. Informația mi-a căzut în mână și am considerat că nu-mi făceam decât datoria de a o transmite Departamentului de Justiție.

— Cum a ajuns informația în mâinile dumitale?

William n-a răspuns.

— Cred că noi toți cunoaștem răspunsul la această întrebare, domnule președinte, a spus Jake Thomas. Ba, mai mult, dumneata ai încunoștiințat autoritățile, fără a informa consiliul de administrație despre acțiunea dumitale, punându-ne astfel pe toți în primejdie. Ai periclitat reputația noastră, carierele noastre, tot ce reprezintă aceasta bancă, pentru o vendetă personală.

— Dar Rosnovski încerca să mă ruineze, a spus William fiind conștient că acum striga.

— Deci ca să-l distrugi pe el ai riscat stabilitatea și reputația băncii.

— Este banca mea, a spus William.

— Nu este, i-a răspuns Jake Thomas. Ai opt la sută din capital, așa cum are și domnul Rosnovski și în momentul de față ești președintele și guvernatorul băncii Lester, dar banca nu este a dumitale ca s-o folosești după bunul plac, fără a-i consulta pe ceilalți directori.

— Atunci va trebui să cer consiliului un vot de încredere, a spus William. Deci, vă rog să mă sprijiniți împotriva lui Abel Rosnovski.

— Acesta nu este ceea ce se cheamă un vot de încredere, a intervenit secretarul. Votul va fi dacă dumneata ești omul potrivit care să conducă această bancă în împrejurările de față. Nu vă dați

seama de acest lucru, domnule președinte?

— Așa să fie, a spus William. Acest consiliu trebuie să decidă dacă dorește să-mi închei cariera acum în dizgrație, după aproape un sfert de veac în slujba băncii sau să capitulez în fața unui fost condamnat.

Jake Thomas a făcut un semn cu capul spre secretarul consiliului și buletinele de vot au fost pasate fiecărui membru. William a avut impresia că totul fusese hotărât înainte de adunare. Și-a plimbat privirile peste cei douăzeci și nouă de oameni strânși în jurul mesei. Pe mulți dintre ei îi alesese el însuși, dar pe alții nu-i cunoștea prea bine. Cândva auzise că un mic grup format din directori tineri sprijineau pe față Partidul Democrat și pe John Kennedy. Unii dintre ei se uitau la el; alții nu. Cu siguranță îl vor sprijini; n-au să-l lase pe Rosnovski să-l înfrângă. Nu acum. De-aș putea să-mi termin mandatul ca președinte, și-a zis în gând, apoi o să mă retrag liniștit, fără tevdatură, dar nu în acest mod.

l-a urmărit pe membrii consiliului cum au înapoiat buletinele de vot secretarului. Acesta le deschidea încet, în cameră era liniște și toți ochii erau îndreptați spre secretar care nota meticulos pe o foaie de hârtie, da-urile și nu-urile, pe două coloane. William a văzut că una dintre coloane era mult mai lungă decât cealaltă, dar vederea slabă nu i-a permis să descifreze care ce era. Nu putea să accepte că venise ziua când se va vota în propriul său consiliu de administrație pentru a se alege între el și Abel Rosnovski.

Secretarul a spus ceva. Lui William nu i-a venit să creadă ce a auzit. Cu șaptesprezece voturi la douăsprezece pierduse întrecerea consiliului de administrație. A reușit să se ridice. Abel Rosnovski îl învinsese în bătălia finală. Nimeni n-a vorbit când William a părăsit încăperea. S-a reîntors în biroul președintelui și și-a luat haina, oprindu-se doar ca să mai privească pentru ultima oară portretul lui Charles Lester, apoi a plecat cu pași rari de-a lungul coridorului către intrarea principală. Portarul i-a spus:

— Suntem încântați că v-ați reîntors, domnule președinte. Măine vă vedem din nou.

William și-a dat seama că n-o să-l mai vadă niciodată. S-a răsucit pe călcâie și a strâns mâna omului care-l condusese spre sala consiliului de administrație în urmă cu douăzeci și trei de ani.

Portarul, foarte surprins, a spus: „Noapte bună” și l-a privit pentru ultima oară pe William cum a urcat în mașină și s-a așezat

pe bancheta din spate.

Șoferul l-a dus acasă și când a ajuns pe East Sixty-eight Street lui William i s-a făcut rău pe treptele din față. Șoferul și Kate l-au dus în casă. Kate l-a văzut plângând și l-a îmbrățișat.

— Ce este, William? Ce s-a întâmplat?

— Am fost dat afară din propria mea bancă, a spus lăcrimând. Propriul meu consiliu de administrație nu mai are încredere în mine. Când s-a supus la vot, l-au sprijinit pe Abel Rosnovski.

Kate a reușit să-l ducă în pat și a stat lângă el toată noaptea. El n-a mai scos nici un cuvânt. Nici n-a dormit.

*

* *

Notița din *The Wall Street Journal*, din dimineața zilei de luni, spunea simplu: „William Lowell Kane, președintele și guvernatorul băncii Lester și-a dat demisia după adunarea de ieri a consiliului de administrație”.

Nu s-a menționat nici boală și nici o altă explicație pentru brusca lui plecare. N-a fost nici o aluzie că fiul lui îi va lua locul în consiliul de administrație. William știa că zvonurile vor circula cu viteză prin Wall Street și că se va presupune ceea ce era mai rău. A rămas în pat singur, fără să-i mai pese câtuși de puțin de această lume.

*

* *

Abel a citit anunțul despre demisia lui William Kane în *The Wall Street Journal* în aceeași zi. A ridicat receptorul, a format numărul băncii Lester și a cerut să vorbească cu noul președinte. Câteva secunde mai târziu Jake Thomas a apărut la celălalt capăt al firului.

— Bună ziua, domnule Rosnovski.

— Bună ziua, domnule Thomas. Te-am sunat ca să-ți confirm că voi vinde în dimineața asta băncii toate acțiunile Interstate Airways la prețul pieței, iar cele opt procente de la banca Lester ți le voi da dumitale personal la prețul de două milioane dolari.

— Mulțumesc, domnule Rosnovski. Sunteți foarte generos.

— Nu este nevoie să-mi mulțumești, domnule președinte, nu este nimic în plus față de ce am convenit când mi-ai vândut cele două procente de la Lester, a spus Abel Rosnovski.

Partea a VII-a

40

Abel a fost surprins când a văzut ce mici satisfacții i-a adus triumful final.

George a încercat să-l convingă să meargă la Varșovia să caute un teren pentru noul Baron, dar Abel n-a vrut. Cu cât îmbătrânea se temea să nu moară în străinătate să n-o mai vadă pe Florentyna. Luni în șir nu l-au mai interesat câtuși de puțin activitățile grupului. După ce John F. Kennedy a fost asasinat, în 22 noiembrie 1963, Abel a devenit și mai deprimat și se temea pentru viitorul Americii. În cele din urmă, George l-a convins că excursia în străinătate nu-i putea face nici un rău și că ar fi posibil ca la întoarcere să ia lucrurile mai ușor.

Abel s-a dus la Varșovia unde a obținut de la înalte autorități de stat acordul să construiască primul Baron din lumea comunistă. Varșovienii au fost impresionați de cât de bine cunoștea limba, iar el a fost mândru că o lua înaintea firmelor Intercontinental și Holiday Inns dincolo de Cortina de Fier. Gândurile, totuși, nu-i dădeau pace, iar când Lyndon Johnson l-a numit pe John Gronowsky ca prim ambasador de origine poloneză în Varșovia, vestea l-a lăsat indiferent. Dar acum nimic nu mai părea să-i aducă vreo mulțumire. Îl învinsese pe Kane, dar își pierduse propria fiică și se întreba dacă și rivalul lui simțea același lucru în legătură cu fiul său. De la Varșovia a plecat în lumea largă stând în hotelurile sale și urmărind construcția celor noi. A deschis primul Baron în Cape Town în Africa de Sud, apoi a luat avionul înapoi spre Germania ca să inaugureze altul în Düsseldorf.

Următoarele șase luni, Abel le-a petrecut în Baronul său favorit din Paris, rătăcind pe străzi în cursul zilei și mergând seara la operă cu speranța că îi vor reveni în minte amintiri fericite din vremurile petrecute aici cu Florentyna. În cele din urmă, a părăsit Parisul și s-a reîntors în America, după lungul său exil. Când a coborât scara avionului Air France 707 pe aeroportul internațional Kennedy, adus de spate și cu pălăria neagră ce-i acoperea chelia, nimeni nu l-a recunoscut. George, ca de obicei, l-a pus la curent cu noutățile despre grup. Pe măsură ce tinerii și zeloșii săi directori executivi își croiau drum în toată lumea, profiturile

păreau să fie tot mai mari. Avea șaptezeci și două de hoteluri în care lucrau douăzeci și două de mii de persoane. Abel părea că nu ascultă. Nu-l interesau decât veștile despre Florentyna.

— Ea este bine și o să vină la New York, la începutul anului viitor, a spus George.

— De ce? a întrebat Abel, trezindu-i-se brusc curiozitatea.

— Deschide unul din magazinele sale pe Fifth Avenue.

— Fifth Avenue?

— Cel de-al unsprezecelea magazin Florentyna, a spus George.

— Ai văzut-o?

— Da, a recunoscut George.

— Este bine, este fericită?

— Amândoi o duc foarte bine și sunt fericiți și plini de succes. Abel, ar trebui să fii foarte mândru de ei. Nepotul tău este un băiat strașnic, iar nepoata este frumoasă, exact chipul Florentynei la vârsta ei.

— O să vină să mă vadă? a întrebat Abel.

— Vrei să-l cunoști și pe soțul ei?

— Nu, George. Cât trăiește tatăl lui n-am să-l accept niciodată pe băiatul ăla.

— Și dacă mori tu primul?

— Nu trebuie să crezi tot ce este scris în Biblie.

Drumul până la hotel Abel și George l-au parcurs în tăcere și în seara aceea Abel a cinat singur în camera lui.

În următoarele șase luni n-a mai părăsit apartamentul de la etajul patruzeci și doi.

41

Când Florentyna Kane a deschis noul său boutique pe Fifth Avenue, în martie 1967, tot New York-ul părea prezent acolo cu excepția lui William Kane și Abel Rosnovski.

Kate și Lucy îl lăsaseră pe William în pat bodogănind și ele au plecat la inaugurarea magazinului Florentynei.

George l-a părăsit pe Abel, care a rămas singur în apartamentul său și s-a grăbit să nu întârzie la același eveniment. A încercat să-l convingă pe Abel să meargă cu el. Abel a mârâit că fiica lui deschisese zece magazine fără el, așa că încă unul nu mai conta. George i-a spus că este un bătrân nebun și încăpățânat și a plecat singur spre Fifth Avenue. Când a ajuns la magazin, un boutique modern, superb, cu covoare groase și mobilă suedeză – ceea ce îi amintea de felul în care obișnuia Abel să facă lucrurile – a găsit-o pe Florentyna îmbrăcată într-o rochie lungă, albastră, cu acel deja faimos „F” brodat pe gulerul înalt. I-a oferit lui George un pahar de șampanie și l-a prezentat lui Kate și Lucy Kane, care discutau cu Zaphia. Kate și Lucy erau foarte vesele și George a fost surprins când ele au întrebat de Abel Rosnovski.

— I-am spus că este un bătrân nebun și încăpățânat dacă nu ia parte la o petrecere atât de reușită. Domnul Kane este aici?

George a fost încântat de bucuria cu care a primit întrebarea Kate Kane.

*

* *

William încă mârâia furios, ceva despre Jonhson și Vietnam, a împăturit ziarul *The New York Times* pe care-l avea în mână și apoi s-a dat jos din pat. A început să se îmbrace încet și când a fost gata a rămas cu ochii pironiți în oglindă asupra propriului chip. Arăta ca un bancher. S-a încruntat. Cum altfel ar fi putut să arate? Și-a pus un palton negru și vechea pălărie Homburg, și-a luat bastonul negru, cu mâner de argint, cel pe care i-l lăsase Rupert Cork-Smith și a reușit să ajungă în stradă. Era pentru prima oară când ieșea singur din casă, după mai bine de trei ani de la atacul acela de cord foarte serios. Slujnica a fost surprinsă când l-a văzut plecând neînsoțit.

Era o seară de primăvară neobișnuit de caldă, dar lui William i se părea rece după ce stătuse în casă atâta vreme. I-a trebuit mult ca să ajungă pe Fifth Avenue și când, în cele din urmă a sosit, era adunată atâta mulțime în fața magazinului Florentyna încât a simțit că n-avea puteri ca să-și croiască drum prin ea. Stătea pe marginea trotuarului, urmărind oamenii cum se distrau. Tineri fericiți și veseli își făceau loc cu coatele ca să intre în frumosul magazin Florentyna. Câteva fete erau îmbrăcate în noile fuste mini aduse de la Londra. Ce va mai fi în continuare? și-a zis William și apoi l-a văzut pe fiul său vorbind cu Kate. Se făcuse un bărbat atât de bine – înalt, sigur pe el, relaxat, avea un aer de autoritate ce-i amintea lui William de propriul lui tată. Dar în agitația și continua mișcare nu putea distinge care era Florentyna. A stat acolo aproape o oră, bucurându-se de ceea ce vedea și regretând anii iroșiți cu încăpățănarea lui stupidă.

Vântul începuse să sufle pe Fifth Avenue. El uitase cât era de rece acel vânt de martie. Și-a ridicat gulerul. Trebuia să meargă acasă, pentru că în seara aceea vor veni cu toții la cină și el voia să-i întâmpine pentru prima oară pe Florentyna și pe nepoți. Nepotul său și mica Annabel, precum și tatăl lor, prea iubitul lui fiu. Îi povestise lui Kate ce nebun fusese și îi ceruse iertare. Tot ce-și amintea că-i spusese era: „Te voi iubi întotdeauna.” Florentyna îi scrisese o scrisoare atât de generoasă. Fusese atât de înțelegătoare în privința trecutului. Ea își încheiase scrisoarea cu „Abia aștept să vă văd”.

Trebuie să meargă acasă. Kate se va supăra dacă va afla că fusese singur afară pe vântul ăsta rece. Dar trebuia să vadă deschiderea magazinului și, în orice caz, în noaptea asta avea să fie cu ei. Acum era nevoit să plece, îi lăsa pe ei să se bucure de inaugurare. Ei o să-i povestească totul la cină. N-o să le spună că fusese acolo, acesta va rămâne întotdeauna secretul său.

S-a răsucit pe călcâie ca să pornească spre casă și a văzut un bătrân stând la câțiva iarzi mai departe, îmbrăcat într-un palton negru, cu o pălărie îndesată în cap și cu un fular la gât. Și lui îi era frig. Nu era o noapte pentru oameni în vârstă și-a zis în sinea lui William în timp ce se îndrepta spre el. Apoi i-a văzut brățara de argint la încheietura mâinii, chiar deasupra manșetei de la cămașă. Într-o străfulgerare și-a amintit totul pentru prima oară. Mai întâi fusese Plaza, apoi Boston și acum Fifth Avenue. Omul s-a întors și a început să vină spre el. Pesemne că și el se

afla acolo de multă vreme pentru că fața i se înroșise de vânt. S-a uitat la William cu ochii aceia albaștri, de neconfundat. Nu-i mai despărțeau acum decât câțiva iarzi. Când s-au apropiat, William și-a ridicat pălăria spre bătrân. El i-a răspuns la salut și fiecare și-a continuat drumul fără să-și spună o vorbă.

Trebuie să ajung acasă înaintea lor, și-a zis în sinea lui William. Bucuria de a-l fi văzut pe Richard și cei doi nepoți făcea ca acum totul să aibă din nou valoare. Trebuie s-o cunoască pe Florentyna, să-i ceară iertare și era convins că ea va înțelege ceea ce el abia acum începea să discearnă. Toți îi spusese că era o fată extraordinară.

Când a ajuns pe East Sixty-eight Street și-a căutat cheile în buzunar și a deschis ușa din față. I-a spus slujniciei să aprindă toate luminile, să facă focul ca ei să se simtă bine primiți. El era foarte mulțumit și foarte, foarte obosit.

— Trage perdelele și aprinde lumânările pe masa din sufragerie, a spus el. Avem atât de multe de sărbătorit.

William abia aștepta întoarcerea lor! S-a așezat în vechiul fotoliu de piele, de culoarea vișinii, lângă focul care strălucea și s-a gândit fericit la seara ce-l aștepta, înconjurat de nepoți și toți acei ani cât îi lipsiseră. Când spusese oare micul lui nepot pentru prima oară „trei?” Acum avea șanse să îngroape trecutul și să câștige iertare pentru viitor. Camera era atât de plăcută și caldă după vântul acela rece de afară, dar drumul, oricum, meritase.

Câteva minute mai târziu s-a auzit zarvă jos și slujnica a venit să-i spună lui William că sosise fiul lui. Era în hol, cu mama lui, cu soția și cu cei doi copii atât de drăguți, pe care slujnica îi vedea pentru prima oară. Apoi ea a fugit ca să se asigure că masa era pregătită. Domnul Kane dorea ca totul să fie perfect în acea seară.

Richard a intrat în cameră însoțit de Florentyna. Ea era atât de radioasă!

— Tată, a spus el, aș dori să-mi cunoști soția.

William Lowell Kane s-ar fi întors să-i întâmpine, dar nu mai putea. Era mort.

42

Abel a pus plicul pe noptieră. Încă nu se îmbrăcase. Acum rareori se ridica din pat înainte de prânz. A încercat să-și ia tava cu micul dejun de pe genunchi și s-o pună pe covor. Mișcarea cerea prea multă dexteritate pentru trupul lui înțepenit și sfârșea inevitabil prin a-i scăpa din mână, cu zgomot. Și astăzi a fost la fel. Nu-i mai păsa. A luat din nou plicul și a citit nota care-l însoțea pentru a doua oară.

„Am fost însărcinați de răposatul Curtis Fenton, fost director la Continental Trust Bank din La Salle Street Chicago să vă trimitem scrisoarea alăturată când anumite evenimente se vor fi petrecut. Vă rog să confirmați primirea la adresa menționată pe plic”.

— Să-i ia dracu de avocați, a spus Abel și a deschis scrisoarea.

Dragă domnule Rosnovski,

Această scrisoare a fost în păstrare la avocații mei până astăzi din motive ce vi se vor dezvălui după ce o veți citi.

Când în 1951 v-ați retras toate conturile de la Continental Trust, după douăzeci de ani câți ați fost clientul băncii, bineînțeles, am fost foarte nefericit și preocupat. Îngrijorarea mea nu era atât legată de faptul că pierdeam unul dintre cei mai importanți clienți ai băncii, deși acest lucru mă întrista, ci pentru că erați convins că mă comportasem într-un mod neonorabil. Ceea ce nu știați, la acea vreme, era că eu aveam instrucțiuni precise de la cel care v-a finanțat ca să nu vă dezvălui anumite fapte.

Când m-ați vizitat prima oară la bancă în 1929, mi-ați cerut sprijin financiar ca să lichidați datoria rămasă de la domnul Davis Leroy spre a putea intra în posesia hotelurilor care pe atunci formau grupul Richmond. N-am reușit să găsesc pe nimeni să vă finanțeze, deși eu însumi am abordat câțiva bancheri de vârf. Am pus un interes cu totul special în această problemă pentru că eram convins că aveți un fler deosebit în cariera pe care v-ați ales-o. Odată cu trecerea timpului am avut o mare satisfacție când am văzut că nu m-am înșelat. Pot să adaug că, într-un fel, mă simțeam vinovat pentru că vă sfătuisem să cumpărați douăzeci și cinci de procente din grupul Richmond de la clienta mea, domnișoara Amy Leroy, dat

fiind că nu știam cu ce probleme financiare se confrunta domnul Leroy pe atunci. M-am abătut de la subiect.

N-am reușit să găsec un susținător pentru dumneavoastră și, în dimineața zilei aceleia de luni, când ați venit la mine, eu îmi pierdusem toate speranțele. Mă întreb dacă vă amintiți acea zi. Doar cu treizeci de minute înainte de ora pe care v-o fixasem, am primit un telefon de la un bancher care dorea să pună toți banii necesari pentru că, asemeni mie, avea o mare încredere în dumneavoastră. Singura lui stipulație era, așa cum v-am avertizat la vremea respectivă, că ținea să rămână necunoscut, pentru că s-ar fi putut ivi un conflict între interesele lui profesionale și cele personale. Termenii pe care îi propunea, permițându-vă ca, în cele din urmă, să aveți control deplin asupra grupului Richmond, i-am considerat atunci extrem de generoși, iar dumneavoastră, pe bună dreptate ați profitat de ei. Într-adevăr, susținătorul dumneavoastră a fost încântat când, datorită priceperii ce vă caracterizează ați reușit să vă achitați împrumutul acordat.

După 1951 am pierdut contactul cu amândoi, dar, după ce m-am retras la pensie, am citit în ziare o poveste tristă referitoare la susținătorul și binefăcătorul dumneavoastră, ceea ce m-a îndemnat să vă scriu această scrisoare spre a vă fi înmănată în cazul în care mor înaintea fiecăruia dintre dumneavoastră.

Scriu nu ca să-mi dovedesc bunele intenții în această afacere, ci ca să nu mai continuați să trăiți cu impresia că susținătorul și binefăcătorul dumneavoastră a fost domnul David Maxton de la hotelul Stevens. Domnul Maxton v-a admirat foarte mult, dar numai atât. Domnul care a făcut posibil grupul Baron prin previziunea și generozitatea sa personală a fost William Lowell Kane, președintele băncii Lester din New York.

L-am rugat pe domnul Kane să vă spună despre implicarea sa personală, dar a refuzat să încalce o clauză testamentară care stipula că nici un beneficiar nu trebuie să cunoască investițiile care s-au făcut din capitalul familiei. După ce v-ați plătit împrumutul, el a aflat despre implicarea personală a lui Henry Osborne în grupul Baron și a devenit mai categoric cerând expres să nu vi se aducă niciodată la cunoștință.

Am lăsat instrucțiuni ca această scrisoare să fie distrusă dacă muriți înaintea domnului Kane. În acest caz el va primi o scrisoare referitoare la faptul că nu ați avut absolut nici o cunoștință despre generozitatea sa.

Indiferent care dintre dumneavoastră veți primi scrisoarea de la mine, țin să vă mărturisesc că a fost un privilegiu pentru mine să vă slujesc pe amândoi.

*Ca întotdeauna, al dumneavoastră
credincios slujitor,
Curtis Fenton*

Apel a ridicat telefonul de pe noptieră.

— Caută-mi-l pe George a spus el. Trebuie să mă îmbrac.

La funeraliile lui William Lowell Kane a participat multă lume. Kate era înconjurată de o parte de Richard și Florentyna, iar de cealaltă, de Virginia și Lucy. Bunica Kane ar fi fost de acord cu felul în care s-a desfășurat ceremonialul funebru. Trei senatori, cinci kongresmeni, doi episcopi, majoritatea președinților băncilor mari și un reporter de la *The Wall Street Journal* erau cu toții acolo. De asemenea, au fost prezenți Jake Thomas și toți directorii din consiliul de administrație al băncii Lester, cu capetele plecate, rugându-se unui Dumnezeu în care William nu crezuse niciodată cu adevărat.

Nimeni n-a băgat de seamă doi domni în vârstă ce stăteau ceva mai în spate, și ei cu capetele plecate, dar părând a nu face parte din grupul principal. Ei veniseră cu câteva minute mai târziu decât ceilalți și au plecat imediat ce s-a terminat slujba religioasă. Florentyna a avut impresia că a recunoscut șchiopătutul bătrânului mai scund, care se îndepărta în grabă. I-a spus lui Richard. Lui Kate nu i-au mărturisit suspiciunea lor.

Câteva zile mai târziu, bătrânul mai înalt dintre cei doi s-a dus s-o vadă pe Florentyna la magazinul de pe Fifth Avenue. Auzise că ea se va întoarce la San Francisco și venise să-i ceară ajutorul. Ea l-a ascultat atent și a fost bucuroasă de acord cu cererea lui.

A doua zi după-amiază, Richard și Florentyna Kane au sosit la hotelul Baron. George Novak se afla acolo ca să-i conducă la etajul patruzeci și doi. După zece ani, Florentyna cu greu și-a recunoscut tatăl în bătrânelul ce stătea în vârful patului tot fără perne, cu ochelarii căzuți pe nas, dar care zâmbea neîncrezător. Au vorbit despre zile mai fericite, amândoi au râs puțin și au plâns mult.

— Richard, trebuie să ne ierți, a spus Abel. Polonezii sunt sentimentali.

— Știu, copiii mei sunt pe jumătate polonezi, a spus Richard.

Mai târziu au luat cina împreună servind un savuros grătar de vițel, „tocmai potrivit pentru întoarcerea fiicei rătăcitoare”, a spus Abel.

Au discutat despre viitor și despre cum vedea el progresul

grupului.

— Ar trebui să avem boutique-uri Florentyna în fiecare hotel, a spus el.

Ea a râs și a fost de acord.

Abel i-a vorbit apoi lui Richard despre tristețea lui în legătură cu tatăl acestuia, povestind cu lux de amănunte greșelile pe care le făcuse atâția ani și cum nu-i trecuse niciodată prin minte, nici măcar pentru o clipă, că el era binefăcătorul său și ce n-ar fi dat ca să-i poată mulțumi cel puțin o dată.

— El ar fi înțeles, a spus Richard.

— Știi, noi ne-am întâlnit în ziua în care el a murit, a spus Abel.

Florentyna și Richard s-au uitat la el cu ochii mari, surprinși.

— O, da, a spus Abel. Am trecut unul pe lângă altul pe Fifth Avenue. Venise ca să vadă deschiderea magazinului tău. M-a salutat ridicându-și pălăria. Asta a fost destul, chiar destul.

Abel a avut o singură rugămintă către Florentyna, ca ea și Richard să-l însoțească în călătoria spre Varșovia peste nouă luni pentru deschiderea ultimului Baron.

— Poți să-ți imaginezi, a spus el emoționat din nou și bătând cu degetele darabana pe măsuta de lângă pat, Baronul din Varșovia! Acum exista un hotel care ar putea fi deschis doar de președintele grupului Baron.

*

* *

În timpul următoarelor luni familia Kane l-a vizitat pe Abel cu regularitate, iar Florentyna a devenit din nou foarte apropiată de tatăl său. Abel a ajuns să-l admire pe Richard și bunul lui simț care tempera toate ambițiile fiicei sale. Își adora nepotul. Iar mica Annabel era... era cu totul altceva. Rareori fusese mai fericit Abel în viața lui și a început să facă planuri pentru întoarcerea sa triumfală în Polonia ca să deschidă Baronul din Varșovia.

*

* *

Președintele grupului Baron a inaugurat Baronul din

Varșovia cu șase luni mai târziu decât fusese planificat inițial. Contractele în construcții s-au derulat cu întârziere în Varșovia, așa cum se întâmpla în orice parte a lumii.

În primul ei discurs, ca președinte al grupului, Florentyna le-a spus invitaților că mândria ce i-o provoca superbul hotel era adumbrită de tristețe, pentru că răposatul ei tată n-a mai putut fi prezent să inaugureze el însuși Baronul din Varșovia.

Abel i-a lăsat prin testament Florentynei totul, cu excepția unui singur mic dar pe care îl descria astfel: „O brățară de argint, masivă, gravată, o piesă rară, însă de o valoare necunoscută și purtând inscripția Abel Rosnovski”.

Beneficiarul era nepotul său, William Abel Kane.

„Captivează cititorul de la prima până la ultima pagină”.

JOHN BARKHAM REVIEWS

„JEFFREY ARCHER are un dar înnăscut pentru stilul narativ”.

SUSAN HOWARTH

CAIN și ABEL

Un roman epic despre putere, glorie, ambiție și răzbunare.

"Cu romanul
CAIN ȘI ABEL,
Jeffrey Archer
se plasează în
topul primilor
zece scriitori
din lume."

THE LOS
ANGELES
TIMES

"W.L. Kane și Abel Rosnovski - doi oameni
fundamental deosebiți, ale căror destine
sînt umbrite de obsesia de a se distruge
unul pe celălalt.

Unul, milionar din Boston, celălalt un
emigrant polonez sărac, născuți în aceeași
zi a anului 1906, în colțuri opuse ale lumii,
ajung în protipendada societății americane
a secolului 20.

Traversînd o perioadă de 60 de ani,
romanul CAIN ȘI ABEL este o poveste
captivantă despre doi oameni de afaceri
puternici și neîndurători, a căror ultimă
confruntare zguduie lumea financiară și
proprile lor vieți."

"Dacă Premiul Nobel s-ar acorda pentru
arta povestirii, Jeffrey Archer l-ar primi cu
certitudine."

NEWCASTLE EVENING CHRONICLE

ISBN 973-9139-23X

Preț: 1200 lei